Ilustrațiile și coperta: C. Popovici

Ediție îngrijită în redacție de
IORDAN DATCU

FOLCLOR DIN OLTENIA ȘI MUNTENIA

TEXTE ALESE DIN COLECȚII INEDITE

III

1968

EDITURA PENTRU LITERATURĂ

N. I. DUMITRAȘCU

Folclor din Oltenia

Dacă în volumul I din *Folclor din Transilvania* N. I. Dumitrașcu (1888—1963) a fost prezent cu *Cîntece și strigături din Maramureș*, culegere făcută „mai întîmplător“ cum remarcă prezentarea, culegerea aceasta reprezintă locurile mai bine cunoscute culegătorului : comuna natală (Boureni) și din jurul localităților Balș, Bălcești, Calafat, Caracal, Craiova, Filiași, Gilort, Oltețu, Plenița, Gorj, Vînjul mare. Figurează și cîteva cîntece din județul Vîlcea.

Culegerea aceasta apare postum și încheie activitatea lui N. I. Dumitrașcu, materializată în 30 de volume și broșuri.

Culegătorul și-a desfășurat activitatea în cercul folcloric *Suflet oltenesc*, Craiova, 1927, precum și în numeroase reviste și publicații ale vremii, întreținînd totodată corespondență cu personalități de seamă, din țară și străinătate.

În 1936, Academia Română i-a premiat broșura *Carte de stea și colinde* (1935), referatul elogios fiind semnat de Th. Capidan.

Dintre culegerile publicate de N. I. Dumitrașcu, amintim : *Flori de cîmp*, Bîrlad, 1914, *Cîntece oltenești*, Sibiu, 1935, *Prin coclauri și văgăuni*, *Cîntece oltenești (Poezii populare alese)* București, 1937.

Culegerea de față este alcătuită mai întîi dintr-un număr de 19 balade, mai reprezentative fiind cele fantastice, vitejești și haidu-

cești. Secțiunea baladelor asigură culegerii superioritate față de culegerile I. N. Popescu și Gh. N. Dumitrescu-Bistrița, deficitare la acest capitol.

Baladele culese de N. I. Dumitrașcu dovedesc o bună conservare, sînt mai împlinite artisticește, mai ample decît acelea culese de V. Cărăbiș.

Dintre balade remarcăm *Miorița*, *Iovan Iorgovan* și *Cîntecul lui Costică*.

Miorița este o variantă concisă, structural deosebită de varianta Alecsandri prin punerea în scenă a nouă ciobănei care-l ucid pe vătavul oilor. De structură simplă, varianta conține discuția dintre cioban și mioară, și apoi dorința ciobanului de a fi înmormîntat în strunga oilor. Nu apare nici portretul ciobanului, nici maica bătrînă, nici viziunea nupțială asupra morții.

Cîntecul lui Costică, cu vizibile accente din *Miorița*, deplînge moartea tînărului nelumit. Bocetul este expresia unei îndurerări colective, a familiei tînărului, a iubitei lui, a întregului sat. Conform unui obicei străvechi, tînărului mort nelumit i se cîntă hora miresii. Balada aceasta are, prin exactitatea detaliului și prin adînca simțire, valoarea unui tablou etnografic.

Dintre cîntecele de sărăcie și revoltă împotriva nedreptelor întocmiri sociale din trecut, cităm pe acesta, expresie a urii profunde înveșmîntată în expresii violente :

Trei ani o să mi-i gonesc
Și să mi-i măcelăresc,
Carnea să le-o cîntăresc,
Sîngele în terezie
Să-l trimit la spițerie,
Să-mi facă o doftorie
Să-mi treacă de bolnăvie

Cîntecul nr. 30 aduce în scenă figura lui Iancu înlănţuit de boieri. Sora Iancului îşi sacrifică salba de la gît, dînd-o boierilor în schimbul eliberării lui Iancu.

Lirica de dragoste se axează fie pe zugrăvirea chipului iubitei, al iubitului, fie pe reliefarea intensităţii sentimentului, fie pe indicarea adversităţilor de tot felul, care reuşeau să împiedice realizarea dragostei.

În cele mai multe cîntece ocupă un loc central cîntarea dragostei de fată mare :

Dragostea de fată mare
E ca floarea din cărare :
Cînd o bate vînt din faţă,
Umple cîmpul de dulceaţă :
Cînd o bate vînt de jos,
Umple cîmpul de miros.

Cuplul îndrăgostiţilor este deseori portretizat. Iată, spre exemplu, un portret al fetei :

Fată ca-n România
N-am găsit nicăirea
Aşa naltă şi subţire,
Şi la trup făcută bine.
Cînd ia brîul şi se-ncinge,
Faţa ei îi varsă sînge ;
Cînd ia brînele-amîndouă,
Faţa ei îi varsă rouă.
Faţa-i albă ca paharu,
Gura-i dulce ca zaharu,
Ochii negri ca neghina,
Gura dulce ca smochina.

Culoarea ochilor nu e nici un obstacol în calea iubirii :

Frunze de la trei bujori,
Mîndra cu ochi negrişori
S-o săruţi de nouă ori
Şi-apoi să te culci să mori.
Mîndra cu ochii verzui
S-o săruţi şi s-o mîngîi,
Şi viaţa să-ţi răpui.

Pentru surprinderea intensității sentimentului, se apelează la trăsături hiperbolice :

Focul meu cînd se aprinde,
Trei sate nu-l poate stinge ;
Nici Oltu, nici Topologu,
Numai mîndra cu mijlocu,
Nici Jiul, nici Dîmbovița,
Numai mîndra cu gurița.
Focul de la inimioară
Nu mi-l potolește-o țară,
Numai mîndra într-o seară.

Prin valoare artistică și prin varietatea speciilor care i-au stat în atenție, culegerea lui N. I. Dumitrașcu se alătură culegerii lui Th. Bălășel și se înscrie ca o prețioasă contribuție la cunoașterea folclorului oltenesc.

BALADE
(1—19)

FANTASTICE

1

Iovan Iorgovan

Verde de-o mălură,
Pe-l vîrf de măgură,
De trei zile cură
Ploaie şi cu bură
Şi nu se răzbună!

Dar ce s-a-ntîmplat?
Că s-au mînecat
Trei fete surori,
Să adune flori,
Să-mpartă la veri.
Dar, de necrezut,
Una-a rătăcit!

Verde izmă creaţă,
Într-o dimineaţă
S-a mai mînecat
Şi Iovan Iorgovan,
Ficior de mocan,
Singurel pe cal.
El s-a mînecat
Joi de dimineaţă,
Pe rouă, pe ceaţă;
Cu roua-n picioare,
Cu ceaţa-n spinare;
Cu şoimei pe mînă,
Merge de minună
Cu Vijla-nainte,
Mult merge în frunte;
C-ogarii-n privaz
Merge de miraz.

Haida, neică, haida,
Haida tot nainte,
Nu-ţi aduci aminte ?
Căluşelul lui,
Puiul leului ;
Şeuliţa lui,
Ţeasta smeului ;
Chinguliţa lui,
Două năpîrcele,
De coade-mpletite,
De burtă lipite ;
Frîuleţul lui,
Doi bălăurei,
De guri încleştaţi,
De coade-nnodaţi,
Peste oblînc daţi !
Haida, neică, haida,
Haida mai-nainte,
Cu şoimei pe mînă,
Merge de minună...

Mergea ce mergea,
Ceaţa c-o-ntîlnea,
Bună-ziua-i da,
Ceaţa-i mulţumea.
El ce mi-şi grăia :
— Ceaţo, sora mea,
Da tu n-ai văzut
Pe-aicea trecînd
Surioara mea ?
Ceaţa-i răspundea :
— Iovane, Iovane,
Frate Iorgovane !
Şi de-oi fi văzut-o,
Crezi, n-am cunoscut-o !
Iovan ce-i spunea :
— Ceaţo, soru-mea,
Lesne-i de-a cunoaşte :
Cosicioara ei,
Doi bălăurei,
De guri încleştaţi,
De coade-nnodaţi,
Pe spate lăsaţi...
Atîta vorbea
Şi Iovan pleca...

Mergea ce mergea,
Sus, pe Cerna-n sus,
Und' s-a mai răpus
De-un voinic viteaz,
Pe-un cal vînăt breaz,
Mînînd și-ndemnînd,
Mereu depărtînd,
Mergea ce mergea,
La Cerna-ajungea;
Bună ziua-i da :
— Cernă, Cernișoară,
Te prind surioară,
Încetă-ți talazu
Și tot urletu,
Și-ți seacă vadu ;
Cum ești urlătoare,
Să fii vorbitoare...
Eu am să vînez
Cerbi și căprioare,
Păsări gălbioare...
Cerna ce-i grăia ?
— Iovane, Iovane,
Frate Iorgovane,
Tu de-mi vei aduce
De-o cegă, postrungă,
Și-n mine s-arunci,
Am să le prăsesc
Ca în alte părți,
Și știu că tu poți...
El că-i aducea
Și-n ea le-arunca,
De se mulțumea,
Și-atunci drumu-i da...
Calu-ncăleca,
Mergea cît mergea,
În munți c-ajungea,
Unde întîlnea
Pe Moț Moțoiaș,
Domn din Făgăraș.
Acela-i grăia :
— Iovane, Iovane,
Frate Iorgovane,
Tu ce-ai căutat
În munții Sfranțului
Și-ai Sfranciogului ?

Tu n-ai auzit
De-o hală de şarpe,
Dumnezeu să-l bată!
Şarpe-ncolăcit,
'N munte ocolit,
De tine gătit?
El cînd flămînzeşte
La vale porneşte,
Ia cîte-o văcşoară
Cină pentru-o seară...
Iovan răspundea:
— Moţoi, Moţoiel,
Domn din Făgărel,
Eu c-am auzit
De-o hală de şarpe,
Dumnezeu să-l bată;
Cu hale m-am bătut
Şi nu m-au biruit...
Să tai şarpele,
Să scot vitele....
Iovan ce făcea?
Pe cal încăleca,
La tîrg că pleca,
Paloş cumpăra,
Paloş de mischiu,
Din tîrg din Sibiu...

Înapoi venea,
'N munte-l încerca,
Paloş se strica;
'Ndărăt se-ntorcea,
Alt paloş lua,
Iar îl încerca,
Munte reteza...
Da el mi-auzea
Copoi alătrînd,
Şarpe tot ţipînd...
Iovan ce făcea,
Astfel de-auzea?
'Ntr-acolo se lua,
Păn' de şarpe da...
'L gonea ce-l gonea,
Şarpe ce făcea?
'N gaură intra,
Şi acolo sta!

Pîndea ce pîndea,
Pînă flămînzea
Şi-apoi iar ieşea.
Iovan tot pîndea !
Cînd apoi ieşea,
Iovan de-l vedea,
Buza şi-o muşca,
În soare se da,
Cu paloşul da,
Coada-i spinteca ;
Înc-o dată da,
În grămadă da,
Capu-i reteza !
Şarpe ce făcea ?
În Cerna cădea,
Capu-alăturea...
De aci vorbea :
— Iovane, Iovane,
Frate Iorgovane,
Rău făcuşi pe lumea asta,
Dar mai rău pe ailaltă :
Că eu mi-oi lăsa,
Muşiţă-oi lăsa,
Vite-oi-nvenina,
Voi le-ţi afuma,
Spre-a le vindeca...
Iovan acuma,
De aci pleca...
Mergea ce mergea,
Fără-a cuvînta,
Cu şoimei pe mînă,
Mergea de minună,
C-ogari în privaz,
Mergea de miraz ;
Cu Vijla-nainte,
Mult mergea în frunte...
Pe cine-ntîlnea ?
O fată-ntîlnea,
Bună ziua-i da,
Fata-i mulţumea
Şi-apoi îi grăia :
— Iovane, Iovan,
Frate Iorgovan,
Braţ de buzdugan,
Cheamă-ţi ogarii
Şi toţi şoimeii ;

Ogarii mă muşcă,
Şoimeii mă pişcă,
Feţişoara-mi strică...
El că n-ascultà,
Calu-şi îndemna,
Şi n-o-nţelegea !
Fata-l blestema :
— Iovane, Iovane,
Frate Iorgovane,
Tu n-ai ascultat
Eu cînd te-am strigat...
Mai bine n-oi zice,
Cînd Cerna vei trece :
Blestemul de fată,
De fată curată,
Te v-ajunge-ndată,
Să te faci tu piatră !
El tot n-asculta
Şi mereu mergea...
Mergea ce mergea,
Uitare-şi făcea,
Prin apă trecea...
La mijloc de apă,
Îl ajunse-ndată
Blestemul de fată,
Că s-a făcut piatră !...
Cin' călătoreşte
Şi-acum îl cunoaşte,
Sus la munte-l vede,
'L vede şi va crede :
Copită de cal,
Labă de ogar ;
Picioruş de om,
Gheruţă de şoim...

Haida, neică, haida,
Haideţi tot-nainte !...

2

Trei frați în luptă cu nouă zmei, sau Căftița

Ce-i gîlceavă
'N cei dumbravă,
E război
În sat la noi...
Da războiul cine-l face ?
Ăi trei frați cu nouă zmei.
Pentru-o sor' care-o au ei.
Zmeii cer ca să le-o dea,
Ăi trei frați nu vor s-o dea
Că mi-i doare inima
De sora lor Căftița,
Ce-i frumoasă ca o stea,
Luminează ca luna.

Și la luptă s-apuca...
Cînd fuse soarele în prînz,
Era lupta cam cu plîns ;
Cînd fu soarele-n nimez,
Era lupta cam în piez ;
Cînd fu soarele-n diseară,
Era lupta cam cu jale...
Grăi fratele cel mare,
(Cel mai mare,
Minte n-are ;
Și poartă haină de domn,
Și n-are minte de om !) :
— Hai să dăm pe sora noastră,
Că ăștia sînt nouă zmei
Și noi sîntem numai trei.
Și-o să pierim, vai de noi !
Grăi fratele cel mic,
(Că-i mai mic,
Da-i mai voinic,
A slujit la ispravnic,
Multă minte-a dobîndit) :
— Sora noastră nu mi-oi da,
Odată cu viața !

. . . .

La bătaie s-apuca...
Taie doi, rămîn şapte.
Puseră sorocul joi,
Ca să iasă la război,
Să se bată şi cu ei...
Veni sorocul de joi.
Şi ieşiră la război,
Şi mai taie încă doi.
Încă doi că mai tăia.
Numai cinci mai rămînea!
Puseră sorocul joi
Să iasă iar la război,
Să se bată şi cu ei.
Veni sorocul de joi
Şi ieşiră la război.
Încă doi că mai tăia,
Numai trei mai rămînea
Şi-au pus sorocul tot joi
Să iasă iar la război,
Să se bată şi cu-ăi trei.
Veni sorocul de joi
Şi ieşiră la război.
Încă doi că mai tăia,
Numai unul rămînea!
Rămase zmeul cel mic
Şi cu fratele-ăl mai mic,
Amîndoi s-au potrivit.
Striga, frate,-n gura mare:
— Săriţi, fraţi, în ajutor,
Săriţi că eu am să mor.
Ochii-mi s-au-mpăiegenat,
Oasele-mi s-a încordat,
Trupul mi s-a-nveninat
De limbile şerpilor,
De coadele zmeilor.
Şi nici unul nu sărea!
Pe soru-sa c-o striga:
— Ieşi, soru-mea Căftiţa,
Ieşi, nică, să te mai văd
Că de pe pămînt mă pierd.
Şi soru-sa că ieşea,
Numa-n ie, iişoară,
Şi cu feţişoara goală.
Şi cînd zmeul o vedea,
Odată că leşina,
De-a-n-picioarele cădea...

Ăst frate-atît aştepta
Şi pe dată îl tăia!
Ăl mai mic,
Tot mai voinic!
Şi astfel se curăţau
De toţi zmeii cîţi erau!

3

Nicola Nicolcea şi fata de frînc

Verde de sipică,
Strigă, vere, strigă...
De trei zile strigă...
Dar cine mi-ş strigă?
Cea fată de frînc,
Din oraş, din tîrg;
Din tîrg din Braşov,
Mult e depărcior...
Verde şi-o lalea,
Dar ea cum striga
Şi ce mi-ş zicea?
— Cine s-o afla
Şi s-o-adevăra
Pe min' să mă ia,
El mie să-mi facă:
De-o' vie pe mare,
Pe trei galioane,
Cu nouă răzoare;
Cu aracii albi,
Cu struguri negri;
Cu araci în furci,
Cu struguri dulci;
Iar printre răzoare
Scumpe portocale;
Jur-prejur de vie,
Smochini şi lămîie;
Şi pomi zarzării,
Ce se coc întîi,
Şi-s dulci, amărîi.
Cine se afla,
Şi s-adevăra?
Nicola Nicolcea,
Fecioraş de sîrb,

Başmarghiol de tîrg....
La fată mergea
Şi se-nţelegea.
Fata ce-i zicea ?
— Nicolo,
Nicolceo,
Pe tine' te-oi lua,
Tu de mi-i făcea
Ce porunci ţi-oi da :
De-o vie pe mare,
Pe trei galioane,
Cu nouă răzoare ;
Cu aracii albi,
Cu strugurii negri ;
Cu aracii-n furci,
Cu strugurii dulci !
Iar printre răzoare,
Scumpe portocale...
Astea îi spunea !
Nicolcea pleca,
Doisprece-şi lua,
La mare mergea,
Cinu-şi aducea
Şi-n el se suia,
Pe mare pleca.
Cu cinu-şi cina,
Cu vîsla vîslea,
Tot pe mare-n jos,
Mergînd cu folos.
La loc de-ajungea,
'Ncepea de-a lucra,
Viia o sădea :
Unii o cîrnea,
Alţii o săpa ;
Iar Dumnezeu da,
Struguri de făcea.
Unii-o pîrguia,
Alţi struguri cocea.
Acum Nicolcea,
Struguri îşi lua,
'N maramă-i punea,
La fată mergea
Şi aşa-i zicea :
— Na, fată de frînc,
Ce mi-ai poruncit
Eu tot ţi-am făcut...

Foarte-i mulţumea,
Ea iar îi spunea :
— Nicolo,
Nicolceo...
Ca să fii de cinste
Şi de omenie,
Să-mi mai faci tu mie
Una cam greuie,
Şi atunci te iau.
Iacă ce-ţi mai dau :
Tu mie să-mi faci,
Ca să ne fim dragi,
Pe cel vîrf de munte,
Ce-l vezi înainte,
'N verde poieniţă,
Mică fîntîniţă
Cu apă sălcie,
C-aşa-mi place mie.
El de-o auzea,
'Ncepea de-a plîngea,
La cal se ducea.
Calul de-l vedea,
'Ndată-l întreba :
— De ce plîngi, stăpîne ?
Ori nu-ţi este bine ?
Te-adăstam cîntînd
Şi tu vii plîngînd.
Nici nu mai mănînci,
Vrei să te usuci ?
— Cum o să mai rîd,
Ştii ce-a poruncit
Cea fată de frînc ?
Eu ei ca să-i fac,
Ca să-i pot fi drag,
Mică fîntîniţă,
Pe cel vîrf de munte,
Cu apă sălcie
C-aşa-i place ei.
Verde de-o lalea,
Calu-l învăţa :
— Stăpîne, stăpîne,
Dragule stăpîne !
Tu-ţi vei cumpăra
Ciocan şi cazma,
Vei şti ce-i lucra.
El ce mi-ş' făcea ?

La tîrg se ducea,
El de-şi cumpăra
Ciocan şi cazma.
La munte mergea,
Muntele-ncerca,
Ciocan se strica.
'Ndărăt se-ntorcea,
Alt ciocan lua,
Ciocan de mischiu
Din tîrg din Sibiu.
La munte mergea,
Muntele-ncerca,
Şi îl reteza...
Curaj dobîndea,
Pornea şi suia,
Tot din piatră
'N piatră,
Şi din stîncă
'N stîncă
În vîrf ajungea,
'Ncepea de-a lucra,
Cu ciocan ciocà,
Cu cazma scotea,
Trei zile lucra,
Dumnezeu îl vrea,
Apă că ieşea,
'N năstrapă lua,
La fată ducea.
Fata de-l vedea,
Foarte-i mulţumea
Şi aşa-i zicea :
— Nicolo,
Nicolceo...
Paşă, fii de cinste
Şi de omenie,
Să-mi mai faci tu mie
Ce-ţi poruncesc ţie,
Şi atunci te iau.
Tu de-mi vei făcea,
De-mi vei aducea :
Soarele şi luna,
Doi luceferei,
Ca doi ochi ai tăi,
Să mă joc cu ei.
El dacă-auzea,
Mai rău se-ntrista...

La cal iar mergea,
Calu-l învăţa :
— Stăpîne, stăpîne,
Dragule stăpîne,
Cît aţi fi de dragi,
Pe-asta n-ai s-o faci !
În pridvor să sui,
De-acolo să strigi :
— Poftim, fată de frînc,
Ce mi-ai porîncit
Eu iar ţi-am făcut !
Ea cînd s-o uita,
Tu cu arcu-i da,
Ochi a-i săgeta !
El ce mi-ş' făcea ?
De la cal pleca,
La ea se ducea,
'N pridvor se suia
Şi aşa striga :
— Poftim, fată de frînc,
Ce mi-ai porîncit
Ţi-am îndeplinit !
Ea cînd se uita,
El cu arcul da,
Ochii-i săgeta,
Buştean o lăsa !...
Şi-acum Nicolcea
De-acolo pleca,
Alta îşi găsea
Şi se căsătorea !

4

Se însoară Iancu-vodă cu fata lui Letin bogatu

În curte la Mihnea-vodă,
Stau carîte tăbărîte,
Tot de nuntă pregătite.
Se însoară Iancu-vodă
Şi-l cunună Mihnea-vodă.
Da fata de unde-o ia ?
Din oraş din Dobrogea,
Pe-a lui Letinu bogat
Şi de cruce depărtat,

Savai cîinele spurcat !
Pleca nunta la Sîn-Petru
Şi ajungea la Sîn-Medru,
Cu nuntaşi, cu călăraşi,
Cu cincizeci de sichiraşi...

Dară Letinu bogat,
Savai cîinele spurcat,
Rele semne-i se făcea,
Sus în cafas se suia,
Ocheanu-n braţe lua,
Drept în sus el se uita,
Toată nunta o vedea,
Ca frunza şi ca iarba,
Ce venea, venea... venea...
El jos pe scară se da,
Porţile le încuia,
Zăvoarele le bătea
Şi-n cafas iar se suia.
Iacă nunta că sosea,
Toată curtea-ncunjura,
N-avea pe unde intra !
Acuma Letin bogat,
Savai cîinele spurcat,
Strigă-o dată letineşte,
De trei ori dobrogeneşte :
— Care este ginerile,
Ginerile, mirele ?
Să s-aleagă din nuntaşi,
Din nuntaşi, din călăraşi,
Să-mi saie zidurile,
Să descuie porţile,
Să intre carîtele.
Ginerile, mirele,
El înalţă umerile !
Dară nunul, ca mai mare,
Cu toată grija-n spinare,
O dată din gură zice,
(Ca unul ce-era pe-aice) :
— Alei, finişorul meu !
Roagă-te lui Dumnezeu
Să trăiască naşu-tău ;
Şi la Maica Precesta
Să trăiască naşă-ta.
Alei, finişorul meu,
Ne-o ierta şi Dumnezeu !

Fii tu naş în locul meu,
Eu ginere-n locul tău.
Naşu-său ce mi-ş' făcea ?
Şi lui în gînd ce îi da ?
El ca nun şi ca mai mare,
Cu toată grija-n spinare,
Cu caii el şi schimba.
Şi astfel încăleca,
Şi calul înfierbînta,
Numai spumă îl făcea !
Lîngă ziduri el se da,
Zidurile le sărea,
Porţile le descuia,
Carîtele de trecea,
Cu nuntaşi,
Cu călăraşi...
Iară Letinu bogat,
El de lege lepădat,
Strigă-o dată letineşte,
De trei ori dobrogeneşte :
— Care este ginerile,
Ginerile, mirele ?
La teancuri că s-o ducea
Şi pe toate le-a-ncerca,
Să verse postavurile,
Să le-mpartă la nuntaşi,
La nuntaşi, la călăraşi...
Ginerile, mirele,
Înalţă umerile,
Ca şoimii aripile !
Dară nunul, ca mai mare,
Cu toată grija-n spinare,
De colo, zice :
— Alei, finişorul meu,
Roagă-te lui Dumnezeu
Să trăiască naşu-tău ;
Şi la Maica Precista
Să trăiască naşă-ta,
Ne-o ierta şi Dumnezeu !
Fii tu naş în locul meu,
Eu ginere-n locul tău.
Ei căciulile schimba,
Sabia din teacă trăgea,
Drept la teancuri se ducea ;
Teancurile le tăia,
Postavurile vărsa,

Le-mpărţea pe la nuntaşi,
La nuntaşi, la călăraşi...
De cum era nuntaşu,
Aşa-i da şi postavu ;
Era nuntaşu bogat,
Îi da şi şai de-l tocat ;
D-era nuntaşu de-aşa,
'I da postav samarăgea...
El pe toţi îi împăca,
Numai un' le rămînea !
Şi naşu-său ce făcea ?
Cuţit de argint scotea,
Din conteşul lui tăia,
Şi pe-ala îl împăca !
Acum iar Letin bogat,
Savai cîinele spurcat
Şi de cruce depărtat,
Nici pe-aia nu se lăsa.
Trei fete de domn scotea,
Cu mireasa-alăturea,
Tot un chip
Şi tot un port,
O cătare
Şi-o umblare.
Strigă-o dată letineşte,
De trei ori dobrogeneşte :
— Unde este ginerile,
Ginerile, mirele,
Să s-arate din nuntaşi,
Din nuntaşi, din călăraşi,
Să-şi aleagă mireasa,
Duc-o-n faţa mîni-sa...
Ginerile, mirele,
Îşi înalţă umerile,
Ca şoimul aripile.
Iară nunul, ştii, mai mare,
Cel cu grija în spinare,
— Nu te teme, finişor,
Să vezi, lucru e uşor.
Roagă-te la Dumnezeu
Să trăiască naşu-tău ;
Şi la Maica Precesta
Trăiască şi naşă-ta...
Ne-o ierta şi Dumnezeu,
Fii tu naş în locul meu,
Eu ginere-n locul tău...

Şi zău, naşul ce făcea ?
Mîna în sîn îşi băga,
Măr de aur el scotea
Şi de pămînt îl trîntea,
Iar din gură-aşa grăia :
— Care este mireasa,
Din fete s-o alegea,
Măr de aur ea să-şi ia,
C-am o sabie turbată,
Mănîncă şi cap de fată...
Mireasa cînd auzea,
Frigurile o prindea,
Dinţii-n gură-i clănţănea.
Dintre fete s-alegea,
De o parte ea se da
Şi mărul de aur lua...
Naşă-sa se repezea
Şi-n braţe o sprijonea,
În carîtă-o arunca,
'Ntr-o carîtă odorîtă
Şi cu aur poleită...
Nunta apoi şi pleca
Şi nuntaşi şi călăraşi,
Cu cincizeci de sichiraşi...

Ginerile acuma,
Cu naşu-său rămînea ;
Rămînea la soacră-sa
Ca să-i rupă cheotoarea,
Să vadă ce-o mai făcea...
Şi de necaz ce-i era,
Pe Negru încăleca,
Mîna-n pozînar băga,
Un pumn de galbini umplea,
Şi-n sîn soacrii i-arunca...
Cînd de cheotoare o-apuca
Şi guleru-i despica,
Peste tot i-l sfîşîia
Şi cu naşu-său pleca.
Soacră-sa îl blestema :
— Alei, muică,
Dragă muică !
Mult tu să nu zăboveşti,
Cu naşu-tău să te-ntreci
Şi calul să te trîntească,
Mîna dreaptă să-ţi scrîntească,

Iar pe-a stîngă
Să ţi-o frîngă ;
Domnul, zilele-ţi sfîrşească,
Fie voia cea cerească !

De la soacră-sa pleca,
Iar naşu-său îi grăia,
(Blestemul îl ajungea) :
— Alei, finişorul meu !
Amîndoi să ne-ntrecem,
Nunta ca s-o ajungem.
Şi-amîndoi se întrecea.
Da finu-său ce făcea ?
Că Negru aşa fugea,
De naşu-său rămînea...
Negru se înfierînta,
Şapte sate le trecea
Şi nunta o ajungea,
Şi-nainte îi ieşea !
Dar blestemul l-ajungea.
Blestem de la soacră-sa :
O dată Negru greşea,
Capul în piept îşi punea
Şi de trei ori necheza,
De trei ori se poticnea,
Drept în creştet îl trîntea,
De grumajii îi frîngea,
Ca mort pe loc îl lăsa !
Fugea Negru cît fugea,
La el iar că mi-ş' venea
Şi mereu îl mirosea,
Şi c-un picior îl mişca.
Iacă nunta i-ajungea,
Iar mireasa de-l vedea,
Sovonul că şi-l rupea,
Cu palmele se bătea !
Da el astfel îi spunea,
Apuca de îi zicea :
— Ia taci tu, mireasa mea,
Că n-o fi, frate, păcat,
De trei ori te-am sărutat ;
O dată pe pieptul gol,
De două ori pe sovon ;
D-am un frăţior mai mic,
I-oi face şi lui mertic ;
Pe-ala, frate,-l vei lua,

Bună căscioară-i făcea...
Da mireasa-i răspundea :
— N-avusei parte de tine,
Că erai un șoim pe lume !
Cu frate-tău ce-oi făcea ?
Ne-o rîde toată lumea !
Lui sufletul îi ieșea,
'Ntr-o carîtă-l arunca,
În carîtă odorîtă
Și cu aur poleită.
Acasă dacă-ajungea,
Zi de nuntă că punea ;
De-o parte lemn se făcea,
De alta se cununa ;
Într-o parte îngropa
Și-n alta se veselea,
Vere, de se pomenea ;
Și s-o pomeni,
Cît lumea o fi !...

5

Lina Cătălina

Bate Mureș, bate,
Bate-a strinătate...
Foaie, foaie tisă,
Masa este-ntinsă,
De boieri cuprinsă.
Domnul se-mbăta,
În casă intra
Și-n pat se culca...
Doamna ce făcea ?
Pe Lina-o striga :
— Lină,
Cătălină,
Hai ca să plecăm,
Hai să ne scăldăm
La lacul adînc,
Gîldău fără fund...
Acolo ajungea,
Doamna îi grăia :
— Lină,
Cătălină,

Vin' de apa-ncearcă,
Pe noi nu ne-neacă ?
Apa-i ajungea,
La brîu, cînd intra...
Foaie micşunea,
Lina se-ntorcea,
Iar doamna-i zicea :
— De ce tu stai,
De ce nu sai ?
Lina cînd intra,
Apa-o cutrupea
Şi ea se-neca !
Doamna ce făcea,
Asta de vedea ?
În brişc'se suia
Şi-acasă pleca...
Domnul se scula,
Pe Lina-o striga :
— Lină Cătălină,
Floare de grădină,
Fată de mazil,
Dă-mi apă din plin ;
Apă de spălat,
Ochi de sărutat.
Doamna îi spunea :
— Lina s-a-necat
La lacul adînc,
Gîldău fără fund.
Domnul ce făcea,
Astfel de-auzea ?
Ochii-i lăcrăma !
— Ilie, Ilie,
Vizitiu Ilie,
Înhamă,
Caii-nhamă,
La căruţa mare,
S-ajungem mai tare.
Mînă caii, mînă,
Că ţi se-ndemînă,
La trapuri mărunte
S-ajungem mai iute.
La lac de-ajungea,
Năvodari tocmea,
După Lina da.
Pe Lina o scotea.
C-oţet o stropea,

Pînă o-nvia.
În brișcă-o punea.
Și-acasă pleca.
Acasă de-ajungea,
La masă s-așeza...
Lina ce făcea ?
Țuică otrăvea,
La doamna mergea,
Și astfel o-mbia :
— Doamnă jupîneasă,
Cinstită crăiasă !
Na pahar de vin
Și-ți fă chef deplin.
Doamna îl lua,
De necaz îl bea,
Și-n fund răsufla.
Sufletu-i ieșa !
Și se răzbuna
Și Lina-acuma !
Domnul atuncea,
Asta de vedea,
Doamna-și-nmormînta,
Acasă venea
Și mereu plîngea.
Vremea de trecea,
Pe Lina-o chema
Și așa-i spunea :
— De moarte-ai scăpat,
Tu moarte ai dat.
Lină, de-acuma,
Poți să fii a mea ?
Și s-au cununat,
Din cît-am aflat.

PĂSTOREȘTI

6

Miorița

Pe picior de munte,
Merg oile frunte,
Vreo opt-nouă sute.
Dar de-or fi mai multe,

Dar de-or fi o mie,
Dumnezeu le ştie !
Şi mi-s nouă ciobănei,
Cu vătavu lîngă ei.
Vătavu a adurmit,
Ciobanii s-or vorovit,
Oile ei le-or pornit,
Ca-ndărăt să se întoarne,
Pe vătavu să-l omoare...
Da vătavu mi-ş avea
O mioară frumuşea...
Mioara cînd a auzit,
Ea repede s-a gîndit
Şi din turmă s-o ales,
Şi la vătavu o mers...
Vătavu din grai grăia :
— Ce ţi-i, Mioriţa mea ?
Ori doar tu te-ai mîniat
Că ce eu nu te-am mînat
De cu noapte,
'N grîne coapte ;
Ori în zori,
'N lunca cu flori ?
— Ia, eu nu m-am mîniat,
Da să-ţi spun ce am aflat
Şi iacă ce-am auzit :
Ciobanii s-or vorovit
Ca-ndărăt să se întoarne,
Pe tine să te omoare.
Vătavu atunci grăia :
— Spune-le, Mioara mea,
Că dacă m-or omorî,
Tu cată de-a îngriji,
Să mă-ngroape-n uşa strungii,
C-asta le-a fost : grija pungii ;
S-aud oile mulgînd
Şi laptele ţuruind,
Mîndruţele strungărind...
Să nu-i uite fluiera,
Asta-ţi las în grija ta,
Şi să mi-o puie la cap,
Şi cu asta eu mă-mpac ;
Că dacă vîntul va bate,
Pîn' la mine va străbate.
Şi fluieriţa va zice,
Mioriţă, tu vei plînge !

7

Ioviţă

La Novacu Caimacam,
Frumoasă masă punea,
Multă lume se strîngea :
Douăzeci de nepoţei
Şi vreo zece verişori,
Făcuţi din două surori,
Parcă sînt toţi frăţiori !
Toţi beau şi se veselesc,
Şi cu bine chefuiesc...
Dar nepotul Ioviţa,
Numai el sta, se gîndea,
Nici nu bea, nici nu mînca,
Doar cu ochii se uita !
Iar Novacu Caimacam,
Frate, seamă că băga
Şi astfel lui îi grăia :
— D-alei, nepoate Ioviţă,
Ori că tu gîndul mi-ai pus,
Să-mi iei capul de la trup
Şi să mi-l bagi în pămînt ?
— Ba eu gîndul nu ţi-am pus
Să-ţi iau capul de la trup,
Să-ţi bag osul în pămînt...
Din atîţia nepoţei
Şi vreo zece verişori,
Pe unul nu l-ai ales,
Tot pe mine m-ai trimes ;
M-ai trimes la-mpărăţie
Să-ţi aduc cărţi de domnie,
Fie bine, pace ţie :
Şi eu pe unde-am umblat,
La toţi sirii m-am uitat ;
La cadîna-n florărie,
Ce-am văzut mi-a plăcut mie :
I-am văzut copiliţa,
Mi-a săgetat inima,
De frumoasă ce era !
Douăsprezece roabe-avea :
Una flori îi culegea,
Una de mînă-o plimba,
Una sta de le punea,

Şi nu-ş' cîte-o-nconjura,
Bre-bre-bre, fi-le-ar mă-sa !
Iar Novacu Caimacam,
El acum îi răspundea :
— D-alei, nepoate Ioviţă,
Dacă-o vrea şi Dumnezeu,
Tot o fi pe gîndul tău...
Tu dacă m-ai asculta,
În grajd de piatră-i intra,
Unde-s şase telegari :
Doi sînt negri ca corbu,
Doi vineţi ca porumbu,
Doi galbini ca granguru...
Să nu iei galbin, palnic,
Că-i falnic, tică, la păr,
Şi e moale de picior ;
Să iei pe negru-zbîrlit,
Zbîrlit, măre, la păr,
Şi e iute de picior :
Cînd l-atingi cu o nuia,
Sare d-ici pînă colea ;
Cînd îi mai dai cîte-un bici,
Mai sare d-ici pînă ici ;
Iar cînd îl strîngi de dîrlog,
Sare şi peste-un pîrlog...
El la grajd cînd se ducea,
Chiar pe Galbin l-alegea,
Nici şaua nu i-o punea,
Numai cu piedecuţa,
Şi pe el încăleca...
Cîmpul lui se neteza,
Dar mergea, nu se-ncurca !
La cadîn' cînd el sosea,
Din gură aşa-i grăia :
— Ghela, Ghela, vara mea,
Dă-mi şi mie-o floricea
Să mă laud undeva
Cu flori de la vară-mea.
Fata-aşa cînd auzea,
La roabă îi poruncea,
Flori cu braţu-i aducea,
Iar el astfel îi spunea :
— Nu iau de la dumneata,
Poftesc de la vară-mea.
Aşa fata de-auzea,
La pîrlaz atunci venea,

Florile ea le lua
Şi lui Ioviţă le da.
Dar Ioviţă ce făcea?
Nici la flori nu se uita,
Mîna-n brîu i-o-nfigea
Şi pe cal o arunca, —
Cîmpul lor se netezea,
Şi zbura, nu se-ncurca!
Roabele-acum ce făceau?
În gura mare strigau:
— Săi, săi, săi, stăpîne, săi
Că ne-a luat stăpîna
Nepotu lui Caimacam
Cu numele Ioviţa...
Cadiul cînd auzea,
La roabe le poruncea:
— Aduceţi pe Şarga-ncoa',
Să-mi mai văd copiliţa,
Mult îmi arde inima!...
Pe Şarga încăleca,
Şi la drum, măre, pleca...
Dar Novacu Caimacam,
El ştia ce mi-ş' ştia,
De la masă se scula,
Slugilor le poruncea:
— Aduceţi ocheanu-ncoa',
C-acu-i văd capul tăiat
Lui Ioviţă-al meu băiat,
Ca la mare vinovat,
Dacă nu m-a ascultat.
Ocheanul i-l aducea,
Pe drum în sus se uita
Şi-ncă o poruncă da:
— Aduceţi-mi pe Negru
Ca să pot pleca acu...
Pe Negru i-l aducea,
În cămară se ducea,
Buzduganul şi-l lua,
Pe Negru încăleca,
Pe drum neted apuca,
Şi mergea, nu se-ncurca!
Pe Ioviţă-l întîlnea,
Pe Ioviţă cu Ghela,
Şi pe lîngă ei trecea,
Cu cadiul se-ntîlnea
Şi lui aşa îi grăia:

— Dur-dur-dur, cuscre Cadiu,
Las' tinerii la-nvrăjbire,
Haideţi noi la-mpăciuire ;
Tinerii bat vrăjburile,
Noi să batem păciurile !
De trei ori el îi grăia.
Cadiul nu-l asculta...
Dacă vedea şi vedea,
Mîna subt şubă băga,
Se făcea a scotocea,
Buzduganul îl scotea
Şi în el îl repezea,
La pămînt îl răsturna...
Pe Şarga i-o şi lua,
Şi-ndărăt se întorcea...
— Mă-ntîlnii cu cuscru-n cale
Şi făcui de-o pace mare :
Noi, ia ne-am împăciuit,
Pe Şarga mi-a dăruit !
Iar Ghela răspuns i-a dat :
— Tata,
Şapte fete-a măritat,
Şi pe Şarga nu le-a dat ;
Şi-acuma cum s-a-nşelat,
El pe Şarga de ţi-a dat ?
Biata fată n-a ştiut
Ce taică-său a păţit !
Cîntecul l-am isprăvit.

8

Doicin

La noi în sat
S-a iscat
Un arap,
Negru buzat,
Cu solzi de-aur după cap.
Şi să vezi, la o mîncare,
El mîncă-o gonitoare,
Iar pîine nouă cuptoare,
Şi-alături e-o fată mare...
Aşa, rîndul i-a venit,
După cum a poruncit,

Sorii lui Doicin, bolnavu,
C-atîta avea sărmanu...
Ei, cînd rîndul îi venea,
Lăcrămi din ochi îi pornea,
Fuga la Doicin şi da.
Iar Doicin o întreba :
— Soră, surioara mea,
Mie de ce te-i plîngea ?
— Frate...
La noi în sat
S-a iscat
Un arap,
Negru buzat,
Cu solzi de-aur după cap,
Toate fetele-a-nşelat,
Şi tu, frate, n-ai aflat...
Iar acuma eu văd bine,
I-a venit rîndul la mine...
Eu mă rog de dumneata,
Dacă cumva s-o putea,
Să mă scapi de-astă belea.
Iar Doicin de cînd bolea,
Nouă ani se împlinea,
Şi-armăsariu-n grajd îi sta !
Soru-sa îl adăpa,
Şi grăunţe tot ea-i da.
— Soră, surioara mea,
Ascultă-mă tu colea,
Ad'-armăsarul icea,
Pune căldarea, m-oi la,
Barba vin de piaptă-mi-o,
Cărarea alege-mi-o...
Adă-mi brîul să mă-ncing
Şi pe murgul să mi-l plimb.
Pe murgul i-l aducea,
El cu murgul că vorbea :
— Murgule, căluţul meu,
Mai îngenunche-mi o dată,
Cum îngenuncheai alt'dată.
Pe murgul încăleca,
Paloşu-n mînă lua,
La arap negru pleca.
Arapul cînd îl vedea,
El degrabă îi striga :
— Călugăre, piază-rea,
Să piei dinaintea mea !

Iar Doicin îi răspundea :
— Nu-s „călugăr, piază-rea“,
Ci eu sînt pieirea ta !
— La mine la ce-ai venit ?
— Uit-te la ce m-am gîndit :
La luptă să ne luăm,
În suliţi să ne bătem,
Ori caii să-i încurcăm ?
Arapul ce-i răspundea ?
— Mai bin' caii-om încurca...
Doicin-bolnavu-i striga :
— Uită-te, arape,-n stînga,
Că ţi s-a desfăcut chinga.
Cînd arapul se uita,
Doicin suliţa-nfigea.
Pe arap jos îl trîntea...
Doicin iut' descăleca,
Şi astfel îl judeca :
— Arape, voinicia ta,
Şi cu neputinţa mea !
De nouă ani am zăcut,
Rînd soru-mi i-a venit...
Soru-mea mie mi-a plîns
De-al tău rîs ce-aveai de gînd.
Vorbele astea-i spunea,
Cu suliţa-l străpungea,
Că arapul şi murea !
Doicin calului striga :
— Îngenunche, murgule,
Calule, căluţule,
Noi acum hai să mergem,
Întîi calea să ne-alegem ;
Vitejia-am împlinit,
De-arap ne-am cotorosit...
Doicin acas' se ducea,
Şi-ndată descăleca...
Soru-sa pe braţe-l lua,
Pe braţ repede-l punea
Şi trei popi îi aducea,
Pe Doicin de-l spovedea,
Îl spovedea şi îl grijea...
Doicin popilor spunea :
— Popilor, părinţilor !
Haiduc în codru am fost,
Nimeni nu-mi ştia de rost ;
Am fost haiduc şi viteaz,

Păcatele mi le-am tras;
De nouă ani am zăcut,
Nu știu Dumnezeu ce-a vrut,
De n-am intrat în pămînt,
Că mult bine am făcut!
Dacă-nainte muream,
De-așa lucruri nu știam,
Țara, vezi, ni se prăda,
Harap-negru ne-o lua.
De la Dumnezeu a fost,
De-acuma nu mai am rost...
Am fost bun și mulțumit
Că pe-arap l-am omorît.
Popii așa cînd auzea,
Pe Doicin îl lăuda,
Ei cu toții îl ierta
Și sănătate-i ura...
Ziua-bună își luau,
Popii acasă pleca,
Iar Doicin... de loc murea!

9

Șiret Pîrcălabu

Frunzuliță trei granate,
Departe, vere, departe,
Nici departe, nici aproape,
Unde tufa s-a-ndesit
Și satele s-au rărit,
Cură nemții ca spuza
Și manafii ca ploaia,
Iar tătarii ca bura,
Unde, frate, că mergea?
Foaie verde de-un șerpet,
La cășile lui Șiret.
De priveai fereștile,
Străluceau ca stelile,
Iarna cu gerurile...
Toți, frate, că se strîngeau
Și-ncerca de-a fărîma
Aste case mari domnești,
Doar le vezi și te crucești!
Nice unul nu putea,

Din toţi unul s-alegea :
Ciupăgel, un mititel,
Cu cojocul scurticel,
Se temea Diiul de el...
Lîngă casă el venea,
Seama bine îi lua,
Un piroi în zid găsea,
El repede îl scotea
Şi în loc săgeţi punea ;
Trăgea săgeţi cîte nouă,
Pîn' fărîma casa-n două...
Foaie verde de-o lalea,
Toţi în casă năvălea,
Pe Şiret de-l omora !...

Cine-i Şiret, cîrpălabu,
Care ne-a uscat bugeacu ?
De cînd s-au cîrpălăbit,
Şapte sate-au sărăcit ;
Şapte, opt,
De peste Olt,
Satele din Topolog,
Judeţul Vîlcii cu tot...
Dacă s-au cîrpălăbit,
Comorile le-au scăzut,
Vistiriile-au golit,
Nici cu bani daţi la domnie,
Nici clacă la-mpărăţie...

Dar tătarii ce făcea,
Pe Şiret de-l omora ?
Pe Şiretiţa lega,
Şi o lega cot la cot,
De îi pleznea pieptul tot...
Şi iar verde tot lalea,
Şiretiţa întreba :
— D-alei, hane tătăresc,
Da de ce, vere, mă legi ?
Ori de bani, ori de comori,
Ori de dalbele puteri ?
— Şiretiţă, dumneata,
Eu pe tin'nu te-oi lega,
Nici de bani, nici de comori,
Nici de dalbele puteri.
Să-mi spui grajdul Negrului,
Năzdrăvanul drumului :

Merge ceva-mbuiestrînd,
Din copite foc lăsînd,
Păsări din zburatec luînd...
Şiretiţa le grăia :
— D-alei, hane tătăresc,
Seama bine să luaţi
Prin boiştea boilor,
'N herghelia cailor,
Prin toriştea oilor.
Toţi, frate, că se ducea,
Pe Negrul de-l căuta.
Iacă, frate, că-l găsea,
Nu-n toriştea oilor,
Nu-n boiştea boilor,
'N herghelia cailor !

Cin' la Negru se băga,
Cu picioarele-l lovea,
Nici unul nu cuteza
De Negru s-apropia !
Din toţi unul s-alegea,
Şi-acela cine era ?
Tot Ciupag cel mititel,
Tremura Diiul de el :
Cel cu cizme letineşti,
Cu pintenii ungureşti,
N-aveai loc să mai cîrmeşti...
El la Negru că mergea
Şi astfel el că făcea :
Îi fluiera voiniceşte
Şi îi vorbea haiduceşte,
Inima lui Negru creşte !
C-o mînă pe spate-l bătea,
C-una de căpăstru-l lua,
Şeaua pe el că punea
Şi repede-ncăleca...
Odată îi sumuţa,
Şapte hotare-alerga ;
Cînd la hotarul de şapte,
Cu cine se-ntîlnea, frate ?
Cînd ai zice o alună,
Cu Ciochină, bun de mînă,
Cel cu muma Negrului,
Năzdrăvana drumului,
El, ficior Şiretului !

Frunză verde-a bobului,
La hotarul Domnului,
La Lacul Cocorului,
Acolo cin' se-ntîlnea
Şi la luptă se lua ?
Ciochină cu Ciupăgel.
Ciupăgel cel mititel,
Pe Ciupăgel îl tăia,
Negru cinci părţi dobora,
Pe toţi ce-mprejur era.

Ciochină-acum ce făcea ?
Acasă se întorcea,
Pe tată-său mort găsea,
La împărat se ducea
Şi astfel el îi spunea :
— Împărate, luminate,
Nu-mi faci şi mie dreptate ?
Pe tata îl omorîră,
Rămăsei eu strin în lume...
Împăratul ce-i grăia :
— Măi Ciochină,
Bun de mînă,
Fie ţie dăruită
Moşia tătîne-tău,
Din hotarul Domnului,
Drept Lacul Cocorului...
Iar Ciochină de-auzea,
Acasă mi se ducea,
Tron de ceară el făcea,
Pe Şiret înmormînta,
Şapte buţi de vin scotea,
Toţi boierii îi strîngea
Şi el astfel le zicea :
— Beţi, boieri, făr' să ciocniţi,
Pe Şiret să-l pomeniţi !

10

Litva

Pe drumul cazacilor,
În venitul vacilor,
Poposit de mi-au sosit,

Vreo trei turci, vreo trei beşlii,
Trei voinici caramanii;
Trei voinici închivăraţi,
Călări pe trei pui de haţi,
Cu iminei teşlii,
Cu căpute naramzii,
Cu brîne portocalii,
Cu fesuri pe hîrca goală,
Ca să le vie răcoare,
Sosiţi acum de la Dii,
Aferim ce mai beşlii!
Dar ei pe unde trecea,
Nici bună-seara nu da,
Nici cuşme nu-şi ridica,
Şi tot de Litva-ntreba...
La Litva cînd ajungea,
De bună seara îi da
Şi Litva le mulţumea...
— Ai, Litvo, cîrciumăriţă,
Fi-ţi-ar morţii, tălăniţă,
Ai tu casă şi cămară
Să ne găzduieşti deseară?
— Am şi casă şi bordei,
Să găzduiesc doi şi trei...
— Hai, Litvo, cîrciumăriţă,
Scoate o oca de vin,
Să ţi-l încercăm de-i bun.
Dacă nouă ne-o plăcea,
De mult vin te-om scutura...
O oca de vin le da.
Da ce fel de vin le da?
Prefăcut de nouă ani:
De negru ca păcura
Şi de dulce ca mierea,
De-l puteai purta-n basma...
Scoase una, scoase două,
Scoase Litva pîn' la nouă,
Lor li se părea tot două!
Dacă vedea şi vedea
Că vinul mult le plăcea,
De pe cai descăleca,
Cu caii la grajd mergea,
Caii-n grajd nu le-ncăpea.
Buzduganele scotea,
Pragurile le tăia
Şi în grajd îi aşeza,

Fîn-floare le revărsa,
La băutură se da,
Scotea vinul cu ciubla!
Scoase-o ciublă, scoase două,
Scoase Litva pîn' la nouă,
Lor le părea că-s tot două!
Dar la urmă ce zicea?
— Hai, Litvă, cîrciumăriță,
Fi-ți-ar morții, tălăniță,
Nu mai scotea cu ciubla,
Scoate vinul cu vadra,
Să ne potolim setea.
Scoase-o vadră, scoase două,
Scoase Litva pîn' la nouă,
Lor li se părea tot două!
Iar la urmă ce zicea?
— Hai, Litvo, cîrciumăriță,
Aprinde lumînarea
Şi ne-arată pimnița,
Să ne potolim setea.
Lumînarea-o aprindea,
Pimnița le-o arăta,
Cepurile le scotea,
Gurile le-mproțăpea....
Nu ştiu bea, nu-ş' ce făcea,
Mare risipă făcea:
Cine pe drum că trecea,
Fedeleşul ce-l avea,
De apă îl deşerta,
Şi cu vin i-l împlinea,
Să se ducă pomina!
Pînă zori se revărsa,
Două buți le desfunda!
Litva-acuma ce făcea?
Rău de cap se speria!

Lua fes ca vişina,
Papucii ca lămîia,
Sărea ici, sărea colea,
Nouă văi şi-o odirea,
Şi-o scursură de vălcea,
Pîn' la Giurgiu ajungea,
Şi la Lacu se ducea,
La portiță ea bătea,
Stăpînaşul vinului,
Cămăraşul tîrgului.

Şi Lacu o auzea :
— Hai, Litvo, cîrciumăriţă,
Fi-ţi-ar morţii, tălăniţă !
De cînd te-am cîrciumărit,
'N astă vreme n-ai venit !
Ori haine ai ponosit ?
Ori parale le-ai sfîrşit ?
Ori ţie ţi s-a făcut,
Nică, de căsătorit ?
Ori vinul l-ai isprăvit ?
— Alei, doamne Lacule,
Nici vinul n-am isprăvit,
Nici mie mi s-a făcut,
Nene, de căsătorit...
Da ştii, nene, dar nu ştii,
Nu asear, alaltă-seară,
Pe drumul cazacilor,
În venitul vacilor,
Scăpătatul soarelui,
Poposit, de mi-a sosit
Vreo trei turci, vreo trei beşlii,
Trei voinici caramanii,
Cu iminei teşlii,
Cu căpute naramzii,
Şi la mine c-au venit,
Două buţi că mi-au băut,
Nici o para nu mi-au dat.
— Hei, Litvo, cîrciumăriţă,
Ia să le spui numele.
— Eu numele nu le ştiu,
Dar le spui podoabele :
Unu-i nalt şi cocoşat
Şi la piept cam găvănat.
— Ala-i bătrînul Novac,
Cu frate-său Balabac ;
Cu nepotu-său Ioviţă,
Ce e fecioraş de domn...
Du-mi-te, nică-ndărăt,
Că îţi este drumul drept...
Colea la muntele-nalt,
Unde pasvanţii se bat.
Ei pe mine m-au scăpat.
Şi chiar eu voie le-am dat
Să bea vin cît or putea,
Să nu dea nici o para,
Venind la cîrciuma mea...

Dă-le vin cît or putea,
Să bea pîn' s-or sătura!
Litva-ndărăt se-ntorcea,
Cep la altă bute da!
Pînă zori se revărsa,
Şi pe-aia că mi-o scura!
Cînd fu-n revărsat de zori,
Cura drojdii roşiori...
Iacă ziuă se făcea,
Bătrîn Novac ce-i zicea?
— Ai, Litvo cîrciumăriţă,
Ia aşterne zuvelca,
Să-ţi plătim refeneaua.
Şi la disagi că mergea,
Cu pumnul galbeni lua
Şi Litviţei el îi da.
— Ne-ai dat vin nemăsurat,
Să-ţi dăm bani nenumăraţi.
Şi şeile le punea,
Şi pe cai încăleca,
Pe drum la vale-apuca...
Dar o babă vrăjitoare,
Înainte le ieşea:
— Alei, bătrîne Novac,
În venitul dumitale,
Mi s-a născut astă floare
Şi aş vrea s-o creştinez,
Şi să-i pun numele tale...
Cînd mi-o veni dor de tine,
Să strig copilul pe nume!
Şi să vezi ce se-ntîmpla.
Băiat de moroi era!
Bătrîn Novac îl lua,
La biserică pleca,
Dară popa nu era;
Fuse dus în deal la vie...
Atunci babii ce-i veni?
Din biserică ieşi,
Ea veriga le-o punea,
Şi acasă se pitea...
Atuncea bătrîn Novac,
Om cuminte, om cu cap,
Adăsta, cît adăsta...
Dacă vedea şi vedea,
Copil de faşe lua
Şi-unde-n sus că-l repezea,

Şi-n paloş îl sprijinea,
Dacă de moroi era !
Bătrîn Novac de vedea
Că baba îi păcălea,
Rău că mi se necăjea,
Cruce cu dreaptă-şi făcea
Şi la uşă se ducea,
Cu picioru-n ea el da,
Uşa-n patru se făcea,
Şi după babă pleca,
O căta pîn-o găsea...
Şi mi-o găsea după sobă.
Îi puse paloşu-n guşă
Şi-o aruncă după uşă !
Nici acolo n-o lăsa,
Şi de creştet mi-o lua,
Apoi afară-o scotea,
'N rogojină-o-nfăşura,
Şi cu gaz el o stropea,
Şi foc de la poale-i da.
Arde baba şi plesneşte,
Bea Novac, se veseleşte,
De păcat se ispăşeşte !

11

Guşe al lui Topală

Frunzuliţă de secară,
A ieşit a Guşe-n ţară,
Mult mi-e mîndru făr' de seamă
Şi de rău din cale-afară !
Taie turcii şi-i omoară,
Pe-alţii-i bagă prin arale,
Îi dă pe Nistru la vale
Şi-i opreşte la Carale,
Şi se duce de-i întreabă :
— Ce mai ziceţi, anasîn ?
— Zicem bine, scordaşin,
— Cine v-a dat ghioldasîm ?
— Tot a Guşe, scordaşim.
Şi-i caută de parale,
Cine focu-i bagă-n seamă !
Frunzuliţă sălcioară,

Ast Guşe nu-ş' ce gînd are,
Trei haţi buni a pus la hrană,
De-ast' toamnă, vinerea mare :
Unul e vînăt rotat,
De la vizirul e dat ;
Unul este roib sipeag,
Dăruit de-un împărat ;
Şi-altul este vinecior,
I-e dăruit de un boier...
Nu ştiu, zău, ce gînd mai are,
Că a trimes peste mare
Să-i facă două cioltare,
Că pleacă în însurare :
Unul roşu-mohorît,
Numai rafturi de argint,
Ducă dîră pe pămînt,
Ce n-am văzut de cînd sînt ;
Un' să-l facă verde-nchis,
C-aşa Guşiţă a zis.
Lui Guşe carte-i venea
Ca să se lase la vale,
La vale, la-nsurătoare,
Să ia fata lui Carale,
Cu cinci chile de parale...
Da ştiţi ce parale are ?
Tot poli de-i mari, varavici,
De cîte-o sută şi cinci,
Să tot schimbi şi să mănînci ;
Tot poli de-i mari, varavii,
Luaţi de pe la delii...
A Guşiţă ce făcea ?
Slugii astfel poruncea :
— Ghiţă, slugulița mea,
Ia scoate pe Lişiţa...
Pe Lişiţa i-o scotea
Şi şeaua i-o aşeza,
Şi-a Guşiţă se ducea,
Şi trei zile îşi nuntea...
Îndărăt cînd se-ntorcea,
Două zile-acas' şedea...
Carte de la domn venea !
Iar în carte ce-i spunea ?
«A Guşiţă, dumneata,
Ia poftim pe la domnie,
La domnii cu veselie...»
A Guşiţă ce-mi făcea ?

Lua cinzeci de-arnăuţi,
Care-s la bătaie iuţi ;
Şi vreo sută de agale,
Să-i facă a Guşii falå ;
Înc-o sută de tătari,
Care-s la bătaie tari ;
Şi la domnie pleca...
A Guşiţă ce-mi zicea ?
— Hai, măi băieţi, dumneavoastră,
Hai să dăm noi cîte-un foc,
Ca să facem veselie,
Că mergem înspre domnie...
Cînd domnia auzea,
Părăsea scaunile
Şi izbea başcelile,
Gîndea că-s turci din robie,
Nu a Guşe-n veselie !
A Guşiţă ce făcea,
Cînd domnia îl vedea ?
Pe-un cal bun îl alerga
Şi domnia-o ajungea...
— Stai, domnie, dumneata,
Nu sînt turci de la robie,
Ci-i a Guşe-n veselie...
Domnia-ndărăt-ntorcea,
Pe scaun se aşeza,
De-o hîrtioară-i scria.
Iar în carte ce-i scria ?
„Care pe care s-o răzbea,
Ala să ia beslegia..."
Frunzuliţă de lămîie,
Ăst Guşe carte nu ştie,
Şi cu cartea se ducea.
Băieţi-nainte-i ieşea
Şi astfel îl întreba,
Că ce i-a zis domnia ?
El cartea le-o arăta...
Doisprezece-l grămădea !
Iar Guşe, ca un voinic,
Din doisprezece ieşea !
Atuncea unul calic,
Nemilos, om de nimic,
Cu paloşul l-ajungea
Şi la gît că îl tăia...
'Ncepe Guşiţă-a ţipa !
C-o mînă capu-şi ţinea,

Cu una şi el tăia,
De se ducea pomina !...
În cocie s-aşeza
Şi-ndărăt că mi-ş pornea,
Sluguliţei îi spunea :
— Lasă, Ghiţă, caii-ncet ;
Capul de-abi-mi stă pe piept...
Ghiţică, eu am să mor
Şi n-am nici un ajutor...
De casă s-apropia,
Şi-unde turcii mi-l vedea,
Lăsau toţi divanurile
Şi izbeau bascelele...
Gîndeau că a Guşii-i beat,
Nu ştiau că e tăiat !
Şi cînd coniţa-l vedea,
Şi de el s-apropia,
Dete să-l sărute-n gură
Şi nemeri-n tăietură...
Şi-odată că leşina !
A Guşiţă ce-i spunea ?
— Taci, cocoană, dumneata,
Să iei pe frate-meu mic,
Că e mic şi mai voinic...
Iar cocoana-i răspundea
— N-am avut parte de tine,
Să trăim amîndoi bine...
— Ori de-am fost şoim pe pămînt,
Cat-acum de vezi ce sînt...
Atîta vorbă vorbea,
Şi a Guşiţă răposa !...

HAIDUCEŞTI

12

Miul Sglobiul

Pe la miez de noapte,
Cînd dorm toate ape,
Plimbă,
Mi se plimbă
Miul
Sglobiul...
Pe la miez de noapte,
Murgul nu-i mai poate !

Iar el tot cînta,
Murgu-i poticnea,
Cu cît nu-l trîntea...
Dar el ce zicea ?
— Dea, murgule, dea,
Lupii te-or mînca,
Ţie ce-ţi păsa ?
Ori şeaua,
Ori zaua,
Ori dalbe plocate ;
Ori scumpele arme,
Ori trupşorul meu,
Că e pus pe-al tău,
Şi e nensurat,
Şi necununat ?...
Murgu-i răspundea :
— Stăpînaşul meu,
Dat de Dumnezeu,
Mie că nu-mi pasă
Nici şeaua,
Nici zaua,
Nici dalbe plocate,
Nici scumpele arme,
Nici trupuşorul tău
Că e pus pe-al meu,
Mie calea-mi pasă.
Calea-n codru intră
Şi noaptea ne-apucă
Fără fir de iarbă,
Fără pic de apă,
Şi aici se cheamă
La hop,
La vîrtop,
La malul săpat,
La dealul bărbat ;
La poteca strîmtă
Şi încolăcită...
Aici, se ţin Ianeş,
Ungur cel bătrîn,
Cu Bucur, mocanu,
Fi-le-ar lor mormanu !
Cu cincizeci voinici,
Cincizeci fără cinci,
Tot voinici litvinţi,
Străini de părinţi,
Cu moţuri vărgate,

Lăsate pe spate ;
Mîinile curmate,
'N sîrmă-nfăşurate,
N-au cu cin' se bate
În a străinatate...

Ianeş strejuia,
Pe cînd toţi dormea...
El au auzit
Pe la miez de noapte,
Cînd dorm toate ape,
Un glas de voinic,
Rînchez de cal murg...
Ianeş ce zicea :
— Voi cincizeci voinici,
Patruzeci şi cinci,
Din somn vă treziţi !
Cînd v-am strejuit,
Eu am auzit
Un glas de voinic,
Rînchez de cal murg...
Să v-alegeţi cinci
Din cei mai voinici,
Din cei buni la mînă,
Bobîlnei de mînă,
'Nainte ieşiţi
Şi de-o fi-un nebun
Daţi-i vo trei pumni
Şi daţi-l la drum ;
Drumul i-arătaţi
Şi murgu-i luaţi ;
Iar de-o fi-un viteaz,
La min' l-îndreptaţi...

Ei mi se duceau,
De depart' strigau :
— De eşti vreun nebun,
Aidi-aici la drum...
Dar Miul zicea :
— Voi, voinici, veniţi,
Ticăloşilor,
Prăpădiţilor !
Cine v-a mînat,
Capul v-a mîncat !
Eu nu sînt nebun,
Să-mi daţi doi-trei pumni,

Să mă dați la drum ;
Drum să-mi arătați,
Murgu să-mi luați ;
Ci sînt un viteaz
Cu mîini-mi curmate,
De străinătate,
N-am cu cin' mă bate !
Voinicii îl lua,
La Ianeș l-îndrepta
La Ianeș mergea,
Jurămînt făcea,
Spuindu-i așa :
— Dacă me-i trînti,
Cal ți-oi dărui ;
De te-oi trînti eu,
Vai de capul tău ;
Capul ți-oi lua
Și cu haznaua...
În săbii să ne tăiem,
Ori la luptă ne luăm ?
Dar Ianeș zicea :
— Lasă sabia drăcească
Și-ai la luptă vitejească,
Mult e dreptă și-nțeleaptă,
De la Dumnezeu lăsată...

La luptă mi se lua,
Zi de vară se lupta,
Zi de vară
Pînă-n seară,
Fără pic de nădușeală !
Miul că-i zicea
La cel ungurean :
— Spurcat peclivan,
Adu-mă Ianeș...
Ianeș l-aducea,
Nimic că-i făcea !
Miul l-aducea,
În sus că-l sălta,
În pămînt îl da,
Paloșul trăgea,
Capul i-l tăia...
Haznaua-i lua !

Voinici se strîngea,
De Miu se ruga,

Zicînd cu bucurie,
Căpitan să le fie!
Miul de colea:
— Prăpădiților
Şi urîților!
Mie mi-aduceți
Toată-averea voastră
Ca să chipsuiesc
Şi să vă-mpărțesc...
Ei o aducea,
Miul ce făcea?
Disagii-şi umplea,
Tot poli varavici
De-o sută şi cinci;
Tot să schimbi
Şi să mănînci...
Miul le spunea:
— Voi, cincizeci voinici,
Cincizeci fără cinci,
Care v-ăți găsi
Şi veți chipsui,
Din a voastră ceată,
De voinici bogată,
Disagii-i luați,
Pe cal i-aruncați...
Ei toți se căznea,
Nici un' nu putea,
Nici chiar a-i mişca!
Miul ce făcea?
Un deget punea,
Disagii-i lua,
Pe cal i-arunca,
Apoi-ncăleca
Şi se depărta
În Țara Ungurească,
Unde-i pita voinicească
Şi leafa iortomănească...

Iar în țară, jos, că-i bună,
Numai tunde şi cunună;
Dă de fin
Cîte-un tretin;
Şi de fină
O vacă bună!

13

Bogatul și săracul

La crîșmă, la făgădău,
Unde bea și bun și rău,
Bea bogatul și săracul,
De se minună tot satul.
Iar bogatul cuvînta :
— Măi sărace, vreme rea,
Ce bei tu-mpotriva mea ?
Tu n-ai care ferecate,
Nici porți în lanțuri legate.
— Măi crîșmar,
Măi făgădar,
Adu-mi o ocă de vin,
Să cinstesc săracu-n plin !
Iar săracul răspundea :
— Măi bogate, vreme bună,
Am să beau cu tine-o lună !
— Măi crîșmar,
Măi făgădar,
Adă-mi o vadră de vin
Să cinstesc bogatu-n plin.
Adu-mi vin de-l din butoi
Că plătesc eu, „genunchi goi" ;
Adu vin cu două oale,
Că plătesc eu, „coate goale" !
Cotea bea, Cotea plătește,
Pe nimeni nu păgubește !

14

Burulei

Verde foaie, frunză creață,
Duminecă dimineață,
Burulei, el se scula,
Pe ochi negri se spăla,
Conteș pe umeri lua,
La biserică pleca...
În biserică intra
Și popii așa-i grăia :
— Părinte, sfinția-ta,

Slujeşte leturghia,
Citeşte-mi vanghelia
Ca să-mi mai curăţ greaţa ;
Că greaţa de dimineaţă
E punere de viaţă...
Popa, slujba isprăvea,
Vanghelia i-o citea,
Burulei acas' pleca.

Cînd acasă ajungea,
Slugilor le poruncea
La carîtă caii-i puie,
Şi-n carîtă să se suie
Numai el cu cucoana,
Şi la livezi ei pleca.
Cînd la livezi ajungea,
Toate cosite erea !
Pe unde erau dosite
Şi-acelea erau cosite...
El atunci aşa grăia :
— Cată, fi-le-ar mumă-sa !
Rumânii au nadolit,
Livezile mi-au cosit,
Ori pe unde le-au găsit,
Pe toate mi le-au pocit...

Jos din carîtă se da
Şi masa că şi-o punea ;
La masă mînca şi bea
Numai el cu cocoana...
Cînd la spate se uita,
Tare vine şi soseşte
Căpitanul Milotin,
Ce-şi face slujba deplin,
Şi aşa el îi spunea :
— Burulei, măi, dumneata !
Tu bei şi te veseleşti,
Şi nimic, nimic gîndeşti ?
Pe tine, zău, te-au ales
Tot din judeţ,
Din Cerneţ,
Tu hoţii să mi-i găseşti
Şi mult ai să foloseşti...
El aşa dacă-auzea,
De la masă se scula,

În cariță se suia,
După hoți că și pleca...
Hoții ici, hoții colea,
Hoții la Chitiana,
Și peste hoți el și da...
Arembașa ce-i zicea :
— Măi Burulei, dumneata !
'Ntoarce-te, frate,-ndărăt,
Nu ne pune nouă piept ;
Mie-mi pare rău de tine,
Că ești voinic ca și mine...
De-arembașa n-asculta,
Tot înainte mergea.
Iară un hoț, cel mai mic,
Cel mai mic, dar mai voinic,
El, cu struțul ghintuit,
Cu alice de argint,
Din gură așa grăia :
— Arembașă, dumneata,
Ia lasă-l pe seama mea,
Ca să vezi ce i-oi lucra...
Struțul la ochi îl punea,
Pe Burulei îl lovea
La marginea fesului,
La rătezul părului,
Unde-i păs voinicului
Și bine haiducului.
Peste un gros îl trîntea
Și la el se întorcea,
Și astfel că îi striga :
— Burulei... ei, dumneata !
Ce-ai pus grosul căpătîi,
Ori ești călător la Dii ?

HOȚOMANI

15

Molac și Pribeag

Strigă-mi, nene, strigă-mi, dragă,
Strigă-un pristav pe uliță :
— Cine n-are găzdișoară,
Să-și găsească pîn' deseară ;
Că dacă nu și-o găsi,
Și-o vrea de primejdui !

Cu toţi gazde îşi găsea,
Numai unul rămînea.
Da cine îmi rămînea ?
Numai Nicu Pribegel,
Pribegel din alte ţări...
El de vedea şi vedea,
Pe cal negru-ncăleca,
Din Giurgiu afar' ieşea,
Şi-unde credeţi el trăgea ?
La Ionică (la Ioneasa),
Cinstita cîrciumăreasa,
Cu pimnicioara de piatră,
Cu ocaua mare, lată,
Unde-i vinul rece, gheaţă,
Care îţi mai dă viaţă...
El bună-seara că-i da
Şi Ioana-i mulţumea.
— Aba, Ioană, daică Ioană,
Fă-ţi cu mine de-o pomană
Şi pe mine mă primeşte,
Deseară mă găzduieşte...
Dar Ioana ce îi zicea :
— Pribegene, dumneata,
Ascultă-mi colea vorba,
Foarte rău mă necăjesc,
Nu poci să te găzduiesc,
Că aseară mi-a venit
Un voinic, l-am găzduit,
Pe care-l chiamă Molac...
A băut şi s-a-mbătat,
Şi stă răsturnat în pat,
Cu jurămînt mi-a lăsat
Că cin' la el va intra,
Cu sabia-l va tăia,
Cu hangeru-l va-nţepa.
— Aba, Ioană, tu Ioneasă,
Frige-mi o găină grasă,
Fă-mi o azimă frumoasă
Şi o oca plină-rasă,
Să scot pe Molac din casă.
Pribegel descăleca,
La Molac drept se ducea,
Fedeleş el îl lega
Şi afar' îl arunca,
Iar el pe loc se culca...

De-afar' Molac îi striga,
Pe cînd ăst Pribeag dormea :
– Scoală, Pribegel, din pat,
Că ți-am luat calul olac
Și-am pornit la Țarigrad,
Eu, zău, asta-am așteptat !...

FAMILIALE

16

Iana Iozuleana

Susu,
Mai din susu
De Rușii-de-Vede,
Mie mi se vede
De-o cîrciumioară mică,
Mică de nimică,
Cu cincizeci de uși,
Cu șaizeci de buți ;
Tot buți buclicene,
De-o sută de vedre.
Vinu cine-l vinde ?
Iana Iozuleana,
Cu Din Caraghinzel,
Nume frumușel,
Portu gingășel,
De nu e ca el !
Vinu cine-l bea ?
Cincizeci de casapi,
Cincizeci făr' de cinci,
Tot casapi din sus,
Cu căciuli de urs !
Cînd de foc se bea,
Iana că striga :
— Care s-o afla
Și s-o-adevăra
Pe min' să mă ia,
Dunărea să treacă
Și-ncolo și-ncoa',
Pe spate,
Pe coate,
Din coate-notînd,
Din cobuz cîntînd,
Din oca vin bînd...

(De-un cobuz de os,
Ne cînte frumos,
Pe Dunăre-n jos)...
Cu coardă de sîrmă,
Inima-mi răzbună ;
C-un scăluş de fag,
Ne cînte cu drag.
Unul se afla,
Ce Neagu-l chema,
Pe ea c-o lua
Şi-n apă sărea...
'Nota ce-nota
Şi la mal trăgea.
Apoi ce făcea,
La mal de-ajungea ?
'N apă s-arunca ;
'N apă amîndoi,
Luînd-o-napoi,
Pe mal o scotea
Şi-apoi s-ascundea.
Un casap striga :
— Iano, vino-ncoa,
C-ai să fii a mea,
'Ţi spun pe Dumnezeu
C-aşternutul tău
'S parale mărunte
Pe sîrmă-nşiruite, —
La casapi sînt multe !
Perinioara ta,
Tăgîrţă pistriţă,
Plină de leite,
Mai multe groşiţe,
De prin răzmeriţe...
Iana-i răspundea :
— Tuş, capă bătrînă,
Cu barba de lînă !
Ţie că îţi pute
Trupu-a mucezeală,
Barba-a sfoiegeală,
Sufletul a cîine,
Sărmana de mine,
Ce mă fac cu tine !
Neagu de-auzea,
De subt mal ieşea,
Cu Iana vorbea :

— Iano, dumneata,
Ascultă-mi vorba,
Tu ai să te duci
Iute pe la buţi,
Vinişor să-mi scoţi ;
Vinul cu vadra,
Rachiu c-ocaua,
Casapi s-o-mbăta...
Iar eu mi-oi veni
C-o spadă turbată,
În nimini cercată,
La sînge spurcată,
Pe toţi i-oi tăia,
Pe tin' te-oi lua
Şi-apoi oi pleca,
'N Ţara Arăpească,
Mi te fac nevastă !

17

Petrică

Frunzuliţă măr mustos,
Ca Petrică, om frumos,
Altu-n lume n-a mai fost !
Toţi cu casă şi cu masă,
Şi cu găzdiţă frumoasă,
Numai Petre-i la pedeapsă !
Zace-n apă,
Pînă-n spată,
Şi-n noroi,
Pînă-n genunchi,
Blestemîndu-şi zilele,
În toate ceasurile !

Cucul deasupra-i cînta,
Petrică mereu plîngea
Şi din gură-aşa-i zicea :
— Cucule, pasăre rea,
Taci, din cioc nu mai cînta,
Că mi-ai secat inima ;
Ci pune-te la zăbrea,
Ca să scriu de-o hîrtiia,
Să ţi-o dau, fă, păsărea,

S-o duci la iubita mea,
La mîndra Mărgărita,
Din oraşul Slatina...
Cucul la zăbrea venea
Şi Petrică-astfel scria :
— Mărgărito, dumneata,
În ceas' ce-i primi cartea,
Pune-ţi zălog moşia
Şi-ţi vinde herghelia,
Şi fă de bani, poli o mie,
Mă scapă de la robie...
Că dacă Petre-o scăpa,
Numa-ntr-o zi şi o noapte,
Le face Petrică toate.
Mărgărita o primea
Şi la popa şi pleca,
Popii din sat, Mihăilă,
Şi ţîrcomnicul Vintilă,
Moşia şi-o zălogea,
Herghelia şi-o vindea,
Şapte lei nu-i ajungea,
Şi cîrpa din cap vindea,
Pe Petrică de-l scăpa
Şi-acasă cu el pleca...

Petrică acum ce făcea ?
Lua băţ de cinci oca,
Se trăgea la Valea-Rea,
Pe unde trecea haznaua
Şi cincizeci de turci cu ea,
Şi pe toţi îi căsăpea !
El haznaua le-o lua,
Acasă că mi-ş sosea
Şi Mărgăritii-i spunea :
— Mărgărito, draga mea,
Acum să ne veselim,
C-avem cu ce să trăim !

CURTEA FEUDALĂ

18

Radu-vodă

Pe dealul Perişului
Şi pe-al Perişanului,

Care vine de-un rădvan
Cu doisprece telegari.
Dar în rădvan cine vin
Pe drumul umbros şi lin ?
Radu-vodă cel frumos
Şi cu trupul mlădios ;
Numai el şi cocoana,
(Coconiţa Anica)
Şi cu fiu-său Vlăduţ,
Ce e mic, nepriceput,
În vîrstă nu şi-a venit,
Ţine-l, Doamne, pe pămînt.
Cînd fu-n deal, pe la Periş,
Cînd trecea prin ulminiş,
Semn lui vodă-i se făcea
Şi-ndărăt se zăuita...
Grea pulbere se-nălţa,
După ei că se lua,
Parcă-i venea, i-ajungea
Şi cu totu-i prăpădea !
Stă cocoanii de-i spunea :
— Cocoană, cocoana mea,
Îndărăt m-am zăuitat,
Grea pulbere s-a-nălţat...
Cocoana dacă-auzea,
Şi ea-ndărăt se uita,
Şi ea pulbere vedea,
Lacrămile-o podidea !
— D-alei tu, măi Radule,
Măi, tu, măgureanule,
Nu e pulbere de vînt,
Revărsată pe pămînt ;
E pulbere de voinic...
Nu ştiu, pe noi ne goneşte,
Ori calul şi-l ispiteşte,
Ori nouă conac găteşte ;
Ori vrea să mă prăpădească ?...
Nici cuvîntul nu-l sfîrşea,
Şi venea de-i ajungea,
Şi-naintea lor trecea...
Cînd fu-n vale la Periş,
Şezu-n drum de-a curmeziş...
Radu-vodă se uita
Şi deloc îl cunoştea :
— Oleleo, fine Drăgane,
Drăgane, măi Perişane,

Telegarii mi-i opreşti,
Ori calul ţi-l ispiteşti ?
Ori vrei să mă prăpădeşti ?
Grăi Drăgan Perişan :
— Oleoleo, naş Radule,
Nu, calul nu-l ispitesc,
Umblu să te prăpădesc,
Pe tin' şi pe naşă-mea,
Care e soţia ta... —
Atunci vodă cel frumos
Grăi cu glas mîngîios :
— Aoleo, fine Drăgane,
Măi Drăgane, Perişane,
Las, pe min' mă prăpădeşti,
Şi văd bine, nu glumeşti ;
Pe min' şi pe soţia mea,
Care este naşă-ta...
Dar pe naşu-tău Vlăduţ,
Ce este-un copil micuţ,
Să mi-l faci, fine, iertat,
Cu nimic nu-i vinovat...
Vlăduţ tot naş îi era,
Dar pe el nu li-l ştia !
— Ştii, naşule, da nu ştii,
Cînd tai copaciul întîi,
El mai bine odrăsleşte,
De la rădăcină creşte...
Eu acuma te-aş ierta,
Sînt prins pe inima mea,
Ca să-ţi răpui viaţa !
Atîta că-l judeca !
Întîi pe Vlăduţ tăia,
Pe urmă pe naşă-sa,
Şi pe naşu-său, urma,
Pe cîte trei îi tăia,
Într-o sfîntă vinerea !
Capetile le lua,
La Iancu-vodă mergea,
Gîndea ca bacşiş să ia,
Să-şi mărească lefşoara ;
Că aşa sînt, crezi, domnii,
Savai tot ca şi norii !
Aşa lucru s-a-ntîmplat,
Pe nici unul n-a iertat !
Cu isprava ce-a făcut,
Drept la Iancu s-a oprit...

De la poartă el striga,
Capetile le-arăta...
Iancu-vodă se uita,
Capetile cunoştea,
Lacrămile-l podidea
Şi lui Drăgan îi striga :
— Oleoleo, fine Drăgane,
Tu Drăgane, Perişane,
Cum tu de te-ai îndurat,
Pe frate-meu de-ai tăiat ?
Frate-meu,
Pe naşu-tău !...
Ai tu, fine, ţi-ai luat,
Toată grija ţi-ai luat,
Totu-n seama domnului ;
Dar domnii sînt ca norii :
Că peste zi înseninează
Şi peste noapte-norează ;
Nici un rău nu ţi-am strigat,
Tu eşti mare vinovat !...
Atîta îl judeca !
Două furci îi ridica ;
Două furci şi-o frînghioară,
Lui Drăgan spînzurătoare,
De era, zău, de mirare !

JURNALE-ORALE

19

Cîntecul lui Costică

Foaie verde matostat,
Să vă spui ce s-a-ntîmplat
Cu doi inşi la noi în sat...
Foaie verde colelie,
Pe unu-l chema Ilie
Şi lucra la cismărie ;
Altă verde de-o sipică,
Iar pe altu-l chema Costică,
Un băiat de omenie,
Secretar la primărie.
Încă-o foaie colelie,
La mijlocul lui iulie,
Într-o zi, sfîntă lunea,
Toată lumea treiera...

Cînd fu soarele-n chindie,
Costea scria-n primărie
Cu coatele pe hîrtie
Şi-n cap fără pălărie.
Atunci vine şi Ilie,
Şi intră-n primărie,
Ilie Mitran Cismaru,
Al lui Costică, duşmanu.
El pe-un scaun că şedea,
Mînă-n pozînar băga,
Un revolver că scotea
Şi-spre Costea-l îndrepta,
Iar din gură-i striga :
— Costeo, te-mpuşc acuma !
Atunci Costea ce făcea ?
Capul la deal ridica,
Înceta de-a mai scria
Şi iute că îi spunea :
— Măi Ilie, eşti nebun ?
Bagă revolveru-n sîn,
Că tu nu eşti un copil ;
Ci eşti om de însurat
Şi-ai destulă minte-n cap.
Dar Ilie, ca un cîine,
Om duşman şi fără milă,
Cu ochii turburi în cap,
Tot ca un cîine turbat,
Cu revolverul a dat
Şi pe Costea l-a-mpuşcat,
Drept în tîmpla capului,
Unde-i greu voinicului !
Cade Costică sub masă,
Sîngele şiroaie iasă,
Iar Ilie fuge-acasă !
Cînd fu soarele-n de-seară,
Toată lumea îmi aflară
Că pe Costea-l împuşcară !
Vine mumă,-aleargă tată,
Aleargă lumea grămadă,
Pe Costică vrînd să-l vadă,
Că era băiat de treabă...
Pe Costică îl luară
Şi de sînge îl spălară,
Pe-o pătură-l aşezară,
Şi-acasă fuga că dară

Şi îl puseră în pat,
Mumă-sa-l plîngea la cap,
Că pe el l-avea dănac ;
Tată-său plînge cu foc,
Că de el n-avu noroc.
Plînge, plînge şi suspină
Cu mîinile la inimă ;
La marginea patului,
Plînge frăţiorul lui ;
Plînge lume la picioare,
De te ia groază şi jale !
Cînd fu luni, toată noaptea,
Costea nu-nchise gura,
Că rău capul îl durea,
Şi striga la maică-sa :
— Dă-mi, mumă, niţică apă,
S-o mai pot gusta o dată
Şi să-mi stămpăr inima,
Că mare foc arde-n ea...
Foaie verde, foaie creaţă,
Cînd fu marţi de dimineaţă,
Pe Costea-l luară-n braţe
Şi-n căruţă-l aşezară
Cu capul pe perinioară
Şi c-un cearceaf pe picioare.
Altă verde trei smicele,
Cearşaful cu floricele :
Una floare crinului,
Alta-a trandafirului,
Cusut de mîndruţa lui.
La spital cînd îl ducea,
El din gură că striga :
— Nu mînaţi caii prea tare,
Că rău capul mă mai doare...
La spital cînd ajungea,
Într-un pat că-l aşeza.
Doftorii se adunară,
Pe Costică-l consultară
Şi glonţul nu i-l aflară !
Că era glonţul în cap,
Cu creieri amestecat.
Atuncea ei îl pansară
Şi în pat că îl lăsară...
Cînd fu peste-o săptămînă,
Vin fetele tot de-o mînă

Cu bastistuțele pline,
Cu mere dulci din grădină.
Și fetele strigă, strigă :
— Scoal' la deal tu, măi Costică ;
Scoal' la deal ca să mănînci
Mere din grădină, dulci...
Costică nu răspundea
Că rău capul îl durea.
Dar fetele-i tot zicea :
— Costică, măi, ne cunoști ?
De ce cu noi nu vorbești ?
— Ba vă cunosc și v-aud,
Dar n-am ochi ca să mă uit,
Că ochii mi s-au umflat,
Creierii-mi s-au turburat,
Viața mi s-a scurtat,
Că un cîine m-a mîncat !...
— Rămîi, daică, sănătos,
Ca un trandafir frumos.
— Să vă duceți sănătoase,
Tot ca niște flori frumoase,
Că de mine nu-i speranță,
Ca să mă mai văd în viață :
Cînd să-mi petrec tinerețea,
Cîinele-mi mîncă vieața !
Trecură două-trei zile,
Iacă dumineca vine,
Lui Costică nu-i e bine...
Acu ceasu vine trei,
Lui Costea-i e rău temei !
Vin cocoane și boieri,
Pe Costică-aruncă flori ;
Ceasu-i două jumătate,
Costică trage de moarte ;
Ceasul trei mi se-mplini,
Și Costică-nmărmuri !
Plînge tată, plînge mumă,
Cu doftorii dimpreună ;
Plînge lumea din spital
Și blestemă pe dușman.
Pe Costică îl luară,
În mortărie-l băgară
Și pe-o masă-l așezară.
Cînd fu luni pe la chindie,
În ziua de Sfînt Ilie,

Venea căruțe, venea,
Pe Costică vrînd să-l ia ;
Veneau femei, fete mari,
Şi veneau şi doi jandari
Ai lui Costea prieteni mari ;
Venea muzica degrabă,
Cu lumea amestecată,
Pe Costică vrînd să-l vadă.
Soare e-n chindia mare...
De la mic şi pîn' la mare,
Toată lumea-i la plimbare.
Cîntă muzica a jale,
Plînge lumea se omoară.
Pe Costică îl luară
Şi-n căruță-l aşezară,
Prin Băileşti îl plimbară.
Foaie verde-a bobului,
Cînd s-ajungă-n satul lui,
Muzica milos cînta,
Toată lumea alerga,
Pe Costică de-l vedea.
Copiii de seama lui
Sta-n marginea drumului ;
Costică pe drum îmi trece,
Şi toată fata-l jeleşte.
Foaie verde de-o sipică,
Îl luară pe Costică
Şi-l duseră în biserică ;
Iar mumă-sa îl jelea,
Cîntînd din gură aşa :
— Descuie-te, mănăstire,
Că frumoasă floare-ți vine ;
Şi nu vine să-nverzească,
Ci vine să putrezească.
Sus, clopotul că bătea
Şi muzica jos cînta, —
Toată lumea că plîngea !
Pe duşman îl blestema :
— Doamne, Tu nu-i făcea parte
De lumînare la moarte,
Nici de casă, nici de masă,
Nici de copilaşi, nevastă !
Muzica tot cîntă dulce,
Pe Costea la groapă-l duce.
La cimitir ajungea,

Din căruţă că-l lua,
Lîngă groapă îl punea,
Atunci muzica-a cîntat
Hora miresii, înfocat.
Soarele-i în asfinţit,
Peste Costea dau pămînt...

. . . .

Peste pămînt creşte iarbă,
Trec fetele şi o calcă,
De Costea nu mai întreabă...
Creşte iarbă şi-nverzeşte,
Costea-n pămînt putrezeşte ;
Dar mumă-sa tot jeleşte :
— Pămînte, făcea-te-ai os,
Cum înghiţi omul frumos ;
Pămînte, făcea-te-ai tină,
Multă lume intră-n tine, —
Cine intră, nu mai vine !
Trece vară, vine toamnă,
Toţi băieţii că se-nsoară
Frunza-n codru-ngălbineşte,
Dă bruma, i-o vestejeşte,
Bate vîntul, frunza pică,
Pe mormîntul lui Costică ;
Bate vîntul, viscoleşte,
Mormîntul i-l cutrupeşte,
Vine mă-sa şi-o rîneşte
Şi mîndruţa de-l jeleşte :
— Cînd o fi la moartea mea,
Pe mine de m-o-ngropa,
Am să las un răvăşel,
Să mă-ngroape lîngă el.
Şi să-mi puie la picioare,
Iarbă verde şi o floare,
Şi la căpătîi cunună,
Ca şi cînd am fi de-o mumă ;
Să bată vîntul şi ploi,
Să putrezim amîndoi.
C-aşa a fost soarta noastră,
Tînără, să putrezească !

DOINE ȘI CÎNTECE
(20—357)

CÎNTECE DE SĂRĂCIE ȘI REVOLTĂ

20

Foaie verde trei mălini,
Veni vremea, la vecini
Să cer o pală de fîn.
Să-l fi văzut cum plîngea,
Plîngea și se văicărea...
— N-am, vecine, fîn de dat,
C-astă-vară te-am rugat :
«Hai, vecine, să cosim
Că știi iarna ce pățim,
Tot cu ștreangul după fîn.»
Dacă văzui și văzui,
Să vedeți ce eu făcui,
'Mi luai coasa la spinare,
Apucai la luncă-n vale
Și trăsei vreo trei poloage,
Foamea la pămînt mă trage.
Cînd mă uitai după soare,
Iacă vecinul călare,
Aducîndu-mi demîncare :
Niște lapte covăsit
Și mălaiul necernut.
Cînd văzui tărîțe-n lapte,
Inima-n mine se bate.
Haideți, frate, să fugim,
Să fugim, să pribegim,
Cu de-alde-ăștia nu trăim.
Uite-așa sîntem munciți
Și pe urmă răsplătiți !

21

Traiu-i greu,
Mălaiu-i rău,

Făsuiul prăjit cu său ;
Iarna-i grea,
Nevasta-i rea,
Vai de steluliţa mea !...

22

'Nverzi frunza,
Crescu iarba,
Eu mă duc să spui lui tata
Ca să nu mai bată sapa.
Dar el sapa o bătu,
Troscotul mare crescu,
Dudău ne prididi.
Şi săpăm, săpăm mereu,
Din putere şi din greu,
Dracilă şi cu dudău.
Troscotu-i mare crescut,
Dracilă şi dudău mult,
Bălurul nesămuit,
Pirul, ştirul şi mohorul,
Mi-au înţelenit ogorul,
Tai cu coasa, tai cu sapa,
Scot şi jumol cîteodată.
Dar munca nu îmi sporeşte,
Bozul nu se isprăveşte.
Troscot, pir,
Mohor şi ştir,
Nu fac parale-n chimir !
Bălur, iarbă,
Mult dudău,
Toate-s pe ogorul meu !
Sapa-i lată, coada-i lungă,
Eu nu văd parale-n pungă ;
Coada-i lungă, sapa-i lată,
Parà-n pungă niciodată !

23

Iarna-i grea, muierea rea,
Nu ştiu ce m-oi face-aşa !
Ies afară să tai lemne,
Bag mîinile-n sîn la piele,
Numai biruri şi şosele,
Ce-o să ne facem noi, vere ?

Mă suii în deal la ţarc,
Să văd vacile ce fac.
Aruncai furca-n zăpadă,
Vacile se strîng grămadă
Şi zbiară de stau să cadă !

24

Di, di, di, murgule, di.
Di, di, di pînă aci.
Foaie verde foi de nuc,
Mie-mi cîntă-un pui de cuc
Că la vară-o să mă duc.
Dar la toamnă-o să mă-ntorc,
Bordeiului să-i pui foc,
Să ardă, ardere-ar tot,
Numai parii să rămîie
Duşmanilor de tămîie.
Trei ani o să mi-i gonesc
Şi să mi-i măcelăresc,
Carnea să le-o cîntăresc...
Sîngele în terezie,
Să-l trimit la spiţerie,
Să-mi facă o doftorie,
Să-mi treacă de bolnăvie !

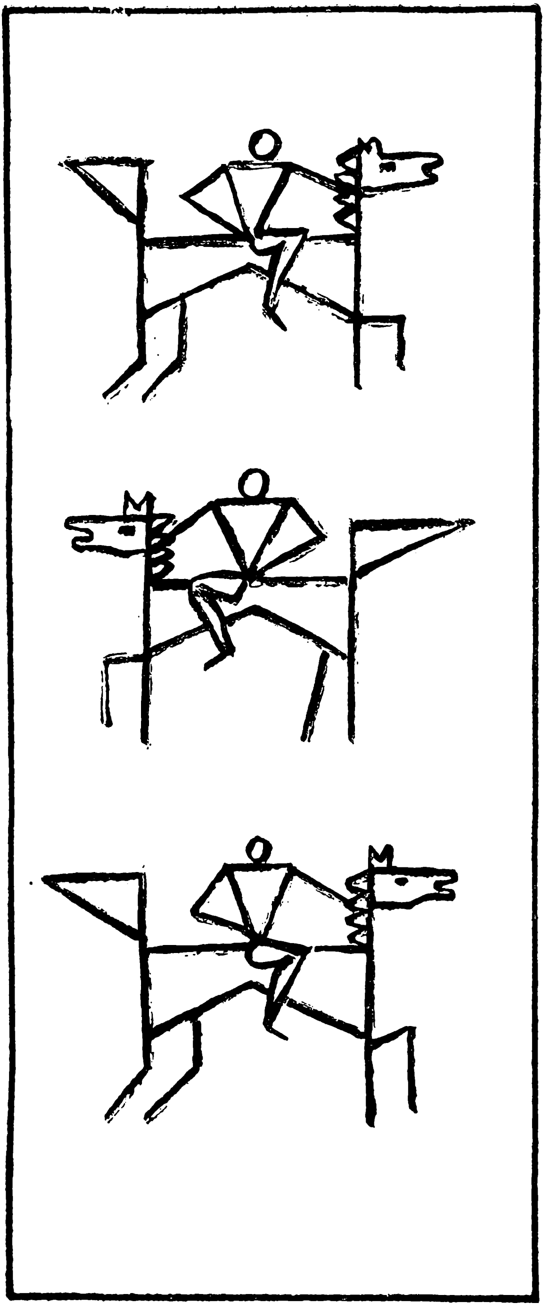
CÎNTECE HAIDUCEŞTI

25

Frunză verde foi de crîng,
Unde văd codru-nfrunzind,
Unde-aud cucul cîntînd
Şi mierliţa şuierînd,
Haiducii-n codru intrînd,
Mă fac broască pe pămînt...
Haiduceii codrului,
Nu vă dareţi somnului,
Că somnul e-nşelător,
Ca rachiul, băutor !

26

Sus la munte, la Novaci,
Au înfrunzit vreo trei fagi



Şi vreo cinci-şase aluni,
Pe dealuri vreo trei goruni ;
Jugastrul s-a încherbat,
Acu-i vremea de plecat...
Iar stejarii-au-nmugurit,
Ce mai timp de haiducit !

27

Şi cînd zic, mă duc, mă duc,
Tot ca frunza mă usuc,
Ca frunza alunului.
În marginea drumului...
Frunzuţă ca solz de peşte,
Scoal', maică, mă premeneşte
Şi de codru mă găteşte.
Să-mi faci ţoale trupului,
Ca pana gîndacului.
Fă-mi întîi de-un imurluc,
Verde ca frunza de nuc ;
Mai fă-mi şi un băibărac,
Verde ca frunza de fag ;
Şi mai fă-mi de-un ilicel,
Ca frunza de păducel,
Să intru-n codru cu el !

28

Şi-are Stanciu trei feciori,
Cîteşitrei sînt negustori,
Şi pe Liţa fată mare,
Cu trei coade pe spinare,
Mijlocul numai pistoale,
Ea le unge, ea le spală,
Ea le dă pe Jii la vale ;
Se opresc la podul mare,
Unde soarele răsare.
Nu e soare răsărit,
Ci e neica-mpodobit
Cu podoabe de argint,
Din creştet pînă-n pămînt.
— Dă-mi-le, neică, şi mie.
— Nu ţi le dau, neică, ţie,

Că ţi le-am mai dat o dată,
Le-am cătat Craiova toată,
Şi Floreştii jumătate ;
Le-am găsit la poarta scrisă,
Unde stau fetele strînse !

29

— Iancule, de unde vii ?
— De la tîrg, de peste Jii.
— Iancule, ce-ai tîrguit ?
— Numai cinci oca de plumb,
Să duc la băieţi în crîng,
Că-s băieţi neajunşi de minte,
Prăpădesc la plumburi multe ;
Bagă praf cu chivăra,
Şi gloanţele cu poala,
De cînd dau, cură frunza ;
Şi frunza şi lemnele,
Şi-n dos osiecile !

30

Hai la bîlci la Răchiţele,
Să cumpărăm măturele,
Să măturăm curţile,
Să spălăm fereştrile,
Că vin boierii deseară
Cu Iancu băgat în fiare,
Şi de mîini şi de picioare.
Vine sora Iancului,
Din sălbiţă zornăind
Şi din papuci tropăind.
Trînti sălbiţa pe masă :
— Şi-ai gagă, Iancule,-acasă,
Că te-aşteaptă-ai noştri cu masă,
Cu ocaua plină rasă,
Cu găina friptă grasă !

31

Foaie verde-a bobului,
Sus pe lunca Oltului,

La cîrciuma Voicului,
Beau voinicii codrului.
Vinu-i bun, ocaua-i mică,
Crîşmăriţa-i frumuşică,
Beau voinicii de strică ;
Beau voinicii, chiuiesc,
La necazuri nici gîndesc !

32

Foaie verde-a bobului,
Sus pe malul Oltului,
Paşte calul Iorgului.
Un fir paşte, altul creşte,
Coama-n patru-i se-mpleteşte,
Iorgu se călătoreşte.
Calul paşte şi nechează,
Iorgu doarme şi visează...
Ce folos de visul lui,
Dacă nu-i şi nu-i şi nu-i,
Şi somnul la vremea lui !

33

Astăzi beau şi mîine beau,
Mă mir bani de unde iau !
Cîrciumarii-s la mirare
De unde mai iau parale !
Astăzi beau cu mîndrele,
Noaptea-ndrăgesc tufele
Să cîştig paralele,
Să plătesc ocalele,
Ce-am băut cu mîndrele !...

34

Trece neica-n cotu-ăl mare,
La brîu cu şapte pistoale,
Patru pline şi trei goale,
Împuşcă păsări gălbioare,
C-alea-s bune de mîncare !

35

Măria neicăi, Mărie,
Te-a dăruit mă-ta mie,
Din mica copilărie...
Hai cu neica-n haiducie,
Ce-oi cîştiga, să-ţi dau ţie...
De-oi cîştiga mii de lei,
Mărie, să fie-ai tăi.
Măriuţă, păr galbin,
De doru-ţi abia mă ţin ;
Păr galbin şi retezat,
Peste umeri aruncat,
Tu pe mine m-ai uscat !

36

Frunzuliţă de susai,
Uite-aicea jos, la plai,
Mi-ar-un plug cu şase cai.
Călăiorii de la roată
Sînt aduşi de peste baltă ;
Iară murgii din mijloc
Sînt aduşi de peste Olt ;
Vineţii de dinainte
Sînt aduşi de peste munte...
Spuneţi-mi dacă vă plac,
Oricînd alţii ca să-mi fac !

37

Frunză verde... frunzele,
Bate vîntul luncile,
Iar m-ajung gîndurile...
Şi zi verde bob năut,
Să pui şaua să mă duc,
Să mă duc la Cîmpulung,
Ca să fiu vineri în tîrg,
Să-mi cumpăr de-un cal porumb,
Scurt în gît şi lung în trup,
Cu coama pînă-n pămînt,
'Ntr-o ureche înfurcit
Şi-ntr-o nare strălucit,
Să cerc Argeşul de-adînc ;

Pintenog de trei picioare,
Şi-n buiestru-n fuga mare...
Frunză verde de lipan,
M-a făcut mama oltean,
Să trec Oltul pe buştean,
Să mă duc la popa Stan,
C-o mai ţine el vrun ban
Şi vreo gloabă de cîrlan !

38

Frunză verde de bujor,
Trecui pe drum, călător,
Mă uitai printre stobori
Şi văzui doi cîrlăiori,
Pe spinare gălbiori,
Pe subt burtă vineciori,
De nu i-oi fura, să mor !
Frunză verde mărgărit,
Dar mă mir unde să-i duc.
Tocma-n bîlci la Ilovăţ,
Und' se vînd caii cu preţ.
. . . .

— Frunză verde de pelin,
Spune-mi, spune-mi, moş bătrîn
Spune-mi, caii cînd să-i fur ?
— Să-i furi joi de dimineaţă,
Cam pe rouă, cam pe ceaţă,
Cînd iau boierii dulceaţă...
. . . .

Într-o noapte neguroasă,
Mersei la iapa bătrînă,
I-aruncai piedeca-n gură,
Iar cîrlanii-i vin pe urmă,
'Mbustrînd şi nechezînd,
Şi neicuţa fluierînd...
. . . .

Frunză verde de doi fagi,
Tocma-n jos de Ilovaţ,
Mai m-aşteaptă nişte fraţi,
Cu şase cîrlani furaţi
Şi cu patru cumpăraţi,
Şi m-aşteaptă şi pe mine
Că ştiu la vînzare bine !

39

Pune, Doamne, lună nouă,
Să tai crîngurile-n două,
Să scutur iarba de rouă.
Să văd roua pe opinci
Şi pe-ai mei plecaţi de-aici,
S-ajungem la Dunăre,
Să vedem de-i turbure !

40

Frunză verde bob năut,
De trei ori fusei haiduc,
Pe deal pe la Sălătruc,
Şi la vară iar mă duc !
Nu mă duc de sărăcie,
Ci mă duc de duşmănie.
C-aşa-mi vor duşmanii mie :
Să-mi vadă casa pustie
Şi pe mine-n haiducie !

CÎNTECE DE CĂTĂNIE ŞI RĂZBOI

41

Foaie verde colelie,
Mie-mi cînt-o ciocîrlie,
C-o să mă ia-n miliţie,
Murgul meu cui să rămîie ?
Să rămîie tatălui...
Tata-l meu e consiliu,
Îşi ia băţu, pleacă-n sat,
Murgul meu legat la gard...
Să i-l las lui frate-meu.
Frate-meu este dănac,
'Şi ia băţul, se duce-n sat,
Murgul meu neadăpat...
Ori să-l las la soru-mea.
Soru-mea e fată mare,
'Şi ia furca, pleacă la fete,
Murgul meu moare de sete...
O să i-l las mumă-mea.
Mumă-mea e vrăjitoare,
Dimineaţa, cum se scoală,
Ea-şi ia apă şi se spală

Cu ulceaua prin oboare,
Murgul meu moare de foame...
— Şi-altă verde trei ormuzi,
Am auzit că mă vinzi.
N-o fi, stăpîne, păcat ?
Că tu cît ai fost dănac,
Eu pe tine te-am purtat,
Seara nechezînd prin sat.
Nu tăceam din nechezat,
Nici mîndrele din oftat !

42

Trenule, n-ai avea parte
De-l de ştie să te poarte,
Că mi-ai dus puiul departe.
Tu, tren, te-ai înapoiat,
Puiul meu nu mi l-ai aflat !
Du-te, tren, să mi-l găseşti,
Adu-l în Schitul Goleşti ;
Adu-l, trenule, mai iute,
Că are mîndruţe multe !

43

Plecai vineri în armată,
Lăsai pe puica la poartă,
Pe obraz nesărutată.
Cînd, aseară, la fîntînă,
Unul o ţinea de mînă ;
Unu-i ţinea cobiliţa
Şi-altu-i săruta guriţa
Unu-i ţinea vasele
Şi-altu-i frîngea oasele !

44

— Frunzuliţă mărăraş,
Dragul gaicăi băieţaş,
Mă iubişi de copilaş
Şi-acu te duci şi mă laşi
Pe mîna a doi vrăjmaşi...

— De tine, puică, e bine,
Că rămîi în sat la tine ;
Dar este mai rău de mine,
Că mă duc prin țări străine
Și n-am pe nimeni în lume.
Numai tunul, sabia,
Ce mi le-a dat patria !

45

Luă pe neica-n miliție,
Și dorul mi-l lăsă mie !
Dorul neichii s-a vărsat,
Trei zile l-am adunat ;
Trei zile și-o noapte-am plîns,
Dorul neichii de l-am stîns !

46

Foiliță bob areu,
La Segarcea-n eleșteu,
Prinsei pește,-mult șalău.
Peștele să-l mănînc eu,
Șalăul să-l fac batoc
Și să-l trimet într-un loc,
La pustiul de soroc,
Foiliță de-o scumpie,
La protopopu Ilie,
Care mi-a scris o hîrtie
Ca să scap de miliție !

47

Cînd oi zice nucă seacă,
Nu găsesc băiat să-mi placă ;
Că unul ce mi-a fost drag,
În armată l-a luat.
Cît oi fi, cît oi trăi,
Militar n-oi mai iubi.
Cînd e dragostea mai dulce,
El te lasă și se duce ;
El își ia gîndurile,
Iar eu cu drumurile !

48

— Mă rog, domnule sergent,
Să-mi dai o lună conced.
— Nu poci, nu poci, mînca-l-aş,
Că şi eu sînt pătimaş,
Ca şi tine, tot slujbaş.
— Foaie verde trei migdale,
Mă rog, dom'le căpitane,
Să mă cauţi la controale,
Că mai am două-trei zile
Şi dau raniţa-n primire
Şi puşca la magazie,
Să mă-nsor, să-mi iau soţie, —
Şi pe urmă-n haiducie !

49

Sus la munte-n Polovragi,
Strig-un căpitan la „marş".
Nu ştiu, marşul să-l ascult,
Ori la mîndra să mă uit ?
La mîndra cînd mă uitai,
O sută de palme luai !

50

Trei frunze de trei coceni,
Pe deal pe la Cotroceni,
Trece-un regiment de geni.
Noaptea sapă la pămînt
Şi ziua-i scoate la frunt.
Lele, verde de-o lalea,
Căpitanu că venea
Şi din gură le spunea :
— 'Nvăţaţi, băieţi, învăţaţi,
Numai să nu dezertaţi ;
Că dacă veţi dezerta,
Tîrşolu vă va mînca !
Arde-te-ar focul, Tîrşol,
Cum primeşti la dezertori,
Şi-i ţii pînă îi omori !

51

Foaie verde viorea,
Săraca, mîndruţa mea,
De cîte mă scapă ea !
Dar de două nu mă poate :
De armată şi de moarte !
De armată mă scap eu,
De la moarte... Dumnezeu !

52

Foaie verd' de-un mărgărit,
Pe faţa ăstui pămînt,
Fel de fel de traiuri sînt.
Nici un trai nu e amar
Ca traiul de militar !
Sună trompeta de ceai,
Eu frec cizmele-ntre cai ;
Sună trompeta de masă,
Ţeava tunulu-i neştearsă.
Ori la masă să mă duc,
Ori de ţeavă să m-apuc !

53

Cît oi fi şi oi trăi,
Infanter n-oi mai iubi !
Infanteru-i om şiret,
Te lasă cu doru-n piept.
Cînd e dragostea mai dulce,
Vine poruncă şi-l duce.
Şi mi-l trece Dunărea,
Să păzească Constanţa !

54

Frunză verde şi-o lalea,
Bate vîntul papura
Şi ridică tabăra.
Tabăra cu soldăţei,
Pe piept numai năsturei,
De nu intră glonţu-n ei.

Ieşi, mîndruţă, la şosea,
De-mi vezi baioneta mea,
Străluceşte ca şi-o stea,
Frecată de mîna mea !

55

De la Galaţi mai încoace
Este-o cîrciumă-n pirloage,
Pe care-o ţin trei turcoaice,
Dau ocaua trei sfănţoaice...
Beau săracii marinari,
Beau şi simt că sînt mai tari !

56

Foaie verde de-avrămeasă,
Mi-a trimes mama de-acasă
Că mi-a găsit de-o mireasă.
Vezi-ţi, măicuţă, de treabă,
Nu te mai trudi degeabă,
Că eu-s militar, măicuţă,
Şi nu-mi trebuie mîndruţă.
Mîndruţa mea e de fier,
Şade unsă la rastel ;
Socru-meu e regimentu,
De stau în el tot momentu ;
Soacră-mea-i compania,
Care fac parte din ea ;
Frăţioru meu cel bun,
Proiectilu de la tun ;
Şi-ale mele surioare,
Bombele din avioane !

57

Eu de-acas' cînd am plecat,
Tata era la arat,
Frate-meu la semînat.
'Ţi trimesei, mîndră, scrisoare,
Scrisă cu dor şi cu jale,
De la mare depărtare.

Află, dragă, şi de mine,
Că acum mă aflu bine.
Răspunde-mi în două zile
Dacă şi tu petreci bine.
Că eu dacă am plecat,
Pe mine tu m-ai uitat.
Dacă este-adevărat,
Tu să-mi răspunzi de îndat'.
Cum vei citi, tu auzi ?
De îndat' să-mi şi răspunzi...

. . . .

M-aş face şi eu o floare,
Ca să pot intra-n scrisoare :
Şi cînd plicul va fi rupt,
Eu să ies să te sărut.
Foaie verde viorele,
Acu-ţi zic la revedere !

58

Plînge-mă, maică, cu dor,
Că ţi-am fost voinic fecior ;
Plînge-mă cu lacrimi multe,
Că nu-ţi mai fac tină-n curte,
Nici ceartă nu-ţi fac în casă,
Nici îmbulzeală la masă.
Şi iar verde lemn uscat,
Rău, maică, m-ai blestemat :
Cu mîinile către soare,
Să n-am zi de sărbătoare,
Cu mîinile către lună,
Să n-am zi de voie bună ;
Cu mîinile către stele,
Să ajung la tunuri grele.
Cine-a făcut tunurile,
Să nu-i mai stea lăcrămile ;
Că le-a făcut aşa grele,
De rupi spate şi rupi şele,
Cum le-am rupt şi pe-ale mele !

59

Cîntă cucu-n dumbrăviţă,
Mîndra mea la fîntîniţă,
Scoate apă şi sughiţă.

De-ar fi mîndra peste drum,
N-aş putea s-o văd de fum.
Ci-aş gîndi că-i păsărea
Şi-ntre gloanţe ar cădea ;
Aş gîndi că-i albă floare
Şi-aş călca-o în picioare !

60

Cînd oi zice-o foaie lată,
'N toamnă-am plecat la armată
Şi-am lăsat pe puica-n poartă,
De nimica întrebată.
În armată cînd m-am dus,
Parcă toţi mie mi-au spus :
— Dănele, eşti supărat ?
Dar trompeta a sunat,
Tu de-acuma eşti soldat !
Şi o fi iarnă şi ger,
Tu eşti dat la artiler,
Ca să dai cu tunurile,
Să te-apuce frigurile.
Eu cu tunul cînd trăgeam,
Două ceasuri n-auzeam !

61

Verde, verde busuioc,
Tare-am fost făr' de noroc !
Că de puşcă n-am fost bun
Şi mă deteră la tun.
Tunu-i greu de tunărit
Şi caii de călărit ;
Tunu-i greu de învăţat,
Ca mîndruţa de lăsat !

62

Foaie verde de pe baltă,
Poţi fi, maică, supărată.
De ce nu m-ai făcut fată ?
M-ai făcut, maică, fecior,
Să-ţi aduc în casă nor'.

Şi iar verde siminic,
M-ai făcut, maică, voinic,
Roata tunului să-mping.
Roata tunului e grea,
De-mi mănîncă viaţa !

63

Foaie verde foi ca foaia,
În luptă la Cireşoaia,
Cură gloanţele ca ploaia,
Iar germanii cad zdrobiţi,
De ghiulele greu loviţi.
În luptă la Mărăşeşti,
Să stai, Doamne, să priveşti,
Cum luptă-ai noştri în cămăşi ;
În cămăşi şi-n pielea goală,
Pe germani să-i dea afară ;
Să-i ducă, ducă departe,
De ei să nu mai avem parte !

64

Cin' se plimbă prin oraş ?
Artileriu drăgălaş...
Dar cînd la război să plece,
Toată lumea îl petrece.
Ai să vezi fetiţele,
Cum deschid portiţele ;
Şi să vezi cocoanele,
Cum deschid obloanele.
Ele calea ne-o aţin,
Şi ne dau rachiu şi vin.
Să mai treacă un an, doi,
Şi ne liberăm şi noi !

65

Pămîntule păcătos,
Cît ai fost de secetos
Şi cît ai fost de setos,
Că tot mereu a plouat,
Şi nu te-ai mai săturat !

Iar acum te-adăpi de sînge,
D-inimioara-n mine plînge.
Neamţule, cîine spurcat,
Numai tu eşti vinovat
De-atîta sînge vărsat !

66

Mîndra mea din Roşiori,
Să nu porţi ie cu flori,
Să fii dragă nemţilor ;
Să porţi ie ruginie,
Că mi-e ţara la robie ;
Să porţi ie necălcată,
Că mi-e ţara ocupată !

67

Mîndră, cînd vei căpăta
Carte din Ungaria,
Nu plînge, nu suspina,
Că lupt pentru ţara mea.
Eu te-nştiinţez şi-ţi scriu ţie
C-am plecat la bătălie,
Sus pe malul Jiului,
Spre munţii Vulcanului.
Sînt aproape de Sibiu,
Unde mă aflu tot viu.
Puşca sună, tunul bate,
Din zori pînă înserate,
Numai foc şi cu granate !

68

Foaie verde trei spanace,
Fă-mă, Doamne, ce m-oi face,
Fă-mă cheie de argint,
Să descui pe subt pămînt,
Pîn' la Mărăşeşti la frunt.
S-aud tunul bubuind,
Mitralierele trosnind
Şi la germani secerînd !

69

Foaie verde matostat,
De cînd m-am mobilizat,
N-am dormit o noapte-n pat,
Numa-n tranşeie băgat,
Că piciorul mi-a-ngheţat
Şi-o mînă mi-a degerat !
Cînd ai zice şi-o alună,
Maică, măiculiţă bună,
Mai ai grijă şi de mine,
Că sînt în spital de-o lună,
Fără-un picior şi o mînă...
Piciorul mi-l pun de gumă,
Iar mîna de cauciuc,
Să mă numesc „invalid" !
Nu mai sînt pe cum eram,
Că puterea ce-o aveam,
Am lăsat-o în Ardeal,
La ungur şi la german.
Arz-o focul de Sîrbie,
Că ea-ncepu bătălie,
Omorînd pe Ferdinand,
Al Austriei-mpărat !

70

Floricele cu trei flori,
Haide, maică, fraţi, surori,
Să mă vedeţi pîn' nu mori.
Vai săracii marinari,
Fac un termen de cinci ani.
Cine m-o fi blestemat,
Mările să le străbat
Pîn' la Oceanu-ngheţat ?
Nu m-a blestemat la lună,
Ca să stau cu arma-n mînă ;
Ci m-a blestemat la nor,
Ca să stau sus pe vapor,
În mînă cu o lopată,
Să privesc apa de lată.
Cînd văd ţărmul românesc,
Simt cum toate-n mine cresc !

71

Frunză verde iasomie,
Pe drumul de-mpărăție,
Vin doi frați din cătănie.
Unul rîde
Și-altul plînge.
Și-ăl de rîde îl întreabă :
— De ce plîngi, măi, frate dragă ?
— Cum n-aș plînge, frățioare,
La inimioară mă doare,
Că de cînd noi ne-am mărit,
Pe-amîndoi ne-au cătănit,
Părinții-au îmbătrînit,
Boii-n grajd s-au prăpădit,
Plugu-n brazdă-a ruginit,
Surorile ne-au murit,
Rudele ne-au părăsit !

72

Mai am două-trei zile
Și dau ranița-n primire,
Și arma la magazie,
Revolverul la cutie,
Și mă-nsor să-mi iau soție.
Fată mare, sprîncenată,
C-am fost soldat în armată !

73

Mîndră tu, mîndruța mea,
Nu plînge și nu ofta,
Că plec pentru țara mea,
Și-am să mor tot pentru ea...

. . . .

— Frunzuță de lemn trăsnit,
Aici doarme-al meu iubit,
Plin de sînge și zdrobit,
De-un obuz în piept lovit !...

74

— Frunză verde de-avrămească,
Ai venit, puiule,-acasă,
Şi la mine n-ai venit,
Puiule, n-am să te uit !
De-ai zice şi-un fir mărar,
Cînd te-am văzut militar,
Şi treceai pe la fereastră,
Aş fi vrut să-ţi fiu mireasă !
— Floricică de măline,
Te-am iubit cinci ani de zile,
Te-am iubit, mîndră, pe-ascuns,
Fără să-mi dai vreun răspuns !
Cînd ai zice-un măr pălit,
Acuma ne-am despărţit,
Şi ne-am despărţit pe veci,
Puiule, rău te petreci !
Flori mîndruţe şi de fragi,
Noi cît ne-am avut de dragi,
Cine cît ar fi minţit,
Noi nu ne-am fi despărţit !

75

Foaie verde trei smicele,
De te duci acasă, vere,
Spune-i şi mîndruţii mele,
Să nu mai poarte mărgele,
C-am căzut în lupte grele,
Între tunuri şi ghiulele,
Şi-ntre puşti mitraliere,
Nu ştiu de-oi scăpa de ele !

76

— Şi iar verde de trei flori,
Măi soldat din vînători,
Cum ţi-a fost soarta să mori ?
— Tocma-n vîrful munţilor,
În bătaia puştilor
Şi-a mitralierelor.

— Măi soldat, de ce-ai murit ?
— Dacă glonţul m-a lovit,
Zău, de el eu am murit.
— De scăldat cin' te-a scăldat ?
— Norii cînd s-au scuturat,
Pe mine ei m-au scăldat.
— Lumînări cin' ţi-aprindeau ?
— Rachete cînd fulgerau,
Ele mie-mi luminau...
— Şi cine te tămîia ?
— Gazele cînd se puneau,
Ele-atunci mă tămîiau.
— De-ngropat, cin' te-a-ngropat ?
— Obuz cînd a exploadat,
Pe mine m-a îngropat !

CÎNTECE DE ÎNSTRĂINARE ŞI PROLETARIZARE

77

Munte, munte-nalt, frumos,
Pleacă-te de vîrf în jos,
Să mă sui în vîrful tău
Ca să mai văd satul meu.
Că-s străin între străini,
Ca şi-o floare între spini !
Bate vîntul şi-o clăteşte,
Floarea de spini se loveşte ;
Ea se loveşte de spini,
Eu mă lovesc de străini !

78

Oltule, Oltuţule,
Seca-ţi-ar izvoarele,
Să rămîie pietrele,
Să trec cu picioarele,
Să-mi văd surioarele,
Cum le bat străinile ;
Cu nuieli de gutuiţe,
Peste piept şi peste ţîţe ;
Cu nuieli ca viţele,
Gîtul cu mărgelile !

79

Mîndra mea de la Izvoare,
Suie-n deal, coboară-n vale,
Şi vino-mi mie în cale.
Trece valea, vino-n deal,
Că sînt călare pe cal,
S-o luăm către Ardeal !

80

Pe deal pe la Măgurele,
Se văd două focşorele ;
Şi-ntre aste focşorele,
Îmi şed două surăţele :
Una rîde,
Focu-aprinde,
Ş-alta plînge,
Focu stinge.
— Dar tu de ce plîngi, surată ?
— Plîng că n-am mamă şi tată ;
N-am nici fraţi, n-am nici surori,
Parc-aş fi căzut din nori.
— Nici eu n-am mumă şi tată,
Şi tot nu mai plîng, surată ;
Am numai un frăţior,
La ministru-i scriitor,
C-o sută cincizeci de poli !

81

Foaie verde şi-o lalea,
Plînge codrul şi valea,
Şi mîndruţa săraca,
De călătoria mea.
Încetă, puică, din plîns,
Că nu te-am iubit de-ajuns ;
Încetează din oftat,
Şi-ţi găseşte alt băiat,
Tot ca mine de curat.
Să-l alegi, puică, la lună,
Să-l iubeşti întotdeauna ;
Să-l alegi şi pe senin,
Să-i faci dragoste deplin ;

Să n-alegi pe vreme rea,
Că ia potecuța mea,
Şi tu rămîi tot aşa :
Cu suspin şi greu oftat,
Şi cu trupu-mpovorat !

82

Frunză verde viorea,
Poruncit-a maică-mea,
Pe un pui de turturea,
Să mă duc pînă la ea.
I-am răspuns pe-un pui de cuc,
Că nu pot ca să mă duc.
Că-s la umbra spinului,
Sub mîna străinului.
Că străinul pîn' la cină,
Eu i-s sfeşnic de lumină ;
Şi cînd e gata cinatu,
Eu m-apuc ca să-i fac patu ;
Iar tîrziu cînd s-a culcat,
M-apuc şi eu de mîncat.
Iau cuțitu să-mi tai pită,
Lacrămi şiroaie îmi pică.
Cine nu-mi crede cuvîntu,
Să nu-i mai ajute sfîntu ;
Că la mine doru-i greu,
Urgia lui Dumnezeu !

83

Frunză verde flori de tei,
Aşa vor duşmanii mei
Să mă bag slugă la ei.
Dar Dumnezeu, ca un sfînt,
Nu le-a făcut lor pe gînd.
C-am muncit cît am putut,
Am făcut din puțin, mult,
Am trăit cu ce-am avut
Şi la ei nu mă-mprumut !

84

Frunză verde de-un spanac,
De străin şi de sărac,
Mă mir ce-o să mai mă fac !
Vreau la stăpîn să mă bag,
Dar, vezi, stăpînele-mi plac ;
Şi de-apuc să le iubesc,
Stăpînii mă dovedesc
Şi sîmbria mi-o opresc,
Şi degeaba eu muncesc !

CÎNTECE DE NATURĂ

85

Nu mai cînta, tu, măi cuc,
Că mi-e timpul să mă duc !
Taci, cuce, nu mai cînta,
Că-mi aprinseşi inima !
Şi taci, cuce, limba-ţi pice,
Corbii carnea să ţi-o mînce !
Nu te trezeşti din cîntat,
Cînd eu o duc în oftat !

86

Lele, verde iasomie,
Cîntă, cuce, numai mie,
Că la vară, nu se ştie,
Ori trăiesc, ori am să mor,
C-aşa-i omul călător
Cîntă, cuce, limba-ţi pice,
S-o ia neica s-o mănînce,
Că mult e bună şi dulce.
Lele, verde bob năut,
Cînd aud cucu cîntînd
Şi mierliţa şuierînd,
Nu mă ţin om pe pămînt,
Şi nu mă ştiu unde sînt.
Eu zic cucului să tacă,
El se suie pe-altă creacă,
Cîntă hoţu de mă seacă,
Numa-n pizma mea să facă !
Lele, verde lin, pelin,
Cucule, mult mi-eşti hain.

De vii vara jumătate
Şi te duci în altă parte
Vara vii, vara te duci
Mă mir iarna ce mănînci!
— Mănînc putregai de fag
Şi beau apă dintr-un lac
Şi cînt codrului cu drag!
— Cuculeţ, de unde vii?
— Din ale locuri pustii,
De la tîrg de peste Jii.
Jiul, Jiul, curge lin
Şi-mi alină al meu chin.

87

— Cucule, voinicule,
Cucule, porumbule,
Vara vii, vara te duci,
Şi de muncă nu te-apuci,
Mă mir iarna ce mănînci.
— Mănînc mugurel de fag
Şi beau apă dintr-un lac,
Şi cînt codrului cu drag ;
Mănînc mugurel de tei,
Beau apă dintr-un ştiubei,
Şi cînt în codru, temei ;
Mănînc mugurel de soc
Şi beau apă dintr-un troc,
Şi cînt codrului cu foc ;
Mănînc mugurel de nuc,
Vara vin, vara mă duc,
Şi nici o grijă nu duc.

88

— Foaie verde foi de nuc,
Fire-ai fi să fii de cuc,
Adu boii să-i înjug,
Ia biciul şi hai la plug.
— Du-te tu, eu nu mă duc,
Că eu cînt la un haiduc ;

N-am nevoie de mîncare,
C-o găsesc pe-orice cărare ;
Fără bici, fără „hăit“,
Numai din gură cîntînd !

89

Vine cucul de trei zile
Şi n-are pe ce se pune.
S-ar pune pe-o rămurea,
Aproape de casa mea,
Dar i-e frică de belea,
Că l-o vedea cineva.
— Cuculeţ cu pană sură,
Ce tot zbori prin bătătură ?
Cuculeţ cu pană-albastră,
Ce tot zbori pe la fereastră ?
Cîntă, cuce, nu te duce,
Limba din gură să-ţi pice,
S-o ia daica s-o mănînce.
Că la vară şi eu ţie
Îţi fac cuib de iasomie !

90

Verde foaie ruguleţ,
Într-un vîrf de nuculeţ,
Jalnic cînt-un cuculeţ.
Nucu-i mic şi frunza-i rară,
Cîntă cucii, se omoară ;
Cel din vîrf mai mult jeleşte,
Un necaz îl prăpădeşte :
La tulpina nucului,
Moartă-i muma cucului !

91

— Pasăre galbenă-n pene,
Du-te, du-te că n-am vreme.
Ce cobori din creacă-n creacă ?
N-are nimeni ce să-ţi facă.
— Ba un hoţ de vînător
Îmi şi rupse de-un picior,

Şi mă băgă-n colivie,
Şi mă dusă la domnie.
Cîte pasări mă-ntîlneau,
Toate mă ciricăiau :
— Und' te duci, tu, soru-mea ?
— La Craiova, soru-mea...
Săriţi, fraţi, săriţi, surori,
De nu mă lăsaţi să mori ;
Săriţi şi voi, verişoare,
Tot ca nişte surioare !

92

Foaie verde siminoc,
Păsărică dalbă-n cioc,
Şi bălană peste tot ;
Păsărică dupe lac,
Nu mă blestema să zac ;
Că m-ai blestemat odată,
De-am zăcut o vară toată !

93

— Foaie verde şi-o sipică,
Fire-ai năibilor, furnică,
Tu eşti lighioană mică,
Şi ştii cucul und' se culcă.
— Se culcă în vale-adîncă
Şi cîntă de se usucă !

94

Pădure, dragă pădure,
Nu mă mai spune la lume
C-am trăit atîta-n tine.
Las' să mă spuie frunza,
Că ea mi-a ţinut umbra ;
Las' să mă spuie iarba,
Că ea mi-a fost perina ;
Să mă spuie şi pămîntu,
Că el mi-a fost aşternutu, —
Şi-o să-mi fie şi mormîntu.

95

Luncă, luncă, lunculiță,
Lovi-te-ar de-o brumuliță,
Să-ți cadă lăstarul jos,
Să dea altul mai frumos !

96

Fir-ai al năibilor de ulm,
Cum ai răsărit în drum,
Cum să fac să te dărîm ?
Să rămîie un odolean,
Ca să-mi fac de-un cărucean
Cu roate de magheran,
Cu loitrele de plop,
Cu jugul de lemn de soc,
Resteie de busuioc,
Copii cu bice de foc,
Să luăm carul din loc !

CÎNTECE DE JALE ȘI NOROC

97

Cîte stele sînt pe cer,
Toate pînă-n ziuă pier ;
Numai luna și c-o stea,
Ele știu patima mea !
Patima ce-o pătimesc,
N-am cui să mă jeluiesc.
Jelui-m-aș dumitale,
Nu m-ai crede, frățioare !
Jelui-m-aș calului,
Calul este vită mută,
N-are gură să-mi răspundă.
M-aș jelui codrului ;
Codrul are frunza verde,
Vorba mea nu mi se crede.
Cîmpul are pelinița,
Vorba mea n-are credință !

98

Cucule, tu, pană sură,
Cădea-ți-ar limba din gură !

Mi-ai cîntat ieri una bună,
Să nu mai am voie bună.
Mi-ai cîntat pe-un ciot uscat,
Tot a jele şi-a bănat !

99

Inimă cu venin mult,
Geaba jalea ţi-o ascult,
Cînd o să te văd rîzînd ?

. . . .

Inimă cu venin mult,
Dorul nu ţi-l mai ascult.
De te-aş vedea-n foc arzînd,
Carnea din tine căzînd,
Nu pun mîna să te sting,
Ci mai suflu să te-aprind.
Şi mai pun şi-un braţ de paie,
Ca să arzi cu bîlbătaie ;
Şi-un braţ de vreascuri uscate,
Că nu te vezi din păcate !

100

Foaie verde bob năut,
Mi-aduc aminte şi plîng,
Cum am fost şi-acum cum sînt !
Nu văd iarba pe pămînt,
Nici luna pe cer mergînd !
Numai mîndra suspinînd !
Oftează, mîndră, oftează,
Toată lumea să te crează ;
Oftează şi pentru mine,
C-am trăit amîndoi bine !

101

Foaie verde foi de nuc,
Şed la masă să mănînc.
Nu ştiu, mănînc, ori ce fac,
Ori otravă-n mine bag.

De mănînc o bucătură,
Mi se face clisă-n gură ;
De beau un pahar de vin,
Se face-n mine venin !

102

Foaie verde mărăcine,
Aş muri, moartea nu-mi vine,
Aş trăi şi n-am cu cine ;
Că cu cine am trăit,
L-a pus naiba de-a murit,
Şi eu m-am călugărit !

103

Bulgăraş de gheaţă rece,
Noaptea vine, ziua trece
Şi n-am cu cine-mi petrece.
Cu cine mi-am petrecut,
Pus-a spate la pămînt
Şi faţa la răsărit.
Dacă nu-mi credeţi cuvîntu,
Haideţi să v-arăt mormîntu,
Luaţi pînza de pe obraz,
Vedeţi moarte cu necaz ;
Luaţi-o de pe picioare,
Vedeţi moartea-nşelătoare !

104

Cîntă, cîntă, pui de cuc,
Că iau puşca şi te-mpuşc.
Geaba mă mai duc acasă,
Că n-am nevastă frumoasă ;
Nici nevastă, nici copii,
'S bărbat fără căpătîi !

105

Geaba, maică, m-ai făcut,
M-ai făcut şi m-ai crescut,
Şi m-ai dat după urît.

Nu m-ai dat după cel drag,
Să-mi fie şi-n lume larg,
Ci m-ai dat după urît,
Să-mi fie şi-n pămînt strîmt !

106

Decît mama mă făcea,
Mai bine capu-mi rupea !
C-un picior m-a legănat,
Cu gura m-a blestemat.
Taci, mamă, nu blestema,
Că-i ajunge vreme ra ;
Eu oi strînge buruiene,
Iar tu, mamă, zile grele !

107

Foaie verde bob năut,
Dă-mi, Doamne, şi nu-mi da mult,
Că nu-ţi cer bani împrumut...
Dă-mi minte şi sănătate,
C-atunci sînt bogat de toate ;
Dă-mi zile să mai trăiesc,
Copilaşii să mi-i cresc
Şi să mi-i căsătoresc...
Să-i mărit şi să-i însor,
Să văd fericirea lor.
Că m-am bucurat de fată,
Să-mi aducă apă-n vadră,
Cînd n-oi mai putea vreodată ;
Rufele să mi le spele,
La bătrîneţile mele.
Mă bucurai de fecior,
Să-mi fac la plug ajutor,
Să are şi să-mi samine,
Să mă scutească pe mine !

108

Foaie verde foi de soc,
Bată-l crucea de noroc,

Că tot umblă îngropînd,
Şi le dă la toţi pe gînd.
Unii îi cer bogăţie,
El le dă drăguţe-o mie ;
Unii îi cer flori de crini,
El le dă mănunchi de spini ;
Eu i-am cerut busuioc,
El mi-a dat îndemn la joc.
Nu mai e noroc în lume,
Şi-a pierdut şi el de nume !

CÎNTECE DE DRAGOSTE

109

Foaie verde de trei cepe,
Cine-i om şi se pricepe,
Dragostea din ce se-ncepe ?
Din inele şi din bete.
Cine-i om şi vrea să ştie,
Dragostea nu e moşie,
Numai pizmă şi mînie !
Dragostea cînd intră-n om,
'I tot ca uscătura-n pom.
Pomul se uscă de soare,
Omul cade din picioare !
Pomul se uscă de vînt,
Omul cade la pămînt !

110

Fi-i-ar trupu-afurisit
Cui a zis întîi „iubit“ !
Iubitul e lucru mare,
Nu dă bere, nici mîncare,
Nici trupul odihnă n-are !
Cînd gîndeşti să dormi mai dulce,
Fuge somnul şi se duce ;
Cînd gîndeşti să dormi mai bine,
Fuge somnul de la tine !

111

Frunză verde năutu,
Ce n-a lăsat, cred, sfîntu
Să se vîndă iubitu.

Mi-aş da boii şi plugu,
L-aş cumpăra, săracu,
Că mi-a săcat sufletu.

112

M-a făcut mama băiat.
Hai, mîndruţo, să te bat,
Peste ochi, peste sprîncene,
Peste buze subţirele.
Mîndruţă cu capul gol,
Nu mă lăsa-n drum să mor.
Vai de min' ce bolnav sînt,
Boală făr' de crezămînt ;
Vai de min' ce boală grea,
Că nu pot să scap de ea !

113

Foaie verde de-un spanac,
Vine anul de cînd zac
Şi n-am pe nimeni cu drag,
Să-mi păşească peste prag,
Să-mi puie mîna la cap,
Să mă-ntrebe de ce zac.
Zac, neică, de-o boală grea,
Că mîndruţa nu-i a mea !

114

— Puică, dragostile noastre
S-au făcut zambile-albastre,
Să le vezi, nu le-ai cunoaşte.
— Să le văd arzînd în foc,
Şi n-aş sări să le scot,
Ci-aş mai pune-un braţ de paie
Să ardă cu bîlbătaie,
Ca să vadă lumea toată
Că eu sînt a mamii fată !

115

Foaie verde trei spanace,
Busuioace, nu te-ai coace,
Nici sămîncioară n-ai face ;
Că din sămîncioara ta
S-a năstimit dragostea !

116

Şi iar verde-o micşunea,
Dar-ar Dumnezeu să dea,
Să ningă şi să se ia,
Să răsară dragostea...
Să răsară pe tot locul,
Ca să-mi văd şi eu norocul !

117

Dragostea de fată mare
E ca floarea din cărare :
Cînd o bate vînt din faţă,
Umple cîmpul de dulceaţă ;
Cînd o bate vînt din jos,
Umple cîmpul de miros !

118

Foicică de granată,
Rea e dragostea de fată,
C-aşa de tare te fură
Şi cu ochii şi din gură,
De te crezi pe altă lume.
Foc în piept, lacrămi în ochi,
Să nu-mi fie de deochi !

119

De n-ar fi ochi şi sprîncene,
N-ar mai fi păcate grele.
Ochii şi sprîncenile,
Astea fac păcatele
Şi strică dragostile !

120

Şi o floare de dovlete,
Hai, băieţi, în deal la fete ;
Dar neicuţu nu se vede,
S-a pierdut prin iarbă verde.
Resfir iarba cîte-un fir,
Să găsesc un trandafir ;
Trandafir verde stolos,
Tot ca neica de frumos ;
Trandafir verde rotat,
Cum e neica sprîncenat !

121

De s-ar face lunca, vale,
Şi dealul, poiană mare,
Să văd pe neicu călare,
Cu cămaşa albă floare,
Cu brîul încins pe şale,
Cu ciucuri la cheotoare,
Numai fluturi şi mărgele,
Făcut de mîinile mele.
De s-ar face dealul, luncă,
Să văd pe puica ce lucră
Şi de prînz unde se culcă,
Să mă duc ca să-i fac umbră.
Umbră cu garoafele,
Să n-o ardă soarele !

122

Foaia-i verde, grîu-i mic,
Cine vine pe colnic ?
Cine vine de departe
Şi pe ce daica-l cunoaşte ?
Pe chipul voinicului,
Şi ciucurii brîului ;
Pe nasturii frîului
Şi buiestrul calului.
Pe nechezul murgului,
În bătaia vîntului !

123

Frunzuliţă de-arţăraş,
Aş iubi de-un boieraş,
Dar mai bine-un ciobănaş,
Că mi-aduce seara caş,
Mă sărută drăgălaş ;
Dimineaţa lapte dulce,
Mă sărută şi se duce !

124

Fată ca-n România
N-am găsit nicăirea !
Aşa-naltă şi subţire,
Şi la trup făcută bine ;
Cînd ia brîul şi se-ncinge,
Faţa ei îi varsă sînge ;
Cînd ia brînele-amîndouă,
Faţa ei îi varsă rouă.
Faţa-i albă ca paharu,
Gura-i dulce ca zaharu,
Ochii negri ca neghina,
Gura dulce ca smochina !

125

Frunzuliţe de mărar,
Drag îmi e un pădurar,
Cum se plimbă prin lăstari,
Cu chimirul plin de bani.
Să-şi ia plug, să-şi ia şi boi,
Şi să-i pască la zăvoi,
Unde-i iarbă şi trifoi.
Le dea apă la ceşmea,
Ca să-l vadă mîndruţa,
Că-i frumoasă ca o floare,
Strînsă bine-n cingătoare.
Dar nici neica nu-i urît,
Ci-i frumos, alimănit,
Ştie seama la iubit,
Ca păsăruica la cuib !

126

Frunze de la trei bujori,
Mîndra cu ochi negrişori
S-o săruţi de nouă ori
Şi-apoi să te culci să mori.
Mîndra cu ochii verzui
S-o săruţi şi s-o mîngîi
Şi viaţa să-ţi răpui.
Mîndra c-ochişorii traşi,
S-o săruţi şi să te-ngraşi,
Şi din braţe să n-o laşi !

127

Frunză verde-o micşunea,
Să trec să-mi văd pe mîndra,
Cum o poartă maică-sa :
În papuci de catifea
Şi-n cămaşă subţirea,
Numai fir şi cu betea ;
Subţirică, subţirea,
De-i văd tot pieptul prin ea !

128

Foaie verde gutuiţă,
Draga neicăi copiliţă,
Fă-ţi braţele grădiniţă,
Gura de o fîntîniţă
Şi limba de-o ciuturea,
Să s-adape neicuţa !

129

La umbră de gutuiţă,
Doarme-o dalbă copiliţă,
Frumos cu mîinile-n piept,
Rău îmi pare s-o deştept.
Cum făcui şi străfigai,
Copiliţa deşteptai !

130

Foaie verde trei bujori,
Mă uitai printre stobori,
Văzui negri ochişori.
Mîndro, ochişorii tăi,
Negri-s, negri ca şi-ai mei,
Puţinel mai frumuşei.
Mîndro, sprîncenele tele,
Negre-s, negre ca şi-a mele,
Puţinel mai frumuşele.
Cu atît m-ai întrecut,
Cu condeiul le-ai făcut !

131

Vezi ce-a naibii e mîndra,
Cînd îşi face frizura.
Dacă soarele-i mai tare,
Păru-i face pale-pale
Şi rochiţa rotocoale,
Cînd o vede neica moare !

132

— Frunzuleană, frunzuliţă,
Dulce ţi-e faţa ta, Miţă...
— Te-aş iubi pe tine, Niţă,
Da-ţi miroase gura-a ţîţă
Şi braţele a lămîiţă.
— Cînd zic : dulce Mărioară,
Mă gîndesc la tine-o vară !

133

Foaie verde floare-albastră,
Ca săbăreana frumoasă,
Plăcută şi mîngăioasă,
Nu cred să se mai găsească,
Cît e Ţara Românească.
Poartă ie şi mărgele,

Şi-n frunte-i cu două stele,
Ţi-a furat minţile tele !
La horă cînd se găteşte,
La inimă te răneşte !

134

Foaie verde de lipan,
Mă suii într-un ciolpan,
Mă uitai peste Sabar.
Văzui săbărencile
Cum îşi nălbesc pînzele,
De se văd picioarele.
'Mi văzui săbăreanca mea,
Trecînd colo, linia,
Cu ia ca lebăda,
Să vedea pieptul prin ea !

135

Pentru ochi ca murele
Ocolii pădurile ;
Pentru ochi ca mura coaptă
Ocolii pădurea toată
Şi Craiova jumătate,
Bucureşti a treia parte !

136

Foaie verde de-avrămeasă,
Mult eşti tu, mîndră, frumoasă,
Cu sprîncenuţele trase
Şi cu genele sumease.
Iar în rochea de mătasă,
Şi-ncinsă-n cuprins-aleasă,
Parcă eşti o jupîneasă !

137

Fă, Doamne, un deluşor,
Aproape de Perişor,
Să se vadă sat cu sat,
Să văd, Doamne, ce-am lăsat.

Am lăsat o mîndruliţă,
Albă ca o porumbiţă !

138

Foaie verde trei spanace,
De-ar fi noaptea trei conace,
M-aş duce şi m-aş întoarce.
Dar mi-e noaptea de-un conac,
Zău mă mir unde-am să trag !
Şi-am să trag la o vecină,
Cu nucul verde-n grădină ;
Nucul verde, frunza rară,
Und' s-au strîns cucii din ţară
Şi cîntă de se omoară.
Iar mai sus pe rămurele,
Cîntă două turturele :
Una cîntă
Şi-alta-ngînă,
Şi-şi răsfiră penele,
Ca mîndra sprîncenele !

139

Of, Lenuţo, vai de mine,
Trec pe drum, mă uit la tine,
Eşti frumoasă peste fire !
Aş da tot ce vezi pe mine,
Şi portofelul cu rile,
Să te văd pe braţ la mine !

140

Foişoară ca laleaua,
Căutai toată malaua,
Dar ca Lina
Nu e nima ;
Ca Leana o copiliţă,
Să-i miroase gura-a ţîţă !
Că Lina-i fată aleasă,
E mîndră şi e frumoasă !

141

De s-ar face dealul, luncă,
Şi crîngul, poiană lungă,
Să-mi văd mîndra unde lucră
Şi de prînz unde mănîncă,
Şi de-amiaz unde se culcă,
Să mă duc ca să-i fac umbră.
Să n-o ardă soarele,
Să-i strice picioarele,
Albe ca lebedele,
Ca la toate doamnele !

142

Foaie verde de cucută,
Am o mîndră, n-am o sută,
Şi mi-e dragă că m-ascultă ;
Am o mîndră, n-am o mie,
Şi mi-e dragă numai mie ;
Am o mîndră frumuşea,
Dragă-mi e că este-a-mea !

143

Foaie verde-o micşunea,
Mîndruliţă, mîndrulea,
De te-aş prinde undeva,
Mai nimic nu ţi-aş făcea,
Numai ochii ţi-aş lua !
Numai ochii şi-o sprînceană
Şi i-aş pune la icoană,
Şi aş zice : Doamne, Doamne,
Doamne, Dumnezeu ceresc,
Dă-mi şi mie ce doresc.
Că nu-ţi cer vrun lucru mare,
Să-ţi cadă cu supărare ;
Eu îţi cer un lucru mic,
De nu te costă nimic.
Doamne, Doamne, nu-mi da mult,
Că nu-ţi cer bani împrumut,
Cer pe mîndra s-o sărut.
S-o sărut o dată bine,
Să-mi ţie un an de zile.

— Sărută-mă, neică,-n dinţi,
De buze să nu te-atingi,
Că buzele-s subţirele,
Se face rană la ele ;
Şi buzele-s cîntărite,
Pentru neica sînt oprite !

144

— Foaie verde bob areu,
Pe drumul care merg eu,
Nu e iarbă, nici dudău,
Nici fîntînă, nici gîldău,
Nici un fel de eleşteu,
Să-mi potolesc focul meu.
— Ce puternic aş fi eu,
Să-ţi potolesc focul tău ?
— Focul de la inimioară,
Potoleşte-l, surioară.
Focul meu cînd se aprinde,
Şapte judeţe mi-l stinge ;
Nici Oltul, nici Dunărea,
Numai mîndra cu gura !

145

Frunzuliţă foi mărunte,
Neicuţă, sprîncene multe,
Ce le ţii şi le cobori,
Ori ai gînd să mă omori ?
Nu le ţine-aşa-ncruntate,
Că mă ia fiori de moarte ;
Mă cuprind nişte fiori,
Din cap pînă-n subţiori ;
Din subţiori la picioare,
De inima-n piept mă doare.
Mă doare că e rănită
De-o mustaţă răsucită,
De-o sprînceană arcuită,
Cărora le-am fost iubită !

146

Mîndra mea cea de departe,
Cu sprîncenile-mbinate,
Cu gene-ncîrlionţate.
Inimă, de ce te baţi,
De mă arde la ficaţi ?
Inimă, nu te mai bate,
Dacă tu n-ai avut parte
De gene scîrlionţate
Şi de sprîncene-mbinate !

147

De cînd puiul mi s-a dus,
Trei garoafe-n poartă-am pus,
Din trei, una nu s-a prins !
Doamne, Doamne, ce să fie,
Văd că puiul nu-mi mai scrie.
...Mi-a trimes puiul scrisoare
Să-i trimit şi lui o floare.
Să-i trimet pe sfînta lună.
Sfînta lună-i răcoroasă,
Nu-i duce miros în casă ;
Să-i trimit pe sfîntul soare.
Sfîntul soare-i călduros,
Cînd bate vîntul din jos,
Umple casa de miros !

148

Pe drumul care merg eu,
Nu e iarbă, nici dudău,
Nici fîntînă, nici pîrău,
Să-mi potolesc focul meu !
Focul meu cînd se aprinde,
Trei sate nu-l poate stinge ;
Nici Oltu, nici Topologu,
Numai mîndra cu mijlocu ;
Nici Jiul, nici Dîmboviţa,
Numai mîndra cu guriţa !

Focul de la inimioară
Nu mi-l potoleşte-o ţară,
Numai mîndra într-o seară !

149

Foaie verde-un mărăcine
Mărioară, vai de mine,
Cine te-a făcut pe tine
Aşa-naltă şi subţire,
Şi desmierdată la fire ?
Foaie verde-o sălcioară,
Foc îmi e la inimioară,
Potoleşte-mi-l, Mioară.
— Ce puternică sînt eu,
Să-ţi potolesc focul tău ?
Că focul tău cînd s-aprinde,
Nimeni nu ţi-l poate stinge :
Nici cu puţul, nici cu gîrla,
Numai mîndruţa cu gura !

150

Foaie verde foi de nucu,
De-aş mai odorî cu plugu,
Să mă plimb pe deal cu murgu,
Cu cămăşuţa ca fulgu.
Foaie verde iarbă mare,
Să-mi iau flinta la spinare,
Să mă uit din deal în vale,
Să văd pe mîndruţa-n cale,
Cu papucii în picioare,
Cu ciorapii roşiori,
Cu cojocul numai flori !
Ştii, mă iau nişte fiori,
Că mă tăvălesc să mori.
Nici nu mor, nici nu trăiesc,
Numai că mă chinuiesc !

151

Foaie verde-o pelinţă,
Miţă, Miţă, copiliţă,

Dacă-aş avea o trăguţă,
Cu roate de torticuţă,
Cu caii de păsărele,
Vizitiu de micşunele,
Cu biciul de viorele,
Pe gîndul inimii mele,
Aş pleca cu tine-n lume,
Să nu ne-auzim de nume !

152

Trecînd aseară călare,
Te-am văzut la lumînare,
Cu cămaşa albă-floare,
Cu mîinile mai mult goale.
De-oi trece de multe ori,
Tu pe mine mă omori !

153

Pe mine cin' mă omoară ?
A cu rîuri pe la poală ;
Pe mine cin' mă usucă ?
A de cîntă colo-n luncă.
Fir-ar ceasu-afurisit,
Cînd plecai de la Rîmnic ;
Tot oftînd fără preget,
Nu mai putui de la piept !

154

Foaie verde leuştean,
Şade mîndra pe măidan
Şi înşiră la mărgean.
Dar nu-nşiră
Cum se-nşiră,
Ci-l înşiră bob cu bob,
Să mă vadă la ea rob.
Dar ce fel de rob să fiu ?
Numa-n braţe să mi-o ţiu !

155

Cînd te văd cu şorţu-n brîu,
Nu pot ţine calu-n frîu ;
Cînd îţi văd rochiţa albă,
Eu m-aş tăvăli pe nalbă ;
Cînd te văd pe drum mergînd,
Eu mereu te port în gînd.
Lele albă peste tot,
Eu la tine mă bag rob,
Că te văd aşa frumoasă,
Ca tine-alta nu-i de casă !

156

Mîndruţă, bătu-te-ar sfîntu,
Cum îţi bate şorţu, vîntu.
Mai dă-ţi şorţu la o parte,
Cămaşa pe jumătate,
Ca să-ţi văd picioarele,
Să nu-mi mai pierd zilele !

157

Mîndră, foaie de năgară,
De ţi-ai face pat afară,
Eu m-aş face vînt de vară
Şi-aş veni la tine-ndată
Să te văd cum eşti culcată :
Cu faţa către perete,
Cu gura arsă de sete ;
Ori c-ochii privind la cer,
Stelele cum cad şi pier !

158

De la Bucureşti la vale,
Se vede o casă mare,
Cu fereştile la soare,
Cu uşa la drumu mare,
Coperită cu olane,
Iar în ea stau trei boboace,
Şi din trei una îmi place :
Uite-o cum se uită-ncoace !

159

N-am, mîndră, pe unde da,
Să nu mai văd casa ta !
Unde-ţi văd casa şi şopru,
Mi-arde inima ca focu ;
Unde-ţi văd bătătura,
Mi s-aprinde inima !

160

Foaie verde bob năut
Şi-o chită de mărgărit,
Mîndră, de ce m-ai urît,
Că-s frumos-alimănit.
Cum aş face ca să-ţi zic
Să facem amîndoi tîrg,
Nu departe, colea-n crîng.
Numai trei coaste să-ţi frîng,
Şi p-elelalte de-a rînd.
Ba să-ţi las una mai moale,
Aproape de cingătoare.

161

Foaie verde dulce fragă,
Ia vezi mîndra mea cea dragă
Cum se plimbă prin dumbravă.
Să se plimbe, cale-şi facă,
Din doi, unul să-şi aleagă.
Să-şi aleagă dintr-o sută,
Ca neica nu mai sărută ;
Să-şi aleagă dintr-o mie,
Numai să-mi samine mie :
Şi la ochi şi la sprîncene,
Şi la dragostile mele !

162

Doftore, iubite frate,
Dacă tu ştii că se poate,
Vino de mă doftoreşte,
De foc mă tămăduieşte.

Cătai iarba cîte-un fir,
Să găsesc de-un trandafir ;
Trandafir să-l frunzăresc,
Ca să pot să mai trăiesc.
Noaptea la tine gîndesc
Ori pe unde mă găsesc !

163

— Oftînd beau, oftînd mănînc,
Seara tot oftînd mă culc.
Dimineaţ' cînd mă deştept,
Oftez de mă doare-n piept.
Nu ştiu, mîndră, ce-ai făcut,
Că nu pot să te mai uit.
— Eu nu ţi-am făcut nimic,
Dar mi-e vorba cu lipic,
Se lipeşte de voinic,
De lasă plugu-n pămînt
Şi boii iarbă păscînd !

164

De s-ar duce iarna rece,
De s-ar duce, de s-ar trece.
Să văd cîmpul înflorit,
Să văd codrul înverzit,
Cum e bun pentru iubit !

165

Primăvară, mama noastră,
Ia zăpada de pe coastă,
Să rămîie pulberea,
Să se joace guşterea,
Şi neica cu mîndruţa.
Să rămîie guşteru,
Şi mîndra cu mîndruţu !

166

Foaie verde de-o agudă,
Mă suii în deal la cucă,

Să văd lunca-mbobocită
Şi căsuţa mea iubită,
C-o fetică frumuşică,
Şade-n pat, toarce la furcă.
Furca-i e de liliac,
Cu caieru de bumbac.
În colţul barişului,
Dragostea neicuţului !

167

Pusei barda la curele
Şi plecai să tai nuiele,
Lunca-i numai viorele !
Fir-ar fi ele nuiele,
Că n-am ce-ngrădi cu ele.
Şi-o să-mi culeg viorele,
Să mi le fac chiticele,
Să le-mpart la vecinele.
De cum mi-o fi vecina,
Aşa să-i dau şi chita :
De-o fi vecina frumoasă,
Să-i dau chita mai aleasă
Şi legată cu mătasă.
De-o fi vecina urîtă,
Să-i dau chita mai pălită
Şi legată cu răchită,
Să vadă că e urîtă !

168

Foaie verde şi-o mălură,
Am un pom în bătătură,
Poame face,
Nu le coace.
L-aş tăia să-l bag în casă,
Ramurile nu mă lasă ;
L-aş tăia să-l bag în tindă,
Ramurile-i dau de grindă.
Cînd fusei la coptu lor,
'Mi luai puica salahor.
Decît la salahorie,
Mai bine cu puica-n vie,
Să-i pui stînga căpătîi,
Şi cu dreapta s-o mîngîi !

169

Pădure, dragă pădure,
Frumos cîntă cucii-n tine,
Şi mai gros şi mai subţire.
Dar eu n-am avut venire
Ca să mă mai plimb prin tine!
Ş-ai, codre, ca să schimbăm,
Viaţa veche s-o luăm:
Tu cu umbra, eu cu mîndra,
Pînă s-o scutura frunza!

170

Foaie verde foi trifoi,
Ieşi, mîndruţă, din război
C-a-nflorit zarzării tăi
Şi doarme neica sub ei...
Nu ştiu doarme, ori se face,
Ori al naibii se preface,
Că guriţa nu-i mai tace!

171

Foaie verde barlaboi,
Ieşi, mîndruţo, din război
C-a-nfrunzit frunza la tei
Şi doarme neica sub ei.
Nu ştiu, doarme, ori se face,
Din oftat el nu mai tace!

172

Auzi, mîndră, popa toacă,
Ieşi afară de te roagă,
Roagă-te lui Dumnezeu
Să te duc în satul meu.
I-auzi, mîndră, i-auzi, dragă,
I-auzi, cîntă piţigoiu,
Hai ca să-nfundăm zăvoiu.
I-auzi, mîndră, i-auzi, dragă,
I-auzi cîntă pitpălaca,
Hai ca să-nfundăm ograda!

173

Pe sub deal, pe sub pădure,
Trec nevestele la mure
Şi fetele la căpşune.
Eu cu barda la nuiele,
Ca să mai glumesc cu ele !

174

Haideţi, haideţi, fetelor,
Pe dealul Mîrşanilor,
Să dăm apă vacilor,
Guriţă dănacilor.
La fîntîna-n două furci,
Să dăm apă la doi junci
Şi gură la doi voinici,
Doi voinici pe doi cai murgi.
Caii-mi sînt frăţiori
Şi voinicii verişori,
Făcuţi de două surori !

175

Frunzuliţă de-o sipică,
Cîte păsări cîntă-n luncă,
Ca cucul alta nu cîntă !
Mai e una printre ele,
Parcă-i glasul mîndrii mele !

176

Ţine, Doamne, luna-n nor,
Că sînt cu puica-n obor,
O iubesc că mi-este dor.
Ţine, Doamne, luna-n ceaţă,
Că sînt cu puica pe braţe,
Ea mă sărută-n guriţă,
Eu o pipăi pe altiţă !

177

— Foicică foi trifoi,
Leano, cum am face noi
Să mai vorbim amîndoi ?
— Ia puşca şi doi copoi,
Şi fă-n vale la zăvoi,
Că viu şi eu cu doi boi.
Pînă boii-or paşte iarbă,
Eu vorbesc şi tu mă-ntreabă ;
Pînă boii-or paşte fîn,
Te ţie daica la sîn !

178

Frunzuliţă arţăriş,
Vino, mîndruţă, pitiş,
Pîn' la neica-n aluniş ;
Nici maica-ta să nu ştie
Că tu-mi eşti mîndruţă mie !

179

Mîndra mea, gură de cuc,
Cum aş face să te-apuc,
Să te-apuc, să te sărut ;
Să te sărut, mîndră,-n gură,
Pîn' ieşim la cotitură !

180

Sus în deal şi la pădure,
Trec fetiţele la mure,
Cu tîrnuţele pe mînă,
Şi băieţii la nuiele,
De-aia îşi fac drum cu ele !

181

Dar n-auzi, mîndruţă, nene,
Ia-ţi curmul, hai la surcele,

La pădure, la nuiele,
S-adunăm şi ceva lemne...
Să-ţi ridic şi croşna-n cap,
Şi să te sărut cu drag !

182

— Dealu-i deal şi valea-i vale,
Drum prin poarta dumitale...
— Mută-ţi, neică, poteca,
De pe la fereastra mea ;
Ori ţi-o mută, ori ţi-o strică,
Că eu nu-ţi sînt mîndrulică.
— Tu mîndruţă din Domneşti,
Dacă vrei să mă iubeşti,
Coboară-n vale-n Bănceşti.
Să stăm, mîndră, prin zăvoi,
Să-mpărţim dragostea-n doi,
Şi pe urmă de-oi să mor,
Vreau să nu-ţi rămîn dator !

183

Foicele trei migdale,
Poteceaua de pe vale,
Udată cu lăcrămioare,
Sădită cu tămîioară,
'I făcută de-o fată mare,
Tot trecînd la vrăjitoare,
Să vadă ce noroc are.

184

Înc-o dată trei spanace,
Fă-mă, Doamne, ce m-ei face ;
Fă-mă puiul cucului,
Pe coarnele plugului,
S-ajut neicăi la hăit,
Că neica a răguşit
Şi este prea ostenit !

185

Fire-ai năibilor de luncă,
Tu chemi omul de la muncă
Şi-i dai umbră de se culcă,
Mîndrii gură de sărută.
Căci dragostea n-are leac,
Numai ochii ce se plac !

186

Frunză verde mărăcine,
Mai vezi, mîndră, şi de mine,
O lună şi două zile,
Pînă codrul frunza ţine,
C-oi vedea şi eu de tine.
Ori mă faci să plec în lume,
De vorbe şi de ruşine ?

187

Foaie verde şi-o lalea,
Dar-ar Dumnezeu să dea
Să s-aprindă Stîrmina,
Să văd pe mîndruţa mea
Cum vine pe potecea.
Pe potecă drept la mine,
Cu băieţi şi cu copile !

188

Mă-nvaţă maica, mă-nvaţă
Să mă scol de dimineaţă,
Să dau paie vacilor,
Grăunţele cailor
Şi gură voinicilor.
Mă-nvaţă maica, mă-nvaţă
Să dau cu apă pe faţă...
Eu-mi iau găleata pe mînă
Şi tai valea la fîntînă !

189

Trecui apa mort de sete,
Mă-tîlnii cu două fete :
Una-naltă, bălăioară
Şi-alta scundă, ocheşoară.
Să iubesc pe-a bălăioară,
Se supără-a ocheşoară ;
Să mîngîi pe-a ocheşoară,
Ce-o zice a bălăioară ?
Hai să-mpart dragostea-n două,
Să le-mpac pe amîndouă !

190

— Foaie verde foaie lată,
Puichiţă de altădată,
Îţi dau mîna şi mă iartă,
De ţi-am greşit eu vreodată.
— Puiul meu, de-atîta vreme,
Te cunosc după sprîncene.
Lumea multe că vorbeşte,
Dar nimic nu dovedeşte.
Că la mine-ai stat o noapte,
Ei fi stat o jumătate,
Ori din ea a treia parte !

191

Apucai pe drum la vale,
Mă-ntîlnii cu mîndra-n cale.
— M-ai uitat pe mine, neică !
Şi-mi spuse să-i iau scurteică !
Să-i iau una vişinie.
Să-i placă şi ei şi mie !

192

Şi-oi mai zice de-o răchită,
Draga neicăi mititică,
Vin' să-ţi dau rachiu din sticlă
Şi vin din ocaua mică,
Să te prind de ibovnică,
Mînca-ţi-aş guriţa friptă.

Ochişorii să ţi-i beau,
După drumuri să mai stau,
Să fac bani, să mi te iau !

193

Cînd oi zice trei măsline,
Mult mi-e drag şi-mi pare bine,
Cu calul negru subt mine,
Cu ploschiţa la ciochine,
În disagi azme de pîine
Şi-un puişor de găină,
În ploscă rachiu de prună.
Mîndra din grădin' mă vadă,
Dragostea să ni se creadă !

194

Foicea ca de măline,
Vino, mîndruţo, la mine,
Că-ţi dau vinişor şi pîine.
Să-ţi pui stînga căpătîi,
Cu dreapta să te mîngîi ;
Să-ţi sărut şi guriţa,
Cum o sărutai pe-a mea !

195

Frunzişoară de măline,
Drag mi-a fost şi-mi pare bine
Cu cal negru bun sub mine,
Să umblu seara pe lună,
Cu ploschiţa la ciochină,
Plină cu rachiu de prună.
Să dau mîndrii ploschiţa
Şi ea să-mi dea guriţa.
Bat-o Dumnezeu s-o bată,
N-oi uita-o niciodată !

196

Mă mir, Doamne, la ce-ai nins,
Fetele de le-ai închis !

Şi mi le-ai închis în sobă,
N-au cu cine-şi face vorbă ;
Şi mi le-ai închis în casă,
Cu fripturica pe masă,
Cu ocaua plină rasă,
Şi se uită pe fereastră,
Că pe neicuţu l-aşteaptă !

197

Cine-nşeală pe voinic ?
O fetiţă cu cicic,
Cămaşă bumbac topit,
Cu poale de borangic.
Dar al năibilor şi el,
Cît este de mititel,
Se tot dă pe lîngă ea,
Păn-o-nşeală cu vorba !

198

De la noi, a treia casă,
Este-o vecină frumoasă,
Mă roagă să viu mai des,
Pe locul ştiut, ales.
Eu de rugămintea ei,
O-ntrebai : — Mîndră, ce vrei ?
Mi-aşternu frunze de tei
Ca să-i fac pe voia ei ;
Şi vorbirăm multe, multe,
Ştiute şi neştiute !

199

Zi, mai zi şi de-o mălină,
Fă prietină şi vecină,
Nu-ţi purta mîndruţul bine,
Că desear' vine la mine.
Îi dau scaun de odihnă,
Îi tai şi-un pui de găină,
Mai fac şi-o azmă de pîine ;
Turtă, azmă coaptă-n vatră,
Să mai vie şi-altă dată !

200

Aşchie albă de lemn,
Mă mir dragoste ce-avem.
Numai din ochi ne vedem,
C-altă putere n-avem !
De-aş avea eu o putere,
Te-aş face o tabachere ;
Tabachere cu tutun,
Să te port mereu în sîn !

201

Frunzuliţă de dudău,
Pe drumul care merg eu,
Nu-i fîntînă, nici pîrău,
Nici un fel de eleşteu,
Să-mi potolesc focul meu.
Focul de la inimioară
Nu mi-l potoleşte-o ţară,
Numai gaica într-o seară !

202

Foaie verde-un alion,
Scoală-te, mîndră, din somn
Şi dă-mi guriţă că mor.
Scoal', puică, nu mai dormi,
Că n-am la ce mai trăi !

203

Foaie verde bob negară,
Şi ţi-am spus, puică, de-aseară,
Să scoţi şeaua din cămară
Şi s-o pui pe prispă-afară,
S-o bată vîntul de vară,
Vînt de vară, primăvară.
Am să plec mîine în ţară,
Să-ţi cumpăr de-o rochişoară.
Rochişoară gălbioară,
Ca la mîndră domnişoară !

204

Usucă-te, tufă deasă,
Să mă uit la Niţă-acasă,
Ca să văd ce mai lucrează.
Niţă pune busuioc,
Mîndruţa plînge cu foc ;
Niţă pune viorele,
Mîndruţa plînge cu jele ;
Cu jele şi cu necaz,
Şi cu lacrămi pe obraz !

205

Busuioc de la Pleniţa,
Răsădit de daica Miţa,
Făcut umbră cu rochiţa
Şi mi-l udă cu guriţa.
Busuioc de la Tismana,
Răsădit de daica Ioana,
Făcut umbră cu poala
Şi udat cu gurişoara !

206

Foaie verde de-o sipică,
Nu-ş' cin-auleşte-n luncă.
Spune-i naibii să se ducă,
Că m-a făcut făr' de muncă,
Că cu aulitul ei
Mă face vara de piei
Şi plătesc ziua trei lei !

207

Cînd ai zice de-o sipică,
Cine n-are mîndruliţă,
I se pare noaptea mică
Şi scoarţa prea uşurică,
Ca pana de rîndunică !
Mîndrulică cine are,
I se pare noaptea mare
Şi scoarţa un grunj de sare !

208

Frunză verde de pelin,
Cuculețul meu străin,
Vara vii, vara te duci,
Cînd sînt dragostile dulci ;
Ce cînți vara jumătate
Și-apoi zbori în altă parte ?
Cîntă-n fața mea cu drag,
Că ți-oi da frunză de fag,
Să nu mai fii tot pribeag.
Dar cucu, pe-o rămurea,
Ciocu nu-și mai deșchidea.
La umbră de fag stăteam,
La puicuța mă gîndeam
Și pe cuc îl întrebam :
— Cucule, cu pene mici,
Spune, cît mai stai pe-aici ?
Dar cucu, pasăre rea,
Ciocu nu-și mai deșchidea,
De deasupra mea zbura,
Pe-altă creacă se lăsa,
Cînta și se legăna,
De-mi răscolea inima.
La umbră de fag plîngeam,
La puicuța mă gîndeam
Și pe cuc îl blestemam :
— Cucule, pasăre rea,
Penele de ți-ar cădea,
Cîntecu să nu-ți mai zici,
Nici să mai colinzi pe-aici.
Tu ești mic, nu știi de dor,
Mă faci să leșin, să mor ;
Tu nu știi ce-i dragostea,
Numai eu să mor cu ea !

209

Trandafir de la Craiova,
Te-aș iubi dar nu știu vorba.
Luncă, luncă, iarbă verde,
Ce-am iubit nu se mai vede !
Luncă, luncă, iarbă lungă,
N-am iubit ca să-mi ajungă...

Apleacă-te, vîrf de fag,
C-am iubit ce mi-a fost drag.
Luncă, luncă, mult mi-eşti lungă,
N-am cal bun ca să te-ajungă.
Calul ce eu l-am avut,
L-am dat mîndrii pe iubit.
Trandafir cu foaia lată,
Te-aş iubi, dar altă dată.
Luncă, luncă, iarbă verde,
Ce-am iubit nu se mai vede.
Apleacă-te, vîrf de tei,
Ca mîine eu am să piei.
Luncă, luncă, iarbă lungă,
N-am iubit ca să-mi ajungă.
Apleacă-te, vîrf de nuc,
Ca mîine am să mă duc.
Luncă, luncă, mult eşti lungă,
N-am cal bun ca să te-ajungă ;
Calul ce eu l-am avut,
L-am dat mîndrii pe iubit !

210

Foaie verde foi şerpet,
La fîntîna din făget,
Mi-a spus puica s-o aştept.
Aşteptai pîn'la prînzşor,
Şi nu mai putui de dor ;
Aşteptai pîn'la amiaz,
Nu mai putui de năcaz ;
Aşteptai pîn'la chindie,
Nu mai putui de mînie ;
Aşteptai pînă-nserai,
'Mi luai puşca şi plecai...
Apucai pe-o potecea,
Mă-ntîlnii cu mîndra mea,
Mă luai la braţe cu ea
Şi-o-ncepui a săruta,
Ea pe mine, eu pe ea.
Iar pe-un vîrf de rămurea,
Cîntă-o biată turturea.
Eu-ntinsei puşca la ea,
Ea-ncepu a blestema ;
— Măi, băiete vînător,
Dar-ar Dumnezeu să mori !

Să rămîie crîngul tău,
Cum rămîne cuibul meu ;
Să rămîie casa ta,
Cum rămîne pădurea,
Fără pui de turturea ;
Să te jelească mîndra,
Cum mă jelește maica !

211

Frunză sălcioară,
Dragă Mărioară,
Nu e mult de-aseară,
Dragă Mărioară,
Și de-alalteri-seară,
De cînd stau pe-afară,
Cu picioru-n scară ?
Streșioara pică,
Giubeaua mi-o strică.
Nu-mi e de giubea,
Ce de iepîngea,
C-am muncit la ea ;
Și de găitan,
C-am cusut un an.
— Frunze de cucute,
Du-te, neică, du-te,
Du-te-n grădiniță,
Sub bolta de viță,
Că ți-am așternut
Numai foi de nuc ;
Așternutul tău
O fi brațul meu ;
Perinioara ta,
Mîna dreaptă-a mea.
Și iar trei cucute,
Du-te, neică, du-te,
Nu mai sta aci,
Pe dată-oi veni !

212

Stăi, stăi, stăi,
Murgule, stăi,

La fereastra din obor,
Să-ți pui șeaua binișor,
Să mă duci unde mi-e dor.
La ciolpani, la Crucea-naltă,
La mîndruța sprîncenată,
Bat-o Dumnezeu, s-o bată !

213

Foaie verde și-un lipan,
Mînca-ți-aș coama de cal,
Suie-mă la puica-n deal,
Să-i pot duce de-un tulpan
Și ție de-un frîulean ;
Mîndrii un șir de mărgele
Și-o chită de floricele !

214

Frunză verde ca lipanu,
Pe dealul lui Mărineanu,
Neica Naie suie dealu
Și mîndra-i cunoaște calu.
Calu-i este vinecior
Și pintenog de-un picior.
— El este, lovi-l-ar boala,
Că-i dau grăunțe cu poala
Și fînul cu subțioara !

215

Mi s-a despotcovit calul,
Tot suind la mîndra dealul.
Nu e vina calului,
Nici a potcovarului ;
E vina mîndruței mele
C-a pus casa-n coaste rele,
De nu pot sui pe ele !
Murgule, coamă rotată,
Fă-ți picioarele grămadă
Și ne-aruncă-n cea ogradă,
C-acolo mîndra ne-așteaptă
Să-ți dea apă strecurată

Şi grăunţă vînturată,
Iar eu s-o sărut o dată ;
S-o sărut o dată bine,
Să-mi ţie trei luni de zile !

216

Foaie verde ca lipanu,
Tot trecînd la mîndra dealu,
Mi s-a despotcovit calu.
Potcovii calul cu rubla
Ca să trec la mîndra gîrla ;
Potcovii calul cu sfanţu
Ca să trec la mîndra şanţu !

217

La cireşul retezat,
Calul lui Iancu-i legat ;
Iancu şade rezemat,
Mîndra nu l-a aşteptat !

218

Frunză verde trei lalele,
Şi n-am cui da cinci parale
Să-mi taie ulmu din vale,
Să mi-l dau la cioplitoare
Să facă pod peste vale,
Să treacă Iorgu călare.
Călare pe vinecior,
Pintenog la un picior,
Cu dangale pe spinare,
Strănutînd pe cîte-o nare,
Iorgu în cămaşă floare,
Cînd îl vede ţaica, moare !

219

Dă-mi, Doamne, ce mi-e drag mie :
Un cal bun de călărie
Şi-o mîndră să-mi placă mie ;

Şi frumoasă şi cinstită,
Şi cu casa văruită ;
Şi frumoasă şi bogată,
Şi cu căscioara înaltă !

220

Du-te, neică, şi să-mi vii,
Colea-ntre Sîntămării,
Cînd se coc strugurii-n vii.
Eu te-aştept, neică, să vii,
La pîrleazul dintre vii,
Ori la măr, ori la gutui,
Unde ne-am iubit întîi.

. . . .

La zarzărul dărîmat,
Paşte murgu-mpiedicat,
Căpăstru-n cap de bumbac,
Cu năframa-mpiedecat !

221

Foaie verde pelinită,
Colea-n vale,-n grădiniță,
Paşte calul lui Gheorghiță,
Priponit de-o garofiță.
Garofița s-a uscat,
A rupt Breazu şi-a scăpat.
Aleargă, Gheorghiță-aleargă,
Că ți-a scăpat calu-n iarbă ;
Aleargă cu capu gol,
Că-ți ia calul la obor ;
La obor, la arendaşi,
Dai de gloabă şapte franci !

222

Foaie verde grîu mărunt,
Mă doare gura-ntrebînd,
Pe lume tot ispitind

De-a trecut mîndra la tîrg,
Să-ndemn murgu s-o ajung.
Dar de-o fi mîndra-ndărăt,
Să ţiu murgu, s-o aştept ;
S-o aştept, să mi-o sărut
Că pîn'la vară e mult ;
S-o sărut o dată bine,
Să-i ţie un an de zile,
C-aşa-i dragostea la mine !

223

Foiliţă de negară,
Coboară, Ioană, coboară,
Coboară-n vale la gară
C-a venit trinu de-aseară
Şi mi-l ţin pe cheltuială.
Cheltuiala-mi este grea,
De n-o pot eu susţinea.
Pîn-atuncea, nea Mărin,
Să bem, să ne veselim.
— Haid', Ioană, te suie-n trin,
Să mergem la Severin.
— Fi-ţi-ar trinu-afurisit,
Tu te-nădişi la beut,
În loc să fi călătorit !

224

La puţul cu două zale,
Frumos plînge-o fată mare,
De ursătoare că n-are.
Ursătoarea i-a fost bună,
Dar mintea i-a fost nebună ;
Se plimba seara pe lună,
Cu doi mîndrioni de mînă ;
Mîndrioni făr'de mustaţă,
Cînd se-nvaţă-a strînge-n braţe !

225

Bate-l, Doamne, şi-l trăsneşte
Pe-l de mă tot povesteşte
Că eu iubesc multe fete.

Nici eu nu tăgăduiesc,
Că-s vrednic de le iubesc !
Iubesc seara cîte zece,
Inima-mi este tot rece
C-o fi altul de m-o-ntrece.
Bată-l, Doamne, şi-l ia, drace,
Pe-l de nu mă lasă-n pace
Să iubesc pe cine-mi place ;
Că cine nu-mi place mie
Nici la moarte să nu-mi vie !

226

Bună seara, mîndra mea !
Mulţumeşte-mi dacă-i vrea,
Dacă nu, eu plec şi-aşa.
Că mă strîng opincile
Şi m-aşteaptă altele ;
Nu m-aşteaptă una-două,
Ci m-aşteaptă opt şi nouă !

227

Bate vîntul de la vale,
Mi-aduce-n casă răcoare
Cu miros de iarbă-mare ;
Cînd o bate şi din sus,
Tu, mîndruţă, eu m-am dus,
Nu mi-ai dat nici un răspuns !

228

Foaie verde micşunele,
Zur-zur-zur, mîndrele mele,
După văi, după vălcele,
Ce purtaţi la gît mărgele,
V-aţi întîlnit cîte trele.
Lele, lele, mîndrulică,
Mîndra mea cea tinerică,
Vin de bea apă din sticlă,
Bea, zău, bea, şi n-avea frică,
Că-mi eşti, neică, ibomnică !

229

Voi, voi, voi, mîndrelor, voi,
Vă strîngeţi miercuri şi joi,
Să mă răfuiesc cu voi.
Dar ce fel de răfuit ?
Am să ies cu voi în tîrg,
Vă cumpăr cîte-un cicic,
Cîte-o toartă de argint,
C-aşa v-am făgăduit !

230

Foie verde ca un solz,
Am drăguţe, măi, la Dolj.
Una-n Dolj şi alta-n Gorj,
Una-n Rîmnic şi-alta-n Vîlcea,
Şi alta-n Hălăngeşti pe-aicea,
Ce se poartă cam aşa,
Cu cămaşa subţirea,
Sfîrcul ţîţei se vedea.
Şi n-am mai fost pe la ea
De duminică seara !

231

Foaie verde de-anason,
În grădină la moş Ion,
Toate păsările dorm.
Numai una n-are somn
Şi zboară din pom în pom,
Şi strigă : Unde e Ion ?
Nu e Ion, nu e nimic,
A plecat după iubit.
Fi-i-ar iubitul de cap,
Cîte fete-au fost în sat,
Pe toate le-a sărutat !

232

— Foaie verde de trei flori,
Fetiţă de perceptor,
La gît cu mulţi gălbiori,
De nu te-oi iubi, să mor !

— Şi să mori şi să plesneşti,
Pe mine nu mă iubeşti !
C-are daica flori domneşti,
De daica nu te lipeşti !
— Să ştiu că nu te-aş iubi,
M-aş duce şi m-aş turci ;
Aş trece dincolo-n Dii,
Mi-aş pune nume «Ali»,
Şi-aş iubi fete turcoaice,
Şi altele bulgăroaice !

233

Şi-altă dată foi ca macu,
Unde-o fi neica, săracu ?
Unde-o fi, unde-o-nsera,
Pe-a cui mînă s-o culca,
Guriţă cine i-o da ?
Las' să-i dea cine o vrea,
O fi dulce ca a mea,
Ori amară ca fierea ?

234

Arde focu-n paie ude,
Strig la puica, nu m-aude !
Auzi-m-ar pustia
Şi pe mine şi pe ea,
Că mi-a secat inima !
Arde şi-n paie uscate,
Puica mă dete la spate !
Arde, arde-n Bucureşti,
De se vede la Ploieşti,
Şi lumina
La Cîmpina,
Şi pe-acolo sînt mîndruţe,
Ca voi poate mai drăguţe !

235

Foaie verde-o foaie lată,
Puiculiţa mea de-altdată,

Ad-o mîna și mă iartă
Că ți-oi fi greșit vreodată,
De nu ți-am stat noaptea toată.
Am avut niște păcate
Cu mîndre din șapte sate,
Să mi le iubesc pe toate.
Mîndră, cînd veneam la tine,
Se vărsau zorile bine !

236

Mîndrulița mea cea dragă
Trece calea, nu mă-ntreabă.
Dar nici că eu n-o poftesc,
Ca ea, zău, eu mai găsesc,
Mai de neam și mai de viță,
Nu ca ea o rudăriță.
Că de trece pe uliță,
Și dă guriță-n credință !

237

Foaie verde măr și fragă,
Puiculița mea cea dragă
Trece drumul, nu mă-ntreabă,
Parcă cineva o roagă.
Nici n-o rog, nici n-o poftesc,
Eu ca ea tot mai găsesc :
Mai de neam și mai de viță,
Găsesc și-alta în rochiță,
De-i miroasă gura-a țîță
Și brațele-a lămîiță !

238

Foaie verde d-otinteavă,
Trece puica prin dumbravă,
Și în seamă nu mă bagă,
Las' să treacă să-și aleagă.
Să-și aleagă dintr-o mie,
Ca neica nu mai mîngîie ;

Să-şi aleagă dintr-o sută,
Ca neica nu mai sărută;
Să-şi aleagă din doi unu,
Numai mie să-mi dea drumu!

239

— Mărioară dintre bălţi,
Cu dragostea-n patru părţi.
Na de la mine doi zloţi
Şi nu te mîndri cu toţi.
— Rămîi tu cu banii tăi
Şi eu cu aleşii mei;
Banii să ţi-i cheltuieşti,
Ca mine nu mai găseşti!

240

Foaie verde lemn de sus,
Pe cîte ochii mi-am pus,
Pe toate mi le-am răpus!
Pusei ochii şi pe tine,
De mi-ai scăpa, să fiu cîine;
Să fiu cîine lătrător,
De te-oi lăsa, zău, să mor!
Să fiu cîine-n patru brînci,
De nu te-oi face să plîngi!
Eu dacă te-am sărutat,
Domnul din cer te-a iertat!

241

Bat-o crucea pe Ioana,
C-a pus casa-n calea mea!
Trec la deal, m-abat la ea
Şi la vale tot aşa.
Trecură strugurii verzi,
Trec la vale nu mă vezi;
Trec la deal, răspuns nu-mi dai,
Mă mir ce dragoste ai!

242

Nu ştiu, puiule, ce ai,
Nu mai eşti pe cum erai !
Cum veneai, mă sărutai,
Ce mai gură dulce-aveai,
Dulce ca mierea de mai !
La inimă m-ai secat,
Cînd întîi m-ai sărutat !

243

Foaie verde rug întins,
Mă culcai într-un nadins,
Ca să văd pe mîndra-n vis.
Dormii şi mă săturai,
Dar pe mîndra n-o visai !

244

Mîndruţă, de la prăşit,
De cînd nu ne-am mai vorbit !
Mîndră, de la secerat,
De cînd nu ne-am sărutat !
Şi, mîndră, de la strîns fîn,
Nu ţi-am mai pus mîna-n sîn !

245

— Frunză verde trei smicele,
Ioana neicăi din Ionele,
Cu părul făcut inele,
Dă-mi şi mie floricele.
— N-are daica flori de dat,
C-astă-vară n-a plouat
Şi-am plătit de le-am udat
Cu bani după sărutat ;
C-am plătit de le-am sădit,
Numai dacă m-a iubit !

246

Aoleo, neică Ioniţă,
Nu-mi lua floarea din cosiţă.
De-ai avea o mînă rea,
Mi-o pica cosicioara !
Ci du mîna la pămînt,
Crede pe al meu cuvînt,
Şi ia o floare de jos,
Şi-o săruta cu folos !

247

Frunză verde cum a fost,
Sînt trei săptămîni în post,
De cînd la mîndra n-am fost.
Şi fusei asear' la Lina,
Luai zăvorul cu mîna.
Dar Lina cînd mă văzu,
Pe dată mă cunoscu.
— Stăi, băiete, stăi puţin,
Stăi s-aduc şi puţin vin !

248

'S şapte săptămîni în post,
De cînd la mîndra n-am fost ;
Iar aseară cînd m-am dus,
Am găsit lacătul pus.
Rupsei lacătul cu mîna,
Veriguţa cu căciula
Şi-ntrai în casă cu sila.
Mîndra mea cînd mă văzu,
Şapte scoarţe mi-aşternu ;
Şapte scoarţe şi-un maçat,
Să-mi fie moale la cap !

249

Puiculiţă, spune drept,
Mi-ai făcut o rană-n piept.

Nu e rană de cuţit,
Ci e rană de iubit ;
Să-mi pui ierburi s-o vindec
Şi pe urmă să-mi petrec !

250

Foaie, foaie ca aluna,
Cum mai scîrţîie fîntîna,
Seara cînd răsare luna,
Mîndruţa-mi face cu mîna
S-o iubesc ca-ntotdeauna.
Eu n-o poci iubi într-una,
Ci la luna, săptămîna,
Seara cînd răsare luna !

251

Şi-o foiţă de-un lipan,
Fire-al năibilor de cal,
Cum trîntişi pe neica-n deal !
Şi nu-l trîntişi mai la vale,
Să-l vadă daica de moare,
Să vie c-o lumînare
Şi cu buruieni să-l scoale !

252

Cînd erai a mea iubită,
Aveai casa văruită,
Curtea ţi-era pardosită
Cu pietriş şi cărămidă.
De cînd, mîndră, m-ai lăsat,
Casa ţi s-a dărîmat,
Curtea e nemăturată
Şi tu mereu supărată !

253

Trece mîndra pe colea,
Se face-a nu mă vedea.

Ia vezi, bat-o Dumnezeu,
Cum se uită-așa de rău,
Parcă n-am iubit-o eu.
Fire-ai naibilor să fii,
Cînd ți-am spus, n-ai vrut să vii,
La țarcul de la gutui,
Und' ne-a fost dragostea-ntîi !

254

Năstăsie, fata mea,
Ia vino la neica-ncoa,
Mai lasă pe dadă-ta.
Cînd o fi la moartea mea,
Să chemați pe mîndruța,
Să-mi ție lumînarea,
Să mor cu ochii la ea !

255

— Mîndruliță de la moară,
Taie puiul pe deseară
Că vine neica călare.
Taie-l și fă-l o friptură,
S-aibă gust la beutură.
— Lasă-mă, neicuță,-n pace,
Să iubesc pe cine-mi place ;
Că pe cine-ți place ție,
Neicuță, nu-mi place mie,
Nici la moarte să nu-mi vie !

256

Foaie verde viorea,
Plînge codrul și iarba,
Și mîndruța, săraca,
Că n-am mai dat pe la ea
De duminecă seara
Pînă luni dimineața !
Las'să plîngă înainte,
Dacă nu a fost cuminte !

257

Foaie verde mărgărit,
Toată iarna-n ger şi frig,
Şi veneai la mine-n dîmb.
Acu-i vară, cald şi bine,
Şi tu nu dai pe la mine !

258

La vale, mîndră, la vale,
C-a făcut mazărea floare.
S-o aduni, mîndruţă,-n poală,
Şi s-o fierbi în otrăvioară,
S-o dai cui ştiu eu să moară !

259

— Spune-mi, mîndruliţă,-mi spune,
De-ţi mai pare bin' de mine ?
— Bine-mi pare, zău, de tine,
C-am trăit amîndoi bine.
Te-aş pune proptea la gard
Şi-aş iubi pe cin' mi-e drag !

260

Foaie verde trei văzdoage,
Aşa lumea se preface,
Ca roata la car se-ntoarce.
Puică,-aşa ne-am prefăcut,
Parcă nu ne-am mai iubit.
Rămîi, puică, sănătoasă,
Şi să fii tot drăgăstoasă ;
Eu mă duc cu Dumnezeu,
Tu rămîi în satul tău.
Satul tău este un rai,
Te-i iubi cu cine vrai !

261

De cînd, mîndră,-am pribegit,
Duşmanii ne-au îngrădit.

Nu cu garduri de nuiele,
Numai cu cuvinte rele.
Dar-ar Dumnezeu un vînt,
Să dea gardul la pămînt,
Numai un par să rămîie
Dușmanilor de tămîie !

262

Foaie verde-o micșunea,
Cui nu-i place dragostea,
Dumnezeu să nu i-o dea !
Dragoste ce-avem noi, frate,
Credeam moartea ne desparte !
Dar dușmanii de necaz,
Ne despărțiră într-un ceas ;
Tot dușmanii dacă vrură,
Ne-mpreunară-ntr-o lună !

263

Foiliță rug întins,
Mă culcai în drum nadins,
Să visez pe mîndra-n vis.
Dormii și mă săturai,
Dar pe mîndra n-o visai !
Apucai pe drum la vale,
Întinsei mîna, luai o floare.
Nu fu floare, și fu izmă,
Prinseră dușmanii pizmă ;
Mai rupsei și-una de mac,
Să-și mai facă și de cap !

264

Eu ți-am zis, puică, ți-am zis,
Să-ți mai faci de-un paraclis,
Să nu mă vezi noaptea-n vis.
Ba ți-am zis de multe ori,
Haina să n-o faci cu flori.
Dar tu nu m-ai ascultat
Și pe vorbe mi-ai călcat !

Eu ți-am zis, mîndră, ți-am zis,
În ochi-mi să nu te uiți,
Unde-or fi oameni mai mulți ;
Ci unde-or fi mai puținei,
Să te uiți în ochii mei,
Că sînt negri ca și-ai tăi,
Pică dragoste din ei !

265

— Mîndruliță din Sibiu,
Spune-i neichii cînd să viu,
Mai devreme-ori mai tîrziu ?
— Ba să vii mai înserat,
Că dușmanii m-au aflat ;
Și dușmanii s-au vorbit
Să ne prindă la iubit,
Să ne lege cot la cot,
Să ne plimbe satul tot !

266

Departe, puică, departe,
Nouă dealuri ne desparte !
Nu mi-ar fi că ești departe,
Dar și alții ne desparte.
Ochii lor și a lor gură
Ne-au făcut fermecătură !

267

Cînd oi zice de-o sipică,
Și să vezi și pe Dănică,
Cum se-ncalță la opincă
Și pleacă la mîndrulică.
Acolo cum ajungea,
Mîndra astfel îi spunea :
— Mută-ți, Dane, poteca,
De pe la fereastra mea.
Ori ți-o mută, ori ți-o strică,
Eu nu-ți mai sînt mîndrulică.
Mîndruliță eu ți-am fost,
Și mi-ai fost, Dănică, prost !

268

Frunză verde flori mărunte,
Busuioc crescut în munte,
Răsărit la neica-n curte.
Neică, pentru dumneata,
Două fete m-ar mînca,
Şi m-ar pune-n pod la fum,
Să mă facă negru scrum,
Să se ungă la sprîncene,
Să samine cu-ale mele.
De s-ar unge, cît s-ar unge,
Pe-a mele nu le-or ajunge !
Că pe min' m-a uns muma
Cu pană de rîndunea,
Să-ţi fiu dragă mîndrulea ;
Ca pană de mierlă neagră,
Să-ţi fiu dumitale dragă !

269

Foaie verde-o viorea,
Mîndruliţă din Vîlcea,
Murgul meu apă nu bea,
Nici din puţ, nici din ceşmea,
Numai din vedriţa ta.
Nici nu bea, nici nu mănîncă,
Numai cu ochii se uită.
— Neică, pentru dumneata
M-a urît şi măicuţa.
La fîntînă
Nu mă mînă,
Făr-o dată-n săptămînă ;
La pîrleaz
Nu-mi dă răgaz ;
Sînt silită să te las !

270

Şi-auzii pe maică-ta,
Blestemîndu-şi viaţa,
Să ne-nchidă uliţa

Cu pelin, cu rozmalin,
Să nu ne mai întîlnim ;
Şi cu gard de mărăcine,
Să nu mai auzi de mine !

271

— Lele, lele şi iar lele,
Mînă-ţi pe fie-ta la lemne,
Că şi eu mă duc la boi,
Să ne-ntîlnim amîndoi.
— Da ce-ai tu cu fata mea ?
Mi-oi mîna-o cînd oi vrea.
— Tu mîn-o seara devreme,
Să vină noaptea pe stele,
În braţ cu două surcele,
În poală buturogele.
— Surcelile sînt de fag,
Nu fac lumină de leac ;
Buturogile de tisă,
Pui pe foc, flacăra-nchisă !

272

Neica Din cu calul breaz
Cere flori de la pîrleaz.
Eu nu-i dau că mi-e necaz
Că mă muşcă de obraz.
— Muşcă-mă tu de subt barbă,
Să nu se prea bage-n seamă,
C-ai mei seama de-or băga,
Noi pe naiba l-om vedea !

273

Drag îmi e, mîndră, de tine,
Dar urît de cin' te ţine :
Dragă mi-e guriţa ta,
Mi-e urîtă maică-ta ;
Şi mi-e drag de chipul tău,
Dar urît de taică-tău.

Mîndruliță, pentru tine
Mi-aș da sufletul din mine,
Dar pentru ai tăi de-acasă
N-aș da nici-o coajă arsă.
Coaj-aș da-o la un cîine
Ca să nu latre la mine,
Cînd viu seara pe la tine !

274

Foaie verde pelinița,
Ieșii aseară-n lunchiță,
Mă-ntîlnii c-o copiliță,
Copiliță tinerică,
Frumoasă ca o mlădică.
Eu am rîs și ea n-a rîs,
Foc la inimă mi-a pus.
Iar acas' dacă m-am dus,
Cînd maica masa mi-a pus,
N-am luat de două ori,
Și-am oftat de nouă ori !
— Taci, maică, nu mai ofta,
Te-o-nsura, maica,-nsura.
Satu-i mare, fete-s multe,
Și mai mari și mai mărunte.
— Ca a mea nu e nici una
Să lumine toată lumea !

275

Frunză verde foi de nalbă,
Răsai, lună, mai degrabă,
Să se vadă prin livadă,
Să cosesc pelin și nalbă,
Să dau puicăi să-mi desfacă.
— Desfă, puică, ce-ai făcut
Și dă-mi drumul să mă duc,
Că ți-oi da un leu bătut.
— Batăr să-mi dai zece lei,
Nu ți-am făcut ca să piei,
Ci ți-am făcut să mă iei !

276

Foaie verde măr domnesc,
Pe drumul craiovenesc,
Trei zambile-mboboцesc ;
Şi-n vîrful zambilelor
'I dragostea copilelor !
Dragile mele copile,
Da-v-ar Dumnezeu de-un bine
Şi mie de-o sănătate
Ca să vă mărit pe toate.
Să vă dau după bărbaţi,
Ca să nu mă blestemaţi !

277

Foaie verde foaie lată,
La cruciuliţa de piatră,
Mi s-au strîns fată cu fată.
— Ce să ne facem, surată ?
Ne-a luat băieţii-n armată
Şi-am rămas nemăritate.
Au rămas tigorile
Să ne poarte florile.
— Decît floare la tigoare,
Mai bine pe Jii la vale.
Să dăm jalbă la-mpăraţi,
Să dea drumul la soldaţi,
Să ne luăm şi noi bărbaţi !

278

Foaie verde de-o lalea,
Dar-ar Dumnezeu să dea,
Să ningă şi să se ia,
'N bătătură la mîndra,
Că ea mi-a fript inima.
Mîndră, mînca-te-ar cîinii,
Tu mă-nvăţaşi a iubi !
Cît oi fi, cît oi trăi,
Fată mare n-oi iubi ;
Fata mare se mărită,
Rămîi cu inima friptă !

279

Foaie verde pelinită,
Cîntă cucu-n dumbrăviță
Să deștepte pe Ioniță.
Să-l deștepte negreșit,
Că la toamnă mă mărit
Și rămîne neiubit !

280

— Mai fă, neică, cum ei face,
De mai treci valea încoace
Să culegem foi de goange.
— Goangele s-au învălit
Și-amîndoi nu ne-am iubit !

281

La fîntîna cu uluc,
Se duc fetele buluc.
Eu le-ntreb, unde se duc ?
Dar ele, cînd mă-nsor ?
Gîndul meu să știe vor.
Eu le spun, la primăvară,
Cînd dau colții ierbii-afară.

282

— Fetiță cu șoarte multe,
Zi mă-tii să te mărite,
Că ți-au ieșit vorbe multe ;
C-am să mă însor și eu,
Dacă o vrea Dumnezeu.
— 'Nsoară-te cu Dumnezeu.
Că mie nu-mi pare rău.
Dar de-i lua-o frumoasă,
Dumnezeu să-ți facă casă ;
De-i lua-o mai urîtă,
Dumnezeu să nu-ți ajute ;
Iar de-i lua-o ca mine,
Dumnezeu să-ți dea tot bine !

283

Aseară pe vremea cinii,
Asmuţa mîndruţa cîinii ;
Asmuţa, dar nu prea-prea,
Că ştia că viu la ea.
— Însoară-te, băieţele ;
'Nsoară-te şi ia-ţi muiere,
Nu te tot gîndi la rele ;
Ia colo fată frumoasă,
Faceţi-vă-amîndoi casă !

284

Foaie verde de-un dudău,
Fetiţă de la Buzău,
Dă-mi floarea din pieptul tău.
— Ba, băiete, nu ţi-oi da,
Că nu este floarea ta.
C-astă-vară n-a plouat,
Şi cu lacrimi le-am udat ;
Iar atunci cînd le-am sădit,
Niminea nu mi-a venit !

285

Colea-n vale la fîntînă,
Două fete spală lînă,
Doi băieţi le ţin de mînă.
Una spală şi suspină
Că-i scăpă salba-n fîntînă ;
Şi salba-i de galbeni-mari,
De la ăşti doi veri primari !

286

De la Boureni, în jos,
Numai sălcii şi rogoz ;
Sălciile de umbrit,
Rogozul de tăvălit.
Dar sînt cu mîndra-nvrăjbit
Pentr-un inel de argint.
Cine-ar sta să facă pace,
Mare pomană şi-ar face !

287

— Foaie verde bob negară,
Und te duci tu, Mărioară,
Cu puiul la subţioară ?
— La Ionică să nu moară.

. . . .

— Zaci, Ionică, ori te scoli,
Că mie-mi vin peţitori.
— Mărită-te, mîndra mea,
Mărită-te cum vei vrea ;
Că şi eu m-oi însura
Şi mi-oi face casa mea,
Peste drum chiar de a ta,
De ţi-oi rupe inima !

288

— Foaie verde matostat,
Băiete, dintr-altu sat,
Ce ţii calu-aci legat,
Că eu nu-s de măritat.
Şi de măritat să fiu,
Eu după tine nu viu,
Că mi-a spus maica prea bine
Că nu mă dă după tine ;
Şi mi-a spus şi-a doua oară
Că mai bine mă omoară.
— Spune-i, mîndră, mîne-ta,
Te dă după min', ori ba,
Ori surup casa pe ea,
De se duce pomina
Şi de mine şi de ea !

289

Frunză verde bob areu,
Bine mai trăiam flăcău...
Încălecam pe calul meu
Şi plecam unde vream eu !
Trăiesc bine şi-nsurat,

Că ştiu sara und' să trag,
Patu-mi e-aşternut cu drag ;
Vin acasă şi mă culc,
Altă grijă eu nu duc.

290

Decît să moară nevasta,
Mai bine să-mi ardă casa,
Că sînt lemne prin pădure
Şi fac căsuţa mai bine ;
Căsuţă de lemne verzi,
Dar nevastă nu mai vezi !

291

Toată lumea-mi strigă-n sat
C-am să fiu talpă de iad ;
Talpă de iad cum să fiu,
N-am omorît om de viu.
Am iubit de copilaş,
Cîte-o fată îngeraş ;
La neveste tinerele,
Mi-au fugit ochii la ele.
Am fost lacom la iubit,
Ochii, inima mi-au fript !

292

Mîndra mea de-acum doi ai,
Beui vin, mă îmbătai,
Şi ţuică de mă stricai.
Îţi jur cu mîna la piept,
Dă-mi guriţa să mă-ndrept !

293

Doamne, Dumnezeu din cer,
Dă-mi şi mie ce îţi cer.
Eu nu-ţi cer vrun lucru mare
Să fie cu supărare ;

Nici nu cer vreo bogăţie
Ca să-ţi fie cu mînie.
Ci îţi cer pe mîndra mea,
Care m-am ţinut cu ea,
Din vîrstă copilărească,
Din colibă părintească !

294

Verde foaie de-un areu,
Ce n-a lăsat Dumnezeu
Ce-oi iubi să fie-al meu
Şi să mor cînd oi vrea eu ?
N-aş mai muri niciodată,
Pîn-aş iubi lumea toată,
Şi Oltul şi marginea
Şi dincolo-n Sîrbia !

295

Cînd oi zice de trei foi,
Bine ne-aveam amîndoi,
Cînd şedeam, mîndră,-n zăvoi.
Cuculeţul ne cînta
Şi mierliţa şuiera.
Puica-n braţe mă strîngea,
Ea pe mine, eu pe ea,
Ce mai dragoste era !

296

Cucule, pica-ţi-ar limba,
Tu mă despărţişi de mîndra ;
Cucule, pica-ţi-ar pana,
Tu mă despărţişi de Ana !
Anişoară, pentru tine
Mi-aş da inima din mine ;
Dar pentru ai tăi de-acasă
N-aş da nici o coajă arsă !
Mai bine-aş da-o la cîine,
Să mă cunoască mai bine,
Cînd vin seara pe la tine !



297

— Bobocel de la fereastră,
Du-mi-te cu gaica-acasă,
Că zori de zi se revarsă.
Şi te-apucă, gaică, ziua,
Şi tu nu plecaşi de-acia.
Maică-mea de ne-o simţi,
Dragostea ne-o despărţi.
— Bate-o-ar pe maică-ta,
Ea ne strică dragostea.
Şi s-o bată cît de mult,
Eu acasă nu mă duc,
Că dragostea nu mă lasă
Ca să-mi iau drumul acasă !

298

Bate, Doamne, pe părinţi,
Ce despart pe doi iubiţi,
De mititei îndrăgiţi.
Că-s la ochi şi la sprincene,
Ca doi porumbei la pene ;
Şi la trup şi la făptură,
Parcă sînt făcuţi de-o mumă !

299

Foaie verde de-un şerpet,
Mîndra mea de la Cerăt
Este supărată foc
Că ea n-a avut noroc.
Norocul nu l-a avut,
Că nu şi l-a cunoscut ;
Dar de ştia dragostea,
Nu scăpa curînd de ea !

300

Amar de sufletul meu,
Să mă bată Dumnezeu !
C-am avut şi eu în viaţă
Un puişor cu dulceaţă.

M-a legat cu un cuvînt,
Dar de el nu s-a ţinut.
Cu cuvîntul m-a legat,
Nu ştiu, foc, s-a supărat,
De-a plecat şi m-a lăsat !

301

Foaie verde şi-o lalea,
Şi-am să las la moartea mea
Să-mi aducă pe mîndra,
Să mor cu ochii la ea ;
Eu la ea şi ea la mine
C-am trăit amîndoi bine,
Vreo trei-patru ani de zile.
Mîndruliţa mea de-alt-dată,
Întinde mîna şi mă iartă
Dacă ţi-am greşit vreodată !

302

Frunză verde foi de nuc,
Cînd fu ziua să mă duc,
Apucai pădurea-n lung
Şi-auzii cîntînd un cuc.
Şi cum cînta de frumos,
Eu stătui pe iarbă jos.
Cucul dacă mă vedea,
Cîntecu şi-l contenea,
Cu vorbe dulci mă-ntreba :
— Care ţi-e durerea ta,
De zaci, voinice,-aicea ?
— Cucule, de prin pustii,
Tu durerea să mi-o ştii,
Tot nu poţi să mă mîngîi.
E mare durerea mea
Şi-i din sat de la mîndra,
Că m-am supărat cu ea.
Acum sîntem despărţiţi
Şi trăim nefericiţi !

303

Foaie verde merişor,
Tot pe deal, pe deluşor,
Trece-o fată şi-un fecior.
Feciorul trece călare
Şi fetiţa pe picioare.
Strigă fata-n gura mare :
— Pune-mă, nene, călare,
Că-mi e drumul ars de soare,
Şi nu mai poci de picioare.
Uit-te, drumu-i gloduros
Şi nu pot merge pe jos.
— Ba eu, neică, nu te-oi pune,
Cu oricîte vorbe bune,
Că mi-e murgul tinerel,
Nu pot merge doi pe el.
Dară fata ce-i spunea :
— Murgul duce doi şi trei,
Dar pe noi doi porumbei,
Uşori ca doi fluturei ?
Iar feciorul răspundea :
— Ia-ţi, nică, potecuţa,
Călare nu te-oi lua.
Fata-atuncea blestema,
Cînd pe drum plîngînd mergea :
— Dar-ar bunul Dumnezeu
Să fie pe gîndul meu :
Să dea Dumnezeu o bură
Pe la colţul de pădure,
Murgul tău să se încure ;
Să se-ncure şi sfiască,
În creştet să te trîntească !
Mîna stîngă
Să ţi-o frîngă,
Şi cea dreaptă
Să-ţi scrîntească.
Să-ţi ţii frîul cu dinţii,
Să te plîngă părinţii !

304

Cînd ai zice miez de nucă,
Bate-l, Doamne, şi-l usucă

Pe-l de-o făcut drum de ducă
Şi-a pornit pe neica-n luncă.
L-a pornit şi nu mai vine,
Tutulor le pare bine ;
Numai mie-mi pare rău
Că a fost iubitul meu !

305

— Leana neicăi, cu neica,
Ce caţi, neică, pe-aicea ?
— Foaie verde de aglici,
O vacă şi cu doi junci.
— Leana neicăi, cu neica,
Dete juncii tăi colea,
Vin la neica de ţi-i ia.
Vino, Leano, und' te chem,
Că-ngenuchi şi te blestem
Să-ţi rămîie trupul lemn ;
Lemn uscat şi-ncovrigat,
Să crezi că te-am blestemat !

306

Foaie verde pelinită,
Colea-n vale,-n grădiniţă,
Şade-un băiat şi-o fetiţă.
Băiatul pleacă rîzînd,
Fata din gură zicînd :
— Da-ţi-ar ţie Dumnezeu
Să ai parte tot de rău ;
Să n-ai parte de soţie
Şi să umbli-n văduvie !

307

Pe-alăturea cu drumu,
Ară neica cu plugu,
Frînge-i-s-ar cormanu ;
Cormanu şi fierul lat,
Să vie cu el în sat.

Meşteri buni să nu găsească,
Din lucru să zăbovească,
Cu mîndra să se-ntîlnească,
Două vorbe să-i vorbească ;
Amîndoi să ne iubim,
La plug să nu mai gîndim !

308

Măi băiat al meu iubit,
Ascultă ce ţi-am gîndit :
La Biserica-de-un-lemn
Să-ngenunchi, să te blestem,
Să te usuci ca lemnu,
Greu să-ţi iasă sufletu.
Să n-ai nici un ajutor,
Ca un pom neroditor
Ce nu face vara flori,
Nici umbră la călători.
Oi îngenunchea şi-oi plînge,
Să nu crezi că nu te-ajunge.
Ajungă-te dorul meu,
Und' ţi-o fi drumul mai greu ;
Ajungă-te mila mea,
Und' ţi-o fi calea mai grea !

309

Frunzuliţă de trei cepe,
De cine mi-e dor şi sete,
Ţine-l, Doamne, nu mi-l pierde,
Că l-am mai pierdut odată,
De l-am cătat ţara toată.
L-am blestemat cu gura,
Dea Domnul să fie-aşa :
N-ar mai călca iarbă verde,
Că pe mine nu mă crede ;
Călcar-ar pămînt uscat,
Că pe mine m-a uitat,
Să ştiu că l-am blestemat !

310

— Mărie şi Mărioară,
Ce-am auzit eu aseară ?
Niculiţă şi se-nsoară !
— 'Nsoară-se cu Dumnezeu,
Că mie nu-mi pare rău ;
Nici aşa bine nu-mi pare,
Numai la ficaţi mă doare.
Pe-o foiţă de alun,
Mi-a trimis ca să-l cunun ;
Iar eu cînd l-oi cununa,
Cam aşa oi închina :
— Să trăieşti, fine, cu bine,
Să n-ajungi ziua de mîine ;
Să trăiască şi fina,
Să n-ajungă sîmbăta.
Dare-ar Dumnezeu, măi fine,
Tot gîndindu-te la mine,
Să te-nsori de nouă ori
Şi să ai nouă feciori ;
Cînd or fi de seama mea,
Dumnezeu sfîntul să-i ia,
Ca să-ţi frîngă inima,
Cum mi-ai fript şi tu pe-a mea !

CÎNTECE DE DOR

311

Nici o boală nu-i mai grea
Ca dorul şi dragostea !
Că de boală zaci, te scoli,
De dragoste zaci şi mori ;
De boală nu prea mănînci,
De dragoste te usuci ;
De boală îţi mai legi capu,
De dragoste mori ca dracu ;
De boală umbli-mbufnat,
De dragoste-nveninat !

312

Decît lume fără dor,
Mai bine un cerşetor !

Cerşetorul tot cerşeşte
Şi trupul şi-l hărăneşte.
Dară scumpul meu de dor
E ca luna lui Cuptor :
Pui gheaţă să-l răcoreşti
Şi mai rău l-înzăpuceşti !

313

Foaie verde iarbă neagră,
De cine dorul se leagă,
Nu-l lasă cu mintea-ntreagă.
Şi de mine s-a legat,
De umblu noaptea prin sat,
Nebăut şi nemîncat ;
Cu mîncarea la cărare
Şi cu somnul la cheotoare !

314

De cine dorul se leagă,
Nu-l lasă cu mintea-ntreagă !
Că de mine s-a legat
Ca fasolea de arac.
Fasolea are soroc
Şi merge pîn'la un loc,
Cînd leagă şi face bob.
Dar eu n-avusei noroc
Să fiu cu tine pe-un loc ;
Că fusei ursată rău
Să sufăr de dorul tău !

315

Frunză verde foaie fragă,
De cine dorul se leagă,
Nu mai e de nici o treabă,
Nu-l lasă cu mintea-ntreagă !
Că de cine s-a legat,
Cum a fost, nu l-a lăsat,
A dat mult pîn-a scăpat !
S-a legat de-un om bătrîn,
Coasa şi-a înfipt-o-n fîn
Şi-a plecat pe drum nebun !

316

De cînd dorul m-a lovit,
Mintea mi s-a rătăcit ;
De cînd dorul m-a cuprins,
Sufletul mi s-a aprins.
Sui în deal, cobor în vale,
Îmi pierd ziua tot pe cale !

317

— Frunzuliță murele,
Und' te duci tu, dorule ?
— La tin', puișorule.
— Dar la min' de ce mai vii ?
C-a venit urîtu-ntîi ;
Și cînd am dat să mă culc,
De urît eu n-am putut !

318

Foaie verde mărăcine,
Uit-te dorul, ca un cîine,
Peste cîte dealuri vine.
— Foicică trei sunii,
Dorule, de unde vii ?
— De la mîndra de la Jii.
— De pe-acolo ce mai spui ?
— Spui bine și sănătate,
C-atuncea-s bogat de toate !

319

Badeo, dorul de la tine
Peste multe dealuri vine
Și nu-l poate opri nime.
Nici țigani cu potera,
Nici români cu secera,
Numai eu cu gurița !

320

— Dorule, bucată rea,
Ieşi de la inima mea,
Mai du-te şi la mîndra,
Să te mai ţie şi ea,
Că eu destul te-am ţinut,
Dar acum mi s-a urît.
— Geaba, dorule, tu vii,
C-a venit urîtu-ntîi,
S-a băgat subt căpătîi,
Nu mai pot să te mîngîi!

321

Foilean-a bobului,
Din pricina dorului,
Din partea iubitului,
Fi-voi talpă iadului!
Şi lasă talpă să fiu,
Şi să ard în foc de viu,
Că ce-am iubit doar eu stiu!
Am iubit lucru curat,
De toată lumea cîntat!

322

Aoleo, ce-oi să mă fac
Cu două greuri pe cap?
Dorul şi cu dragostea,
Astea mi-au rupt inima!
Cu dorul m-aş împăca,
Dar ce fac cu dragostea?
Dorul e la mîndra-n faţă,
Dragostea la mine-n braţe!

323

Cînd ai zice trei smicele,
Puică, spune maicii tele
Să mă cate-ntre sprîncene.
Ca noi alţii, doi iubiţi,
Nu-s în lume potriviţi,

Şi la ochi, şi la sprîncene,
Ca doi porumbei la pene.
C-a ştiut a te-nfăşa,
De ţi-e gura ca mierea !
Cînd oi zice fîn cu rouă,
Hai să coacem două ouă,
Să-mpărţim dragostea-n două.
Una mie, una ţie,
Să fim în tovărăşie.
Că dorul şi dragostea
Este-o boală foarte grea !
Şi de ele zac şi zac,
Dragostii n-am ce să-i fac ;
Iar dorul e lucru mare,
Nu-ţi dă stare la mîncare,
Nici timpul odihnă n-are !

324

Foaie verde ca bujoru,
Du-te, neică, ducu-ţi doru,
Cum duce vîntul pîrjolu ;
Du-te, neică, ducu-ţi mila,
Cum duce uliul găina.
Du-te, neică, duce-te-ai,
Unde-o sta Jiul să stai,
Şi iubită să nu ai !
Că iubită ţi-am fost eu,
Şi n-ai fost vrednicu meu ;
Du-te, neică, du-te-n pace,
Că iubirea ta nu-mi place !

325

Printre nori şi printre stele,
Trece-un stol de rîndunele ;
Nu e stol de rîndunele,
Ci sînt dragostile mele.
M-am gîndit, m-am socotit,
C-o avea dorul sfîrşit
Şi dragostea isprăvit.
Fusei pe unde-am iubit
Şi găsii locul pîrlit !

326

Frunză verde stejărel,
Cît e omul tinerel,
Dorul se ţine de el
Ca oiţa după miel.
Iar dacă îmbătrîneşte,
Dorul se călătoreşte
Şi alt tînăr mi-l găseşte !

327

Frunză verde de bujor,
Du-te, dor, pînă e nor,
Că dacă s-o-nsenina,
Mai departe te-oi mîna :
Peste cele vîrfurele,
Pîn-ei da de cioporele ;
De cioporul badiului,
Badiului, săracului.
De-l vei găsi adormit,
Spune-i că eu am murit ;
De-l vei găsi deşteptat,
Să-i spui că m-am măritat ;
Iar de-l vei găsi călare,
Să-i spui să-ndrume mai tare !

328

Du-te, dorule, şi spune
La mîndruţa vorbe bune.
De-i găsi-o supărată,
S-o săruţi, dorule,-o dată ;
Şi de-i găsi-o-n război,
Să-i săruţi ochii-amîndoi ;
Iar de-i găsi-o colea,
Unde cu mine şedea,
S-o săruţi, zău, cît ai vrea !
Şi de te-o-ntreba de mine,
Să-i spui, dorule, că-s bine :
„Nu ia gîndul de la tine“ !

329

Foiliță ca bujorul,
Plecă neica cu vaporul
Și mie îmi lăsă dorul.
Ce-o să mă fac eu cu dorul,
Dacă nu e puișorul ?
Eu cu dorul n-am ce face,
Mie puișoru-mi place !

330

Și s-a dus neica, săracu,
În cîmpul cu liliacu.
Cînd îi vine dor de mine,
Rupe liliac și-și pune ;
Și-și pune la pălărie,
Să-i placă și lui și mie ;
Cînd îi vine dor cu foc,
Rupe liliacul tot !

331

Dealul sui,-'n vale cobor
Și-mi trec viața tot cu dor.
Păuniță, floare-n gură,
Cînd te văd în bătătură,
Îmi uit plugu-n arătură,
Sapa-nfiptă-n prășitură.
Și las boii ca să pască,
Plugul ca să ruginească,
Coada sapii putrezească !
Graiul dulce de muiere
Varsă-n suflet mîngîiere
Și-i dă omului putere,
Ca să-i facă tot pe vrere !

332

Nu știu luna pe cer merge,
Ori mîndra la apă trece
Să-mi aducă apă rece ?

Apă rece de izvor,
Să-mi aline al meu dor ;
Ori apşoară de la puţ,
Că eu sînt al ei drăguţ !

333

Frunză verde foi bujor,
Mîndră, gura ta-i izvor,
Nu de apă, ci de dor !
Cine o gusta din ea,
Moare de dragostea ta.
Că eu numai am gustat
Şi paică m-ai fermecat,
O ţiu numai în oftat !

334

Frunză verde sălcioară,
Pe mine cin' mă omoară ?
Un dor de la bălăioară,
Vioreaua din ogoare.
Pe mine, cin' mă usucă ?
Dorul de la mîndrulică,
Puicuţa cu fusta scurtă,
Brebenelul de pe luncă !

335

Foaie verde matostat,
Cînd omul e nempăcat,
Mi se culcă îmbrăcat,
Nebăut şi nemîncat,
Şi tot şade gînditor,
Tot strigînd : mi-e foc şi dor !
Zău, mi-e dor, mîndră, de tine,
Ai milă şi tu de mine !

336

Constantine, puiule,
Sămîna-ţi-aş numele,
Prin toate grădinile.

Să răsară şi la mine,
Să-mi treacă de dor de tine !

337

Cîntă, cuculeţule,
În toate dimineţile ;
Numa-n dimineaţa mea,
Taci, cuce, nu mai cînta,
Că pîn-am fost la părinţi,
Ţi-am dat voie să tot cînţi ;
Iar de cînd m-am-nstrăinat,
M-am săturat de cîntat.
Du-te la noi după şură
Şi deşchide a ta gură,
Pune-te pe-un mărăcine
Şi cîntă frumos şi bine,
S-asculte mîndra la tine,
Să-i treacă de dor de mine ;
S-asculte la glasul tău,
Să-i treacă de dorul meu !

338

Pe dealul cu făgeţelul,
Îmi luă Gheorghe inelul ;
Inelul şi năframa,
Şi spune c-o să mă ia.
Eu de-aş şti c-ar fi aşa,
M-aş duce, m-aş spînzura
Cu ciucurii brîului
De vîrful frasinului,
În mijlocul codrului,
Ca să mor de dorul lui !

339

Foaie verde titinească,
Hăi ! Hăi !
Scutură-te, tufă deasă,
Să mă uit la Gheorghe-acasă,
Să vedem ce mai lucrează.

Gheorghe ciopleşte pîrmaci,
Să facă obor la vaci.
— Măi Gheorghiţă, puişor,
Ce-mi trimiţi atîta dor ?
Trimite-mi mai puţinel
Şi vin matale cu el !

340

La fereastra din obor,
Bate murgul din picior.
Nu bate ca să mai dorm,
Ci bate ca să mă scol,
Să mi-l ţesăl binişor,
Să-i dau fîn şi orzişor,
Să-i pui şeaua-ncetişor,
Să mă duc unde mi-e dor,
La mîndra din Perişor !

341

Cine vine pe pîrîu ?
Neica cu calu de frîu.
Calu negru, armăsar,
Neica tînăr, făr' habar ;
Calu negru, murg închis,
Ce mai mîndrior mi-am prins !
Nu l-am prins întru nadins,
Ci l-am prins într-o cercare,
Ca să văd ce minte are.
De-ar avea vreo minte proastă,
Daica mi-l trimite-acasă ;
Iar de-o avea minte bună,
Daica mi-l culcă pe mînă,
Că doru mi-e la inimă !

342

Du-te, badeo, ducă-te,
Al meu dor ajungă-te
Seara descălţîndu-te,
La cină punîndu-te !

Să pui lingura pe blid,
Să ieşi afară plîngînd ;
Să scapi lingura pe masă
Şi să ieşi afar' din casă !

343

Dor, dor, dor şi iar tot dor,
Şi nu-ş' cin' mi-aduce flori,
De nu mă lasă să mori.
Lasă-mă, Doamne, să zac
Pe braţele cui mi-e drag ;
Lasă-mă, Doamne, să mor
Pe braţele cui mi-e dor !
Aş muri, moartea nu-mi vine,
Şi-aş trăi, şi n-am cu cine.
Că cu cine-am trăit bine,
Mi s-a dus şi nu mai vine !

344

La fîntîniţa din plai,
Pusei masa şi mîncai ;
Şi mîncai pe jumătate,
Mă izbi un dor de-acasă,
De copii şi de nevastă.
De-o fi dor de la copii,
Să pui şeaua şi să mîi ;
De-o fi dor de la nevastă,
Să las calul să mai pască ;
De-o fi dor de la-a mea mumă,
Să fac calul numai spumă ;
De-o fi dor de l-al meu tată,
Să fac calul numai apă ;
Iar de-o fi de la surori,
Să-mi fac calul numai flori ;
Şi de-o fi de l-ai mei fraţi,
Plec să fiu şi la Galaţi !
Este dor de la părinţi,
Trec cu calul şi prin munţi !

345

Foaie verde trei lămîi,
Di, di, di, murgule, di,
Di, di, di, că n-ei muri ;
N-ei muri şi n-ei pieri,
Dar nici bine nu ţi-o fi.
Di, di, di,-n vale la Jii,
Că sînt fete şi copii,
Murguleţ, aici rămîi.
Nu te beau, nu te mănînc,
Nici acas' nu te mai duc,
Că mi-e drag pe aşternut
Şi pe căpătîi cusut !

346

— Frunzuliţă ruguleţ,
'Ndeamnă, 'ndeamnă, murguleţ,
Să ajungem la Cerneţ,
Să-ţi cumpăr un frîuleţ.
— Arză-l focul de-ndemnat,
C-unde ajungi mă legi la gard ;
Îmi dai fîn nuielile
Şi grăunţe stelele.
Cum ţi-e drag cu mîna-n sîn,
Şi mie cu botu-n fîn ;
Cum ţi-e drag cu mîndra-n braţă,
Şi mie cu traista rasă !

347

Fereşte-mă, Doamne sfinte,
De grădina cu cucute,
De omul cu mîndre multe...
N-are una, n-are două,
Şi-are patru şi-ncă două.
Pînă le colindă toate,
'I trece noaptea jumătate ;
Şi cînd vine pe la mine,
E ostenit ca un cîine !

348

Luncă, luncă, mult eşti lungă,
Şi n-am cal bun să te-ajungă.
Numai mama cailor,
Şi tata-al cîrlanilor,
Ei ştiu seama văilor.
Văile cu floricele
Să le facem chiticele,
Să le dăm la vecinele.
De-o fi vecina frumoasă,
Să-i dăm chita mai aleasă ;
Iar dac-o fi mai urîtă,
Să-i dăm chita veştejită
Şi legată cu răchită,
Să vadă că mi-e urîtă !

349

Foaie verde trei lămîi,
Fire-ai al năibii tu de Jii,
De trei ori te ocolii
Şi ce cătai nu găsii.
Cătai cercei şi mărgele,
Pentru mîndruţele mele ;
Iar de n-oi putea găsi,
Pe lume la ce-oi trăi ?

350

La ciolpan, la crucea-naltă,
Opriţa cea sprîncenată
A pus cîrciuma la poartă
Şi-a sărăcit lumea toată.
Alt-a pus-o-n cap de pod
Şi-a sărăcit un norod ;
Un norod şi-un colţ de ţară,
I-a făcut aproape să piară !
Vinu-i bun, ocaua-i mică,
Beau voinicii de se strică ;
Vine românul călare,
Pleacă cu şeaua-n spinare,
Ostenit şi mort de foame.

Veni şi popa Drăgoi,
Popa din sat de la noi,
Cu patru roibi la căruţă.
Bău doi păn' dimineaţă,
Şi rămase cu viaţă ;
Bău doi,
Rămase-n doi
Să-şi tîrască roatele,
Să-şi vadă păcatele !

351

Pusei plugul să brăzdez...
Şi cînd colo, ce să vezi ?
Că suindu-mă pe coastă,
N-apucai să trag de-o brazdă,
Scoate dracu de-o nevastă,
O nevastă tinerea.
Eu cu ochii după ea,
Frînsei la plug trupiţa ;
Trupiţa şi fieru-ăl lat,
Boul mi l-a sîngerat,
Şi plecai de vreme-n sat,
Sîngeră şi celălalt,
Fire-al năibii de arat !

352

Foaie verde de-un bujor,
Veni vremea să mă-nsor,
Şi fetele nu mă vor
Că mă ştiu că sînt dator.
Sînt dator la perceptor
O sută şi doi de poli ;
Sînt dator la primăriţă
O băncuţă şi-o leiţă,
Pentru că mi-a dat guriţă !

353

Cînd oi zice-o avrămeasă,
Pusei pînza lîngă casă,

Cine-o trece să mi-o țească.
Și-oi chema vecinele
Să-mi desource firele ;
Le-oi da un pahar de vin,
Să-mi înnoade cîte-un fir.
Facă nodul mititel,
Să treacă spata prin el ;
Că-nainte și-napoi,
Sînt cincizeci de läturoi ;
Printre ițe, printre spată,
Trece-o iapă-mpiedicată !

354

Foaie verde bobolnic,
Trece mîndra pe colnic,
Răsucind la borangic
Și pe fus n-are nimic ;
Răsucește, răsucește
Și pe fus nu-i mai sporește ;
Răsucește de trei zile
Și pe fus n-are trei fire.
— Ce cați, mîndră, pe colnic ?
O vacă cu vițel pric
Și-un pustiu de ibovnic.

355

Foaie verde de năut,
Tata mă mînă la plug.
Fire-ar fi de meșteșug !
Nu știu boii să-i înjug.
Plugul este-o goangă rea,
Merge de-a-ndaretelea,
Cu coarnele-n burta mea,
Ca să-mi răstoarne rînza.

356

Fi-i-ar trupul blestemat,
Cui ți-o mai lua bumbac.
Un top ți l-am cumpărat,
Și tu mi l-ai încurcat !

Ori cenuşa e de prun,
Ori nu-ţi e săpunul bun ;
Ori cenuşa e de salcă,
Ori că mîna ta nu freacă.
Fire-ai fi să fii tu, dragă,
De-aia porţi cămaşa neagră !

357

Măi băditã, măi bădoi,
Fă-te negustor de boi,
C-are ţaţa şase boi
Şi din şase vinde doi :
Pe Duman şi Viorean,
Să-mi ia cîrpă şi tulpan,
Şi-o litră de suliman !

STRIGĂTURI

(358—414)

358

Ce mi-e drag mie pe lume ?
Bădiţa cu dulce nume !
Ce mi-e drag mie-n viaţă ?
Bădiţa făr' de mustaţă,
Să-l tot văd, să-l am în faţă !

359

Ochi negri ca murele
Îmi scurtează zilele ;
Ochi negri catifelaţi
Mă-njunghie la ficaţi !

360

— Busuioc cu frunza lată,
Cin' te-a sădit lîngă baltă ?
— Daica Ioana sprîncenată,
Şi cu ele îmbinate ;
Ioana cu părul ei creţ,
Ce-o cunoaşte un judeţ !...

361

Dragă mi-e valea cu iarbă
Şi mîndra cu groapă-n barbă ;

Drag îmi e nucul cu nuci
Şi mîndra cu vorbe dulci ;
Drag îmi e prunul cu prune
Şi mîndra cu vorbe bune.

362

Anicuţă, mîndră eşti,
Dar nu te ştiu a cui eşti ;
Frumoasă mamă-ai avut,
Tot frumoasă te-a făcut.
Că te-a ştiut înfăşea,
De ţi-e gura ca mierea !

363

Copiliţă ţegărceancă,
De cînd te-am văzut, mi-eşti dragă.
Să-ţi ia neica cordea neagră,
Ca s-o pui în sfîrc de coadă ;
S-o ţii bine, să n-o pierzi,
Că pe neica nu-l mai vezi.

364

De n-ar fi ochi şi sprîncene,
N-ar mai fi păcate grele ;
Mîndra de n-ar fi frumoasă,
N-ar fi lumea duşmănoasă.
Dar mîndra mi-e frumuşea,
Moare-o lume după ea.

365

Mîndruliţă de la munte,
Geaba ai sprîncene multe
Şi le porţi posomorîte ;
Mai bine mai puţinele,
Să mă uit cu drag la ele.

366

Mîndruleană, pentru tine
Mi-aş da tot ce am pe mine,
Pîn' şi sufletu-mi de-i bine !

367

De ştiam, mîndră, odată,
Nu-ţi mai lăsam vorba toată ;
Vorbă dulce ca la tine,
Nu se mai găseşte-n lume !

368

Răsărit-a luna-n prag,
Nu e-aici cine mi-e drag ;
Răsărit-a luna-n şură,
Nu e-aici cine-mi dă gură !

369

Măi Mărine, Mărinoi,
Vino seara pe la noi,
C-am un măr cu mere moi,
Să le mîncăm amîndoi.

370

Ioane, Ioane, Solomoane,
Mai cobori la mîndra-n vale
Şi îi ţine de urît,
Că ea te-aşteaptă de mult !

371

Fetiţo din satul meu,
Vino să te iubesc eu ;
Să nu te iubească altu,
Că-ţi pun foc şi arde satu !

372

Fusei aseară la clacă,
Nu găsii fată să-mi placă ;
Că fata ce-mi place mie,
N-o lasă mă-sa să vie ;
O ţine închisă-n casă,
La mine ca să nu iasă !

373

Maică-mea mă tot întreabă
Ce munculiţă mi-e dragă.
Nu mi-e dragă nici o muncă,
Numai cu puica pe luncă !

374

Tot gîndind la puica mea,
Strîng în braţe perina
Şi sărut colţurile,
Crezînd că-s sprîncenile.

375

Nu gîndi, bade, gîndi
Ca tine n-oi mai găsi ;
Mai la vale de oi trece,
Oi găsi ca tine zece !

376

Ş-acum zi şi solzi de peşti,
Lele,-a dracului mai eşti,
Numai din buze zîmbeşti !
Ce fel de dragoste-avem ?
Numai din ochi ne vedem,
C-altă putere n-avem !

377

Foaie verde mărăcine,
Uit-te puiul meu cum vine.
Şi-aşa bine mi-l cunosc,
Că la mine-n braţe-a fost.

378

Trei frunzuţe de afine,
Dragostea ce-aveam cu tine,
N-avea căpătîi pe lume ;
Dragostea ce-aveam noi, frate,
Credeam moartea ne desparte !

379

Dodă, dodă şi iar dodă,
Fii cu inima slobodă
Şi „fă“ cu mine tu, dodă.
Cine cu mine nu „face“,
Şapte ani în friguri zace.
Una ca tine n-a vrut
Şi-acum zace-n aşternut.

380

Frunzuliţe de măsline,
Pleacă puiul de la mine,
Nebeut şi nemîncat,
Nesătul de sărutat.
Du-te, pui, şi fii cuminte,
Ca să-ţi mai aduci aminte.

381

S-a dus puiul de la mine,
Tutulor le pare bine ;
Numai mie-mi pare rău,
C-a fost puişorul meu.

382

Foicică și-o alună,
Zice Onu că nu-s bună.
Dar cum naiba să fiu bună ?
Ne-ntîlnim la cîte-o lună,
Nici atunci cu voie bună !

383

Foaie verde fîn și foi,
Bine mai trăiam noi doi,
Cînd ne iubeam amîndoi.
Tună, Doamne, și-î trăznește,
Pe cine ne despărțește !

384

Frunzuliță sămulastră,
Mă roagă vecina noastră
Să-i dau vacile pe coastă.
Eu, de rugămintea ei,
Vacile i le detei ;
Îi făcui pe poftă ei.
— Și-acum, mîndră, ce mai vrei ?

385

Frunzuliță foi și foi,
Mîndră, cînd ne iubeam noi,
Ținea busuiocu foi ;
Dar de cînd noi ne-am lăsat,
Busuiocul s-a uscat !

386

Plîngeți ochi și lăcrămați
Că voi sînteți vinovați ;
Voi ce vedeți nu lăsați,
Și ce iubiți nu uitați !

387

Floricele, flori lalele,
Sînt triste mîndrele mele
Că nu mă mai duc la ele,
Amar de zilele mele !

388

Cine n-are nici un dor,
Trăiește-n lume ușor ;
Cine n-are dor în trup,
Să vie să-l împrumut,
Că la mine e prea mult.

389

Azi de dor, mîine de dor,
M-am uscat ca un stobor ;
Azi de drag, mîine de drag,
M-am uscat ca blana-n gard !

390

De cine mi-e dor și sete,
Departe de mine șade ;
Iar de cine mi-e urît,
Șade-aici mai de demult !

391

Ajungă-ți, mîndruț,-ajungă,
Atîta mînie lungă ;
Că de cînd te-ai mîniat,
A rupt dorul și-a scăpat.

392

Frunză verde flori de gheață,
Nu mai poți iubi pe față,
Că s-a făcut lumea hoață ;

Nici pe față, nici furiș,
Că nu mai e tufăriș.
Copiii cu caprele
Au mîncat tufarele.
Astăzi de vorbești c-o fată,
Te vorbește lumea toată ;
De te vede c-o privești,
Te pricepe c-o iubești ;
Iar de vede c-o-ntîlnești,
Zice lumea c-o pîndești.

393

Frunzuliță de susai,
De mititel mă-nsurai,
Mititel, nevăcuit,
Luai pe cin' n-am gîndit,
De plîng noaptea-n așternut.

394

Tot am zis mă duc, mă duc,
Și, maică, nu m-ai crezut ;
Iar acum, iacă mă crezi,
Te uită, nu mă mai vezi !

395

Foaie verde matostat,
Părinții nu m-au lăsat
Ca să-mi iau pe cin' mi-e drag.
Și părinții îmi tot spun,
Cu urît să mă cunun ;
De urît eu fug, mă duc,
Nu știu ce cale s-apuc.

396

Fetiță din doi părinți,
Ce gîndești să te măriți ?
De-ai ști cum e măritată,
Ai ședea la mă-ta, fată,
Și-ai mai țese-o pînză lată.

397

Mă duc, mamă, să mă-nsor,
Să iau fată cu ogor,
C-astea de-aici nu mă vor;
Nu mă vor și eu zic nu,
C-ast-am așteptat acu.

398

Foaie verde colelie,
De-aș trăi cît piatra-n vie,
Nu-mi iau fată cu moșie,
Să-mi poruncească ea mie;
Mai bine una săracă,
Numai cu doi boi și-o vacă,
Ce i-oi spune, ea să tacă!

399

Cînd oi zice-un barlaboi,
Este-o fată-n sat la noi,
De-i dă taică-său doi boi,
Din avere jumătate
Și pămînt a treia parte.
Boii-mi plac, averea-mi place,
Păi... cu sluta ce m-oi face?

400

Frunzuliță-un matostat,
Mărioară din Banat,
Tu gonită de bărbat,
Eu fugit de la muiere,
Și-amîndoi pe drum om mere.
Hai să facem jurămînt,
Să rămîie legămînt!

401

Foaie verde floare-albastră,
Pe-aici, pe la dumneavoastră,

Nu se aflǎ vreo nevastǎ,
C-aş pune-o cîrciumăreasă.
Vîndă vinul cu vadra
Şi rachiul cu gura !

402

D-aolică, mamă Radă,
Cheamă-ţi cîinii şi ţi-i leagă
C-un fir de mătasă neagră.
C-ast'noapte nu i-ai legat,
Toată noaptea m-au lătrat,
Grămadă într-un colţ de gard !

403

Trece puica, nu mă-ntreabă,
Parcă cineva o roagă !
Nici n-o rog, nici n-o poftesc,
Eu ca ea multe găsesc,
Mai de neam şi mai de viţă,
Nu ca ea o rudăriţă !

404

Sărută-mă, neică,-n dinţi,
De buze să nu te-atingi ;
Că buzele-s cîntărite
Cu cîntar de la Zlătari,
Le păstrez pentr-un primar,
Că-mi dă bani şi icuşari,
Mai pe toamnă poli de-i mari.

405

Dragi mi-s fetele, dragi,
Vara cînd culeg la fragi !

406

Ce mi-a fost pe lume drag ?
Fete crude cu piept alb
Şi gură de sărutat !

407

Foaie verde mărgărit,
Cine-nşeală pe voinic ?
Ciupagu de borangic,
Fusta albă şi cicic.

408

Cînd eram tînăr, durlan,
Unde mă culcam, dormeam,
Dintr-un măr mă săturam.
Mîndruliţă, vai de mine,
Arde-te-ar focul pe tine,
Cum arde inima-n mine.

409

Foaie verde bob năut,
Acum să mor, nu-s căit,
C-am iubit ce mi-a plăcut.
Iubiţi şi voi ca şi mine,
Numai să vă meargă bine,
Să nu daţi de vreo ruşine !

410

Foaie verde mărgărit,
Ştiu că n-oi mai fi căit,
Că-n lume cît am trăit,
Am iubit ce mi-a plăcut :
Şi în sat şi-n altă parte,
Doamne, ţine-mi-le toate !

411

Foaie verde bob şi linte,
Ce nu sînt ca mai-nainte,
Cînd aveam parale multe !
Parale şi mahmudele,
De-mpărţeam mîndrelor mele !

412

Frunzuliţă trei smicele,
Lele, lele şi iar lele,
Băgai hainele-n cernele.
Cine mă vede cernit,
Mă-ntreabă cine-a murit ?
Eu le spun c-am iubit mult.

413

Omul cînd e necăjit,
Se cunoaşte pe păşit ;
Că păşeşte-ncetinel,
Cu necazul după el !

414

Cine are noroc, are,
Pune piatră şi răsare ;
Eu am pus şi busuioc,
Şi n-a răsărit de loc.

GLOSAR

A

Aga, agale, s. f. = ofiţer în armata otomană, 11.
alimănit, adj. = frumos, 125.
anasîm = cuvînt turcesc, 11.
arale ? = Taie turcii şi-i omoară, / Pe-alţii-i bagă prin arale, 11.
arnăut, s. m. = soldat mercenar (albanez) în slujba fanarioţilor, 11.

B

başcea, s. f. = grădină, 11.
başmarghiol, adj. = isteţ, şiret, deştept, 3.
băibărac, s. n. = haină scurtă purtată de ţărani, 27.
beşliu, s. m. = soldat turc de cavalerie, care făcea serviciul de curier sau jandarm, 10.
boişte, s. f. = loc de odihnă al boilor, 9.
buclicene = buţi buclicene, 16.

C

cafas, s. n. = foişor, post de observaţie, 4.
caramaniu = voinici caramanii, 10.
carîtă, s. f. = trăsură cu patru roţi, 4.
cămăraş, s. m. = slujbaş la odăile domnitorului, în special la camera de dormit, 10.
casap, s m. = măcelar, fig. om crud, 16.
cin, s. n. = luntre mică, barcă, 3.
ciocà, vb. = a ciocăni (cu ciocan ciocà), 3.
cioltar, s. n. = pătură împodobită care se pune sub şaua calului, 11.
ciochină, s. f. = partea dindărăt a şeii, de care se leagă traista, desagii, 193.
chită, s. f. = buchet de flori, legătură, 167.
chivără, s. f. = chipiu înalt purtat înainte vreme de anumite unităţi militare, 29.
ciublă, s. f. = (scotea vinul cu ciubla), 10.
ciupag, s. n. = pieptul iei cusut cu flori, 407.
cîrpălab, s. m. = formă coruptă de la pîrcălab, strîngător de biruri, 9.

cocie, s. f. = trăsură, 11.
conteș, s. n. = manta boierească îmblănită, 4.
croșnă, s. f. = cu croșna, cu spinarea, 181.
curm, s. n. = bucată de funie, 181.

D

danga, dangale, s. f. = semn făcut cu fierul roșu pe pielea vitelor, pentru a le identifica, 218.
deliu, s. m. = cavalerist turc, 11.
depărcior, adv. = departe, 3.
dracilă, s. f. = arbust spinos cu flori galbene și fructe în formă de boabe roșii, 22.
dudău, s. n. = cucută, buruieni, bălării, 22.

F

făgădău, s. n. = han, cîrciumă, 13.
fedeleș, s. n. = butoiaș mic, 10.

G

gaica, s.f. — daica, termen de respect pentru o femeie în vîrstă, 201.
galion, s.n. = corabie de transportat mărfuri, 3.
ghioldasim ? = cuvînt turcesc, 11.
gonitoare, s.f. = vițea între 2 și 3 ani, 8.
groșiță, s.f. = diminutiv de la groș, veche monedă de argint, 16.
grunj, s.n. = bulgăr, 207.

H

hală, s. f. = monstru, namilă (hală de șarpe), 1.
hat, pl. hați, s. m. = cal, armăsar, 10
hăi, vb. = a îndemna boii la mers, 184.

I

imurluc, s. n. = suman, haină scurtă înflorată cu găitane, 27.
ispravnic, s. m. = șef al administrației și al poliției într-un județ, 2.

Î

îmbustrînd, adv. = în buiestru, 38
împăigenat, adj. = împăienjenit, 2.
încherba, vb. = a închelba, a aduna la un loc, a înjgheba, 26
închivărat, adj. = acoperit cu chivără, 10.
înfurcit, adj. = încleștat în luptă, 37.

L

leiță, s. f. = veche monedă de 1 leu sau 20 de parale, 16.
letin, s. m. = latin, cu sensul general de occidental, 4.
litvinți, adj. = levinți ? darnic, generos, voinic, viteaz, 12.

M

manaf, s. m. = soldat turc, 10.
mazil, s. m. = membru al unui rang inferior al boierimii, format din boieri rămași fără slujbă, 5.
mertic, s. n. = sumă de bani care se cuvine cuiva, 4.
miraz = (merge de miraz), pomină, minune.
mischiu, s. m. = oțel tare, întrebuințat în special pentru ascuțitul săbiei, 1.
mîneca, vb. = a se scula dis-de-dimineață, 1.
moroi, s. m. = strigoi.

N

nadoli, vb. = ? Românii au nadolit, / livezile mi-au cosit, 14.
naramziu, adj. = stacojiu.
năstimi, vb. = a născoci, a înființa, 115.
năstrapă, s. f. = cană, vas, cupă, 3.

O

odirea, s. f. = ? nouă văi și-o odirea
odorî, vb. — a ara cu plugul, 150.
olac, s. m. = (cal olac) cal de poștă, 15.

P

pasvant, s. m. = ostaș în trupele rebele ale lui Pazvantoglu. hoț, tîlhar, pungaș, 10.
peclivan, s. m. — șarlatan, 12.
pirlog, *pîrlog*, s. n. = loc nemuncit.
pric, s. m. = vițel cu pete albe și negre, 354.
prididi, vb. = a dovedi, a răzbi, a duce un lucru la bun sfîrșit, 22.
pristav, s. n. = crainic, 15.
privaz = C-ogarii-n privaz, 1.

R

refenea, s. f. = petrecere, chef, 10.

S

savai, adv. = chiar, tocmai, 4
sălciu, sălcie, adj. = cu gust fad, leșios, 3.
scăluș, s. n. = fluier, 16.
scordașim, = cuvînt turcesc.
sfanț, s. m. = veche monedă de argint austriacă, 216.
sfănțoaică, s. f. = jumătate de sfanț, 55.
sichiraș s. m. = slugă, servitor, 4.
sovon, s. n. = văl purtat de femei ca podoabă, văl de mireasă, 4.
stobor, s. m. = ulucă, 389.
struț, s. n. = pușcă scurtă, 15

T

tăgîrță, s. f. = traistă, sac, 16.
tălăniță, s. f. = femeie de moravuri ușoare, 10.
tîrnuță, s. f. = coș de nuiele, 180.
torticuță, s. f. = tărtăcuță ? 151.
toriște, s. f. = loc unde se dă vitelor de mîncare iarna, loc de odihnă al oilor și al vacilor.
troc, s. n = albie, copaie, covată făcută dintr-un lemn scobit sau din scînduri, 87.
tulpan, s. n. = basma, 357

V

vătav, s. m. = stăpîn de oi, mai mare peste ciobani, 6.
vizir, s. m. = nume dat miniștrilor din țările musulmane, 11.

Z

zburatec, s. n. = (din zburatec), din zbor, 9.
zuvelcă, s. f. = fiecare din cele două fote dreptunghiulare care se poartă una în față și alta în spate, 10

INDICE DE INFORMATORI

GH. N. DUMITRESCU-BISTRIȚA

Doine, cîntece și strigături din Oltenia

De numele lui Gh. N. Dumitrescu-Bistrița se leagă apariția uneia dintre cele mai cunoscute reviste folclorice de la noi, *Izvorașul*, care a apărut timp de 20 de ani (1919—1939) și s-a bucurat de o bună apreciere în rîndul specialiștilor și al cititorilor, precum și al iubitorilor de peste hotare ai culturii noastre.

Apariția revistei era astfel consemnată în iunie 1919, în revista *Convorbiri literare* : „Un învățător inimos și bun cunoscător al muzicii poporului și-a pus în gînd să adune melodii populare și să ajute dezvoltarea gustului pentru cîntare. Scopul revistei e nu se poate mai vrednic de laudă. Pînă acum străinii s-au interesat și au cules muzica poporului mai mult decît noi înșine".

Ramiro Ortiz, bunul prieten al țării noastre, profesor la Universitatea din Bologna, îi scria redactorului revistei *Izvorașul*, în 10 aprilie 1933 : „Opera națională, artistică și chiar științifică pe care o faceți publicînd *Izvorașul* D-voastră e atît de merituoasă, încît de mai multe ori aș fi dorit să vă mulțumesc pentru acest dar prețios pe care mi-l faceți în fiecare lună".

Revista a apărut cu prețul unor serioase sacrificii din partea directorului ei care ținea, totodată, loc de redactor, corector, desenator și scriitor al muzicii, administrator și... distribuitor. Adăugînd la aceasta neîncetatele osti-

lităţi ale oficialităţilor vremii, ne facem o imagine a ceea ce a însemnat munca lui Gh. N. Dumitrescu-Bistriţa pentru scoaterea *Izvoraşului.*

Tipografia fiind procurată mai mult pe credit, editorul *Izvoraşului* a trebuit să ţină piept, ani în şir, judecăţilor, proceselor, urmăririlor şi ameninţărilor, datorate neplătirii la timp a creditului.

Activitatea de editor a împletit-o cu aceea de publicare în culegeri restrînse a producţiilor populare. Dintre aceste lucrări amintim : *Cîntece populare,* cărticica I-a, Bucureşti, 1919 ; *Cîntice patriotice şi populare, alese şi publicate de...,* Bucureşti, 1919 ; *Cîntece naţionale, adunate, alese şi publicate de...,* 1921 ; *Cîntece româneşti, culese de...,* Craiova, 1921 ; *Poezii populare din Mehedinţi,* 1929.

Avînd valoare antologică, cele 200 de cîntece, care alcătuiesc prezenta culegere, reprezintă o selecţie riguroasă din caietele culegătorului. Ele sînt culese din jurul localităţilor Caracal, Tg. Cărbuneşti, Craiova, Filiaşi, Olteţu, Segarcea, Strehaia, Tr. Severin, Tg. Jiu, Vînjul mare, toate din regiunea Oltenia, şi cîteva din judeţul Vîlcea.

Dintre secţiunile culegerii se evidenţiază prin originalitate şi gradul de cizelare, cîntecele de militărie şi război, lirico-epice, unele mai ample părînd a fi scrisori ale ostaşilor. Folosind modalităţi variate, printre care şi expunerea dialogică, multe dintre aceste cîntece surprind cu vigoare vremile de restrişte prin care a trecut poporul nostru. În cîntecul nr. 24, îngrijorarea pentru nefericirile abătute de război asupra oamenilor este exprimată prin intermediul unei discuţii dintre soare şi lună.

Şi în această colecţie, ca şi în colecţia lui Gh. I. Neagu, cîntecul soldatului mort apare ca o contaminare cu *Ciobănaşul*, varianta culeasă de Ovid Densusianu.

Cîntecele de dragoste şi de dor, care alcătuiesc cea mai mare parte a culegerii, se disting printr-o varietate impresionantă. De la fiorii încolţirii dragostei la împlinirea ei, lirica de dragoste surprinde infinita gamă de simţire într-o adecvată ţinută artistică. Adîncimea sentimentului de dragoste se asociază cu trăinicia lui în timp, extincţia nefiind în putere să anuleze cel mai delicat sentiment uman.

Constatînd că întreaga colecţie întruneşte cîntece de o puritate de necontestat, observăm totodată, rar, şi infiltraţii mai recente cu elemente artistice mai puţin cizelate :

Am să-mi iau birjar cu luna
Şi şofer cu săptămîna
Să mă plimbe cu maşina.
Să mă plimbe, să mă-ntoarcă,
Pîn' la cişmeaua de piatră.

Exemple răzleţe, anulate de cîntece ca acestea :

Ce-am iubit în viaţa mea,
Să mor şi nu pot uita !
Să tragă pămînt pe mine,
Şi pe mîndra n-o uit bine !

★

Frunză verde bob negară,
Dorule, piatră de moară,
Mi-ai căzut la inimioară.
Dorule, durere grea,
Ieşi de la inima mea,
Mai du-te şi la alta !

Evident, activitatea de colecționar a lui Gh. Dumitrescu Bistrița va fi elocvent înfățișată cînd colecțiile sale vor fi tipărite cu transcrierea muzicală. Este interesantă și corespondența bogată a *Izvorașului*, care trebuie să vadă lumina tiparului.

De proporții modeste, însă de o reală valoare, culegerea de acum a lui Gh. N. Dumitrescu-Bistrița este elocventă pentru exigența care a prezidat în activitatea sa îndelungă de strîngere a comorilor liricii populare.

DOINE ŞI CÎNTECE
(1—106)

CÎNTECE DE SĂRĂCIE ŞI REVOLTĂ

1

Foaie verde de trifoi,
 Săracii de noi,
Bate-i, Doamne, de ciocoi,
 Săracii de noi,
Cum ne bat şi ei pe noi
Şi ne ţin numa-n nevoi.
Dă-le, Doamne, bani mai mulţi,
Să-i trimitem peste munţi ;
Dă-le, Doamne, bani cu poala,
Să ne părăsească ţara ;
Să rămînem numai noi,
Fără ciocoi şi nevoi.

2

Foaie verde bob năut,
Arză-te focu, pămînt,
Că ce-am pus n-a răsărit,
Munca mi s-a risipit !
Pus-am izmă, trandafir,
Şi n-a răsărit un fir ;
Pus-am apoi busuioc,
Şi-a ieşit pară de foc !
Arză-te focu, pămînt,
Că ce-am pus n-a răsărit,
Ce s-a dus n-a mai venit !

CÎNTECE HAIDUCEŞTI

3

Foaie verde trei masline,
Ce plîngi, codrule, de mine,

Că mulţi voinici trec prin tine !
Las' să treacă cît de mulţi,
Dacă nu e cin' s-a dus.
Şi-o veni la primăvară,
Cînd o-nfrunzi codrul iară,
La tot fagu cîte cinci,
Înconjurat de voinici.
Iar la fagu ciungărit
Şade voinic răstignit.
Eu îl întreb ce mi-l doare,
El răspunde pe sub poale :
De-ale arsite de pistoale
Şi de-ale arsite de spete,
De puşca cu ţeava verde.

CÎNTECE DE CĂTĂNIE ŞI RĂZBOI

4

Foaie verde foi mohor,
Plînge-mă, mamă, cu dor
Că şi eu ţi-am fost fecior,
Ţi-am scos plugul din obor
Şi calul de sub şopron,
Şi-am plecat să fac ogor.
Ogorul ţi l-am arat,
Ordin acas' mi-a picat.
La regiment m-a chemat,
În cazarmă m-a băgat,
Frumos păr mi-a retezat.
Foaie verde matostat,
Rău, mamă, m-ai blestemat
Să stau în puşcă răzimat.
Şi m-ai blestemat la lună
Să n-am zi de voie bună ;
Şi m-ai blestemat la soare
Să n-am zi de sărbătoare ;
Şi m-ai blestemat la stele
Să treacă zilele mele,
Una bună, zece rele !...

5

— Foaie verde de trei sloţi,
Vinde, maică, boii toţi
Şi mă scapă de la sorţi.

— De la sorți și de la moarte
Nu te poate maica scoate !
— Vinde, maică, pe Suran,
Mă scoate de sorți un an ;
Vinde, maică, pe Lunilă,
Mă scoate de sorți o lună.
— Maica nu te poate scoate,
Numai asta nu se poate !

6

Foaie verde trei alune,
Ce-oi fi făcut eu pe lume ?
Să fi făcut vrun păcat,
Pîn-acum l-aș fi-ngropat ;
Dar n-am făcut vrun păcat
Ca să stau înconcentrat.
Și-o foaie busuioc verde,
Din ziua de Sfîntu Gheorghe,
Și iar verde de-avrămească,
Mă găteam să stau la masă
Cu ai mei ca să mănînc ;
Straja la poartă strigînd :
— Ieși afară, măi băiete,
Că ți-a venit ordin verde.
Citind ordinu mai tare
Văzui că-i de concentrare,
Ordin pe treizeci de zile,
Va fi tare rău de mine !
În ziua de două-și-șasă
Îmi luai rămas d-acasă,
Mă dusei să mă-mbarchez,
Dar la gară ce mai vezi ?...
Văzui numai frați de-ai mei,
Care-am pătimit cu ei.
Șefu de trin că striga,
Trinu pleacă-n Craiova.

7

Frunză verde trei spanace,
Fă-mă, Doamne, ce m-ai face.
Fă-mă roata stelelor,
Deasupra cazarmelor.

Să vorbesc cu colonelul
Să nu-mi bată băiețelul,
Că e mic și tinerel,
Armata nu e de el ;
Că e mic și nenvățat,
Armata i-a dat de cap ;
Că e mic și necrescut,
De armată n-a știut.

8

Bate vîntul, bate vîntul,
De se zguduie pămîntul ;
Mîndra-mi ține de urît
Cu mîna pe după gît.
Seara cînd e-ntunecoasă,
Mîndra mea este voioasă.
Bate vîntul, ea-mi șoptește
Că de doru-mi se topește.
Cînd neicuța-i dus departe
Și n-are de mine parte,
Eu îi spun, spusă să-i fie,
Că vin de Sîntămărie,
Cînd s-o coace boaba-n vie
Și vin din militărie.

9

Foaie verde trei migdale,
Mă-ntîlnii c-o fată mare,
Care-mi face o întrebare :
— Unde te duci, băiețele,
Fără gust, fără plăcere ?
— Mă duc, neică, în armată,
Unde n-am fost niciodată !
— Du-te, neică, sănătos
Și-ți fă serviciul frumos ;
Că și eu din depărtare
Mă gîndesc tot la matale ;
Și eu nu m-oi mărita,
Pînă nu te-oi libera.
Floricică ș-un tăciune,
Vorbit-am, puică, cu tine,

De doi anişori de zile,
Că tu ţii, mîndră, la mine.
Şi iar verde matostat,
A mea puică m-a uitat,
Mă părăseşte, mă lasă,
Ca să se facă mireasă.
De-aş şti, puică, c-ai fugi,
Eu prin sat n-aş mai veni,
Tot mai departe m-aş duce
Ca să găsesc gură dulce !...

10

Foaie verde pelinită,
Fă-mă, Doamne,-o porumbiţă
La regiment pe portiţă.
Şi să zbor şi la fereastră,
Să-mi văd neica ce-mi lucrează.
Neica scrie pe hîrtie
Să-mi trimită carte mie,
Carte-n patru colţurele,
La mijloc numele mele.

11

Munte, munte, brad frumos,
Apleacă-ţi vîrful în jos
Să mă sui pe vîrful tău,
Să mă uit în satul meu,
Să văd ce-am iubit şi eu.
Cînd fusei la fete drag,
Mă luă ţara sub steag ;
Steagul ei e de mătasă,
Trei ani nu mai dau pe-acasă !
Steagul ei e tricolor,
Să dau ţărilor ocol !

12

Foaie verde trei migdale,
De la Caracăl la vale
Trece-un regiment călare,
Pe secţii şi pe plutoane.

Căpitanii comandau
Şi ostaşii greu oftau.
— Ce oftaţi aşa greu tare,
Ori vi-i grea raniţa-n şale ?
Ori vi-i frică de duşmani ?
— Nu ni-e frică de duşmani,
Dar ni-e dor de fete mari ;
Nu ni-e grea raniţa-n şale,
Dar ni-e dor de-acasă tare.
C-am lăsat băieţi la joc
Şi noi mergem toţi în foc ;
Şi-am lăsat fete prin sate
Şi noi mergem toţi la moarte.

13

Frunzuliţă, frunză lată,
Eu mă duc, mîndră,-n armată,
Tu rămîi plîngînd la poartă,
Rezimată de portiţă,
Cu părul lăsat pe ţîţă ;
Cam pe ţîţă, cam pe şale,
Ca să-mi fie mie jale ;
Cam pe ţîţă, cam pe spate,
Inima-mi amarnic bate ;
Rezimată de zaplaz
Şi cu lacrămi pe obraz.
Şi-altă foaie trei granate,
N-a rămas nimeni în sate,
Decît maice supărate,
Neveste nemîngîiate,
Fete mari nemăritate.
Maicele îşi plîng feciorii,
Nevestele soţiorii
Şi fetele peţitorii.

14

Rosmalin de pe cetate,
Eu mă duc, mă duc,
Eu mă duc, maică, departe,
Eu mă duc, mă duc.

De vrei, maică, să mă vezi,
Hai, hai, hai,
Ieşi în vale la livezi,
Hai, hai, hai.
Şi uită-te-n deal la cruce
Să vezi trupa cum se duce.
Lăsai casă, lăsai masă,
Lăsai nevastă frumoasă
Cu doi copilaşi în faşă
Şi nebotezaţi de naşă.
Şi eu sînt plecat departe,
Nu ştiu dacă mai am parte
De copii ca să mi-i cresc
Şi cu ei să vieţuiesc.

15

Brad de munte, brad frumos,
Pleacă-te de vîrf în jos,
Să mă prind de vîrful tău
Să privesc în satul meu,
Să văd nevasta ce face,
Copilaşii cum trăiesc.
Copiii se află bine
Şi-ntreabă mereu de mine :
— Mamă, tătuţu cînd vine
Di pi-ntr-ale ţări strine ?
— Maică, peste-un an de zile !
Vă sărută, vă mîngîie,
Vă ţine numai în braţă
Şi vă cîntă cu dulceaţă ;
Vă netezeşte pe frunte,
Vă spune să fiţi cuminte.
Foaie verde murile,
Împacă, Doamne, ţările,
Desfă concentrările !
Că de cînd sînt concentrat,
Inima mi s-a uscat
Tot gîndindu-mă în sat,
La nevastă, la copii,
Pe care-i doresc întîi.

16

Frunză verde viorică,
Într-o sfîntă duminică,
Așa, cam la prînzul mare,
Auzirăm că-i chemare —
Și-i, neică, mobilizare —
Ca luni, la trenul de zece,
Să mergeți ca să vă-mbrace
Tot cu haine de-ale noi,
Pregătite de război ;
Că acum s-a răsculat
Împărat peste-mpărat.
Mulți voinici s-or prăpădi,
Părinții mi s-or jăli,
Neveste or văduvi,
Fete mari s-or bătrîni ;
Iar copiii plîng pe vatră
C-or rămîne făr' de tată...

17

Foaie verde trei lămîi,
Trei lămîi și trei gutui,
Ochi albaștri, cui rămîi ?...
Pleacă-ți ochii să-i sărut,
Că eu azi-mîine mă duc.
Cîn' ți-o veni dor să mă cați
Turtucaia și Galați,
C-acolo sîntem chemați
Cinci sute patru soldați.
Toți frumoși ca niște brazi,
Stau în arme rezimați
Și privesc cu jele-n sat,
La fete de măritat
Și la băieți de-nsurat.
De cînd m-a înconcentrat,
Tata, mama m-a uitat.
Foaie verde măr sucit,
Plugu-n brazdă-a ruginit,
Boii-n jug a-mbătrînit,
Jugul jos a putrezit.
Foaie verde mărăcine,
Mai am anu și trei zile,
Pîn' dau ranița-n primire
Și arma la magazie.

18

Să vii, mîndră, să mă cați
În tabără la Galați,
C-acolo sîntem chemați
O mie de dorobanți,
Nouă sute infanteri,
Opt sute de grăniceri,
Șapte sute pioneri,
Șase sute cavaleri ;
Dar roșiori nu-ți mai spui
Că sîntem cîteva mii.
Că ei vin cu escadroane,
Vin ca spuma de pe mare.
Și tu, mîndră, de-i veni,
Doru mi l-ai ostoi.
Aș răsufla ușurat,
După-un dulce sărutat.

19

Foaie verde mărgărit,
Toată lumea la prășit,
Numai eu sînt necăjit.
Foaie verde de mușcat',
Toată lumea la-ngropat,
Numai eu mobilizat.
Foaie verde de costrei,
Săracii copiii mei,
Cine-o fi tată la ei ?
Săraca averea mea,
Cine-o pune plug pe ea ?
Puie, puie cine-o vrea,
Numai să vadă de ea,
Pînă m-oi întoarce eu
Cu vrerea lui Dumnezeu.

20

De la Nămoloasa-ncoa,
Ține, Doamne, tot așa,
Să comunice poșta,
Să vină vreo scrisorea.
De la tată de-oi avea,
Să-mi stîmpere inima.

Fire-al naibului de Iaşi,
Multă lume mi-adunaşi ;
Lăsaşi copii făr'de taţi
Şi femei făr'de bărbaţi,
Fete mari făr'de amanţi,
Rău am mai fost blestemaţi !
Unde văd fete cu taţi,
Mă usturā la ficaţi !

21

Foaie verde de cicoare,
Mare fierbere-i în ţară.
S-a oprit luna din cale
Şi-ntreabă pe sfîntu soare :
— Ce ne facem, frăţioare,
Că războiu se-nteţeşte,
De nu se mai isprăveşte
Şi lumea o prăpădeşte,
Grea osîndă ne pîndeşte.
Rămîn case părăsite,
Rămîn femei văduvite,
Rămîn mame-ndurerate
Şi fete nemăritate.
Şi lumea-i dusă la moarte,
Doamne, asta nu-i dreptate !

22

Acum ceasul bate unu,
S-aude bubuind tunu ;
De-acum ceasul bate două,
S-aude de-o luptă nouă ;
De-acum ceasul bate trei,
Pînă la Sfîntul Andrei ;
De-acum ceasul bate patru,
Fetele ne cîntă marşul ;
De-acum ceasul bate cinci,
Poate n-oi mai da pe-aici ;
De-acum ceasul bate şase,
Poate n-oi mai da pe-acasă ;
Acum ceasul bate şapte,
Plecarea noastră-i la noapte ;

De-acum ceasul bate opt,
Poate nu mă mai întorc ;
Şi-acum ceasul bate nouă,
Ş-a-nceput o luptă nouă ;
De-acum ceasul bate zece,
Pe noi Dunărea ne trece ;
Şi-acum ceasul s-a stricat,
Te-am iubit şi te-am lăsat ;
Te-am iubit, mi-ai fost vecină,
Şi te las în ţară străină.

23

Foaie verde nucă seacă,
La-ntîi toţi recruţii pleacă
Şi mi-i duce-n Severin,
De mi-i îmbarcă în trin.
Şi-i trimite-n Orşova,
Şi-i pune la muncă grea,
Nici mîncare nu le-o da.
Şi mi-i pune la tranşeie,
Demîncare să le deie.
De ce-o fi aşa ursaţi
Să-şi lase acasă taţi,
Amărîţi şi înfocaţi
Şi mame îndurerate,
Rămase nemîngîiate ?...

24

Foaie verde de cicoare,
Cît e pămîntul de mare,
Numai foc, potop şi jale.
S-a oprit luna din cale
Şi-ntreabă pe sfîntul soare :
— Ce ne facem, frăţioare ?
Clopotele tălăngesc,
Tobele mereu vuiesc,
Trîmbiţele-ncep să sune,
Pe români să mi-i adune,
Să-i trimită-n depărtare,
Peste Dunărea cea mare.

C-acolo de doi ani de zile
Numai plînset și suspine,
Căci războiul se-nteţeşte,
De nu se mai isprăveşte.

25

Foaie verde d-un lăstar,
Neică, rău îi militar !
Gornistul sună de masă,
Eu cu raniţa neştearsă,
Cismele nevăcsuite,
Arma-n mînă ruginită,
Of ! ce mîncare amărîtă !
Foaie verde avrămească,
Pentru-o armă ruginoasă
Lăsai masă, lăsai casă,
Lăsai nevastă frumoasă
Cu doi copilaşi la masă,
C-o fetiţă ş-un băiat,
Rău e să fii-nstreinat.
Cînd băiatul zice tată,
La inimă mă săgeată ;
Cînd fetiţa zice mamă,
La inima mea-i o rană.

26

Foaie verde trei lăptuci,
Trenule, unde mă duci
Sus în tabără la turci ?
Să ţin caii tuturor,
Să duc doru mîndrelor ;
Să ţin caii de frînghii,
Să duc doru de copii ;
Să ţin caii de căpestre,
Să duc dorul de neveste.
La neveste tinerele,
Cu bărbaţii duşi în jele,
Cu părul făcut inele,
Cu şoarţele cu arnigi.
Of ! inimă, tu te frigi !

27

Frunzuliță ca aluna,
De m-aș face unde-i luna,
Să dau mîna cu Păuna,
Să mi-o-ntreb de sănătate,
Că-s cinci ani și jumătate
De cînd neagra streinătate
M-a dus de puica departe.
De cînd sînt ostaș luat,
Eu pe-acasă n-am mai dat,
Puica s-o fi măritat,
Pe mine m-o fi uitat.
Doi ani în prizonerie,
Mîndrulița mea ce știe !...
Alții doi-trei în război,
Mîndrei ce-i pasă de noi !...
C-un război am terminat,
De altul ne-am apucat.
Aici, pe cîmpii ungare,
Eu văz luna cînd răsare
Și-și varsă lumina ei
Pe fața pămîntului.
Iar eu aminte mi-aduc
Că sub o umbră de nuc,
Unde nu vedea luna,
M-aștepta puicuța mea.
Ea pe mine, eu pe ea,
Cînd nu știam oștirea.
Dar nu poate fi în viață
Alte gusturi cu dulceață
Ca iubitul pe verdeață,
De seară pîn' dimineață !
Acolo eu cu mîndra
Petreceam toată noaptea ;
Iar acuma sînt departe
De nuc, de mîndră, de toate !...
Necăjit, din cînd în cînd,
Scot cîte-un oftat adînc.
Și de lună m-aș ruga
Să m-apuce cu mîna,
Să mă lase la puica,
Ca să-i sărut gurița.

28

Foaie verde pătrunjel,
Viaţa de prizonier,
Ca laptele cu piper
Şi ca brînza cu ardei,
Ca să o mănînci nu vrei,
Foaie verde matostat,
Eu din pat cînd m-am sculat
Şi afară m-am uitat,
Văzui cerul luminat,
Da eram prea depărtat
De părinţi şi de surori,
Şi de scumpii frăţiori.
Beam ceaiul şi mă gîndeam,
Şi din gură-aşa ziceam :
— Doamne, cum eram un an !
De toate-aveam şi mîncam,
La război nu mă gîndeam ;
La război ca la război,
Dar ca să fiu prizonier,
Mai bine credeam că mor,
Decît să cad prizonier.
Nenorocul m-a făcut
Prizonier de-am căzut.

29

Lungă-i, lată Dunărea,
Trece vaporul pe ea.
Vaporul nu e cu vaci
Ci-i cu prizonieri săraci,
Şi-i duce în Ungaria,
De mîncare ce le-o da ?
La trei zile-un sfert de pîine,
Nici măcar ca la un cîine,
Neagră ca funinginea,
Amară ca chinina.

30

Foaie verde trei lalele,
De la Bucureşti la vale,

Mi s-a-ntîmplat o-ntîmplare
C-au mers tunurile tare ;
Doi servanţi că mi-au căzut,
Unul mi l-a omorît,
Altul piciorul şi-a frînt.
Pe-l de mi l-a omorît
Mi-l păzeşte-o fată mare
Cu păr negru pe spinare,
Cu dreapta pe lumînare,
Cu stînga face răcoare.
Ofiţerii trec călare
În galopul cel mai mare
Şi strigă în gura mare :
— Lasă-l, fată, nu se scoală,
C-aşa-i viaţa de soldat
Să moară unde-a picat,
Fără aşternut şi pat...

31

Foaie verde d-un bujor,
Pe şoseaua din Izvor,
Trece trupa-ncetişor ;
Trece trupă de călare
Şi alta e pe picioare.
În Rogova am ajuns
Cînd soarele a apus,
Şi-acolo am hodinit ;
Fir-ar ceasu-afurisit,
Că duşmanu s-a ivit
Şi pe noi ne-a urmărit.
Foaie verde matostat,
Ce-o fi copilul ursat
Ca să moară împuşcat,
Fără lumină de ceară,
Fără om dintr-a lui ţară ;
Fără lumină de său,
Fără om din satu său ?...

32

Verde frunză şi-o lalea,
— Păsărică, păsărea,

N-ai văzut pe maica mea ?
— Am văzut-o la cişmea,
Scotea apă şi plîngea.
— Ce-ai, măiculiţă, de plîngi
Şi mîinile ţi le frîngi ?
— Mă plîng pe mine şi voi,
C-a murit tat-tu-n război !
— Taci, maică, nu mai plîngea,
Că dacă soarta o vrea,
Tăicuţu nostru o-nvia.
— Scoală, tăicuţă, din groapă
Că măicuţa e săracă,
N-are cu ce să ne crească !

33

Cînd am plecat la război,
Avea maica doi flăcăi ;
Acum, întorşi din război,
Lipseşte unul din doi.
Ăl mai mic este rănit,
Ăl mai mare-i prăpădit,
Sus, pe vîrful muntelui,
La poarta Predealului.
N-are cal, n-are nici şea,
Şi-i răzmat de-o petricea,
La o coadă de vîlcea.
— Maică, află despre mine
Că sînt în spital de-o lună
Şi mi-au pus picior de gumă.
Decît cu picior de gumă,
Mai bine de moarte bună ;
Căci cin' mă vede-n picioare,
Zice c-am putere mare ;
Eu putere nu mai am,
C-am lăsat-o la Predeal...

34

— Foaie verde d-un bujor,
Soldat de la vînători,
Rău ai fost ursit să mori,
Pe munţii Balcanilor,
În desimea brazilor.

Da pe voi cin' v-o spăla ?
— Marea cînd s-o-mpreuna,
Ploile cînd s-o vărsa.
— Da pe voi cin' v-o-ngropa ?
— Munții cînd s-or surupa.
— Pe voi cin' v-o tămîia ?
— Ghiuleaua cînd s-o spărgea.
— Dar pe voi cin' v-o jeli ?
— Corbii cînd or croncăni,
Și-o-ncepea a ciuguli.

35

— Foaie verde trei bujori,
Măi soldat din vînători,
Un' ți-a fost soarta să mori ?
— Pe vîrful Carpaților,
În bătaia gloanțelor.
— Măi soldat, cînd ai murit,
Lumînare cin' ți-a pus ?
— Luna galbenă de sus
(Am văzut cînd s-a aprins)
Lumînarea mi-a aprins.
— De scăldat, cin' te-a scăldat ?
— Ploicica cînd a dat.
— De jelit cin' te-a jelit ?
— Ghiulele șuierînd,
Păsările ciripind.
— Cine mi te-a pînzuit ?
— Frunza cînd s-a risipit.
— De-ngropat, cin' te-a-ngropat ?
— Tunu cînd a explodat.
Munți de piatră-a dărîmat
Și pe mine m-a-ngropat.
Vino, mamă, vino, tată,
De vedeți mormînt de piatră ;
Veniți, frați, veniți, surori,
De-mi puneți pe mormînt flori.
Veniți și voi, cumnățele,
De-mi aduceți floricele.

CINTECE DE ÎNSTRĂINARE

36

Ocolit sînt de dușmani,
Ca iarba de bolovani ;

Ocolit sînt de vecini,
Ca gardul de mărăcini.
Duşmanii, arde-i-ar focu,
Să nu-i mai cuprindă locu ;
Duşmanii, arde-i-ar para,
Să nu-i mai cuprindă ţara.
Duşmanul mă duşmăneşte,
Dorul ţării mă topeşte.
Am să calc din urmă-n urmă,
Să-mi fac din streini o mumă ;
Am să calc din piatră-n piatră,
Să-mi fac din streini un tată.

37

Cît îi muntele de nalt,
Toată zăpada s-a luat ;
Numai la inima mea
Ce s-a prins nu se mai ia !
Fie vînturi, fie soare,
Ea e numai în dogoare ;
Fie soare, fie vînt,
N-am la nimeni crezămînt,
Că sînt singură pe lume,
Dorul meu n-am cui îl spune...

CÎNTECE DE JALE ŞI NOROC

38

Jalea din inima mea
N-aş spune-o la nimenea !
Jelui-m-aş şi n-am cui,
Jelui-m-aş codrului.
Codrul are frunza lui
Şi nu crede nimănui ;
Codrul are crengi plecate,
La el n-am nici o dreptate.
Jelui-m-aş cîmpului,
Cîmpul are pelinită,
Nici la el nu am credinţă ;
Cîmpul are iarbă verde
Şi pe mine nu mă crede.

39

Fir-ar dracului de deal !
Nu ştiam pîn' te suiam
Şi pînă te coboram.
Dar de la un rînd de vreme
Te sui tot cu minciunele,
Te cobor cu hodinele,
Şi fac pasul mititel
Ca să mai hodin pe el.
C-aşa-i mersul de bătrîn,
Ca pomul uscat în drum.
Vai, sărace tinereţe
Cum se duc pe rînd pe rînd
Şi mă lasă tot oftînd ;
Tot oftînd fără putere
Şi rămas pe gînduri rele,
De-i vai de zilele mele !...
Tinereţe ce-am avut,
Cu amar am petrecut ;
Cu amar şi cu necaz,
Şi cu lacrămi pe obraz.

40

Cum nu sînt bob de argint,
Ca să zbor pe sub pămînt
La măicuţa la mormînt,
Să mă jelui un cuvînt ;
Să-i pun capu pe picioare,
Să mă jelui ce mă doare ;
Să-i grăiesc şi eu ceva,
Să-mi răcoresc inima.

41

M-a blestemat măicuţa,
Seara şi dimineaţa,
Peste noapte tot aşa,
Să mă clatin ca frunza.
Frunza se clatină-n soare,
Eu mă clatin pe picioare ;
Frunza se clatină-n vînt,
Eu mă clatin pe pămînt.

Rău maica m-a blestemat,
Să n-am somn noaptea în pat ;
Şi m-a blestemat cu foc,
Să n-am pe lume noroc !...

CÎNTECE DE DRAGOSTE

42

Frunză verde d-avrămească,
Mîndruţă, sprînceană deasă,
Nu-mi da junghiuri de la masă,
Lasă-mă ca să-mi ticnească.
Că-mbucai o bucătură
Şi mi se făcu clisă-n gură ;
Şi-mbucai de două ori,
Şi oftai de nouă ori.
Iartă-i, Doamne, păcatul
Cui a lăsat oftatul.
Omul dacă n-ar ofta,
Ar sări-n sus ş-ar crăpa.

43

Frunză verde solz de peşte,
Femeia care iubeşte,
Spală noaptea şi cîrpeşte
Şi ziua se primeneşte,
Şi tot la iubit gîndeşte.
Femeia care-i urîtă,
Şade tot posomorîtă :
Ţoalele pe corp nu-i vin,
Oglinda-i pune venin ;
Ziua doarme din picioare,
Noaptea zace de lingoare.
Femeia care-i frumoasă,
Nu-i păcat s-o ţii la casă.
Noaptea-i veselă ca luna
Şi iubeşte ca nebuna ;
Ziua-i dulce, pare soare,
Şi iubeşte pînă moare.

44

Foaie verde trei smincele,
Pusei barda la curele,

Intru-n luncă, tai nuiele,
Lunca numai viorele.
Le las naibii de nuiele
Şi-ncep s-adun viorele
Şi să le fac chiticele,
Să le leg cu firicele,
Să le-mpart la vecinele.
De-o fi vecina urîtă,
Să-i dau chita mai pălită
Şi legată cu răchită,
Să-i arăt că e urîtă ;
De-o fi vecina frumoasă,
Să-i dau chita mai aleasă
Şi legată cu mătasă,
Să vadă că e frumoasă !

45

Foaie verde de-o strălucă,
Să cobor şi eu pe luncă,
Să văd mîndruţa ce-mi lucră,
Să tai frunză, să-i fac umbră
La piept şi la ţîţişoare,
La ochi şi la buzişoare.
Am o inimă duioasă
Că o văd că-i prea frumoasă ;
S-o văd la prînz und' mănîncă
Şi l-amneaz unde se culcă.

46

Frunză verde foi de pruni,
Drag mi-a fost cu boii buni,
Să-i pasc pe la curmături,
Pe la colţuri de păduri,
Să le dau apă din pumni
Şi fînişorul din mîini.
Să le crească coarnele,
Să răstoarne brazdele,
Să mă vadă mîndrele.
M-o vedea şi mîndra mea,
Că-i frumoasă ca o stea ;
Stele sus şi stele jos,
Doamne, cît e de frumos !

47

Foaie verde gutuiţă,
Colea-n vale, la portiţă,
Frumos doarme-o copiliţă
Cu mîinile-n piept la ţîţă.
Rău îmi pare s-o deştept,
Dar mai rău e să aştept.
Murgu meu e cal nebun,
Dete cu picioru-n drum.
Mîndra se trezi din somn
Şi-mi spuse de ce nu-s om ?
— Blestemă-mă cît ai vrea,
Numai să-ţi pup guriţa,
Guriţa şi c-o sprînceană,
Şi-mi iau drumul pe poiană.
Tu rămîi cu blestematu
Şi eu plec cu sărutatu !

48

Foaie verde foi mărunte,
Jos, la Dunăre,-ntre plute,
Frumos doarme un voinic
Şi cu murgu priponit
Cu priponu de argint,
Nicidecum nu pot să-l uit ;
Cu potcoave de mătasă,
Cu cuie de sîrmă-ntoarsă.
Lîngă el e-o potecea,
Şi-o priveşte lung neica.
Dar poteca unde duce,
De-şi face voinicu cruce ?
Poteca-l duce la plai,
La o mîndruţă de crai.

49

Foaie verde de-o porumbă,
Plopule, foaie rotundă,
Mai lasă puţină umbră,
Să mă dau cu mîndra-n dungă
Şi să-i apuc mijlocelul,
Cum apucă lupul mielul.

Plopule, foaie rotată,
Pe tine să nu te bată
Nici o ploaie, nici o sloată,
Căci bine-mi prindeai odată,
Cînd era mîndra mea fată.

50

Foaie verde mărăcine,
Mă uitai la vale bine
Şi văzui vara că vine ;
Mă duc, mîndro, de la tine
Că la sapă nu-mi convine.
Merg la creion frumos de soc,
Să-l ascut să scriu cu foc ;
Şi să scriu mîndrii scrisoare,
Că-i frumoasă, bate-o, Doamne !
De frumoasă îi frumoasă,
Dar la vorbă ticăloasă ;
Mai bine să fii urîtă
Şi la vorbă mai plăcută.

51

Nuieluşă din frunziş,
Vin, mîndră, pitiş, pitiş,
Pînă-n vale-n aluniş,
Să-mi dai gură pe furiş.
Foaie verde şi-o lalea,
Ce ochi negri la mîndra !
Să-i vînză, i-aşi cumpăra.
Bani de nu mi-ar ajungea,
La bănci m-aş împrumuta,
Ochii mîndrii tot i-aş lua !

52

Foaie verde ş-o lalea,
Ce ochi negri la nenea !
Să-i vînză, i-aş cumpăra,
Mi-aş da pe ei averea ;

Să mă duc pitiş, pitiş,
Pîn' la nenea-n aluniş,
Să-mi dea gura pe furiş.
Tu, Ileana, dracii tăi,
Cum doreşti tu ochii mei.
Vino-n crîng în păducei
Să vezi dulci sînt ochii mei.

53

Foaie verde trei lămîi,
Nu ţi-am spus unde să vii ?
Ori la măr, ori la gutui,
La piersicul dintre vii,
La zarzărul aplecat,
C-acolo-i murgul legat,
Cu batista-mpiedecat.
Pîn' ce murgu paşte iarbă,
Noi să ne vedem de treabă ;
Şi să ne iubim niţel
Ca doi pui de porumbel.

54

Foaie verde şi-un şerpet,
La fîntîna din făget
Îmi spusă mîndra s-aştept ;
Ş-aşteptai cît aşteptai,
Dacă văzui că-nserai,
Îmi luai puşca şi plecai.
Foaie verde ş-o lalea,
Şi-apucai pe-o potecea,
Mă-ntîlnii cu mîndra mea,
Mă luai la braţ cu ea,
Ca să-ncepem dragostea :
Ea-mi puse capu pe umăr
Să vadă dacă mă supăr.
Eu de supărat ce eram,
Pe obraz o sărutam ;
Pe obraz şi pe sprîncene,
Şi pe buze subţirele.

55

Foaie verde foi trifoi,
Mîndră, ce să facem noi ?
Vîlvîie lumea de noi
Că ne iubim amîndoi.
Of ! Lina mea, draga mea,
Vino, vino, la neica,
Să-ţi sărute guriţa !
Lasă lumea să vorbească ;
Dragostea să ne trăiască ;
Zică lumea or ce-o vrea,
Dragostea e-n mîna mea.
Of ! Lina mea...
Şi de-ar fi cum zice lumea,
Eu m-aş topi ca lumina.
Ca lumina m-aş topi,
Pe nima n-aş m-ai iubi.
Of ! Lina mea...

56

Şarpe, şarpe de dudău,
De-al galben, de muşcă rău,
Dă-mi mie veninul tău
Să mă otrăvesc şi eu,
Că m-a urît nenea-al meu.
Nu m-a urît că-s urîtă,
Ci m-a urît că-s pîrîtă ;
Nu-s pîrîtă de alţi strini,
Ci-s pîrîtă de vecini.
Vecina de lîngă mine
Să poată, m-ar pune bine ;
Ea m-ar pune sus la fum
Să facă din mine scrum,
Să se ungă la sprincene,
Să samene cu-ale mele.
Să se ungă ea oricît,
Ca ale mele nu sînt !

57

Pe cel deal, pe cel colnic,
Trece-o mîndră şi-un voinic ;

Dar voinicul e călare,
Iar mîndruța pe picioare.
— Ia-mă, neicuță, călare
Că nu mai pot de picioare ;
Că mi-e drumu glonțuros
Și nu pot merge pe jos.
Dar voinicu ce zicea ?
Că el tare se ruga :
— Pune, Doamne-o ploaie mare,
Gloanțele să le moaie,
Să poată mîndra să meargă
Că nu-i e drumu de șagă.
Iar mîndruța ce-mi zicea,
Cînd voinicu se ruga ?
— De ți-e rușine cu mine,
Fă-mă brîu pe lîngă tine ;
De ți-e rușine cu brîu,
Fă-mă dăloage la frîu,
Și cu tine eu să fiu,
De urît, neică, să-ți țiu.

58

— Mărinică, un' te duci ?
— Peste Jii, la Clocotici.
— Da Anicăi ce-i aduci ?
— O creangă cu mere dulci,
O băsmăluță cu nuci
Ș-o pereche de papuci.
— Marinică, de te duci
Peste Jii la Clocotici,
Să dai pe la Cărbunești,
Papucii să-i potcovești
Cu potcoave de argint
Și cuie de mărgărit,
De mîndră să fii iubit !

59

Foaie verde mătăcină,
Mă prinsă ploaia-n grădină,
Cu nenișoru de mînă.
— Lasă-mă de mînecea
Că mă vede văruica

Şi mă spune la muica.
Şi muica-i muiere rea,
De mă bate cu jordea
Peste gîtul cu mărgele,
Peste mîna cu inele,
Şi mă taie bucăţele
Şi mă-nparte la căţele.

60

M-a făcut maica frumoasă
Şi mă ţine-nchisă-n casă,
Cu perdele la fereastră ;
Nici la apă nu mă lasă,
Că e frică că mă fură
Vrun flăcău din bătătură.
— Maică, măiculiţa mea,
Mai deschide fereastra,
Că de-aici cînd oi scăpa
Drept în Dunăre mi-oi da.
Pe min' mult mă vei căta
Şi de mine nu vei da,
Peştii că mă vor mînca ;
Multe lacrămi vei vărsa
După fata ta cea dragă,
Ce-i jeli-o viaţa-ntreagă,
Făr-a vede-al ei mormînt,
Ce nu este pe pămînt.

61

— Frunzuliţă mărăcine,
Fă mîndruţă, pentru tine
Mi-aş da inima din mine,
Numai de ţi-e drag de mine !
— De tine, neică, mi-e drag,
Dar nu pot, n-am ce să fac,
Căci măicuţa nu mă lasă
Ca să ies afar' din casă,
Cu tine să mă-ntîlnesc,
Focul să mi-l potolesc.
— Frunzuliţă trei spanace,
Fă, mîndruţă, cum ai face,

De vino la neica-ncoace,
Numai să-ţi spun un cuvînt,
Guriţa să ţi-o sărut,
Cu mine n-ai să stai mult.

62

Cine m-o fi blestemat
Că-ntr-o noapte-am tremurat
Lîng-un petecel de gard,
Pentr-un pic de sărutat ?
Iar cînd stam la sărutat,
Nebun, tat-so s-a sculat,
Şi c-o ţandără din pat
Mă măsoară după cap.
Eu-l întreb de sănătate,
El mi-o măsoară pe spate.
Şi cînd mă văzui scăpat,
Nu-mi da-n gînd de sărutat...
Atunci eu m-am poticnit
Într-o groapă cu urzici —
Eu credeam că sînt lăptuci !...
De eram la sărutat,
Nu puteam de scărpinat ;
Şi-o căţea grivă şi cioantă
Mă goni ograda toată,
Şi sărind peste zăbrele,
Crezui că-s maţele mele.

63

Ş-o lalea şi-o piatră scumpă,
Ia ieşi, mîndră, de m-ascultă.
Şi deschide ochii bine
Cu cine-ai trăit pe lume.
Foaie verde trei granate,
Bată-te-ar, mîndro, te-ar bate
Şi pe tine şi pe mine,
C-am trăit amîndoi bine ;
Bată-te-ar, mîndro, te-ar bate (bis)
Cearcănul de lîngă lună
Şi credinţa mea cea bună.
Şi să te mai bată-o dată (bis)
Cearcănul de lîngă soare
Şi credinţa mea cea mare.

Bată-te-ar frunza din prun
Şi iubitul meu cel bun.
Că iubitu-i lucru mare,
Nu-ţi dă pace la mîncare,
Nici odihnă la culcare,
Mă prăpădesc din picioare...

64

Foaie verde ca sălcuţa,
Eram tînăr ca frăguţa
Şi m-a-mbătrînit mîndruţa.
Foaie verde ca salca,
Eram tînăr ca fraga
Şi m-a-mbătrînit mîndra.
Sus la munte vîntul bate,
La mîndra nu pot răzbate
C-are porţile-ncuiate
Şi neamurile ciudate.
Sus la munte vînt şi ger,
La mîndruţa-s porţi de fier ;
Fie vînt, fie şi ger,
Eu ori le trec, ori că pier.

65

Foaie verde de-o sipică,
Furnica de e furnică,
Lighioană mititică,
La trup mare, la cap mică,
Se tîrăşte pe pămînt
Şi se ţine de cuvînt.
Dar, tu, mîndră, n-ai venit
La vorba care-am vorbit.
Ori ai vrut, ori n-ai putut,
De mine joc ţi-ai bătut ;
Ori pe mine m-ai minţit
Şi cu altul te-ai iubit.

66

Frunză verde matostat,
Plecai luni la secerat

Şi primii veste din sat
Că mîndra s-a măritat.
Frunzuliţă de trei sfanţi,
Lăsai snopii nelegaţi
Şi pologii revărsaţi,
Şi plecai la mîndra-n sat,
Să văd pe cine a luat ?
O fi luat vrun blestemat,
De mănîncă nespălat
Şi se culcă nenchinat.
Iar pe mine m-a lăsat
Că mă spălam, că mîncam,
Şi la culcat mă-nchinam.

67

Foaie verde bob negară,
Am primit o veste-aseară
Că amantu mi se-nsoară.
Eu i-am scris pe-un spic de orz
Să se-nsoare sănătos.
Foaie verde foi de prun,
Mi-a trimis ca să-l cunun ;
Mă dusei, îl cununai
Şi din gură-l blestemai :
— Să trăieşti, fine, pînă mîine,
Cum rupseşi inima-n mine ;
Să trăiască şi fina,
Să n-ajungă sîmbăta.
Iară tu de vei scăpa,
Moartea de nu te va lua,
Să te-nsori de nouă ori
Şi să faci nouă feciori ;
Cînd or fi în vîrsta ta,
Ei să-ţi rupă inima,
Cum mi-ai rupt tu pe a mea !

68

Ştii tu, mîndră, ştii tu, ştii,
Cînd eram noi doi copii ?
Un măr singur de aveam,
Amîndoi îl împărţeam ;
Astăzi să avem cu sacu,
Nu ne-am da unu la altu.

69

Fire-al dracului de cal,
Cum trîntişi pe neica-n deal ;
Şi nu-l trîntişi mai la vale
Să-l vadă mîndra cînd moare,
Să-i vină c-o lumînare.

70

Foaie verde de-o sipică,
Hai, hai, Lenuţa mea,
Am o ibovnică mică,
Hai, hai, Lenuţa mea,
Şi-aşi iubi-o dar mi-e frică.
Foaie verde de rogoz,
Ibovnica mi-e din Gorj.
Cît mi-e dragă eu socot
S-o iubesc dară nu pot.
Şi-aş lăsa-o să mai crească,
O ia altul s-o iubească.

71

Foaie verde măr mustos,
Neică,-aseară unde-ai fost ?
C-a venit unul frumos
Şi din dragoste te-a scos.
Şi-a venit unul viclean
Şi s-a angajat pe-un an ;
La ieşirea anului,
Neică, să fiu tot a lui !

72

Foaie verde nucă seacă,
Nu-mi trebuie boi, nici vacă,
Numai ochi negri să-mi placă.
Ochi negri ca murele
Nu-s toate ca unele
Să-şi facă frizurele.
Că eu nu mă frizurez
Şi ce-mi place tot iubesc.

Pe dealul cu vişinelu,
Mi-a luat Melache inelu ;
Eu îl cer ca să mi-l dea,
El zice ca să mă ia.
Să ştiu, neică, că m-ai lua,
Singură m-aş spînzura.
Eu îi dau pîine cu vin,
El îmi bagă mîna-n sîn ;
Eu îi dau pîine cu miere,
El cere braţele mele.
Să ştiu bine că m-ai lua,
Eu atunci m-oi spînzura
Cu ciucurii brîului,
De vîrful alunului.

73

Foaie verde trei coceni,
Ioana nenii din Podeni,
Dă şi nenii floricele
Să mă-mpodobesc cu ele.
— Daica n-are flori de dat
C-astă-vară n-a plouat,
Şi-am plătit de le-am udat
Cu bani de pe sărutat ;
Şi-am plătit de le-am sădit
Cu banii de pe iubit.

74

Frunză verde şi-o lalea,
Mîndro, nu te legăna
Că rochiţa nu-i a ta,
Geaba-ţi faci cu ea fala.
Nici rochiţa, nici batista,
Numai ochii şi guriţa.
Du-te, cucule, şi-i spune
Să nu se mai poarte bine
C-a băgat pe dracu-n mine,
De nu mai pot trăi-n lume.
Să se poarte-aşa, mai rău,
Să mai răsuflu şi eu.
Să nu se mai poarte bine
Cu parale de la mine ;

Să se poarte mai aşa,
Cu parale de la ea.
Vai, vai, vai de viaţa mea,
Nu mă-nţeleg cu mîndra !
Aş vrea-n lume să mă duc,
Să fiu singur ca un cuc !

75

Bate murgul din picior,
Nu bate ca să-l ţăsăl,
Ci bate ca să mă scol,
Să pornesc cu el în zbor.
Să mi-l ung cu unt de nuci,
Să facă părul măciuci ;
Să mi-l ung cu unt de miere,
Să facă părul inele,
Să zbor la mîndrele mele,
Care m-am iubit cu ele
În tinereţele mele,
Noaptea cînd ceru-i cu stele.

76

Foaie verde păducel,
        Mugur, mugurel,
Hai, fă-te mai măricel,
        Mugur, mugurel.
Că vine iarna ca mîine
Şi-ngălbeneşti, vai de tine,
Şi se scutură frunza,
Şi rămîne crescioara,
Şi e vai şi-amar de tine
Cum e inimioara-n mine,
Cînd mîndruţa mi-a plecat,
De mine s-a depărtat.

77

Foaie verde bob năut,
Să-mi dai, Doamne, ce-am avut ;
Nu ţi-am cerut lucru mare
Ca să te coste parale,

Ci un lucru de nimic :
Să-mi dai, Doamne, ce-am iubit !
Ce-am iubit în viaţa mea,
Să mor şi nu pot uita ;
Să tragă pămînt pe mine
Şi pe mîndra n-o uit bine !

78

Cînd eram tînăr durlan,
Puneam şaua pe Bălan,
Suiam la Ghiolban în deal
Şi iubeam pe cine vream.
De cînd am îmbătrînit,
Nici dealul nu l-am suit,
Nici mîndre n-am mai iubit.

79

Foaie verde ş-o lalea,
Ş-am iubit în viaţa mea
Doi ochi negri ca mura.
I-am iubit, i-am sărutat,
De la mînă mi-au scăpat.
Ferice de cine i-o lua,
Mult de ei s-o bucura,
Trăieşte-n lume cu drag,
Numai eu de ei sărac.
Dar nici eu nu pătimesc,
Căci ochi negri mai găsesc.

80

Eu zic verde samulastră,
Arz-o focul strada asta,
De-aici mi-a fugit nevasta !
Las' să fugă că nu-mi pasă,
Că-mi iau alta mai frumoasă.
Mai frumoasă, mai de viţă,
Nu ca ea — o rămăşiţă ;
Mai frumoasă, mai ceva,
Nu ca ea — o haimana.

Las' să plece, că iar vine,
C-a trăit bine la mine.
Am să-mi iau birjar cu luna
Şi şofer cu săptămîna
Să mă plimbe cu maşina,
Să mă plimbe, să mă-ntoarcă
Pîn' la cişmeaua de piatră.

81

Bolovan, bolovan greu, of, Leana mea,
Ce te-ai pus pe pieptul meu, măi !
Şi te-ai pus cu jurămînt
Ca să mă bagi în mormînt.
Mormîntul e casă grea,
Nu mai poţi ieşi din ea.
Eu mi-s fată mititea
Şi mi-e dragă viaţa mea.
Du-te, moarte, pe pustii,
Şi-ndărăt să nu mai vii !
Că vreau să trăiesc în pace,
Să iubesc pe cine-mi place.

82

Frunză verde de-o sipică,
Mă suii în deal, în cucă,
Şi privii în vale-n luncă.
Văzui, măre,-o nevestică,
Se certa cu moartea furcă.
Nevestica se ruga :
— Moarte, moarte, nu mă lua,
Mai lasă-mă-o lună, două,
Ca să-mi port cămaşa nouă ;
C-am înnodat firele
Şi mi-am pierdut nopţile,
Tot schimbîndu-i iţele.
Lasă-mă, moarte, în pace,
Să iubesc pe cine-mi place !

83

Frunză verde colelie,
Mărită-ţi fata, Mărie,

Nu-mi trage nădejde mie,
Că nădejdea de la mine
E ca ața de subțire ;
Cînd o pui pe mărăcine,
Bate vîntul, nu se ține.
Eu știu că m-oi mărita,
Da-nsoară-te dumneata
Să vedem pe cine-ai lua !
De-ai lua una ca mine,
Să ai parte de mult bine ;
Dar de-ai lua o nătîntoală,
Să dea Dumnezeu să moară,
Să umbli din țară-n țară,
Cu trăistuța-n subțioară,
Să capeți de pomenioară,
Să vii la bordeiul meu
Să te dăruiesc și eu.
Nici cu paie, nici cu lemne,
Cu trei cară de blesteme.

84

Pusei focu-n paie ude
Și mîndruța nu m-aude.
Auzi, mîndră, ori n-auzi,
Ori n-ai gură să-mi răspunzi ?...
Mîndră, dacă-ți pare rău,
Mută-ți casa la pîrău ;
Mîndră, dacă-ți pare bine,
Mută-ți casa lîngă mine,
Să trăim amîndoi bine,
Ca doi golumbei pe lume ;
Să trăim cît o vrea sfîntu,
Să ne despartă mormîntu.

85

— Foaie verde budiană,
Cîntă cucul pe poiană,
Ce mai faci, mîndruță, nană ?
— Nană, eu aș face bine,
Dar mi-e tare dor de tine !
Foaie verde rug cu mure,

Bate vîntul prin pădure
Şi-mi coboară lemne bune ;
Culcă lemne, culcă fagi,
Şi-mi desparte oameni dragi,
Oameni dragi cum sîntem noi.
Pe noi cin' ne-a despărţit,
Fi-i-ar moarte de cuţit ;
Din cuţit plin de rugină,
Să moară fără hodină ;
Din cuţit făr'de plăsele,
Să moară cu dor şi jele.

86

Ioana neichii spală pînza,
Ionel cîntă cu frunza.
— Taci, Ionel, nu mai cînta,
Că ne-aude cineva
Şi ne strică dragostea ;
Decît dragostea stricată,
Mai bine-o moarte-nfocată.
Să ne ducă la zăvoi,
Să ne-ngroape pe-amîndoi,
Să cînte cucii pe noi.
Să răsară-un trandafir,
Trandafir şi rosmalin.
Rosmalinul să se întindă,
Pe-amîndoi să ne cuprindă.

CÎNTECE DE DOR

87

Frunză verde foi de rug,
Am băgat cu cucu-n plug ;
Cucul cîntă şi eu mîi,
Şi mă-ngîn cu glasul lui.
Doru îmi ţine de coarne
Şi dragostea pune boabe,
Iar mîndruţa ca o floare
Ne aduce de mîncare.
Primăvara cînd soseşte,
Cucu-n codru cucuieşte,
Neica la plug hăuleşte,
Mîndra la pînză-nălbeşte,
Cine-i om atunci trăieşte !

88

Foaie verde mărgărit,
Sus pe dealu înflorit,
Găsii doru adormit
Pe-o pală de fîn cosit,
Cu capul pe rug de mure
Şi cu faţa la pădure.
Cum să fac să trec — nu ştiu,
Să las doru tot pustiu.
Cum să fac să trec uşor,
Să nu mi-l trezesc din somn ;
Că de l-oi trezi cumva,
De dor nu mai pot scăpa !

89

Frunză verde bob năgară,
Dorule, piatră de moară,
Mi-ai căzut la inimioară.
Dorule, durere grea,
Ieşi de la inima mea,
Mai du-te şi la alta.
Că doru unde se lasă,
Face lacrămilor casă ;
Dorul pe unde să pune,
Face inima cărbune.
Dorule, bucată rea,
Te-ai pus la inima mea,
Te-ai pus cu aşezămînt,
Pînă m-ai băga-n pămînt !

90

Oftează, mîndră, oftează,
Oftează, oftare-ai foc,
Că n-ai mai avut noroc
Să fim amîndoi pe-un loc.
Cine mie nu-mi va crede
La patima ce mă vede,
Să-l aducă Dumnezeu
La dorul care-l trag eu !
Că nu trăiesc, pătimesc,
Of, Doamne, mă prăpădesc !

Foaie verde d-un bujor,
Noaptea cînd mă culc să dorm,
Întîi plîng, ş-apoi adorm.
Iar de stau să mă gîndesc
La traiul care-am trăit,
La mîndruţa ce-am iubit,
Ş-acuma cu cine sînt!
Cine mă vede pe mine
Zice că trăiesc eu bine;
Trăi-ar şi ei ca mine
Să vadă cît îi de bine!
Că ziua o duc cu dorul
Şi seara mă-nşeală somnul!

91

Dorule, poamă amară,
Ce nu ieşi din mine-afară
Ca să mă văd liber iară?
Cînd eu nu te-aveam, măi dor,
Şi eram micuţ fecior,
Trăiam în lume uşor;
De mîndruţă nici gîndeam,
Şi ce fericit eram!
De cînd, tu, dor, m-ai ajuns
Şi inima mi-ai cuprins,
Mă simt tot îngîndurat,
Cînd de mîndra-s depărtat.
Şi-o foiţă de lalea,
Dorule, boală-aşa grea,
Nu-mi mai rupe inima
Că m-a părăsit mîndra.

92

Foaie verde mărăcine,
Eu plec astăzi, eu plec mîine,
Doru meu la cin' rămîne?...
Rămîne, mîndră, la tine,
Să-l îngrijeşti, mîndră, bine,
Cum îngrijai şi de mine.
Să-i dai vinişor şi pîine,
Să mi-l culci în pat cu tine,
Cum mă culcai şi pe mine.

Să-i pui stînga căpătîi,
Cu dreapta să mi-l mîngîi
Şi să-i săruţi guriţa,
Cum sărutai şi p-a mea.

93

Frunză verde ca bujorul,
Pleacă neica cu vaporul,
Eu rămîn în sat cu dorul.
Ce să mă fac eu cu dorul
Dacă nu e puişorul ?...
Puişorul mai zîmbeşte.
Inima mi-o răcoreşte.
Frunză verde de mătasă,
Îmi scrie maica de-acasă
Că mi-a găsit de-o mireasă.
Fă, măicuţă, nu fi proastă.
Las-o naibii de nevastă.
Frunză verde solzi de peşte,
Mie să nu-mi tragi nădejde,
Că nădejdea de la mine
E-ntinsă pe mărăcine ;
E ca apa de subţire,
Se rupe şi nu se ţine.

94

Foaie verde foi şi-o floare,
De trei ani umblu călare
Să-ntîlnesc pe mîndra-n cale,
Să-i rup o floare din poale.
Să-mi treacă de dor şi jale.
Foaie verde de cicoare,
Cîte stele sînt sub soare,
Nici una nu-i arzătoare
Ca dorul de fată mare ;
Că dorul unde te-ajunge,
Stai în loc şi-ncepi a plînge.
Fusei la trei vrăjitori,
Cîtetrele-au spus că mor.
Nu mă chinui, fetică !
Băieţele, să n-ai frică,
Cît ai trăi, să iubeşti,
Că dacă mori putrezeşti !

95

Frunză verde foi de mure,
Cîntă cucul în pădure
Pe o creangă de stejar,
Pe inimă-mi pune jar.
De-ar cînta-aşa cum ştiu eu,
Ce-am iubit să fie-al meu !...
— Resfiră, cuce, din pene,
Ca mîndruţa din sprîncene ;
Resfiră, cuce, din cioc,
Ca mîndruţa din mijloc.
Cînd vîntul iarba mi-o culcă,
Dorul mîndrii mă usucă ;
Cînd vîntul iarba mi-o scoală,
Dorul mîndrii mă doboară,
Iar cînd roua iarba-mi creşte,
Vorba mîndrii mă topeşte.

96

Foaie verde, foaie lată,
Piatra, piatra de e piatră,
Şade jumătate-n apă
Şi ea la o vreme crapă,
Şi inima mea multe rabdă.
Rabdă, inimă, şi taci,
Ca pămîntul care-l calci,
Tu le faci, tu să le tragi ;
Le tragi şi le pătimeşti,
Cît pe lume te găseşti.
Că mi-e drag ca să trăiesc,
Cu mîndra să mă-ntîlnesc,
Două vorbe să-i vorbesc,
Dorul să mi-l potolesc.

97

Foaie verde d-un bujor,
Neică, cînd ţi-o veni dor,
Să mă strigi la tilifon,
Să-ţi aud guriţa ta,
Să-mi răcoresc inima.
Fă-mă, Doamne,-o păsărea,

Deasupra de Craiova,
Pe cazarma lui nenea,
Să-i dau neicuţii gura,
Să-mi răcoresc inima.

98

Foaie verde pelin verde,
De cine mi-e dor şi sete,
Departe de mine şede,
Eu nu-l văd, el nu mă vede.
Astă-seară mi-l văzui,
Mînca-l-ar ţaţa de pui,
Şedea-n uşa grajdului
Şi da boabe calului.
— Mănîncă, calule, iute,
M-aşteaptă ţaţa la punte ;
Ţie să-ţi dea boabe multe,
Pe mine să mă sărute.
Pusei punte lîngă punte
Şi trecui la ţaţa-n curte ;
Îi luai boboci din frunte,
Să beau apă din boboc,
Să-mi treacă de dor şi foc.

99

Foaie verde şi-o lalea,
Eu, dragă, te-aş întreba :
Simţi tu dorul meu, or ba,
Ori mai ai pe cineva
De-ţi stîmpără inima ?
Sau alta ce poate fi,
De scrisoare nu-mi mai scrii ?
Nu ştiu, dragă, ce gîndeşti
Şi cu ce inimă eşti !

100

Foaie verde lemn uscat,
        Doică, doda mea,
Dorul mîndrii m-a secat,
        Doică, doda mea.

M-a uscat, m-a ofticat,
Maica rău m-a blestemat.
Şi m-a blestemat la soare,
Să n-am decît zile-amare ;
Şi m-a blestemat la foc,
Să n-am pe lume noroc,
Să umblu din sat în sat,
De mîndruţă depărtat.
Că blestemul de la mamă,
Ce nu-l bagă nime în seamă,
Te frige şi te omoară,
Carnea din trup ţi-o doboară.

101

Foaie verde de-o lalea,
Neicuţă, dragostea ta,
M-a ofilit ca iarba
Cînd dă bruma peste ea.
Foaie verde d-un bujor,
Neicuţă, de dorul tău
Zac în pat şi nu mi-e rău,
Şi nimica nu mă doare,
Dar mă usuc din picioare.
Rămîi, neică, sănătos,
Că eu mă duc unde-am fost.
Dragoste, armaş pe jos,
Că n-ai mai fost norocos.
Neică, norocelul tău
L-au beut boii-n pîrău ;
Nu ştiu, boii l-au băut,
Ori tu noroc n-ai avut...
Ţ-o trimit, neicuţă,-n faţă
Să te culci cu ea în braţă,
Că şi eu, neică, mă gîndesc,
Lacrămile mă pornesc.
Nu te pot, neică, uita
Nici pînă la moartea mea.

102

Foaie verde de cicoare,
Pe şoseaua de la vale,

De trei ani umblu călare
Să-ntîlnesc pe mîndra-n cale.
Calul meu a obosit
Şi s-a şi despotcovit,
Că mîndra m-a păcălit
Şi nu e rost de iubit.
— Mîndro, spune-mi cum să fac
Înc-o dată să-ţi mai plac ?
— Să faci, neică, ce-ai voi,
Eu nu te-oi mai îndrăgi.
De trei ori a fost să mor,
Pîn' să mă desfac de dor !

CÎNTECE SATIRICE

103

Frunzuliţă de bujor,
          Jordiţă, verdiţă, iedera,
Tata-mi spune să mă-nsor,
Să-i iau mamii-n casă noră
Ca să-i fie de-ajutor,
Să dea cu ea de cuptor ;
Cîteodată şi de vatră,
Să se vadă că-i bărbată.
Eu zic, tată, lasă, lasă,
Nu băga pe dracu-n casă ;
C-o aduc cu lăutari,
N-o mai scoţi nici cu jendari !

104

Fetele din Ilovăţ
Sînt urîte de n-au preţ.
Rumenele toate au,
Pe obraz cu ele-şi dau.
S-au albit şi pîn-acuma,
Dar frumoasă nu-i nici una.
Le-o fi necaz că le cînt,
Că şi eu sînt cam urît.
Cine foc poate să tacă,
Cînd nici una nu mi-e dragă ?
Eu le cînt, ce-mi pasă mie
Că frumoase n-au să fie ?
Că doar nici cînd am tăcut
Mîndre nu s-au mai făcut.

Eu le cînt ; de li-e mînie
Să-mi cînte şi ele mie.
Pot să-mi cînte cum gîndesc,
Că eu nu mă necăjesc.

105

Frunză verde plop înalt,
Aşa zic babele-n sat,
Cînd vorbesc de măritat,
Că ele fete or avea,
Dar nu au cui să le dea ;
Nu-s băieţi de seama lor
Să le placă fetelor ;
Că-s urîţi şi nespălaţi,
Nu-s nici unul scuturaţi.
Vorbe d-astea pot să spună
Cîte stele-s lîngă lună ;
Nici eu nu sînt mînios,
Că-s băiat şi nu-s frumos.
Dar mi-e necaz c-a lor fete
Cred ele că n-au pereche.
Şi pe cîte sînt în sat
Eu n-aş da un ban stricat :
Una-i surdă, alta-i mută,
Alta-i cu spinarea ruptă ;
Una-i ştirbă, alta-i strîmbă,
Alta-i proastă şi nătîngă.
Dincolo, una-i guşată,
Alta-i chioară şi buzată ;
Şi făr'de nici-un păcat
Să le bagi toate-ntr-un sac,
Şi să legi sacul frumos,
Să-l arunci pe apă-n jos,
Că nu-s bune nici de tors ;
Sau să legi sacul cu sîrmă,
Să nu li se mai dea de urmă !

106

Aşa-i place mîndrii mele,
Să se poarte cu mărgele
Şi-n ciorapi cu găurele,
Şi-n gură n-are măsele !...

Cînd vorbeşte, te stropeşte,
Cînd înghite, ghiorţăieşte.
Mîndra mea frumoasă nu e,
Dar cu vorba mă mîngîie.
Mîndra mea cînd se găteşte,
O lume la ea priveşte.
Mîndra mea, pocită eşti,
La ce dracu mai iubeşti ?!...
Mai lasă-te de beţie,
C-ai să ajungi la puşcărie !
Cine dracu te-a mai ras,
De ţi-a pus timbru pe nas ?
Te uitaşi într-o găleată,
Te văzuşi că eşti buzată.
Cine dracu să te ia
C-un nas cît o pătlăgea ?
Ai rămas de vorbă-n sat,
Parcă eşti dracu bălţat !

STRIGĂTURI

(107—200)

107

Cui nu-i place lăutarul,
Să-l mănînce-n viață-amarul ;
Lăutaru cu lăuta
O mărită și pe sluta.

108

Chiu, chiu, chiu, pînă ce-s viu,
Dac-oi muri, mort să fiu ;
Că eu și de-oi fi-n pămînt,
Și-acolo trebui să cînt.

109

Mi-ai strigat o strigătură
Și-ai făcut spume la gură ;
Da eu cîte ți-am strigat,
Pe nimenea n-am scuipat.

110

M-a făcut maica la foc,
Ușurel și bun de joc ;
Hora este de-nvîrtit
Și fetița de iubit.

111

Sus piciorul, la chimir,
Că fetele nu dau bir !
Sus piciorul, la cura
Fetele nu fac șușa !

112

Tîi-s trei,
Numai trei
Şi-nainte dacă vrei,
Lîngă mîndra cu cercei.

113

Nu te uita că sînt mic,
C-am durmit cam ghemuit ;
Nu te uita că-s imos,
C-am durmit la oi pe jos.
Iacă, iacă, iac-aşa,
Joacă iute, n-o lăsa.

114

Foaie verde busuioc,
Drag îmi e cu cine joc ;
Drag îmi e cu cin' mă-nvîrt,
Că miroase-a flori de cîmp.

115

Uite, uite, uite-aşa,
Să mă vadă mătuşa ;
Să mă vadă că joc bine,
Să dea fata după mine.

116

Fii, neică, mai potolită,
Nu juca-n horă sucită,
C-am să te calc pe picior
Ca să ştii de ce mi-e dor.

117

Hai la joc, neică, la joc,
Să batem hora pe loc.

Nu mi-e milă de opinci,
Că mai sint juninci pe-aici ;
Ci mi-e silă de obele,
C-a țesut maica la ele.

118

De strigat aş tot striga,
Dar se mînie puica,
N-am unde mai dejuga
Şi n-am ce mai săruta.

119

De n-ar fi ochi şi sprîncene,
N-ar mai fi păcate grele ;
Dar ochi şi sprîncene sînt,
Şi păcate-s pe pămînt.
Am păcate multicele,
Nu ştiu cum să scap de ele.

120

Cui nu-i place iubitu,
Nu-l mai rabde pămîntu ;
Cine iubeşte şi lasă,
Să stea departe de casă.

121

Strugurii se coc de soare
Şi mîndruța de dogoare,
De dogoarea dorului,
De focul odorului.

122

Frunzuliță de doi plopi,
Frumoasă-i mîndra la ochi ;
Frunzuliță dintr-un fag,
Frumoasă-i mîndra la cap ;

Frunzuliţă calapăr,
Frumoasă-i mîndra la păr ;
Şi bine-i mîndra făcută :
Nu-i nici crudă, nici trecută.

123

Dragă-mi eşti, leliţă,-naltă
Şi la mers cam legănată ;
Dragă-mi eşti, leliţă,-n joc,
Cînd te legeni mai cu foc ;
Şi cînd baţi tu cu piciorul,
Se aprinde-n mine dorul.

124

Uiu, iu şi iar aşa,
Pupă fata, n-o lăsa,
N-aştepta să zică ea ;
Ea nu zice că-i ruşine,
Da de-o pupi îi pare bine

125

Drag mi-e drumul cătră moară,
Cu mîndruţa bălăioară
Şi cu ochii mari căprii,
Cu buze trandafirii.

126

Gogule, buzele tele,
Duce-s-ar vîntul cu ele
La coada vîlcelii mele,
Că prea sînt pline de miere.

127

I-auzi una, i-auzi două,
Între două nu te plouă.
Între două româncuţe,
Dar să fie hărnicuţe

128

Foaie verde bob areu,
Mîndruţo, de dragul tău
M-aş băga la tatăl tău,
Nici pe an, nici pe simbrie,
Numai să mi te dea mie.

129

Fă, lele încinsă bine,
Bagă-mă slugă la tine,
Că sîmbrie nu ţi-oi cere,
Numai gură de plăcere,
C-aşa inima îmi cere

130

Nu te uita, lele, lung
Că n-am coarne să te-mpung ;
Uită-te pe sub sprîncene,
Pupu-ţi ochii dintre gene.

131

Nu te uita că-s't urîtă,
Că-s't a naibii-afurisită !
Unde e cămaşă ruptă,
Acolo-i dragoste multă.

132

Mîndruţă scurtă şi groasă,
Face-te-aş coadă la coasă,
Toată ziua să cosesc
Şi noaptea să te iubesc ;
Ziua să cosesc cu tine,
Noaptea să te culc cu mine.

133

Tu te duci, neică, sărace,
Eu cu doru ce m-oi face ?

Cin' pe braţ m-o legăna
Seara cînd iese luna ?

134

De-ar fi mîndra-n rînd cu mine,
Ne-am iubi de n-ar şti nimeni ;
Dar mîndra e pe alt tărîm
Şi n-o pot iubi curînd.

135

Cucuruz de pe-arătură,
Vino, mîndră, şi-mi dă gură,
Că destul nu-mi vei da mie,
Cît oi fi-n militărie.

136

Frunză verde şi-o lalea,
Sărmană inima mea
Cum se zbate şi se-ntoarce
Ca puişoru-n ghioace.

137

Frunză verde-o floricea,
De-aş şti eu pe maică-ta,
M-aş băga slugă la ea
Şi-aş sluji-n mare robie,
Fără bani, fără sîmbrie,
Numai să mi te dea mie.

138

Aolică, nea Costică,
Geabă ai casă de sticlă,
Că n-ai nici o ibomnică ;
Şi eu şed într-un bordei
Şi-am pe noapte două-trei.

139

Cînd mi-erai, neică, mai drag,
Te luă pe tine sub steag ;
Eu rămînsăi cu urîții,
Și cu moșii și cu sluții.

140

Femeia care-i frumoasă,
Nu-i păcat s-o ții la casă ;
Iară femeia urîtă
Nu-i păcat s-o dai pe rîpă.
Ce e bun îi lăudat,
Ce-i rău e de lepădat.

141

Mîndruliță, mîndra mea,
Schimbă suta, nu ședea
Și-mi plătește munca mea
Ca să-ți mai cioplesc gura,
Că latri prea mult cu ea.

142

De urît te poți ascunde,
Dar de dragoste n-ai unde ;
Că oriunde te-ai băga,
Dă buzna-n inima ta.

143

Oleoleo, mazăre verde,
Urîtu cu mine șede ;
Oleoleo, mazăre-aleasă,
Urîtu-i cu mine-n casă.

144

Femeia cu ochii verzi,
Ce-o zice să nu o crezi,
Că ea are amurez ;
Cînd o zice chiar şi zău,
Atunci iubeşte mai rău.

145

Mîndruţo de astă-vară,
Mă rogi să te iubesc iară.
Doar eu n-am înnebunit
Să iubesc ce-am părăsit.

146

Dragostea de văduvioară,
Ca mîncarea dulcişoară ;
Dragostea de nevestică,
Ca o prună pîrguită.

147

Ici e tină, ici e plop,
Ici mi-e bărbăţelul mort,
Şi-o să joc să mi-l îngrop.
Şi-o să-i vînd cămăşile,
Să mi-l plîngă fetele ;
Şi-o să-i port cojoacele,
Să mi-i fac soroacele,
Prin toate cîrciumile.

148

Mîndră naltă şi subţire
Şi frumoasă peste fire,
Tune boala-n cel ce-o ţine.
Că o ţine prea din scurt
Şi nu pot ca s-o sărut.

149

Frunză verde de-o sipică,
Nevestică tinerică,
Na de bea rachiu din sticlă
Şi vin din ulceaua mică,
Iubeşte şi n-avea frică.
Nu-ţi fi frică de bărbat,
Spune-mi mie cum să-l bat
Cu nuiele de la gard.

150

Nu te-nsura tu, măi vere,
Că muierea multe cere ;
Cere fluturi şi mărgele
Să puie pe opregele.
Cere căruţă cu cai
Şi tu, nătîngule, n-ai
Nici postavă de mălai.

151

Joacă-ţi, fată, horile,
Pînă-ţi porţi şi florile,
Că eşti fată, nu nevastă
Şi mai paşti oile-n coastă.
Că dacă te-i mărita
Ca să joci nu vei putea :
În casă, de soacră-ta,
Afară, de socru-tău,
La cîmp, de urîtu-tău.

152

Moşule, barbă căruntă,
Ce-ţi tot duci baba la nuntă ?
Nici nu joacă, nici nu cîntă,
Numai din gură frămîntă.

153

Oi lua pe cine-mi place !
N-aibă casă că ne-om face

Şi-om munci noi amîndoi,
Ne-om face rost şi de boi,
Şi-om trăi ca vai de noi.

154

De iubit nu m-oi lăsa,
Pínă n-o veni popa,
Popa cu cădelniţa
Să ierte pe răposat.
Că de iubit s-a lăsat.
Stă acum întins pe spate
Şi s-a lăsat de păcate.

155

Foaie verde pelinită,
De m-aş vede-ntre altiţă,
N-aş mai zice „Doamne-liţă".
Şi să zic şi trei lalale,
De m-aş vede-ntre cocoane,
N-aş mai zice : „Ia-mă Doamne".

156

Frunzuliţă ş-o lalea,
Să-ţi trăiască maică-ta
C-a ştiut ce-a legănat
Şi frumos că ţi-a cîntat ;
N-ai ieşit ca tată-tău,
Nătăfleţ şi nătărău,
Bun de-aruncat pe pîrău.

157

Bucură-te, soacră mare,
Că-ţi vine pieptănătoare,
Să te pieptene în cap
Cu un retevei de fag.

158

Rumenele de n-ar fi,
Multe fete-ar bătrîni ;
D-aşa ele tot îs nouă,
Bune-s de clocit pe ouă.

159

Ia te uită, lele, uită,
C-ai pus rumeneală multă ;
Să mai radem cu custura,
Să mai rumenim pe una.

160

Albă eşti, frumoasă eşti,
Numai cînd te rumeneşti ;
Da cînd eşti nerumenită,
Eşti ca naiba de urîtă.
Te-aş pune pază la ceapă,
Mi-e frică că-mi ceri şi apă.

161

Frunză verde măr uscat,
Iată ţaţa s-a-mpudrat.
Frunză verde bob năut,
Parcă ai mai şi băut
Că la nas te-ai înroşit,
Iar la buză-ai vineţit.

162

Unde văd furca şi fusu,
Parcă-i ursaru cu ursu ;
Cînd văd fusu sfîrîind,
Parcă-i ursu mormăind.

163

De merg seara prin obor,
Fug vacile, se omor,
Cred că eu sînt boala lor.
Iar un vițeluș bălțat
A fugit pîn-a crăpat.

164

Cine-mi hăulește-n luncă ?
Bătăioasă fără furcă.
Zi-i dracului să se ducă,
Îmi pier oamenii din muncă.

165

Eu la joc știu a juca,
Dar la lucru ba, ba, ba.
Furca lungă-i boala mea,
De război n-aș întreba,
Ploschița-i inima mea,
De urît ea m-o scăpa.

166

Părul tău nu trebui tuns,
Numai pieptănat și uns
Cu unsoare din butoi,
Să nu facă păduchei.

167

Foaie verde ș-o lalea,
Mărită-ți, bade, fata !
Mărita-o-aș, vai de mine,
Dar n-o latră nici un cîine ;
C-a lătrat-o unul surd,
Nici lui că nu i-a plăcut.

168

Decît să înting în unt
Şi să mă uit în pămînt,
Mai bine să-nting în sare,
Să mă uit cu drag la soare.

169

Aoleo, nimeni nu vrea
Să te ia-n casă belea,
Că eşti urîtă şi rea
Şi latri ca meliţa.

170

Aoleo, bolnavă sînt,
La bărbat n-am crezămînt ;
Aoleo, ce boală grea,
Doar la joc mai scap de ea.

171

Cîte mîndre-s cu pieptare,
Toate-s oable de spinare ;
Numai mîndruliţa mea
E dreaptă ca secera.
Nu ştiu cum aş îndrepta-o ?
Poate moartea cînd ar lua-o.

172

Frunză verde izmă creaţă,
Am iubit doi ochi în viaţă :
Unul chior şi altu cu-albeaţă,
Şi nasul legat cu aţă.

173

Frunză verde tămîioară,
Dragă mi-e fetiţa chioară,
Suflă-n foc şi vede-n oală.

174

M-aş duce şi eu la nuntă,
Dar mi-e nevasta urîtă.
Să te uiţi la fraţii mei,
Cu zambile după ei.
Să te uiţi şi la a mea,
Parcă e Somodiva,
Fug şi vacile de ea.

175

Nevasta de nu ţi-o place,
O dai naibii, n-ai ce-i face ;
Cu pămîntul ce să faci ?
Ce folos de boi şi vaci ?
Stai cu toanta-n bătătură,
Toată ziua-i dă din gură.

176

Fetele din Bălăceşti
Dau gunoiul pe fereşti ;
Stai în loc şi te cruceşti.

177

Mîndrele de pe vîlcele
Spală iile-n ulcele
Şi le-ntind sus pe grădele,
De latră cîinii la ele.
Le ridică mai în sus,
Urlă cîinii ca la urs.

178

Cine joacă hora-n drum ?
Două fete ş-un nebun ;
Fetele lui Torontoacă,
Ele cîntă, ele joacă.

179

Frunză verde trei coceni,
Stricaţi hora, măi Broşteni,
Că s-a prins nătînga iară
Şi ne face de ocară.

180

Gheorghe numai cisme are
Şi se crede boier mare ;
De-ar avea şi cioareci noi.
Nici n-ar mai vorbi cu noi.

181

La casa cu fete multe,
Gunoiu-n casă se-mpute,
Iar blidele nespălate,
De-o lună şi jumătate.

182

Uite ce fată mi-am prins !
La cămaşă poale nu-s.
— Ba le am şi-s puse bine,
Nu le-am luat acum la mine
Că cu ele mi-i ruşine.

183

Fugi de-aicea, trenţuroasă,
Să joc eu că am cămaşă.
Joacă, joacă, dar nu prea,
Nici cămaşa nu-i a ta,
Zevelcuţa tot aşa.
C-a murit una de boală
Şi ţi le-a dat de pomană.

184

Mărită-te, huzulină,
Că tu eşti fată bătrînă,
Că şi dracu s-a-nsurat
Şi pe tine nu te-a luat.

185

Neică, eu m-aş mărita,
Cu mătura nu pot da,
Pîine nu pot frămînta,
Dar la joc m-aş îndesa ;
Căci la joc eu sînt ca focul,
Dar la lucru plînge locul.

186

Măria-i vrednică, ea,
Vrednică naiba s-o ia.
Puse oala să se lea,
Şi crescu iarba sub ea.
Nătîngia şi prostia
Sînt mai rele decît rîia.

187

Lele, albă la drumeţi,
Cu cămaşa cu codeţi,
Şi cu stelniţi pe pereţi,
Multe-albele ţi-ai mai pus,
Numai pe nas n-a ajuns.

188

Nuieluşă din cireşi,
Are mîndra opt cămăşi :
Trei sînt rupte, patru sparte,
Şi-a de-a opta ruptă-n spate.

189

A intrat motanu-n lapte,
Iar pisica jumătate.
I-au rămas urechile,
Să le sugă fetele.

190

Hai la joc, la joc, la joc,
La furcă nu ştiu de loc ;
Nici furca, nici igliţa,
Că mi-a fost dragă hora.

191

Cîtu-i lelea de voinică,
Doarme lîngă mămăligă ;
Mămăliga fierbe-n oală,
Ea cu somnul se omoară.

192

De s-ar ţese pînza-n baltă,
Fără iţe, fără spată,
Fără leac de suveicuţă,
Ar ţese şi-a mea mîndruţă ;
Suveica şi iţele
Îi mănîncă zilele.

193

Foicică şi-o muşcată,
Fata muichii, cea jucată,
Cu casa nemăturată,
Să pui boii la tînjală,
Ca să scoţi gunoiu-afară,
De sub pat, sub lăvicioară.

194

Am o mîndră cît o cruce,
Nici la apă nu se duce ;
Se coace de sete mîţa
Că este goală vedriţa.

195

De-ar paşte şi fetele,
Pe coastă ca caprele,
Pînă lumea n-aş lucra,
Tot la capre aş şedea.

196

Bate-l, Doamne, şi-l usucă
Pe cine a pus pomi pe luncă,
De fac toţi umbră prea multă,
De-şi uită băieţi de muncă
Şi fetiţele de furcă.

197

Săraca creaca de prun,
Cum face pe Ion nebun ;
De cînd bea rachiu de prună,
Nu poartă căciulă bună.

198

Din furcă şi din gherghef
N-am mai văzut făcînd chef ;
Da din oca şi din litră
Toată lumea-i veselită.

199

Moşul cel cu barba sură
Ar vrea şi el să-i dau gură ;
Dar gura mea nu-i de fier
S-o dau la toţi cîţi o cer.

200

Foaie verde flori şi foi,
Tremuraţi astăzi ciocoi
C-a venit vremea d-apoi
Să-njugaţi cocoanele,
Să v-araţi pogoanele.

GLOSAR

A

armaş, s. m. = slujbaş ori călător pedestru înarmat, rătăcitor, 101.
arnigi, s. n. = arnici, bumbac colorat răsucit într-un fir, întrebuinţat la cusutul înfloriturilor pe cămăşi, 26.
arsite, adj. = blestemate, afurisite, 3.

C

ciungărit, adj. = se spune despre un pom cu crengile ciumpăvite, tăiate, retezate, 3.
clisă, s. f. = cocă, ceva moale, neasimilabil, unsuros, greţos, neplăcut, 42.
cocleţi, s. n. = (cămaşă cu cocleţi) cusută cu motive înaintea acului, 187.
crescioară, s. f. = (diminutiv de la cracă, creacă, creangă) crecuţă, crenguţă, 76.
cucă, s. f. = deal înalt şi izolat, 82

D

dăloagă, s. f. = dîrlog, cureaua frîului de călărie, 57.
durlan, s. m. — tînăr, holtei, voinic, 78.

F

fluture, s. m. = ornament mic şi sclipitor în formă de disc, care se aplică pe îmbrăcămintea femeiască (fote, ii), 150.

G

grădea, s. f. = nuia din care se îngrădeşte gardul, 177.
golumb, s. m. = porumbel, 84.

H

huzulină, s. f. = fată fără grijă, zurlie, nepăsătoare, rămasă nemăritată, 184.

Î

imos, adj. = murdar, mînjit, 113.

J

jordea, s. f. = nuia lungă, subţire şi flexibilă, 59

O

opreg, pl. opregele, s. n. = fotă, 150.
oblu, ă, adj. = drept, ă, 171.

P

postavă, s. f. = albie servind la frămîntatul aluatului, 150.
polog, s. n. = mănunchi de fîn sau de grîu care urmează să fie adunat sau legat în snopi, 66.
pînzui, vb. = a acoperi cu un giulgiu faţa sau trupul unui mort, 35.

S

slot, *zlot*, s. m. = monedă de aur de valoarea unui galben, care a circulat în Europa centrală şi răsăriteană între sec. al XV-lea şi al XVIII-lea, 5.
stelniţă, s. f. = ploşniţă, 187.
sorţ, de la sorţi = de la serviciul militar, recrutarea se făcea pe vremuri prin sistemul sorţilor, 5.

INDICE DE INFORMATORI

ION N. POPESCU

Doine şi cîntece din Oltenia şi Muntenia

Autorul acestei culegeri a făcut parte din „tovărăşia folcloriştilor olteni" înfiinţată în anul 1927 sub denumirea *Suflet oltenesc* şi patronată de binecunoscutul folclorist Th. Bălăşel.

Ion N. Popescu s-a născut la 8 februarie 1887, în Voiceşti, Vîlcea, ca fiu al Ioanei (născută Marin Caplea) şi al lui Nae M. Popescu, ţărani. A urmat 4 clase primare (sept. 1894-iunie 1898) în satul natal şi a repetat, benevol, pe a patra, la Drăgăşani (1898—1899).

Între 1899—1902 a urmat cursurile liceului din Craiova, de unde s-a retras în 1902, pentru a se înscrie la Şcoala normală din Craiova, devenind, după absolvirea ei, posesor al unei diplome de învăţător.

La 1 decembrie 1909 a fost numit învăţător cu titlu provizoriu la şcoala primară din Ştefăneşti, Vîlcea. În 1913 a obţinut titlul de învăţător definitiv.

După război, s-a ocupat intens de culegerea cîntecelor populare, alcătuindu-şi o bogată culegere, şi totodată a colaborat cu numeroase şi diverse articole la principalele reviste de folclor : *Şezătoarea, Ion Creangă, Ghiluşul, Comoara satelor, Făt-Frumos, Tudor Pamfile, Suflet oltenesc, Izvoraşul* etc.

Bibliografia culegerilor folclorice publicate în revistele amintite dovedeşte că Ion N. Popescu a îmbrăţişat folclorul în bogata lui varietate : basme, cîntece bătrîneşti, cîntece de război, vorbe adînci, zicători, proverbe, pilde,

cuvinte dialectale, datine și credințe, tradiții, povestiri și legende, cîntece de dragoste și dor etc.

În același timp a strîns material pentru lucrarea *O încercare de bibliografie a folcorului român*, citată și apreciată în revistele de specialitate ale vremii. Referindu-se la ea, A. Gorovei (*Anuarul Arhivei de folclor*, I, Cluj, 1932) scria : „D-l Ion N. Popescu — de la 1912 — a rămas un colaborator statornic al *Șezătorii* și cercetările sale despre bibliografia folclorului nostru au atras și atenția altor specialiști din străinătate."

Pasionat pentru problemele folcloristicii, Ion N. Popescu a întreținut corespondență cu I. Bianu, A. Gorovei, T. Pamfile, M. Lupescu, S. T. Kirileanu, C. Rădulescu-Codin, S. Pușcariu, I. Mușlea, Gh. N. Dumitrescu-Bistrița.

Este de menționat și colaborarea cu material folcloric a lui Ion N. Popescu la următoarele lucrări : *Credințe și superstiții* de A. Gorovei, 1915 ; *Mitologie românească* de T. Pamfile, 1916 ; *Frămîntări de limbă* de Șt. St. Tuțescu și S. T. Kirileanu, Craiova, 1913 ; *Cîntece și hore* de G. Fira, 1916.

Împreună cu N. I. Dumitrașcu a publicat : *De la frații noștri din Muntenia, snoave, glume, ghicitori*, Astra, Sibiu, 1932 ; *De haz și necaz — vorbe de clacă (snoave, glume, anecdote) ; Ghicitori.*

Culegerea care vede acum lumina tiparului, înmănunchează o valoroasă selecție din tot ceea ce a cules mai bun Ion N. Popescu între anii 1901—1912, în comunele Ștefănești, Voicești (județul Olt), precum și de pe cuprinsul județului Vîlcea. Au fost cercetate comunele din jurul localităților : Amaradia, Balș, Calafat, Craiova, Oltețu, Segarcea, din județele Dolj, Gorj și Olt.

Culegerea se deschide cu un cîntec în care se exprimă în tonalităţi viguroase hotărîrea foştilor umiliţi de a trage „brazda dracului, / la uşa bogatului". Un alt cîntec poartă tristeţea de a trăi doar între duşmani şi îndemnul la incendierea asupritorilor, aşa cum s-a şi întîmplat la 1907 :

... mi-vă de duşmani,
Să mă ţin de voi cinci ani,
Cu iască şi cu amnari ;
Cu chibritu-n pozînari
Şi cu cremenea-n căciulă,
Să vă las cu deştiu-n gură !

Capitolul cîntecelor de sărăcie şi revoltă este împlinit, mai ales, prin lirica haiducească.

O piesă de valoare este *Cîntecul răscoalei din 1907,* cules, aşa cum notează Ion N. Popescu, de colegul său Atanasie I. Şerbănescu (Goeşti, Argeş) cînd era sentinelă, în august 1907, de la mai mulţi ţărani, închişi în arestul preventiv central din Craiova.

Cîntecul, de o viguroasă forţă demascatoare, este unul din cele mai viguroase închinate răscoalei, cauzelor ei sociale :

Şi ne-am pomenit muncind,
Nu de-acum, foarte demult,
La ciocoi în jug trăgînd.
Pentru-o vacă de-o aveam,
Toată vara clăcuiam ;
Cînd era la socoteală,
Mai datoram înc-o vară !

Cîntăreţul popular indică pe adevăraţii vinovaţi pentru starea de cruntă înapoiere a ţărănimii :

Ţară, ţară, ţărişoară,
Iartă lumea de-nchisoare
Că nu ea e vinovată !

Vinovat este ciocoiul
Ca să facă pe jeroiul,
Fiind iubitor de-argint
Şi şarpe afurisit.

Cele 270 de versuri ale cîntecului nu oferă, în toate amănuntele, o precisă viziune ştiinţific-istorică asupra răscoalei ; ele alcătuiesc totuşi un document artistic, remarcabil în literatura populară a răscoalei.

Secţiunea liricii erotice aduce o reală contribuţie la cunoaşterea specificului liricii olteneşti, cu nota ei pronunţat senzuală definită de unii, în mod fals, drept amprentă a lăutarilor.

Cele cîteva date biografice şi bibliografice oferite în această prezentare provin din *Calendarul* revistei *Izvoraşul* pe anul 1934, care ne-a parvenit prin bunăvoinţa lui Gh. N. Dumitrescu-Bistriţa.

Manuscrisul culegerii a fost descoperit şi prezentat la editură de către prof. Ion Nijloveanu din Slatina.

DOINE ŞI CÎNTECE

(1—246)

CÎNTECE DE SĂRĂCIE ŞI REVOLTĂ

1

Foaie verde de-o nălucă,
Mă suii în deal, în cucă,
Mă uitai în vale,-n luncă,
Toate plugurile umblă.
Numai pluguleţu meu
L-a-nţelenit Dumnezău,
Şăde unde l-am pus eu.
Boii pasc la iarbă verde,
Şi băieţii după fete.
Dar-ar bunul Dumnezău
Să mi-l mai pornesc şi eu,
Să trag brazda dracului
La uşa bogatului.

2

Foaie verde de lipan,
Ce bine trăiam eu an
Că n-aveam nici un duşman !
Dar de-alaltăieri, de luni,
Nu poci trăi de minciuni :
...-mi-vă de duşmani,
Să mă ţiu de voi cinci ani
Cu iască şi cu amnari,
Cu chibritu-n pozînari
Şi cu cremenea-n căciulă,
Să vă las cu deştiu-n gură !

3

Foaie verde solz de peşte,
Bate vîntu, iarba creşte,
Primăvara că-mi soseşte,

Zăpada să-mpleticeşte,
Oamenii de plug se găteşte,
Mîndra mea se premeneşte,
Iasă-n poartă şi priveşte,
Şi se uită-n deal şerpeşte
Să vază ce-mi mai iubeşte.
Băui apă din boloc
Să mai potolesc din foc;
Băui apă din urcior
Să mai potolesc din dor.
Foaie verde foi ca fraga,
Dete frunza, dete iarba,
Dete şi lunca săraca,
Detei scrisoare la tata
Să nu-mi mai nădească sapa
Că cheltuie bani dăgeaba,
Că eu nu mai sap cu sapa.
Sapa-ngustă,
coada lungă,
Îmi rămîi sara pă luncă.
Foileană d-o urzîcă,
Pusăi zgarda la măciucă,
Mi-apucai drumu pîn luncă.
Foaie verde de trei foi,
Şi mă culcai la strîmtori,
Pe-unde trec negustori.
Trecu şi-un ciocoi călare,
Mi-l apucai de chiotoare
Să mi-l pungăş' de parale.

4

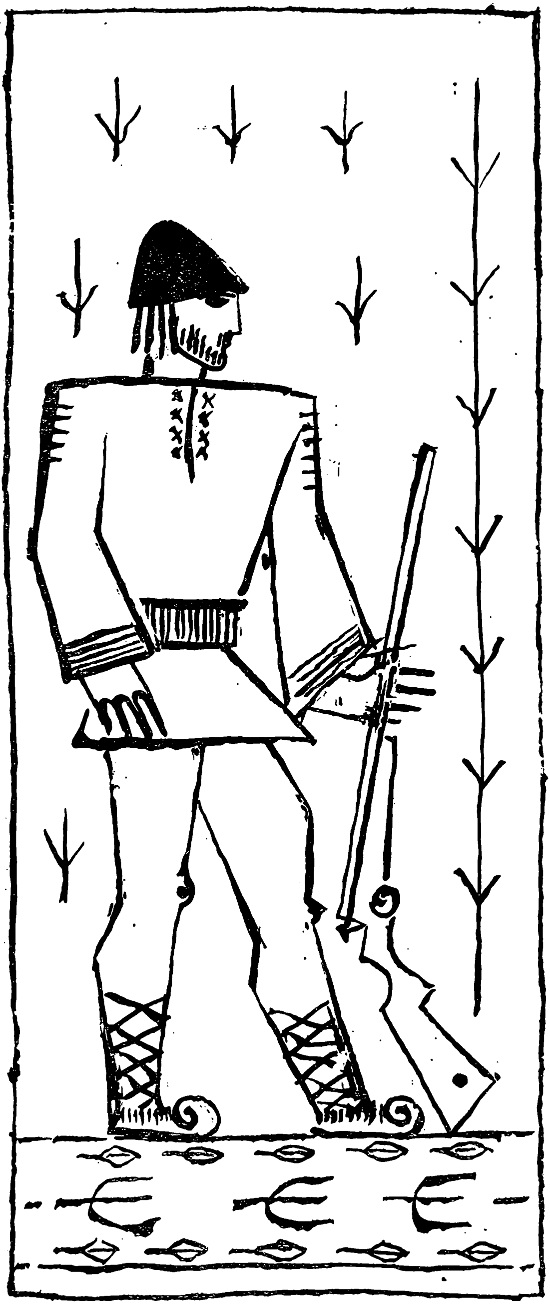
Foaie verde bob năut,
Mă uitai la răsărit,
Văzui primăvara viind,
Colţu la iarbă-nverzînd.
Pusei mîinile-n pămînt,
Mă sculai în sus oftînd,
Văzui frunza ca paraua,
Colţu ierbii ca undreaua.
Îmi luai puşca şi vergeaua
Şi mi-apucai poteceaua,
Poteceaua după culme,
Ea ce vede, nu mai spune.

5

Foaie verde trei masline,
Mă uitai la vale bine,
Foaie verde bob năut,
Văzui primăvara viind.
Foaie verde micşunea,
Aşa frumos că venea
Cu frunza şi cu iarba !
Foaie verde ş-o răsură,
Veni primăvara bună,
Veni cucu-n bătătură
Şi mi-a spus d-o vorbă bună,
Eu săpam pe curătură.
Foaie verde bobului,
Eu atuncea ce făcui ?
Lăsai sapa dracului
Şi intrai în codru lui.

6

Foaie verde ş-o mărulă,
Veni cucu-n bătătură
Şi-mi spusă d-o vorbă bună,
De-mi căzu sapa din mînă.
Şi-mi cîntă o dată din gură
Că nu-i primăvara bună,
Să mă las de curătură
Că nu fac nici o frîntură.
Cînd oi zice foi spanacu,
Lăpădai sapa la dracu,
Văzui frunza ca pătacu
Şi lăstărelu ca acu,
Intrai în codru, săracu.
Trimesăi vorbă la tata
Să nu mai nădească sapa
Că strică banii degeaba.
Văzui frunza ca paraua,
Lăstărelu ca undreaua,
Şi-mi apucai poteceaua ;
Poteceaua după culme,
Făcută de trei copile,
Pardosită cu alune.



Mă suii în deal, în cucă,
Mă uitai în vale,-n luncă,
Toate plugurile umblă.

7

Foaie verde fir lalea,
Ascultă, Mariţa mea,
Ia cotu şi foarfeca
Şi vigu cu abaua,
Croieşte-mi d-o ipingea
Cu florile cît palma
Să intru-n codru cu ea.
Foaie verde bob năut,
Să-mi croieşti ş-un imurluc
Verde ca frunza de nuc
Că la toamnă iar mă duc.
Or mă duc în haiducie,
Or să scap de miliţîie,
Puica mea cui să rămîie ?
Foaie verde ş-o lalea,
N-am cuţit m-aş junghia
Şi pă mine şi pă ea,
Dă s-o duce pomina !

8

...tu-ţi legea ta, făgui,
De ce n-ai venit să-mi spui
Cînd a dat frunza dintîi ?
Să-mi iau armele din cui,
Frînta de la căpătîi,
Şi să mă trag la culare —
Să fac vreo două parale,
Să fac vreo doi gălbiori
De la băieţi negustori,
Trec la bîlci, la Rîureni,
Să-şi cumpere bouleni.
Frunzuliţă foi de nuc,
De mult n-am mai fost haiduc ;
Să-mi iau frînta să mi-o ung,
Să m-apuc de haiducit ;
Să mă apuc de furat
La neveste cu bărbat ;

Să le fur noaptea din pat,
Să las bărbații săraci
Și copiii desfășați.
...tu-ți legea, cărpiniș,
Rău făcuși de-ngălbeniși ;
Mergeam pîn tine pitiș,
Cu săbioară tîrîși,
Cu paloșu curmeziși.

9

Foaie verde de lipan,
Sînt fecior de cartian,
Născut în munții Balcani.
Port cămașă de tulpan,
Căciulă de astrahan,
Cojocel de miel bîrsan,
Cu ghete de saftian,
Cu condeiu dă tufan,
Cînd oi scrie, ține-un an !
Foaie verde mărăcine,
Cine mi-are mie bine
I-aș da inima din mine
Și portofelu cu rile.
Foaie verde bob areu,
Cine mi-are mie rău,
Eu sînt șarpe din dudău,
Dă-i galbini de mușcă rău.

10

Măi stejar pletos și verde,
Ce-ți înalți vîrfu-n pădure,
Dă su tine nu se vede
Haiducel în codru verde ?
Vin la mine, băiețele,
Ca să-ți dau armele mele ;
Arme mîndre, de pandur,
Cu aur jur-împrejur.
Tu la brîu cîn' l-ei purta,
Colea-n vale ăi afla
O fetiță mîndruliță
Ce ț-o da ochi și guriță.

Noi, haiducii, haiduci să fim,
Că dă poteri nu fugim ;
Sîn' haiduc, haiduc viteaz
Du pîn codru de la Breaz.

11

Arză-te focu, hăţiş,
Nu-mi crescuşi pădure mare,
Şi-mi crescuşi mică şi rară,
Potera mă-nconjurară,
Mă prinsără, mă legară,
La temniţă mă băgară
În pădurea ceea mare.
Acolo mi-este o-nchisoare,
Închisoare pentru soldaţi,
Şi mi-i ţine tot legaţi.

12

Frunză verde măruleţ,
Căpitane de Cerneţ,
Nu mă ţine la coteţ
Pentr-un pui de mînzuleţ.
Că eu nu vi l-am furat,
Şi eu că l-am cumpărat
Cu bani după sărutat !
Foaie verde tiriplic,
Şi cu bani după iubit !
...-mi-te-n bot de mînz,
De cînd gonesc să te prinz,
Mi-a venit soarele-n prînz.
Foaie verde de dudău,
Cum făcui de te prinsei
Tomna-n lacul lui Ştirbei ?
Foaie vede ş-o lalea,
De cînd să ies la şuşea,
Păgubaşu mă sosa.
Foaie verde bob năut,
Tu voinic şi eu voinic,
Să taci, să nu zici nimic
Că-ţi pui capu la pămînt,
Şi cu murgu tot mă duc

La mîndruța dă dămult
Să mi-o pup, să mi-o sărut.
Furai ceapă, furai praz,
Furai d-un cîrlăior breaz ;
Furai ș-o iapă șoldie
Și mă băgă-n pușcărie.

13

Frunzuliță izmă creață,
Ceață, ceață negureață,
Ia-te mai de dimineață
Du pe lungu drumului,
Du pe poala codrului,
Du pe coama murgului ;
Că m-apucă ziua-n sat
Și mi-i șade rău legat,
Că-s băiat de om bogat,
Cu mîndruță de-apucat
Și cu murgu de furat.

14

Cîntecul răscoalei din 1907

Foaie verde de vizdei,
În anu cincizeci și trei,
Cînd s-a-ncoronat Știrbei,
Puneai plugu unde vreai
Și arai pe cît puteai.
Cînd s-a-ncoronat și Ghica,
Bătrînii răsuceau chica.
Domnu Cuza, om cu cap,
Pe noi ne-a delimitat ;
Din păduri ne-a adunat
Și-n linii ne-a așezat.
Ne-a dat atunci ce ne-a dat,
Cît Dumnezeu l-a-nvățat,
De casă, șapte pogoane,
Ascultă-l și vezi-l, Doamne,
Ușurîndu-i mormințălu,
Odinindu-i sufletălu.

★

Foaie verde bob năut,
De-atunci a trecut timp mult,
Noi foarte ne-am înmulţit,
Pămîntul a devenit
La fraţi, surori, împărţit,
Iar acum s-a şi pierdut
Rostul nostru de pămînt.
Şi ne-am pomenit muncind,
Nu de-acum, foarte demult,
La ciocoi în jug trăgînd.
Pentr-o vacă de-o aveam,
Toată vara clăcuiam ;
Cînd era la socoteală,
Mai datoram înc-o vară !

★

Foaie verde trei granate,
Anu nouă sute şapte,
Cînd am fost bătuţi la spate
Cu beţe, funii udate,
Of ! ! Ce fapte blestemate !
Foaie verde d-arţăraş,
De sus a venit răvaş,
S-a-nconcentrat dorobanţi
Şi i-a trimes prin comune
Ca să-şi bată joc de lume ;
Îi bătea şi canonea,
Pe care-cum îl prindea,
Şi la puşcă-i trimetea,
Unde îi vedeai picînd
Tot ca iepurii de crîng.

. . . .

Cobori, Doamne, pe pămînt,
Vezi ciocoii ce-au făcut,
Că ne-au prăpădit de-a rînd,
Au rămas copii plîngînd,
Mii de neveste jelind,
Cîinii prin sate urlînd,
Satu pustiu rămîind.

★

De-am făcut, de n-am făcut,
Primarii ni s-a vorbit
Cu grecii şi cu ciocoii
Şi pe-acas' ne-a jefuit,
Nainte ce le-a ieşit.
Ţoale din casă scoţînd,
Cu chibrituri scăpărînd,
Le-a pus foc numaidecît,
Cenuşa s-a dus în vînt...

★

Foaie verde matostat,
Ne-a legat, ne-a ferecat
Şi-n gura puştii ne-a dat.
Armata i-a ascultat
Că era asediu dat,
Mulţi dintre noi au picat !
Foaie verde solz de peşte,
Doamne, pe primari trăzneşte
Că el stă şi ne pîrăşte.
A fost meşter de pîrît,
Foarte bine-i dovedit
Că din primari s-a-nceput
Faptul ce s-a săvîrşit.

★

Foaie verde de trei flori,
Regimentu roşiori,
Cînd a mers în Oprişori,
Cu grecii s-a-mpreunat
Şi tot ca ei s-a-mbrăcat,
Şi pe ţărani i-a-mpuşcat
Fără să fi fost la fapt,
Ci de-acas', de lîngă gard,
Nu-n momentu răsculat.
Doamne, cum ăi fi răbdat
Aşa ceas îngreunat
De sînge nevinovat ?
Foaie verde trei alune,
Ai răbdat blestem pe lume
Cînd au fost strînşi la Pătule
Oameni din comuni vecine
Şi i-a pus sute la rînd,
Gloanţe de război cercînd.

Rămîn mame şi copii
Cu jale ca-n barbarii !

★

Asta, Doamne, n-am crezut,
Că ce-a fost, nu s-a văzut,
Nici citit, nici auzit
Să se-ntîmple pe pămînt !
Strînsasem din tinereţe,
Şi soldaţi, luînd poveţe,
Ne-a distrus la bătrîneţe ;
Oastea noastră, românească,
Nu alta de-a păgînească !...

. . . .

Şi iar foaie de năgară,
A căzut blestem pe ţară
Cu cumplita de răscoală.
Mulţi au dezertat din ţară
Ş-au trecut peste hotară
Ca să scape, să nu moară.
Vreo zece-cinsprece mii
I-a băgat prin puşcării,
Despărţindu-i de copii,
Casele lor pustiind.
Şi în urmă le-a pus foc,
Nu se mai cunosc deloc.
Cînd a fost în Băileşti,
Stai în loc şi te jeleşti :
Cinzeci de averi la rînd,
Bombardate la minut !
Iar numele celor morţi
Pomenindu-se de toţi,
Căci i-a omorît legaţi,
Cei mai mulţi nevinovaţi,
Nici cel puţin întrebaţi.
Foaie verde trei aglice,
Astronom e care-or zice,
(Limba din gură să-i pice,
S-o ia cîinii s-o mănînce,
Corpu să i se usuce !)
Căci n-au fost aceste fapte
De la Dumnezeu lăsate !

Căci al puternic şi sfînt
Îndelung a suferit,
A stat numai la privit,
C-altă treabă n-a avut.
La-nceput, cînd ne-a făcut,
Cred că ne-a şi rînduit :
„Creşteţi şi vă înmulţiţi
Şi pămîntu stăpîniţi ;
Cu sapa să vi-l lucraţi,
Cu furca să vă-mbrăcaţi."

★

Foaie verde mărgărit,
Astăzi cum a devenit,
Cine l-a hotărnicit ?
Moşii mari pe el făcînd
Şi făcîndu-se stăpîni
Tot fraţi de-ai noştri, români !
A venit vremea de-apoi,
S-au prăpădit mulţi din noi,
Pîrîţi la greci şi ciocoi
Ce-ncălecase pe noi.
Cît au fost călări pe noi,
Rămăsasem făr-de boi
Şi-n obor cu două oi.

★

De la Bucureşti în sus,
Veste-n lume a ajuns
Că din gară pînă-n gară
Toţi ţăranii de la ţară
S-au pomenit în răscoală,
Că nu mai au loc în ţară.
Strigă toţi, măcar să moară,
Şi se plîng şi se jelesc
Că-n timpu care-a venit
Nu mai e de suferit,
Biciu şi jugu purtînd...

★

Foaie verde foaie lată,
Ţara noastră-i blestemată

Cum în lume nu e alta,
C-a-mpuşcat copil pe tată,
Şi mulţi lipsesc din noi, Doamne !
Înfundaţi pe la-nchisoare,
Betegi şi lipiţi de foame !
De-am făcut, de n-am făcut,
N-a fost credet pe pămînt,
Şi pe-acas' ne-au jefuit
Jandarii cînd a venit —
Mulţi din ei s-a procopsit !

★

Foaie verde de trei boj',
Sărmanu judeţu Dolj !
Mult să stai şi să-l priveşti
Şi pe urmă să-l jeleşti
Căci a fost judeţ cu jale,
Omorît prin bombardare,
De-a mers vestea pîn'la mare !
Foaie verde pelinită,
Groază mare la Sălcuţa :
În curtea lui Naie Popp
A fost adus mult norod ;
Mulţi aduşi din depărtare
Fiin'că era curtea mare
Şi putea ca să-i omoare.
Acolo, trei cîrciumari,
Ce sînt şi proprietari,
Ei cîtetrei s-au vorbit
Ş-o comisie au făcut.
Începea de judeca,
Cîte un ţăran băga
Şi la moarte-l condamna ;
Nici o vorbă nu erea,
Numaidecît poruncea
În curte de-i aşeza
Şi la ochi i-acoperea.
Salve de foc repeta,
Pînă cînd îi ciuruia
Şi-n sînge se tot bătea,
Pînă sufletele-şi da.
Atunci tovarăşi-i lua,
Afar' din curte-i scotea
Şi-ntr-o groapă i-arunca,
Numaidecît se umplea.

Mulţi p-afară rămînea,
Curcanii se grămădea,
Cu ciocurile-i ciocănea,
Cu carnea lor se hrănea ;
Pe la gît, pe la picioare,
Rămîneau oasele goale...
Să vezi ordin ciocoiesc,
Nu de la stăpîn domnesc !
Cei trei din comisiune
Vreau ca să vi-i spun pe nume :
Unu-i domnu Mateescu,
Unu, Ilie Mirescu
Şi cu Ştefan Creţulescu.
Au prăpădit lume multă,
Fi-le-ar viaţa-afurisită !

★

Foaie verde matostat,
Doamne, nu o fi păcat
De lumea ce s-a-mpuşcat,
Sînge drept, nevinovat ?
Foaie verde trei alune,
De-ai şti, ţară, cîtă lume
Nu mai calcă azi prin tine,
Mult ai plînge ş-ai ofta
Coprinsă de jale grea !
Blestemată-ai fost tu, ţară,
În această primăvară.
Ţară, ţară, ţărişoară,
Iartă lumea de-nchisoare,
Că ea nu e vinovată ;
Vinovat este ciocoiul,
Ca să facă pe jeroiul,
Fiind iubitor de-argint
Şi şarpe afurisit.

. . . .

Dar acuma, în trei zile,
Au murit treizeci de mii !
Eroii din război scăpaţi
Au fost întîi căutaţi
Şi la moment împuşcaţi.
Sărmanii, mult au luptat
Ş-acum ce s-au mai rugat,
Dar n-a fost loc de scăpat !...

Iar din noi, ce-am mai rămas,
Sînt toţi schilodiţi pe-acas',
Unde-a scăpat de n-au ars ;
Şi cei ce sînt la-nchisoare
Zac între ziduri la soare,
Cîtă e ziua de mare.
Foaie verde de năgară,
Copiii plîng în a lor ţară
Că nu-i tată să-i milească,
Nici mamă să-i mîngîiască ;
Părinţii s-au prăpădit
Pentru c-au cerut pămînt,
Cu gloanţe i-a dăruit.
Şi-acum să zicem : amin !
Că fu cîntecul deplin
Din ideia lui Marin,
Care-a ştiut de-a-nvăţat
Ş-acest cîntec l-a format.

CÎNTECE DE CĂTĂNIE ŞI RĂZBOI

15

Foaie verde trei masline,
Eu plec, satule, din tine,
Fetele plîng după mine,
Daică le-am făcut vun bine !
Să le fi făcut vun rău,
Or n-ar fi păcatu meu ?
Foaie verde de măr dulce,
— Să-mi spui, Gheorghe, cînd te-i duce,
Să te spăl în lapte dulce.
— Da să mă speli şi-n zahar,
Dacă-mi pui şaua pă cal,
Foaie verde sălcioară,
Şi picioru strîng în scară,
Eu îmi ies din sat afară.
— Mă Gheorghe, cînd ăi pleca,
Să dai pîn grădina mea
Să-ţi dea şi daica gura
Că e dulce ca mierea ;
Că dăstul cînd ăi pleca
Mult în cale-ţi m-oi uita,
Pe nimeni n-oi mai vedea.

Nu ţi-e milă şi păcat ? !
M-ai iubit şi m-ai lăsat !
M-ai iubit ca p-o copilă
Şi mă laşi de tot străină.

16

Foaie verde trei masline,
Să-mi cînţi, cuce, numai mie
Că mai am două-trei zile,
Mă ia statu-n miliţie.
Foaie verde bob areu,
Numai de-una-mi pare rău :
Foaie verde colelie,
Murgu meu cui să rămîie ?
Foaie verde bob areu,
Rămîne la socru-meu ;
Socru meu e cam bătrîn,
Nu poate cosi la fîn
Că-i sar lăcustele-n sîn.
L-aş lăsa la soru-mea ;
Soru-mea e fată mare,
Ia furca, pleacă la fete,
Murgu meu moare de sete ;
Şi mai verde micşunea,
L-aş lăsa la mamă-mea ;
Mama mea e ghicitoare,
Că ia traista la spinare
Şi pleacă după moşmoane,
Murgul meu moare de foame !

17

Frunzuliţă mătostat,
Plecai luni la secerat
Cu fetiţăle dîn sat.
Secerai ca un conac,
Mă pomenii cu mandat.
Lăsai grîul dezlegat
Şi orzul pe cîmp vărsat ;
Iau bastonu, plec în sat
Că Ioana s-a măritat
Ş-o fi luat vreun blestemat,
De mănîncă nespălat
Şi să culcă nenchinat.

18

Puica neichii din livezi,
Vezi cu ochii şi nu crezi,
Şi mă-ntrebi de ce oftez.
Oftez, puică, pentru tine
C-am trăit amîndoi bine
Şi mîine ordinu-mi vine
Să mă ia în miliţie,
Să mă duc la bătălie.

19

Foaie verde trei scoverzi,
Hai, puică, de mă petreci
Departe, pîn' la Horez,
Cinci kilometri de mers ;
Şi din Horez la Băbeni
Că ş-acolo-s ungureni.
Şi din Băbeni la Rîmnic,
Duminecă pe la prînz,
Pleacă trenu şuierînd
Şi roatele uduruind.
Rămîne puica oftînd
Şi din gură blestemînd :
Trenule, să nu ai parte
Dă şuruburile toate
Şi dă şina dă su' roate,
Că m-ai înstrăinat departe.

20

Foaie verde foaie lată,
Ieşi, Mariţo, pîn' la poartă
Să te mai sărut o dată,
Că mîine plec în armată
Şi rămîi nesărutată
Şi dă obraz nemuşcată,
Dă buză nesărutată.
— Foaie verde ş-o lalea,
Dă te-i duce în Craiova,
Merg şi eu cu dumneata.
— Cu mine n-ai ce căta,
Că e armata cam grea,

Nu face dă dumneată.
Dac-ai fi d-o floricea,
Mi te-aş pune la manta
Ş-aş face-armata cu ea ;
Iar d-ai fi d-o floricică,
Mi te-aş pune la tunică ;
Iar d-ai fi d-un bobocel,
Mi te-aş pune la capel
Ş-aş face-armata cu el.

21

Du-te, neică, ducu-ţi doru,
Cum duce vîntu pîrjolu ;
Du-te, neică, ducu-ţi mila,
Cum duce uliu găina,
Pîn Slatină, pîn Piteşti,
Şi mi-l lasă-n Bucureşti.
Du-te, neică, şi să-mi vii
Toamna-ntre Sîntămării,
Cînd să coc strugurii-n vii !

22

Drăguţă Sîntămărie,
Nu lăsa toamna să vie
Că mi-e baciu-n miliţie,
Rămîne stîna pustie
Şi ciobanii nu să ştie...
Foaie verde iarbă mare,
Mi-a venit vinerea mare,
Coboară turmele-n vale.
Foaie verde bob năut,
Merg oiţăle zbierînd
Şi mieluşeii sărind,
Şi ciobanii fluierînd,
Şi mamele lor plîngînd.
Foaie verde şi-o lalea,
Un cioban din ei zicea :
— Taci, mamă, nu mai plîngea,
Că d-o fi vo pace-n ţară,
Ne-ntoarcem la primăvară.
Să-mi iau băciţa de mînă,
Să mă plimb din stînă-n stînă,
Să mi-aleg brînză d-a bună.

23

Foaie verde murele,
Spală, mîndro, rufele
Căci pleacă catanele.
Spală și batista mea,
Spal-o numa-n lăcrămioare,
S-o usuci în dor și jale
Și să mi-o trimeți pe stele,
Dasupra cazărmii mele.
Foaie verde trei migdale,
De la București la vale,
Trece-un căpitan călare,
Cu trei sute de cătane ;
Căpitanul chiotind,
Catanele fluierînd.
— Ce-mi fluieri, catane,-a jale,
Or ți-e grea ranița-n șale ?
— Nu mi-e grea ranița-n șale,
Nici pușculița-n spinare,
Dar mi-e dor d-acasă tare ;
Că d-acas cînd am plecat
Am lăsat boii-njugați
Și părinții supărați.

24

Foaie verde samulastră,
Decît să-ți moară nevasta,
Mai bine să-ți arză casa ;
Că-n pădure lemne sînt
Faci casa numaidecît ;
În pădure lemne tai,
Tu nevastă nu mai ai !
— Foaie verde trei masline,
Ia mai vezi, mîndră, dă mine
O lună-două de zile,
Că vine ordin la mine
Și mă ia de lîngă tine.
— Foaie verde ș-o lalea,
Neicule, cînd ăi pleca,
Să dai pîn grădina mea
Să-ți dau și eu gura,
Că e dulce ca mierea ;
Foaie verde trei aglici,

Ș-o băzmăluță cu nuci,
Unde-i ședea să mănînci,
Aminte să mi-ți aduci
De vorbele noastre dulci,
Care le vorbeam nainte
Ș-au rămas neisprăvite...
Nu ț-e milă și păcat,
Și frică de blestemat ?
M-ai iubit și m-ai lăsat,
M-ai iubit ca p-o copilă
Și mă lași de tot străină !

25

— Foaie verde de măr dulce,
De te-ai duce, neică, duce,
De te-ai duce peste Olt,
Daica-ți face și te-aduce ;
De te-ai duce-n Craiova,
Merg și eu cu dumneata.
— Cu mine n-ai ce căta
Că e armata cam grea,
Nu face de dumneata.
Iar d-ai fi d-o floricea,
Mi te-aș pune la manta
Ș-aș face armata cu ea.
Iar d-oi fi d-un bobocel,
Mi te-aș pune la capel
Ș-aș face-armata cu el.

26

Foaie verde arțărași,
Mi-a plecat neica la Iași,
Anicuțo, neică dragă,
Și mi-l ia milităraș.
— Dar pă mine cum mă lași
Pă mîna a doi vrăjmași ?
— Foaie verde mărăcine,
Țiie nu-ți pare rău de mine ?
— Și iar verde mărăcine,
Rău îmi pare, vai de mine,
Sfîrăie inima-n mine !

— Foaie verde trei măsline,
Neică, merg şi eu cu tine,
Să fac armată cu tine.
— Foaie verde ş-o lalea,
Nu vrea neica să te ia.
Tu cu puşca nu ştii da,
Nici cu sabia tăia,
Ca să mă scapi de belea.

27

Foaie verde bob năut,
Şi ţi-am spus, maică, ţi-am spus,
Pe mine nu m-ai crezut ;
Dar acuma, zău, nu crezi,
Mă duc să nu mă mai vezi !
Mă ia neamţu şi mă duce.
Foaie verde trei grăunţi,
— Neamţule, unde mă duci ?
— Tomna-n graniţă la turci !
Să ţin caii turcilor,
Să duc dorul fetelor ;
Să ţin caii de căpăstre,
Să duc doru de neveste.

28

Foaie verde de sacîz,
Duminecă pe la prînz,
Să te uiţi, maică, pe sus
C-ai vedea vro rîndunea
Trecînd către Brăila,
Să-mi trimeţi haina pe ea,
Haina şi c-o premenea,
Să mă premenesc cu ea,
Ş-un dor de la dumneata.
Eu, maică, te-oi aştepta
Pe su poala vîntului,
Pe dunga pămîntului,
Un' răsare scumpia
Şi să face tămîia.

29

Foaie verde d-un bujor,
Mi-are maica trei feciori :
Unul mi-e la vînători,
Ș-altu mi-e la roșiori,
Ș-altu-n regimentu doi.
Foi să-i zicem, foi de sus,
Mi s-a dus neica, s-a dus,
Trei zile pe Olt în sus,
N-a lăsat nici un răspuns
Să-i fac merinde de dus ;
Mi-i făceam trei azmioare
Frămîntate-n lăcrămioare,
Dospite la țîțîșoare
Și coapte la sfîntul soare.

30

Foaie verde de-avrămeasă,
Pentr-o armă ruginoasă
Lăsai casă, lăsai masă,
Lăsai nevastă frumoasă,
Cu doi copilași la masă,
C-o fată și c-un băiat.
Fata zice : mamă, mamă,
La inima mea e rană ;
Și băiatu : tată, tată,
La inimă mă săgeată.
Taci cu maica, nu mai plînge
Că tată-tu-i la București,
Călărește cai domnești.
Să-l vezi, maică, nu-l cunoști,
E îmbrăcat în haine verzi,
Să-l vezi, maică, nu-l mai vezi.
Pe secții și pe plutoane,
Sergenții aliniind,
Căpitanii comandînd

31

Foaie verde matostat,
Din Drăgășani am plecat,

Jos în București m-am dat,
La regiment am plecat,
În vale, la roșiori,
Că sînt caii gălbiori.
Foaie verde bob năut,
Unde-auz goarna cîntînd,
Ies din cameră plîngînd...

32

Foaie trei aglici,
Fă, Doamne, zilele mici
Și nopțile licurici,
Să mă văz scăpat d-aici,
Din calici și din haiduci,
De tiorie-nvățînd,
De instrucțîie făcînd,
De cai albi îmbușumînd,
De zăbăluță frecînd.
Foaie verde bob năut,
Eu aici cînd am venit,
Am lăsat mîndra oftînd,
Din ochi negri lăcrămînd,
Și fetițăle plîngînd.
Foaie verde mărăcine,
Pentru dorul de la mine,
Tot gîndind, neică, la tine,
N-a rămas inimă-n mine !

33

— Foaie verde ciupegent,
Vă rog, domnule sărgent,
Dă-mi două zile-n conced',
Foaie verde d-avrămească,
Că mi-a venit dor de-acasă,
De copii și de nevastă.
— Foaie verde foi de păr,
Nu poci, dragă băiețel,
Că mi-e timpul de rezbel ;
Vine domnu colonel

Şi ne strigă la apel.
La apel dacă n-ai fi,
Cînd oi zice trei sarmale,
Două zile de-nchisoare !

34

Foaie verde colelie,
Cîntă, cuce, numai mie
Că mai am două-trei zile
Şi dau raniţa-n primire
Şi puşca la magazie,
Şi mă scap de miliţie.
Foaie verde colelie,
Şi m-apuc de plugărie.
Foaie verde micşunea,
Plugul este goangă rea,
Merge d-a-nderetelea,
Cu coarnele-n burta mea.
Foaie verde bob năut,
...-mi-te-n c.. de plug,
Ară bine că te frîng !
Ca să te bag mai adînc,
Îmi scoţi pămînt nemuncit ;
Şi te dau şi mai afară ;
Trag vitele, se omoară !

35

Acum ceasu bate unu,
      Eu mă duc, mă duc,
S-aude bubuind tunu ;
Acum ceasu bate două,
S-a vestit d-o oaste nouă ;
Acum ceasu bate trei,
Noaptea lui Sfîntu Andrei ;
Acum ceasu bate patru,
Fetele ne cîntă marşu ;
Acum ceasu bate cinci,
Poate nu mai viu p-aici ;
Acum ceasu bate şasă,
Poate nu mai viu p-acasă ;
Acum ceasu bate şapte,
Eu mă duc, puică, dăparte ;

Acum ceasu bate opt,
Poate nu mai viu dă loc ;
Acum ceasu bate nouă,
Generali cu oaste nouă ;
Acum ceasu bate zece,
Pă noi Dunărea ne trece ;
Acum ceasu s-a stricat,
Te-am iubit şi te-am lăsat ;
Te-am iubit ca p-o copilă
Şi te las dă tot striină.

36

Frunză verde salcia,
Bate vîntu trestia,
Să s-adune tabăra,
Tabăra din Cotroceni
Ca să-mi plece la răzbel ;
Tabăra din România
Să se bată cu Turchia.
Foaie verde foi de crin,
Firi-al năibilor de trin,
Cum duci soldaţii de lin !
Mi-i duci şi mi-i ocoleşti
Pîn Slatina, pîn Piteşti,
Pînă-i bagi în Bucureşti ;
Foaie verde matostat,
Din Bucureşti în Bîrlad,
Din Bîrlad în Vadul lat,
Unde om n-a mai călcat !

37

Foaie verde de mohor,
Plînge-mă, maică, cu dor
Că şi eu ţ-am fost fecior.
Ţ-am scos plugu din obor
Şi ţi l-am pus pe ogor,
Şi ţ-am tras d-o brazdă-două,
Şi m-a luat la oaste nouă.
Frunză verde matostat,
Spune-mi, maică,-adevărat,
Cînd eram micşor băiat,
Cum năiba m-ai blăstămat ?
Din picior m-ai legănat,

Din gură m-ai blestămat
Să mor de pușcă-mpușcat
Şi de sabie tăiat ?
— Foaie verde trei cumbrii,
Trinule, dă unde vii ?
— Dă su' munţi de la Sîbii.
— Foaie verde trei grăunţi,
Pe mine unde mă duci ?
— Tomna-n graniţă la turci !
Să ţii caii turcilor,
Să duci doru fetelor ;
Să ţii caii de căpestre,
Să duci doru la neveste ;
Frunzuliţă trei smicele,
Şi la fete frumuşele.
— Foaie verde matostat,
Să vii, maică, să mă caţi
Între Olt şi-ntre Galaţi,
Pintre rînduri de soldaţi,
Stînd în sabie răzmat.
Frunză verde trei migdale,
Mă doare, maică, mă doare,
Mă doare, maică,-ntre spete
D-o puşcă cu ţava verde.
. . . .

38

Frunză verde dă stejari,
Vai, săracii marinari
Duc o viaţă cu amar,
Fac un termen dă cinci ani.
Ei să duc ca fluturii
Şi vin ca călugării.
Cînd eram la recrutare,
Eram tînăr ca ş-o floare ;
Da acu, la libărat,
Mult sînt palid şi uscat.
Foi să-i tragem matostat,
Rău, maică, m-ai blestemat,
Mările să le străbat
Pîn' la oceanu-ngheţat !
Nu m-ai blestemat la lună
Ca să stau cu arma-n mînă,
Şi m-ai blestemat la nor

Ca să stau tot pe vapor.
Mînă, mînă, lopătare,
Ca s-ajung la țărmu meu,
Țărmu meu ăl părintesc,
Unde-am născut ș-am crescut.
Cine a lungit armata,
Dumnezău să-i dea răsplata,
Nici mai bine, nici mai rău,
Și taman cum gîndesc eu.
Să-i ia mîna ș-un picior,
Și să-l lase cerșitor !

39

Foaie verde de lipan,
Asară pe cînd ședeam
Și cu Ioana vorbeam,
Și cu drag mi-o sărutam,
Ah ! maică, ce trist eram,
Că ordinul l-așteptam !
Foaie verde mărăcine,
Uite ordinu că-mi vine,
Mă ia, Ioană, de la tine
Și rămîi tristă pe lume.
Foaie verde trei gutui,
Luai ordinul,-l citii,
Văzui ce noroc avui ;
Că la Vîlcea eu căzui,
De Ioana mă despărții !...
Foaie verde matostat,
— Spune, Ioană,-adevărat
Cine mi te-a sărutat,
Cît am fost înconcentrat ?
— Unul că m-a sărutat,
Dumnezeu nu l-a răbdat,
La trei zile l-a-ngropat.
Foaie verde matostat,
— Spune Ioană,-adevărat
De ești fată ori nevastă,
Ori zînă din cer picată ?
— Ba nu sînt fată, nici nevastă,
Nici zînă din cer picată,
Ci sînt floare după mare,
Cine mă sărută moare !

40

Foaie verde sîsînel,
La umbră de frăsînel
Doarme-on tînăr soldățel,
Cu ranița lîngă el,
Dă-mă, maică, după el !
— Ba eu, maică, nu te-oi da,
Că-i soldatul cu belea :
Vine ordin și ți-l ia,
Și ți-l trece Dunărea,
Șapte poște-n Dobrogea,
Și rămîi tot singurea !
— Foaie verde mărăcine,
Ia-mă, neică, și pe mine !
— Ba eu, neică, nu te-oi lua,
Că cu pușca nu știi da,
Nici arma nu știi freca,
Nici nasturii pe manta.
Și mai șezi la maică-ta,
Pîn-oi face miliția,
Că atunci mi te-oi lua.

. . . .

— Tu mîndră, de credință nu te-ai ținut,
La maică-ta n-ai șezut !
— Știi, tu, neică, ce ziceai ?
Că ziceai ca să mă iei,
Și acuma nu mai vrei.
Și eu o să te blestem,
La mînăstirea de lemn,
Să te usuci ca un pom,
Ca pîinea care-o mănînci
Și ca vinu care-l bei ;
C-ai vorbit ca să mă iei
Și acuma nu mai vrei !...

41

Foaie verde mărăcine,
Aoleo, frate peline,
Amară-i frunza în tine
Ca și inimioara-n mine.
Foaie verde foi răspec,
Și cînd fu ca să-mi petrec,

Pică ordinu să plec,
Să ne ducem la Galați
C-acolo sîntem chemați,
Vedea-i-aș pîrliți și arși,
Să rămîie numai parii
Să se-nțăpe generalii,
Căpitanii și primarii,
Primarii și cu notarii,
C-aia scrie militarii !
Trinule, n-ai avea parte
De șuruburile toate,
De șinele de su' roate,
Că m-ai dus în străinătate
Și n-am mamă să mă cate,
Tata e bătrîn, nu poate,
Surorile stau departe
Și nepoți-mi sîn' mici
Și nu pot veni p-aici.

CÎNTECE DE ÎNSTRĂINARE

42

Foaie verde avrămească,
Busuioc verde pe masă,
Rămîi, maică, sănătoasă
Că eu plec în altă plasă.
Altă plasă ș-alt oraș,
De tinerel copilaș,
Foaie verde ș-o richită,
Cu mustăcioara ivită.
Rămîi, mîndră, oropsită
Și dă mine nensoțită.
Busuioc verde steblos,
Rămîi, taică, sănătos
Că la bună mînă-am fost
Și vrenicu nu mi-ai fost.
Foaie verde de trei flori,
Că eu plec pîn străiniori
Și las acasă trei surori.
Cînd oi zice iarbă mare,
Și-mi rămîne sora mare
Cu coadele pe spinare ;
Și-mi rămîne-a mijlocie
Cu păru pînă-n călcîie ;

Şi-mi rămîne sora mică,
Cînd plînge, iarba-mi usucă,
Frunza-n codru se despică.
Foaie verde mărăcine,
Mai am şapte luni de zile
Şi să plec, vai de mine,
Rămîn mîndrele de mine.
Ele-ţi rămîn, vere, ţie.
Să-ţi rămîie mîndra mea,
Arde-r-ar fusta pe ea,
Cum arde inima mea.
Arde-r-ar rochia pe tine,
Cum arde inima-n mine,
Ca jăratecu pe pîine !
Aoleo ! focurile mele
Nimini nu le poate stinge ;
Nici Oltu, nici Dunărea,
Numai mîndra cu gura ;
Nici Oltu, nici Dîmboviţa,
Numai mîndra cu guriţa ;
Nici Voiceştii, nici Tîrşoru,
Numai mîndra cu plînsu.

43

...tu-ţi morţii tăi, străin,
De ţ-aş face apa vin,
Apa vin şi vinu bere,
Şi tot nu-ţi fac pe plăcere !
Că străinu pînă cină,
Îi sînt sfeşnic la lumină ;
Dacă gată de-a cina,
El începe-a mă mustra,
Iau cuţîtu să-mi tai piţă,
Lacrimile din ochi pică.
Eu mă-ntorc să mi-o prăjesc,
Tot cu lacrămi mi-o stropesc ;
Şi mă-ntorc către cuptor,
Lacrimile merg izvor.
Rău e, Doamne, prin străini,
Ca dăsculţ pe mărăcini ;
Şi mărăcinii se gată,
Da străinii, niciodată !...

44

Fă, maica mea, ce-i putea
Şi de la străini mă ia;
Că zău, eu m-am săturat
De suitu treptelor,
De gura stăpînilor.
Stăpînă, dragă stăpînă,
Fii cu gura mai blajină
Că mai am o săptămînă;
Apă rece n-ăi mai bea
Adusă de mîna mea,
Nice rece, nice caldă,
Adio, stăpînă dragă.

45

Fă-mă, Doamne, ce m-ăi face,
Fă-mă pasăre măiastră
Să zbor la maica-n fereastră
S-o bat cu aripile,
Să-i deschiz fereştile;
Să-i fac boare la lumină,
Să văz măicuţa ce cină;
Ce cină şi ce prînzeşte,
Peste zi cum foc trăieşte.

46

Foaie verde pelniţă,
Colea-n vale su' costiţă
Sînt doi pui de rîndunită;
Unu zboară şi se duce,
Altu rămîne şi plînge.
Mai aşteaptă, frăţioare,
Pîn-oi face aripioare,
Aripioare de argint
Să mă duc spre răsărit,
La măicuţa pe mormînt;
Căci măicuţa m-a făcut
Şi taica m-a botezat,
Şi prin străini m-a lăsat.
Rău e, Doamne, prin străini,
Ca desculţ pîn mărăcini;

Rău e, Doamne, prin duşmani,
Ca desculţ pîn bolovani.
Duşmanu pînă la cină
Stă ca sfeşnic de lumină ;
Duşmanu pînă prînzeşte,
Inimioara-mi se topeşte.

47

Foaie verde de trei mure,
Cine e strior ca mine ?
Numai mierla din pădure.
Da nici ea nu e străină
Că ouă şi scoate pui,
Şi face vecini destui.

48

Frunzuliţă foi de sus,
Mi s-a dus neica, s-a dus
Trei zile pe Olt în sus ;
N-a lăsat niciun răspuns
Să-i dau guriţă d-ajuns,
Să-i fac merinde de dus ;
Mi-i făceam vreo trei azmioare,
Frămîntate-n lăcrămioare,
Dospite la ţîţişoare
Şi coapte la sfîntu soare.
Foaie verde mărăcine,
Cine e strior ca mine ?
Numai tufa din pădure.
Da nici aia nu e strină
Că dă lăstari din trupină.
Foaie verde matostat,
Mă uitai şi-n lung şi-n lat
Să văz pămîntu uscat ;
Nu văz pămîntu uscat,
Fu de ape-ncunjurat.

49

Foaie verde foi de crin,
Drag mi-e să mă plimb în trin.

Firi-al năibilor de trin,
Cum duci băieţii de lin,
Cum îi duci şi-i ocoleşti,
Pînă-i bagi în Bucureşti
Ş-acolo mi-i năpusteşti !
Foaie verde trei granate,
Trinuleţ pe patru roate,
Cum mă duci în strinătate,
Un' n-am mumă şi n-am tată,
Un' n-am fraţi şi n-am surori
Ca să vie pe la noi.
Frunză verde de-o sulfină,
Dacă sînt în ţară strină,
Fie pîinea cît de bună,
Mi se face clisă-n gură ;
Foaie verde ş-o lalea,
Dacă sînt în ţara mea,
Fie pîinea cît de ra,
Mi se pare ca mierea.

CÎNTECE DE JALE ŞI NOROC

50

Foaie verde ş-o mălură,
Sărmană inimă bună,
Nu te-am mai avut de-o lună.
Nici de-o lună, nici de-un an,
Nici acuma nu te am.
Toată lumea-i dintr-un sînge,
Numai eu n-am cui mă plînge ;
Toată lumea-i dintr-un neam,
Numai eu pe nimeni n-am.
Jelui-m-aş dar n-am cui,
Jelui-m-aş codrului ;
Codrul are frunza deasă,
De dragoste nici că-i pasă.
Jelui-m-aş munţilor
De dorul părinţilor ;
Jelui-m-aş brazilor
De dorul cumnaţilor ;
Jelui-m-aş florilor
De dorul surorilor.

51

Foaie verde bob năut,
Ş-oi să plec ş-oi să mă duc.
Pîn păduri să rătăcesc,
Neică, să mă pribegesc,
De traiu care-l trăiesc.
Moarte, moarte unde eşti,
În ce parte lăcuieşti,
De nu mă mai isprăveşti ?
Foaie verde, orice-or fi,
Mi s-a urît a trăi.
Toate păcătoasăle
Ş-aşteaptă noroacele ;
Iar un tinerel ca mine
N-avusăi parte pe lume,
N-avui parte şi noroc
Să iau şi eu d-un boboc.
Şi iubii d-un mormoloc,
Trînti-mi-aş conciu pă foc,
Conciu şi cu legătoarea,
C-aşa mi-a fost ursătoarea !
Ursătoarea mi-a fos' bună,
Dar mintea mi-a fos' nebună !

CÎNTECE DE NATURĂ

52

— Ce te legeni, codrule,
Fără ploaie, fără vînt,
Cu crăcile la pămînt ?
— Foaie verde ş-o lalea,
De ce nu m-aş legăna
Dacă-mi trece vremea mea ?
Iarna vine, vara-mi trece,
Şi n-am cu cine-o petrece,
Şi frunzişu se răreşte.
— Plopule, frunzele tele,
Cum zboară vîntu cu ele.
Şi cu dragostile mele !
Foaie verde măr mustos,
Cît mi-e codru de frumos,
Iarna putrezeşte jos !

53

— Lele, verde bobule,
Ce te legeni, codrule ?
— De ce nu m-aş legăna
Dacă trece vremea ;
Frunza mi se gălbineşte,
Perişorii se răreşte,
Ceaţa mi se risipeşte.

54

— Foaie verde rugule,
Cucule, porumbule,
Vara vii, vara te duci,
Şi de muncă nu te-apuci,
Mă mir iarna ce mănînci ?
— Mănînc mugurel de tei
Şi beau apă din ştiubei ;
Mănînc mugurel de fag
Şi beau apă dintr-un lac,
Şi cînt codrului cu drag.

55

În ostrovu mărilor
A răsărit un nuc mic
Şi cu ramurile rari,
Şi cu foile cam mari,
Cu foile cam amară,
Dă se strîng cucii din ţară.
Sus, la vîrfu nucului,
Cîntă muma cucului ;
Iar mai jos, pe rămurele,
Cîntă două turturele.
Două cîntă,
                    Două-ascultă,
Două-şi bate penele
Ca mîndra sprîncenele.

56

Foaie verde siminic,
Colea-n vale-ntr-un colnic
A răsărit un pui de nuc ;
Nucu-i mare, frunza-i rară,
S-adună cucii din ţară
Şi cîntă de mi s-omoară.
Jos, la poala nucului,
Cîntă tata-al cucului ;
La mijlocul nucului,
Cîntă mama cucului,
Şi mai jos, pe rămurei,
Cîntă vro doi golumbei,
Parcă-s fraţiorii mei ;
Şi mai jos, pe rămurele,
Cînt-un cîrd de păsărele,
Parcă-s surorile mele !

57

Foaie verde de molotru,
Cine mi se ceartă-n codru ?
Cuculeţu şi cu corbu.
Aoleo, ce zgomot, frate,
Cucu cu corbu se ceartă !
Dară cucu ce zicea ?
— Sîc, sîc, sîc, corbule, sîc,
Că tu eşti în pene negre,
Intri-n codru şi te vede ;
Da eu sînt în pene verzi,
Intru-n codru, nu mă vezi !
— Sîc, sîc, sîc, corbule, sîc,
Că tu cînd te glăsuieşti,
Multă lume sărăceşti ;
Da eu cînd m-oi glăsui,
Multă lume-oi veseli !

58

Foi să-i zicem ş-o lăptucă,
Mă suii în deal, la cucă,
Ş-ascultai în vale,-n luncă,

Ce ramăt s-aude-n codru ?
Să ceartă cucu cu corbu,
Care să rămîie-n codru.
Cucu cîntă de răsună,
Corbul sare să-l îngînă.
— D-aleo, corbe dumneata,
Nu sări şi mă-ngîna
Că nu eşti de legea mea,
Că eu-s pasăre sfinţită,
Cînt la lume şi m-ascultă,
Pe tot omul spovedită ;
Tu eşti pasăre spurcată
Şi mănînci carne de vacă,
De vacă nejunghiată.
— Foaie verde ş-o lalea,
D-alei, cuce dumneata,
Spune-mi mie pop-al tău
Să mă spovedesc şi eu !
— Pop-al meu e vînători,
Cînd te-oi spovedi şi mori !

CÎNTECE DE DRAGOSTE

59

Rele-s, Doamne, frigurile,
Da-s mai rele dragostile.
De friguri zac şi mă scol,
Dar de drag eu mă omor ;
Că de friguri zac în pat,
Dar de drag umblu turbat.

60

Foileană colelie,
Bine-a zis frunza de vie
Că dragostea nu-i moşie,
Numai necaz şi mînie ;
Că dragostea se sfîrşeşte
Şi cît lumea nu trăieşte ;
Dragostea-i înşelătoare
Şi-aduce chinuri amare.

61

Bine-a zis cine-o fi zis
Că dragostea-i foc nestins,
Că şi-n pieptu-mi s-a aprins
Şi nimeni n-o poate stinge,
Numai badiu cînd mă strînge

62

Frunză verde trei spanace,
Busuioace, nu te-ai coace,
Sămîncioară n-ai mai face
Că dîn sămîncioara ta
Mi s-a năstimit dragostea.

63

Auzi valea cum răsună,
Sună, sună şi răsună,
Sună pietricica-n gîrlă,
Mîndra plînge şi suspină
Şi să ţine după mine.
Taci, mîndră, nu suspina,
C-o să-mpărţim dragostea :
La mine cu traista,
La tine cu baniţa.

64

Foaie verde mărgărit,
Fir-al dracu de iubit,
Boală fără crezămînt,
Pă mine mă mîncaşi fript !
Iubitu e lucru mare,
Nu-ţi dă stare la mîncare,
Nici odihnă la culcare.
Un'te culci nu hodineşti,
Nici iarba n-o tăvăleşti,
Tot la mine te gîndeşti.
Marie, mă omorîşi
Cu iubitu tău furiş,

Tot suind în cărpiniş.
Fi-ţ-ar iubitu dă cap,
Cu iubitu m-ai mîncat !
S-a dus neic-al meu, s-a dus,
N-a lăsat nici un răspuns,
Nici guriţă de ajuns ;
Las' să ducă, că iar vine,
Că nu poate fără mine !

65

Foi să-i zicem trei lămîi,
Geaba, mîndră, mă mîngîi,
Că eu plec şi tu rămîi
Cu capu pe căpătîi,
Cu doru, star-ar pustii !
Dragostea m-a scos din iarnă,
Iubitu mă bagă-n iarnă.
Foaie verde trei lalele,
Dragostile d-astă-vară
Le făcui mănunche-n poală,
Le pusăi pe prispă-afară,
Mi le bate vînt de vară,
Cine le-o vedea, să moară !
Foaie verde bob năut,
Fire-al naibii de iubit,
Am fost mic şi n-am ştiut ;
Frunzuliţă foi de rug,
Iubitu n-are sfîrşit
Şi dragostea isprăvit.

66

Foaie verde ş-o lalea,
Dragă mi-a fost dragostea !
Eu o fac ş-altu mi-o ia,
Bagu-i ochii-n mumă-sa,
Facă-să el om cu ea.
M-oi căzni cum oi putea
Ş-oi face şi eu alta.
Foaie-i zîce ş-o lalea,
De s-ar vinde dragostea,
Aş da boii şi casa
Ş-aş cumpăra dragostea.

Foaie verde ca nucu,
De s-ar vinde iubitu,
Aş da boii şi plugu
Ş-aş cumpăra iubitu.
Iubitu e belea mare,
N-are stare la mîncare,
Nici odihnă la culcare,
Guriţă de sărutare.

67

Foaie verde lemn domnesc,
Ş-am pus gînd dumnezeiesc
Ca să mă călugăresc
Unde-o fi crîngu mai des
Şi ce-oi prinde, să iubesc
Şi să nu le părăsesc
Că la urmă mă căiesc.
Foaie verde lemn pinos,
Cît am fost pe lume-am fost
De n-am iubit lucru prost ;
Ş-am iubit lucru spălat,
De toată lumea mustrat ;
Ş-am iubit ce mi-a plăcut
Şi la ţară şi la tîrg.

68

Fir-ar fost afurisit
Cu beregata din gît
Cin'm-a învăţat la iubit
Cînd am grîu de secerat
Şi orzu pe cîmp vărsat.
Iubitu e belea mare,
Nu-ţi dă stare la mîncare
Şi odihnă la culcare.

69

Mai fă-mi, puică, cu ochiu,
Cu ochiu, cu sprînceana,
Ca să ne iubim noi vara ;
Că de cînd nu ne-am iubit,
Faţa mi s-a ofilit,
Limba-n gură s-a pîrlit.

Zice lumea c-am zăcut,
Nu ştie ce-am pătimit
Cu ăl pustiu de iubit,
Pîn-a-l vedea potolit.

70

Frunzuliţă măr mustos,
Cît am fost pe lume-am fost,
N-am iubit tot lucru prost ;
Ş-am iubit lucru spălat,
La toată lumea era drag.

71

Luncă, luncă, lunculiţă,
Bate-te-ar d-o brumuliţă,
Să cază frunza din tine,
Să văz pe puica cînd vine ;
Să rămîie lăstărelu
Să-i văz puicăi tistimelu ;
Tistimel cu floricele,
Dau junghiuri inimii mele.
Şi fiori pîn subţiori,
Frică-mi este c-ai să mori.
Ş-ai să mori nevăcuit
Şi nesătul de iubit.
De iubit m-oi sătura,
Cînd mi-o suna scîndura,
Popa cu cădelniţa.

72

Şapte văi ş-o vale-adîncă,
Paică lupii mă mănîncă ;
Stai, lupe, nu mă mînca,
Pîn-o răsări luna,
Să dau mîna cu mîndra.
Pe lună ca s-o-ntîlnesc,
Două vorbe să-i vorbesc
Din toate ce pătimesc
Ş-apoi să mă prăpădesc.

Frunză verde măr domnesc,
Cît oi trăi să iubesc,
Că d-oi muri, putrezesc ;
Pe pămînt iar crește iarbă,
Nimenea nu mai mă-ntreabă
Ce mîndruță mi-a fost dragă.

73

Foaie verde mărăcine,
Daoleo, frate peline,
Amărîtă-i frunza-n tine
Ca și inimioara-n mine !
Inimioară ca la mine
Nu mai da, Doamne, la nime,
Căci destul mi-ai dat-o mie
Din mică copilărie.
Inimioară ca a mea
Să nu aibă nimenea,
Numai singură mîndra,
Că ea știe dragostea.
Foaie verde și-o lalea,
D-aș găsi pe undeva
Tot guriță ca a ta,
Șapte pungi de bani aș da !
Că guriță ca a ta,
De e dulce ca mierea,
Nu mai are nimenea !

74

Foaie verde iarbă mare,
De oftat ce oftai tare
Rău la inimă mă doare ;
Și m-o durea cît oi fi,
Că n-am cui mă jelui !
M-aș jelui cîmpului...
Cîmpu are peliniță,
Gura mea n-are credință
Ca cheia de la lădiță,
Ca gura de porumbiță.
M-aș jelui codrului...
Codru-i jalnic ca și mine,

Ca toamna cînd dă brumă,
Lui nici frunza nu-i rămîne,
Şi-i rămîn crăcile goale,
De le bate vînturile,
Vînturile, vremurile,
Ca pe neica gîndurile.
Neică, tot gîndind la tine,
N-a rămas inimă-n mine ;
Puţinică ce-a rămas
Ş-aia s-a fript şi s-a ars.
Of ! iubita mea,
Mînca-ţ-ar neica gura,
Că tu mi-ai fript inima !

75

Foaie verde viorea,
...t-o-n bot inima mea,
Dă ce nu e cum era !
Cînd eram în floarea mea,
Zburam ca o păsărea,
Tăiam calu cu scara,
Ibînca, trăgătoarea.
Aplecîndu-mă pă şa,
Găseam cîte-o viorea,
Scobeam cu biciu la ea,
O duceam la mîndra mea,
Tomna-n sat la Polina,
C-acolo e mîndra mea
Care m-am avut cu ea
Din copilăria mea.
Foaie verde mărăcine,
O scoteam cu rădăcină,
O sădea mîndra-n grădină,
De la mine suvenire
Ca să-i fac inima bună.
Foaie verde trei granate,
Departe, Lino, departe,
Două dealuri ne desparte ;
Două dealuri şi-o pădure,
Şi-o grădiniţă cu mure,
Pupa-ţi-aş limba din gură !
...tu-mi-te dă drum lung,
De mult îndemn să te-ajung !

Foaie verde bob năut,
Dealu de la răsărit
Vedea-l-aş în foc arzînd !
Cîn' să-l mai văd eu suit,
Să pui masa să mănînc
Şi lăutarii cîntînd,
Cu mîndruţa după gît,
Să mi-o pup, să mi-o sărut ?

76

Foaie verde de trei cepe,
Nu ştiu, luna pe cer merge,
Ori Leana la apă-mi trece
Să mi-aducă apă rece.
Apă rece de fîntînă,
Cine bea de dor i-alină ;
Apă rece de izvor,
Cine bea-i trece de dor ;
Apă rece de cejmea,
Cine bea rămîne grea.

77

Foaie verde de lipan,
De ştiam, mîndră, ştiam,
Nu mă mai amurezam.
Că de-amurezat ce sînt
Nu văd iarbă pe pămînt,
Nici luna pe cer mergînd ;
Nu ştiu luna pe cer merge,
Or mîndra la apă-m' trece.

78

Frunză verde trei aglici,
Cum mai cîntă cucii p-ici !
Lunca plină de voinici,
Dă tot fagu cîte cinci ;
Dar la fagul cel mai mare
Zace Gheorghe de lungoare.

— Or zaci, Gheorghe, or te scoli
Că mie-mi vin peţitori
Tocmai de la Mărgiori.
— Du-te, neică, te mărită
Şi de mine fii lipsită ;
Că nădejdea de la mine
E ca sîrma de subţire ;
Cînd o pui la diplă nouă,
Ea să rupe drept în două,
Dar nădejdea de la voi
E ca funia de boi.

79

Foaie verde trei aglici,
Cum mai cîntă cucii p-ici !
Lunca plină de voinici,
La tot fagu cîte cinci !
Frunză verde salbă moale,
Dar la fagu cel mai mare
Zace Gheorghe de lungoare.
— Foaie verde de bujor,
Or zaci, Gheorghe, or te scoli,
Că mie-mi vin peţitori
Tomnai de la Mărgiori !
— Cînd ăi auzi că mor,
Să vii cu chita de flori.
Da ce fel de floricele ?
Busuioc şi viorele ;
Şi să fie mai mărunte,
Ca să mi le pui pe frunte...

80

Foaie verde flori domneşti,
Dodă fa,
Fată, frumoasă mai eşti,
Frumoasă cu părul creţ,
Da nu te ştiu a cui eşti.
Ce mamă bună-ai avut,
Ce trup mîndru ţi-a făcut !
Faţa albă ca zăpada,
Ochii lucesc ca icoana.

Foaie verde mărăcine,
Cine te-o-nfăşat pe tine,
Te-o ştiut înfăşia,
Că ţi-i gura ca mierea
Şi trupu ca iedera.
Şi iar verde mărăcine,
Cine te-a făcut pe tine,
Parcă m-a-ntrebat pe mine ;
Aşa naltă şi subţire,
Şi la trup făcută bine.

81

Foaie verde de-avrămeasă,
M-a făcut mama frumoasă,
Nici la apă nu mă lasă,
Îmi dă apă pe fereastră.
Scosăi capu pe fereastră,
Mă uitai în deal pe coastă ;
Maică, măiculiţa mea,
Mai lungeşte-mi funia,
C-acu mi dragă lumea.

82

Foaie verde măr mustos,
Drag mi-a fost omu frumos,
Şi călare şi pe jos.
Că călare merge tare,
Şi pe jos merge frumos,
De ce-o fi el drăgăstos ?

83

Foaie verde colelie,
— Da n-auzi tu, Năstrăsîie,
Cine trece pe su' vie ?
— Neica Ion cu pălărie,
Da-mi-l-ar Dumnezeu mie !
Să-i pun flori la pălărie,
Să-l port cum îmi place mie !

84

Frunză verde colelie,
Toți băieți cu pălărie,
Ei ai dracului să fie.
Numai unu să nu fie,
Să mi-l dea maică-sa mie,
Să-i pun flori la pălărie
Și plantică vișinie.
Dacă nu vrea să mi-l dea,
Să vină moartea să-l ia.
— Și iar verde colelie,
Sărută-mă, Vasilie !
— Nu te pot de pălărie !
— Pune pălăria jos
Și mă sărută frumos !

85

Dragu-mi-i ceru cu ceață,
Băiețel făr'de mustață,
Cînd să-nvăț-a strînge-n brață
Ș-a săruta cu dulceață ;
Nici mustața nu i-a dat,
Cum e bun de sărutat.
Dragu-mi-i ceru cu stele,
Voinicel fără muiere
Te sărută cu plăcere.

86

Trandafir după răzor,
Cu mijlocu roșior,
Roșior și cam închis,
Bun ibomnicel mi-am prins !
Nu l-am prins întru-nadins,
Și l-am prins într-o-ncercare
Să vedem ce minte are.
D-o avea vreo minte bună,
Să-l iubesc un an ș-o lună ;
D-o avea vreo minte rea,
Să-l iubească cine-o vrea !

87

Foaie verde bob năut,
De amurezat ce sînt
Nu văz iarba pe pămînt,
Nici luna pe cer mergînd,
Nici soarele răsărind,
Nici luna, nici stelele,
Numai căprioarele.

88

Foaie verde leuştean,
De ştiam, neică, ştiam,
Nu mă mai amurezam
Şi şedeam pe cum eram.
Foaie verde solz de peşte,
Toată lumea că-mi iubeşte
Şi nu să mai dovedeşte ;
Da eu iubii într-o sară
Şi să dusă vestea-n ţară ;
Da eu iubii într-o lună
Şi să dusă vestea-n lume.

89

Foaie verde măruleţ,
Pe margine de Olteţ
Se face d-un bîlciuleţ
De fete şi de băieţi,
Şi de oameni călăreţi.
Şi iar verde măruleţ,
Să-ţi cumpăr d-un frîuleţ ;
Frîuleţu de arnici,
Împletit de Lina-n cinci ;
Frîuleţu de mătasă,
Împletit de Lina-n şasă.

90

Foaie verde trei lămîi,
Trei lămîi şi trei gutui,

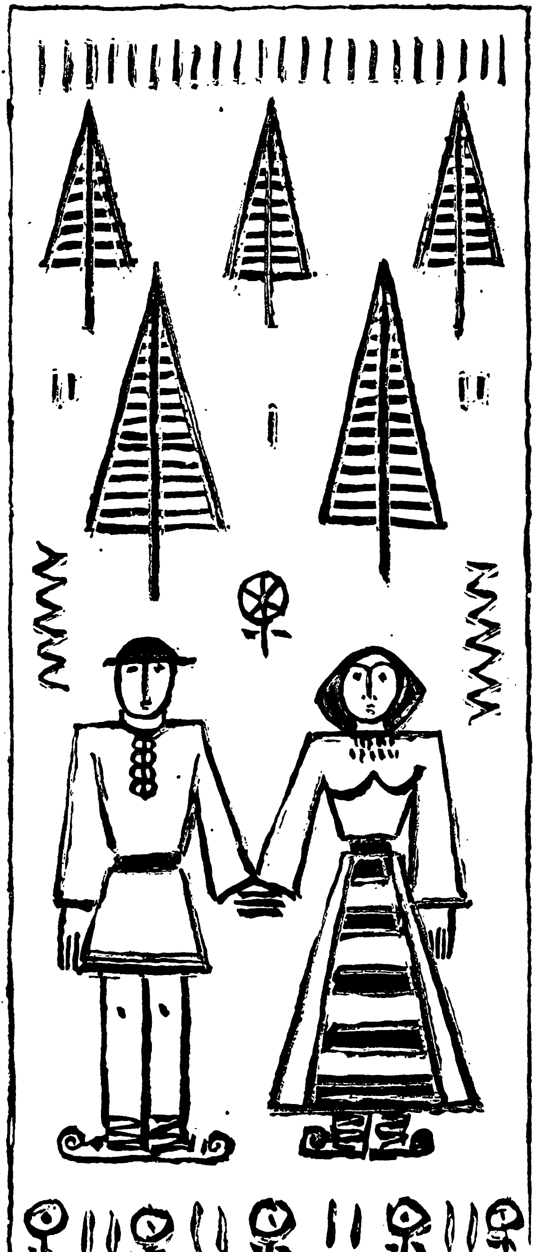
Văzui fetele de Jii,
Cu fustele stacojii,
Cu şoarţăle margheolii,
Cu vîlnicele corcii,
Cu ţîţăle dordolii.
Tu, murgule,-aici rămîi,
Şi te tai să te mănînc,
Şi-napoi nu te mai duc !

91

Foaie verde murele,
Dragi mai mi sînt unele
Cînd înălbesc pînzăle ;
Albe li-s picioarele,
Albe ca lebezile,
M-apucă frigurile !
Of ! Ce friguri bătăioasă
M-apucară de la coasă !
D-acum pîn'la Bobotează
Cînd vin popii şi botează,
Şi-mi botează grinzile
Şi mă lasă frigurile.
De la Costică înainte
Este-o casă zugrăvită,
Cu zugrave învălită,
Şi pe poale cu richită.
Ooleo, daică Dumitră,
Mînca-ţ-aş guriţa friptă !
Ochişorii să ţi-i beau,
După drum să nu mai stau !

92

Foaie verde trei căpşuni,
Haide, mîndră, să fugim,
Să fugim să pribegim,
C-aici nu putem trăi ;
Foaie verde iarbă lungă,
C-acum e timpul de fugă,
Pînă mi-este iarba crudă ;
Unde calci urmă nu faci,
Ş-unde şezi nu te mai vezi
Din iarbă, din grîne verzi.



Foaie verde mărăcine,
De urît mă duc în lume,
Doru se ţine de mine ;
Şi doru şi dragostea,
Star-ar pustie să stea !
De urît plecai d-acasă,
Dragostile nu mă lasă ;
De urît plecai în ţară,
Dragostile m-a-ntors iară.
Foaie verde trei granate,
Trecui Oltu jumătate,
Doru m-a cuprins de spate.
— Un'te duci, iubite frate ?
— Foaie verde măr domnesc,
Eu mă duc într-alt judeţ
Dragostea mă luă dă piept.
— Foaie verde trei granate,
Haide, puiuleţ, acasă.

93

Verde, verde foaie fragă,
Haideţi, puică, haideţi, dragă,
Haideţi, puică, să fugim
C-aicea nu mai trăim ;
C-acum e vremea dă fugă,
Pînă mi-este iarba crudă.
Unde calci, urmă nu faci,
Unde şezi, nu te mai vezi.
Să fugim, să trecem Oltu
Că ne prăpădim cu totu.

94

Foaie verde ca trifoiu,
I-auzi, Leano, piţigoiu.
Lasă-ţi vatra şi războiu
Şi hai să-nfundăm zăvoiu,
Să ne cînte piţigoiu.
I-auzi, Leano, pitpălaca,
Ieşi afar'de mulge vaca,
Să ne cînte pitpălaca.
Foaie verde viorele,

Zăvoiu cu richiţăle,
C-aşa-i place mîndrii mele ;
Mîndra mea e fată mare,
Îmi dă gură de călare.

95

Foaie verde foaie lată,
Floricică, dragă fată,
Lasă satu şi păcatu
Şi-ţi ia ia şi junia
Să mergem în crîngul verde,
Unde dorul mi să pierde.
Să culegem floricele,
Mărgărit şi viorele.
Şi iar verde foaie lată,
În pădurea înfoiată,
La cîntecu cucului,
La focu sărutului,
La doru iubitului,
Pe pieptu voinicului.

96

Foaie verde trei zmicele,
Intru-n luncă la nuiele,
Lunca plină de viorele.
Las la naiba-ăle nuiele
Ca să-mi culeg viorele,
Să mi le fac chiticele ;
Să-mi fac o chită aleasă
S-o dau la puica frumoasă.

97

Păi ţ-am spus, puică, ţ-am spus,
La mine să nu te uiţi,
Cînd or fi oameni mai mulţi ;
Cînd or fi mai puţinei,
Să te uiţi în ochii mei
Că sînt negri ca ş-ai tăi.

98

Foaie verde izmă creaţă,
Ş-am o mîndră cam isteaţă,
Pe tot ceasu-m' dă povaţă
Să nu-i fac cu ochiu-n faţă
Că s-a făcut lumea hoaţă,
Nu mai poţi iubi de faţă.
Foi să-i zicem măr mustos,
Şi să-i fac cu ochiu-n dos,
Să mi-o sărut cu folos.
Verde, verde d-o sulfină,
Asară, cam pe la cină,
Veneam, neică, pe la tine
Ca să mă iubesc cu tine ;
Sumuţai, vecină, cîinii,
Sumuţai dar nu prea-prea,
Că ştiai că e neica,
Venea să-i dai gura ta
Că e dulce ca mierea,
Venea neica pentru ea !
Frunză verde mărăcine,
Mult mi-e drag şi-mi pare bine
Cu calu negru sub mine
Şi cu plosca de ciochină,
Şi-n ploscă rachiu de prună
De la Naie din grădină.
Frunză verde bob năut,
Dar mi-e plosca de pămînt
Şi rachiul cam trăzvit,
Naie s-a călătorit
La Craiova, la argint,
Să ia fetele pe rînd.

99

Foaie verde ş-un pelin,
Aferim, mîndră,-aferim ;
Nu e niciun aferim,
Tot la lună ne-ntîlnim.
Tot la lună şi la anu,
C-aşa ne-am mîncat amaru.
Foaie verde, foaie lată,
Drag mi-a fost mîndruţa-naltă

Că-mi dă gură peste poartă ;
Dar mai drag a scundicică,
Iasă seara la portiţă
Şi dă lui Florică guriţă.

100

Foaie verde d-o sulfină,
Taie-un codru de slănină
Şi unge uşa la ţîţînă
Să nu mai scîrţîie-o lună !
Mai ia ş-o fălie de pîine
Şi dumic-o-n lapte dulce
Şi dă-o la ăi boldei
Să nu mai latre şi ei.

101

Hai, puicuţă,-n deal la vie
Să culegem razachie ;
Dimineaţa-i roua rece,
Ea să scutură şi trece.
Roua trebuie scuturată
Şi mîndruţa sărutată.
Cînd fu soarele d-un stat de om,
Noi eram, puică, sub pom ;
Şi cînd soarele-asfinţeşte,
Mîndra mea aşa-mi şopteşte :
Bună sara şi m-aş duce,
Da mi-e dor de gură dulce ;
Bună sara ş-aş pleca,
Dar mi-e dor de dumneaţa.

102

Fire-i al dracu, tu, bade,
Ce bătaie ţi se cade :
C-am trecut dealu cu tine
Şi n-ai pus mîna pe mine ;
Dar nici eu n-am aşteptat
Făr-un pic de sărutat.
Tu nici d-ăla nu mi-ai dat,
Parc-a fost de cumpărat ;

Ş-a fost cumpărat cu zloţi,
Ca să faci voia la toţi ;
Ş-a fost cumpărat cu bani,
Să faci voia la duşmani.

103

Foaie verde trei migdale,
Drum la deal şi drum la vale,
S-a luat lumea de mirare
Că-s fudul şi mă ţiu mare.
Într-adevăr că-s fudul,
Căci iubesc puţin şi bun !
Frunză verde salbă moale,
Ş-asară trecui călare
Pe la poarta dumitale ;
Te zării la lumînare,
Cu cămaşa albă-floare,
Strîmtă-n şale, largă-n poale,
Croită pe ţîţîşoare.
Pîn cămaşa înflorită
Văzui botu unei ţîţă ;
Botu ţîţii-i roşior,
Mă usuci, puică, cu dor !
— Ş-ăle ţîţe dordolii
Cui le păstrezi şi le ţîi ?
— Cui le-a sărutat întîi.
— Ş-ăle ţîţe poleite
Ce le ţîi acoperite,
Cu pînză albă-nvălite ?
Decît casă cu balcon
Şi cu bărbatu nărod,
Mai bine o căsciorea
Lipită cu bălegea,
Să-mi trăiesc cu drag în ea !
Decît cu galbini în ladă
Şi cu năroada pe vatră,
Mai bine cu lada goală
Şi cu mîndruţa pe poală.
Cine i-o mai da inel,
Să să-ngăure cu el ;
Frunzuliţă trei zmicele,
Cine i-o mai da mărgele,
Să să-nşiruie cu ele.

104

Foaie verde mărăcine,
Drag mi-e să trăiesc pe lume
Cu calu bălan su'mine,
Calu alb şi şaua verde,
Ţine-l, Doamne, nu mi-l pierde,
Umblînd noaptea după fete
Şi ziua după neveste.
Dragi îmi sînt nevestele,
Dar mai dragi fetiţele
Că mă joc cu ţîţele
Ca cu gutuiţele,
C-alea fac dragostile.

105

Foaie verde peliniţă,
La umbră de gutuiţă
Frumos doarme-o copiliţă,
Frumos, cu mîinile-n piept,
Rău îmi pare s-o deştept.
Murgu meu, ca un nebun,
Dete cu picioru-n drum ;
Rupsă brazdă cu picioru,
Deşteaptă mîndruţii somnu.

106

Foaie verde foi ca nucu,
D-aş mai odorî cu plugu
Să mai sui în deal cu murgu,
Cu cămăşiţa ca fulgu.
Foaie verde sălcioară,
Mă uitai din deal în vale,
Văzui pe Mariţa-n sală
Cu papucii pe picioare.
Cu papucii gălbiori,
Cu cerapii roşiori ;
Eu mă tăvălesc să mor
Tot ca-n luna lu Cuptor.

107

Pîntre munte, pîntre tău,
Mi-ard două lumini de său ;
Mi-arde, mi-arde și s-aprinde,
Nimini nu le poate stinge ;
Nici Oltu, nici Dunărea,
Numai mîndra cînd o vrea.
Nici Oltu, nici Dîmbovița,
Numai mîndra cu gurița.

108

Foaie verde ș-un lipan,
Mîndră, cînd nu te iubeam,
Unde mă culcam, durmeam ;
Da de cînd mi te iubesc
Und'mă culc nu odinesc,
Toată noaptea mă sucesc ;
Mă sucesc și mă-nvîrtesc,
Că unde să te-ntîlnesc,
Două vorbe să-ți vorbesc
Din toate ce pătimesc
Ș-apoi să mă prăpădesc.
Foaie verde bob orez,
Numai d-una mă-ntristez :
Cînd oi muri, eu mă pierz,
Pe lume nu mă mai văz.
Foaie verde foaie lată,
Eu n-aș muri niciodată
Pînă n-aș iubi lumea toată,
Dîn munte și pînă-n baltă ;
Foaie verde ș-o mălură,
Și tînără și bătrînă,
Le fac pe toate d-o mînă.

109

Firicel de iarbă neagră,
Toate stelele mă-ntreabă
De-am avut vreo mîndră dragă.
Eu le-am spus că n-am avut,
Ele toate m-au crezut.

Sfîntul soare sta să joare
Că-s băiat de treabă, tare ;
Numai luna, duşmana,
Zice că nu va jura,
Că m-a văz't umblînd seara
Prin grădină cu mîndra.
De-oi fi, Doamne, vinovat,
Sînt vrednic de spînzurat
Cu funii de tăieţei
Pe pociumpi de pătrunjei.

110

Foaie verde solz de peşte,
Du-te, carte, şi-i citeşte,
Gura Leanii d-o-ndulceşte.
Du-te ca o păsărea,
Să vii ca o rîndunea
Şi să-i spui din partea mea,
Săruta-i-aş guriţa,
Guriţa şi buzele,
Ochii şi sprîncenele
C-alea-mi dau junghiurile ;
Junghi în piept şi junghi în spate,
De ce nu mă ia o moarte !

111

Foaie verde sălcioară,
Sălcioară prea sădită,
Aoleo, doică Dumitră,
Mînca-ţi-aş guriţa friptă,
De la Bucureşti venită.
Ochişorii să ţi-i beau,
După drumuri nu mai stau ;
Drumu lung şi calea grea
Îmi mănîncă vîrtutea mea.

112

Foaie verde mărgărit,
Fire-ai, ceas, alimănit,
Cînd plecai de la Rîmnic
Cu calu despotcovit !

Mai bine să fi murit
Şi calu să-mi fi pleznit !
Nu e vina calului,
Nici a potcovarului,
Şi e vina mîndrii mele
C-a pus casa-n coaste grele,
Nu mă poci sui pe ele.

113

Foaie verde mărăcine,
Ş-aoleo, mijloc supţîre,
Cum aş face-o mijlocire
Să mă văd pe braţ la tine !
Mijlocirea e făcută,
Ia-mă-n braţe, mă sărută
Şi mă du la Dîmboviţă,
Şi dă-mi apă din guriţă
Că nu mai pot, neiculiţă !

114

Foaie verde de cicoare,
Trece Veta peste vale
Cu dudău cules în poală,
Cu biciuşca pă spinare,
Cînd o vede Nilă moare.
Fie ploaie, fie vînt,
Nilă n-are crezămînt ;
Fie ploaie, fie soare,
Nilă n-are pregetare ;
Fie ploaie, fie ceaţă,
Nilă cu Veta pe braţă.

115

Foaie verde ş-o lalea,
Leană, deschide poarta
Să viu să-ţi sărut gura,
Gura şi cu buzăle,
Ochii şi sprîncenele
C-alea fac dragostile.

De n-ar fi ochi şi sprîncene,
N-ar mai fi cuvinte grele.
Mitrică cu chica creaţă,
Du-te la carte şi-nvaţă ;
Tu carte n-ăi învăţa,
Eu pe tine nu te-oi loa.

116

Frunză verde ş-o lalea,
Să mă duc la draga mea.
Ş-o să-ncalec pe cal murg,
Mai curînd ca să-mi ajung
Peste deal, la Cîmpulung ;
Peste deal, peste Muscel,
Să-mi trec Prahova cu el,
Fără să mă ud de fel.
Să mă duc la draga mea,
Care m-am avut cu ea
Din copilăria mea,
Că n-oi fi cîine s-o uit ;
Sînt voinic să mi-o sărut,
Că ea dîntru-ntîi m-a vrut.

117

Foaie verde foi trifoi,
Ioane, cum să facem noi
Să ne iubim amîndoi ?
Ia puşca şi doi copoi
Şi hai, Ioane, la zăvoi
Că viu şi eu cu doi boi,
Cu Băloi şi cu Mărţoi.
Pînă boii-or paşte iarbă,
Tu să mă săruţi în barbă ;
Pînă boii mîncă fîn,
Tu, Ioane, să-ţi vezi de drum.
Foaie verde foi trifoi,
Haide, Ioane,-n deal la vie
Ca să mă iubeşti pe mine ;
Haide, Ioane,-n deal la noi
Să ne-ntîlnim amîndoi
Pe iarbă şi pe trifoi.

118

Foaie verde trei zmicele,
Şi ţ-am zis, bătut de stele,
Să nu vii sara devreme,
Cîn' taie duşmanii lemne ;
Şi să vii mai peste noapte,
Cîn'dorm duşmanii de moarte.
Foaie verde măr gustos,
Şi ţ-am zis, copil frumos,
Ca să vii sara pîn dos,
C-am o poartă de rogoz,
Cîn'pui mîna, cade jos.
Foaie verde ş-un grăunte,
Păzeşte-mă, Doamne sfinte,
De grădina cu cucute,
De omu cu-amante multe !

119

Foaie verde trei lămîi,
De cînd s-a dus dumnealui,
N-am dat gura nimănui ;
Foaie verde matostat,
Iar asară-ntr-un năcaz,
Pusăi gura la mezat
S-o sărute un băiat.
Verde frunză trei granate,
Băiat d-ăi de ştie carte,
Ca să scrie pe hîrtie,
Numai dumnealui să ştie.

120

Foaie verde foile,
Frumoase sînt unele,
Iar nu-n toate zilele,
Numai sărbătorile.
Foaie verde d-avrămeasă,
Ş-unde-m' văz cîte-o nevastă
Mai albă şi mai frumoasă,
Cu zăvelcuţa aleasă,
Cu cămăşuţa albastră,
Mi-o iau şi mi-o strîng în braţă,
Şi mi-o sărut cu dulceaţă.

121

Frunzuliță murele,
Cine trece luncile ?
Neicuța cu slugile.
Cine trece lunca deasă ?
Neicuța la amurează.
Cine trece lunca mică ?
Neicuța la ibomnică.
Cine trece pe la pod ?
Neicuța cu calu roib,
Și-mi cere foc din pîrleaz ;
Eu nu-i dau, că mi-e năcaz
Că n-are la vorbă haz.

122

Foaie verde foi ca foaia,
Din Ploiești pînă-n Gheboaia
M-a bătut vîntu și ploaia.
Lasă vîntu să mă bată
Și soarele să mă arză,
Numai puica să mă vază.
Foaie verde dedețel,
Mai adastă puținel
C-o să-ți cumpăr tistimel,
Tistimel cu floarea mică,
Să mi te prinz ibovnică ;
Tistimel cu floare-albastră,
Ca să te iau de nevastă.

123

Foaie verde ș-o săpică,
Geaba, geaba, mă Costică,
Geaba ai casă dă sticlă
Și n-ai nici o ibomnică !
Și eu șez într-un bordei
Ș-asară-am vorbit cu trei :
Cu Gheorghe și cu Mitrică,
Și cu Mitrea face trei.
Cîte trei sînt geambașei,
Să miră lumea de ei !

124

Frunzuliță florile,
De s-ar paște oile
Tot pe cîmp cu gîștele,
M-aș iubi cu mîndrele ;
Oile se pasc pe cîmp
Tot pe ploaie și pe vînt,
Cu mîndra te iubești în crîng.
Foaie verde-a bobului,
Dragostea ciobanului
În vîrful ciomagului ;
Cînd e dragostea mai dulce,
Ia traista și se duce ;
Cînd e dragostea mai bună,
Oile-mi pleacă din stînă.

125

Foaie verde d-arțăraș,
Eu iubesc un ciobănaș
Ce-mi aduce sara caș,
Mă sărută drăgălaș ;
Dimineața, lapte dulce,
Mă sărută și să duce.
Leano, dacă-ți pare rău,
Mută-ți casa la pîrău ;
Leano, dacă-ți pare bine,
Mută-ți casa lîngă mine ;
Leano, cînd oi muri eu
Să vii la mormîntu meu,
Să pui capu p-a mea cruce,
Să-mi vorbești d-o vorbă dulce.
Leano, ochișorii tăi,
M-aș băga slugă la ei ;
Nici simbrie nu ț-aș cere,
Numai cîte-o sărutare.

126

Foaie verde iarbă mare,
Trecui asară călare
Pe la poarta dumitale.
Te găsîi culcată-n țoale,

Goală numa-n iişoară,
Largă-n poale, strîmtă-n şale,
Croită pe ţîţîşoară.
Foaie verde mărăcine,
Cînd vrusăi să trăiesc bine,
Nu vru Dumnezău cu mine ;
Nu ştiu Dumnezău n-a vrut,
Or eu parte n-am avut.

127

Foaie verde ş-o lalea,
Mîndră, dac-oi răposa
Să mă-ngropi la poarta ta,
Să cari apă cu vadra,
Să mă stropeşti pe mormînt
Să nu putrezesc curînd.
Să putrezesc la cinci ani,
Să mai pieie din duşmani ;
Să pieie duşmanca mea,
Care mi-a mîncat viaţa,
Din copilăria mea.

128

Rabdă, inimă, şi taci,
Inimioara mea,
Tu le faci, tu să le tragi !
Rabdă, inimă, şi taci
Ca pămîntu care-l calci !
Oi răbda cît oi putea
Ş-oi trimite, te-oi chema.
C-aşa-mi vine uneori
Să beau otravă să mori.
Da la ce să m-otrăvesc ?
Cît am zile să-m' trăiesc,
Cu mîndra să mă iubesc !

129

Cînd oi zice d-un oclaz,
Mă-ntreabă fetele az

De ce sînt slab şi nu sînt gras !
Eu le spui că port necaz ;
Port năcaz cu zi cu noapte,
Nu le pot iubi pe toate.
Cînd oi zîce fîn cu rouă,
Iubesc noaptea cîte nouă ;
Bulgăraş de gheaţă rece,
Dimineaţa cîte zece,
Inima-n mine tot rece
C-o fi altu şi m-o-ntrece ;
Cînd m-o-ntrece la iubit,
Sîngurel mă strîng de gît !

130

Foaie verde mărăcine,
Sărută-mă, neică, bine
Pînă stau pe lîngă tine ;
Că dacă m-oi depărta,
Mult ăi plînge ş-ăi ofta,
Şi te-i uita-n calea mea,
Pe mine nu m-ăi vedea.
Din ochi negri-ăi lăcrăma,
Din guriţă-i suspina,
Din inimioară-i ofta,
Pe mine nu m-ăi vedea.
Ochi negre ca murele
Umplură pădurile
Şi-ntreabă vălcelele
Ce-ai făcut dragostile.

131

Foaie verde trei masline,
Poartă-te, fetiţo, bine
Pînă stau pe lîngă tine ;
Căci dacă m-oi depărta,
Mult ăi plînge ş-ăi ofta,
După urmuliţa mea,
Pîn'te-o durea inima ;
Inima şi cu ficaţii,
Ca neica nu găseşti alţii.

Ş-ăi vedea voinici ca mine,
Ş-o plînge inima-n tine ;
Voinicei de sama mea,
Ş-ăi plînge, ş-ăi suspina.

132

Foaie verde mărăcine,
Iubeşte-mă, mîndră, bine,
Pînă stau pe lîngă tine ;
Că dacă m-oi depărta,
Mult ăi plînge ş-ăi ofta,
Şi în urmă-mi te-i uita,
Pe mine nu m-ăi vedea !
Din ochi negri-ăi lăcrăma,
Din inimă-i suspina,
Pe mine nu m-ăi vedea !
Şi te ia altu de minţi,
Şi pe mine tu mă uiţi.
— Fie ca frunza, ca iarba,
Ca neicuţa nu e, geaba !
— Fie voinicei o sută,
Ca mine nu te sărută !
Fie voinicei o mie,
Ca mine n-o să mai fie !
Fie ca frunza de sus,
Dacă nu e cin' s-a dus...

133

Foaie verde iarbă mare,
Drum la deal şi drum la vale,
Drum la puica peste vale,
S-a luat lumea de mirare
Că sînt iubeţ foarte tare.
Foaie verde măr creţesc,
Nici eu nu tăgăduiesc
Că ce mi-e drag, tot iubesc.

134

Fă-mă, Doamne, porumbel
La puica pă umerel,

Să mi-o ciugul de cercel ;
Şi fă-mă d-un curcubeu
Să mă sui la Dumnezău
Să văz cum trăiesc şi eu ;
Eu trăiesc cu zîlele,
Că să-mi iubesc mîndrele.

135

Foaie verde trei cucute,
M-aş culca-n vale la punte
Şi nu pot de gînduri multe ;
C-am ibovnicele multe,
Ş-alea trebuie-ngrijite,
Cel puţîn, frate, iubite !

136

Foaie verde de susai,
De trei zile viu pe plai
Cu merinde pe cinci cai ;
Nu băui, nici nu mîncai,
Numai la cuc ascultai.
M-abătui la patru case,
Tot cu fetele frumoase,
Şi nu vrură să mă lase ;
M-abătui la a de cinci,
«Vino ici, băiete, ici
Să-ţi pui masa să mănînci,
Dimineaţa să te duci,
Să nu spui c-ai mas aici !»

137

Foaie verde matostat,
Că eu sînt amurezat
Cu două fete din sat.
Foaie verde ş-un lipan,
Una-n vale ş-alta-n deal ;
A din vale,
        Ca ş-o floare,
Ş-a din deal,
        Ca un pahar.

Foaie verde ş-un spanac,
Ş-o nevastă cu bărbat,
Să moară n-ar fi păcat,
Că m-a lăsat nensurat !

138

Pe vara care-a trecut
Trei părechi de ghete-am rupt
După mîndre tot umblînd.
Nici o mîndră n-am avut,
Dar acum mi-am dobîndit
O armeancă ş-o sîrbeancă
Ş-o mîndră bucureşteancă :
A din vale,
        Ca o floare,
A din deal,
        Ca un pahar,
A din capu satului,
        Piatra diamantului.

139

Uite dealu ş-uite valea,
Unde şedeam cu Ioana ;
Uite dealu ş-uite via,
Unde şedeam cu Măria ;
Uite dealu ş-uite viţa,
Unde şedeam cu Mariţa.

140

Verde, verde razachie,
Razachie viţă-n vie,
Trimeţ la Ioana să-mi vie
Şi Măria să nu ştie
C-aude şi se mînie,
De vrea Ioana, de n-o vrea,
Mai frumoasă mi-e Măria.

141

Foaie verde trei granate,
Bate-l, Doamne, iartă-l, drace,
Pă-l de nu mă lasă-n pace
Să iubesc pe cine-mi place !
Foaie verde bob năut,
Pe vara care-a trecut,
Trei amante mi-am avut ;
Iar pe vara care-m' vine,
Te am, Lină, numai pe tine,
Ca să mă iubesc cu tine.
Oftează, Lină, oftează,
Toată lumea să te crează
C-ai fost neichii amurează ;
Oftează şi pentru mine,
Că şi eu-am oftat de tine.

142

Foaie verde trei costrei,
Şapte mîndre mi-avusăi
Şi din şapte mai am trei.
Şi din trei mai am vo două,
Şi-ncep iar dragoste nouă ;
Şi din două mai am una,
Şi-i pusei numele Lina.
Hai, Lină, la băi, la băi,
La băi la Călimăneşti,
Să te-nvăţ cum să iubeşti !

143

Foaie verde trei aglice,
Nu mai e nici o ferice
De omu cu ibovnice,
Că el multă grijă duce ;
Multă duce, multă are,
Să miră cum să strecoare
Pînă la Lenuţa-n vale,
Că-i frumoasă, bate-o Doamne !
Da nici io nu sînt urît,
Hai, puică, să facem tîrg
Colea-n vale într-un crîng.

144

Frunză verde trei aglice,
Nu mai e nici o ferice
De omu cu ibomnice
Că el multă grije duce.
Multă duce, multă are,
Se miră să se strecoare
Pînă la Ioana-n vale.
Frunză verde de cicoare,
E frumoasă ca o floare.
Într-o zi de sărbătoare.
E frumoasă, bate-o, Doamne !
Te face să mori de foame,
Ziua pîn' la prînzu-mare,
Sara ţ-este de uitare.
Frunzuliţă bob năut,
Da nici io nu sînt urît,
Sînt frumos alimănit,
Amîndoi ne-am nimerit
Şi la rîs şi la vorbit.
Amîndoi să facem tîrg,
Nu departe, colea-n crîng,
Trei costiţă să mi-ţi frîng
Şi p-ălelante la rînd,
Să te las în drum plîngînd
Şi de neicuţa-ntrebînd.

145

D-o vrea lelea, de n-o vrea,
Deseară mă duc la ea,
Ostenit cum oi putea,
Să dorm pe perini cu ea,
Cu foc la piept să mi-o strîng,
Mijlocelul să i-l frîng.
— Spune, puico,-adevărat,
Cine mi te-a sărutat ?
— Unu' nalt şi sprîncenat,
Şi dulce la sărutat,
Şi unu mai mărunţel,
Moare ţaţa după el.
— Spune,-alimănito, spune
Mai ai altu decît mine ?

– Mai am unu, mai am doi
Şi cu tine face trei ;
Mai am patru, mai am cinci,
Toţi încălţaţi cu opinci.

146

Foaie verde ş-o lalea,
Trecu puica pi colea,
Supărată, vai de ea !
Las' să treacă, calea-şi facă,
I-am dat voie să-şi aleagă.
Să-şi aleagă dintr-o mie,
Numai să-mi semene mie ;
Cum la rîs şi la vorbit
Şi l-ăl cinstit de iubit.

147

Foaie verde d-o săcară,
Une-o fi neica dăsară ?
Foaie verde ş-o lalea,
Une-o fi, une-o-nsăra,
La ce masă o mînca,
P-a cui mînă s-o culca,
Ce guriţă-o săruta ?
Poate n-o fi ca a mea !

148

Foaie verde ş-o lalea,
Trecu puica pi colea
Şi mă lovi cu fusta,
Cu fusta, cu mîneca.
Paică-mi fu gura legată,
De n-o săruta-i o dată ;
O dată, de două ori,
Paică-mi trec nişte fiori.
Frunză verde de susai,
Puiculiţă, tu erai
Care te făgăduiai
Că pă altu nu mai ai ?

Dar asară la fîntînă
Te prinsăi cu doi de mînă :
Gheorghe, Chiriac, Matei,
Iacă, puică, să fac trei !

149

— Foaie verde pelinițǎ,
Ieşi, Marițo, la portiță
De-i dă lu Naie guriță.
— Nu poci, nu poci, neiculiță,
Că sînt cu puiu la țîță.
— Fi-ț-ar puiu afurisit !
Dă cîte ori am venit,
Tot cu puiu m-ai mințit !
Foaie verde de pelin,
Ş-am auzît din bătrîni
C-are drumu cotituri
Şi potecă-aruncături,
Pînă la Marița-n pruni.
Ochii ei ca mura coaptă,
Mi-aş da inimioara toată ;
Ochii ei ca murele,
Mi-aş da toate zilele.

150

Foaie verde mărăcine,
S-a dus puiu de la mine.
Tuturor le pare bine,
Numa mie-m' pare rău
C-a fost puişoru meu,
Să mi-l iubesc numa eu
Şi-l iubesc numai flăcău.

151

Foaie verde de bujor,
Toată lumea vrea să mor,
Să rămînă badea lor.
Şi d-aş muri pînă mîine,
Pe badea mi-l iau cu mine ;

Şi d-aş muri pînă joi,
Eu pe badea-l iau la noi.
Să ne-ngroape p-amîndoi.
Şi pune pe noi ţărînă,
Ţărînă şi bolovani,
Facem voia la duşmani.

152

Arde-te-ar focu, pădure,
Să mă uit la mînăstire,
Să văz cîrdu de copile;
Să-mi văz şi copila mea
Cum o bate maică-sa:
Cu nuiele, cu zmicele,
Peste gîtu cu mărgele;
C-o pană de rîndunea,
Peste faţa albişa;
C-o steblă de busuioc,
Peste-ăl supţîrel mijloc.

153

Foaie verde sălcioară,
Draga neichii Mărioară,
Mi-ai fost amantă pe vară
Şi-acu vreau să te prinz iară.
— Foaie verde bob năut,
Nu mai fac eu ce-am făcut,
Să dau guriţă-mprumut
Ş-acu cu ochii mă uit!
Şi iar verde sălcioară,
Nu mai fac eu c-astă-vară,
Să-ţi dau gura dumitale.
— Draga neichii Mărioară,
Dă-mi şi mie o ţîrişoară
Să semăn la primăvară
Pîn grădini şi pîn ogoară,
Alături cu drumu mare,
Cine le-o vedea să moară!

154

Foaie verde trei lalele,
Ioană, sprîncenele tele
M-aş băga slugă la ele,
Nici sîmbrie nu ţi-aş cere.
De la mine ţi-aş mai da
Ca să-ţi sărut guriţa,
Sara şi dimineaţa,
Peste zi întotdeauna.
Spune, Ioană, mamă-ta
Să-ţi închiză grădina
Tot cu lin şi cu pelin,
Mai mult să nu ne-ntîlnim :
Decît sîmbăta o dată,
Duminecа ziua toată ;
Rareori la sărbători,
Şi marţea de nouă ori.

155

Foaie verde matostat,
Şi astă-vară mi-am vărat
Într-un vîrf de munte-nalt.
Şi d-oi văra şi la vară,
Mă cunun cu mîndra iară.
Foaie verde trei zmicele.
Şi-am avut şi eu-ntr-o vreme
Un puişor la plăcere
Şi toată lumea mi-l cere.

156

Foaie verde matostat,
La cireşu retezat
Şade neica răsturnat
Şi Lenuţa-i cată-n cap ;
Las' să-i cate, că-i e drag,
Că i-a fost odat-amant !

157

Frunză verde măr sălciu,
Măi Gheorghiţă spic de grîu,

Purta-te-ar daica su' brîu
Ca p-un ciocan de rachiu.
Foi să-i zicem pelinită,
Colea-n vale-n grădinită,
Paşte calu lui Gheorghiță,
Priponit d-o garofiță;
Garofița s-a uscat,
Calu lui Gheorghe-a scăpat.
Aleargă, Gheorghiță,-aleargă,
Aleargă pă su' pîrîu,
Că ți-a intrat calu-n grîu;
Aleargă cu capu gol,
Că-l închide la obor
Şi dai de gloabă un pol.
Polu care-l dai de gloabă,
Il pui nevestii la salbă!

158

— Foaie verde trei zmicele,
Ioana neichii din Ionele,
Dă-i şi neichii floricele.
— Verde, verde ş-un spanac,
N-are daica flori de dat
C-astă-vară n-a plouat
Ş-am plătit de le-am udat
Cu bani după sărutat;
Ş-am plătit de le-am sădit
Cu banii după iubit.

159

Foaie verde salbă moale,
Frosico, gura matale
Face-un pol şi cinci parale,
O băzma cu portocale,
O litră de scorțişoare
Şi-o mînă de cuişoare.

160

Foaie verde matostat,
Pe strada care mi-e drag,

Treabă n-am şi cale-mi fac,
Şi mîndruţa-mi iasă-n prag
Cu mătăşica pe cap;
Şi-mi iasă pe bătătură
Cu mătăşica pe mînă,
Şi eu trec cu goarnă-n gură
Şi ea umblă tot nebună,
Tot nebună de iubit,
Cu mine s-a-ntîlnit.
— Foaie verde lemn şi prun,
Toată noaptea stau pe drum
Şi tu nu ieşi nicidecum.
— Nici desară n-o să ies
Ca să te-nvăţ să iubeşti,
Parale să cheltuieşti.

161

Foaie verde trei zmicele,
Mîndro, sprîncenele tăle,
Cele lungi şi subţîrele,
Mîncă păralele mele.
1-a băut şi i-a mîncat
Că mi-ai plăcut de ţ-am dat.
Iată, mîndro, plec, mă duc,
Pleacă-ţi gura s-o sărut
Să nu-mi paie drumu lung;
Să-mi paie drumu plimbare
Şi călătoria floare
De dragostea noastră mare.

162

Foaie verde colelie,
Da n-auzi, dragă Mărie?
Cîte mi le-ai făcut mie,
S-am o coală de hîrtie
Te-aş băga în puşcărie!
Ia n-auzi, dragă Mărie,
Ia-ţ boii de lîngă vie
Că ţi-i duc la primărie!
— Ia-mi-i, neică, şi mi-i duce,

C-are doda gură dulce,
Trimite de mi-i aduce;
Scriu în dosu florilor
Să-mi dea drumu boilor.

163

— Foaie verde trei aglici,
Da tu, Naie, un' te duci?
— Peste Olt la ibovnici!
— Da tu Linii ce-i aduci?
— Fustă albă şi papuci,
O farfurie de nuci
Ş-o creacă cu mere dulci!

164

Păsărică de pădure,
Cu gura plină de mure,
Du-te la neica şi-i spune
Să nu să mai poarte bine
Cu cămaşa de la mine;
Să se poarte de la el,
Să nu-m' paie mie rău.

165

Foaie verde bob şi linte,
...-mi-te-n c.. de minte,
De ce nu te-aveam-nainte?
C-aveam poli şi irmilici
De dam pe la ibovnici;
Aveam poli şi mahmudele
De dam pe la nevestele.

166

Foaie verde d-o căpuşe,
Fă-mă, Doamne,-o cărăruşe
Pînă la Mariţa-n uşe.
S-o găsesc în aşternut,
Să-mi dea gura s-o sărut,
Să mi-o pup, să mi-o sărut.

Mariţa-mi ţasă la pînză,
Mitrică-mi cîntă din frunză.
Taci, Mitrică, nu cînta
Că te-aude cineva
Şi ne strică dragostea,
Dragostea pîrdalnica.

167

Foaie verde popîlnic,
Trece puica pe colnic,
Răsucind la borangic,
Cu papucii lip, lip, lip,
Cu cămaşa lic, lic, lic.
De trei zîle răsuceşte
Şi pe fus nu mai sporeşte.
Cînd dă drumu fusului
Pe lungu piciorului,
Face semn voinicului!
Foaie verde popîlnic,
Cum să fac ca să-i mai zic
Să s-abată din colnic?
Numai fusu să i-l frîng
Şi faţa să i-o sărut!

168

Frunzuliţă trei spanace,
Fă-mă, Doamne, ce m-oi face:
Fă-mă salce după luncă,
Să mă facă puica furcă,
Să mă ducă-n şezătoare,
Unde-s fete lucrătoare.
Pînă mîndra o juca,
Eu fusele le-oi ţinea.
Mi-o pleca mîndra acasă,
O da de-o ieşi la cîmp,
Eu o să-i ţiu de urît.

169

Foaie verde trei granate,
Geaba, surda merg acasă,

Că n-am nevastă frumoasă.
Nici nevastă, nici copii,
Bărbat făr' de căpătîi !
Degeaba mă duc la tîrg,
Că ce tîrgui, nu mănînc !
Tîrgui pîine şi masline
Şi nu se lipesc de mine.
Foaie verde matostat,
Vin acas' tot nemîncat,
Şi le-arunc în bătătură
Că nu să lipesc de mine.
Foaie verde mărăcine,
D-aoleo, mîndruţă Lină,
Cum să fac să mergi cu mine
Barim cale de trei zile ?
Foaie verde mărăcine,
Iubeşte-mă, mîndră, bine,
Să-ţi dea satu mulţămire
Şi bărbatu fericire
C-ai iubit unu ca mine !
Foaie verde trei granate,
Eu tînăr, făr' dă mustaţă,
Şi tu cu copila-n braţă —
Cînd mă-nvăţ a strînge-n braţă
Ş-a săruta cu dulceaţă.

170

Foaie verde trandafir,
Ş-am un ibomnic copil,
Duşmanii mi-l pun la bir ;
Nu mi-l pun că e copil
Şi mi-l ia ca p-un mazîl,
S-a dus şi n-a mai venit.
El dă frica birului,
Trecu podu Jiului.
Cînd la podu jumătate,
Io mi-l apucai de spate ;
— Întoarce-mi-te-ndărăt, frate,
C-oi toarce cu furca-n sat
Şi nu te-oi lăsa legat ;
Ş-oi toarce cu furca-n ţară
Şi nu mi te-oi lăsa-n fiară.

171

Foaie verde de rogoz,
De la Slobozia-n jos,
D-aoleo ! ce loc frumos,
Numai salcie și rogoz.
Salcia pentru umbrit,
Șăd cu neica învrăjbit
Pentr-un lucru de nimic.
Pentr-un inel de argint,
C-am greșit de i l-am frînt.
Cine-ar sta să facă pace,
Mare pomană ș-ar face ;
Cine-ar sta și-ar stărui,
Cu aur l-aș dărui.

172

Tu ai gîndit, badeo,-ai gîndit,
Că tu de nu mi-i iubi,
Eu m-oi pune ș-oi muri.
Hainele mi le-aș cerni,
Mai tare m-oi săpuni
Cu săpun de la Cergău
Ca să-ți paie ție rău,
Ție și la neamul tău.
Ș-oi ieși sara-n portiță,
Albă ca o porumbiță.
Frunză verde foaie nalbă,
Trece badea, nu mă-ntreabă,
Pare că nu i-am fost dragă.
— Mîndro, mîndrulița mea,
Că ce trec și nu te-ntreb,
Tot cu ochii te petrec !

173

Frunză verde foi cireș,
Vezi, nelegiuito, vezi,
Vezi cu ochii și nu crezi,
Și mă-ntrebi de ce oftez !
Eu oftez că greu îmi pasă
C-avem dragoste frumoasă
Ș-acu pleacă și mă lasă...

Şi mă lasă la oftare
Şi la plîngere cu jale!
Taci, puică, nu mai plîngea,
Că mă duc pînă colea
Să-mi trec Oltu, Slatina,
Şi viu iar la dumneata
Că s-a-ntărit dragostea,
De trei ori pe cum era!

174

— Tu te duci, bade, te duci,
Pe la tîrlă nu te uiţi;
Tu te duci, badeo, sărace,
Da eu ce focşor m-oi face?
— Tu te faci, mîndruţă, bine,
Că mai sînt voinici ca mine;
Şi mai tineri şi mai nalţi,
Tot ca brazii de la munţi.
— Treacă şi de brazi în sus,
Dacă nu e cin' s-a dus!

175

De ţi-s dragă, badeo, dragă,
De nu, iată, lumea-i largă!
Ia-ţi murgul de ţi-l aleargă
Şi-ţi cată alta mai dragă,
Care-i cu cosiţa neagră;
C-al meu păr e gălbior
Şi sînt dragă tutulor,
Tutulor voinicilor.

176

Foaie verde bob năut,
Bob năut şi mărgărit,
Mă cheamă fetele-n crîng
Să le descînt de-ntîlnit.
De-ntîlnit şi de iubit,
De-ntîlnit şi de-apucat
Ca să ştiu unde să trag:
La casa cu coşu-nalt,
La mijloc cu liliac!

177

Foaie verde ş-o lalea,
Trecu puica pi colea,
Supărată, vai de ea.
Să făcu a nu vedea
Şi m-atinsă cu fusta,
Cu fusta, cu mîneca.
Foaie verde, foaie lată,
Paică-mi fu gura legată,
De n-o sărutai o dată ;
O dată, de două ori,
Că sînt rumân călător
Şi-mi pică leşin şi mor.

178

Foaie verde şi-alunică,
La argeaua cea mai mică
Vine cu găina friptă
Şi cu azma-nvăluită,
Şi cu miere mi-e mînjită,
— Poftim, neică, de mănîncă !
— Nu mănînc, mîncare-aş foc,
Dacă n-am avut noroc !
C-asară te-ai mîniat
Şi te-ai culcat nemîncat ;
Ce mi-ai cerut nu ţ-am dat.
Nu mi-ai cerut lucru mare,
Mi-ai cerut d-o sărutare.

179

Foaie verde ş-o sipică,
Apucai pe drum de sticlă,
Mă-ntîlnii c-o nevestică,
Se certa cu moartea furcă :
«Fugi, moarte, de nu mă lua
Că n-am fost femeie ra,
Cine mi-a zis, n-am zis ba ;
De mi-a zis omu frumos,
De departe-am şezut jos ;

De mi-a zis omu urît,
I-am făcut cu ochiu-n crîng ;
Mi-a zis unu mai-aşa,
Nici la ăla n-am zis ba.»

180

Lele, verde trei cicori,
Văz bine că o să mor.
Plecai după vrăjitori
Să-m' găsăsc leacu, că mor.
Mă-ntîlnii c-o nevestică
Ş-o-ntrebai de doftorie.
Ea-mi spusă : ochii din cap
Săruță-i, că-s buni de leac ;
Şi din brînci în vale-n jos
Te scoală de-ai fi şi mort !

181

Foaie verde ş-o lalea,
Şi-n pămînt de m-o băga,
Tot sînt cu inima rea
Că nu sînt cu Lina mea
Ca să-i sărut guriţa
Şi să-ntărim dragostea,
Dă trei ori pă cum era !
Foaie verde bob năut,
Ş-am lăsat cu jurămînt,
Cine m-o băga-n pămînt
Să-mi facă tronul de nuc,
Foaie verde matostat,
Şi secretul pe capac
C-am iubit ce mi-a fost drag !

182

Măi, măi, măi, măi,
Frunzuliţă magheran,
— Măi Ionel de peste deal,
N-ai venit la noi d-un an.

— Foaie verde bob năut,
N-am venit că n-am putut,
Mi-a fost murgu ostenit
Ş-am fost bolnav ş-am zăcut.
Ş-am zăcut pe prispă-afară,
Cu capu pe perioară,
Cu ochii la sfîntu soare;
Ş-am zăcut în aşternut,
Pînă patu-a putrezit,
Ş-acum iacă mi-a trecut.
Verde, verde bob năut,
Dac-am văzut ş-am văzut,
Am făcut cum am putut,
Mi-am luat un cal împrumut,
Pe la mîndra c-am venit.
Şi iar verde bob năut,
Ce folos dac-am venit!
Găsîi locşorel pîrlit
Şi pe mîndruţa-n pămînt...
Mă uitai la aşternut,
Perina care-a zăcut,
Foaie verde d-avrămească,
Su'patu de la fereastră
Cu cearceafu de mătasă.
Foaie verde foile,
Ridicai perdelele,
Deschisăi fereştrile,
Împleteşte coadele.
Foaie verde ca năutu,
Dacă nu-mi credeţi cuvîntu,
Haideţi să v-arăt mormîntu.
Şi iar verde bob năut,
De trei ori pîn' la mormînt
Am leşinat ş-am căzut.
Frunză verde d-avrămească,
Luai sapă şi lopată
Să-mi dăzgrop pe mîndra-ndată;
Foaie verde trei granate,
Detei pămînt la o parte,
Mi-o dezgropai jumătate;
Găsîi oasăle-nşirate,
Trupşorel făr' de păcate,
Codiţa dată pe spate
Şi sprincenele-mbinate.
Foaie verde mărăcine,

Ce făcui, nu făcui bine
Dă m-amurezai cu tine,
Cu tine, om călător,
De mă laşi în drum să mor.

183

Mori, mîndro, să mor şi eu,
Ca să nu ne pară rău ;
Să ne-ngroape p-amîndoi
La biserică-n zăvoi.
Să ne facă-un copîrşeu,
Copîrşeul de trei laţi,
Să ne-ngroape ca pe fraţi.
Fraţii se bat şi se ceartă,
Noi, neicuţă, niciodată ;
Fraţii să bat şi să-njură,
Da noi am trăit tot bine.
La capul tău să răsară,
Să răsară-un rozmalin,
La al meu un trandafir ;
Rozmalinu să să-ntinză,
Pe trandafir să-l cuprinză.

184

Foaie verde năutu,
Urît mi-a fost urîtu,
Mi l-a dăruit sfîntu !
N-a lăsat Dumnezău bine
Ce-oi iubi să iau cu mine ;
Ş-a lăsat Dumnezău rău,
Să ia urît pe frumos,
Să trăiască mînios ;
Să ia frumos pe urît,
Să trăiască amărît.
Prunculeţul cel de fală
Pă mîna lui modrigală.

185

Fugi, urîtule, din prag
Să vie cine mi-e drag ;

Cine mi-este mie drag
Vine sara pînă-n prag
Şi mă-ntreabă de ce zac.
— Mai zaci, mîndro, ori te scoală,
Ori mai dă-mi şi mie boală
Să zăcem pe perioară,
Amîndoi la brăţişoară.

186

Maică, lucră ce-i lucra,
După urît nu mă da;
Maică, urîtul mă cere,
Nu mă da fără plăcere.
De mi-i da unde nu-mi place,
Moarte cu mîna mi-oi face;
De mi-i da unde n-oi vrea,
Moarte-mi fac cu mîna mea,
În ziua Crăciunului,
În mijlocul tîrgului,
Ca să vază tot omul
Că ce face urîtul;
Că io-s fată, nu-s pămînt
Să mă-ndemni după urît.

187

Foaie verde fir de nalbă,
Răsai, lună, mai degrabă
Să să vază pîn livadă,
Să-mi cosăsc pelin şi iarbă,
Să dau puicii să-mi desfacă.
— Foaie verde bob năut,
Desfă, puică, ce-ai făcut
Şi-mi dă drumu să mă duc
Că ţ-oi da un leu bătut.
— Ba chiar să-mi dai zece lei,
Nu ţ-am făcut ca să piei
Şi ţ-am făcut ca să iei.
Foi să-i tragem bob năut,
Geaba, maică, m-ai făcut,
M-ai făcut şi m-ai crescut,
Că m-ai dat după urît...

188

Foaie verde de sulfină,
Mie omu-mi bagă vină
Şi el zice că nu-s bună.
Cum naibilor să fiu bună
Iubită o dată-n lună,
Nici atunci cu voie bună.
El frumos şi eu urîtă,
N-avem casă hodinită;
El pleacă la a frumoasă,
Eu rămîn pusnică-n casă!...

189

Şapte stele sînt sub lună,
Toate-mi ziseră din gură,
Ca să-mi facă voia bună,
Să-mi iau nevastă fudulă.
Şi fudulă şi frumoasă,
Şi frumoasă şi bogată,
Cu moşie arîndată.
De n-ar avea nici moşie,
Să nu fie nătotie.

190

Frunzuliţă trei granate,
Departe, neică, departe,
Şapte dealuri ne desparte
Ş-o grădină cu bucate!
O grădină ş-o fîntînă
Ş-un pustiu de eleşteu,
Acolo şedeam şi eu;
Ş-o luncă de ghiocei
Ş-o leasă de brebenei
C-a-mpuiat dragostea-n ei.
Frunzuliţă colelie,
De-aş trăi cît piatra-n vie,
Nu iau fată cu moşie
Să-mi porîncească ea mie;
Şi să-mi iau fată săracă,
Ce i-oi poronci, să facă;
Cînd i-oi da palmă, să crează,

Să zică că sînt de treabă.
Am luat fată cu moşie,
Mi-a poruncit tot ea mie.
Toată vara mă topesc
Ca un muc de lumînare
Cînd îl ţii vara la soare
Şi-i cură ceara la vale.
De nevastă n-am dorit,
Da de copii m-am topit.

191

— Foaie verde ş-o richită,
Fetiţo cu şoarţă multe,
Zî-i mă-ti să te mărite
Că ţi-a ieşit vorbe multe.
— Lasă, iasă şi ponoasă,
M-a făcut maica frumoasă
Să stau încuiată-n casă
Şi să mă uit pe fereastră.
Foaie verde mărăcine,
M-a-nvăţat maica pe mine
Să iau sărac, nu bogat,
Că bogatu, nechemat,
Ia băţu şi pleacă-n sat;
Vine sara pînă-n prag
Şi mă-ntreabă ce-am lucrat.
Eu îi spui c-am depănat
Şapte scule de bumbac,
Şi p-alea le-am încurcat.
Eu îi puneam masa-n casă,
El fuge cu mine-n braţă;
Eu îi pui ciorbă de pui,
El mi-arată biciu-n cui;
Foaie verde foi de rug,
Ad' bastonu să mă duc.
Foaie verde d-avrămească,
Iar dragostea de nevastă,
Ca garoafa din fereastră;
Dragostea de fată mare,
Ca o floare cînd răsare,
Iar dragostea de băiat,
Ca floarea de liliac;
Iar dragostea de flăcău,
Ca florile du pîn dudău.

Dragostea de militari,
Floare de mărgăritari;
Iar dragostea de sărgent,
Ca trandafiru din piept.
Foaie verde mărăcine,
Iar dragostea de la mine,
Ca trandafiru-n grădină!

192

Foaie verde de bujor,
Dodă, dodă fă,
Zice maica să mă-nsor
Şi eu nu voi să mă-nsor
Că mai au oamenii femei
Şi nu mă lasă să piei;
Şi cu păru gălbior,
De nu mă lasă să mor.
Foaie verde ş-o lalea,
Săraca nevasta mea
Cum poartă inima rea
Că mă iubesc cu alta
Mai frumoasă decît ea!
Mai frumoasă şi mai naltă,
Merge pe drum legănată.

193

Foaie verde iarbă mare,
Scoală-mi-te, fată mare,
Dă mi-aprinde-o lumînare
Să mi-o pui între icoane.
Foaie verde foi mărunte,
Mi-a intrat juncanii-n curte;
Las să intre, să colinde,
Că n-a colindat de mult...
Ce-a fost verde s-a trecut,
Ce-a-nflorit s-a isprăvit
Numai floarea soarelui
Şade-n poarta raiului
Ş-adună miroasăle
Dă le pune-n cutioare
Ca să le dea la cocoane.

194

Dine, Dine, Costandine.
Amanetu tău la mine.
Da ce fel de amanet ?
Inelu din deştu-ăl drept,
Băzmăluţa mea din piept !
Eu le cei să mi le dea,
El zice ca să mă ia.
Eu să ştiu că el m-ar loa,
Singură m-aş spînzura
De ciucurii brîului,
De vîrfu sorvîrfului,
De crecuţa nucului,
În marginea drumului ;
Dă două furci în drumu mare,
Să treacă sărari cu sare,
Ca să fiu eu dă mirare.

195

Foaie verde-o sălcioară,
Mă Ioană, mă Ioană,
Mărită-te, bălăioară,
Să-mi iei drumu din picioare.
Foaie verde trei migdale,
Mi s-a urît, frăţioare,
Scoborînd din deal în vale,
Am ostenit de picioare !
Şi iar verde-o sălcioară,
Mă Ioană, mă Ioană,
Ia să-mi iei sama desară
Că-ţi fac cu ochiu d-afară.
Foi să-i zicem samulastră,
Ioană, din dragostea noastră
Mi-a-nflorit florile-n coastă.
Verde, verde bob năut,
Mi-a-nflorit florile-n crîng
Şi n-am cu cin' să le strîng.
Foaie d-o lalea,
Şi le-aş strînge cu Ioana,
Dar mi-e frică de belea
Că ne-o vedea cineva.

196

Foaie verde-a bobului,
Jos la capu satului
Văz urma papucului
Şi toarta cercelului.
Foaie verde de trei flori,
Mi-e dragostea-ntre doi meri,
Iară merii că au flori,
Florile de trei colori,
Cînd te văz, mîndruţo, mori.
Foaie verde bob aclaz,
D-aş mai trage cîte-am tras
Eu de tine nu mă las
Pîn' te-oi vedea cu pripas
Şi-atunci te-oi lua acas'.

197

Frunză verde mărăcine,
Iubeşte-mă, mîndră, bine
Pînă sînt pe lîngă tine;
Că dacă m-oi depărta,
Mult în cale-m' te-i uita,
Pe mine nu mă-i vedea...
Foaie verde murele,
Tu mi-i plînge urmele,
Desfăcînd colnicele
Pe unde făceam dragostile.
Foaie verde de trei foi,
Vîlvîie lumea de noi
Că ne iubim amîndoi.
Lasă lumea să vorbească,
Numai mîndra să-mi trăiască,
Cu mine să se iubească.
Dacă mi-a fost mintea proastă,
Să mi-o fi luat de nevastă!
Foaie verde şi-un năut,
Amurează dă dămult,
Nu gîndi că te-am urît;
Te-am urît două-trei zile
Şi mi-e gîndu tot la tine.
Foaie verde ş-un năut,
Mă gîndesc cum am trăit;
De trăit am trăit bine
Că beam vin şi mîncam pîine.

198

Foaie verde salbă moale,
De trei ani umblu călare,
Pe poteceaua din vale,
Dor d-oi da dă Leana-n cale.
Foaie verde ori ce-ar fi,
Cît oi fi şi-oi mai trăi,
Fată mare n-oi iubi;
Fată mare să mărită,
Rămîi cu inima friptă.
Mai bine o nevestea,
Că eu fac cum oi putea
Ca să mă iubesc cu ea.

199

Foaie verde fir mătasă,
Să mărită Leana noastră.
— Leană, nu te mărita
C-a-nflorit tămîioara
Şi n-are cine-o purta!
— Lasă, nene, să-nflorească,
C-oi purta-o şi nevastă
Cu inima friptă, arsă.
Foaie verde foi de drină,
— Fină, fină şi iar fină,
Mai cobori pe la grădină
Cu coşuleţul de mînă
Să te iubesc ca p-o strină!
— Mă naşule, e păcat,
Trei copii mi-ai botezat,
Două fete ş-un băiat,
Pă mine m-ai cununat!
— Finişoară, n-ai păcat,
Că-ţi dau două-trei parale
Să faci cruci şi sărindare
Să le pui la drumu mare.
Cine-o trece, să se-nchine,
Să-i roage finii de bine.

200

Cine trece pe uliţă ?
Năiţă, Năiţă,
Mi-este Pătru şi cu Ghiţă.
Ghiţă sună cu frunza,
Pătru cu inima ra
Că s-a măritat Ileana
De duminecă sara,
Şi batista mea la ea.
Foaie verde matostat,
Şi plecai la secerat,
Şi-mi veni ordin din sat
Că Leana s-a măritat.
Lăsai snopul dezlegat
Şi mănunchele vărsat,
Şi plecai la Leana-n sat,
Să vedem pe cine-a luat ?
O fi luat vreun blestemat
De mănîncă nespălat
Şi se culcă nenchinat.

201

Cîte floricele-nflor,
Toate-mi spun ca să mă-nsor.
Numai biata viorea,
Ba, vere, nu te-nsura
Că-nfloare tămăioara
Şi n-are cine-o purta.
Cîte floricele sînt,
Toate-mi trec la jurămînt ;
Numai spicul grîului
Şi cu floarea-soarelui
Stau în poarta raiului
Şi judecă florile
Ce-au făcut miroasele.

202

Foaie verde ş-o cicoare,
Nimini nu se poate-nşală
Ca flăcău cînd să-nsoară.
Pune doi boi la tînjală

Şi ş-aduce-o bălăioară,
Şi face dragoste-n ţară.
Frunză verde de susai,
Rău făcui că mă-nsurai;
Frunză verde bob năut,
Că mă-nsurai prea de mic,
Mîndrele mă cheamă-n crîng
Şi eu nu poci să mă duc,
Foaie verde mărăcine,
Că-i nevasta lîngă mine
Şi mi-o face o ruşine.
Frunză verde iarbă neagră,
De cine doru se leagă
Nu mai e de nici o treabă,
Nu-l lasă cu mintea-ntreagă.
Şi s-a legat d-un voinic,
Ş-a lăsat plugu-n pămînt
Şi boii-njugaţi la jug,
Ş-a plecat după iubit.
Frunzuliţă d-o sulfină,
Şi s-a legat d-o copilă,
Ş-a-nfipt acu-n cusătură
Ş-a plecat pe drum nebună.

203

Frunză verde măr sălciu,
Fată de çantaragiu,
Nu te strînge tare-n brîu
Că te-am aflat şi te ştiu
Că porţi otravă la brîu
Ca să mă omori de viu.
Aleargă, puiule,-aleargă
Pînă-ţi este lumea dragă;
Că după ce te-i însura
Mult ăi plînge ş-ăi ofta!

204

Asară pe vremea cinii,
Leică, leica mea,
Sumuţa mîndruţa cîinii;
Sumuţa şi nu prea-prea,
Că ştia mîndra vorba.

Foaie verde trei zmicele.
Insoară-te, băiețăle,
Însoară-te, ia-ți muiere,
Nu fi făcător de rele,
Nu umbla prin sat a cere
Și la bune și la rele.
Însoară-te, ia-ți nevastă,
Nu fi spargere de casă.

205

Foaie verde popîlnic,
Or ai, mîndră, copil mic,
Dă nu ieși la ibomnic?
— Ba am copil și bărbat,
Nu mă lasă sara-n sat,
Îi e frică de sărutat.
Copilul l-am înțărcat,
Bărbatu l-am fermecat
Cu pămînt de lîngă gard,
Viu la tine că-mi ești drag!
— Lele, oi zîce de secară,
Bună-a fost noaptea de vară
Și noaptea de primăvară,
Că dorm mîndrele p-afară;
Dar acum de cînd mi-a nins,
Toate mîndrele s-a-nchis.
Și s-a-nchis în cas' la sobă,
N-am eu cînd să mai fac vorbă.
Lele,-ai trage iarbă neagră,
Doru dă cine să leagă
Nu-ți paie vorbă de șagă!
Că de mine s-a legat
Și nu e lucru curat
Că umblu pe drum turbat.
Lele,-oi zîce solz de pește,
Cu ochii după neveste;
Lele,-oi zice de smochine,
Cu ochii după copile!

206

Păsăruică cea albastră,
Ce cînți la noi în fereastră?

Că eu nu sînt fată mare
Să plec cu tine la-mplimbare;
Că sînt nevastă-nvălită,
De bărbat îm' este frică.
Bărbatu-mi face cu capu
Şi mă bate ca pe dracu.

207

Foaie verde trei zmicele,
Iubeşte-mă din vedere
Că d-aproape n-ai putere.
Foaie verde mărăcine,
Uită-te, puică, la mine
Şi eu să mă uit la tine.
Foaie verde mărăcine,
N-am ce-ţi face, vai de mine,
E bărbatul lîngă mine;
Foaie verde ş-o lalea,
Dar mai stai pîn-o pleca
Ş-om face cum om putea,
De nimeni nu ne-o afla!

208

Frunzuliţă mărăcine,
Măi prietenă vecină,
Nu-ţi purta bărbatu bine
Că vine sara la mine
Eu sînt femeie miloasă,
Deschid uşa,-l bag în casă,
C-afară plouă de varsă
Ii dau scaunu să şază,
Îl pui cu mine la masă
Şi-i aştern în patu-ăl mic
Cearşafu de borangic.

209

Foaie verde lemn uscat,
Nevestică cu bărbat,
Mai bagă-ţi minţile-n cap,
Nu umbla noaptea prin sat,

Or n-ai copii şi bărbat ?
— Ba am copil şi bărbat.
Bărbatul l-am fermecat
Cu nuieluşa din gard,
Cu păr din cîne turbat,
Cu ţărînă de sub pat.
I-am făcut cu iţăle
Să-i ia dracu minţile.

210

Foaie verde de-avrămeasă,
Om cu nevasta frumoasă
Mi-are pagubă la casă ;
Ea iubeşte, el păzeşte,
Coasa-n pod îi rugineşte,
Fînu-n cîmp îi putrezeşte.

211

Foaie verde foi de foaie,
Dar-ar Dumnezău o ploaie,
Bolovanii să să-nmoaie,
Calu să se potignească,
Pe neica să mi-l trîntească,
Mîna stîngă să i-o frîngă
Şi p-a dreaptă s-o scrintească,
Să ţîie frîul cu dinţii
Ca să-şi blesteme părinţii.
Blesteamă, puică, p-aci
Că şi eu blestem p-aici !
Foaie verde mărăcine,
Cine naiba-a stat de mine
Să m-amurezez cu tine ?
Cu tine, un călător,
De mă laşi în drum să mor !...

212

Foaie verde de dudău,
Badeo, bădişorul meu,
Cînd vei pleca de-a peţi
Şi la mine nu-i veni,

Calul ţi se poticnească,
De pămînt să te izbească,
Mîna stîngă să ţi-o frîngă,
Pe cea dreaptă să ţi-o rupă,
Să ţii frîul cu dinţii,
Să nu poţi merge-a peţi!

213

Foaie verde ş-o sipică,
Cînd erai a mea iubită,
Ţi-era casa zugrăvită,
Bătătura tîrnuită
Şi portiţa poleită.
Foaie verde de susai,
De cînd, puică, te lăsai,
Ţ-ăste casa grajd de cai,
Bătătura mucigai
Şi portiţa putrigai.
Foaie verde matostat,
— Ce-ai mîncat de m-ai lăsat?
— Ou de raţă-ncondeiat!
— Pleznir-ar cin'ţî l-a dat,
Multă dragoste-a stricat!
N-a stricat numai p-a mea,
Ş-a stricat p-a multora.
Foaie verde bob năut,
— Ce-ai băut de m-ai urît?
— Apă dîntr-un puţ slăit!
— Pleznir-ar cin' l-a slăit,
Nu l-a slăit mai adînc,
Să ţiu dragostea mai mult!

214

Foaie verde foi trifoi,
Ia puşca şi doi copoi,
Şi coboară la zăvoi
C-acolo-i bine de noi
Şi de turmele de oi.
Foaie verde labidragi,
Bate vîntu pîntre fagi
Şi desparte oameni dragi;

Şi iar verde foi trifoi,
Pe mîndruţa şi pe noi.
Cin' ne-a dăspărţit pe noi,
N-ar avea parte de boi,
Nici de turmele de oi!
Foaie verde lemn şi prun,
Ne-o fi dăspărţit rumân,
Să umble cinci ani nebun!
Ne-o fi despărţit nevastă,
Să n-aibă parte de casă.
Şi de pruncii de la masă!
Foaie verde ş-o cicoare,
De ne-o fi din fată mare,
Cază-i coada pe spinare,
Să-i rămîie pielea goală!
Ne-o fi despărţit flăcău,
Şază-n apă pîn' la brîu,
Să-l mănînce viermi de viu!

CÎNTECE DE DOR

215

Foaie verde bob areu,
Mîndră, doruleţul meu,
Doru meu şi cu al tău
Să-l facem d-un ferestreu.
Ferestreu cu pînza lată
Să tai muntele dodată;
Ferestreu cu dinţi mărunţi
Să tai brazii du prin munţi;
Ferestreu cu pînza deasă
Să tai muntele pă creastă,
Să trec la mîndra-n Voineasa.

216

Foaie verde de bujor,
Doru meu e numai dor,
Nu-l poci spune tuturor.
Da-l mai ştie oarecine,
Care-l trage ca şi mine;
Da-l mai ştie cineva,
Mi s-a topit inima.

D-ar fi dorul vînzător,
M-aş face cumpărător
Ş-aş cumpăra dor cu dor.

217

Drobuleţ de gheaţă rece,
Nu ştiu, luna pe ceri merge,
Or mîndra la apă-m' trece
C-o vadră şi c-un urcior,
Să-i treacă neichii de dor ;
Că la mine e dor mult,
Cură izvor pe pămînt.
Cine la iubit nu crede,
N-ar mai călca iarbă verde !
Foaie verde bob năut,
Cin' nu crede la iubit,
N-ar mai călca pe pămînt !
Foaie verde trei lalele,
Nu asară,-alalteri sară,
Trecut-a neica călare
Pe la poarta dumitale.
Te ochii la lumînare,
Cît p-aci să dau în boală !

218

Foaie verde solzi de peşte,
Cine-n lume nu iubeşte,
La ce se mai spovedeşte ?
Cine n-are dor în lume,
Mă mir la popa ce spune !

219

Foaie verde tămîioară,
De-aş trăi pînă la vară
Să mă sui la munte iară,
Să mînc carne de mioară,
Să beau apă din izvoară,
Să sărut la buzişoară ;
Să beau apă din izvor,
Să-mi mai treacă d-al meu dor ;

Să beau apă din pîrău,
Să-mi potolesc focul meu.
Focşor ici, focşor colea,
Focşor pe inima mea,
Mîndro, după gura ta,
Că e dulce ca mierea!

220

Foaie verde bob năut,
Aolică! ce dor duc
Numai sara cînd mă culc!
Dimineaţa cînd mă scol,
Cu trupşoru plin de dor...
Foaie verde mărăcine,
Neică, cu gîndul la tine
S-o lipi ceva de mine,
S-o lipi vo lipitoare
Ş-oi dobîndi zburătoare
Să răsai noaptea din ţoale,
Eu de doru dumitale.
Foaie verde trei zmicele,
Trei zmicele, trei lalele,
Că de-aş avea vo putere
Te-aş face o tabachere
Să te port în sîn la piele;
Tabachere cu tabac,
Să te port la sîn cu drag;
Tabachere cu foiţă,
Să te port în sîn la ţîţă,
Draga neichii copiliţă.

221

Foaie verde de şărpet,
Colea-n vale,-ntr-un făget,
Mi-a zis mîndra s-o aştept.
Aşteptai cît aşteptai,
Aşteptai pîn' la prînzştior
Şi nu mai putui de dor.
Dacă văzui şi văzui,
Îmi luai puşca şi fugii.
Mai în deal, pe-o potecea,
Mă-ntîlnii cu mîndra mea,

Mă luai la brață cu ea.
Se ivi o păsărea
Și trăsei cu pușca-n ea,
De frică că-i cineva.
Păsărica blestema :
Mai băiete vînători,
Dar-ar Dumnezeu să mori,
Să rămîie crîngul tău,
Cum a rămas cuibul meu !
Eu eram o păsărea,
Vă cîntam pe deasupra,
Nu vă stricam dragostea !...

222

Foaie verde de bujor,
Du-te, dor, pînă e nor
Că dacă s-o-nsănina,
Mai departe te-oi mîna
Peste-acele vîrfurele
Pîn-ai da de cioporele,
De cioporu badiului.
De-l vei găsi adormit,
Să-i spui că ieri am murit ;
De-l vei găsi deșteptat,
Să-i spui că m-am măritat ;
Dar de-l vei găsi călare,
Să-i spui să-ndemne mai tare,
Că m-o găsi fată mare,
Trăgînd ghetele-n picioare,
Ieșind sara la plimbare,
Să dau paie vacilor
Și gură băieților ;
Să dau paie la doi junci
Și gură la doi voinici.

223

Badea-i dus de-o săptămînă,
Mie-mi pare că-i de-o lună ;
Badea-i dus de-o zi, de două,
Mie-mi pare că-i de nouă.
Hai, bădițo, de-o să-mi vii,
Că nu te mai poci dori ;

Că de te-oi dori prea mult,
Mă găsești moartă-n pămînt;
Și de te-oi dori o lună,
Mă găsești moartă-n țărînă.

224

Foaie verde bob areu,
Tot de doru meu ș-al tău
Ne blesteamă Dumnezău;
De doru meu și-al dumitale
S-a ales luna de soare;
Tot de dorurile mele,
Ce zac noaptea-n floricele,
S-a ales luna de stele.
Numai luna și c-o stea
Știe de patima mea,
Patima ce-o pătimesc,
Pe tine că te iubesc,
Pîn străini cum mai trăiesc.
Cu străinii trăiesc bine,
Nu taie lemne pe mine,
Și taie pe tăietori
Așa-mi vine uneori
Un dor de la frățiori,
De-mi pică leșin și mori.

225

Foaie verde didițel,
Pe deal pe la Cornățel
Trece doru mărunțel
Cu dragostea după el,
Ca vaca după vițel.
Vițelu vine la vacă,
Doru-ncalecă și pleacă;
Vițelul vine și suge,
Doru-ncalecă și fuge.
— Unde-ai plecat, dorule?
— După tine, puiule,
Să-mpărțim dragostile;
Cît la mine,
Și la tine,
Ș-amîndoi să trăim bine.

La tine cu baniţa,
La mine cu dragostea.
La tine cu merticu,
La mine cu iubitu.

226

Foaie verde merişor,
Omu cînd e tinerel
Se ţine doru de el
Ca oiţa după miel,
Ca vaca după viţel
Mielu s-apleacă şi suge,
Doru-ncalecă şi fuge
Iară cîn' vaca mugeşte,
Doru se călătoreşte,
Pe mine că mă topeşte
Mă topeşte din picioare
Ca un muc de lumînare,
Că n-a işit mîndra-afară,
Că-mi fugea doru călare.
Foaie verde foaie lată,
Aleargă, dorule,-aleargă,
Pînă-ţi este lumea dragă ;
Că dacă-oi îmbătrîni,
Atuncea m-oi odini !

227

La fereastra din obor,
Bate murgu din picior ;
Nu bate ca să adorm,
Şi bate ca să mă scol,
Să-l pieptăn, să mi-l ţăsăl,
Să mi-l ung cu undelemn
Şi să-i fac păru inel,
Să-i dau fîn şi orzişor ;
Să pui şaua binişor,
Să mă duc unde mi-e dor,
La mîndra cu pieptu gol,
La Mariţa din Izvor,
Cu mărgeanu roşior,
Roşior şi bobonat,
Pe sfîrcu ţîţii lăsat.

Foi să-i zicem merişor,
Să beau vin d-ăl bunişor.
Bate vînt de primăvară
Ca să-mi scot şaua afară,
Să mi-o pui eu binişor
Ca să-m' mai treacă de dor.
Mie-m' cîntă-un pui de cuc
Că la toamnă iar mă duc
Şi la anu iar mă-ntorc
La pustiul de noroc
Să dau bordeiului foc.

228

Puiule, de cîn' te-ai dus,
Trei garoafe-n poartă-am pus,
Cîte trele mi s-au prins:
Una mie, una ţie,
Una dorului să-m' vie.
Du-te, dor, unde te mîi,
La Leana sub căpătîi,
Să mi-o scoli, să mi-o mîngîi,
Şi la ureche să-i spui
Că mă tăvăl ca pisica,
Numai să-i zgîrii ţîţica;
Să mă sui pe umerel
Să mi-o giugiul de cercel;
De cercel s-o giugiulesc,
La ureche să-i şoptesc
Că eu vreau ca s-o iubesc,
Măcar de mă prăpădesc!
Să mă prăpădesc ca pirul,
Să-nfloresc ca trandafirul.
Trandafir cu şapte creste,
Eu sînt doftor de neveste,
De frumuşele neveste,
Că le iubesc fără veste;
Dar mai ales de copile,
Că nu le mai dau de ştire!

229

Foaie verde mărăcine,
Cine mă ştie pe mine

Cu ce foc trăiesc pe lume ?
Cu ce foc şi ce oftat,
De cînd m-am amurezat.
Foaie verde trei aglici,
De cînd s-a pus mai în cinci,
Am intrat în vorbe dulci ;
Că sînt patru luni de zile
De cînd mă iubesc cu tine.
Foaie verde ş-o lalea,
Unde văz fereastra ta,
Plînge inimioara mea,
Pe unde ieşi naintea mea,
De-mi dai mie guriţa.
Unde văz păreţii tăi,
Lăcrămează ochii mei.
Plîngeţi, ochi, şi lăcrimaţi,
Că voi sînteţi vinovaţi,
Că ce vedeţi nu lăsaţi
Şi ce iubiţi nu uitaţi...
Foaie verde mărăcine,
Rămîi, mîndruţo, cu bine,
Şi să-mi păstrezi doru bine,
Să mi-l culci, puică, cu tine,
Să-i pui stînga căpătîi
Şi cu dreapta să-l mîngîi !

230

Ş-apăi lin, dorule, lin,
Că mîndra-i pe loc străin ;
Ş-apăi rar, dorule, rar,
Că puica-i pe loc amar.
Cînd o fi pe locul său,
Du-te, dorule, mereu.

231

Alergînd seara la draga,
Scurtă mi s-a părut calea.
Foaie verde de trifoi,
Da de la mîndra-napoi
Mi-era calea pustiită,
Cu mult dor învăluită.

232

Dă-mă, maică, unde trag,
Să trăiesc traiul cu drag;
Dă-mă, maică, unde vreu,
Să nu plîngi de dorul meu.
Nu mă da, maică, departe,
Să viu cu desagii-n spate,
Dă-mă, maică,-n satul tău,
Să poţi vedea cîn' mi-i rău;
Dă-mă, maică,-n sat cu tine,
Să te bucuri cînd mi-i bine;
Dă-mă, maică, prin vecini,
Să mă vezi seara ce cin,
Dimineaţa ce prînzesc,
Peste zi cum mai trăiesc.

233

— Ce vii, bade, tîrzior,
Ori nu ţi-e de mine dor?
— Ba mi-e, mîndro, mi-i prea tare,
Dar nu poci veni pe cale
C-a vint Luncavăţul mare!

234

Foaie verde d-avrămească,
Trecui podu pe la leasă
Şi-mi veni un dor d-acasă.
D-o fi dor de la copii,
Să pui şaua şi să mîi;
D-o fi dorul de la tată,
Să fac calu numai apă;
D-o fi dorul de la mumă,
Să fac calu numai spumă;
D-o fi dorul de la fraţi,
Să fac calu numai sfanţi;
D-o fi dor de la surori,
Să fac calu numai flori;
D-o fi dor de la nevastă,
Să las calu să mai pască;
Foaie verde flori domneşti,
Şi eu să mă odinesc,
Că neveste mai găsesc.

235

Foaie verde de-avrămească,
Şi trecui pe-un pod de plasă,
Îmi veni un dor de-acasă,
De copii şi de nevastă
Dar de-o fi de la copii,
Să pui şaua şi să mîi ;
Dar de-o fi de la nevastă,
Să las calu să mai pască
Şi să stai să hodineşti
Că neveste mai găsăşti.
Dar de-o fi dor de la mumă,
Mîi calu să facă spumă ;
Dar dac-o fi de la tată,
Să mîi iapa nelăsată.

236

Verde frunză de mălină,
Pusăi lacăt la grădină
Şi plecai în ţară strină
După dor şi după milă.
Dor şi milă nu găsii,
La grădină iar venii
Şi intrai la busuioc,
Şi-l găsii plîngînd cu foc.
— De ce plîngi, tu, busuioc ?
— Plîng că n-am avut noroc !
Şi intrai la leuştean,
Il găsii negru buştean ;
Mă dusei la pelinıţă
Ş-o găsii călugăriţă.
Ce să mă fac, neiculiţă ?

237

Foaie verde de trei flori,
Detei la trei vrăjitori
Şi-mi spuseră c-am să mor
După Paşti, în sărbători,
Numai una ocheşică :
— Măi băiete, să n-ai frică,
Că ţi-e ibovnica mică.

— Ş-ăi lăsa-o d-ar mai creşte.
Dar doru mă pridideşte,
La urmă mă prăpădeşte.
Ş-aşa-mi vine uneori
Să beau otravă să mori...
Stau în loc şi mă gîndesc:
La ce să mă otrăvesc?
Mai am zile să trăiesc,
D-un puişor să iubesc;
D-aş muri, să mor ca piru,
Să-nfloresc ca trandafiru;
Rozmalinu să să-ntinză,
Pe mine să mă cuprinză.

238

Foaie verde d-un bujor,
D-aş şti c-aş muri dă dor,
Dodă, dodă, Lina mea,
Nici la toamnă nu mă-nsor.
Nici la toamnă, nici la iarnă,
Să fac fetele să moară,
Nevestele să dea-n boală.
Foaie verde d-un bujor,
Toată lumea vrea să mor,
Să rămîie mîndra lor,
Să rămîie, s-o iubească,
Inima să-şi răcorească.
Foaie verde mărăcine,
Şi de-ar fi să mor ca mîine,
Pe mîndra mi-o iau cu mine.
Şi de-ar fi să mor ca az,
Eu pe mîndra mea n-o las;
Şi de-ar fi să mor ca joi,
Mîndra mea n-o las la voi;
Şi de-ar fi să mor ca luni,
Mîndra mea n-o las pîn strini.

239

Foaie verde ş-o răchită,
Bună seara, Didinico,
Eu mă duc şi tu te culcă.

Da cum focu să mă culc
Că n-am gură să sărut ;
Foaie verde mărăcine,
Că gurița de la tine
M-a ofticat, vai dă mine !
M-a ofticat ș-oi să mor
Pentru-al dumitale dor.
Da la ce, Doamne, să mori,
Cînd îmi dau fetele flori
Nevestele, ochișori.

240

Foaie verde ș-o lalea,
De-ar fi moartea ca mîndra,
M-aș duce singur la ea ;
Da moartea-i mai urîcioasă,
Nu-i ca mîndra de frumoasă.
Ș-am să las la moartea mea
Să-mi vie amureaza,
Să-mi țîie lumînarea.
Să mor cu ochii la ea.
Foaie verde bob năut,
Ș-oi să las cu jurămînt,
Cine m-o băga-n pămînt
Să-mi lege doru de gît ;
Doru și cu dragostea,
Aia mi-a fost moartea mea.
Să nu-mi mai facă mormînt,
C-am iubit ce mi-a plăcut
Și la țară și la tîrg,
D-aia n-oi mai fi căit
C-am iubit ce mi-a plăcut !

CÎNTECE SATIRICE

241

Foaie verde tămîioară,
Nime-n lume nu să-nșală
Ca băiatu cînd se-nsoară.
Să bucură la avere,
La străchini și la ulcele,
Ia toanta fără plăcere.
Să bucură la moșie,

Ia năroadă nătoţie !
Foaie verde trei spanace,
Să nu iau nici bou, nici vacă,
Numai nevastă să-mi placă
Cel cu banii în lădiţă
Şi cu nevasta urîtă
N-are casă hodinită.
Mai bine cu lada goală
Şi cu nevasta marghioală,
Plec cu ea, să-mi fie fală !

242

Om cu nevastă frumoasă
Mi-are pagubă la casă ;
Şade acas' şi mi-o păzeşte,
Munca i se izădeşte,
Coasa-n pod îi rugineşte.
Mai bine cu ea urîtă,
Vine cu găina friptă
Şi cu azma-nvăluită ;
— Poftim, neică, de mănîncă !
— Nu mănînc, mîncare-aş foc,
Dacă n-am avut noroc
Să-mi iau şi eu d-un boboc ;
Da eu-m' luai d-un mormoloc,
De-l păzesc să nu dea-n foc.
Arde-l-ar şi foc şi tot,
Că olog şade la foc
Şi cu ochii vede tot ;
Dar mai bine să-l orbească,
Că nu mai vede pîn casă.

243

Foaie verde foi trifoi,
Măi Gheorghiţă,
Dacă vrei să fii ciocoi,
Fă-te negustor de boi
Şi vino-n gazdă la noi
Să ne iubim amîndoi.
Mi-are taica şasă boi
Şi din şasă vinde doi,
Pe Suran şi pe Lipan,
Soţia lui Bolocan,

Să-i ia fie-sa suliman
Că pleacă mîine-n divan
Să s-aleagă căpitan ;
Căpitan cu fesu-nchis,
Cum este bun de iubit.

244

Foaie verde trei aglici,
Nu iubesc băieţi d-aici
Că sînt curvari şi calici,
Şi iubesc din altă parte
Că sînt frumoşi şi ştiu carte ;
Că băieţii de la noi
Sînt ca trenţe din gunoi,
Şi umblă din uşă-n uşă,
Sărutînd cîte-o mătuşă.
Li s-a viştit buzele,
Sărutînd mătuşile.

245

Lele, verde de cicoare,
Nevasta care-i putoare
Nu-i păcat de ea că moare ;
Că la ziua lucrului
Face boală trupului.
Pune ţăstu căpătîi
Şi doarme în năbădăi ;
Ea să-nvăleşte cu sacu
Şi doarme pîn-o ia dracu !

246

Foaie verde otinteavă,
Toată Craiova mă-ntreabă
Că ce port cămaşa neagră ?
Eu le spui c-aşa mi-i dragă
Că mi-e nevasta bolnavă,
Că mi-i bolnavă de-o mînă,
N-a spălat cămăşi de-o lună.
La lună cînd le-a spălat,
Mi le-a pus pe gard în sus,
Latră cîinii ca la urs.

GLOSAR

A

Aba, s. f. = țesătură groasă de lînă, 7.

B

boloc = ?

C

cartian = ?
copîrșeu, s. n. = sicriu, 189.
cot, s. n. = unitate de măsură variind între 0,606 m. (în Muntenia) și 0,637 (în Moldova), reproducînd distanța de la cot la vîrful degetului mijlociu, 7.
cucă, s. f. = deal înalt și izolat, 1.
culare = ?
Să-mi iau armele din cui,
Frînta de la căpătîi
Și să mă trag la *culare*
Să fac vreo două parale, 8.

D

diplă, s. f = vioară, 84.

F

frîntă, s. f. = flintă, 8.

I

ipingea, s. f. = manta bărbătească făcută din dimie de postav, 7.
imurluc, s. n. = suman, haină scurtă înflorată cu găitane, 7.
izădi, vb. = ? (Munca i se izădește), 242.

L

lalale, s. f. pl. = lalele, 253.
lăcui, vb. = a locui, 51.

M

marghioală, adj. = deşteaptă, isteaţă (Mai bine cu lada goală
Şi cu nevasta marghioală), 241.
marghioliu, e, adj. = Văzui fetele de Jii.
Cu fustele stacojii,
Cu şoarţăle marghiolii, 90.
modrigală s. m. = om moale, nepriceput, 190.
mormoloc, s. m. = om molatic, încet în mişcări, 242.

N

nătot, nătotie, adj. = nătîngă, 195.

P

paică, adv. = parcă, 78.
plantică, s. f. = panglică, 90.
pociump, s. m. = ţăruş, par lung care serveşte la susţinerea unui gard, 116.
premenea, s. f. = cămaşă curată de schimb, 28.
pripas = ? (Pîn' te-oi vedea la pripas), 202.
prînzţior, s. n. = prînz, amiază, 227.

R

rilă, s. f. = denumirea populară a lirei turceşti, 9.

S

saftian, s. n. = piele subţire şi fină de capră, 9.
scumpie, s. f. = arbust cu flori verzi-gălbui, 28
sumuţi, vb. = a asmuţi, 104.

Ş

şoldie, adj. = cu şoldul vătămat, ieşit în afară, strîmb, 13.

T

tulpan, s. n. = basma, 9.
tistimel, s. n. = basma, tulpan, 78.

U

udurui, vb. = a urni, zgomotul care-l fac roţile unui vehicol, 19.

V

vig, s. n. = val, sul de pînză, de stofă, 7.
vişti, vb. refl. = a se vesteji, a crăpa (Li s-a viştit buzele), 244.
vîlnic s. n. = fotă în formă de fustă încreţită şi despicată în faţă, 96.

INDICE DE INFORMATORI

I. STĂNCULESCU

Folclor din Oltenia

Cîntecele din modesta colecţie de faţă sînt culese de pe o arie teritorială restrînsă : cele mai multe din comuna natală Leu, din alte cîteva sate apropiate, Ghindeni şi Bratovoeşti, Castranova (satul Puţuri), din judeţul Dolj şi cîteva de la un tînăr venit de curînd în Bucureşti, din comuna Goruneşti, judeţul Vîlcea. Persoanele de la care au fost culese, sînt de toate vîrstele, de la tineri de 15—16 ani, pînă la vîrstnici de 65 ani şi trăiesc obişnuit în comunele amintite.

Cele mai multe au fost culese în 1963. Este de la sine înţeles că cele spuse de tineri şi în mare parte cele spuse de lăutari, sînt în circulaţie curentă astăzi, pe cînd cel puţin unele din cele spuse de cei mai vîrstnici, au circulat mai de mult şi s-au uitat, ori s-au transformat în variante mai mult sau mai puţin diferite. Elena Stănculescu din com. Leu avea unele cîntece scrise într-un caieţel, încă din copilărie, adică de acum 50—55 de ani. De aceea, am socotit că este important să notez şi vîrsta celor de la care am cules cîntecele. Este revelatoare în privinţa epocii în care au circulat. Scrise în nişte caiete erau şi cele mai multe culese de la lăutarii săteşti Marin Şotoi şi Mitru Balica din Leu şi de la M. Păun din Ghindeni, care a avut mai de mult oarecare contingenţă cu această îndeletnicire. Este probabil că aceştia scriu cîntecele

pe care le aud, în mod obişnuit, dintr-o nevoie profesională, deci la toate vîrstele.

O parte, puţine la număr, sînt din cele culese prin 1920, de la lăutarul sătesc de pe atunci, Mitru Dîrmu, care avea cam 65 ani şi circula ca un fel de rapsod popular, prin multe sate vecine, pe la nunţi şi alte petreceri. Cred că este necesar să adaug, că scriind aceste cîntece, voi fi intervenit, foarte probabil, cu unele mici îndreptări de ritm ori de rimă, prin schimbarea poziţiei sau chiar înlocuirea unor cuvinte, fiindcă la epoca aceea eram prea puţin conştient de necesitatea transcrierii cît mai exacte a folclorului.

Cîntecele spuse de tineri, fete şi băieţi din sate, ca surorile Rodica şi Iuliana Ropotel, Tudose Virgil, Vlăducu Ilie, Cîrnigel Marin, sau de cei mai vîrstnici ca Elena Şt. Trică, Staicu Margareta şi chiar de Gheorghiţa Fane Trică, Maria Mandi şi C. Ghimpeţeanu etc., circulă prin mai multe sate, pe o arie foarte întinsă.

În privinţa conţinutului, cîntecele din această colecţie nu pot avea, în general, pretenţie de originalitate, în sensul de a fi luat naştere în locurile unde au fost culese, afară de cele care versifică evenimente locale, dacă nu cumva sînt şi acestea simple adaptări. În principiu, este foarte greu, dacă nu imposibil, de a stabili originea, locul de naştere al cîntecelor populare. Ele circulă nestînjenite, în spaţiu şi în timp, fără încetare, mai mult sau mai puţin repede şi în spaţii mai mult sau mai puţin întinse, după gradul de realizare artistică al primei elaborări. Am putut astfel observa cum un cîntec popular cules prin 1880 în ţinutul Năsăudului, a fost apoi cules din nou prin 1895, într-o variantă prea puţin di-

ferită, la Călăraşi lîngă Dunăre şi să-l mai întîlnesc recent într-o altă variantă, în 1963, într-un sat din preajma Craiovei. Căile de vehiculare ? Foarte variate.

Cred că nu s-ar putea defini decît prin exemplificări. Prin 1928, cu ocazia unei concentrări la un regiment din Craiova, făceam interesanta constatare, că în momentele lor de răgaz, soldaţii îşi comunicau cîntecele din locurile natale, şi cei mai mulţi şi le scriau cu mult zel şi chiar cu un fel de pasiune în nişte carneţele şi cei ce nu ştiau carte îi rugau pe ceilalţi să le scrie şi pentru ei. Apoi, cînd aveau timp, căutau să le memoreze. Şi nu o dată am observat cum transcriau versuri din carnet pe o carte poştală, adresată vreunei fete din sat. Iată un exemplu. Şi cîte nu s-ar putea cita !

Ceea ce variază la nesfîrşit de la o regiune la alta a unei ţări, adesea chiar cu valoarea unei creaţii din nou, este forma, mijloacele concrete de exprimare, cum observa foarte just, încă pe la 1885, V. Alecsandri, Varianta, adică forma, elementele concrete noi, prin care se exprimă o idee, un fapt, un sentiment, constituie adevărata originalitate a cîntecului popular, după talentul celor ce-l vehiculează.

Sub acest raport, cîntecele din colecţia de faţă fiind culese de pe un spaţiu destul de restrîns, — cu excepţia celor cu totul locale — în afară de ceea ce poate oferi ca elemente proprii orice variantă, se încadrează în specificul cîntecului popular oltenesc, adică se caracterizează printr-o vibraţie mai febrilă, prin exprimarea mai directă şi mai frustă a sentimentelor, mai cu seamă a revoltei şi imprecaţiei. Utilizează stilul direct, simplu, re-

curge rar la metaforă şi uneori ţîşneşte spontan chiar interjecţia.

Particularităţile acestea pot fi observate chiar la variantele — şi încă mai uşor la acestea — vechilor balade haiduceşti *Miu, Corbea* şi *Cîntecul Şarpelui,* care au avut şi au circulaţie generală, aproape în toată ţara. Apoi, cred că nu greşesc dacă semnalez la cîntecele acestea ca şi la întreg folclorul oltenesc, mai ales la cel liric, o oarecare întrepătrundere cu folclorul din Transilvania de sud, poate cu rădăcini mai adînci şi mai vechi, prin intermediul acelei masive migraţiuni din ţinutul Sibiului, pe la jumătatea secolului 18, din pricina unirii cu biserica romano-catolică, în depresiunea subcarpatică, de la valea Lotrului pînă spre Baia-de-Aramă. Nu este locul aici să se intre în amănunte şi în aprofundări. În treacăt totuşi, nu este de prisos observarea că, poate, una din notele comune cele mai uşor sezisabile ale cîntecelor lirice olteneşti cu cele transilvănene, este prezenţa mai frecventă a femeii ca erou liric, în unele ca şi în celelalte, cu gingăşia şi discreţia specifice sensibilităţii ei.

I. STĂNCULESCU

BALADE

1 — 17

FANTASTICE

1

Şarpele lui Novac

Foaie verde-o păpădie,
La cîmp, nene, la cîmpie.
Unde fir de iarbă nu e,
Numai dalbă colilie,
Cam pe la Sfînta Mărie,
O femeie ce-mi făcea ?
Sta la umbră, se umbrea,
De-un prunculeţ că năştea,
Numele Novac îi da,
Prunculeţu-l legăna
Şi din gură-aşa-i cînta :
— Taci cu maica, nu mai plînge,
Na ţîţişoară de suge,
Dar dacă n-asculţi de mine,
Dar-ar Dumnezeu mai bine,
Să sugă şerpii din tine,
Cum sugi tu ţîţă la mine !
Pui de şarpe c-auzea,
Prin iarbă la ea venea.
Maică-sa cînd mi-l vedea,
În sîn la dînsa-l băga
Şi acas' cu el pleca,
Într-o trestie-l băga,
Cu lăptişor îl hrănea ;
Îl hrănea cu lăptişor,
Că-i plăcut la şerpişor
Şi creştea, frate, creştea
Pînă trestia plesnea.
Şi femeia ce-mi făcea ?
Într-un mosor mi-l băga,
Iar cu lapte mi-l hrănea

Şi-l hrănea cu lăptişor,
Că-i plăcut la şerpişor.
Şi creştea, nene, creştea,
Pîn' mosorelul plesnea.
Şi femeia ce-i făcea ?
Într-o butie-l băga,
Iar cu lapte mi-l hrănea
Şi-l hrănea cu lăptişor,
Că-i plăcut la şerpişor,
Şi creştea, neică, creştea,
Pînă butia umplea.
Şi iar verde de cicoare,
Şarpele s-a făcut mare,
Copilul s-a făcut tare
Şi-ntr-o zi, spre maică-sa,
Băiatul astfel vorbea :
— Maică, măiculiţa mea,
Dă-mi hainele să le schimb,
Armele să mi le-ncing,
Măiculiţă, să mă duc,
Unde, mamă, m-ai ursit
De cînd eram copil mic.
Şi voinicul se-mbrăca,
Armele şi le-ncingea,
Pe maică-sa-mbrăţişa,
Şi-n cale lungă pleca.
Foaie verde şi-o lalea,
Dar şarpele-l auzea,
L-auzea şi mi-l vedea,
Şi după voinic se lua,
Înainte că-i ieşea,
Dar voinicul ce făcea ?
Greu paloş că ridica,
Multe lovituri îi da,
Trupul că i-l reteza,
Trupul şi capetele,
L-au ajuns blestemele.
Numai unu-i rămînea
Şi cu ăla ce făcea ?
Drept spre Dunăre-apuca,
Brazdă prin pămînt trăgea.
Era brazda lui Novac,
Făcută de cap de şarpe,
Care-n Dunăre intra
Şi-o salcie că găsea,

Scorbură mare făcea.
Din scorbură ce ieşea ?
Ieşea musca columbacă,
Nojiță din cap de şarpe,
O muscă otrăvitoare,
Se pune pe bou şi moare.
Moare unul şi mor doi,
Şi mor şapte mii de boi,
Muriră şi boii mei.
Mă potopiră nevoi,
Intrai slugă la ciocoi,
Să-mi iau şi eu car şi boi,
Şi să mă duc cu chirie
Să mă scap de datorie.

2

Cîntecul şarpelui

Frunzuliță de secară,
La un colţişor de ţară,
O femeie văduvioară,
La un cap de pisculeț,
Născut-a d-un prunculeț.
Năştea prunculeţu-n casă,
Pui de şarpe sta sub casă.
Cînd pruncul mi-era de-un an,
Şarpele era de doi,
Ochii-n cap ca la cotoi ;
Cînd pruncul mi-era de trei,
Şarpele era de cinci,
Ochii-n cap ca licurici ;
Cînd mi-era pruncul de şase,
Şarpele era de şapte,
Sălta talpa jumătate ;
Cînd pruncul mi-era de şapte,
Şarpele era de opt,
Zgîlţîia casa din loc ;
Cînd pruncul mi-era de opt,
Şarpele era de zece,
De la zece nu mai trece,
Fără şarpele să plece.
Şarpele că mi-şi pleca,
Băiatu-acas' rămînea.

O nuntă-n sat se făcea,
Voinicul că se gătea,
Cu paloşul se-ncingea,
Flinta-n spate şi-o lua,
Buzduganul pe la spate
Şi curele-ncrucişate,
Apoi multe drumuri bate,
Mîncat de străinătate.
Pîn' la un loc că mergea,
O fată mare-ntîlnea,
O doniţă-n mînă-avea,
De la izvor ea venea
Şi-i cerea apă să bea,
Şi pe gur-o săruta.
Iar fetiţa-l întreba :
— Măi băiete, dumneata,
De ce-ţi arde gur-aşa ?
— Nu ştiu, puică, de ce-oi da.
Iar fata se depărta.
Dar băiatul ce făcea ?
Pîn' la un loc că mergea
Şi din gură ce zicea ?
— Calule, căluţul meu,
Aruncă-ţi ochii la spate,
O rază de foc mă arde.
Calu-ndărăt se uita,
Ce vedea se speria ;
Vedea ochii şarpelui,
Parcă-i para focului.
— Stăpîne, stăpîne-al meu,
Nu e raza focului
Ci e ochiul şarpelui.
Băiatul cînd l-auzea,
Către şarpe se-ntorcea
Şi din gur-aşa-i zicea :
— Stai, şarpe, nu mă mînca,
Că sînt tinerel băiat,
Nensurat, necununat,
Nici o floare n-am luat.
Iar şarpele-i răspundea :
— Măi, băiete, dumneata,
Bucuros eu te-aş lăsa,
Dar eu nu te pot ierta,
Te-a blestemat maică-ta ;
Cînd erai mic şi sugeai,
Tu de ţîţe o muşcai

Şi maică-ta ce făcea ?
În troacă te arunca
Şi furca-n brîu îşi punea,
Din picior te legăna,
Din gură te blestema :
— Nani-mi-te, culcă-mi-te,
Pui de şarpe sugă-mi-te,
Sugă-ţi şerpii sîngele,
Cum muşti tu ţîţele mele,
Ori acum, ori altă dată,
Blestemul să nu te treacă,
De nu în copilărie,
Să te sugă-n dănăcie,
Cînd ţi-e lumea dragă ţie.
Cînd mai mărişor creşteai,
Maică-ta cum te hrănea ?
Lapte-n strachină-ţi punea,
Eu de sub casă ieşeam,
Capu-n strachină băgam,
Cu lingura mă ciocneai,
Măselele îmi stricai
Şi beam lapte sîngerat,
Cu măsele-amestecat,
Şi-acum timpul a sosit,
Blestemul să se-mplinească,
Trupul tău să mă hrănească.
Voinicul nu-nţelegea
Şi da dosul şi fugea.
Şarpele se necăjea,
Şi-n coadă se rezema,
De pe cal jos că-l trîntea,
Pîn' la brîu că-l înghiţea.
Mai sus de brîu nu putea,
De cuţite ascuţite,
De tocuri şi de pistoale,
De mănunchi de săbioare,
Că vîrful cuţitului
Intra-n gîtul şarpelui.
În zadar se frămînta
Şi dup-ajutor striga,
Trei zile că mi-l sugea
La trei zile se-ntîmpla
Că un moldovean l-auzea
Şi pe cal încăleca,
Şi la el că se ducea.
Iar băiatul ce-i zicea ?

— Moldovene, dumneata,
Dacă mă scapi de la şarpe,
Ţi-oi fi frate pîn'la moarte.
Moldoveanul ce zicea ?
— De şarpe eu te-oi scăpa,
Oi fi muşcat undeva
Şi m-oi căzni degeaba.
Iar băiatul răspundea :
— Nu sînt muşcat nicăieri,
Dar mi-a supt puterile,
De-mi atîrnă pieile.
Iar şarpele ce zicea ?
— Moldovene, dumneata,
Bate murgul, ţine-ţi drumul,
Că pe băiat l-oi lăsa,
Şi după tine m-oi lua,
Şi de mine n-oi scăpa,
Nici în cer, nici pe pămînt,
Moldovene, te mănînc.
Moldoveanul că pleca,
Pîn'la un loc că mergea
Şi sta-n loc şi se gîndea.
La şarpe că se-ntorcea,
De la coadă că mi-l lua,
Cu paloşul mi-l tăia.
Tăia două, tăia nouă,
Tăia, frate, pînă-n zece,
Şarpele-ncepe-a pricepe.
Pe băiat că-l arunca,
După moldovean se lua.
Moldoveanul ce zicea ?
— Stai, şarpe, nu mă mînca,
Să-mi intru la mînăstire,
Poate mai am şi eu zile.
Şi dacă tot mă mănînci,
Vreau să mor ca un creştin,
La icoane să mă-nchin,
Să-mi mai ierte din păcate,
Măcar şi pe jumătate.
Şarpele îl asculta,
'N uşa mînăstirii sta
Şi mereu îl aştepta.
Moldoveanu că intra,
La toţi sfinţii se ruga,
Cîte-o liturghie da,
La Precista-ngenunchea,

Ruga lui o asculta,
Pe şarpe că-l amorţea.
Moldoveanu-afar' ieşea,
Dar şarpele ce zicea ?
— Las' să-mi fie rău aşa,
Că e numai vina mea.
Eu pe tine te-am lăsat,
În mînăstire-ai intrat,
La toţi sfinţii te-ai rugat
Şi pe mine m-ai muiat,
Gura mi s-a încleştat,
Puterile mi-au secat,
Sfîrşitul mi-e-apropiat.
Scoate paloşul din teacă
Şi crapă-mi tu capu-n patru,
C-am o piatră nestimată,
De plăteşte ţara toată.
Capu-n patru că-i tăia,
Pietricica i-o scotea
Şi-n pozînar o băga,
Pe şarpe că mi-l toca,
Mare claie îmi făcea.
Cine pe drum că trecea,
De sănătate-i ruga.
La băiat el se-ntorcea,
Şi pe cal că mi-l punea,
În lapte dulce-l scălda,
Fraţi de cruce se făcea,
De bale mi-l curăţa,
De balele smeului,
De veninul şarpelui.

VITEJEŞTI

3

Cîntecul lui Marcu

Foaie verde-o viorea,
Într-o zi, dumineca,
Turcu, Marcu şi mă-sa,
Stau la masă şi mîncau,
Mare rămăşag făceau,
Că celui ce s-o-mbăta,
Capul i se va tăia.
Însă vin cine servea ?

Servea mama Marcului,
Ibovnica turcului.
Şi paharul turcului,
Ea nu cu vin îl umplea,
Ci cu apă-l îndoia
Şi-i da turcului să bea.
Iar paharul Marcului,
Cu vin curat îl umplea
Şi-i da lui Marcu să bea,
Şi-astfel Marcu se-mbăta.
Şi punea coate pe masă
Şi mîini dalbe la obraze,
Era, parcă-mbolnăvit,
Pe jumătate-adormit.
Iar maică-sa ce-mi zicea ?
— Turcule, bolundule,
De ce stai ca împietrit ?
C-acu-i timpul potrivit.
Scoală şi-l taie pe Marcu,
C-aşa ţi-a fost rămăşagu...
Iar turcul îi răspundea :
— Lasă, las' că l-oi tăia,
C-acum e pe mîna mea.
Însă cine-i auzea ?
Îi auzea slujnica,
Era Niţa cea frumoasă,
Ce slujise în dreptate,
Nouă ani şi jumătate.
Ea-nlăuntru că intra,
Palme lui Marcu-i dădea
Şi pe dată mi-l trezea,
Iar el mirat se-ntreba :
— Oare ce-o mai fi asta ?
Ce dracu s-o întîmpla ?
Şi încet se desbăta,
Şi turcului îi zicea :
— Turcule, bolundule,
Să schimbăm paharele
Şi cu slujitoarele.
În urmă cine servea ?
Servea Niţa cea frumoasă,
Ce slujise în dreptate,
Nouă ani şi jumătate.
Bea Marcu cu papucul,
Bea turcul cu carîmbul.
Iar paharul Marcului,

Ea cu apă-l potrivea
Şi cu miere-l îndulcea,
Şi-i da lui Marcu să bea.
Şi paharul turcului,
Cu vin curat îl umplea,
Cu otravă-l otrăvea
Şi-i da turcului să bea.
Încet turcul se-mbăta,
Şi-atunci Marcu ce făcea ?
O lovitură-i dădea
Şi capul i-l reteza.
Şi cădea capul pe masă,
Într-o strachină frumoasă.
Iar maică-sa ce făcea ?
Capu-n braţe că-l strîngea,
Pe obraz îl săruta,
Şiroi de lacrimi vărsa
Şi pe Marcu-l blestema,
De drag turcul ce-i era.

4

Cîntecul lui Tanislav

Tot pe luciul Dunării,
Mai în josul Brăilii,
Tocmai vine un caic,
Înlăuntru şipcuit,
Cu vreo cinci sute de turci,
Tot trosnind şi bocănind,
Şi din pistoale pocnind,
De Tanislav întrebînd :
Tanislav al mătuşii,
Pui de şarpe-al Dunării.
Iar el, frate, că-mi venea,
Şi venea de poposea
Colea-n vadul Brăilei,
Cam în spatele schelei.
Iară turcii cum soseau,
Peste trei fete dădeau,
Trei veligence erau,
Care la pînze-nălbeau.
Turcii din gură ziceau :
— Voi trei fete veligence,

Adevărul dac-aţi spune,
Cum e coala de hîrtie,
Cînd o iei din prăvălie,
Albe pînzele să fie ;
Dacă nu, să se-negrească
Ca haina călugărească.
Spuneţi, fete, de-aţi văzut,
De-aţi văzut, de-aţi auzit,
De Tanislav al mătuşii,
Pui de şarpe al Dunării.
Două fete îmi tăceau,
A mai mare răspundea,
Fata lui popa Oprea,
Mîndruţa lui Tanislav ;
De mică i-a fost iubită,
Cînd fu mare, părăsită.
Fata popii răspundea :
— Turcilor, boierilor,
Mai mari ienicerilor,
Pe mine mă ascultaţi,
Mai la vale vă lăsaţi,
De-un bordeiaş o să daţi,
Pe mama lui o s-aflaţi.
Ea acolo văcuieşte,
Tot cu uşile-ncuiete,
Tot clăteşte
Şi-nălbeşte
Anterie
De dimie,
Cu sudoare de haiduc,
Frecate tot în clăbuc.
Ea ştie de Tanislav,
Tanislav al mătuşii,
Pui de şarpe-al Dunării.
Şi atunci turcii ce făcea ?
Mai la vale se lăsa,
Peste bordei că dădea,
La babă-n bordei intra,
De Tanislav o întreba :
— Babă-nfocată şi slabă,
Cu cuvîntul de ispravă,
Unde este Tanislav ?
Că nu-l cătăm de vreun rău,
Şi-l cătăm de-un bine al său ;
Cu el am negustorit
Şi-avem galbeni de-mpărţit.

— Turcilor, boierilor,
Mai mari ienicerilor,
Mai la vale vă lăsaţi,
C-acolo o să-l aflaţi,
La o salcie plecată,
Cu ramuri lăsate-n apă ;
Acolo e Tanislav,
Cu caicul priponit,
Cu un lănţuş de argint.
Şi turcii cînd auzea,
Mai la vale se lăsa
Pe Tanislav că-l vedea,
În caic culcat era
Şi vîntul că mi-l bătea,
Vîntul că mi-l alinta,
Chica pale i-o făcea,
Ca fînul primăvara.
Turcii atunci se speria
Şi-ndărăt că se-ntorcea,
La Dragomir, fecior de sîrb,
Fost sluga lui Tanislav,
Tanislav al mătuşii,
Pui de şarpe-al Dunării.
Dragomir ce le zicea ?
— Turcilor, boierilor,
Mai mari ienicerilor,
Ia staţi, frate, nu fugiţi,
Că Tanislav e culcat,
De trei zile mort de beat,
Cum mai doarme războlit,
Războlit cu faţa-n sus !
Cu pistoale
La picioare,
Cu flinta la căpătîi,
Cu paloşu gol pe piept,
Nu-ndrăzneşti ca să-l deştepţi.
Dar eu, frate, m-am jurat
Să vi-l dau vouă legat,
Că eu, frate, l-am slujit
Nouă ani şi jumătate,
De simbrie n-avui parte.
Turcii, măre, ce-mi făcea ?
Pe Dragomir îl chema
Şi cu el că se tocmea,
Trei tipsii de galbeni da.
El pe Tanislav lega,

Turcilor în mînă-l da.
Turcii, măre, ce-mi făcea ?
Bună piatră mi-aducea,
Între spete i-o lega,
Brînci în Dunăre că-i da.
Tanislav se deştepta
Şi-unde-odată se umfla,
În faţa Dunării ieşea,
El bărbăteşte-nota,
Cînd pe coaste, cînd pe spate,
Dar iată că nu mai poate.
Fata lui popa Oprea
De apă s-apropia,
Pe Tanislav îl vedea,
Dar ea nu-l mai cunoştea,
Fuga la tată-său da.
— Colo, taică, taic-al meu,
Pe apele Dunării,
Este-un tinerel voinic
Şi el, frate, cam înoată,
Cînd pe coaste, cînd pe spate,
Tinerelul nu mai poate.
Popa cînd o auzea,
Slugile că le chema,
La Dunăre se duceau,
Căngile le aruncau,
La margine-l aduceau,
Sforile i le tăiau,
Piatra-n apă îi cădea,
Tanislav afar' ieşea
Şi la pop-acas' pleca,
Cu fata se logodea,
Şi apoi ce mai lucra ?
El aminte şi-aducea
De Dragomir, fecior de sîrb.
El pe cal încăleca
Şi după el că pleca,
Ocol tîrgului îi da,
Uliţele cerceta.
În capul mahalelor
Este-o cîrciumioară mică,
Mult e mică,
De nimică,
Că are sute de buţi,
Şi peste cincizeci de uşi.
Acolo stă Dragomir,

Dragomir, fecior de sîrb,
Cu trei fete veligence,
Una-l mişcă,
Una-l pişcă,
Alta cu vin îl stropeşte.
Frumos faţa-i rumeneşte
Şi prin pungă-l scormoneşte.
Pe Tanislav cînd vedea,
Începea a tremura,
Tanislav de mînă-l lua,
Afară că mi-l scotea
Şi-ncepea a-l judeca :
— Bine, neică Dragomire,
Nu ţi-a fost un pic de milă,
De m-ai dat la turci legat ?
Ce credeai, că n-am să scap ?
Şi-altă foaie şi-o lalea,
Pe Dragomir că-l ducea,
La un meşter argintar :
— Măi meştere argintar,
Cele săbii argintate,
Cele săbii ferecate,
Toate cu argint suflate,
Pe toate să le topeşti
Şi cît costă să-ţi plătesc.
Săbiile le topea,
Pe Dragomir îl ţinea
Şi pe gît i le turna,
Iar din gur-aşa-i zicea :
— Ţine, neică Dragomire,
Ţine argint de la mine.
La argint te-ai bucurat,
De m-ai dat la turci legat ;
Argintul te chirdosească,
Viaţa să ţi-o sfîrşească,
Iartă-mă, Doamne, de păcat,
Că eu n-am fost vinovat.

5

Badiu Cîrciumarul

Foaie verde şi-o lalea,
Cînd pe ici, cînd pe colea,

Umbla turcu de-aiurea,
De-aiurea prin plaiurea,
Tot trosnind şi bocănind
Şi din pistoale trăgînd,
Şi de Badiu întrebînd.
Săvai, Badiu cîrciumarul,
Săvai, Badiu măcelarul.
Ziua el cîrciumăreşte,
Noaptea turci măcelăreşte ;
Ziua-i cîrciumar de buţi,
Noaptea, măcelar de turci.
Să vezi turcii ce făcea :
De casa Badiului da,
Pe Băduleasa-o-ntreba :
— Băduleasă cea frumoasă,
Cu statul de jupîneasă,
Ochii-n cap de mîndră-aleasă,
Unde-i Badiu cîrciumarul,
Unde-i Badiu măcelarul ?
De e Badiu dus în vie,
Să trimeţi sluga, să vie.
De-o fi-n tîrg la carne grasă
S-aveţi deseară la masă,
Trimete să vie-acasă.
Iar de-i Badiu dus la moară,
Cadă piatra să-l omoare,
Să nu şadă pînă-n seară.
— Turcilor, agalelor,
Mai mari ienicerilor,
Nu e Badiu dus la vie,
Să trimet acas' să vie ;
Nu e Badiu nici la moară,
Cadă piatra să-l omoare,
Nici în tîrg la carne grasă,
S-avem deseară la masă.
Spuneţi, pentru ce-l cătaţi ?
Aveţi niscai bani să-i daţi ?
Iară turcii-i răspundeau :
— Băduleasă cea frumoasă,
Cu statul de jupîneasă,
Nu-l cătăm de nici un rău,
Ci-l cătăm de-un bine-al său ;
Cu el am negustorit
Şi-avem bani de împărţit.
— Turcilor, agalelor,
Mai mari ienicerilor,

Badiu mi-e culcat în pat,
De trei zile, mort de beat.
Cum mai doarme războlit,
Cu paloşul gol pe piept,
Nu-ndrăzneşti ca să-l deştepţi.
Aşa turcii de-auzeau,
Năvală-n casă dădeau
Şi pe Badiu mi-l legau,
Tot de stîlpul coşului,
În dogoarea focului,
Unde-i păs voinicului,
Cu frînghie de mătase,
Împletită-n viţe şase.
Şi-l băteau şi-l chinuiau,
Cu sfîrcul gîrbaciului,
Pe faţa obrazului,
Unde-i păs voinicului.
Dară Badiu ce zicea ?
— Băduleasa mea frumoasă,
Dintr-o mie eşti aleasă,
Ce stai, frate, şi priveşti,
Cum turcii mă chinuiesc ?
Intră-n mica cămăruţă
Şi ia ie
Dintr-o mie,
Rochie din Ţarigrad,
Şapte galbeni cotul lat,
Şi frumoasă te-oi făcea,
Şi turcii mi te-or vedea,
S-or uita în urma ta
Şi pe mine m-or lăsa,
Mi-or mai lungi viaţa.
Iar mîndra cîrciumăriţă
Intra-n mica cămăruţă
Şi lua ie
Dintr-o mie,
Rochie din Ţarigrad,
Şapte galbeni cotul lat.
Turcii frumoas-o vedeau,
Nici în seamă n-o băgau,
Şi mai rău îl chinuiau.
Badiu, al doilea zicea :
— Băduleasă cea frumoasă,
Dintr-o mie eşti aleasă,
Ce stai tu de mă priveşti
Cum turcii mă chinuiesc ?

Ia intră la tejgheluţă,
Şi să iei la rublulițe.
Să iei galbeni cu poala,
Să te faci a mătura
Şi pe urmă a-mpiedica,
Şi galbenii a-i vărsa,
Că turcii de i-or vedea,
La parale s-or uita
Şi pe mine m-or lăsa,
Că mi-au secat inima.
Băduleasa-aşa făcea,
Se făcea a-mpiedica,
Gălbiori a revărsa ;
Turcii nici nu se uita,
Aproape de foc îl da.
Iară Badiu ce zicea ?
— Băduleasă cea frumoasă,
Draga mea cîrciumăreasă,
Mergi cu doniţele-n mînă,
La cişmeaua din grădină
Şi acolo să le laşi,
Şi de-acolo să apuci,
La Nicolcea să te duci,
Pe Nicolcea să-l aduci.
Foaie verde de-un dudău,
La Nicolcea, frate-meu,
Foaie verde şi-o lalea,
Şi să-i zici din gură-aşa :
— Bei, frate, te chefuieşti,
Pe noi turcii ne chinuesc ;
Ai băut, te-ai chefuit,
Pe noi turcii ne-au năpădit.
Băduleasa ce făcea ?
Doniţele-n mînă lua
Şi la cişmea le lăsa,
Iar Nicolcea aşa-i zicea :
— Aba fa, cumnata mea,
Ori galbenii i-ai fîrşit,
Ori hainele-ai ponosit,
Pe la mine de-ai venit ?
— Nici haine n-am ponosit,
Nici galbeni n-am fîrşit,
Dar turcii ne-au năpădit.
— Aba fa, cumnata mea,
Ascultă la mine-ncoa ;

Tu-nainte să te duci,
Că eu o să vin acuş,
Tot trosnind şi biciuind
Şi din pistoale trăgînd.
Turcii de te-or întreba,
„Cine e, frate, ăla ?“
Tu să le spui lor aşa :
Ala-i negustor de boi
Şi vine-n gazdă la noi.
A vîndut cirezile,
De şi-a scos capetele,
Şi-acum bea dobînzile,
Cată pivniţi răcoroase
Şi crîşmăriţe frumoase.
Băduleasa că pleca,
Nicolcea-n urmă venea,
Tot trosnind şi bocănind
Şi din pistoale trăgînd.
Turcii dacă-l auzeau,
Pe Băduleasa-ntrebau :
— Ei bre, cine vine-aşa ?
— Turcilor, agalelor,
Mai mari ienicerilor,
Ala-i negustor de boi
Şi mîne-n gazdă la noi.
A vîndut cirezile
Şi şi-a scos capetele,
Şi-acum bea dobînzile.
Cată pivniţi răcoroase,
Cu crîşmăriţe frumoase.
Turcii, măre, o credeau
Şi pe Badiu-l chinuiau,
Iar Nicolcea ce făcea ?
În casă la turci intra
Şi jos pe pat că şedea,
O oca de vin cerea
Şi din gură-aşa zicea :
— Crîşmăriţă, dumneata,
Să-i dăm un vin de-o para.
Şi vin de-o para îi da,
Şi pe masă că-l punea,
Şi pe turci îi întreba :
— Turcilor, agalelor,
De vi-i robul de vînzare,
Vă dau galbeni şi parale.

Dară turcii ce zicea ?
— Nu ni-i robul de vînzare,
Să dai galbeni şi parale,
Şi ni-i robul de pierzare.
Dar Nicolcea ce făcea ?
Paharul de vin îl lua
Şi la Badiu se ducea :
— Ţine, robule, de bea,
Că-ţi iau turcii viaţa.
Binişor s-alătura
Şi-un bricegel că scotea,
Sforile cu el tăia,
Badiu drept în sus sărea
Şi din gură-aşa zicea :
— Alelei, Nicolcea, frate,
Pune tu spatele-n uşă !
Şi turcilor ce făceau ?
Nicolcea aşa făcea :
Spate la uşă punea,
Toţi turcii încremenea,
Dară Badiu ce făcea ?
Un turc de picioare lua
Şi prin turci îl învîrtea,
Pe toţi turcii-i omora
Şi-n podul case-i suia,
Marfa din casă scotea,
Şi-apoi foc casei îi da.
Ardea casa şi trosnea,
Badiu bea şi chefuia,
Şi cine pe drum trecea,
Pe Badiu că-l văicărea :
— Vai, sărace Badiule,
Cum îţi mai ard casele !
Vai, săracă Băduleasă,
Cum îţi arde marfa-n casă !
Băduleasa ce zicea ?
— Las' să ardă că nu-mi pasă,
Că arde la carne grasă,
Voi, cărăuşi, să veniţi,
Să vă luaţi unturile,
Să vă ungeţi carele
Că s-au încins osiile.

6

Cîntecul lui Corbea haiducul

Frunză verde meri domneşti,
În oraş, în Bucureşti,
În cele case mari domneşti,
Sus, la-nalte foişoare,
Jos, la case pestricioare,
Frumoasă masă mi-e-ntinsă
Şi de boieri mi-e cuprinsă.
Stau boierii tîrgului,
Sfetnicii-mpăratului,
Tot stîlpii pămîntului.
Iar în capul mesei şade,
Şade domnul Ştefan-vodă.
Şi sfatul ei că-l făceau,
Se vorbeau şi plănuiau,
Tot de Corbea tîlharul,
Tot de Corbea haiducul,
În ce temniţă să-l bage,
Mai adîncă decît toate,
Că el, Corbea, mi-a furat,
Inelu-mpăratului,
Paloşul vizirului.
Şi pe Corbea că-l prindeau
Şi-n temniţă mi-l băgau,
La temniţa lui Opriş,
Unde zace Corbea-nchis.
Zăcea Corbea, zăcea, dragă,
Zăcea-n apă pînă-n sapă
Şi-n noroi pînă-n ţurloi.
La trei zile mari de vară,
Din joia joimarilor,
Din vinerea ouălor,
A venit mama Corbei,
Din sus, din ţara Moldovei,
Cu trei ouă roşioare,
Cu trei lumînări de ceară,
Trei colaci de grîu de vară,
Ducea Corbii la-nchisoare.
La temniţă se ducea,
Pe zăbrele se urca,
Pe fereastră se uita,
Pe Corbea că mi-l striga.

A strigat la Corbea tare :
— Ei tu, maică, Corbea, maică,
De eşti viu, ca să te ştiu,
De eşti mort, să te jelesc,
La morţi să te pomenesc,
Pe la popi să te slujesc.
Foaie verde micşunea,
Şi atunci Corbea-i răspundea :
— Maică, măiculiţa mea,
Nu sînt viu ca să mă ştii
Şi nici mort, jalea să-mi porţi.
Eu nu sînt nici mort nici viu,
Numai sufletul mi-l ţiu.
Maică, aici cînd m-au băgat,
Eram tinerel copil,
Acum sînt moşneag bătrîn,
Chica-mi bat' călcîiele,
Mustăţile braţele
Şi barba genunchile.
Şi eu, maică, cînd mă culc,
O parte din păr l-aştern
Şi cu alta mă-nvelesc.
Barba căpătîi mi-o pui
Şi aşa mă odihnesc.
Argeşul mare-a venit,
Temniţa a-mpotmolit,
Broaştele s-au aciuit,
Broaştele, şerpoaicele
Şi toate naţiile.
Maică, aici cînd m-au băgat,
Erau broaştele ca nucile,
Acum sînt ca ploştile ;
Şerpoaicele ca paiele,
Şi-acum sînt ca grinzile.
O hoţoaică de şerpoaică,
Ea, măicuţă, mi-a-mpuiat,
În poala caftanului,
În gura buzunarului.
Cînd se-ntinde, mă cuprinde,
Se zgîrceşte, mă sfîrşeşte,
Inimioara mi-o topeşte.
Şi puii ei mi-i adapă,
Tot cu sînge de la mine.
Maică, de-ai făcut vreun bine,
Fă-ţi pomană şi cu mine,

Mai mult pentru Dumnezeu,
Să-ţi ierte păcatul tău.
Tu, maică, să mi te duci,
Chiar la domnul Ştefan-vodă,
Să te dai cu el în vorbă,
De-aproape să-ngenunchezi,
Din gură să cuvîntezi ;
«Alei, Doamne, măria-ta,
Corbea ce mi ţi-a stricat,
De-n temniţă l-ai băgat
Şi-acolo că l-ai uitat ?
Corbea mi-a fost logodit,
Logodnica i-a sosit».
Baba la domn se ducea
Şi din gur-aşa-i vorbea,
Cum îi spusese Corbea.
Dară domnul ce spunea ?
— Babă slabă şi-nfocată,
Şi cuvînt n-ai de ispravă,
Du-te spune Corbii-aşa,
Că logodnică i-oi da
Tot pe fata Carpina,
Adusă din Cîmpina,
Adusă cu patru boi,
Din pădurea lui Ştirbei,
Numai din topor cioplită
Şi din bardă bărduită,
Şi la cap cam ascuţită,
La răspîntie bătută,
Pentru Corbea e gătită.
Şi lăutari am tocmit,
Tot ciori şi coţofene,
Iar ca nun e un vultur,
Un vultur cu capul sur,
Să-l sfîrşească mai curînd.
Baba la Corbea mergea
Şi toate îi povestea,
Şi-ncepea Corbea a plînge,
Şi din gură că-i zicea :
— Maică, măiculiţa mea,
Aia nu-i logodnica,
E ţeapa, pîrdalnica,
Mă pune pe mine-n ea.
Du-te, maică, nu mai sta,
Pînă nu m-o înţepa,

Pe ulița tîrgului,
Și tu, maică, să-mi aduni,
Tot feciori de negustori,
Patruzeci de lopătari
Și feciori de boieri mari.
La movila bălegarului,
Unde-i grajdul roibului,
Trei zile că mi-or săpa,
De grajdul roibului c-or da.
De căpăstru să-l apuci
Și cu el să mi te duci,
Cît mai iute să-mi apuci,
Pe ulița tîrgului,
La poarta-mpăratului.
Dimineața-n prînzu-ăl mare,
Iese domnul la plimbare.
Pe Roșul că l-o vedea,
Inimioara i-o seca.
Ți-o da un cal, ți-o da doi,
Ți-o da, maică, pînă-n trei
Și tu, maică, să nu vrei.
Ți-o da galbeni și parale,
Să-i spui că-i de dăruială
Cui o da pe Corbea-afară.
Baba că mi se pornea,
Pe Roșul că mi-l scotea
Și la drum că mi-l ducea.
Dimineața,-n prînzu-ăl mare,
Ieșea vodă la plimbare.
Pe Roșul că mi-l vedea,
La inimă că-i cădea
Și babii că mi-i zicea :
— Babă slabă și-nfocată
Și de piept cam găvănată,
De ți-i Roșul de vînzare,
Ț-il acopăr cu parale.
Dar baba ce mi-i zicea ?
— Nu mi-e Roșul de vînzare,
Mi-e Roșul de dăruială,
Cui o da pe Corbea-afară.
Așa domnul c-auzea
În suflet se hotăra
Să sloboadă pe Corbea.
Trei slugi la Roșul mîna,
Însă Roșul ce făcea ?
Cu piciorul că-mi dădea,

Pe toţi trei îi omora,
Încă trei mai trimetea
Şi pe ăia-i omora.
Şi-atunci baba ce zicea ?
— Alelei, măria-ta,
Nu-ţi trimite slugile,
Rămîi fără dînsele
Şi la timp de neputinţă
Ţi-or face vreo trebuinţă.
Roşul mi-e de dăruială,
Dar să-l dai pe Corbea-afară,
Să-ţi arate jocurile
Şi toate năravurile.
Şi-aşa domnul ce făcea ?
În suflet se hotăra,
Un bileţel că scria,
La temniţă-l trimetea,
Pe Corbea de-l aducea.
La bărbier că-l ducea,
Două brice că strica,
Pînă pe Corbea-l rădea.
Frumuşel că mi-l tundea,
Corbea din gură zicea :
— Ai, doamne, măria-ta,
Dezbracă hainele tele,
Ca să mă-mbrac eu cu ele,
Să se dea Roşul cu ele.
Cînd oi ieşi în vreo lume,
Să nu-ţi fac vreo ruşine.
Cînd te duci, doamne, la ţară,
Să nu te dai de ocară.
Ia să-ţi iei cuşma din cap,
S-o puie Corbea pe cap.
Vodă că se dezbrăca
Cuşma-n cap că şi-o punea
Şi la Roşul că ieşea.
Roşu tare necheza.
Îi vorbea Corbea hoţeşte,
Roşul necheza turceşte.
Corbea-atunci îi şuiera
Şi Roşul mi-l pricepea,
Lăcrămile-l podideau,
De picior-ngenunchia,
Şi Corbea încăleca,
Puţin că-l înfierbînta

Și din gură ce zicea ?
— Ai, doamne, măria-ta,
Ia încuie-ți porțile,
Întărește-ți străjile,
Că Roșul s-a-nfierbîntat
Și mi-e frică de scăpat.
Și te las gol despuiat
Și fără cușmă pe cap.
Porțile le zăvorea
Și bine că le-ntărea,
Tot cu fierul plugului,
Puterea pămîntului.
Străjile le îndoia,
Însă Corbea ce făcea ?
Lîngă mumă-sa se da
Și din gur așa-i zicea :
— Ia dă-mi, mamă, o smicea,
Să bat pe Roșul cu ea,
Că nu-mi mai știe seama.
Și-i da mamă-sa smicea,
Însă Corbea ce făcea ?
Mîna-n brîu că i-o punea,
Pe Roșul o arunca
Și deodată-l asmuțea,
În slava cerului sărea
Și din gură așa zicea :
— Rămîi, doamne, sănătos,
La bună mînă ți-am fost
Și n-ai știut să mă porți.
Alei, doamne, Ștefan-vodă,
De ai cai buni să mă gonească
Și voinici să-mi îndrăznească,
După mine să pornească.
— Du-te, Corbea, sănătos !
La bună mînă mi-ai fost,
Arnic să te țiu n-am fost.
N-am cai buni să te gonească,
Nici voinici să îndrăznească,
După tine să pornească.
Și domnul ce mai zicea ?
— Uite, bată-l Precesta,
Ce-i cu hoțul ne-nfierat !
Mă lasă gol, despuiat
Și fără cușmă pe cap.
Și către Corbea grăia :
— Și să iei, Corbea, seama

Că-n poala caftanului,
În fundul buzunarului,
Găsești cărți mari de-a domniei,
Hrisoave de-a-mpărăției.
Și-unde, Corbea, te-ei lăsa,
Domn tînăr te-ei ridica.
Ziua bună că și-o lua
Și apoi Corbea pleca,
Și-ntr-o pădure mergea,
Sta în loc și se gîndea
Și din gură așa zicea :
-- Ce rău, Doamne, pot să-i fac,
Ca să-i pot veni de hac ?
Fura-i-aș eu cucoana,
Alta mai frumoasă-o lua,
Inima nu i-oi seca.
Mai stătu, se mai gîndi,
Să-i fure telegarii ?
Alții mai buni că și-o lua,
Inima nu i-oi seca.
Lua-i-aș, Doamne, coconul,
Că io-i seca sufletul.
Desagi la spinare lua,
Cerșetor că se făcea
Și Corbea că se ducea,
Și din gură așa zicea :
—De sînteți binevoioși,
Miluiți neputincioși !
Și domnul afar-ieșea,
Pe Corbea că mi-l vedea,
Însă nu mi-l cunoștea.
La o slugă poruncea,
În cunie mi-l băga,
Demîncare că-i dădea,
Însă Corbea ce făcea ?
Peste noapte se scula,
Coconul din leagăn lua,
Afar' la poartă ieșea
Și-ntr-o țeapă îl punea,
Și da dosul și fugea.
Dimineața,-n prînzu-ăl mare,
Iese domnul la plimbare.
Coconașul că-l vedea,
Și din gură ce zicea ?
— Cine a făcut nouă-ăst bine,
De și-a bătut joc de mine ?

Pe Corbea de mi l-a prins
Și în țeapă mi l-a pus ?
Dar mai bine se uita,
Coconul își cunoștea,
Fața albă-și zgîria,
Păr din cap își jumulea,
Cu capul de zid se da
Și din gură ce zicea ?
— Ei, doamne, măria-ta,
Destulat de minte ești,
Proaste cuvinte vorbești !
Ala mi-e Corbea tîlharul,
Care mi-a furat copilul
Și mi-a secat sufletul.
Asta-i fapta lui Corbea,
Bată-l Maica Precesta
Și ce zi o fi maiarea.

7

Cîntecul lui Corbea

La Ștefan-vodă în curte,
Sînt carete-ngrămădite,
Pentru nuntă pregătite.
Ștefan-vodă se scula,
La temniță se ducea
Și din gură cuvînta :
— Poate de-aici cineva
Să-mi aducă pe Corbea ?
Și din toată temnița
Doi moșnegi că s-alegeau,
De departe-ngenunchiau
Și de-aproape se rugau :
— Noi putem, măria-ta,
Să-l aducem pe Corbea,
Căci cu el am tîlhărit,
Și cu el am haiducit,
Timp destul de îndelung,
Nouă ani la Cîmpulung.
Vodă slobozi îi lăsa
Și ei în codru intra.
Semnele lor își făcea,
Corbea la ei că venea,

Iar moşnegii îi spunea :
— Ştii, că vodă a murit
Şi-a lăsat cu jurămînt
Să mergi să-i calci pe mormînt.
Şi la curte se ducea,
Iar vodă cînd îl vedea,
Poruncea şi mi-l lega,
În temniţă că-l băga.
Tîrziu maica lui afla,
La temniţă se ducea
Şi de Corbea întreba.
Iar Corbea cînd o vedea,
Din guŗ-astfel îi grăia :
— Maică, măiculiţa mea,
Aicea cînd m-au băgat,
Erau şerpi ca acele,
Acum sînt ca grinzile ;
Broaştele ca nucile,
Acum sînt ca ploştile.
O pustie de şerpoaică
A ouat şi-a împuiat,
În uşa clănţarului,
În gura zapciului,
Şi ea, mamă, cînd se-ntinde,
Trupuşorul mi-l cuprinde
Şi viaţa din mine-o stinge.
Îndărăt, maică, s-apuci
Şi la curte să te duci,
Pe vodă, maică, să-l rogi,
Ca să-mi dea drumul de-aici.
Ea la vodă se ducea,
Îngenunchia şi-l ruga,
Dar vodă ce-i răspundea ?
— Pe Corbea mi l-am gătit,
Că-i bun de căsătorit
Şi mireasă i-am găsit,
Jupîniţa Carpina,
Adusă din Slatina,
Nici de bardă bărduită,
Numai din topor cioplită,
Cu vîrtejul răsucită.
Lăutarii i-am tocmit,
Din satul Ciorenilor,
Şi al Coţofenilor.

Naşul i l-am potrivit,
Cum lui i s-a cuvenit.
Un vultur
Cu capul sur,
Pînă mi l-o cununa,
Jumătate l-o mînca.
Vezi, femeia
Ca femeia ;
Poale lungi
Şi minte scurtă,
Femeie nepricepută.
Ea, cînd asta auzea,
La Corbea se întorcea
Şi totul îi povestea.
Atunci Corbea ce-i zicea ?
— Măiculiţă, să te duci.
Să iai nouă săpători
Şi vreo nouă lopatari
Şi să le dai de mîncare
Şi-apoi cîte-un rachiu tare ;
În fundul grădinii-i duci,
Sub poalele a doi nuci.
Şi-acolo, maic,-or săpa,
Pînă peste-un grajd or da,
La uşă c-un lăcăţel,
Mititel cît un purcel.
Acolo e murgul meu,
Ce mi l-a dat Dumnezeu.
Afară, maică, să-l iei
Şi un jar de foc să-i dai.
El atunci s-o scutura,
Ca soarele s-o făcea.
Apoi cu murgul să pleci,
La poarta curţii să treci
Şi-atunci vodă l-o vedea,
L-o vedea şi te-o-ntreba :
— De-ţi e murgul de vînzare,
De ţi-e murgul de schimbare,
Să-ţi dau unul, să-ţi dau trei
Şi parale cîte vrei.
Tu atuncea să-i răspunzi :
— Nu mi-e murgul de vînzare,
Nu mi-e murgul de schimbare ;
Mi-e murgul de dăruială,
Ca să scot de la-nchisoare
Pe Corbea, să nu-l omoare.

Vodă murgul că-l lua,
Dar orcin' l-încăleca,
Praf și pulbere-l făcea,
Mama Corbii ce-mi zicea ?
— Alei, Doamne, Ștefan-vodă,
Nu-ți omorî slugile,
Să-ți pustiești curțile.
Mai bine porunc-oi da,
Să-l aducă pe Corbea,
Că el îi știe seama.
Vodă-ndată poruncea
Și pe Corbea-l aducea,
Și punea de mi-l rădea,
Mi-l rădea și mi-l tundea,
El pe cal încăleca,
Cu norii s-amestecа,
Și toți speriați fugeau,
Doar maică-sa rămînea.
El la ea se repezea,
Mîna-n brîu că i-o punea
Și pe cal o arunca
Și către vodă striga :
— Rămîi, doamne, sănătos,
Eu la mîna ta am fost,
Vrednic să mă ții n-ai fost.

8

Cîntecu lui Miu

Foaie verde de lobodă,
În curte la Ștefan-vodă,
Mulți boieri s-au strîns la vorbă,
Stîlpii Țarigradului,
Toți boierii țării lui,
Dar și de-ai Moldaviei.
Bine beau și petreceau,
Dar la masă ce mîncau ?
Numai cegă și păstrugă,
Gălbioară caracudă ;
Și nisetru de-l mărunt.
Stă pe masă năsădit,
C-ala e-n lume mai scump,
D-am auzit din bătrîni,
Că este-un pește mai bun.

Foaie verde şi-o lalea,
Ştefan-vodă ce zicea ?
— Beţi, boieri, vă-nveseliţi,
Mîine-n ziuă vă gătiţi,
Car' călare, care pe jos,
Cai cu frîie, fără frîie,
Cai cu şei şi fără şei,
Cai cu piedicile-n gură,
Toţi sînt voinici de măsură,
Să facem de-o vînătoare,
După păsări gălbioare,
Că sînt bune la mîncare
Şi uşoare la purtare,
Tocma-n muntele cel mare.
Pe Miu că l-om vîna,
Două furci i-om ridica
Două furci şi-o cumpeioară,
Colo la tîrgul de-afară
Unde trec mocani cu sare
Şi boierii la plimbare,
Ca să fie de mirare.
Foaie verde şi-o lalea,
La masă cine servea ?
Foaie verde trei castane,
Săvai Calea, fată mare,
Surioara Miului,
Paharnica domnului.
Ea le da vinu-n dreptate,
Să se-mbete toţi deodată.
Bine beau şi petreceau,
Pînă ziua-i apuca.
Iar acasă cînd plecau,
Unii prin şanţuri cădeau,
Alţii prin scaieţi dormeau
Şi ca naiba se făceau.
Foaie verde-o micşunea,
Săvai Calea ce făcea ?
Ea la vodă se ducea,
De la masă mi-l lua
Pe saltele-l aşeza,
Ciubucelul i-aprindea,
Să nu-i plesnească fierea.
Şi pe urmă ce făcea ?
În odaie se ducea,
O haină pe dînsa lua,
Mîna pe sub pat băga

Şi nişte papuci scotea,
Să vezi cît de prosticei !
Luaţi în cinci sute de lei.
Şi aşa cum se găsea,
Şapte dealuri că sărea,
Şapte dealuri şi-o vălcea,
Şi-o pustie de derea.
'N margine de crîng ieşea
Şi-o foaie de fag rupea,
Că de păr nu se găsea,
Şi-ncepea a şuiera.
Brazi mărunţi se scuturau,
Livezi verzi mi se-ncurcau.
Miu culcat că-mi era,
El din somn se deştepta,
Drept în picioare sărea
Şi din gur-aşa zicea :
— De cînd mama m-a făcut,
În codru am haiducit,
Şi-aşa glas n-am auzit.
N-o fi Calea, soră-mea ?
'N margine de crîng ieşea
Şi cu Calea se-ntîlnea,
Şi din gur-aşa-i zicea :
— Îndărăt să faci, căţea !
Să nu fii cu cineva,
Ca să-mi răpui viaţa.
Atunci ce dor te-a ajuns,
Pe la mine de-ai venit ?
Ori domnia te-a gonit,
Ori haine mi-ai ponosit,
Sau de chelşug mi-ai fîrşit ?
— Domnia nu m-a gonit,
Nici de chelşug n-am fîrşit,
Nici haine n-am ponosit.
Nu aseară, alaltăseară,
În curte la Ştefan-vodă
Mulţi boieri s-au strîns la vorbă
Toţi boierii ţării lui,
Însă şi-ai Moldaviei,
Sfetnicii-mpăratului,
Stîlpii Ţarigradului.
Bine beau şi petreceau,
De tine vorb-aduceau,
Pe tine că te-or vîna,
Două furci ţi-or ridica,

Două furci și-o cumpeioară,
Colo la tîrgul de-afară,
Ca să fie de mirare.
Iată Miu ce zicea ?
— Îndărăt, tu, soră-mea,
Că mi-oi fi cu cineva,
Ca să-mi răpună viața.
Și Miu-i piele de drac,
Și-aduce pe domn la fag,
Nelegat, neveregat,
Cum e bun de spînzurat.
Calea-ndărăt se-ntorcea,
Nimenea nu mi-o simțea,
Iară Miu ce făcea ?
La margine de crîng ieșea,
C-un ciobănaș se-ntîlnea
Și din gură așa-i zicea :
— Alei, măi frate ciobane,
Nu-mi dai tu oile tale
Să-ți dau cinci sute de lei ?
Iar ciobanul ce făcea ?
Prost de minte că era.
Oile că i le da,
Cinci sute de lei lua.
Miu iarăși îi zicea :
— Dă-mi tu și ăl cojoc zbilțos,
De mi-l porți vara pe dos,
Și mi-l porți pe pielea goală
Ca să-ți ție de răcoare,
Să-ți dau verde comănac,
Verde ca frunza de fag,
Să mi-l porți vara cu drag.
Iar ciobanul ce făcea ?
Și cojocul că i-l da.
Miu iar îi mai zicea :
— Dă-mi și căciula de țap,
Care vine hap pe cap,
Să-ți dau cușmă de-mpărat,
Adusă din Țarigrad.
Iar ciobanul ce făcea ?
Schimba și cu căciula.
Miu iarăși îmi zicea :
— Schimbarăm cu hainele,
Să schimbăm cu armele.
Să-ți dau flintă ghintuită,
De doi ani neslobozită,

Să-mi dai bîta nepîrlită,
La un cap neisprăvită,
La celalt mototolită,
De cap de diavol gătită
Iar ciobanul ce făcea ?
El pe toate le schimba
Și ca naiba rămînea.
Apoi Miu ce-i zicea ?
— Măi ciobane, dumneata,
Repede-te-n turma mea,
Alege-ți o mielușa,
Care ție ți-o plăcea,
Trage-te-n codru cu ea
Și-o jupoaie voinicește,
Și-o mănîncă haiducește.
Iară Miu ce făcea ?
Turma la vale și-o lua
Și din fluieraș cînta.
Iaca potera sosea,
Ștefan vodă îl vedea
Și din gur-așa-i zicea :
— Bună ziua, măi ciobane !
— Mulțumesc măriei tale,
Mărite domn Ștefan-vodă !
— Alelei, fecior de lele,
De unde-mi știi numele ?
— Am o mătușă bătrînă,
Care-n orice săptămînă,
Urcă la mitropolie,
S-asculte la liturghie,
Și-aude numele tău.
Foaie verde-o viorea,
Ștefan-vodă ce zicea ?
— Aba măi frate ciobane,
Cît timp turma ți-ai păzit,
De fagul Miului ai auzit ?
— D-alei, doamne Ștefan-vodă,
E la o palmă de loc,
Acum te duc și te-ntorc,
Dacă lași tu oastea ta
Să păzească turma mea.
De ți-e frică de ceva,
Ia vreo doi cu dumneata.
Ștefan-vodă ce făcea ?
Bine seama nu-și dădea,

Lăsa toată potera
Şi numai doi cu el lua,
Ce-i aveau încrederea,
Şi cu ciobanul pleca.
Iar ciobanul ce făcea ?
Pînă la un loc mergea
Şi-n bîtă se rezema,
Şi lui vodă aşa-i zicea :
— Ia scrie un bileţel,
Trimite-ndărăt cu el,
Să nu se piardă vreun miel,
M-apucă stăpîn de el.
Înapoi el trimetea,
C-un poteraş rămînea
Şi mergea ce mai mergea
Şi din gură iar zicea :
— Mai scrie vreo cărticea,
Trimite-ndărăt cu ea,
Să nu se piardă vreo mia,
M-apucă stăpîn de ea,
Un an îi slujesc pe ea.
Ştefan-vodă ce făcea ?
El şi pe-ala-l trimetea
Şi el singur rămînea.
Mai mergea ce mai mergea,
Două drumuri se făcea,
Unu-n iarbă învelit,
Altul alb şi prăfuit.
Pe-l cu iarbă apuca,
Mai mergeau aşa cîtva
Şi ciobanul îi zicea :
— Da' bine, măria-ta,
Dacă cumva l-ai vedea
Pe Miu pe undeva
Cunoaşte-l-ai tu, ori ba ?
Vezi tîrjala asta de tufă,
La un cap neisprăvită,
La altul mototolită,
De spatele tău gătită ?
Ştefan-vodă ce făcea ?
Cînd aşa îl auzea,
Buza-n patru că-i plesnea,
Sînge negru că-i pica,
Pe caftane se-nchega.
Mai mergeau ce mai mergeau
Şi la fag ei ajungeau,

Iar ciobanul îi şoptea :
— Stai să mă dau după fag,
Să-ţi arăt pe Miu culcat.
După fag el se ducea,
Hainele şi le schimba.
Scotea haine ciobăneşti
Şi lua haine haiduceşti,
Şi lui vodă s-arăta.
El, frate, cînd îl vedea,
De frică nu mai ştia,
Iară Miu ce făcea ?
Un deşti în gură băga
Şi-o dată cînd fluiera,
Toţi haiducii se strîngea,
Unii-n faţă mi-l scuipa,
Alţii palme îi dădea
Şi Miu mi-l judeca.
Ştefan-vodă ce spunea ?
— Eu aseară am fost beat
Şi n-am ştiut ce-am lucrat.
— Bine, aseară ai fost beat,
Dar acuma pe trezvie,
Oare ce cauţi la mine ?
Foaie verde şi-o lalea,
Iată Calea că-mi sosea
Şi lui Miu aşa-i zicea :
— Alei, neică, Miule,
Nu pierde domniile,
Fă-l scăpat pe Ştefan-vodă
Că dac-oi pierde domnia,
Vei pierde şi haiducia.
Ştefan-vodă o şi-ntindea,
Dară Miu ce-i zicea ?
— Na barda de-ţi fă colnic.
— Las' să mă duc şi prin crîng.
Cînd ieşea afar' din crîng,
C-un car de curpeni la gît,
Din cămaşa de borangic,
Nu i-a mai rămas nimic,
Şi caftanul de mătasă,
Tot i-a rămas prins în leasă.
Iară Miu ce-mi făcea ?
Prin crînguri mergînd aşa.
Peste ciobănaş că-mi da.
Cu mioara el şedea,
Prin livezi el mi-o păştea,

La rîuri mi-o adăpa
Şi din gur-aşa zicea :
— Cînd să-mi fac eu turma mea ?
Mă plătii cu cîntecul,
Ca lupul cu urletul.
Vînătorul cînd soseşte,
Dă pielea şi se plăteşte.

9

Cîntecul lui Miu

La Ştefan-vodă la curte.
Mare masă e întinsă,
De boierime cuprinsă,
Boierimea tîrgului,
Proptele Stambulului,
Ca stîlpii pămîntului.
Iar la masă ce mîncau ?
Săbioară, parcă zboară,
Cosăcel la saramură,
Că dă gust la băutură.
Ştefan-vodă se scula
Şi din gură cuvînta :
— Beţi, boieri, vă ospătaţi,
Mîine-n ziuă vă aflaţi
Îmbrăcaţi şi înarmaţi,
Pe la şale iatagane,
Pe la brîne cu pistoale,
Să facem de-o vînătoare,
Pe la fagul Miului,
Miului, haiducului,
Bată-l Sfîntul, căpcăune,
De tîlhar şi porc de cîine,
Că de cînd a haiducit,
Drumuri mari s-au părăsit,
De plîng giurgiuvencele,
Că le-a furat vacile,
Le-au rămas hîrdaiele,
De le curg cercurile.
Nu mai e loc de lăsare,
Ci e loc de spînzurare,
Colea-n tîrgul de afară,
Două furci şi-o cumpeioară.

Maica Miului afla,
Îndată-n codru intra
Şi Miului îi spunea.
Iară Miul ce făcea ?
La margine că ieşea,
Un cioban că mi-şi găsea :
— Măi ciobane, frăţioare,
Te-nvoieşti la o schimbare ?
Să-mi dai tu oile tele,
Eu să-ţi dau armele mele.
Şi să-mi dai cojocul tău,
Eu să-ţi dau zăbunul meu.
— Alei, mîndre boieraş,
De-oi schimba cu hainele,
Eu mi-oi scurta zilele.
Se tocmeau ce se tocmeau
Şi amîndoi se-nvoiau.
Miu păştea oile,
Pe marginea drumului,
Drept în calea domnului,
Poteraşii cînd veneau,
Pe Miu că-l întrebau :
— Alei, mîndre ciobănaş,
De ce eşti frumos şi gras ?
— Beau apă din izvoraş
Şi mănînc felii de caş,
De-aia sînt frumos şi gras.
— Alei, mîndre ciobănel,
De cînd oile păscînd
Şi la izvor adăpînd,
Nu cumva că mi-ai zărit,
Pe-aici fagul Miului,
Miului, haiducului ?
— Ba aseară, pe-nserat,
Cînd oile am adăpat,
Deodată cev'-am zărit,
Nu ştiu soare-a răsărit,
Sau un fag e-mpodobit,
Tot cu haine şi pistoale
Şi lucioase săbioare ?
— Alei, mîndre ciobănel,
Lasă-ţi tu oiţele
Şi-arată-mi potecile.
Dară Miul ce-i zicea ?
— Alei, doamne Ştefan-vodă,

Îmi sînt oile turcești,
Cu capul nu le plătesc.
Lasă-ți tu oștirea ta,
Să-mi păzească turma mea.
Amîndoi se învoiau
Și în codru că intrau,
Pe-o potecuță sucită,
De mărăcini năpădită,
Tot de Miu e croită.
Și jarpale de mătase
Atîrnau prin crîng rămase.
Și mergeau, neică, mergeau
Pe poteca crîngului,
Înspre fagul Miului.
Și-nainte ce-au zărit ?
Nu știu soare-a răsărit ?
Tare s-au mai minunat,
De fag s-au apropiat.
Dar ciobanul ce-i zicea ?
— Să-mi dai tu pistolul tău,
La el ca să intru eu ;
Și de s-o-ntîmpla ceva,
Cu el semne eu ți-oi da.
Înlăuntru că intra,
Hainele și le schimba,
Armele și le lua,
Repede afar' ieșea
Și lui vodă-i cuvînta :
— Jură-mi pe viața ta,
Căci de-aici nu vei scăpa,
Că-mi ești frate pîn' la moarte
Și m-oi apăra de toate.
Și eu iarăși voi jura,
Că viața ți-oi lăsa.

10

Cîntecul lui Serdar Călin

Foaie verde de pelin,
Ați auzit de Călin,
De Călin din Craiova,
Care-a sărăcit lumea ?
Călin, boier făr' de minte,
Ce mi-a ținut moșii multe,

Poiana cu fînurile,
Plenița cu vinurile.
Frunză verde și-o lalea,
Să vezi Călin ce făcea :
Într-o zi, dumineca,
Caii la brișcă punea
Și la Plenița mergea,
Și care vin îi plăcea,
Punea argații și-l lua.
Drumul la vale-apuca,
La Poiana se ducea.
În gazdă unde trăgea ?
La logofătul Hența.
Pe logofăt întreba :
— Logofete, dumneata,
Socotit-ai moșia ?
— Eu totul am socotit,
Dar trei oameni n-au plătit.
Unul este Bădăran,
Care n-a plătit de-un an ;
Și altul este Ion Chirici,
De trei ani n-a dat pe-aici ;
Mai este și Ion ăl Mare,
Ala n-a dat cinci parale,
Să-mi iau copiilor sare.
Atunci Călin ce zicea ?
— Logofete, dumneata,
Ia s-aduci pe Ion încoa.
— În apă dau să mă-nec,
La Ion ăl Mare nu plec.
Că fusei să-mi iau tutun,
Mă-ntîlnii cu el în drum,
Se uita ca un nebun ;
Dacă-mi dai zece catane,
Eu mă duc la Ion ăl Mare.
Zece catane că-i da,
La Ion ăl Mare pleca,
De departe că striga,
De-aproape nu cuteza :
— Nene Ioane, dumneata,
Hai că te chiamă Călin
Să-ți dea un pahar de vin.
Ion ăl Mare ce făcea ?
La nevastă-sa striga :
— Ia dă-mi încoace punga,
Că de-oi da de vreo belea,

Oi da aur şi-oi scăpa.
Cu logofătul pleca
Şi la Călin se ducea,
Şi bună ziua că-i da.
— Bună ziua, măi Căline !
— Nu-ţi mulţumesc, porc de cîine !
— Nu mă face porc de cîine,
Că sînt creştin ca şi tine.
Bine vorba nu sfîrşea,
Controalele le scotea,
Socoteala i-o făcea,
Ion ăl Mare ce făcea ?
Scotea punga şi plătea
Şi pe uşă afar' ieşea,
Şi din gură-aşa zicea :
— Aoleo, frate Căline,
Banii ce-i iei de la mine,
Pune-i frăţioare, bine,
Că peste-un ceas vin la mine.
Ion ăl Mare ce făcea ?
La Ion Chirici că mergea
Şi din gură aşa-i zicea :
— Nene Ioane, dumneata,
Hai să tăiem cîinele,
Ne-a mîncat cu clăcile ;
De cînd Călin e la noi,
Nu mai vedem car cu boi,
Nici văduvă cu cinci oi.
Ion Chirici ce mi-i spunea ?
— Frate Ioane, dumneata,
Nu vezi c-am îmbătrînit ?
Nu mai sînt bun de servit.
În schimb dau băiatul mic,
Haiduceşte pe colnic,
Fără băţ, fără nimic ;
Şi să-ţi dau pe cel mai mare,
Face ditamai răscoale
Numai cu palmele goale.
Trecea şi la Bădăran,
Cu Bădăran se unea
Şi cu băieţii mergea.
Iar Bădăran ce zicea ?
— Ţineţi calea la colnic,
Că trece Călin la Pisc.
Ion ăl Mare n-aştepta,
Drept la Călin se ducea.

Se plimba prin bătătură,
Că-i era inima bună,
Că-i căzu Călin la mînă.
Se plimba ce se plimba,
Drept la uşă se ducea,
Cu picioru-n uşă da
Şi da cu piciorul stîng,
De sărea uşa şi-un stîlp.
Mai sărea ceva din zid
Şi la Călin că intra,
Şi bună seară că-i da.
— Bună seara, măi Căline !
— Mulţumescu-ţi, nene Ioane !
Şezi la masă să cinăm,
Numai bucate gătite
Şi cu zahăr îndulcite,
De la bănie venite.
Ion ăl Mare ce zicea ?
— Ale bucate gătite,
Să le mănînci pîngărite.
Că soră-mi logodită,
Îi luaşi salba de la gît.
Ai fi trebuit bătut,
Tu, cîine de arnăut !
Ne-ai luat viţei de la vaci,
Ne-ai lăsat pe toţi săraci ;
Şi-unde-a fost numai o vacă,
Ai lăsat şi oala seacă,
Inima la copii crapă.
Iataganul mi-l scotea
Şi-n bucăţi că mi-l tăia,
Pe fereastră-l arunca,
De bani mi se sătura.
De cînd Călin a murit,
Pleniţa s-a-mbogăţit
Şi Poiana mi-a-nverzit,
Cu Călin s-a isprăvit.

FAMILIALE

11

Cîntec

Foaie verde şi-un mărar,
Sînt fată de general,

Fusei aseară la bal,
M-a furat un corturar.
Corturarul, om deştept,
S-a-mbrăcat locotenent.
El la vale cînd mergea,
Nici o vorbă nu scotea.
Atunci fata ce zicea ?
— Măi băiete, băieţele,
Unde sînt casele tele ?
— Uită-te printre zăbrele,
Se văd două corturele,
Dacă-ţi place, hai la ele.
La soacră-sa-n cort se ducea,
Bună ziua că-i dădea :
— Bună ziua, mamă soacră,
N-ai ceva să-mi dai de treabă ?
— Dacă eşti tu nora mea,
Are maica ce să-ţi dea.
Să-ţi dau ghiocu să ghiceşti,
Bidineaua să spoieşti
Şi să pleci pe strada mare
Şi să strigi în gura mare,
Hai la căldări de vînzare.
Să spoieşti pe la cocoane
Şi s-o mai laşi cu spoitul,
S-o mai iei şi cu ghicitul ;
S-o mai laşi şi cu ghicitul,
Şi s-o mai iei cu cerşitul.
— De la vagoane de lemne,
Ajunsei să strîng surcele ;
De la cafeaua cu lapte,
Ajunsei la găini moarte ;
De la sticla cu parfum,
Ajunsei să dorm în fum ;
De la sandale romane,
Ajunsei în labe goale ;
De la rochii crep de şin,
Ajunsei să spăl la slin ;
Şi de la oameni chipoşi,
Ajunsei între scîrboşi ;
Şi din palatele mele,
Ajunsei la corturele,
Fără uşi, fără ferestre,
De bate vîntul prin ele.
Corturarul, om deştept,
Se bătea cu pumnii-n piept :

— Nu mi-e frică de scandal,
Că am socru general
Şi doi cumnaţi comisari,
Şi mă scapă de scandal.

12

Cîntec

În vale la baltă,
La fîntîna-naltă,
S-aude de-o ceartă.
Cine se certa,
Se batjocorea ?
Două se certau,
Se batjocoreau,
Măre, se certau,
Pe Olean bogatul,
C-are bani cu sacul,
Sacii cu hîrtii,
Cu sute şi mii.
Cine se certa,
Se batjocorea ?
Ioana, săraca,
Cu Dina munteanca.
Olean ce făcea ?
Pe Ioana mi-o lua
Şi-acas-o ducea.
Dar cînd ajungea,
Turcii mi-o aflau,
La bir mi-l puneau.
Olean ce-mi făcea ?
Nevasta şi-o lua
Şi-n tîrg mi-o scotea.
Şi cînd ajungea,
Olean ce-mi făcea ?
Striga-n gura mare :
— Mîndra-i de vînzare,
Mi-o dau pe parale
Căci murim de foame.
Un turc l-auzea
Şi la el venea,
Şapte pungi îi da,
Nevasta i-o lua,
Şapte pungi mai mari,
Tot cu icuşari,

Şapte pungi mai mici,
Cusute-n arnici.
Turcul îmi pleca,
Pe Ioana mi-o lua
Şi-acas-o ducea.
Ioana ce-i zicea ?
— Turculeţule,
Frumuşelule,
Pîn' să ne culcăm,
Întîi să-ntrebăm
De unde sîntem,
Căci prea semănăm.
Eu sînt fata popii,
Fata popii Oprii,
Din ţara Moldovii.
— Şi eu sînt băiatul,
Tot al popii Oprii,
Din ţara Moldovii.
— Păi de eşti băiatul
Tot al popii Oprii,
Din ţara Moldovii,
Noi mici cînd eram
Şi cînd ne jucam,
C-un fier în cap ţi-am dat
Şi capul ţi-am spart.
Ia ridică-ţi fesul,
Ca să-ţi cunosc semnul.
Fesul ridica,
Semnu-l cunoştea
Şi fraţi se găsea.
Turcu ce-mi făcea ?
Pe soră-sa lua,
La Olean pleca,
Turcul ce-i zicea ?
— Olene, Olene,
Hai nu te mai teme,
Ia-ţi pe sora mea,
Fă-ţi casă cu ea.
Cu banii ce ţi-am dat,
Eu te-am înzestrat,
Ca pe-un bun cumnat.
Şi cînd i-oi sfîrşi,
La mine-oi veni
Şi eu ţi-oi mai da,
Ca la sora mea.

13

Moşneagul

Foaie verde dedeţel,
Ascultaţi la uncheşel,
Să vă povestească el,
De la dalbe tinereţe,
Pîn' la negre bătrîneţe.
Tînăr, copil n-a avut,
Dar bătrîn, unu-a făcut,
Vinerea l-a cîştigat,
Sîmbătă l-a botezat.
Şi cînd mare a crescut,
Duminecă l-a nuntit,
Iar luni ordin a primit,
Ordin de la stăpînire,
Să plece-n militărie.
Şi cînd a fost de-a plecat,
Trei cuvinte mi-a lăsat :
— Să-mi sămănaţi busuioc
Pe nouă vetre de foc.
De-o creşte verde pălit,
Să ştiţi că m-am prăpădit ;
De-o creşte verde frumos,
Să ştiţi că sînt sănătos ;
Nouă ani să m-aşteptaţi,
Nouă zile să-mi răbdaţi.
Nouă ani l-a aşteptat,
Nouă zile n-a răbdat.
Mîndra i s-a măritat
Şi azi are nunta-n sat.
Atunci moşul ce făcea ?
De foc şi inimă rea,
Tîrnăcopu-n mînă lua
Şi la vie se ducea,
Scotea via din tulpină
Şi-o arunca pe mejdină,
Că n-avea cui să rămînă.
Scotea moşul ce scotea
Şi-n tîrnăcop se răzma,
Înspre soare se uita
Şi-un soldăţel că zărea.
Soldatul la moş venea,
Bun lucru, moşului da,
Moşul nu-l mai cunoştea.

— De ce faci, moşule,-aşa ?
De ce scoţi, moşule, via ?
Struguri negri, viţa-i verde !
— Din păcate o scot verde !
Şi o scot, tinere,-aşa,
Că n-are cui rămînea.
C-am avut un băieţel,
Tinerel şi frumuşel.
La miliţie-a plecat.
Vorbă mîndrei i-a lăsat.
Nouă ani să mi-l aştepte,
Nouă ani şi nouă zile,
Că viu, puică, iar la tine
Nouă ani l-a aşteptat.
Nouă zile n-a mai stat.
S-a dus şi s-a măritat,
Şi-astăzi mi-are nunta-n sat.
— Lasă, moşule, via,
Hai de mi-arată nunta.
Iară moşul ce făcea ?
Tîrnăcopu-n mînă lua
Şi în sat cu el pleca,
Nunta de i-o arăta.
Iar soldatul ce-mi făcea ?
În capul mesei şedea.
Nici nu bea, nici nu mînca,
Ci doar cu ochii privea.
Iară lumea ce-i zicea ?
— Măi băiat din Ţarigrad,
Intri-n casă nechemat,
Şezi la masă ne-ntrebat ?
Lăutarii ce-mi făceau ?
Banii-ncepeau de-i strîngeau
Iar soldatul ce-mi făcea ?
Inel din deget scotea
Şi pe pîine mi-l punea,
La mireasă-l trimetea,
Mireasa de ce dădea ?
De-un inel ce-l cunoştea.
Şi mireasa ce-mi zicea ?
— Luaţi, meseni, beţi şi mîncaţi,
Şi nimic n-aveţi să daţi.
Tot ce-aţi mîncat şi-aţi băut,
Eu daruri vi le-am făcut.
Şi vă las cu Dumnezeu,
Căci eu plec cu soţul meu.

14

Cîntecul răscoalei din 1907

Hai să te cinstim, Moldovă,
Că din tine-a ieşit vorbă !
Foaie verde trei granate,
'N anul nouă sute şapte,
Zvonul de răscoală, frate,
Răscoală pe la ciocoi,
Să scape omul de nevoi.
Foaie verde trei coceni,
Răsculaţii din Ghindeni,
Au spart la doi ciocoi mari,
La Ghindeni şi Malu Mare,
La case şi la hambare.
Unu-i Cobea făr-de-o nare,
Cu securea la spinare,
Mi-a plecat strigînd la vale :
— Haidem, fraţi şi surioare,
Haidem şi la Malu Mare.
Malu Mare c-auzea,
Înainte le ieşea,
Bărbaţi cu nevestele,
'N spate cu securile.
Dar îndată ce-au zărit,
Ghindenii doi cîte doi,
Ei au luat-o înapoi,
Şi-au fugit repede-n sat,
Ca măgarul speriat.
Şi aşa s-a nimerit,
Că Ghindenii-au isprăvit
Şi treaba la Malu Mare,
La case şi la hambare.
Şi printre ăi din Ghindeni,
Mai era şi Radu Fus,
S-a suit la etaj, sus,
Şi spărgea la balamale,
Le-arunca pe coastă-n vale.
Însă el n-avu noroc,
Că s-a îmbătat pe loc
Şi-a venit peste el foc,
Căci foc era peste tot.
Fugeau vacile zbierînd.

Caii sforăiau pe nas
Şi nimic n-a mai rămas.
Lumea alerga ţipînd,
Pătulele descărcînd,
Pătule şi magazie,
De-a rămas curtea pustie,
Că de-atîta sărăcie,
Lua lumea ce-apuca
Şi pe nimeni nu-ntreba.
Toate erau din munca lor,
Cu amar şi cu sudori.

15

Cîntec

— Măi Marine de la Greci,
Vin cu luntrea şi mă treci,
Şi mă treci Dunărea, treci,
Mărinică de la Greci.
Ca să mă duci la români
Şi să mă scapi de păgîni,
Că vrea turcul să mă prindă
Şi-n ţara lui să mă vîndă.
Şi tăicuţul de-l omoară,
Păgînii capul i-l zboară.
— Cînd e noaptea mai tîrzie,
Şi Dunărea mai pustie,
Tu să fii pe mal, Marie,
Lîngă salcia gălbuie.
Noaptea luntrea-i legăna,
Peste Dunăre-i trecea,
Pe-amîndoi şi cu zestrea.
Dar cînd fu la mal s-ajungă,
O vrăjmaşă buturugă,
Răsturnă luntrea cu ei
Şi-i înecă pe-amîndoi.
I-au găsit de dimineaţă,
Pe lîngă-o răchită creaţă.
Şi cînd fu la-ngropăciune,
Mare jale-a fost pe lume;
Taţii şi maicile lor
Aveau gînduri de omor;
Fete şi flăcăi cerniţi
Din zece sate-au jelit,

Româneşti şi bulgăreşti,
Şi de pe plaiuri sîrbeşti.
Cu flori roşii din grădini
Şi cu flori albe de crini,
Că de tot ce şi-au dorit,
Parte-n lume n-au avut.
Cîntă cucul sus pe coastă,
Blestemată să fii, soartă,
Că făr-de nici un cuvînt
Bagi tinereţea-n mormînt.

16

Cîntecul lui Oroveanu

Foaie verde şi-o lalea,
Ascultaţi, oameni, încoa !
Cînd oi zice ca lipanul,
Să vă cînt despre-Oroveanu.
— Oroveanu, om vestit,
A murit nespovedit,
Ca nimenea pe pămînt.
Oroveanu, boier mare,
Muri fără lumînare.
Foaie verde viorea.
Oroveanu ce făcea ?
În oraşul Craiova,
Din piaţa nouă pleca,
La Minerva că trăgea,
La sonerie-mi suna,
Pe chelner că mi-l chema
Şi-o cafea îi comanda ;
Universul îl citea.
Dar de-un semn i se făcea,
Ochiul drept i se bătea.
Pe şofer că mi-l chema
Şi astfel îi poruncea :
— Ascultă, şofer, încoa :
Să-mi pregăteşti maşina,
C-am să plec la Lăcriţa,
Să-ntărim petrecerea.
Dar şoferul ce-i spunea ?
— Cocoane, domnia ta,
S-a terminat benzina.
Oroveanu ce făcea ?

Mîna-n buzunar băga,
O mie de lei scotea,
Şoferului că i-o da
Şi astfel îi poruncea :
— Ia benzină cît oi vrea,
Parfumează-ţi livreaua.
Iar şoferul ce făcea ?
El benzină cumpăra
Şi-n rezervor o turna,
Pînă pe lături curgea,
Şi punea peste măsură,
Astea nu sînt semne bune !
Oroveanu se suia,
Cu nevast-alăturea,
Cu franţuzul al treilea.
Iar cînd pe poartă ieşea,
Căţeluşa omora
Şi cocoana ce zicea ?
Pe şofer tare-l certa :
— Ascultă, Marine,-ncoa',
Mi-ai omorît căţeaua.
Şi-nainte că porneau,
La Lăcriţa mi-ajungeau,
Mare masă că puneau,
Cu Negreanu-alăturea,
Foaie verde porumb copt,
Mai era şi Mişu Pop,
Cu domnul maior Căpreanu,
Ce bea vinul cu borcanul
Şi mi-ţi bate cu tufanul.
Dar atunci lui Oroveanu
Un alt semn i se făcea,
Paharu-n mînă-i plesnea.
El pe şofer îl striga
Şi astfel îi poruncea :
— Ascultă, Marine,-ncoa' :
Să pregăteşti maşina,
Să plecăm la Craiova,
C-am primit telegramă
Că mă paşte-un nenoroc,
A luat la moşie foc,
Moşia din Afumaţi,
De mii de ruble şi sfanţi.
Iar şoferul ce zicea ?
— Cocoane, domnia ta,

Afară-i negură, plouă
Şi nu e senin cu rouă.
Acu-i douăşpre din noapte
Şi e pericol de moarte.
Oroveanu ce-i spunea ?
— Ascultă, băiete,-ncoa' :
Asta nu e treaba ta.
Şi şoferul ce făcea ?
Maşina o încălzea
Şi la scară o trăgea,
La Craiova că pleca.
Cînd oi zice flori domneşti,
Între Cîrcea şi Pieleşti,
Foaie verde şi-o lalea,
Bariera pusă sta,
Oroveanu ce făcea ?
La cantonier striga :
— Măi cantoner, dumneata,
Deschide bariera,
C-am să trec la Craiova.
Cantonerul răspundea :
— Cocoane, domnia ta,
Este douăşpre din noapte
Şi e pericol de moarte,
Căci vine-un accelerat,
Ca şi un cîine turbat,
Este-aicea cît clipeşti,
Vine de la Bucureşti.
Oroveanu ce-mi făcea ?
Jos din maşină se da,
Bariera deschidea,
Dar pe-a doua o uita.
Foaie verde şi-o lalea,
Cînd între şine-ajungea,
Bariera îl oprea,
Iată trenul că venea,
Pe Oroveanu-omora,
Dar şoferul îmi scăpa,
Cu salvarea-l ridica
Şi la spital îl ducea.
Dar ţăranii auzeau
Şi în cîntec mi-l puneau :
«Blestemat fii, Orovene,
Că ne-ai dat pogoane rele,
Cu pălămida pe ele.
Foaie verde ca aluna,

La tot pogonul găina.
Şi găina şi dijma,
Şi pe deasupra, plocon,
Să-ţi mai muncim şi-alt pogon.».

17

Răzbunarea lui Dinu Duduleanu

Foaie verde cînepă,
Alalteri, duminecă,
Nuntă-n Soreni se făcea,
Ginerile-i din Soreni,
Mireasa-i din Duduleni.
Lăutar cine era ?
Gheorghe Surdu se numea.
Iară Dinu ce făcea ?
Bastonu-n mînă lua
Şi spre nuntă că pleca,
Cu vară-sa se-ntîlnea :
— Vară, verişoara mea,
Pe la nuntă ce era ?
— Vere, verişorul meu,
Ce mi te-a dat Dumnezeu,
Lume multă
E la nuntă ;
Sînt şi cîţiva tîrgoveţi,
Şi-o droaie de precupeţi.
Care-s cu mireasa neam,
Nici să-i număr nu puteam.
Să te fereşti ca de foc
Să mergi acolo la joc.
Precupeţii s-au vorbit,
Să-ţi mănînce capul fript,
Să te lege cot la cot,
Să te plimbe tîrgul tot.
— Vară, verişoara mea,
Adă-mi tu lăncioara,
C-am să mă cunun cu ea,
Dar să nu-i spui maică-mea.
Că-i mai faci inimă rea.
E-n căsoaia de la drum.
După butia cu vin,
Lăncioara şi toporul,
Că cu ele fac omorul.

Vară-sa-ndată pleca
Şi-ntocmai aşa făcea.
Cînd la nuntă ajungea,
Mireasa-n horă scoteau,
Dinu mîna ridica
Şi la lăutar striga :
— Nene Gheorghe, dumneata.
Schimbă hora şi sîrba,
Că mireasa este-a mea.
Precupeţii l-auzeau,
La el toţi se repezeau.
Roată lîngă el făceau,
Şi-atunci Dinu ce-mi făcea ?
Toporul îl învîrtea,
Cîte opt pe loc trîntea.
Şi cei care rămîneau
De fugă că mi-o rupeau
Iar Dinu se încrunta,
La mireasă se ducea,
Două palme că-i trăgea.
Două ruble-i arunca :
— Fir-ai, tîrfă şi căţea,
Tu mîncaşi viaţa mea
Şi toată tinereţea.
Mare zarvă se făcea,
Lumea că se-nfuria
Şi pe Dinu-l blestema.
Morţi şi răniţi aduna.
Mai venea şi-un procuror.
Cerceta, ce cerceta,
Repede pe Dinu-l lua,
Să nu-l omoare lumea.

CÎNTECE DE LEAGĂN

18

Nani, nani, copilaş,
Dragul mamei odoraş,
Culcă-mi-te mititel
Şi te scoală măricel,
Şi te du cu oile
Pe cîmpul cu florile,
Şi te du cu vacile
Pe cîmpul cu fragile.
Dragul mamei puişor,
Mi te-adoarme uşurel,
Că mama te-o legăna
Şi pe ochi te-o săruta.
Nani, nani, copilaş,
Dragul mamei odoraş.

CÎNTECE DE NUNTĂ

19

Foaie verde trei migdale,
Fire-a naibilor de vale,
Cum ai să rămîi de jale,
Fără glas de fată mare,
Fără voinicel călare !
Fetiţă de om bogat,
Ce pripeşti la măritat,
Ca floarea la scuturat ?
Floarea mai înfloare-o dată,
Dar tu nu te mai vezi fată
Floarea o mai înflori,
Dar tu fată n-oi mai fi
Copiliţă cu părinţi,
Ce pripeşti să te măriţi ?

Căci mila de la părinți
Niciodată n-ai s-o uiți.
Iar mila de la bărbat,
Ca frunza de păr uscat,
Cînd o bate vîntu-n gard.
Cînd vorbești vorbă mai bună,
Îți dă palma peste gură.
Și mila de la străini,
Ca umbra de mărăcini.

20

Copiliță cu părinți,
De ce vrei să te măriți ?
Ce pripești la măritat,
Ca floarea la scuturat ?
Floarea mai înfloare-o dată.
Dar tu nu te mai vezi fată.
Floarea o mai înflori,
Dar tu fată n-oi mai fi.
Cînd o cînta știuca-n baltă
Și cîrsteiul pe corlată,
Poate-atunci și nici atunci,
Cînd o face plopul nuci
Și răchita mere dulci.

21

Ia-ți, mireasă, ziua bună
De la tată, de la mumă ;
De la frați, de la surori,
De la grădina cu flori ;
De la fir de busuioc,
De la flăcăii din joc ;
De la fir de lămîiță,
De la fete din uliță.
Înfloriți, flori, înfloriți,
Înfloriți și-mbobociți,
Că mie nu-mi trebuiți.
Mie cînd îmi trebuiați,
Voi atunci îmbobroceați.
Eu azi mai sînt cu fetele,
Mîine-s cu nevestele.

22

Cînd eram tînăr oltean,
Suiam dealul, coboram,
Suiam dealul sus la Gorj,
Coboram valea la Dolj.
Foaie verde trei migdale,
Cît era vara de mare
Și ziulica frumoasă,
Nu pusei picior la coasă.
Cătam umbra cît de deasă,
Fetele cît mai frumoase
Și neveste drăgostoase.
Da-ntr-o zi de sărbătoare,
Luai coasa la spinare
Și-apucai pe coastă-n vale,
Trăsei vreo două poloage,
Foamea la pămînt mă trage.
Puse-i coasa-n păducel,
Mă culcai să dorm nițel,
Nu putui să dorm de fel,
De zbieratul mieilor,
Șuroitul apelor
Și creșterea florilor.
Săltai capul să mă uit,
Văzui plugurile-arînd
Și pe unii secerînd,
Prin altă parte săpînd.
Să-i fac scrisoare lui tata,
Să nu mai nădească sapa,
Cheltuie banii degeaba.
Sapa lată, coada lungă,
Mă bagă vara la umbră.
Că banii pe und' se fac ?
Ei nu se fac stînd la sfat,
Nici săpînd prin hududoaie,
Să bei apă cu gunoaie,
Să mănînci carne de oaie,
Pîrlită la vîlvătaie ;
Ori pripită, ori nefriptă,
Mămăliga necernută,
De trei zile plămădită.
— Ia, bărbate, de mănîncă.
— Nu mănînc, mînca-m-ar dracul,
Că ciocoii mi-au pus capul.

Toată vara la ciocoi,
Pentru-o vacă și doi boi ;
Și cînd e la socoteală,
Mai rămîi dator o vară.

23

Foaie verde și-o lalea,
Iarna-i grea,
Muierea rea,
Vacilor n-am ce le da.
Mă dusei la prepeleag,
Nu găsii fîn nici de leac ;
Dacă văzui și văzui,
Aruncai furca-n zăpadă,
Dar o vacă cam neroadă,
Voia-n coarne să mă ia.
Mă dusei la un vecin,
Să-mi dea o pală de fîn.
Iar vecinul ce-mi zicea ?
— N-am, vecine, fîn de dat.
Toată vara te-am rugat :
Hai, vecine, să cosim,
Că știi, iarna, ce pățim,
Tot cu ștreangu după fîn.

24

Foaie verde bob de mei,
Ce credeau dușmanii mei,
Că mă bag slugă la ei
Și eu și copiii mei ?
Ce credea dușmanca mea,
Că mă bag slugă la ea
Și eu și nevasta mea ?
Însă Dumnezeu cel sfînt
Nu le-a făcut lor pe gînd.
Doamne, dușmanilor mei,
Dă-le car cu patru boi,
Ia-le ochii amîndoi !
Dă-le car cu patru roate,

Ia-le mînile din coate,
Minţile pe jumătate,
Să se zbată în nevoi,
Parc-ar fi săraci ca noi.

CÎNTECE HAIDUCEŞTI

25

Frunză verde trei alune,
I-auzi, primăvara vine
Cu muşte şi cu albine,
Cu frunza de mărăcine,
Şi-mbobocesc muguraşii,
Şi-nviază fluturaşii,
Şi se joacă copilaşii.
Cînd aud cucul cîntînd
Şi mierliţa şuierînd,
Mă fac broască pe pămînt,
Numai să-l aud cîntînd.
Cîntă, cuce, nu-nceta,
C-a venit primăvara
Cu frunza şi cu iarba,
Şi-nfloare tămîioara.
Foaie verde ca porumbul,
Şi-am să pun şaua pe murgul,
Să dau ocol la tot cîmpul.
Dacă cîmpul merge bine,
Eu te iau, puică, pe tine.
Foaie verde ca laleaua,
Să-mi iau puşca şi vergeaua,
Şi să-mi apuc poteceaua,
Poteceaua din pădure,
Presărată cu alune,
Cu alune mărunţele,
Să calce murgul pe ele,
S-audă mîndrele mele.

26

Frunză verde de cicoare,
Vine primăvara oare ?
Să-nşeu murgul pe spinare,
Să ies cu el pe colnic ;
Să-mi întîlnesc de-un voinic,
Să plecăm în haiducie,

Să-nchin ciocoiul la mir,
C-o măciucă de arin,
Să scape bietul creştin
De-atîta amar şi chin.
Trec ciocoii-nspre Craiova,
De la Celar la Sadova,
În caleşti cu caii mari,
Cu rotaşi şi clopotari,
Şi pe toţi i-om mirui,
Ori din pistol i-om ţinti.
Alelei, ciocoi smintiţi,
Drumul geaba-l ocoliţi,
Că cu noi tot vă-ntîlniţi,
Ori la Rîpa Dracului,
Ori în Crîngul Turcului.
Foaie verde şi-o smicea,
De ce-mi răsună valea ?
Cîntă Leana, mîndra mea,
Care m-am iubit cu ea,
Din copilăria mea.
Cîntă, fînul răscoleşte
Şi de ploi multe-l zbiceşte.
Dacă m-oi ruga de ea,
O guriţă tot mi-o da,
Doar din fuga murgului.
'Naintea amurgului,
Că-i soarele la chindie
Şi e timp de haiducie.
Nu-i păcat că-i postul mare
Şi nu-i zi de sărbătoare ;
Numai pentru-o sărutare
Am la Dumnezeu iertare.
C-am lăsat casa şi boii
Ca să răfuiesc ciocoii.

27

Foaie verde magheran,
M-a făcut maica oltean.
Port căciulă de-astrăgan,
Cojocel de miel bîrsan.
M-a făcut maica oltean,
Scriu cu condei de tufan,
Unde scriu nu ştergi un an,
Că mi-s pui de craiovean.

Foaie de măr pădureț,
M-a făcut maica isteț,
Un pui de pe Jiuleț,
Mititel și iubăreț.
Cin' se ia cu mine bine,
Îi dau haina de pe mine ;
Cin' se ia cu mine rău,
Să-l ferească Dumnezeu,
Că sînt șarpe de dudău,
De-l galben și mușcă rău.

28

Sub poală de codru verde,
Mititel focșor se vede,
Mititel și potolit
Și de haiduci ocolit.
Nu știu, zece sau doisprece,
Unu-mi frige de-un berbece,
Nu mi-l frige cum se frige,
Dar l-întoarce la cîrlige
Ca să-i fie carnea dulce ;
Și-l bate cu saramură
S-aibă gust de băutură.
Mănîncă carne de miel
Și bea vin din bundușel,
Rău trăiește, vai de el !
M-a făcut maica pe mine
Un șiret și-un porc de cîine,
Nu s-aude nici un bine.
De mai făcea vreo doi-trei,
S-ar teme-un județ de ei.
De-ar fi făcut vreo cinci-șase,
S-ar teme-un județ și-o plasă.

29

Frunză verde trei sulfine,
Rămîi, măicuță, cu bine,
Eu plec mîine-n haiducie,
Cu Costea și cu Ilie,
Cu trei pistoale la brîie,
Cu măciuci pînă-n călcîie,

În pădurea Banului,
La drumul Sărarului,
Să mai răfuim ciocoi
C-au scos sufletul din noi
Frunză verde şi-o lalea,
În vale lîng-o cişmea.
Mîndra mea e crîşmăriţă,
Numai mie-mi dă guriţă.
Vinde vin, vinde pelin,
Şi-n inimi toarnă venin.
Şi-am să-i dau doi icuşari
Şi vreo cîţiva galbeni mari,
Să mă ţie minte bine
Şi cu gîndul tot la mine
Foaie verde de gutui,
Sub frunzişul fagului,
Să dau drumul murgului,
Să bea apă şi să pască,
Iar neica să mi-o iubească :
Şi la revărsat de zori,
Cînd cade roua pe flori,
Fluier murgului să vie,
Să plec iar în haiducie.

30

Foaie verde de-o sipică,
Lăsai puşca ruginită
Şi plecai pe-o vale-adîncă,
Unde numai cucul cîntă.
Cucul cîntă, mierla-mi zice :
— Unde-s banii, măi voinice ?
— I-am băut să nu se strice
Şi mîndrele să-i mănînce !
Nici o mîndră nu mai zice :
«Mai leagă-ţi punga, voinice,
Că te-apucă vremea rea,
Fără urmă de para ;
Şi te-apucă vreme lungă,
Fără să ai bani în pungă.
Omul, de inimă rea,
Intră-n cîrciumă şi bea.
Pune cotul pe tejghea,
Mai uită inima rea»

31

Foaie verde viorea,
Spune-mi, spune-mi, turturea,
Pe unde treci Dunărea ?
Ca să trec şi eu prin ea,
Cu doi cai alăturea.
Unul e roşu ca focul,
Altul e negru ca corbul.
Ăl de sînt pe el călare,
Pintenog la trei picioare.

32

— Foaie verde foi de prun,
Spune, spune, moş bătrîn,
Moş bătrîn cu barba sură,
Spune-mi caii cînd se fură ?
— Noaptea pe fulgerătură,
Atunci caii buni se fură ;
Dimineaţa cînd e ceaţă,
Cînd nu vezi omul la faţă,
Atunci caii buni se-nhaţă.
— Căpitane de judeţ,
Ce mă tot ţii la coteţ
Pentru-un pui de mînzuleţ ?
Că l-am vîndut fără preţ,
La un tîrg peste Olteţ.
Dă-mi drumul pînă la prînz,
Că-l aduc, fir-ar de mînz ;
Dă-mi drumul pîn' la nămiaz,
Că-l aduc vînăt şi breaz ;
Dă-mi drumul pîn' la chindie,
Că ţi-aduc o herghelie ;
Ţi-aduc mama cailor
Şi tatăl cîrlanilor ;
Ţi-aduc unul, ţi-aduc doi
Şi cu şeile pe ei.
Dă-mi drumul pînă la cină
Şi-ţi aduc iapă bătrînă,
Cîrlăiorii vin pe urmă.

33

Foaie verde şi-o mălură,
Bună seara, mîndră bună,
Asta-i seara de pe urmă,
S-o petrecem împreună.
Bună seara, mîndra mea,
Bună seara, dac-oi vrea,
Dacă nu, eu plec şi-aşa.
Mă-ntreabă mîndra, mă-ntreabă,
De ce las puşca pe iarbă ?
Eu i-am spus, ca să beau apă,
Să beau apa din izvor,
Să-mi treacă de-al mîndrei dor.

34

— Foaie verde foi trifoi,
Eu ţi-am iubit ochii tăi
De cînd eram mititei,
Mititei şi drăgălaşi,
Şi-acum, puiule, mă laşi
Şi te duci milităraş,
Şi pe mine cui mă laşi ?
— Te las, mîndruţo, cu bine,
Că mai sînt voinici ca mine
Să te iubească pe tine.
— Fie ca frunza şi iarba,
Dacă nu eşti tu, degeaba !
Eu te-aştept, puiule,-aştept,
La vară să-mi vii sergent,
Şi-om trăi alăturea,
Cîte zile vom avea !

35

Foaie verde rug de mure,
Cuculeţ de la pădure,
Ia şi plicul meu cu tine
Şi mi-l du la regiment,
La puiul care l-aştept.
De-l vei găsi adormit,
Cuce, să nu-i spui nimic.
Să-i pui plicul pe fereastră,

Cînd s-o scula să-l citească,
Lacrimile să-i pornească,
Cum au pornit şi la mine.
Cînd m-am despărţit de tine.

36

Frunză verde şi-o secară.
Şi-a venit Ionel aseară.
M-a găsit pe prisp-afară.
A venit, m-a sărutat,
Bună seara, şi-a plecat...
De la Bizgărăi la vale,
Trece-o apă curgătoare,
Cine bea, copii nu face
De ştia şi mama mea,
Se ducea să bea şi ea,
Pe mine nu mă năştea,
Militar nu mă mai lua.
Militar la cătănie,
Să-ţi apere ţara ţie.

37

Frunză verde viorea,
De călătoria mea
Plînge frunza şi iarba,
Şi sărmana măicuţa,
Că rămîne singurea,
Pe braţele altora.
— Ia-mă, neică, şi pe mine,
Să fac armata cu tine.
— Eu, neicuţă, te-aş lua,
Dar armata este grea,
Sînt arme şi tunuri grele
Şi tu nu poţi da cu ele ;
Tu cu puşca nu poţi da,
Nici cu sabia tăia.
Taci, mîndruţo, nu mai plînge,
Că te-oi face-o viorea
Şi te-oi purta la manta ;
Că te-oi face-un brebenel
Şi te-oi purta la capel ;

Mi te-oi face-o tufănică
Şi te-oi purta la tunică.

38

Foaie verde de negară,
Nu aseară,-alaltăseară,
Şuieră trenul în gară ;
Nu şuieră de-altceva,
Şuieră plecarea mea.
N-ajunsei bine la gară,
Şi doi ofiţeri mă luară,
Şi-n cazarmă mă băgară,
Părul că mi-l retezară.
Şi-n timp ei ce mă tundeau,
Pe mama eu o strigam :
«Vin', maică, cu şorţuleţul,
De-mi adună păruleţul,
Şi mi-l strînge fir cu fir
Şi mi-l fă un trandafir,
Şi mi-l pune la fereastră,
Cine-o trece să-l privească.»

CÎNTECE DE ÎNSTRĂINARE

39

Foaie verde bob năut,
Ţie, mamă, cînd m-ai făcut,
Tare bine ţi-a părut.
C-un picior m-ai legănat,
Din gură m-ai blestemat
S-alerg cu picioarele
Cît aleargă soarele ;
M-ai blestemat, mamă, rău,
Să plec de la sînul tău ;
M-ai blestemat, mamă, lunea,
Prin străini să-mi mănînc pîinea.
Tu, mamă, cînd m-ai născut,
Mai bine să fi făcut
Două fîntînele reci,
Între două dealuri seci ;
Şi din mîna mea cea dreaptă,
O cană de băut apă ;
Şi din mîna mea cea stîngă,
Un stejar, să facă umbră ;

Şi din picioarele mele
Să fi făcut scăunele,
Să şadă lumea pe ele ;
Cine-o trece s-odihnească,
La mine să se gîndească.

40

Frunzuliţă de-o granată,
Te-am văzut, neică, la poartă,
Că vorbeai cu altă fată.
Să nu vorbeşti, neică, mult,
Că mă supăr şi mă duc ;
Şi mă duc din satul tău,
Şi-o să-ţi pară, neică, rău.
— Mîndruţo, nu-ţi pare rău
Că te duci din satul tău ?
— Ba-mi pare, neicuţă, rău,
Că mă duc din satul meu,
De mărul de la fîntînă,
De măicuţa mea bătrînă,
De-ale mele trei surori
Şi de grădina cu flori,
De tufani, de liliac,
Şi de fetele din sat,
De apa de pe vălcele
Şi de dragostele mele.
Dar de tine, neică, zău,
Parcă n-ai fi fost al meu,
Parcă nu te-am iubit eu.

41

Frunză verde foi de nuc,
Mai am astăzi şi mă duc.
Eu mă duc, codrul rămîne,
Plînge frunza după mine ;
Plînge frunza şi iarba,
Şi rămîne măicuţa.
Plînge maica şi suspină
Că-i e fata mai străină
Ca garoafa din grădină.
Dar garoafa nu-i străină
C-are flori şi rădăcină,

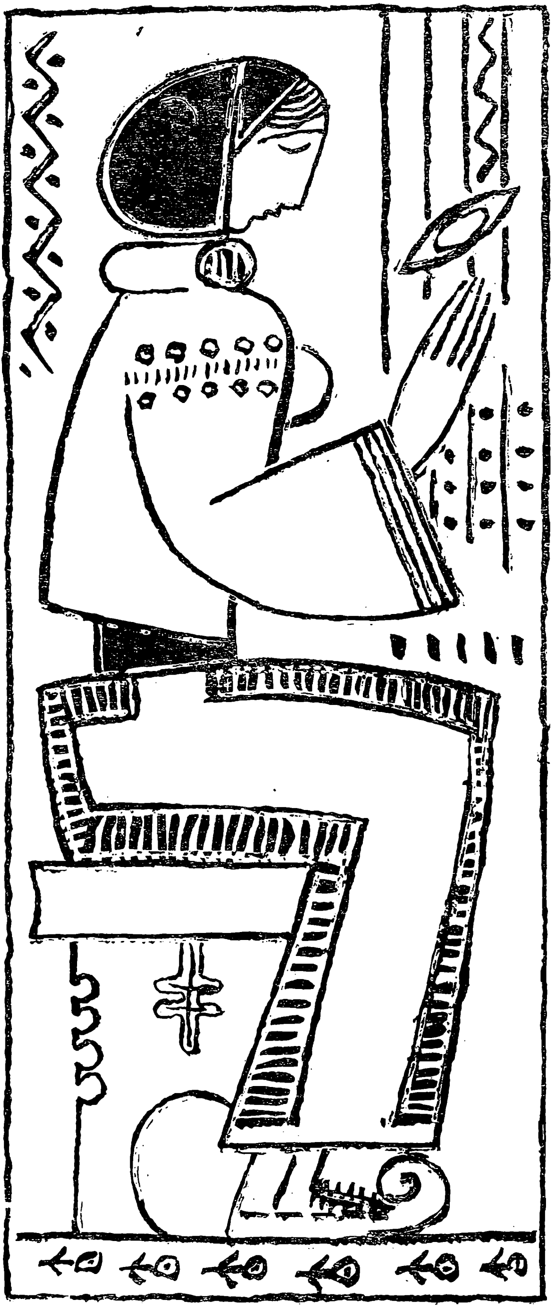
Şi mai are-o rămurea,
De cîntă cucul pe ea.
Pune, maică, perna-n pat,
De străini m-am săturat.
Pune, maică, pernă moale,
Că inima rău mă doare.
Că străinu-i tot străin,
De i-ai face apa-n vin,
Tot nu-i faci voia deplin.

42

Frunză verde foi de nuc,
Mai am o zi şi mă duc.
Plînge frunza şi iarba,
Şi sărmana măicuţa.
Plînge, maică, şi suspină,
Că ţi-s fată, nu-s străină,
Ca garoafa din grădină.
Şi nici aia nu-i străină,
C-are flori şi rădăcină ;
Şi mai face vara flori,
Şi-are destule surori ;
Şi mai are-o rămurea,
De cîntă cucul pe ea.

43

De străin ce sînt pe lume,
Mi-aş face-o casă-n pădure.
O căsuţă de pămînt,
Să intru-n ea şi să plîng.
O căsuţă de nuiele,
Pe placul inimii mele ;
O căsuţă de pămînt,
Să intru-n ea şi să plîng,
Să-mi plîng norocelul meu,
Că prea mi-a fost dat de rău ;
Şi pe margine tufani,
Să mă apăr de duşmani ;
Şi să-mi iau mîndruţa mea,
Să intru-n casă cu ea
Şi să-ncep a blestema.



44

Foaie verde murele,
Bate vîntul vîrfurile,
Apa bate malurile,
Şi pe mine gîndurile
Ca să-mi apuc drumurile,
Pe toate potecile ;
Să mă vadă mîndrele.
Vai de copilul străin,
Cînd se bagă la stăpîn !
Nu-i dă simbria deplin,
El munceşte în dreptate,
Cu cămaşa ruptă-n spate
Şi ia leafa jumătate,
Şi mîncare a treia parte,
Şi bătaie cît se poate.
Toţi l-înjură şi mi-l bate,
Nimenea nu-i ţine parte.
Rău e, Doamne, prin străini
Şi desculţ prin mărăcini.
Rău e, Doamne,-ntre duşmani
Şi desculţ prin bolovani.

CÎNTECE DE JALE ŞI NOROC

45

Şi-am zis verde fir de nalbă,
Mierliţa cînd mi-e bolnavă.
Vine cucul şi mi-o-ntreabă :
— Ce ţi-e ţie, soră dragă ?
— Eu sînt tare bolnăvioară,
Şi mi-e teamă c-oi muri,
Şi n-are cin' mă jeli !
— Taci, tu, surioara mea,
Că ţi-e cucul frăţior
Şi te-o jeli cu mult dor.
De-oi auzi c-ăi muri,
Penele mi-oi jumuli,
Jumătate le-oi cerni,
M-oi sui-ntr-un copac mare
Şi te-oi jeli, soro, tare.

46

Trandafir, trandafiraş,
Te-am iubit de copilaş
Şi-acum pleci milităraş,
Şi pe mine cui mă laşi ?
Pe mîna la doi vrăjmaşi !
Eu te-aştept să-ţi faci armata.
Şi tu te-ntorci şi-ţi iei alta.
Gîndeşte-te şi la mine,
C-amîndoi am trăit bine :
Şi necazuri ce-am avut,
Cu amar le-am petrecut.
Cu amar şi cu necaz
Şi cu lacrimi pe obraz.
Şi nu mi-e de lăcrămioare,
Că le şterg şi nu mă doare,
Cît îmi e de obrăjiori,
Că se ofilesc şi mor.
De ştiam că n-am noroc,
De mică săream în foc,
De-mi ardea mijlocul tot
Şi mîinile pîn' la cot,
Mijlocul şi cingătoarea,
C-aşa mi-a fost ursitoarea.
Ursitoarea mi-a fost bună,
Dar mintea mi-a fost nebună ;
Cînd la minte mi-am venit,
Văd că ochii mi-au sărit,
Căci un bobocel ca mine
N-am avut noroc pe lume.

47

Şi-am zis verde-o viorea,
De s-ar găsi cineva
Să-mi citească inima,
Ar citi şi zi şi noapte,
Nu le-ar isprăvi pe toate.
Ar citi pîn-ar muri
Şi tot nu le-ar isprăvi.
Vai, vai, vai, inima mea,
De-ar vedea-o cineva,
Ar sta-n loc şi s-ar mira,
Cum mai pot călca iarba.

Inimă de putregai,
N-am un cuțit să te tai ;
Inimă, de-amărăciune
Ești neagră ca și-un tăciune ;
Inimă cu venin mult,
Mor și nu te văd rîzînd ;
Inimă putregăioasă,
Mor și nu te văd voioasă.
Biată, slabă inimioară,
Ești mustrată de străini,
Ca iarba prin mărăcini.
Păscută de doi boi bătrîni ;
Ești mustrată de dușmani,
Ca iarba prin bolovani,
Păscută de boi bălani.

48

Foaie verde ca bobul,
La toți le-a cîntat cucul,
Numai mie granguruI,
Ca să-mi părăsesc soțul.
La toți le-a cîntat mierla,
Numai mie cinteza,
Ca să-mi părăsesc casa.
Fire-ai blestemat de cuc,
Cum să fac să te apuc,
Să-ți tai capul de la trup,
La soare să ți-l usuc
Și-n păresimi să-l mănînc.

49

Și-am trecut, lume, prin tine,
Ca pasărea prin pădure.
Căci tu, lume, n-ai fost bună
Ca să dăm mînă cu mînă ;
Și tu, lume, mi-ai fost hoață,
Mi-ai vorbit de bine-n fată
Și-n dos m-ai dat de povață.
De bine-n față-mi vorbești,
Iar în dos mă dușmănești
De te-aș vedea, lume,-arzînd,
Eu n-aș sări să te sting,

Şi-aş mai pune-un braţ de paie,
Ca să-mi arzi cu vîlvătaie.
Şi-am trecut, lume, prin tine
Şi-am văzut şi rău şi bine,
Şi traiul bun cum se ţine.
Am trecut din deal în vale,
Tot cu chin şi supărare ;
Şi-am trecut din vale-n deal,
Tot cu chin şi cu amar.
Rău e străinaş pe lume,
Căci n-are cine te ţine.
Căci n-ai mamă şi n-ai tată,
N-ai nici fraţi şi nici surori,
N-are cin' să-ţi puie flori.
Amărît cînd mă gîndesc,
Lacrămile îmi pornesc,
Căci n-am pe nimeni pe lume,
Sînt străin ca vai de mine.
Doamne,-aş vrea să rătăcesc,
Prin păduri să vieţuiesc,
Că-n lume nu mai am loc,
Căci se pun toţi cot la cot
Şi-n duşmănie mă văd.

50

Foaie verde de cicoare,
Cine-mi are fată mare,
Multă supărare are.
Pătimeşte pîn-o creşte
Şi-o ia cin' se nimereşte.
E mai bine cu băiat,
Că ai sufletu-mpăcat.
Că băiatu-i tot băiat,
Ia bastonul, pleacă-n sat.
Dar tot mai bine-i cu fată,
Ea-ţi dă o cană de apă,
Şi te plînge pîn' la groapă,
Şi strigă din suflet, tată !
Dar tot mai bine-i cu băiat,
Că ai sufletu-mpăcat.
Omul cînd îmbătrîneşte,
Tot de băiat se loveşte
Şi pe el se sprijineşte.

51

Foaie verde sălcioară,
Mult e viaţa amară
Cu mamă de-a doua oară.
Că măicuţa cînd trăia,
Pe toţi fraţii ne-aduna
Şi ne punea pe genunchi,
Ne-nvăţa să fim cuminţi,
Să nu dăm cu praştia,
Că ne blestemă lumea.
Fă-mă, Doamne, fir de-argint,
Să intru pe sub pămînt,
La măicuţa în mormînt,
Să-i dau capacu-ntr-o parte
Şi pînză pe jumătate,
Să-i pup mînuţele moi,
Care ne-au crescut pe noi.
Tăiau pîinea-n cinci felii
Şi-o-mpărţeau la cinci copii.

CÎNTECE DE NATURĂ ŞI CIOBĂNIE

52

Frunzuliţă ca rogozul,
Se ceartă bradul cu plopul,
Care e mai mîndru-n codru.
Plopul zice că-i frumos,
Că-i mai des şi mai umbros.
— Stai, măi plopule, aşa,
C-o veni o iarnă grea
Şi ţi-o pica toată frunza,
Şi-ţi rămîne lemnul gol,
Tulpina-ţi plînge de dor.
Fie iarna cît de grea,
Mie nu-mi pică frunza,
Căci sînt fala munţilor
Şi umbra mioarelor.

53

Foaie verde foi ca bobu,
Ce zarvă s-aude-n codru ?
Se ceartă cucul cu corbul,
Care să rămînă-n codru.

Rămîne cucul săracul,
Codrul de-i mănîncă capul!
Parc-ar avea pene verzi,
Intră-n codru și nu-l vezi.
Corbul are pene negre,
Intră-n codru și se vede.

54

Foaie verde crîng stufos,
Ciobănaș la oi am fost,
Oile nu mă cunosc;
Mă cunosc fetițele,
Că le-am luat batistele.
Bună-i brînza, bun e cașul,
Dar mai bun e ciobănașul.
Bun și cașul și jintița,
Dar mai bună-i ciobănița,
Că dă lui neica guriță.
Și mi-e bun și ciobănașul,
Că vine seara cu cașul
Și cîntă cu cavalașul.

55

Frunză verde din pădure,
Ce mi-e mie drag pe lume?
De primăvară, cînd vine!
Cînd vine primăvara,
Se topește zăpada,
Încălzește soarele
Și-nverzesc livezile,
Și pornesc plugurile
Să are cîmpiile.
Și-nviază fluturașii,
Și se joacă copilașii,
Și-o să cînte cucul iară,
Tot ca astă-primăvară.

CÎNTECE DE DRAGOSTE

56

Foaie verde de-o alună,
Auzit-am o minciună,

Că apa din Jiu e bună,
Dacă beau doi, se cunună.
Hai, mîndro, să bem şi noi,
Să ne luăm amîndoi
Auzit-am, auzit,
Că iubitul s-a oprit ;
Apele s-or opri toate,
Dar iubitul nu se poate.
Cine n-a gustat iubitul,
Să nu-l mai rabde pămîntul ;
Că iubitu-i lucru mare,
Nu-ţi dă stare la mîncare,
Nici odihnă la culcare.

57

Foaie verde bob năut,
Băgai cu cucul în plug.
Cînd oi zice fir de fîn,
Cucul cîntă şi eu mîn ;
Şi dorul ţinea de coarne,
Iar dragostea punea boabe ;
Că plugul e goangă rea,
Merge de-a-nderătelea,
Cu coarnele-n burta mea.
Multe vite-nşiruite
Şi bucate risipite,
De se fac, de nu se fac,
Toate de la el se trag.

58

Pe-o mărgioară de crîng,
Mi-auzii cucul cîntînd,
Bine-mi păru c-a venit.
De-ar fi cucul de-un voinic,
L-aş prinde de ibovnic ;
Dar cucul e-o păsărea,
Nu ştie ce-i dragostea.
Foaie verde bob năut,
Şi băgai cu cucu-n plug.
Cucu-mi cîntă şi eu mîi,
Să pun la dor căpătîi ;

Şi dorul ţine de coarne,
Şi dragostea-mi pune boabe.
Nişte vite amărîte,
Nişte boabe prăpădite,
Căci decît cu cucu-n plug,
Mai bine cu mîndra-n crîng.

59

Frunză verde de pelin,
Ce mi-eşti, cucule, hain,
De cînţi vara jumătate
Şi-apoi zbori în altă parte ?
Cuculeţ, pasăre sură,
Mînca-ţi-aş limba din gură,
Cîntecul să nu-ţi mai zici,
Nici să mai colinzi pe-aici ;
Vara vii, vara te duci,
Cînd sînt dragostele dulci ;
Cîntă-mi mie înc-o dată,
Că mi-e mintea turburată ;
Cîntă-n dreapta mea cu foc,
Să am parte de noroc ;
Cîntă-n faţa mea cu drag,
Că ţi-oi da frunză de fag
Ca să nu mai fii pribeag.

60

Foaie verde mărgărit,
Mă uitai la răsărit,
Văzui primăvara viind.
Eu cunosc vara cînd vine,
Pe muşte şi pe albine,
Pe frunza de mărăcine,
Pe hăitul plugului,
Pe cîntatul cucului,
Văzui frunza ca paraua
Şi lăstarul cît undreaua,
Coborîi din deal vălceaua,
Unde cîntă turtureaua.
Una cîntă, două-ascultă
Şi răsfiră din peniţe,
Ca mîndruţa din rochiţă.

Primăvara cînd soseşte,
Neica la plug îmi hăieşte,
Mîndra la pînză-nălbeşte,
Cine-i om atunci trăieşte
Şi tot ce-i place iubeşte.

61

Foaie verde ca lipanul,
Pe dealul lui Grigoreanu,
În luncă la Rîureanu,
A-nflorit mărgăritarul.
Cutcurigi şi ghiocei,
Dedeţel şi brebenei,
Tămîioară, viorele,
Pentru mîndruţele mele.
— Mărgăritar înflorit,
Cine mi te-a ciumpăvit ?
— Călăraşi trecînd la rînd,
Şi fetele la-nălbit,
Nevestele la plivit
Şi flăcăii la prăşit.
Nu ştiu dacă oi mai creşte,
Soarele mă dogoreşte ;
Lumea toată mă iubeşte,
Numai cînd floarea-nfloreşte.

62

Foaie verde ca trifoiul,
I-auzi, mîndro, piţigoiul,
Lasă la naiba războiul
Şi hai să-nfundăm zăvoiul.
I-auzi, mîndro, turtureaua,
Lasă la naiba argeaua
Şi hai să-nfundăm vălceaua,
Să mergem pe-o potecea,
Unde cînt-o turturea.
Hai, mîndruţo, să fugim
Şi-amîndoi să ne iubim.

63

Foaie verde și-o sipică,
Șapte văi și-o vale-adîncă,
Și-o pădure măruntică,
Aici lupii mă mănîncă.
Stai, lupe, nu mă mînca,
C-o veni primăvara,
Cu frunza și cu iarba,
Și vine și mîndra mea,
Și-atunci, lupe, m-oi mînca,
Ori pe mine ori pe ea,
Din doi care ți-o plăcea.
Lupule, nu fi nebun,
Să mănînci lumea din drum ;
Lupule, nu fi turbat,
Să mănînci lumea din sat ;
Stai, lupe, nu mă mînca,
Pînă răsare luna,
Și-atunci, lupe, m-oi mînca,
Ori pe mine, ori mîndra mea.

64

Frunzuliță flori mărunte,
Drag mi-a fost să urc la munte,
Să pasc oile cornute
Și să văd izvoarele,
Pe badea cu oile.
Și dacă nu te-ntîlnesc,
De dorul tău mă topesc,
Căci îmi arde inima,
Bade, de dragostea ta.
Vin, bădiță, la izvor,
Să-ți dau guriță că mor,
Și de nu vii pîn' deseară,
Ca să-ți dau guriță iară,
Bădișorul meu, eu mor,
De dragoste și de dor.

65

Foaie verde siminel,
Urcai dealu-ncetinel

Sus, la munte, la Muscel,
Că mi-e neica ciobănel
Şi mi-e tare dor de el.
S-aud pe neica cîntînd
Şi mierliţa şuierînd ;
S-aud şuierînd mierla,
Cum se-ngînă cu neica ;
S-aud două turturele,
Cum se-ngînă între ele.
Să văd novăcencele
Cum îşi spală rufele
Şi le-ntind pe iarbă verde,
Cînd ciobanul nu le vede ;
Şi le-ntind pe iarbă deasă
Şi ciobanul nu le lasă.

66

Hai, mîndro, pitiş, pitiş,
Pînă-n vale-n aluniş
Să-mi dai gura pe furiş ;
Hai, mîndro, uşor, uşor,
Pînă-n vale la izvor,
Ca să ne iubim cu dor.
Pădure, pădurea mea,
Lasă-mă la umbra ta,
Puţinel cu mîndra mea.
Pădure,-ţi făgăduiesc,
Că nimic n-am să-ţi greşesc,
Că de cînd te-am cunoscut,
Nici un rău nu ţi-am făcut.
Am tăiat cîte-o nuia
Şi-am făcut furcă din ea
Pentru mîndruliţa mea,
Să toarcă inul cu ea.

67

Foaie verde frunză-n cinci,
Hai, puică, pitiş, pitiş,
Colea-n vale-n aluniş.
Foaie verde de cucută,
Eu intrai cu mîndra-n luncă,
Să tai răşchitor şi furcă,

Furcă și un răşchitor
Şi neicăi baston cu flori.
Foaie verde două mure,
Pădure și iar pădure,
Frumos cîntă cucu-n tine
Şi mai gros și mai subțire.
Cine şuieră prin luncă ?
Maria cu cîrpa lungă,
Cu cămașa subțirea
Şi cu ochii ca mura.

68

Teiule, frunză rotundă,
Lasă-mă la a ta umbră,
Puținel cu a mea mîndră.
— Eu, bădiță, te-aş lăsa,
Dar ți-e mîndra tinerea
Şi faci dragoste cu ea.
— Teiule, eu n-am gînd rău
Şi nu sînt duşmanul tău ;
Tu cu umbra ta cea deasă,
Eu cu mîndra mea frumoasă.

69

Foaie verde trei migdale,
Coboară, mîndro, pe vale,
Că s-a făcut grîul mare
Şi fasolea araci n-are.
Hai, mîndruțo, să-l plivim,
Fasolea s-o arăcim
Şi-amîndoi să ne iubim.
Şi la vremea prînzului,
Tot omul cu draga lui,
La umbrița fagului.
Cucule, de ce nu vii,
Cînd frunza-n tei o-nverzi ?
Cucule, de ce nu cînți,
Cînd sînt teii înfloriți ?
Că la toamnă le-or cădea
Şi n-ai, cuce, ce mînca,
Ca să-ți mai vie-a cînta.

70

Foaie verde şi-o lalea,
Frumoasă-i poziţia,
Unde şade mîndra mea.
C-a pus casa la şosea
Şi fereastra la stînga,
Şi-n fereastr-a pus o floare,
Cînd o vede, neica moare.
Cînd bate vîntul din jos,
Umple casa de miros ;
Cînd bate vîntul din vale,
Umple casa de migdale.

71

Frunză verde şi-o lalea,
Frumoasă-i primăvara,
Cînd se găteşte mîndra
Să samene grădina
Mai sădeşte cîte-o floare
Şi face şi de mîncare ;
Cînd înfloare liliacul,
Găteşte mîndra cerdacul.
— Măi mîndruţă, măi vecină,
Fă-ţi portiţă la grădină,
Mătură pe bătătură
Şi leagă cîinele-n şură,
Să viu şi eu pe-nserat,
Să-ţi ajut la semănat ;
Să-ţi iau grăunţe din poală
Şi să le arunc pe răzoare
Eu ţi-ajut la semănat,
Tu să stai la sărutat.

72

— Foaie verde de trei nuci,
Fa Marie, und' te duci,
Numa roche şi-n papuci ?
Aşa sprintenă, uşoară,
Parc-ai fi o căprioară.
— Mă duc pînă la izvor,
Să iau apă-n ăst ulcior,

Să mă spăl să fiu frumoasă
Şi la flăcăi arătoasă.
— Fa Marie, n-ar fi rău,
Dacă te-nsoţesc şi eu,
Că-i drumul cam lunguşor,
Pînă-n vale la izvor.
— N-am nevoie de oricare,
Ca să mă-nsoţească-n cale,
Că m-aşteaptă badea-n vale.
— Fa Marie, bade-al tău,
Este-un prost şi-un nătărău
Şi e păcat să-l iubeşti,
Că tu prea frumoasă eşti.
— Îl iubesc şi nu-i păcat,
Că doar e flăcău din sat,
'Nalt, frumos ca şi un brad.
— Fa Mărie, e ţăran
Şi se poartă cu suman,
Iar eu mă port cu surtuc
Şi de doru-ţi mă usuc.
— Măcar să fii domnitor
Şi să arzi în foc de dor,
Eu pe badea nu l-aş da,
Nici pe opt ca dumneata.
— Fa Marie, tu ştii bine
Cît de mult ţiu eu la tine,
Vino-n dragoste cu mine.
— Ia mai pune-ţi pofta-n cui.
Parcă nici n-aud ce spui.
Du-te-n traba dumitale,
Că chem pe badea din vale
Şi nu te prinde călare.

73

— Fire-ai să fii, măi băiete.
Că mă sărutaşi cu sete,
De-mi plesni rochiţa-n spete
Şi trei nasturi de la ghete,
Parcă la voi nu sînt fete !
— Ba sînt fete şi la noi,
Dar nu-s frumoase ca voi.
Şi sînt fete-n sat la mine,
Dar nu-s frumoase ca tine.

Părul tău e mătăsos,
Mult e mîndru, şi frumos.
Şi dacă l-ai pieptăna
Şi mai frumoasă-ai părea.
Ochii mei se uită-n sus
Şi iubesc pe sub ascuns,
Ochii mei se uită-n jos
Şi iubesc ce e frumos.

74

Foaie verde-o viorea,
Trecui sîmbătă seara,
Pe uliţa spre şosea
Şi-o văzui pe mîndra mea
Dînd guriţa altuia.
Eu vorbesc, ea nu vorbeşte,
Îi dau mere, nu primeşte.
Un cuţitaş de-aş avea,
Eu singurel m-aş tăia
Şi pe mine şi pe ea,
Şi pe cel de lîngă ea.

75

Foaie verde şi-o alună,
Trecui aseară pe lună,
Văzui la mîndra lumină,
Leliţă Marie.
Hai, murgule, mai degrabă,
Să-ţi dau iarbă din livadă,
Leliţă Marie.
Hai, murgule, nu mai sta,
C-am o mîndră ca o stea
M-aşteaptă să viu la ea.
Leliţă Marie.
Şi-aşa-i şade mîndrei mele,
Cînd pune la gît mărgele,
Parc-ar fi luna-ntre stele.

76

Foaie verde de-un susai,
Sus la munte, jos pe plai,
Toată vara mă luptai
Să fac plug cu șase cai.
Să pui vineții la roată,
Să se mire lumea toată.
Și pe murgii la mijloc,
Să-mi stea inima la loc
Iar pe roibii dinainte,
Amîndoi cu stele-n frunte
Și strămați la cîte-o nare,
Cu dangale pe spinare,
Multă lume să s-omoare,
Cum am să m-omor și eu,
Numai de focșorul tău.

77

Foaie verde mărăcine,
Mă uitai la vale bine,
Pricepui că vara vine,
Pe muște și pe albine,
Suspină murgul sub mine.
— Foaie verde de cîrmîz,
Murgule, de ce stai trist ?
— Cum, stăpîne, n-aș sta trist,
Cînd aud c-ai să mă vinzi ?
Nu ți-e, stăpîne, păcat
Și frică de blestemat ?
Te-am purtat, te-am legănat,
Te-am trecut Oltul vărsat,
Și pe dungă și pe lat,
Nici scara nu ți-am udat,
Nici scara, nici mantaua,
Nici poala la epîngea.
Ajungeai la mîndra ta,
Dai grăunțe stelele
Și nutreț nuielele.
Cum ți-e drag cu mîndra-n pat,
Și mie cu traista-n cap ;
Cum ți-e drag cu mîna-n sîn,
Și mie cu botu-n fîn.

78

Foaie verde de trei boji,
Marioară de la Gorj,
Cu ia numai boboci,
Lasă-ţi poalele mai jos,
Că m-ai omorît de tot.
Pe mine m-ai omorît
Că pe tin' te-am îndrăgit,
Dar cu calul ce-ai avut ?
Neica a fost vinovat,
Dar calul ce ţi-a stricat ?
Că el m-aducea pe mine,
Cînd veneam seara la tine.
Calul meu apă nu bea,
Nici din rîu, nici din cişmea,
Numai din vădruţa ta.
El bea apă strecurată,
De la tine din găleată.

79

Frunză verde foi de nuc,
Din Siret şi pînă-n Prut,
Murgul apă n-a băut,
Iarbă verde n-a păscut.
N-a păscut în cîmp verdeaţă,
Şi-a păscut iarbă uscată ;
Şi-a băut apă din baltă,
Cu noroi amestecată.
Di, di, di, murgule, zboară,
Pîn' la verde dumbrăvioară.
S-ajungem încă cu soare,
La mîndruţa, dulce floare ;
Că m-aşteaptă cu mîncare
Şi cu dulce sărutare.
Di, di, di, murguţul meu,
Fugi de zor cu dorul meu,
Că eu, frate, bine-ţi vreau.
Calcă, murgule, lupeşte
Şi te-aşterne iepureşte
Că zăresc în bătătură
Mîndra mea cu miere-n gură ;
Să-mi dea mie măr din sîn,
Să-ţi dea ţie braţ de fîn.

80

Frunză verde de alună,
Venii aseară pe lună,
Văzui la mîndra lumină.
Chemai calul să mă ducă
La ea, pînă nu se culcă.
Hai, murgule, nu mai sta,
C-am o mîndră ca o stea.
Hai, murgule, mai degrabă,
Că-ţi dau iarbă din ogradă
Şi apă la ea din vadră.
De la primărie-n sus,
Toate lămpile s-au stins,
Numai la mîndruţa mea
Arde lampa ca o stea.
Geaba eu o chem să vie,
Că s-au copt strugurii-n vie,
Leliţă Marie.

81

Foaie verde spic de grîu,
Cine trece peste rîu ?
Neica cu calul de frîu
Şi Leana cu furca-n brîu.
Furca e de liliac
Şi fusul din lemn de fag.
Toarce in, toarce bumbac,
Şi-i e neica tare drag.
Şi din fire Leana ţeasă
Pînză mîndră şi frumoasă,
Să-i facă cămaşă aleasă ;
Şi cu fir de bumbăcel
O să-i coase cojocel,
Că e neica frumuşel.

82

Tot suind la mîndra dealul,
Mi s-a despotcovit calul.
Nu e vina calului,
Nici a potcovarului ;

Calu-şi face drumul lui,
Potcovarul treaba lui.
Şi e vina dragii mele,
C-a pus casa-n coaste rele ;
Şi e vina şi a mea,
Că prea des mă duc la ea.
Mută-ţi, mîndră, casa-n vale,
Ca să nu mai viu călare,
Calul să-l mai odihnim
Şi mai mult să ne iubim.

83

Foaie verde de dudău,
Pe drumul care merg eu,
Nu-i fîntînă, nici gîldău,
Nici urmă de eleşteu,
Să bea şi căluţul meu.
Calul meu apă nu bea,
Nici pe drum, nici pe şosea,
Pînă la mîndruţa mea.
Hai, murgule, şi-om zbura,
Pînă la mîndruţa mea,
Tu setea ţi-ei stîmpăra,
Eu şi mîndra, dragostea.

84

Foaie verde pelinită,
Sus în deal pe poeniţă,
La poalele muntelui,
La umbra stejarului,
Lăsai pe murgul legat,
Ca să stau puţin culcat,
S-aud pe mîndra cîntînd,
Păsările ciripind.
— Foaie verde trei aglice,
Nu mă lega, măi voinice,
Şi dă-mi drumul să mă duc,
Iarbă crudă să mănînc.
Voinicul mi-l dezlega
Şi spre codru mi-l mîna.
— Hai, murgule, paşte iarbă,
Dar să te-ntorci mai degrabă.

Doar mi-e soarele-n chindie
Şi mîndra nu vrea să vie.
Păsările nu mai cîntă,
Parcă e pădurea mută.
Murgu-n codru-a rătăcit,
Fir-ar ceasu-afurisit,
Cînd plecai după iubit.

85

Foaie verde ca aluna,
Uite mîndra, bat-o bruma,
Îmi face mie cu mîna,
Să mă duc să-i sărut gura.
Nu pot, mîndro, nu-mi dă mîna,
Ca să viu întotdeauna ;
Mai bine la săptămîna,
Ca să nu ne ştie lumea.
Mîndra mea de-o am acuma
N-aş da-o pe toată lumea ;
Căci cu lumea n-am ce face,
Dar cu mîndra fac ce-mi place.

86

— Foaie verde spic de grîu,
Spune, mîndră, cînd să viu,
Devreme sau mai tîrziu,
Cînd duşmanii beau rachiu ?
— Nu ţi-am spus, bătut de stele,
Să nu vii seara devreme,
Cînd vecinii taie lemne,
Ci să vii mai înserat,
Cînd vecinii s-au culcat ?
Că duşmanii s-au vorbit
Să ne prindă la iubit,
Să ne lege cot la cot,
Să ne plimbe satul tot.
Şi să vii, neică, prin dos,
C-am o poartă de rogoz,
Cum pui mîna, cade jos,
Şi ne iubim cu folos.

87

Foaie verde matostat,
Măi Ionele, pui băiat,
Mai scobori din deal în sat,
Căci mie mi s-a urît
Singurică pe pămînt.
Singurică, singurea,
Cu dorul și dragostea,
Milă de la nimenea.
Vezi, Ionele, cum faci tu ?
Vii o seară, zece nu.
Vii o seară la o lună,
Să-mi mai faci inimă bună ;
Vii o seară la doi ani,
Faci pe voie la dușmani.
Ionele, arde-te-ar para,
Rău mi-ai secat inimioara ;
Ionele, arde-te-ar focul,
Rău mi-ai subțiat mijlocul.
— Foaie verde trei migdale,
Ochilor, faceți plimbare,
De la deal și pînă-n vale,
Vedeți mîndra ce gînd are ?
Are gînd să mă omoare,
Ori dă gura să mă scoale ?
Nu-mi dă gura să mă scoale,
Și-are gînd să mă omoare.
Omorî-o-ar Dumnezeu,
Nu i-am făcut nici un rău.

88

Foaie verde de-alior,
În livada lui Ion,
Toate păsările dorm,
Numai una n-are somn ;
Aleargă din pom în pom
Și-l strigă pe nume : Ion.
Nu e Ion, nu e nimic,
Ion s-a dus după iubit.
Fi-i-ar iubitul de cap,
Că nu s-a mai săturat.

89

Foaie verde fîn cu rouă,
Pune, Doamne, lună nouă,
Să tai crîngurele-n două,
Să văd roua pe opinci
Şi pe mîndra cu papuci,
Cu papuci de căprior,
Ca s-o iubesc pînă mor.
Păsărică din pădure,
Du-te la mîndra şi-i spune
Să nu se mai poarte bine,
Cu parale de la mine.
Să se poarte mai aşa,
Cu parale de la ea.
Să se poarte şi mai rău,
Cu bani de la taică-său.

90

Frunză verde de mărar,
Ferice de pădurar,
Că se plimbă prin tufani
Cu chimirul plin de bani
Şi iubeşte fete mari,
Cu salbă de icuşari.
Iubeşte şi fete mici,
Cu salbă de firfirici.
Iubeşte, neică, iubeşte,
Că cel ce te duşmăneşte,
Ori chimirul ţi-l goleşte,
Ori ibovnica-ţi răpeşte !

91

Foaie verde micşunea,
Cînd eram în floarea mea,
Zburam ca o turturea ;
Şi zburam din cracă-n cracă,
Nimeni n-avea ce să-mi facă.
Dar un hoţ de vînător,
Cu căluţul gălbior,
Rupse trei fire de păr

Şi făcu un lăţişor,
Şi mi-l puse la izvor,
Şi cînd mă lăsai din zbor,
Laţul mă luă de picior ;
De picior, cam după cap,
De-aici, Doamne, nu mai scap.
Mă puseră-n colivie,
Mă duseră la domnie,
Mai mult moartă decît vie.

92

Frunză verde alunică,
Am avut o mîndră mică
Şi-am lăsat-o să mai crească,
Minte să mai dobîndească.
Am greşit c-o am lăsat,
A crescut, s-a măritat.
Vai de mine, ce păcat,
Că ea nu s-a măritat,
De-aici al treilea sat ;
Ci mi s-a făcut mireasă,
De la noi a treia casă,
Ies afară, o zăresc,
De doru-i mă prăpădesc ;
Intru-n casă, o aud,
Mă omoară dorul crud.
Vai, măicuţă iubitoare,
Inimioara rău mă doare
Şi tu nu-mi dai vindecare.
Şi-mi tot spui că lumea-i mare,
Şi că-n lume-s fete multe,
Care-ar vrea să mă asculte,
Şi să facă tot ce vreu,
Ca s-aline dorul meu.
O, măicuţă, draga mea,
Nu pricepi tu ce vrea ea.
Eşti bătrînă şi nu crezi,
Lumea-i largă dar nu vezi,
Că din sută şi din mie,
Numai una-mi place mie.
Ceru-i mare, stele-s multe,
Şi mai mari şi mai mărunte,
Dar cît sînt de numeroase,
Nu-s ca Leana de frumoase.

93

Te văzui, neică, la poartă,
Cînd vorbeai cu altă fată.
Nu vorbi, neică, mai mult,
Că mă supăr şi mă duc,
Şi eu plec din satul tău,
Neicuţă, nu-mi pare rău !
Mie, neică,-mi pare rău
De-ale mele trei surori
Şi de grădina cu flori,
De tufa de liliac
Şi de fetele din sat.

94

Foaie verde pelinită,
Luncă, luncă, lunculiţă,
Bate-te-ar de-o brumuliţă,
Să nu-ţi rămînă foiţă,
Să-ţi rămînă numai lemnul,
Să-i văd Oanii testemelul.
Testemelu-n patru iţe,
Cu colţul lăsat pe ţîţe,
Cu salba de galbeni mari
Şi-n urechi cu icuşari.
— Oană, din dragostea noastră,
Au răsărit doi meri în coastă.
Dar duşmanii îi aflară,
Se duseră şi-i tăiară.
Ia tu, mîndro, apă-n gură
Şi-i udă la tăietură.
Dacă vor mai înverzi,
Amîndoi tot ne-om iubi ;
Dar dacă se vor usca,
Să ştiu să-mi iau nădejdea.
Oană, nu te mărita,
Că vine primăvara,
Şi-nfloreşte tămîioara,
Şi n-are cine-o purta.
— Las' să-nfloare, floare-albastră,
C-oi purta-o şi nevastă.

95

Foaie verde sălcioară,
La casa cu trestioară,
Zace-un voinicel de-o boală
Şi-l păzeşte-o fată mare,
Cu coadele pe spinare.
— Zaci, voinice, ori te scoală,
Ori mai dă-mi şi mie boală,
Căci mie mi s-a urît,
Pernişoara tot mutînd,
Cînd la umbră, cînd la soare,
Cînd la cap, cînd la picioare.
Zaci, voinice, ori te scoli
Căci mie-mi vin peţitori
Numai popi şi profesori,
Şi tu te lungişi să mori.
— Şi-am zis verde şi-o răchită,
Mîndruliţa mea iubită,
Du-te acas' şi te mărită,
Că şi eu m-oi însura,
Într-o zi cu nunta ta.
Cînd ţi-o pune naşa floarea,
Mie-mi arde lumînarea ;
Şi cînd ţi-o pune barişul,
Mie-mi pune-acoperişul.
Cînd ţi-o zice naşa, fină,
Pe mine trage ţărînă.

96

Afară plouă şi tună,
Şi-a mea inimă nu-i bună,
C-auzit-am, maică, eu,
Că se-nsoară bade-al meu.
Auzit-am, măiculiţă,
Că se-nsoar-al meu Gheorghiţă.
Mă duc, măicuţă, din sat,
Ca să nu-l văd însurat.
Căci tu n-ai vrut să mă dai,
Lîngă tine să mă ai.
Tu n-ai vrut, măicuţa mea,
Şi mi-ai stricat dragostea.
Plîng, măicuţă, şi suspin,
La inimă am venin.

Plîng şi florile-n grădină,
Că şi lor le este milă,
Căci dacă eu oi pleca,
N-are cine le uda.
Le-oi uda, măicuţă, eu,
Tot plîngînd de dorul tău.
În grădină oi intra
Şi florile le-oi săpa,
Şi cu lacrimi le-oi uda.
Lacrămile-or fi sărate,
Florile s-or usca toate.

97

Foaie verde şi-o alună,
Gilortule, apă bună,
Apă bună de băut,
De nu pot să te mai uit.
Nici pe tine, neiculiţă,
Cînd veneai să-ţi dau guriţă,
Pe malul Gilortului,
La apusul soarelui.
Dar de cînd m-am măritat,
Gilortule, te-am uitat.
Lăsai casă şi zăvoi,
Lăsai cîmpul cu trifoi,
Grădina plină de flori,
Lăsai şi pe neicuţa
Să se-nsoare cu alta.

98

Frunză verde iarbă mare,
Dealu-i deal şi valea-i vale,
Mîndra-i mîndră pînă moare.
Mîndră-ai fost la mă-ta fată,
Mîndră eşti şi măritată ;
Mîndră-ai fost de mititică,
Ca un pui de rîndunică ;
Mîndră-ai fost şi mîndră-oi fi,
Cît pe lume oi trăi.
Ce-am auzit eu aseară ?
Leacul mîndrei e la mine,
Să mă duc s-o sărut bine.

99

Foaie verde de sulfină,
Prietenă și vecină,
Nu-ți purta bărbatul bine,
Că vine seara la mine.
Vine și bate-n fereastră,
Eu sînt femeie miloasă,
'L iau de mînă-l bag în casă
Și îi dau scaun să șază,
Perinioara de odihnă,
Și seara mi-l culc pe mînă,
Că e rău omul rebegit,
Cum tremură-n așternut,
Parcă dracii l-au găsit.

100

Frunză verde trei ca una,
Cînd eram la mama una,
Eram soarele și luna.
Sînt și-acuma frumușa
Ca și luna lîng-o stea.
De trai bine ce-am trăit,
Am dorit să mă mărit.
Mi-au venit băieți din sat
Și mămica nu m-a dat.
Mi-a venit și-unul din lume,
Cu cai mari și hamuri bune ;
Două vorbe i-a vorbit
Și-ăla mamii i-a plăcut.
Nu trecu un an de zile,
Veni mama pe la mine
Să mă-ntrebe de-o duc bine.
Eu, de frică, de rușine,
I-am spus mamii c-o duc bine.
— Fata mea, dac-o duci bine,
Unde-i carnea de pe tine ?
— Carnea și oscioarele
Le-au mîncat cumnatele ;
Carnea și cu inima
Mi le-a mîncat soacră-mea ;
Carnea și cu sufletelul
Mi le-a mîncat bărbățelul !

Foaie verde foi trifoi,
Pune, tată, patru boi
Şi-mi adă zestrea-napoi.
N-ai fost, mamă, bucuroasă
Să mă vezi cîntînd prin casă ;
Şi eşti, mamă, bucuroasă
Să mă vezi în tron pe masă !...

101

Foicică fir susai,
Măicuţă, să nu mă dai,
După Ion al lui Mihai,
C-are căruţă şi cai.
Are, maică, şi pămînt,
Dar ce-i fac că e urît ?
Ce fac, maică, cu pămîntul,
Dacă nu mi-e drag urîtul ?
Uite, maică, pe fereastră,
Cine bate-n poarta noastră ?
Un cioban ca să-i dau apă.
Ciobanul trece călare,
Duce oile la vale.
Deschide, maică, poarta,
Să-i dau eu apă să bea.
Mă duc, maică, eu la poartă,
Să-i dau o cană cu apă.
— Fata mamei cea frumoasă,
Nu te las să ieşi din casă,
Că afară-i nor şi ceaţă,
Şi ciobanul te ia-n braţe.
Fata nu prea asculta
Şi la ciobănaş ieşea,
Ciobanu-n braţe mi-o lua,
Şi pe cal că mi-o punea,
La munte cu ea pleca.
— Fire-ai, maică,-afurisită,
De ce nu m-ai dat cu nuntă ?
Că ţi-am spus de-acum un an
Că mă mărit c-un cioban.
Eu mă duc, mamă, la munte,
Să mulg oile cornute,
Să mănînc brînză şi caş,
Să sărut un ciobănaş.

M-au cerut flăcăi din sat,
Şi tu, maică, nu m-ai dat,
Dar acum să-ţi pară bine,
Că m-am dus de lîngă tine.

102

— Foaie verde foi şi-o fragă,
Mîndruliţo dragă,
Vino după mine
Şi-om trăi mai bine.
— Ioane, Ioane,
Decît după tine,
Mai bine mă fac
Trestie pe lac.
— Fă-te, mîndro, fă-te,
Că şi eu mă fac
O mică secerică
Şi-oi intra în lac,
Ca să-ţi fiu pe plac.
Şi mi te-oi tăia,
Trestioara mea,
Şi-acasă te-oi lua,
Şi ne-om cununa,
Şi te-oi pune-n prag,
Şi-om trăi cu drag,
Departe de sat ;
Şi-om trăi mai bine,
Departe de lume.

103

Verde matostat,
Dacă ai bărbat,
Ţine-ţi-l legat.
Nu-i da noaptea drumu-n sat
După sărutat ;
Că eu ţi-l primesc
Şi ţi-l găzduiesc ;
Şi ţi-l giugiulesc ;
Eu ţi l-am primit,
Cu el m-am iubit.

104

Foaie verde foi de rug,
Pusei patru boi la jug
Şi plecai cu ei la plug.
Patru boi cu lanţu-n coarne,
Ţine-mi pe mîndruţa, Doamne.
Cînd vrusei să trag o brazdă,
Scoase dracul de-o nevastă,
Tinerică şi frumoasă.
Eu cu ochii după ea,
Rupsei la plug trupiţa ;
Trupiţa şi fierul lat,
Şi-un bou mi s-a sîngerat.
Cînd vrusei să plec în sat,
Se sîngeră şi ălalt.
Oh, Doamne, ce să mă fac ?
Pe-un pustiu de sărutat,
Rămăsei de boi sărac.

105

Foaie verde magheran,
Doamne, bine mai trăiam
Cînd cu neica mă iubeam !
Ne duceam pe cositură,
Vorbeam gură lîngă gură,
Coseam iarbă şi trifoi
Şi ne iubeam amîndoi ;
El cosea şi eu strîngeam,
Doamne, bine mai trăiam !
Eu dam vitele la apă,
El mă căuta prin iarbă.
Adunam flori de cicoare,
Le puneam la cingătoare,
Şi la brîu, şi la curea,
Şi la cingătoarea mea.

106

Frunză verde de negară,
Hai, salcîm, salcîm de vară,
Pentru tine, fa Ileană,
S-a uscat iarba-n poiană ;

S-a uscat, s-a vestejit,
De cînd nu ne-am mai iubit !
— Gheorghiță, dragostea noastră
A răsărit plopi-n coastă !...
— Să mă bată stelele,
De n-oi iubi fetele !
Să mă bată și luna,
De n-oi iubi pe mîndra !

107

— Busuioc floare rotată,
Hai, mîndruțo, de-mi arată,
Unde ne iubeam odată.
— Neică, cine ți-a dat sfat,
De-ai plecat și m-ai lăsat ?
— Sfat mi-a dat frunza de fag,
Să iubesc ce mi-a fost drag.
Sfat mi-a dat frunza de prun,
Să iubesc și să nu spun.
Sfat mi-a dat frunza de nuc,
Să iubesc și să mă duc.
— Vino, neică, serile
Și-ascultăm certurile,
Că mă ceartă măicuța,
De ce ți-am dat gurița.

108

Foaie verde de lipan,
Drag mi-a fost calul bălan
Și cu neica militar.
Neică, cînd noi ne iubeam,
Dintr-un măr ne săturam.
Dar acuma și din zece,
Nici de sete nu ne trece.
Neică,-atunci mi te jurai
Că pe alta nu mai ai ;
Dar aseară la fîntînă
Ședeai cu-o fată de mînă ;
Ședeai, neică, și vorbeai,
La mine nici nu gîndeai.

109

Calul bălan,
Cu şaua-i verde,
Ţine-mi-l, Doamne,
Nu mi-l pierde.
Că l-am mai pierdut odată
Şi l-am cătat vara-ntreagă.
L-am cătat Craiova toată,
Bucureştii jumătate,
Şi l-am găsit la Focşani,
Priponit de-un magheran.
— Spune-mi, hoţ de magheran,
Care-mi ţii calul de-un an,
Aicea cine te-a pus ?
— Pe min' Mariţa m-a pus,
Mariţa care s-a dus,
N-a lăsat nici un răspuns,
Nici guriţă de ajuns.

110

Foaie verde trei granate,
Mi-ai trimes, neicuţă, carte
Şi mă-ntrebai de sănătate.
Să te uiţi, neică, la lună.
Luna de-o avea lumină,
Să ştii că-s cu voie bună.
Iar de-o fi întunecată,
Să ştii că sînt supărată.
Să te uiţi, neică, la stele,
Ele-s gîndurile mele.
Să dai pinteni calului,
Pînă-n vîrful dealului,
La poteca dintre vii,
Unde ne-am iubit întîi,
Şi la umbra pomilor,
În coptul cireşelor.

111

Frunză verde de bujor,
Am avut un puişor.

Puişorul ţaţii, pui,
Vino-n cuşcă să te pui.
Puişorul a zburat
Şi cu lacrimi m-a lăsat.
Puişorul meu iubit,
Cum aş face ca să-l prind ?
Puiule, dacă te-aş prinde,
Pe loc piciorul ţi-aş frînge,
Şi ţi-aş face loc în sîn,
Ca să nu mai fii hain.

112

Foaie verde de-o sipică,
Furnica de e furnică,
Lighioană mititică,
La cap mare, la trup mică,
Se tîrăşte pe pămînt
Şi se ţine de cuvînt.
Tu, mîndro, nu te-ai ţinut,
De vorba care-am vorbit,
Să mă laşi să te sărut.
Să fie cui te-a făcut,
Că bine te-a-mpodobit
Şi la rîs şi la vorbit !
Că te-a pus în iarbă verde,
Să fii dragă cui te vede ;
Te-a culcat pe pat de flori,
Să fii dragă la feciori.

113

Foaie verde şi-o granată,
Te-am văzut, neică, la poartă,
Cînd vorbeai cu altă fată.
Nu vorbi, neică, mai mult,
Că mă supăr şi mă duc.
Şi-o să-ţi pară, neică, rău,
Că mă duc din satul tău.
Şi mie o să-mi pară rău,
De mărul de la fîntînă,
De măicuţa mea cea bună,
De frunza de liliac
Şi de fetele din sat,

De floarea de micşunea,
Ca şi de dragostea ta.

114

Foaie verde de măr ciung,
Pe-o mărgioară de crîng,
I-auzi cucul c-a venit,
Parcă n-ar fi de crezut,
Nu l-am auzit cîntînd.
Cîntă, cuculeţule,
'N toate dimineţile,
Să te-asculte mîndrele,
S-asculte şi mîndra mea,
Să plesnească fierea-n ea,
C-a uitat dragostea mea.

115

Doamne, bine mai trăiam,
Cînd băteam la mîndra-n geam
Şi ieşeam de ne iubeam,
Cam pe lună, cam pe brumă,
Vedeam că nu mi-i de-a bună.
Decît lună şi senin
Şi să fii singur pe drum,
Mai bine lună şi ceaţă
Şi să fii cu mîndra-n braţe.
Fir-ai tu, mîndră, să fii,
Tu mă-nvăţaşi a iubi,
A iubi şi-a strînge-n braţe,
Şi-a săruta cu dulceaţă.

116

Pe cel deal, pe cel colnic,
Merge-o fată şi-un voinic.
Voinicul merge călare,
Fata merge pe picioare
Şi tot strigă-n gura mare :
— Ia-mă, neicuţă, călare,
Că nu mai pot de picioare.

Şi e drumul gloduros,
Nu mai pot merge pe jos.
— Mîndro, eu te-aş lua călare,
Dac-aş fi cu calul mare,
Care duce doi şi trei,
Dar pe noi, doi porumbei !
Dar sînt cu calul cel mic,
Abia duce un voinic.
— Fire-ai, neică, blestemat,
Că de la părinţi m-ai luat
Şi-n răi codrii m-ai băgat.
Să te-ajungă dorul meu,
Und' ţi-o fi drumul mai greu,
Să te bată jalea mea,
Und, ţi-o fi calea mai grea.
Murgul ţi se poticnească,
Mîna dreaptă să-ţi scrîntească
Pe cea stîngă
Să ţi-o frîngă,
Să ţii dîrlogii cu dinţii,
Să te-nsori de nouă ori
Şi să faci nouă feciori,
Să te mai însori o dată
Şi să faci numai o fată.
Ei să treacă hăulind,
Cînd te-or auzi plîngînd,
Fata-n palme să-ţi tot care
Apă tulbure şi-amară ;
Tu să bei, să bei mereu,
Gîndind la blestemul meu.

117

S-a dus cucul, mînca-l-aş,
Nu mai vine, pupa-l-aş.
Şi-a lăsat puii golaşi,
De frica unui vrăjmaş.
Pitulicea i-a crescut,
Puii pene mi-au făcut,
S-a întors cucul la vreme
Şi-a găsit puii cu pene.
Iar dacă nu-i mai găsea,
Plîngea şi se amăra.
Cucul mi-e pasăre bună,
Cîntă-n codru de răsună,

Şi cîntă c-un glas subţire,
Pentru-a noastră despărţire.
Şi cîntă aşa cu foc,
De stau călătorii-n loc.

118

Foaie verde foi de cimbru,
Ionele, bătu-te-ar sfîntul,
Că te porţi fălos şi mîndru,
Dar la tine nu mi-e gîndul.
Gînd la tine de-aş avea,
Singură m-aş spînzura,
La urechea podului,
Cu baiera şorţului,
Cu creanga pelinului,
La marginea drumului,
În bătaia vîntului
Şi-n arşiţa soarelui.
Cine-o trece să privească,
La mine să se gîndească,
Lacrimile-l podidească,
Cum mă podideau pe mine,
Cînd mă gîndeam mult la tine.

119

Foaie verde-un bob năut
Şi-am lăsat cu jurămînt,
Dac-o fi să mor curînd,
Cine m-o băga-n pămînt
Să-mi facă tronul de nuc
Şi culupa de argint,
Să nu putrezesc curînd.
Să putrezesc la cinci ani,
Să fac voia la duşmani.
Şi-am lăsat la moartea mea
Să-mi vie ibovnica,
Să mor cu ochii la ea ;
Eu la ea şi ea la mine,
C-am trăit amîndoi bine.
Şi-am lăsat ca să mă-ngroape
'N poarta cimitirului,

În calea iubitului.
Şi la tămîiat venind,
Cîte-un colăcel făcînd,
Să mi-l dea peste mormînt :
Să-'i fie lui răposatul,
Că ce mai iubea săracul !

120

Foaie verde murele,
Ia mai lăsaţi vorbele,
Să vă spun dragostele.
Eu n-am văzut om bătrîn
Să doarmă cu mîna-n sîn,
Şi nici femeie bătrînă
Să culce omul pe mînă.
Rău e omul rebegit,
Cum tremură-n aşternut,
Parcă boala l-a găsit !
Ascultaţi-mă, frăţie,
De la astă veselie :
Dragostea nu e moşie,
Numai ceartă şi mînie ;
Dragostea nu e vreo treabă,
Numai ceartă şi gîlceavă.
Bob năut şi mărgărit,
Ia uite cum am slăbit !
Barba neagră mi-a albit,
Păru-n cap mi-a-ncărunţit,
Dinţii-n gură s-au rărit,
Nu mai sînt bun de iubit.
De iubit m-oi sătura,
Cînd mi-o suna scîndura,
Popa cu cădelniţa
Şi mi-o veni nevasta
Cu ciobul cu tămîia.
Şi mi-o zice : du-l, du-l, du-l,
Nu mai e bun că-i bătrîn.

121

Foaie verde murele,
Mîndrele şi cărţile

Mi-au mîncat paralele
Şi mi-au scurtat zilele.
Cin' nu ştie dragostea,
Să n-aibă parte de ea ;
Dumnezeu să mi-o dea mie,
Ca s-o pun la pălărie,
Ca pe-o floare vişinie,
C-o ştiu din copilărie.
Cine nu-i amurezat,
Să moară, că nu-i păcat ;
Să calce pămînt uscat,
Să vadă că-i blestemat.

CÎNTECE DE DOR

122

Foaie verde trei smicele,
Voi, voi, voi, mîndrele mele,
Să v-adunaţi cioporele,
De pe văi, de pe vîlcele,
Să-mi plîngeţi urmele mele,
C-au fost bune, n-au fost rele.
Foaie verde trei sipici,
Mîndro, cu ochii tăi dulci,
De pe uliţă m-aduci
Şi-n pat la tine mă culci.
Foaie verde de trei fragi,
Mîndro, cu ochii tăi dragi,
De pe uliţă mă tragi
Şi-n casă la tin' mă bagi.
Şi iar verde trei smicele,
Pe deasupra casei mele
Trece-un stol de rîndunele,
Nu e stol de rîndunele,
Ci sînt dragostele mele,
Care m-am avut cu ele,
Din tinereţele mele.

123

Foaie verde trei granate,
Două-n lume nu se poate :
Să scape omul de moarte,
Să-ntinerească nu poate.

Cît e omul tinerel,
Se ţine dorul de el ;
Omul dacă-mbătrîneşte,
Dorul se călătoreşte.
Ferice, codre, de tine,
Că nu-mbătrîneşti ca mine.
Primăvara-mboboceşti
Şi mereu întinereşti.

124

Dorul meu e numai dor,
Nu-l pot spune tuturor.
De-ar fi dorul vînzător,
M-aş face cumpărător
Şi-aş cumpăra numai dor.
Dar dorul nu-i de vînzare,
Că dor are fiecare ;
Căci dorul dacă s-ar vinde,
Tot mai tare te-ar cuprinde.
Eu am două doruri grele,
Dorul meu şi-al mîndrei mele.
Foaie verde mărăcine,
Cine m-o fi pus pe mine
Să prind dor şi drag de tine ?
Nu e dor ca dorurile,
Cînd m-apucă gîndurile ;
Şi e dor cu-aşezămînt,
De te pune la pămînt.

125

Foaie verde mărăcine,
S-a legat dorul de mine
Ca chiciura de pădure.
Chiciura s-a scuturat,
Eu de dor n-am mai scăpat.
De-ar fi dragostea ca norul,
N-ar mai îmbătrîni omul.
Dar dragostea-i ca o piatră,
Und' s-aşează nu mai pleacă.
Dorul de cine se leagă,
Nu-l lasă cu mintea-ntreagă.

De s-a legat de-o copilă,
A-nfipt acu-n cusătură
Şi-a plecat pe drum nebună ;
De s-a legat de-o nevastă,
Umblă tămîind prin casă
Şi cu ochii pe fereastră ;
De s-a legat de-un voinic,
Lasă calul priponit
Şi umblă parcă-i năuc ;
De s-a legat de-un bătrîn,
A lăsat coasa pe fîn
Şi plecă pe drum nebun.

126

Foiţă verde de praz,
Pierire-ai, dorule, azi,
Să scap şi eu de necaz.
Pierire-ai, dorule, mîine,
Ca să scap şi eu de tine.
Că nu-mi eşti dor cum e dorul,
Să te poată duce omul ;
Mi-eşti ca un munte de greu,
Te-ai pus pe sufletul meu
Şi te-ai pus cu-aşezămînt
Ca să mă bagi în pămînt.
Frunzuliţă de bujor,
Cine-a zis dorului dor,
A fost mare ghicitor.
Colea-n vale la izvor,
Se-ntîlneşte dor cu dor,
Se sărută pînă mor.
De n-ar fi crîng şi izvor,
N-ar mai fi pe lume dor ;
Flori pe lume de n-ar fi,
Păsări n-ar mai ciripi.
Cuc de n-ar cînta-n pădure,
Codrului nu i-ar sta bine ;
Ce rău i-ar sta codrului,
Fără glasul cucului !

127

Foaie verde viorea,
Nici o boală nu-i mai grea
Ca dorul şi dragostea.
Căci dorul unde se pune,
Face inima cărbune.
Ano, Leano şi Marie,
Daţi guriţa numai mie.
Că dorul unde se lasă,
Face lacrimilor casă.
Ano, Leano şi Marie,
Daţi guriţa numai mie.

128

Foaie verde şi-o sulfină,
La Tismana-ntr-o grădină,
Mi-a prins dorul rădăcină.
Vreau dorul să-l iau cu mine,
Rădăcinile-l ţin bine.
Vreau dorul să-l iau acasă,
Rădăcinile nu-l lasă.
Vreau dorul să-l pun în tindă,
Vîrfurile-i dau de grindă.
Ţine, mîndro, dorurile
Şi mai ţine dragostele,
Că eu le ştiu pe-ale tale,
Pîn' ce doru'n min' nu moare.

129

Cine are dor pe vale,
Ştie luna cînd răsare
Şi noaptea cît e de mare.
Cine are dor pe luncă,
Ştie luna cînd se culcă
Şi noaptea cît e de lungă.
Cine are dor pe deal,
I se pare noaptea an
Şi plapoma bolovan.
Cine are ibovnică,
I se pare noaptea mică
Şi plapoma subţirică.

Dă perdeaua la fereastră,
Să nu intre ziua-n casă
Şi-nchide obloanele,
Să nu intre soarele.

130

Frunzuliţă frunză rară,
Cîte doruri sînt în ţară,
Toate-mi stau la inimioară ;
Numai unul din Vălcele
E din partea mîndrei mele.
Şi-aşa-mi vine de fierbinte,
De-aş sta-n loc şi m-aş aprinde.
Şi-aşa-mi vine de cu foc,
De nu pot să stau pe loc.

131

Foaie verde iarbă lungă,
Mă dusei pe vale-n luncă,
Găsii lunca-mbobocită
Şi pe mîndra primenită.
Bate vîntul văile
Şi leagănă florile
Şi pe mine dorurile.
Mă legănai şi-adormii,
Şi mîndra nu mai veni.
Mă trezii la miez de noapte,
Florile se plîngeau toate
Că le-am rupt vîrfurile
Şi le-am luat miroasele.
Păcatul mîndrei să fie,
Că ea n-a voit să vie,
La locul unde-am vorbit,
Nu s-a ţinut de cuvînt.

132

Foaie verde de cucută,
Mă uitai în vale-n luncă,
Văzui lunca-mbobocită
Şi pe mîndra primenită,

Şi-mi trăsei de-un hăulit.
Să vie unde-am vorbit.
Foaie verde murele,
Bate vîntul luncile,
Se leagănă florile,
Mă leagăn şi eu cu ele
De dorul mîndruţei mele.
Mă legănai şi-adormii
Şi mîndra nu mai veni.
Mă trezii la miez de noapte,
Cînd plîngeau florile toate,
Căci le-am rupt vîrfurile
Şi le-am luat miroasele.

133

Foaie verde rămurele,
Răsăriră stelele,
Mă-ncolţiră mîndrele,
La toate colţurile,
Să le sărut gurile.
Răsare luna şi-apune
Şi mîndruţa nu mai vine,
S-o fi supărat pe mine,
Că n-am sărutat-o bine.
Dacă văzui şi văzui,
Pusei capul şi-adormii.
Şi dormii la colţ de gard,
Să vină cine mi-i drag.
Dormii la un colţişor,
Să vină de cin' mi-i dor.
Ochii negri sînt frumoşi,
Dar sînt şi periculoşi,
Te scoală noaptea din somn
Şi te mînă und' ţi-e dor,
La mîndra cu pieptul gol
Şi cu părul gălbior,
De-mi vine leşin să mor.
Mîndro, cu ochii tăi dulci,
De pe uliţă m-aduci
Şi-n casă cu tin' mă culci,
Din picioare mă usuci.
Mîndro, cu ochii tăi dragi,
De pe uliţă mă tragi

Și-n casă cu tin' mă bagi,
M-ai băgat, mîndruțo,-n draci.

134

Frunză verde bob năut,
Sus pe dealul înflorit,
Găsii dorul adormit,
Pe-o pală de fîn cosit,
Cu fața spre răsărit.
Nu știu, Doamne, cum să trec,
Dorul să nu mi-l deștept.
De cînd dorul m-a lovit,
Minţile mi-am rătăcit ;
De cînd dorul m-a cuprins,
Sufletul mi s-a aprins.
Sui în deal, cobor pe vale
Și-mi pierd ziua tot pe cale ;
Dealul sui, valea cobor
Și-mi trec viața tot cu dor.
Puiculiță, floare-n gură,
Cînd te văd în bătătură,
Îmi uit plugu-n arătură
Și las boii ca să pască,
Și plugul să ruginească.
Alei, puică, dac-ai vrea,
Patru pluguri aș dura
Țara-ntreagă aș ara,
Dac-ai vrea să fii a mea
Ca să nu mai plîng mereu,
C-am să mor de dorul tău.

135

Foaie verde trei migdale,
Vine toamna călătoare,
S-au pălit plopii pe poale
Și tufanii pe vîrfoare,
Cobor turmele la vale
Și rămîn stînele goale
De oițe și mioare.
Ce nu vii, neicuț,-al meu ?
Nu mai pot de dorul tău.

Ţi-am trimes, neicuţă, carte,
Să te-ntreb de sănătate,
Să iei calul şi să vii
Pe poteca dintre vii,
Unde ne-am iubit întîi.
Dac-oi vedea că-i lumină,
Să ştii că-s cu voie bună.
De-i vedea-o-ntunecată,
Să ştii că sînt supărată.
Ţi-am trimes seara pe stele,
Toate gîndurile mele.

136

— Frunză verde dintre vii,
Dorule, de unde vii ?
— De la tîrg de peste Jii.
— De măicuţa ce mai ştii ?
— Ştiu că-i bine sănătoasă
Şade la masă şi coase.
Nu ştiu coasă sau descoasă,
Însă lacrimi ştiu că varsă.
Dar acum şi eu suspin,
Că-s mereu printre străini.

137

Foaie verde dintre vii,
Dorule, de unde vii ?
— De pe deal, de pe cîmpii.
— Da de mîndra mea ce ştii ?
— Ştiu că-i bine, sănătoasă,
Şade la masă şi coasă,
Nu ştiu coasă, ori descoasă ?
Însă ştiu că lacrimi varsă !
Cîte lacrimi a vărsat,
Făcea un rîu pe uscat
Şi fîntînă lîngă sat ;
O fîntînă cu-apă lină,
Cine bea, de dor i-alină ;
Fîntînă cu apă rece,
Cine bea de dor îi trece.

138

Şi-am zis verde de bujor,
Arde-te-ar focul de dor
Şi pe tine, puişor,
Că m-ai deprins la iubit
Şi acum m-ai părăsit.
M-ai învăţat a iubi,
De nu pot noaptea dormi.
M-ai iubit ca pe-o copilă,
M-ai lăsat pe drum străină ;
M-ai iubit şi m-ai lăsat,
Ca pe-un dobitoc la gard.
Să te-ajungă dorul meu,
Und' ţi-o fi drumul mai greu.
Mila mea şi dragostea,
Şi ce boal-o fi mai rea ;
Să stai în loc să gîndeşti,
Ce-ai iubit şi ce iubeşti,
Cine-ai fost şi cine eşti.

139

Frunză verde salbă moale,
Apucai pe drum la vale,
Ajunsei pe Leana-n cale.
Eu călare, ea pe jos,
C-un buchet de flori frumos,
Cu cercei şi cu mărgele,
Să tragă ochii la ele.
Calea mîndrii aţinui
Şi o floare îi cerui.
Cerui floarea sînului,
Ea-mi dă floarea crinului.
Cerui floarea din guriţă,
Şi ea îmi dă o garofiţă.
Cerui apă de izvor,
Ea mă turbură cu dor.
Cerui apă neatinsă,
Ea mi-o dă cu dor aprinsă.
Cît mi-a dat de am băut,
Leana, alta mi-a părut.
Mi-a părut un toporaş,
Răcorit de-un izvoraş.

De pe cal mă dădui jos,
Să iau floarea s-o miros.
Ea s-a prefăcut pe loc,
Într-un fluture de foc.
Vrui să-l prind,
El a zburat,
Vrui să beau,
Apa-a secat.
Vai de mine, ce păcat,
Leano, că m-ai fermecat !
Fire-ai, Leano, blestemată,
Că mi-e mintea tulburată.
Să ajungi un negru nor,
Ca să ploi lacrimi de dor.

140

Foaie verde trei migdale,
Măi, Ioane, de pe vale,
Cine mi te-a scos în cale ?
Că de cînd te-am cunoscut,
Dorul inima mi-a fript.
— Fa Marie, lasă jalea
Și deseară ține-mi calea.
Să te găsesc la portiță,
C-am să-ți spun o vorbuliță.
Și-am să viu la maică-ta,
Să te cer să mi te dea,
Să facem o nuntă mare,
La căsuța mea din vale.

141

Foaie verde leuștean,
Cînd, neică, nu te știam,
Eram veselă, cîntam,
Unde mă culcam dormeam.
Dar de cînd te-am cunoscut,
Doru-n sîn și-a făcut cuib.
Măicuța pune de cină,
Eu cu mîna la inimă ;
Măicuța pune pe masă,
Eu gîndesc la tine-acasă.

Mută-ţi, neică, cărarea,
De pe sub fereastra mea,
Să nu te mai văd cînd treci,
Inima să nu mi-o seci.

142

Astăzi îţi trimet cuvînt,
Cu gîndul la tine sînt,
Cu dorul şi inima,
Leano, Leana mea.
Te rog, Leano, cînd oi vrea,
Să-mi trimeţi o scrisorea,
Pune gura tu pe ea
Şi trimite-mi-o aşa,
Leano, Leana mea.
Cînd o fi să-mi scrii scrisoare,
Să-mi mai trimeţi şi o floare,
Să simt cînd oi săruta,
Roua de pe gura ta,
Leano, Leana mea.

143

Foaie verde de trei mure,
Păsărică din pădure,
Du-te la mîndra şi-i spune,
Dorul meu şi vorbe bune.
De-i găsi-o supărată,
S-o săruţi, dorule, o dată ;
De-i găsi-o chefuind,
Şi cu altul petrecînd,
Să te-aşezi pe-o rămurea
Şi să-ncepi a blestema,
Să ardă casa pe ea,
Cum arde inima mea.

144

Şi iar verde buruiană,
Dacă dorul meu te cheamă,
Vino, Leano, vino iară,
Unde ne-am iubit o vară.

Leano, und' ne-am iubit noi,
Creşte iarbă şi trifoi,
Iar unde ne-am despărţit,
Mărăcinii au crescut !
Foaie verde şi-o neghină,
Du-te, Leano, pe la cină
Şi-i scoate din rădăcină
Şi-apoi vino, Leano, iară,
La tufanul din poiană,
Unde dorul tău mă cheamă.

145

Du-te, dor, cu dorurile,
Ca plugari cu plugurile.
Du-te, dor, unde te mîn
Şi te-alină unde-ţi spun.
Pădure, dragă pădure,
Nu mă mai spune la lume
C-am vărat o vară-n tine,
Cu mîndruţa lîngă mine.
La tine, la umbră deasă,
Cu mîndruţa mea frumoasă.
Las' să mă spună frunza,
Că ea ne-a ţinut umbra.
Frunza de gorun rotat,
Că sub el ne-am sărutat.

146

Foaie verde peliniţă,
Dac-ai şti tu, neiculiţă,
Ce dor duce-o mîndruliţă !
Lele, lelişoara mea,
Oi trăi cum oi putea,
Cu dorul şi dragostea.
Ai veni noaptea pe lună,
Ca ziua pe vreme bună ;
Ai veni noaptea pe stele,
De dragul mîndruţei tele,
Lele, lelişoara mea,
Oi trăi cum oi putea,
Cu dorul şi dragostea.
Neicuţă, de cînd te-ai dus,

Trei garoafe-n poartă-am pus.
Garoafele-au înflorit
Şi tu, neică, n-ai venit,
Lele, lelişoara mea.
Ai uitat, neică, zăvoiul,
Und'ne cîntă piţigoiul ?
Ai uitat şi poieniţa,
Unde ne cînta mierliţa ?
Lele, lelişoara mea.
Vin, neicuţă, vino iară,
La izvorul din poiană,
La izvor cu apă lină,
Vino dorul de-mi alină.

147

Luncă, luncă, mult mi-eşti dragă,
Dorul mîndrei să te-ajungă.
Luncă, luncă, lunculiţă,
Bătu-te-ar de-o brumuliţă,
Usucă-se frunza-n tine,
Ca şi inimioara-n mine.
Foaie verde ca laleaua,
Îmi luai puşca şi vergeaua
Şi-mi apucai poteceaua,
Poteceaua prin pădure,
Cînd trec mîndrele la mure.
Foaie verde foi ca rugul,
Îmi pusei şaua pe murgul,
Îmi luai plosca la oiochină
Şi plecai cu voie bună,
Pe poteci şi pe coline.
— Îndeamnă, murguleţ, îndeamnă,
Că-i ziua scurtă de toamnă
Şi ne-aşteaptă mîndr-acasă,
Cu friptură pe masă,
Cu ploschiţa plină, rasă.
— Ia mai bată-l de-ndemnat,
Că tot aşa m-ai purtat.
Şi mă ţii legat la gard,
Şi-mi dai fîn nuielele
Şi grăunţe stelele.
Cum ţi-s dragi mîndruţele,
Şi mie grăunţele.

Cum ți-e drag cu mîndra-n pat,
Și mie cu traista-n cap.

148

Foaie verde foi de nuc,
Se strîng fetele buluc
Și mă-ntreabă und' mă duc.
Eu le spun la Cîmpulung
Și ele toate mă plîng.
Eu le spun, la primăvară,
Ele plîng de se omoară ;
Eu le spun c-am să plec luni
Și-am să las dorul prin pruni ;
Eu le spun că plec deseară
Și le las dorul la scară,
Să le stea la inimioară.
Foaie verde ruguleț,
Mînă, mînă, murguleț,
Colea-n vale la Olteț,
C-am să-ți iau un frîuleț.
Frîulețul de mătase,
Împletit de mîndra-n șase.
De s-ar face dealul șes
Și pădurea drum de mers,
M-aș duce la mîndra des.
Hai, murgule, mînă, mînă,
C-așteaptă mîndra-n grădină.
C-am o dragă mîndruliță,
Cu gura de lămîiță.
Cînd îmi vine mîndra-n gînd,
Ies în uliță plîngînd
Și mă uit în jos și-n sus,
Fete ca mîndruța nu-s.
Mîndruliță, puiculiță,
Cu gura de lămîiță
Fă-ți gurița fîntîniță
Și buzele păhărele,
Să beau, mîndruțo, din ele,
Să beau din ele mereu,
Să-mi treacă de dorul tău.

149

Foaie verde de susai,
La fîntînița din plai,
Pusei masa și mîncai,
De vin nu mă săturai.
Foaie verde de-avrămească,
Mă cuprinse-un dor de-acasă,
De copii și de nevastă.
De-o fi dor de la copii,
Să pui șaua și să mîi.
De-o fi dor de la nevastă,
Să las calul să mai pască,
Căci nevastă mai găsesc,
Copiii mă prăpădesc.
De-o fi dorul de la mumă,
Să mîi calul să-l fac spumă.
De-o fi dorul de la tată,
Să fac calul numai apă.

150

Foaie verde trei lămîi,
Trei lămîi și trei gutui,
Drag mi-a fost dealul să-l sui,
La mîndruța mea dintîi.
Acum c-am îmbătrînit,
Greu e dealul la suit
Și mîndruța de iubit.
Cît e omul tinerel,
Se ține dorul de el ;
Omul dacă-mbătrînește,
Dorul se călătorește.

CÎNTECE DE LUME ȘI SATIRICE

151

Foaie verde de pelin,
De trei zile beau la vin
Și-am prins la stomac venin.
De trei zile beau la bere
Și-am prins la stomac durere.
De trei zile beau cu Safta
Și nu m-a aflat nevasta.

De trei zile beau cu lelea
Şi nu m-a aflat muierea.
S-au mirat şi cîrciumarii,
De unde tot fac eu banii.

152

Şi de-oi zice izvor rece,
Cînd eram de doisprezece,
Învăţam Dunăre-a trece,
Să prind lupul frăţior
Şi vulpea de verişoară,
Iar vidra de surioară.
Lupul ştia luncile,
Şi vulpea colnicele,
Iar vidra izvoarele,
Să capăt paralele,
Ce-am băut cu mîndrele.

153

Foaie verde trei smicele,
Mă-nsurai şi luai avere,
Vai de păcatele mele !
Mă-nsurai şi luai pe Leana,
Cămaşa mi-o spală mama.
Mi-a dat socru-meu doi boi
Şi-o turmă mare de oi,
Şi pe toanta după ei.
Boii-mi plac, oile-mi plac,
Dar cu toanta ce mă fac ?
Căci cu boii car la piatră
Şi toanta doarme pe vatră.
Eu cu boii car trifoi
Şi toanta doarme-n război.
Bat-o Dumnezeu s-o bată
Că mănîncă nespălată
Şi se culcă ne-nchinată,
Şi se-nveleşte cu sacul,
Şi doarme pîn-o ia dracul.

154

Foaie verde nalbă moale,
Pusei şi eu pînza mare,
De vre-o două răşchitoare,
Vai de mine, e prea mare !
Pusei pînza cînd dă frunza
Şi-o scosei la Sînvăsîi,
Bogdaproste c-o sfîrşii !
Printre iţe, printre spată,
Paşte-o iapă-mpiedecată,
Cu nouă ştreanguri legată ;
Pe la capul iţelor,
Iese capul maţelor ;
De la sulul dinapoi,
O sută de lăturoi ;
De la sulul dinainte,
Vin firele-ngrămădite,
Dracul le mai ţine minte !
Ia cheamă vecinele,
Să-mi înnoade firele.
Cine-o înnoda un fir,
Îi dau o oală de vin.
De urîtul cînepii,
Luai calea uliţei,
Nimerii pe-a pivniţei.
Cînd în fundul pivniţei,
Dădui de coşul cu cîlţi.
Ia-l, bărbate, de colea,
Că-i pun foc, pe legea mea !
Că decît să torc la in,
Mai bine aş bea la vin.

155

Foaie verde mărăcine,
Pricepui vara că vine,
Pe muşte şi pe albine,
Pe frunza de mărăcine.
Eu mă duc să-i spun lui tata,
Să nu mai nădească sapa ;
Sapa-i lungă, coada-i groasă,
Rău mă zdruncină la oase.
Sapa-i mică, coada-i lungă,
Mă bagă vara la umbră.

156

Jucăuşule, nu sta,
Căci cămaşa nu-i a ta,
Şi e tot a fină-ta,
Cînd s-o supăra ţi-o ia.

157

Ce mai soare luminos,
Ce mai ginere frumos !
Ce mai lună luminoasă,
Ce mai mireasă frumoasă !

158

Naşule, nu fi zgîrcit,
Că porumbii s-au făcut.
Bagă mîna-n buzunar,
Dă bacşiş la lăutari,
Barem o mie de lei,
Nu sîntem mai puţinei.

159

Bine-ţi pare, soacră mare,
C-ai o noră ca o floare,
Mirele ca un păun
Şi-a legat capul de-acum.

160

Bine-ţi pare, socru mare,
C-ai cămaşa la spinare.
Bucură-te, soacră mare,
Că ţi-ai luat pieptănătoare ;
huiuiu, huiuiu,
Babele pe la cuptor,
Cu sarmalele-i dau zor.
huiuiu, huiuiu.

GLOSAR

A

Abà fa = interjecţie, exclamaţie apelativă, adresată celei sau celui cu care se vorbeşte : bine fa !... (5 şi 8).
a chirdosi vb. = a pierde, a prăpădi, a nimici (4).
a da dosul vb = a căuta să se ascundă, a fugi (6).
alior s. m. = laptele cucului (plantă) — (88).
argea s. f. = războiul de ţesut complet echipat, cu ţesătura în lucru, (62).
arnic adj. = vrednic, harnic, (6).

B

bolund adj. = nerod, smintit, (3).

C

chelşug s. n. = bani de cheltuială, (8).
cioporele s. m. = grupuleţe, (122).
colnic s. n. = cărare în pădure, (10 şi 116).
culupă s. f. = capac (119).

D

dangale s. f. = părul ondulat cu fierul pe crupa cailor, (76).
de-aiurea adv. = umblau de-aiurea, adică bîjbîind, căutînd, (5).
derea s. f. = gîrlă, pîrîu, (8).
ditamai adj. invar. = în loc de ditai : mare, coşcogea, (10).

I

icusari s. m. = vechi monede de aur turceşti, (90).

J

jarpale de mătase s. f. = zdrenţe, flenduri de mătase, (9).

L

leasă s. f. = desiş, mărăciniş în pădure (8).
logofăt s. m. = în Oltenia : vechil, administrator de moşie, (10)

N

năsădit adj. = așezat ca firele în războiul de țesut sau ca snopii în arie pentru treier, (8).

neveregat adj. = neferecat, (8).

nojit adj. = iscat, născut, (1).

P

pătul s. n. = coșar pentru porumb, construit din șipci sau nuiele împletite, (14).

plaiurea s. n. = formă populară pentru rimă, în loc de plaiuri, (5).

pitiș, pitiș adv. = mersul de-a ascunselea, furiș, pe ascuns, (66, 67).

prepeleag s. m. = par înfipt în pămînt pentru clădit claia de fîn, (23).

R

războlit adj. = îmbolnăvit, (4 și 5).

S

săvai adv. = chiar, tocmai, (8).

sînvăsîi s. m. = Sf. Vasile, anul nou, (154).

strămat adj. = cu pată colorată, (76).

T

tîrjală s. f. = măciucă ciobănească necioplită, (8).

tron s. n. = în Oltenia : sicriu, (100, 119).

V

veligence s. f = ? — necunoscut, (4).

INDICE DE INFORMATORI

VASILE CĂRĂBIȘ

Folclor din Oltenia și Muntenia

Poeziile populare din acest volum sînt adunate şi selectate din diferite colţuri ale Olteniei şi Munteniei, între anii 1942—1962. Oltenia este reprezentată prin 131 de cîntece iar Muntenia prin 93.

În culegerea materialului folcloric am urmărit să cuprind, pe cît posibil, toate zonele geografice, mai ales din Oltenia : munte, deal şi şes, cuprinse în cele cinci judeţe : Mehedinţi, Gorj, Vîlcea, Dolj şi Romanaţi. Cele din Muntenia, majoritatea sînt din Bucureşti şi judeţele : Ilfov, Ialomiţa, Vlaşca şi Teleorman.

Dintre judeţele oltene, Gorjul a fost cercetat mai amănunţit, fiindu-mi mai la îndemînă, începînd cu satul meu natal, Cîmpofeni. Celelalte judeţe au fost mai puţin străbătute.

O parte din acest material este cules personal, iar o parte de alte persoane care mi l-au pus la dispoziţie. Din mediul rural a fost cules de la ţărani muncitori, iar din Bucureşti de la persoane născute şi plecate de la ţară, aducînd cu ele folclorul satului cu parfumul şi specificul său local.

Menţionez că în unele sate trecînd numai întîmplător, în limita timpului disponibil, am cerut primilor întîlniţi să mă îndrumeze la cel mai bun ştiutor de cîntece populare. Alte cîntece sînt culese de la ţărani pe care i-am întîlnit în Bucureşti, în diverse localităţi şi

chiar în tren. Aceasta e cauza provenienței materialului din diverse localități disparate, cît și faptul că la multe sate apare cîte un singur informator.

Țin să relev că prin cercetările făcute pe teren, mai ales în Oltenia, am observat că țăranii nu folosesc termenul de doină, ci pe acela de „cîntec lung", „cîntec ca pe deal în sus", „cîntec de jale". De asemenea, termenul de baladă nu se află în limbajul țăranilor. Ei îi spun fie „cîntec din bătrîni", fie „cîntec bătrînesc".

Un stimulent în apropierea față de cel care a creat producțiile a fost pentru mine îndemnul folcloristului și muzicologului Constantin Brăiloiu care îmi spunea: „Dacă vrei să culegi folclor, să nu te adresezi învățătorului sau preotului care-ți cîntă în timpi, bătînd cu mîna în sus, în jos, ci adresează-te țăranului, căci acesta îți cîntă din fundul pieptului, din inimă, fără să mai bată din mîini." Mi-au rămas întipărite în minte aceste cuvinte.

În culegerea materialului am întîmpinat anumite greutăți inerente. Unii informatori îmi spuneau că „aici nu-mi mai aduc aminte, e mult de cînd nu l-am mai cîntat și nici de la altul nu l-am mai auzit", „aici nu știu cum s-o potrivesc". Din această cauză a trebuit să renunț la anumite cîntece.

Mai relev faptul, cunoscut de altfel, că pentru a determina pe informator să-ți „zică" un cîntec trebuie să-i creezi mai întîi un climat sufletesc de apropiere, de încredere și bună dispoziție. La țăranii din satul meu era necesară numai buna dispoziție. Am întîlnit informatori care nu puteau să-mi dicteze versurile pînă nu le cîntau în prealabil. Ca să pot prinde unitatea cîntecului, n-am intervenit

decît la sfîrşit. Întreruperea în timpul recitării sau cîntării dăunează culegerii.

Ca să aflu izvorul cîntecelor, pentru a stabili vechimea, am intervenit cu o serie de întrebări. Mulţi mi-au spus că le-au învăţat de la bătrînii satelor care şi ei, la rîndul lor, le-au învăţat de la înaintaşi.

Dacă pînă acum am vorbit de informatori care fac oficiul de transmitere a folclorului, am întîlnit şi informatori talentaţi, ei înşişi făuritori de cîntece, cum e cazul lui Dumitru Gr. Petcu, din Cîmpofeni, Gorj, care ştie foarte multe cîntece, vădind o bună memorie.

Am întîlnit iubitori ai cîntecelor populare care sînt colecţionari pasionaţi. Gheorghe Folescu din Păuşeşti-Otăsău, judeţul Vîlcea, Traian Miulescu din Fîntînele, judeţul Dolj, Dumitru Gr. Petcu şi V. V. Bălan din Cîmpofeni, Gorj, aveau carnete de cîntece.

Din rîndul informatorilor nu este exclus ca unii din ei să intervină cu anumite versuri şi cîntece. În acest sens o intervenţie a informatorului pare a fi în versurile finale ale var. (46) *Gheorghe, Gheorghe :*

Iar codrul mulţumitor
C-a scăpat acest popor etc.

Cîntecele populare se transmit la horele de duminică, la nedei, nunţi, precum şi în timpul muncii. Iarna se transmit la şezători de cusut sau tors. În Gorj am văzut în sate, din loc în loc, pe şanţul şoselei femeile „la furcă" sau „furci".

Dintre creaţiile populare care dispar în noile condiţii de viaţă ale poporului am reţinut 33 de descîntece pentru valorile lor poetice adesea remarcabile.

Baladele culese sînt fantastice, păstorești, vitejești, haiducești, familiale și jurnale-orale. 13 balade sînt haiducești. Baladele haiducești dovedesc adesea o tratare prea succintă, unele balade nedepășind 50 de versuri.

Și în ceea ce privește lirica am urmărit să cuprind mai toate varietățile ei, dar n-am reușit să dau o imagine cît de cît reprezentativă decît în următoarele secțiuni : cîntece de haiducie (13), cîntece de cătănie și război (14), cîntece de ciobănie și despre natură (10), cîntece de dragoste (50), cîntece despre dor (22) și strigături (26).

Piesele 100, 107, 156, cît și altele sînt sau par a fi ardelenești, însă au fost culese din Oltenia și Muntenia. Cîntecele străbat dintr-o provincie în alta prin militari, prin căsătorii, nedei, tîrguri etc., iar în zonele celor două versante carpatice influența reciprocă e foarte frecventă.

În culegerea acestui material, indiferent de originea lui, am ținut seama de localitatea stabilă a informatorului.

Culegerea aceasta nu vrea să fie altceva decît ceea ce este de fapt, o modestă contribuție la valorificarea folclorului oltenesc și muntenesc.

V. CĂRĂBIȘ

POEZIA OBICEIURILOR TRADIȚIONALE

Descîntece

1 — 34

1

Descîntec de dragoste

Plecai în luncă
În sfînta duminică,
Pe potecă călcînd
Și dragostea adunînd
Și începui să mă plîng,
Să mă plîng de dătături,
De fermecături.
Și nici cu asta nu mă lăsai,
Pe Sf. Gheorghe îl chemai :
— Doamne Sfinte Gheorghe al nostru,
Ia pe / cutare /.
Cu ciocul tău ciocnește,
Cu aripile plesnește
De toate dădăturile,
De toate fermecăturile,
Să rămînă curat, luminat
Ca pomul pestrițat,
De lume lăudat.

2

Descîntec de dragoste

Stea, stelișoara mea,
Toate stelele să stea,
Numai tu să nu stai ;
Să umbli și-n lung și-n lat,
Și la noi în sat
După scrisa lui / cutare /.

Cu ciocu să-l ciocănești,
Cu aripile să-l lovești,
La mine-ncoace să-l pornești,
La noapte-n vis să-l visez,
Mîine aievea să mi-l văz.

3

De dragoste

Plecai în luncă
În sfînta duminică,
Pe poteca necălcată,
De rouă nescuturată.
Plecai pe drumul cel mare,
Spre soare-răsare,
Pe potecă călcînd
Și dragoste adunînd.
Și începui să plîng,
Și Maica Precista din cer m-auzea.
Și la mine venea,
Și mă întreba :
— Ce ți-e (cutare)
De te vaiți așa de tare ?
— Ce să fie, vai de mine !
Maica Precista mi-a dat datu.
M-a urît satu,
M-au urît suratele,
M-au urît cumnatele.
Maica Precista pe Sf. Gheorghe chema
Și din gură cuvînta :
— Sfinte Gheorghe, feciorul nostru,
Cu biciul tău plesnește
De pe (cutare) gonește
Toate păcaturile,
Toate dădăturile,
Toate urîciunile,
Toate fermecătoarele
Și să-l lași
Curat și luminat,
Ca maica care l-a făcut.
Să-i pui la umerei
Doi luceferei,
Toată lumea să se uite la ei.
Altă dragoste aduna

De la 99 de oi,
De la 99 vaci cu viţei.
Cum aleargă oiţele la miei.
Vacile la viţei,
Aşa să alerge lumea
Să-i vadă trupu,
Să zică că-i episcopu.
Să nu dea a bea
Sau a mînca,
Pînă pe (cutare) o vedea.
Să rămînă frumos,
Luminos,
Ca steaua-n cer,
Ca roua-n cîmp,
Ca maica care l-a făcut.

4

De măritat

Steaua, steluţa mea,
Toate stelele să stea,
Să umble-n lung şi-n lat,
Pînă mi-o găsi pe scrisa mea.
De partea mea,
De la ursitori ursată
Şi de la Dumnezeu dată.
Să nu-i dea a sta,
Să nu-i dea a bea,
Să nu-i dea a mînca,
Pînă pe mine m-o vedea
Şi pe mine m-o lua.
Că eu sînt ursătoarea lui ursată,
De la ursători ursată,
De la Dumnezeu dată.
Şi să vină prin fete frumoase,
Să i se pară că-s căţele viermănoase ;
Să vină prin neveste frumoase,
Să i se pară că-s puţuri budugănioase.
Merge la baltă,
Ea mişcă lacu,
Lacu pe dracu,
Dracu pe (cutare).
Să nu-i deie a sta,
Să nu-i dea a bea,

Pînă pe mine m-o vedea
Şi pe mine m-o lua,
Că eu sînt ursătoarea lui ursată,
De la Dumnezeu dată.
Şi să vină să mă ia,
Că nu mai poci răbda.

5

De măritat

— Bună dimineaţa, lină fîntînă,
— Mulţumesc dumitale, fată bătrînă.
— Şezi !
— N-am venit să şez.
Vin să-mi dai hainele tale,
Să mă speli cu apă întoarsă,
Să par băieţilor frumoasă,
Să plac băieţilor ca laptele pruncilor,
Să plac bărbaţilor ca berea boierilor ;
Să fiu ca soarele cînd răsare,
Ca vişinul cînd înfloare,
Ca un păun pistriţat,
De lume lăudat.
Mă uitai către soare răsare
Şi văzui nouă cazane
Cu nouă cuptoare.
În cazan fierbea carnea soacrei mele,
A ursitei mele,
De la ursitoare lăsată,
De la Dumnezeu dată.
O fierbea, o chinuia,
O întorcea,
Zor îi da,
Pînă ce pe (cutare) o făcea
Şi pînă la (cutare) pornea.
De la el nu mai pleca,
Pînă nu-l înţepa
Şi pe el îl lua.

6

Sînzienile

Iană, Iană, Sînziană,
Ţ-ai face pomană,

Să dai ploaie fără mană;
Holda să rodească,
Să se veselească,
Porumbul să crească.
Rod cu mîna pun,
Îl strîng de pe drum.
Tot porumbul meu,
Rodi-l-ar Dumnezeu;
Fir pe fir să apuce,
Drugile să încurce;
Peste locul tot,
Drugile di-un cot.
Iană Sînziană,
Ferește-l de mană
Și de uscătură,
Și de udătură,
Căci și eu, la toamnă,
Ț-oi da turtă caldă,
Cu sita cernută,
De jar curățită,
Cu spuză-nvelită.

7

Descîntec pentru mușcătură de șarpe

Pasăre pistruie,
Pe bucium se suie.
Buciumul se-aprinse,
Dete-o ploaie și mi-l stinse.
Viță de vie tăiată,
Peste gard afară aruncată,
Mușcătura de șarpe, de șerpoaică,
De lup, de lupoaică,
De gărgăune, de gărgăunoaică,
Bozul și alunul
Desumflă veninul.

8

De dezmorțire

– Ieși, furnică, din picior,
Că ți-a murit un fecior.

— Care ? Care ?
— Cel mai mare,
Cu cocoașă în spinare.

9

Descîntec de aplecat

Proclete supărat,
Proclete veninat,
Din neguri ai venit,
În neguri să te duci,
Unde popa n-o toca,
Unde dulău n-o lătra,
Unde cocoș n-o cînta,
Unde fată mare cosița nu împletea.
Că acolo te-oi odihni,
Că acolo te așteaptă
Cu mese întinse,
Cu făclii aprinse.
Că (cutare) la Leanca a venit,
Cu limba i-a descîntat,
Oasele i le-a descleștat,
Din fața obrazului,
Din vîrful nasului ;
Din auzul urechilor.
(Cutare) să rămîie
Curat, luminat
Ca roua din cer,
Ca maica ce l-a făcut pe el.

10

Cîntecul cîrtiței (sobolului)

Cîrtiță, sobol
Ieși de pe ogor
Și du-te ca vîntu,
Nu sparge pămîntu.
Treci prin gard de spini
Și treci la vecini,
Prin alte grădini
Și lasă pe a mea,
Că-s stăpîn pe ea.

Căci te săgetez
Să te îndepărtez ;
Tu să faci ce știi,
P-ici să nu mai vii.

11

Descîntec de soare sec

Tu, soare sec,
Eu pe tine te descînt cu nouă pietricele,
Că tu ești soare de nouăzeci și nouă
de feluri.
Eu cu apă te spălai,
Cu pietrele te descîntai.
Soare sec de la răsărit de soare,
Soare sec de la prînz,
Soare sec de la amiaz,
Soare sec de la chindie,
Soare sec de la sfințit de soare,
Soare sec după sfințit de soare,
Soare sec de la cină,
Soare sec de după cină,
Soare sec de la cîntarea cocoșilor,
Soare sec de la răsăritul zorilor,
Eu pe tine te-am descîntat,
Cu apă te-am spălat.
Tu fugi, soare sec,
Că eu pe tine te înec.
Fugiți, izbituri,
Că v-ajung cu stropituri.

12

Descîntec de obrintit

Au plecat nouă oameni negri,
Într-o pădure mare neagră,
Cu nouă securi mari negre
Și au tăiat un copac mare negru,
Și au făcut un plug mare negru,
Cu restei, cu ciocîltei,
Cu jugure, cu toate alea negre.

Şi au înjugat nouă boi negri.
Şi au făcut o arătură mare neagră.
Şi au semănat mere negre,
Şi au răsărit meri negri.
Nouă oameni negri,
Nouă cai negri,
Nouă lopeţi negre,
Nouă muieri negre,
Nouă seceri negre,
Au secerat, au treierat.
Au vînturat
Toate obrîntiturile,
Toate junghiurile.
Peste o mare neagră
Voinic fluieră,
Fată mare cîntă,
Oaie neagră zbiară.
Tăcu voinicu de-a fluiera,
Fata mare de-a cînta
Şi oaia de-a mai zbiera.
Stătură obrîntiturile
Şi toate junghiurile.

13

Descîntec de junghi

Stai, junghiule,
Nu junghia
Pîn' s-o pune cînepa.
Pînă o creşte,
Pînă s-o coace,
Pînă s-o culege,
Pînă s-o mura,
Pînă s-o meliţa,
Pînă s-o toarce,
Pînă s-o ţese,
Pînă s-o face cămaşă.

14

Descîntec de bubă

Bubă pripită,
Bubă domoală,

Bubă cîinească,
Bubă porcească,
Bubă tuciurie,
Bubă vişinie,
Bubă cu usturime,
Bubă cu mîncărime ;
Nu-l / n-o / întinde,
Nu-l / n-o / gîmpa,
Nu-l / n-o / înţepa,
Că nu poate dormi
Şi nu poate hodini.
Să fugi,
Cum fuge fulgerul pe cer,
Ca ucigaşul / dracu / de tămîie.
Să rămînă curat, luminat,
Din gura mea să aibă leac.

15

De rînză

Pleacă / cutare / pe cale, pe cărare,
Se întîlni cu şoimanele în cale.
De mînă îl luă,
Peste căruţă îl aruncă,
Rînza i-o răsturnă,
Carnea i-o zdrunci,
Sîngele-i sorbi.
Pleacă (cutare) pe cale, pe cărare,
Jelindu-se, tăvălindu-se,
Şi se întîlni cu Maica Precista.
— Ce te jeleşti, ce te tăvăleşti ?
— Mă jelesc şi mă tăvălesc
Că plecai de acasă pe cale, pe cărare.
Şi mă întîlnii cu şoimanele în cale ;
De mînă mă luară,
Peste căruţă mă aruncară.
Rînza mi-o răsturnară,
Carnea mi-o zdruncinară.
Sîngele mi-l sorbiră.
— Nu te jeli, nu te tăvăli
Şi du-te la cutare descîntătoare
Să-i pună os la os,
Sînge la sînge,
Rînza la loc cum a fost.

16

Descîntec de rînză

Cum umblă ceapa din mînă în mînă,
Pînă vine la grădină,
Aşa să umble şi rînza,
Din vînă în vînă,
Pînă vine la tulpină.
Rînză cu greaţă,
Rînză cu sfîrşeală,
Rînză cu ameţeală,
Rînză cu dureri de cap,
Rînză cu dureri de şale,
Rînză cu putere,
Rînză fără putere,
Rînză din călcat,
Rînză din ridicat,
Rînză din hodinit,
Rînză din căzut.
Cum trage vaca la viţel
Şi oaia la mielul ei,
Şi ciuta la puiul ei,
Aşa să tragă rînza lui / cutare / la loc.
Cum se plămădeşte viţelul în vacă,
Oul în găină,
Aşa să se plămădească rînza lui /
cutare / la locul ei.
Cu acu te-mpunsei,
Cu mătura te măturai,
La rînza / stomacul / lui / cutare /
te aşezai,
Din toate vinele,
Din toate tulpinele.

17

De obrinteală

Trecu un voinicel fluierînd
Şi un cîine negru lătrînd,
Şi-o oaie neagră zbierînd.
Tu, cîine negru, de-i lătra,
Tu, oaie neagră, de-i zbiera,
Tu, voinicel, de-i fluiera.

Veniră oameni negri
Cu seceri negre
Şi secerară grîul negru,
Şi făcură stoguri negre.
Şi veniră cu furci negre
Şi sparseră stogul negru.
Cum se sparge stogul negru,
Aşa se sparg toate umflăturile,
Toate junghieturile,
De la toate închieturile,
Şi o să rămînă (cutare)
Curat şi luminat,
Ca de Dumnezeu lăsat.

18

Descîntec de obrintit

— Ce s-aude, ce s-aude ?
— O oaie neagră zbiară.
— De păzit, cine o păzeşte ?
— Un mut şi un surd,
Ş-un orb, ş-un şchiop ;
Şchiopu nu putu s-alerge,
Orbul nu văzu,
Surdul n-auzi,
Mutul nu putu să strige.
Veniră lupii şi luară oaia
Şi-o împărţiră şi-o mîncară,
Şi împărţiră şi obrîntiturile,
Durerile, buba lui (cutare).
Rămase (cutare) luminat şi curat
Ca apa în fîntînă,
Ca mierea în stupină.

19

De bube dulci

Toate priotesăle,
Toate decanesele,
Duminică se sculară,
La biserică plecară,
Bubele nu le chemară.

Bubele se supărară,
Din vîrf că să uscară,
Din rădăcină secară.
Să rămînă aşa (cutare) curat
Şi luminat
Ca soarele cînd răsare,
Ca pomul cînd înfloare,
Ca pomul pestriţat,
De lume lăudat.

20

De deochi

Dintr-o casă mare roşie,
Iasă o femeie mare roşie,
Cu o găleată mare roşie.
Mulsă o vacă mare roşie,
Chemă nişte oameni roşii
Şi nişte femei mari roşii.
Luară o strachină mare roşie
Şi nişte linguri mari roşii,
Şi mîncară şi plecară,
Şi mîncară şi deochiul de la cutare ;
Din creierii capului,
Din faţa obrazului,
Din zgîrciul nasului,
Din dinţi, din măsele,
Din inimă, din ficaţi,
Din stomacul de mîncări
Şi din şirul spinării.
Să rămînă (cutare) curat, luminat,
Ca busuiocul în grădină
Şi ca apa în fîntînă.

21

De deochi

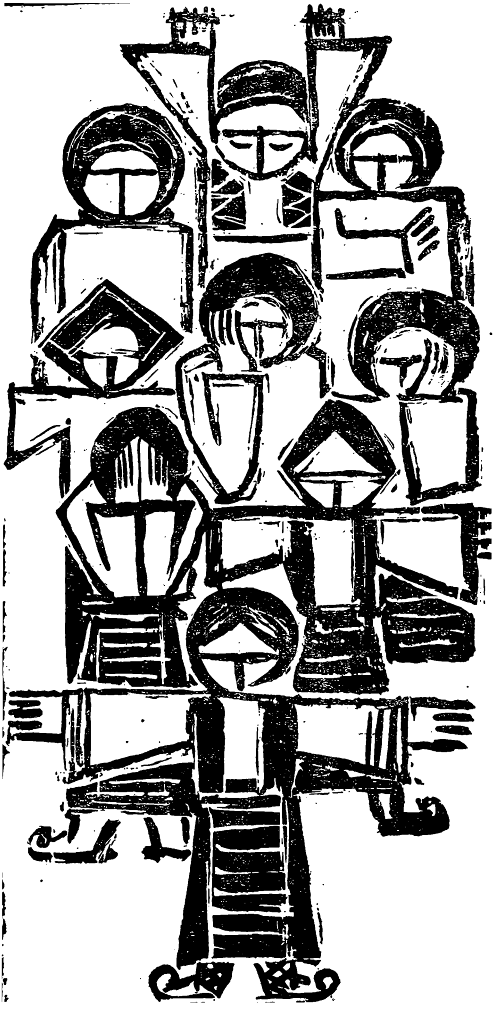
Nu suflu pe (cutare),
De paie, de gunoaie ;
Şi suflu de deochituri
Şi de rîvnituri.

Că cine a deochiat pe (cutare),
Ochii i-au crăpat.
Cine l-a rîvnit,
Ochii i-au plesnit.
De-o fi deochiat de voinic,
Să-i crape boaşele,
Să-i cure pişatul.
De-o fi deochiat de femeie,
Să-i crape ţîţăle,
Să-i curgă laptele.
De-o fi deochiat de fată mare,
Să-i crape călcîiele,
Să-i pice cosiţele,
Să-i rămîie capul ca tugile;
De-o fi deochiat de vînt,
Să-i sece nările;
De-o fi deochiat de soare,
Să-i sece razele;
De-o fi deochiat de apă,
Să-i sece izvoarele.
(Cutare) să rămînă curat, luminat,
Ca busuiocul cînd înfloare,
Ca apa în fîntînă,
Ca mierea în stupină.

22

De deochi

Suflu pe (cutare) peste cap
De deochituri şi rîvnituri.
Te suflu peste frunte,
Deochiul să se ducă la munte,
Unde cîinii nu latră,
Unde securea nu toacă,
Unde popa nu citeşte.
Acolo să locuiască,
De la (cutare) din cap
Să se părăsească.
Cutare să rămînă curat, luminat.
Ca busuiocul cînd înfloare.
Ca apa în fîntînă,
Ca mierea în stupină.



23

Descîntec de deochi

De-o fi deochiat /ă/ de fată mare,
Să-i cadă cosița în căldare ;
Să se mire toți băieții de ea,
Cum s-a mirat ea de /cutare/.
De-o fi deochiat de femeie,
Să-i crape țîțăle,
Să-i moară pruncul de foame,
Să se mire lumea toată de ea.
De-o fi deochiat /ă/ de voinic,
Să-i crape boașele,
Să-i curgă pișătul,
Să se mire logofeții și toată lumea.
Cum s-a mirat el de /cutare/.
Fugi, deochitorule, cu deochitoarea,
Fugi, moroiule, cu moroaica,
Fugi, leule, cu leoaica,
Fugi, muma pădurii, rîsu pădurii,
Că eu cu mîna descîntai,
Cu sufletul suflai,
Pe / cutare / îl curățai,
Pe voi în Marea Neagră vă aruncai.
Acolo să stați,
Acolo aveți mese întinse,
Cu făclii aprinse.
Acolo cocoș nu cîntă,
Voinicul nu ciocănește,
Popa nu citește.
Acolo aveți cină și hodină,
La /cutare/ n-aveți cină,
El e sărac și curat
Ca argintul strecurat,
Cum Maica Precista l-a lăsat.
Că eu cu mîna descîntai,
Cu sufletul suflai,
Pe /cutare/ îl curățai.
Îi pusei sînge la sînge,
Măduvă la măduvă,
Carne la carne
Și-l făcui mai frumos
De cum a mai fost,
De cum Christos l-a lăsat,
Amin.

24

Descîntec de deochi

Fugi, deochi, dintre ochi !
De-i deochiat de muiere,
Să-i plesnească țîțăle ;
De-ar fi deochiat de bărbat,
Să-i plesnească boașele ;
De-ar fi deochiat de fată mare,
Să-i pice cosița-n cărare,
Să-i rămîie troaca goală.
De-ai fi cu plesnituri,
De-ai fi din vînturi,
De-ai fi din iele,
De-ai fi din dădături,
Să rămîie curat /ă/, luminat /ă/
Ca argintul strecurat,
Ca o casă măturată,
Ca o fată pieptănată,
Ca luna cînd e plină,
Ca busuiocul în grădină.

25

Descîntec de deochi

Stîmpără-i deochiturile,
Rămăturile,
Toate moroaicele,
Toate strigoaicele
Din fața obrazului,
Din creierii copilului.
Să rămînă curat, luminat,
Ca argintul strecurat.
Că în ceasul cînd s-a născut,
Nici o durere n-a avut.
Descîntecul meu în toate junghiurile ;
Leacul de la Dumnezeu
În toate durerile,
În toate cuțitele.
Din zgîrciul nasului,
Din măsele,
Din toate oscioarele.
Din inimă,

Din ficaţi.
Rămîi curat, luminat,
Ca o casă măturată,
Ca o fată pieptănată,
Ca luna cînd e plină,
Ca busuiocul în grădină.

26

De deochi

Păsărică pestriţă,
Sus sărişi şi plesnişi.
Plesneşte ochii rîvnitorilor
Şi ai deochetorilor.
Cine a rîvnit,
A şi plesnit.
De-o fi deochiat de copil mic,
Să nu-i mai faci nimic ;
De-o fi deochiat de lună,
Să-i sece a sa lumină ;
De-o fi deochiat de soare,
Să nu mai poată arde tare ;
De-o fi deochiat de potecă,
Lumea pe ea să nu mai treacă ;
De-o fi deochiat de femeie,
Să-i crape ţîţele.
De-o fi deochiat de codru,
Să-i sece al său rod.

27

De deochi

Pasăre albă, codalbă,
Sus sărişi, jos plesnişi.
Plesni-i-ar ochii moroiului,
    Strigoiului,
Care s-a mirat de cutare,
De mi l-a deochiat.
De-o fi deochiat de fată mare,
Să-i cadă părul,
Să rămînă tugă, tuturigă,

Să se mire lumea de ea,
De la mic şi pîn' la mare,
Aşa cum s-a mirat ea de /cutare/
Al meu, de mi l-a deochiat.
Eu te suflu peste frunte,
Deochetura se duce peste munte.
De-o fi deochat /ă/ de femeie,
Să-i crape ţîţele,
Să-i curgă laptele,
Să-i moară pruncul de foame,
Să se mire lumea de ea,
De la mic şi pîn' la mare,
Aşa cum s-a mirat ea de cutare
Al meu, de mi l-a deocheat.
Eu te suflu peste frunte,
Deochitura se duce peste munte.
De-o fi deocheat de om,
Omului să-i crape boaşele,
Să se mire lumea de el,
De la mic şi pînă la mare.
Aşa cum s-a mirat el de cutare,
De mi l-a deocheat.
Eu te suflu peste frunte,
Deochitura se duce peste munte.
Să rămîie curat, luminat
Ca luna din cer,
Ca maica ce l-a făcut.
Leac de la Dumnezeu,
De la Maica Precista
Şi de la mînuşiţa mea.

28

De deochi

Fugi, deochi, dintre ochii lui cutare,
Din gene, din sprîncene,
Din inimă, din ficat,
Din închieturile oaselor.
Cine a deocheat pe cutare,
Să-i pice chica ;
Cine a deocheat, a crăpat ;
Cine a rîvnit, a plesnit.
Fugi, deochi, dintre ochi.

Se întîlni cu Maica Precista în cale
Şi-l întrebă pe cel deocheat :
— Ce ai ?
— Ce să am, Maică Precista ?
— Lasă, (cutare), că-ţi trece ;
Să stea deochetura în corpul tău,
Cum stă roua de soare.

29

De deochi

Păsărică albă,
Păsărică dalbă,
Calcă ici, calcă colea,
Calcă-n piatră seacă,
Piatra crape în patru
Cum crapă piatra în patru,
Aşa să crape ochii
Celui ce l-a deochiat pe cutare.
Şi să rămînă (cutare) curat, luminat,
Ca argintul strecurat.

30

Descîntec de izdat

Fugi izdate blestemate,
Cu trei zile în săptămînă :
Lunea, miercurea şi vinerea.
Tu du-te, necuratule,
În vîrful munţilor,
C-acolo te aşteaptă
Nouă mese întinse,
Nouă făclii aprinse.
Tu să laşi pe (cutare)
Curat, luminat,
De Dumnezeu legat.
Tu pe sub pămînt ai venit,
Pe sub pămînt să te duci,
Unde cocoşi mari nu cîntă,
Fată mare coadă nu-mpleteşte,
Popă în biserică nu slujeşte.

31

Descîntec de izdat

Plecă /cutare/ pe cale, pe cărare,
Să-ntîlni cu izdatul în cale.
Izdat pripit, izdat domol,
Izdat cu usturime, cu mîncărime ;
Izdat cu muma pădurii,
Izdat cu rîiosu,
Fugi cum fuge fulgerul pe cer,
Ucigaşul /dracul/ de tămîie,
Turcul de carne de porc.
Du-te în vîrful muntelui,
În coarnele ciutelor,
Că pe tine te aşteaptă
Cu mesele puse,
Cu făclii aprinse,
Unde fată mare nu cîntă,
Săcure nu taie,
Popă nu toacă,
Cocoşi nu se aude,
Să beţi, să vă ospătaţi,
De — cutare — să uitaţi.

32

De izdat

Tu, izdat răsfăţat,
Ieşi, izdat răsfăţat,
Din vîrfu nasului,
Din creierii obrazului,
Din cap, de sub cap,
Din inimă, de sub inimă,
Din os, din piele, de sub piele
Şi te du
Unde popă nu toacă,
Unde cîne nu latră.
De ţi-o fi de cioaca, boaca,
Ştie baba să întoarcă
Cu lingura, cu custura,
Să-i ia Dumnezeu şi gura.
Cum se plămădeşte oul în găină,

Fagurele de miere,
Aluatu în căpistere,
Aşa să plămădească
Inima lui (cutare).
Să rămînă curat
Şi luminat
Ca soarele cînd răsare,
Ca pomul cînd înfloare,
Ca pomul pestriţat,
De lume lăudat.

33

De izdat

Fugi, izdate necurate,
Fugi de la cutare din inimă.
Nu-l ciupi, nu-l muşca,
Nu-l venina, nu-l săgeta,
Nu-l durea, că eu cu crucea
te-oi răscruci,
Cu mătura te-oi mătura,
Cu cuţitu te-oi tăia,
În văi adînci te-oi trimetea,
Că acolo e casa ta,
Acolo e masa ta,
Acolo să te ascunzi.
Din inima lui (cutare)
Să te îndepărtezi.
Să rămînă curat, luminat,
Ca argintul strecurat,
Cum Dumnezeu l-a lăsat.
Leac de la Dumnezeu,
De la Maica Precista
Şi de la mănuşiţa mea.

34

Cîntec de leagăn

Nani, nani,
Puiul mamii,
Cum să fac
Să mi-l adorm
C-o picătură de somn ?

Vino, dulcă,
De mi-l culcă,
Şi tu, peşte,
De mi-l creşte,
Şi tu, somn,
De mi-l adormi.

CÎNTECE DE NUNTĂ

35

Foaie verde rosmatură,
Pe gură de şură,
Dănuţ ce lucra ?
Caii-m' potcovea,
De nuntă îi gătea
Cu cuiele întoarse,
Să-i ţină la coaste.
Cu cuie de sîrmă,
Să-i ţină la dîlmă.
Mumă-sa-i grăia :
— Dănuţe, Dănuţe,
Tu nu te-nsori ?
Îţi fac cămaşă cu flori.
— Măicuţa mea,
Cum nu m-aş însura,
Cînd mă caută colea ?

36

Copiliţă cu părinţi,
Ce pripeşti să te măriţi ?
Nu pripi la măritat
Ca floarea la scuturat.
Că floarea mai înfloare o dată,
Dar tu nu te mai vezi fată.
Cînd o cînta ştiuca-n baltă,
Răcănelu sub găleată ;
Cînd o face plopu pere
Şi răchita micşunele ;
Cînd o face teiul nuci,
Nu ştiu bine, nici atunci.

37

Eu rad barba de băiat
Şi-mi dă alta de bărbat.
Tot iubind la copile,
Creştea barba fără fire.
Dar acum la neveste,
Mustăcioara mă-mboldeşte
Şi barba mă pridideşte.
Acum fetele mă urăsc,
Iar nevestele mă-ndrăgesc.
Pînă azi cu fetele,
Mîine cu nevestele.

38

Cîntecul zorilor

Zorilor, zorilor,
Voi, surorilor,
Voi să nu-l pripiţi
Pe (cutare) să-l zoriţi.
Să nu-l putreziţi,
Pînă el şi-o găti
Nouă cuptorele,
Tot de mălăiele.
Nouă şi cu nouă
Şi cu alte două.
Zorilor, zorilor,
Voi, surorilor,
Să nu mi-l pripiţi,
Să nu-l putreziţi,
Pînă el şi-o găti
Nouă cuptorele,
Tot de pînerele.
Nouă şi cu nouă
Şi cu alte două.
Zorilor, zorilor,
Voi, surorilor,
Să nu-l pripiţi,
Să nu-l putreziţi,
Pînă el şi-o găti
Nouă buţi de rachiu.
Nouă şi cu nouă
Şi cu alte două,

Şi nouă de vin,
Să-i fie de plin.
Zorilor, zorilor,
Voi, surorilor,
Voi să nu-l pripiţi,
Să nu-l putreziţi,
Pînă el şi-o găti
De nouă vaci grase
Să-i fie la masă.
Putina cu varză.
Zorilor, zorilor,
Voi, surorilor,
Să nu-l pripiţi,
Să nu-l putreziţi
Pînă el şi-o găti
De-o căşcioară nouă
Cu trei ferestruici.
Pe una să-i vină
Turtiţele calde,
Ulceaua cu apă ;
Pe una să-i vină
Miros de tămîie,
Bucium de vie ;
Pe alta să-i vină
Ulceaua cu lapte.
Zorilor, zorilor,
Voi, surorilor,
Pe el să nu-l pripiţi,
Să nu-l putreziţi,
Pîn' el şi-o găti.
Nouă răvăşele
Are în colţurele,
El să le trimeată
Pe la neamurele,
Să vină şi ele,
Să-i plîngă cu jele.
Zorilor, zorior,
Voi, surorilor,
Să nu-l pripiţi,
Să nu-l putreziţi,
Pînă el şi-o găti
Nouă chiţi de flori,
Să dea la surori,
Şi nouă de fragi,
Să dea pe la fraţi.

Se continuă cîntatul în camera mortului. E credința că, acum, după cele cîntate mai sus, e deja o ușurință pentru el, pe lumea cealaltă.

Ridică, ridică,
Vai, dragă, ridică
Gene la sprîncene
De uite cu ele.
Scoal' de mulțumește
Cui se mai găsește.
Deci mai lasă, lasă
Tot lucru de casă,
Hodină de noaptea.
Și mai face bine
De vine la tine.
Și mai mulțămiți
Care vă găsiți.
Mulțumească-i Domnul,
Că eu nu li-s omul ;
Mulțumească-i Sfîntul,
Că el mi-a luat gîndul.
La mine s-a ivit
Ieri de-alaltăieri,
Corboaică neagră,
Lighioană întreagă,
Din aripi mi-a fîlfîit,
Buze mi-au pîrlit,
Ochii mi-a pînjenit,
Nimic n-am văzut.
Haide, bre, înainte,
Nu-ți aduce-aminte,
Că acum oi vedea
Răchită înflorită ?
Înainte să mergi,
Să nu te sfiești,
Că nu e răchită,
Și e Maică Sfîntă.
Ei să-i îngenunchi,
Poala să i-o pupi.
De ea să te rogi,
Pe ce drum să dai,
Ca să intri-n rai.
Haide, bre, înainte,
Nu-ți aduce aminte
Că acum vei auzi
Cocoșii cîntînd.

Nu sînt cocoşei
Şi-s îngerii tăi.
Tot la ei să mergi,
Să nu te sfieşti,
La ei să-ngenunchi,
Poala să le-o pupi.
De ei să te rogi,
Pe ce drum să dai,
Ca să intri în rai.
Haide, bre, înainte !
Nu-ţi aduci aminte,
Că acum vei vedea
Vreun pom înflorit.
Nu-i pom înflorit,
Şi e Domnul sfînt,
Tot la el să mergi.
Lui să îngenunchi,
Poala să i-o pupi,
De el să te rogi
Pe ce drum să dai,
Ca să intri în rai.
Haide, bre, înainte !
Nu-ţi aduci aminte.
La poteca direaptă
Poteca-i direaptă.
Cu boi e arată,
Cu grîu semănată ?
Haide, bre, înainte !
Nu-ţi aduci aminte
Că la partea stîngă
Îi poteca strîmbă,
Cu bivoli arată,
Cu spini semănată ?
Nu-ţi mai pară rău
Tot la satu tău,
De mumă, de tată
Şi de lumea toată ;
De fraţi, de surori
Şi de vecinori ;
De grădina cu flori
Şi de livezi verzi,
De izvoare reci.

39

Cîntecul bradului

Bradule, bradule,
Cine ţi-a poruncit,
De mi te-a tăiat ?
De voinicii din sat,
Cu capul legat,
Cu verde la brîu,
Cu secure pe mînă.
Tot din vale în vale,
Cu capul la vale
De-i mai mare jale.
Şi ei m-au minţit,
De m-au doborît,
Că mă pun ţiitoare.
Ei pe urmă m-au pus
La un cap de voinic,
Acolo într-un cîmp.
Vînturile mă bat,
Ploile mă plouă,
Zăpezile mă ning.

BALADE

(40 — 64)

FANTASTICE

40

Soarele și Luna

Pleacă mîndru Soare
Ca să se însoare,
Pe optîșpe cai,
Toți păscuți în rai.
Toată lumea umbla,
Zece cai pica,
Cu opt tăbăra,
Soție-și afla,
'Napoi se-ntorcea
Și la soru-sa,
La sora Luna
Și așa-i striga :
— Țese, soră, țese,
Țesături alese,
Suluri de postav,
Că o să te iau ;
Suluri de fuior,
Să te iau cu dor ;
Suluri de mătasă,
Să te iau mireasă.
Că eu am umblat
Pîn' la scăpătat
Și prin lumea toată,
Și prin stele roată.
Potrigeaoa mea
N-o putui afla,
Făr' numai pe tine,
Să semeni cu mine.
Iar sor-sa, Luna,
Așa îi striga :
— Puternice Soare,
Al meu frățioare,

Atunci mă îi lua,
Să fiu soața ta,
Cînd vei face punte,
Punte peste munte.
De laturea punții,
Unde despart munții,
O fîntînă lină
Cu apă slădină,
Mînăstire-înaltă,
În slavă spînzurată,
Și-un popă de ceară,
Ca să ne cunune
Și să ne-mpreune.
Soarele pleca,
Pe loc se făcea
Ce Luna poftea.
Apoi se-ntorcea
Și iară striga :
— Țese, soră, țese,
Țesături alese,
Suluri de postav,
Soră, să te iau ;
Suluri de fuior,
Să te iau cu dor.
Suluri de bumbac,
Să te iau cu drag ;
Suluri de mătasă,
Să te fac mireasă,
Că tu ce-ai poftit,
Toate-am împlinit.
Soru-sa Luna
Așa mi-și zicea :
— Puternice Soare,
Al meu frățioare,
Atunci mi-i lua,
De soția ta,
Cînd mi-ai face iară
O scară de ceară,
De jos pînă sus
Și să mi te duci
La moșu Adam,
La baba Eva.
Cu gîndu gîndea
La soția sa,
Pe ei întreba :

— O fi bine să ia
Frate pe soră ?
Şi n-o fi păcat
Sor' să ia pe frate ?
Ce n-am mai văzut,
De cînd m-am născut !
Soarele gîndea.
Scara se făcea,
Pre ea se suia,
Pînă mi-ajungea
La Adam şi Eva,
Şi îi întreba :
Putea-or lua
El pe soru-sa ?
Iar Adam şi Eva
De mînă îl lua,
La iad îl ducea,
Iadu-i arăta
Şi îl întreba :
Place-i iad ori ba ?
Soarele zicea
Către-Adam şi Eva
Să-l scoată afară
Din această pară.
Iar Adam şi Eva
De mîini îl lua,
La rai îl ducea
Şi îl întreba :
Vrei s-o iei ori ba ?
Soarele zicea :
— Cui nu i-o plăcea,
La mese întinse,
Cu făclii aprinse,
La jocuri jucînd,
La lăutari cîntînd,
Pre Domnul lăudînd ?
Iar Adam zicea
Cu baba Eva :
— Dacă-ţi place-n rai,
Soră să nu iai.
Soarele ieşea,
Jos se pogora,
Pîn' la soru-sa
Şi aşa-i zicea :
— Ţese, soră, ţese.
Tot suluri alese,

Suluri de postav,
Că o să te iau ;
Suluri de fuior,
Să te iau cu dor ;
Suluri de bumbac,
Să te iau cu drag ;
Că eu i-am întrebat,
Şi Adam m-a lăsat.
Nuntă putem face,
Cum nouă ne place.
Puternicul Soare,
Cîte stelişoare,
La nuntă-aduna,
Frunze şi iarba,
Cîte stele-n ceri
Toţi ca nuntăşei.
Luceafărul mare
Ca cumătru mare,
Luceafărul cel mic
Şi el ca un voinic ;
Carul ca ceiuş,
Purcari ca strigari ;
Cu nunta pleca,
A se cununa,
Făr' voia sor-sa,
La mînăstire albă,
Cu popă de ceară,
Ca să mi-i cunune
Şi să-i împreune.
Mergea cît mergea,
Pînă ajungea
La fîntîna lină,
Cu apă slădină.
Cînd ei ajungea,
Lui aşa-i striga :
— Puternice Soare,
Al meu frăţioare
Opreşte puţin,
Să mai odinim,
Că mi-i sete tare
Şi mă dor picioare.
— Şezi, că eu mă duc,
Apă să-ţi aduc ;
S-aduc apă ţie,
Bei din pălărie.

Iar luna zicea :
Că apa n-o bea
Din pălărie unsă
Că îi puturoasă.
— Tu, dară, să-mi spui,
Să-ţi aduc din pumni.
— Ba, c-ai asudat
Şi-are gust sărat.
Apoi s-apleca,
Apă spre a bea
Din fîntîna lină,
Cu apă slădină.
Soarele o lăsa
Singură singurea,
Iar ea s-apleca
Şi-n fîntînă sărea
Şi din grai grăia :
Că mai bine vrea
A fi smoală pietrelor
Şi mîncare peştilor
Decît ca sor'
Să ia frăţior.
Dumnezeu însă o vedea,
Din fîntînă o scotea
Şi sus pe cer o punea.
Pe Soare la răsărit,
Iar pe Lună la asfinţit.
Şi-apoi lor că le zicea :
— Veşnic voi să vă zăriţi,
Şi să fiţi tot despărţiţi.

41

Corbu Iorguţu

Foaie verde şi-o mălură,
Colo-n munţi, la măgură,
Cine s-a sculat
Şi-a descălecat
Cu ceaţa la vale,
Cu roua pe picioare,
Luni de dimineaţă
Pe rouă, pe ceaţă ?
E Iorgu, Iorguţu,
Ce-şi duce căluţu.

Şi căluţu lui —
Para focului !
Fuga lui s-o vezi,
Numai stele verzi !
Şi pe cal călare,
Fuge, frăţioare,
După-un şarpe mare,
Pe mirişti, în vale.
Dar el cum fugea,
Ceaţă-mi întîlnea
Şi ei se ruga :
— Foaie ştirişoară,
Ceaţă, ceţişoară,
Pe urmă trecînd,
Tu nu mi-ai văzut,
Sau n-ai auzit
Un şarpe fluierînd,
Din coadă bătînd ?
Cum îl auzea,
Ceaţa-i răspundea :
— Eu nu l-am văzut
Pe unde-am trecut.
Dar el ce făcea ?
La munţi ajungea.
— Verde sălcioară,
Tu, apă domoală,
Vadul împetreşti,
Valul potoleşti,
S-ajung malul tău
Cu căluţul meu.
Munţi mi-l asculta,
Vadul de i-l petruia,
Valurile le potolea
Şi dincolo că trecea.
Frunză de trei mure,
Intră în pădure.
Frate, că vîna
Tot ce întîlnea,
Pe vale de munte
Cu petre mărunte,
După vîrf de măgură,
Într-o văgăună
Spoită cu spumă.
Dar în fund pitit
Şedea-ncolăcit

Şarpele cu ochii-n soare,
Cu coada la răcoare.
Şarpele-l vedea,
Se descolăcea,
Pe mal se suia,
Pe Corbu-ntreba :
— Tu eşti Corbu Iorguţu ?
Unde ai căluţu ?
Şi tu nu vezi oare
Că eu mor de foame ?
Adu calu-ncoace
Să-l duc în dudău.
Frunză de lalea,
Corbu ce-mi făcea ?
Calu-ncăleca,
Din munte zbura
Tot ca săgeata,
La Sibii mergea,
Paloş cumpăra,
Cu argint viu era.
La şarpe venea,
Cruce-şi făcea,
Paloş repezea,
Capu i-l tăia,
Sîngele-i curgea,
Măgura umplea
Şi lumea fugea.
Bine nu fugea,
Îndărăt venea,
Toţi se bucura
Că Corbu i-a scăpat
De şarpele spurcat.

42

Corbul şi vîntul turbat

Foaie verde măr tostat,
Nu ştiu dacă aţi aflat
De un cioplan înalt,
Care tot creştea
Şi se ciongărea.
Dar în vîrful lui,
Nu ştiu ce să spui,
Verde fir lalea,

Se tot cuibărea
O corboaică neagră,
Lighioană întreagă,
Cum n-am mai văzut
Şi n-am mai auzit.
Cuib că mi-şi făcea
În luna lui Undrea,
Cînd e iarna grea.
Dar din ce-l făcea ?
Din coaste de bou
Şi oase de om.
Puii că-mi scotea
În luna lui Undrea.
Lumea speria,
Vîntu că bătea,
Ciolpan clătina,
Lumea se ruga :
— Dă, Doamne, o ploaie
Ciolpan să se moaie
Şi să se răstoarne,
Corboaica să moară.
Vîntu c-auzea,
Cînd ea se ruga.
Ruga i-asculta,
El că se umfla,
Tare că-mi sufla,
Ciolpan dobora.
Puii că-mi zburau,
Dar tot nu mureau.
Atunci, supărat,
S-a făcut turbat ;
Mai tare-a suflat
Şi i-a depărtat,
Lumea a scăpat.

43

Pîrcălabul şi lebedele

Verde foaie lată,
La balta sărată,
Măre, mi-a plecat
Un biet pîrcălab
La o vînătoare,
Într-o sărbătoare.

Pîn' la prînz ăl mare,
A vînat vrăbioare,
Grauri și băduni,
Că-i de la bătrîni,
Că sînt cei mai buni.
Gălbenași scaieți,
Lișiți cocherneți,
Ce stau prin tufiș,
S-afundă furiș.
Tot umblînd tihnit,
Mări, mi-a zărit
O grămadă albă,
Ce-noată pe baltă,
Albă ca zăpada,
În amiază mare,
Albe lebegioare.
Pîrcălabul nost'
La minte cam prost,
Pușca o-ntindea,
În ele să dea.
Ele că-l vedea
Și că îmi zbura
Pe un vîrf înalt,
Lucru necurat.
Dar el le-a văzut
Unde-au poposit
Și pe brînci mi-o lua,
De le număra.
Și-mi văzu în costiță
O bisericuță.
Și pe crucea ei
Stăteau toate trei.
La ele-ajungea,
Mîna-i tremura,
Pușca întindea,
Una mi-o ochea,
Dar cînd o ochea,
Un glas se-auzea :
— Voinice vînător,
Veșnic să fii chior.
Bine ne-ai ochit,
Prost de pîrcălab,
La minte cam slab.
Ai mai văzut oare
Tu trei lebegioare,

Pe cruci de altare ?
Cîţi voinici ca tine
N-am luat noi din lume ?
Că noi sîntem surori,
Sîntem trei sărbători :
Sfînta Miercurea,
Sfînta Vinerea
Şi Dumineca.
Sîntem trei surori,
Sîntem sărbători
Şi noi am putea,
Dacă noi am vrea,
Să-ţi luăm mîna dreaptă
Numai dintr-o dată.
Sfînta Vinerea
Aşa-i răspundea :
— Eu aş mai putea
Să-ţi iau un picior,
Să te las mut şi chior.
Dar Dumineca
Aşa-i răspundea :
— Măi voinic frumos,
Du-te sănătos
Şi nu mă ochea,
Că eu aş putea
Să-ţi iau sufletu,
Să-ţi pierzi umbletu.
El cînd auzea,
Rău se speria,
Puşca mi-o lăsa,
La fugă pornea
Şi mi se-nchina,
Mereu se ruga
Iertare să-i dea.

44

Cîntecul şarpelui

La un colţişor de ţară,
E-o femeie văduvioară.
La un cap de pisculeţ,
Născut-a un prunculeţ.
Năştea prunculeţ în casă,
Şi şerpoaica pe sub casă.

Frunză verde de lipan,
Prunculeț mi-era de-un an ;
Frunză verde de trifoi,
Șarpele mi-era de doi,
Ochii-n cap ca de cotoi.
Frunză verde de costrei,
Șarpele mi-era de trei.
Picături, măre, de rouă,
Prunculeț mi-era de nouă.
Șarpele mi-era de zece
Și de zece nu-i mai trece,
Pînă șarpele să plece.
Șarpele că nu pleca,
Băiat-acasă rămînea.
De-o nuntă în sat se făcea,
Frumușel că se gătea,
Cu curele se-ncingea,
Tot curele încrucișate,
Luate din străinătate,
Și pe cal încăleca,
La nuntă că el pleca.
Pînă la un loc mergea,
Pe o fată mare o întîlnea,
De la apă că venea,
Și-n gură o săruta ;
Iar fetița-l întreba :
— Măi băiete, dumneata,
De ce-ți arde gura așa ?
— Nu știu, fată, de ce-oi da !
Iar băiatul că-mi pleca,
Pînă la un loc mergea,
Parcă un foc îl ardea.
Și băiatu ce făcea ?
Pe cal că-l întreba :
— Calule, călutul meu,
Aruncă-ți ochii la spate,
O rază de foc mă arde.
— Nu e raza focului,
Ci e ochiul șarpelui,
Tot ca raza focului.
Mai mergea cît mai mergea
Și-ndărăt cînd se uita,
Vedea ochiu șarpelui,
Sus la coama calului,
Ca rotița plugului.
Șarpele că-i zicea :

— Măi băiete, dumneata,
Eu pe tine te-aş lăsa,
Dar eşti blestemat de mamă-ta.
De la apă cînd venea,
La troacă mi te punea,
Din gură te blestema :
— Culcă-te, alină-te,
Pui de şarpe sugă-mi-te ;
Dacă nu în copilărie,
Să te sugă-n băieţie,
Cînd ţi-e dragă lumea ţie.
Băiatul nu-nţelegea
Şi mai departe fugea.
Şarpele se necăjea,
Jos de pe cal că mi-l da,
Pîn' la brîu că-l înghiţea.
De la brîu în sus nu putea,
Căci vîrful cuţitului
Intră-n gura şarpelui.
Trei zile că mi-l sugea.
Cînd băiatul tot ţipa,
Un moldovean îl auzea,
Pe cal încăleca
Şi-ntr-acolo pleca.
Şarpele cum mi-l vedea,
Moldoveanului-i zicea :
— Moldovene, dumneata,
Fugi iute din calea mea.
Pe băiat eu l-oi lăsa,
După tine m-oi lua
Şi de mine n-ai scăpa
Nici în cer nici în pămînt,
Moldovene, te mănînc.
Iar băiatul ce zicea ?
— Moldovene, dumneata,
Scapă-mă tu de şarpe,
Ţi-oi fi frate pîn' la moarte.
Moldoveanu ce făcea ?
Paloş din teacă scotea
Şi pe şarpe lovea.
Şarpele se necăjea,
Pe băiat că mi-l lăsa,
După moldovean se lua ;
Căci fugea, ce mai fugea,
O mînăstire vedea,

Moldoveanu ce făcea ?
De şarpe că se ruga :
— Puţin în mînăstire mă lasă
Ş-apoi stăm iar faţă-n faţă.
Şarpele că mi-l lăsa
Şi-n biserică intra,
La toţi sfinţii se ruga.
La Maica Domnului venea,
Trei mătănii că făcea,
Gura şarpelui încleşta.
Iar şarpele ce-mi zicea :
— Lasă, nu fi aşa rău,
Că eu pe tine te-am lăsat,
În biserică ai intrat,
La toţi sfinţii te-ai rugat,
Gura că mi-ai încleştat.
Scoate paloşu din teacă
Şi-n patru capu mi-l crapă,
C-am o piatră nestemată,
Ce plăteşte o ţară toată.
Moldoveanu ce-mi făcea ?
Paloşu că mi-l scotea,
Capu-n patru îl crăpa,
Piatra nestemat-o lua,
La băiat că se-ntorcea,
Acasă cu el pleca.
Vitele că le mulgea,
În lapte dulce îl îmbăia,
De venin că mi-l scăpa,
Fraţi de cruce se făcea.

PĂSTOREŞTI

45

Mioriţa

Verde flori mărunte,
Pe plaiuri tăcute,
De vînturi suflate
Şi de ploi udate,
Suie şi coboară
Turmiţe de oi,
Cu flocoşii căţei.
Un drăguţ cioban,
Mîndru moldovean,

Cu trei dolofani,
Copii de mocani.
Pe plaiuri tăcute
Apa-i răcoroasă,
Pădurea-i umbroasă,
Iarba-i mătăsoasă.
Ciobanii de-ajungea,
Crîngu de-l vedea,
Oile oprea
De mi se-odihnea,
Ciobanii-adormea.
Şi cînd se gîndea,
O oiţă sta,
Iarba nu păştea,
La umbră nu sta,
Mereu se-nvîrtea,
Într-una zbiera,
Ochii-i lăcrăma.
Baciu o vedea,
Pe ea o prindea
Şi mi-o întreba :
— Oiţă, ce-ai ?
Cum eşti, nu erai !
Guriţa nu-ţi tace,
Iarba nu-ţi mai place,
Foame nu-ţi mai vine,
Ori nu-ţi este bine
Să umblii cu mine ?
Oiţa-auzea,
Cu glas răspundea :
— Măi, dragă stăpîne,
De m-asculţi pe mine,
Iarba mie-mi place,
Foame mi se face ;
De trei zile-ncoace
Un semn mi se face.
Copiii de mocani,
Măre, au pornit
De s-au sfătuit,
Şi mi s-au vorbit,
Cînd om fi la munte,
Pe plaiuri tăcute,
Către-apus de soare,
Să mi te omoare.
Cînd vînt-o sufla,
Apa o închega,

Ei te-or ucidea.
— Tu, oiţa mea,
Dacă ai văzut,
Semn de s-a făcut,
Şi de-ai auzit
Că ei au vorbit,
Cei trei ciobani,
Toţi fii de mocani.
De ei am uitat
Şi nu au aflat
Că oile au fugit,
Cîinii i-am hrănit,
Pe ei i-am plătit.
Dar tu să le spui
Ca să mă îngroape
La vale-ntre ape.
Şi la cap să-mi puie
Fluierul de soc,
Mult zice cu foc !
Fluierul de fag,
Mult zice cu drag !
Fluierul de os,
Mult zice duios !
Cînd vîntu-o bătea,
Ele vor cînta,
Vă veţi aduna,
Pe mine m-aţi plîngea.
Cum el îi vorbea,
Aşa se-ntîmpla.
Că cei trei ciobani,
Toţi fii de mocani,
Cînd a înserat,
Pe el că l-a luat,
Pe el l-a culcat
Şi l-au îngropat
Colo între ape,
Unde vîntul bate.
Cînd vîntul bătea,
Fluierul cînta
C-o adîncă jale,
Pînă-n jos de vale.
Oile veneau,
Cîinii ce lătrau,
Cu toţii îl plîngeau.

46

Gheorghe, Gheorghe, frate Gheorghe

Foaie verde de-un lipan,
Nu ştiu, an or în ăl an,
Cam pe deal, pe după deal,
Trece-un voinic ortoman,
Călare pe-un cal bălan.
— Bună ziua, codrule !
— Mulţumesc, voinicule !
— Codre, codre, frate codre,
În tine, dragă, m-am născut,
Şi-n tine, dragă, am crescut,
Şi-aşa trist nu te-am văzut,
Aşa trist şi necăjit,
Cu crengile la pămînt.
Frunzuliţă de-o lalea,
Iară codru-i răspundea :
— Stătuşi, voinic, mă-ntrebaşi,
Adevărul da-ţi-l-aş :
Cum eu, frate, trist n-aş fi ?
Căci pe ieri, pe-alaltăieri,
Prin mine, drag-a trecut,
Un arap negru buzat,
Negru, negru şi ciudat,
Ce avea coarne în cap,
Ca ăle de drac,
De, cînd te uitai la el,
Mi te cuprindeau fiori.
Cu trei sangeri de robi legaţi.
În sangirul dinainte,
Tot neveste tinerele,
De le curge ţîţa-n sîn
Şi copilaşii le plîng ;
În sangirul din mijloc,
Băieţi de-ăi tinerei,
De le iese mustaţa
Şi-acum li-e dragă viaţa ;
În sangirul de pe urmă,
Fete mari cu bani pe cap,
Le-a luat harapu de drag
Şi pe mica Roşculiţă,
Ibovnica ta, Gheorghiţă.

Gheorghe, cum îl auzea,
El la cal că se ducea
Şi către cal că zicea :
— Calule, căluţul meu,
Ţine-mi-te-ar Dumnezeu !
Poţi tu mie ca să-mi ţii,
Fir de iarbă nemîncat,
Pic de apă negustat,
La război ca să mă bat ?
Iară calu-i răspundea :
— Gheorghe, Gheorghe, frate Gheorghe,
Am servit pe moşul tău,
Şi-am servit pe tatăl tău.
Dar acum, cal bătrîn,
La război cum n-o să ţin ?
Gheorghe cum îl auzea,
El pe cal încăleca,
Sărea ici, sărea colea,
Şapte dealuri şi-o vîlcea,
Pe arap că-l ajungea
Şi către el că zicea :
— Bată-te,-arap, legea,
Ce cauţi tu cu mîndra mea ?
Te-ai gîndit, te-ai socotit,
Că Gheorghiţă a murit ?
Bat-te, arap, legea,
Din trei, tu-ţi vei alegea :
În săbii să ne tăiem,
În suliţi să ne lovim,
Sau la luptă să ne luptăm ?
Dar arapu-i răspundea :
— Ba, la luptă, că-i mai dreaptă,
Nu-i ca sabia spurcată
Şi suliţa-nveninată.
Ei la luptă se luară,
Zi de vară, pînă-n seară.
Iar pe seară-au obosit
Şi Gheorghiţă mi-a grăit
Şi drăguţei i-a zîmbit :
— Dragă Roşculiţa mea,
Adă-mi cu guriţa ta
Apă puţină a bea,
Să-mi răcoresc inima.
Roşculiţa-i aducea,
Şi Gheorghe pe loc o bea,

Mare putere prindea,
Pe arap de gît îl lua,
În pămînt că mi-l băga
Şi capul îi reteza,
Şi către arap zicea :
— Bată-te, arape, legea,
Ce-ai cătat cu mîndra mea ?
Ai gîndit, ai socotit
Că Gheorghiţă a murit ?
Pe mîndruţa el o lua
Şi cu lumea după ea,
În codru se întorcea.
Iar codrul mulţumitor
C-a scăpat acest popor,
Ierburile şi-a înverzit,
Şi-a fost tare mulţumit.
Frunzele şi-a legănat,
Pe voinic l-a sărutat.

47

Gruia şi tatăl său Novac

Mîndru-i ceriu, sfîntu soare
Strălucea a sărbătoare,
Iar sub umbra unui fag
Şedea Gruia cu Novac.
Gruia se cam cugeta,
Iar Novac îi cuvînta :
— Gruia, Gruia, fătul meu,
Foarte-i rău năravul tău !
Cu beţii te-nsoţeşti,
Cu tîlharii te-nsfăteşti
Şi nimica nu lucrezi,
Numai ziua o prăpezi.
Lasă-te de toate acele,
Că astea-s foarte rele.
Că zău şi capul ţi-l mîncă,
Ori şezi în temniţă-adîncă.
Gruia toate le-a ascultat
Şi şedea greu supărat.
Iar Novac că i-a grăit :
— Ori ţi-i dor de pribegit,
Doară de căsătorit.

— Nu mi-i dor de însurat,
Ci mi-e dor de Țarigrad,
Că prin țări am mai umblat,
În Țarigrad n-am călcat.
Și bătrînul îi grăia
Și-n necaz se jeluia :
— De-o fi bine, de-o fi rău,
Fă după cuvîntul meu,
Să nu faci de capul tău.
Lasă-te de pribegie,
Să nu-mi pui tu vina mie,
Că tu poți încăleca,
Țarigradul a-l cerca,
Multe buți a deșerta
Și de moarte-a-te-nhăța.
Apoi turcii te vor ști,
Peste tine-or năvăli,
La-nchisoare te-or băga
Și ca nodul te-or lega,
Tot cu sfoară de mătasă,
Ca și mîna ta de groasă.
Vei ședea ani tinerei,
Singur în fundul temniței,
Colo la țărmul mării,
Unde-și bagă turcii robii.
Gruia la astea a tăcut,
Dar nimica n-a crezut.
Pe al său tată nu l-a ascultat,
Ci trei cai și-a înșelat :
Unu-i negru, că-i arap,
Altu-i cu stemă pe cap,
Iar al treilea e cam sur
Și plătește-o țară singur.
El pe suru se gătește
Și-l încoardă sprintenește.
— Bun noroc, tu, tată dulce ?
Și făcîndu-și sfînta cruce,
S-opinti ca la zburat,
Și-ndărăt nu s-a uitat.
Tot a mers, n-a mai cinat,
Mîne pe prînz la Țarigrad.
— Gruia-al meu, Novac a zis,
Îmi făcuși vorba de rîs.
Lasă, numai, vei păți,
Cînd cu turcii te-i întîlni.

Gruia intră-n Ţarigrad
Şi de-a lungu l-a luat,
Şi la cornu piaţului,
La birtu-mpăratului,
Unde-a fost vinu bun,
Birtăşiţa de român.
Ochii săi îi trăgăna
Şi pe uşă el tuna,
Apoi fruntea şi-o-ncreţea,
Către Ana-aşa grăia :
— Tu, Aniţă, birtăşiţă,
Adu-mi vinu cu vadra.
Birtăşiţa-atunci i-a dat
Vin tot pe nemăsurat.
Dar nu-l bea, precum se bea,
Fundu-o-dată-l întorcea,
Bea de trei zile deplin
Şi beu trei buţi de vin,
Şi-o butonă de vinăraş
Dintr-o-dată a tras,
Nici pe fund n-a mai rămas.
Şi mîncă o vacă grasă,
Dar n-a pus un ban pe masă.
Cînd Aniţa bani cerea,
Se făcea că n-o pricepea.
Palma, pumnu şi-mprejur
Peste faţă o lovea,
Sîngele de-i izbucnea.
Birtăşiţa se mînia,
Haină albă lepăda
Şi-n neagră se-mbrăca,
La împăratu alerga.
Cînd în casă a intrat,
Împăratu a-ntrebat :
— Ce-i, Aniţo, birtăşiţă,
Că azi trei ani s-au împlinit,
Tu de cînd n-ai mai venit ?
— Înălţate împărate,
Mi se face nedreptate.
Poate-i de la Dumnezeu,
Că a picat în birtu meu
Un voinic ardelenesc
Cu clăbăţ sălegenesc,
În veşminte româneşti,
Cu trei cai moldoveneşti.

Bea de trei zile deplin
Şi beu trei buţi de vin,
Şi-o butonă de vinăraş
Dintr-o dată a tras,
Nici pe fund n-a mai rămas.
Şi mîncă o vacă grasă,
Dar n-a pus un ban pe masă.
Cînd de bani eu am grăit,
Peste faţă m-a lovit.
Împăratu se mira,
Păru de frică-i tremura
Şi-apoi puse întrebare :
— Dară ce făptură are ?
— Nici nu-i nalt, dar nu-i nici gros,
Cum e omu mai frumos ;
Dar voinicu e osos
Cum te prinde, cum pici jos.
E cam negru, roşcovan,
Cugeţi că-i un căpitan.
Cînd se uită pe sub gene,
Lumea de el cît se teme.
De trei palme-i lat la frunte
Şi nu prea vorbeşte multe.
Pe din sus de gurişoară
Are mîndră mustăcioară,
Şi din şele în călcîie,
Încălţăminte de Anglie.
Are în clăbaţ o piatră,
De-a ajunge ţara-ntreagă.
— Tu, Aniţă, birtăşiţă,
Eu de-aici nu te-oi lăsa,
Pînă tu nu vei jura
Că nu-i spui că-s acasă,
Că-n mînie maţele-ţi varsă.
Că acela-i mare drac,
El e Gruia lui Novac,
Corbii de l-ar fi mîncat,
Că nimica n-a lucrat,
De trei ori ţara-a prădat.
Du-te-acasă şi-i dă vin,
Pune-i vasul cum stă plin.
Dă-i tu tot ce va pofti
Şi de bani nu-i pomeni,
Că eu toate le-oi plăti.

Şi de-l poţi tu îmbăta,
Turcii să-l poată lega,
Dar frumos vei căpăta.
— Înălţate împărate,
Nu mai pot după dreptate.
Birtăşiţa cînd ieşea,
Către casă propăşea
Şi în birt cînd se băga,
Gruia îndată o-ntreba :
— Unde-ai fost, mîţă bătrînă ?
— În vecini după lumină.
— Fie-ţi scroafă mumă-ta,
Caut că eşti de legea mea,
Dar ştii tu ce-ar fi a ta :
Pumnu sau spătuţa mea.
Şezi acasă, nu umbla,
Şi dă-mi vin tu de a bea.
Ana vin îi aducea,
Voie bună îi făcea,
Dar el bea vin pipărat
Şi-n curînd pica de beat
Şi pe jos s-a tăvălit
Şi ca mort a adormit.
Turcii cînd au auzit,
Cum că Gruia-i adormit,
Ca în turmă se strîngea,
Cît pe-afară nu-ncăpea.
Dar cei ce-nlăuntru intra,
Stau şi numai se uita,
Că, zău, ei nu cuteza
De Gruiţă-a se-apuca.
Cînd veni un turc bătrîn,
Cu o barbă de păgîn,
C-un turban aşa de scund
Şi cu cioareci rupţi în fund,
Către soţi el se-ntorcea
Şi-n mînie le zicea :
— Turcilor, nebunilor,
Sărăcia-i vorbă multă,
Haină lungă, minte scurtă.
Dar ce staţi de cugetaţi ?
Dar ce staţi de nu-l legaţi ?
Nu-i deştept, dar nu-i nici beat,
Cum îi mai bun de legat.
Turcii-atunci se apucară
Şi pe Gruia îl legară

C-o funie de mătasă,
Împletită-n trei şi-n şească,
Ca şi mîna-n cot de groasă,
Şi c-o funie de fuior,
Ca fluieru la picior.
Cînd cu funia-l lega,
Gruia că se deştepta,
Se-ntindea şi mai căsca,
Funiile se despica.
Numai aceea de mătasă
Toată-ntreagă mai rămasă,
Căci aşa l-a blestemat
Tată-său cel supărat,
Pentru că nu l-a ascultat.
— Turcilor, boierilor,
Dezlegaţi-mă un pic
Că mai am un lucru mic ;
Să bag mîna în buzunar,
Să scot pană, călimari,
Şi-i să-i scriu lui tata carte
Că-s aicea din departe,
Că Gruiţă-i-nchisoare
Şi azi, mîine, el că moare.
Dară turcii se făcea
Cum că ei nu-l pricepea,
Dar, zău, ei nu cuteza,
Că de Gruia va scăpa,
Nu-l mai pot ei căpăta.
Şi pe Gruia că l-au dus
Ca pe băşică pe sus,
Acolo la ţărmul mării,
Unde-şi bagă turcii robii,
Unde-i gîrla împlîntată,
Unde-i ţeapa cîştigată.
Apoi ei îl dezlega
Şi în fiere îl băga,
Tot în fiere pînă-n şele,
Tot în pante pînă-n spate,
Tot în lanţ pînă-n grumaz.
Şapte ani au şi trecut,
De fiu Novac n-a ştiut.
— Hei, tu, sînge de păgîn,
Ce-ai făcut cu-al meu fecior,
Nu mai pot s-aştept de dor.
Apoi el a fost avut
Un corb mîndru şi plăcut.

Gruia de cînd fu mai mic,
Corbu cam vorbea un pic.
— Pasăre, pasăre neagră,
Du-te, zboară lumea-ntreagă,
Să-mi spui veste de fecior,
Că de dorul lui eu mor.
De-ai făcut tu cuiva bine,
Să faci tu azi şi cu mine.
Şapte ani s-au împlinit
Cînd de el n-am auzit.
Nu ştiu-n ţeapă-i împlîntat,
Ori în temniţă-i băgat.
Nu ştiu-n apă-i înecat,
Ori în prăpăstii-aruncat.
Novac corbul şi-a mînat,
Corbu-n aer a zburat
Şi de Gruia n-a mai dat.
Cînd a ajuns a opta ţară,
De ostenit era să piară.
Se punea să odihnească,
Se punea să mai ciulească,
Cînd şi cînd să mai croncănească.
Cînd zbura el cam pe sus,
Despre Gruia nu i-a spus ;
Cînd zbura el mai pe jos,
Despre Gruia veste-a scos,
Că pe-o casă croncănea
Şi Gruiţa-l auzea
Şi din temniţă-i grăia :
— Dar ce dor că te-a luat,
Tu la mine de-ai zburat ?
Doară ochii vrei să-mi mînci,
Doară faţa să mi-o strici,
Doară ştii că-s de pierit,
Şapte ţări de ai venit.
Corbu-atuncea că i-a spus :
— Gruia,-aicea nu m-am pus,
Nici ca ochii să ţi-i mînc,
Nici ca faţa să ţi-o stric,
Ci mă mînă tatăl tău,
Să caut pe Gruia-al său.
Şapte ani de s-a-mplinit,
De tine n-a auzit.
— Corbule, tu, fătul meu,
Să-ţi ajute Dumnezeu !

De-ai făcut tu cîndva bine,
Fă acuma și cu mine.
Cînd de-aicea oi scăpa,
Cu sînge te-oi adăpa,
Cu carne te-oi sătura.
Zboară tu-n cănțălărie,
Adu-mi foaie de hîrtie.
Corbu atuncea zbura
Și hîrtie-i căuta,
Și-n temniță i-o băga.
Gruia prinse ca să scrie,
Căci mai simte bucurie.
Și c-o pană din mănunchi
Puse hîrtia pe genunchi.
Scrise-n mijloc tot necazuri,
Dar mînia pe de-alături.
Apoi cele cornurele
Le-a umplut de lăcrămele.
— Corbule, tu fătul meu
Să te duci la tată-meu,
S-ajungi pe apus de soare
Și să-i spui că Gruia moare ;
Căci poimîine,-n prînzul mare,
Mă vor scoate la perzare.
Dar Novac se necăjea,
Ca și pruncu mic plîngea
Și se lăsa de-a cina,
Și se gătea de-a pleca,
Și afară el ieșea
Și-n grădină că pășea.
Scoate calul minunat,
În mătasă îmbrăcat
Și cu ciucuri de argint,
Cum n-a mai fost pe pămînt.
Și se-ncinse cu o spată,
De cinci degete de lată,
Și cu una ce-i de șider,
Că străbate și prin fier.
Una-i trebuie pentru el,
Alta-i pentru feciorel.
Și Novac atunci mergea,
El cu vîntu se-ntrecea
Și atunci el cînd mergea,
Ca o pasăre fugea.
Tot parcă se prăpădea,
De loc nu se mai vedea.

Cînd văzu o mînăstire,
Îi căzu lui ceva-n fire
Şi-n lăuntru se băga,
Pe călugări îi scula.
Dară ei se spăimînta
Şi să intre nu-l lăsa.
— Alelei, tu, moş Novace,
Dar ce vrei tu a ne face ?
Vrei tu să ne prăpădeşti,
Mînăstirea să jefuieşti ?
— Nu vreu să vă prăpădesc,
Mînăstirea să jefuiesc,
Ci-mi daţi port călugăresc,
Că am să călătoresc.
Iacă azi la Ţarigrad
Am o treabă la-mpărat
Şi nu vreau să mă cunoască,
Ci să ţiu cu lumea proastă.
Călugării descuiară,
Pe Novac întîmpinară
Şi-n veşminte-l îmbrăcară,
În port călugăresc
Şi-arunca cel românesc.
Dar şerparu l-a luat,
Că-i cu galbeni îndesat.
Şi cu armele gătat
În minut s-a depărtat.
— Rămîneţi cu Dumnezeu,
Că eu cat feciorul meu.
Cînd, în ţara cea turcească,
Vede-o năpastă drăcească.
General împărătesc
Lui Novac în cale-i a stat
C-un paloş lung şi lat
Şi-atuncea i-a strigat :
— Măi, să ştii că eu am jurat
Că pe cine-oi întîlni,
În minut l-oi prăpădi.
Să te văd, măi jugă neagră,
De-ai aflat în lumea întreagă
Cine ştie bătaia-ncepe
Şi-apoi la fier se pricepe.
Dar Novac atunci grăia,
Se făcea a se jeluia :
— Turcule, mă lasă-n pace

Că-s preot, nu știu a mă bate,
Și-am o cale cam departe.
Eu știu numai a cînta,
Către cer a mă ruga.
Adă paloșul la mine,
Că ți-oi spune de-i de tine.
Turcu tare să rîdea,
Paloșul îl întindea,
Iar Novac că mi-l primea.
Mînios așa-i grăia :
— Alelei, tu turc cîinesc,
Știre-ai că-s fiu românesc ?
Ești pe mîna lui Novac,
Și Novac e mare drac.
Nu-i călugăr de-al sfințit,
Ci e omul cel pățit.
Și cu paloșu i-a dat,
Capu de i-a retezat,
Pe urmă-n drum l-a lăsat.
Novac merge pe-așa cale
Și-ajunge la prînzu mare.
În cetatea Țarigrad,
De divan a întrebat.
Și-auzea că sfat se ține
Să-l piarză pe Gruia mîine.
Apoi divanu-a căutat.
Înlăuntru cînd a intrat,
Peste șapte turci a dat,
Pentru Gruia ținînd sfat.
— Bună ziua, măi boieri,
Auzii o veste ieri,
C-aveți pe unu de pierit,
Vreau să moară spovedit.
— Dar ce vrei tu, jugă neagră,
Ori viața nu ți-i dragă ?
Du-te-ți caută de treabă.
— Știre-aș da azi turcilor,
Că porunci s-au dat călugărilor,
Ca să umble tot prin țară,
Să nu lase ca să piară
Vreun creștin nespovedit,
Poate-i vrednic de pierit,
Căci e viță de Novac
Și fu-n țară mare drac.
În viață n-a lucrat,
Numai țara a prădat.

De l-aţi scoate, bine-aţi face,
Că l-aş învăţa la carte.
Şi de-a fi cam tinerel,
Vă dau galbeni mulţi pe el,
Ca să-l fac diaconel.
Eu vă rog pe Dumnezeu !
— Ba, că-i hoţ ca tată-său.
— Vai, de nu-l veţi prăpădi,
Galbeni mulţi voi dărui.
— Ba, nu-i vrenic de-a iubi.
Şi Novac se turbura,
Din divan el se-ntorcea,
Şi pe dată-ncăleca
Şi la temniţă-alerga.
Cum Novac s-a depărtat,
Un turc mititel de stat,
Dar al dracului la sfat,
Către soţi a cuvîntat :
— Turcilor, nebunilor,
Nu pricepeţi voi nimic !
Nu-i călugăr, ci-i voinic ;
Hainele-s călugăreşti,
Dar vorbele-s novăceşti.
Turcii-atuncea se lua,
După Novac alerga,
Dar Novac se ştie apăra.
În şerpar mîna-şi băga,
Galbeni mulţi le arunca.
Turcii-ncep acum a strînge,
Nu se lăsa de-a-l ajunge.
Cînd Novac temniţa-a aflat,
Temniţa cît s-a crăpat.
Şi cu spada cea de şider
A tăiat, de-a dat de fier.
Şi pe Gruia-afar' l-a scos,
Şi-arunca fiarele jos.
Altă spadă lui i-a dat
Şi aşa a cuvîntat :
— Gruia, Gruia, fătul meu,
Uită-te la tatăl tău
Şi prăpăde turculeţii
Că nu-s vrenici nici de-un preţ.
Tu la margini ţine-te
Şi la mijloc lasă-mă,
Căci de cînd eşti în şerbie,
Ai pierdut şi din tărie,

Dă, dar, tată, ca şi mine.
Gruia stă într-un picior,
Taie turci ca la bujor.
Pîn'sta bine pe-amîndouă,
A tăiat o sută-n două.
Cînd se răzima-n călcîie,
Turcii zac peste o mie.
Novac merge în picioare,
Culca turcii-n rotogoale.
Şi pe urmă a plecat,
El pe Gruia l-a scăpat.
Într-un ceas şi jumătate
Nu avea pe cine bate.

48

Badiu

La poartă la Ţarigrad
Şi pe Dunăre, pe vad,
Mi se vede un caic
Cu aur împodobit,
Cu postav verde învelit,
Cum n-am văzut de cînd sînt.
Şi-mi venea, vere, venea,
Încărcat de turci era.
Dunărea mi-o cerceta,
Tot din pistoale-mi pomnea
Şi de Badiu întreba,
Şi la mal că mi-l trăgea,
De nişte fete că-mi da.
Nişte fete dunărence,
Ca fetele de oltence
Şi la ele că-mi mergea
Din gură că le vorbea :
— Fetelor, Budencilor,
Şi mai mari siretelor,
Noi de-o vorbă vă-ntrebăm
Şi pe urmă vă lăsăm.
De ne-aţi spune, măre, drept,
Răsări-v-ar flori în piept.
Pînzele să se albească,
Ca coala de hîrtie,
Cînd o iei din prăvălie.
Iar de nu ni-aţi spune drept,

Pînzele să se cernească,
Ca rasa călugărească.
Nu cumva n-aţi auzit
De Badiu cîrciumaru
Care ziua cîrşmăreşte,
Iar noaptea măcelăreşte ?
Şi iar verde de smicea,
Dar fetele răspundea :
— Badiu este-n sat la noi,
Dar e negustor de boi.
El cu boi negustoreşte.
Uite, vedeţi, sus pe deal
Casa mare sus pe mal ?
Aia-i casa Badiului,
Badiului, cîrşmarului.
Cînd turcii îmi auzea,
Tot din caic că-mi sărea
Şi spre Badiu că-mi pornea,
Şi la uşă că-mi bătea.
Băduleasa că-mi ieşea,
Bună ziua ei că-i da
Şi de Badiu o-ntreba :
— Badiu meu nu e acasă,
Eu l-am aşteptat la masă,
Şi e Badiu dus la vie,
Trimit copiii să vie.
Poate-o fi Badiu la lemne,
Trimit copiii să-l cheme.
Dar un turc mai uscăciu,
Fir-ar-al dracului viu,
Cu picioru-n uşă da,
Uşa-n două se făcea,
La Badiu că intra.
Ei pe Badiu mi-l găsea,
Mi-l găsea lungit în pat,
C-a venit aseară beat.
Cu paloşu la picioare,
Cine-o intra la el moare.
Însă turcii ce-mi făcea ?
Casa că mi-o-nconjura
Şi pe Badiu mi-l prindea,
Cu funia mi-l lega,
C-o funie de mătasă,
Împletită-n cinci şi-n şasă,
Să-i fie tare la coasă.
Şi din gură-l judeca :

— Badiule, cîrşmarule,
De turci măcelarule,
De noi tu să nu ai teamă,
Să ne spui de bună seamă,
Cîte capete-ai tăiat
Tot din turci din Ţarigrad ?
Dară Badiu se trezea,
Pe Băduleasa-o chema
Şi din gură-aşa-i vorbea :
— Badeo, Băduleasa mea,
Scoate aur cu poala
Şi galbeni cu sfredela !
Poate turcii m-or lăsa.
Băduleasa că-mi scotea,
Dar turcii nu se uita
Şi pe Badiu mi-l strîngea
Tot mereu cu funia.
Băduleasa că-mi plîngea
Şi de turci mi se ruga,
Lui Badiu drumu să-i dea.
Însă turcii nici gîndea,
Iar Badiu ce-mi făcea ?
Bădulesei că-i spunea :
— Badea, Băduleasa mea,
Îmbracă-te de mireasă
Cu straie de crîşmăreasă.
Că doar turcii te-or vedea,
Pe mine m-or dezlega.
Băduleasa se-mbrăca,
Dar turcii nu se uita
Şi mai tare mi-l strîngea.
Bădiuleasa ce-mi făcea ?
Ea de-acasă că-mi pleca
La frate-său Nicolcea
Şi pe el că mi-l găsea.
El bea şi se chefuia,
Băduleasa că-i zicea :
— Tu bei şi te chefuieşti
La Badiu nu te gîndeşti !
Că Badiu este legat
Şi de undrea atîrnat.
Nicolcea cum auzea,
Din gură aşa-i grăia :
— Badeo, Bădiuleasa mea,
Mergi acas' cum ai putea,
Scoate vin c-o polomea,

Scoate țuică cu vadra,
Dă-le turcilor să bea
Și să bea cît or putea,
Pînă cînd s-or îmbăta.
Băduleasa că-mi pleca,
Acasă că-mi ajungea,
Vin din pivniță scotea
Și da turcilor să bea,
Pînă cînd se însera.
Iar Nicolcea că-mi venea,
Din pistoale tot pomnea.
Iară turcii întreba :
— Ce stricat este cela ?
Băduleasa li-i răspundea :
— Ala-i negustor de boi
Și trage-n gazdă la noi.
Iar Nicolcea că-mi sosea,
Drept la Badiu se ducea
Și din lanț îl dezlega,
Și pe turci că mi-i prindea,
Și-i tăia, vere, tăia,
Pînă seara-i termina.
Grămadă-n curte făcea
Și foc la casă că-i da,
Și din gură că-mi striga :
— Săriți, că-mi ard casele
Și topesc unturile !

49

Zbancă

În desiș, la teiu-nalt,
Șade Zbancă răzemat,
Nedormit și nemîncat,
Amărît și supărat
Că ortacii l-au lăsat.
Numai murgul lui zglobiu
Nechează și trage-n frîu.
Nechează și bate-n loc,
Iar Zbancă-mi șade la foc,
La un foc mic de pîrpale
Și numără la parale.
Și mereu toarnă-n chimir
Ca să plătească de bir.

Dar deodată se oprește,
Căci un galben îi lipsește.
Cînd focul se potolea,
Zbancă-n sus se ridica,
Pistoalele își stringea
Și la disagă mergea,
O ploșchiță îmi scotea,
O ploșchiță mititea,
De cinci vedre și-o oca,
Și la gură o ducea,
Și-mi bea vîrtos din ea.
Și-nchina, vere,-nchina,
Și pe murg îl săruta,
Și în scări se ridica,
Și în codri rătăcea.
Murgu mereu necheza
Și Zbancă se supăra,
Și-n scări tare îl strîngea,
Și din gură-i cuvînta :
— Murgule, de cînd te-am luat,
Pe min' nu m-ai supărat.
Căci te-am luat din herghelie,
Să te am de haiducie.
Și acum văd că ți-e greu
Să mai mergi unde-ți zic eu.
Și mîncare eu ți-am dat,
Și la timp te-am adăpat,
Și acum poate ți-e dor
Să bei apă din izvor.
— Nu mi-e greu trupșorul tău,
Dar mi-e greu năravul tău,
Căci prin cîte sate treci,
Pe mine de gard mă legi,
'Mi dai grăunțe stelele
Și-mi dai fîn nuielele.
Toți cîinii în sat mă latră,
Pe tine potera te cată.
Acum e la Valea Rea,
Cîznește la gazda ta,
Și-o cîznește de trei zile,
Ca să te spună pe tine.
— Gazdă, găzduleana mea,
Țin-te bine, nu mă da,
Că ți-oi croi de-o malotea
Cu florile cît palma,
De s-o minuna lumea.

Că de cînd mama m-a făcut,
Soarele nu l-am văzut,
Din codru n-am mai ieşit,
Ci mereu am haiducit.
Am luat bani de la bogaţi,
Şi-am împărţit la săraci.
Am luat de la pîrcălabi,
Şi am dat la oameni slabi.
Am luat bani de la ciocoi,
Şi-am dat la văduve boi.
Am scos banii din chimir,
Şi-am plătit săraci de bir.
Dar murgul se poticnea,
Zbancă-n frîu mi-l strîngea :
— Hai, murgule, hai mai tare,
Să ieşim în drumul mare,
Să mi-i scutur de parale.
Să prind vreo doi negustori,
C-am s-ajut două surori.
Murgul tare îndemna
Şi coama îi flutura.
Pe-o potecă strîmtorică,
Îmi venea o nevestică,
Cu faţa posomorîtă
Şi cu năframa cernită.
Zbancă deodată tresare,
Pune mîna la pistoale
Şi îndată mi-o opreşte :
— Cine eşti ? De unde eşti ?
Unde te călătoreşti ?
— Eu sînt de la Ursăţei
Şi merg la părinţii mei
Să-mi dea ce-o avea pe-acas'
Ca să fac un parastas.
C-am avut şi eu bărbat
Şi mi-a murit împuşcat ;
Împuşcat de-un bogătan,
La care-a slujit un an.
Dar Zbancă, cînd auzea,
Tare rău se-nfiora,
Mîna în chimir băga
Şi nevestii i-o-ntindea
Şi din gură-aşa-i zicea :
— Ţine aceşti gălbiori,
Să-ţi iei testemel cu flori.
Pe toţi să nu-i cheltuieşti

Şi la popi să nu slujeşti,
Ci copiii să ţi-i creşti.
Cît îi trăi, să-i fereşti
De curţile boiereşti.
Şi cu murgul iar pornea,
Şi mereu mi-l îndemna :
— 'Nndeamnă,-ndeamnă, murgule
Că tu ştii cărările.
Şi-ndeamnă să fii isteţ
Ca s-ajungem la Cerneţ,
Un' se face-un bîlciuleţ
De fete şi de băieţi,
Şi-ţi cumpăr un frîuleţ
Şi mie un brîuleţ.
Un brîuleţ de mătasă,
Ca pe mîna mea de groasă,
Cu el să leg negustorii,
Să le iau toţi gălbiorii.
Să dau palme la boieri
Şi să-i las fără averi.
Că de cînd eu m-am născut,
Şapte ani am slugărit,
Şi-apoi de la slugărie
Am plecat la haiducie.
Viaţa-n codru mi-am făcut
Şi acum mi s-a urît.
Am să fac la fete zestre,
Iar ţie să-ţi dau căpestre.
Să-ţi dau drumul pe cîmpii,
Peste lanuri, peste vii,
Şi apoi la drum să-mi ţii.

50

Buruleanu

Foaie verde izmă creaţă,
Cînd fu joi de dimineaţă,
Buruleanu se sculase,
Cafeaua la foc pusese,
La biserică-mi plecase,
Că greaţa de dimineaţă
E punere de viaţă.
— Părinte, sfinţia ta,

Citește-mi Vanghelia,
Ți-oi plăti osteneala.
Că greața de dimineață
E punere de viață.
Evanghelia-i citea,
Osteneala i-o plătea,
Acasă că mi-ș' pleca,
Caii la rădvan punea
Și cucoana și-o lua
Și la livezi că-mi pleca.
Oamenii s-au ostenit,
Livezile le-au cosit.
Cîte una ce-a hidit
Și pe alea le-a pocit.
La cel păr mare trăgea,
Frumoasă masă-ntindea,
El și cu cucoana.
Și ploschița că-mi avea
De-o vadră și-o polomea.
Dar ei bea și se cinstea,
Cînd ochii că-și arunca,
La o parte, cam la spate,
Cine vine și sosește ?
Căpitanul Nicolin
Ce face slujba deplin.
— Burulene, dumneata,
De mi-și bei cu cocoana,
Nu grijești la nimenea,
Hoții ici, hoții colea,
Hoții la Chitiana.
Buruleanu ce-mi făcea :
— Eu sînt pus de la Cerneț,
Cîți hoți ar fi în județ,
Să-i prind, să-i duc la Cerneț.
Iar cocoana că-i zicea :
— Burulene, dumneata,
Lasă hoții la naiba.
Blaga mea și cu a ta
S-o mîncăm cu lingura,
Să mai dăm și altora.
— Ia, taci tu, cocoana mea,
Că de mi-o vrea Dumnezeu,
Cu aurul să mă joc
Și de argint să-mi bat joc.
O lădiță că-mi avea,
Frumoase țoale scotea.

Scotea o chivără verde
Şi-mi trîntea puşca la spate.
După hoţi că-mi şi pleca,
Hoţii ici, hoţii colea,
Hoţii la Chitiana.
Colea-n vale, în bunget,
Se lovi cu hoţii-n piept.
Buruleanu ce-mi făcea ?
Puşca la ochi aşeza.
Dar arambaşa-i zicea :
— Burulene, dumneata,
Ţine bine, nu da-n mine,
Eu sînt voinic ca şi tine ;
— Dar un voinic scurt şi gros,
Cu cojocu lăţuros,
La inimă mai cîinos :
— Arambaşa, dumneata,
De ce mi-l mîngîi aşa ?
Vedea-vei ce i-oi lucra.
Puşca la ochi aşeza,
Pe Buruleanu-l lovea
La rătezul părului,
Unde-i greu voinicului.
Peste-un gros că-l dobora
Şi arambaşa-i zicea :
— Burulene, dumneata,
Ori eşti călător la Jii,
De-ai pus grosul căpătîi ?
Buruleanu ce-mi făcea ?
Mîna-n pozînar băga,
O hîrtie că-mi scotea,
La cocoană că-mi scria,
Să vie-ndată să-l ia.
Iar cocoana de-o vedea,
Se ducea şi mi-l lua
Şi din gură-aşa-i zicea :
— Burulene, dumneata,
Las' să-ţi fie rău aşa,
N-ai ascultat vorba mea :
S-o mîncăm cu lingura,
Să mai dăm şi altora.

51

Dăian

Frunză verde măghiran,
Ce voinic era Dăian !
Cina seara în Arcani,
Dimineaţa în Cloşani,
De prînz era în Vulcani,
La prietenul lui Iorgovan.
Toţi masă mare întindeau,
La chef mare că porneau.
După ce se chefuiau,
Unde şi cum să pornească,
Ce boieri mari să găsească,
Ceva parale să ia,
La săraci ca să mai dea ?
Nu şezură mult de sfadă,
Şi porniră toţi în grabă
La Hîrgotu boieru,
Sau la Nae Păducelu.
La Hîrgot ei cum sosiră,
Cu el că şi isprăviră.
Căci în sfoară mi-l legară,
Gura mare că-i căscară,
De limbă că-l apucară,
Cu paloş îl ameninţară.
După aceea îl slăbiră
Şi a-l ispiti începură :
— Ioane, Hîrgoate, ne spune,
Altfel, cu tine nu-i bine.
Dă-ne ceva părăluţe,
Să ne cumpărăm hăinuţe,
Căci hainele s-au slăbit,
Disagii s-a-ngăurit,
Obelele-au putrezit
Şi frigul ne-a ofilit.
Hîrgot, măre, că vorbea
Şi tot aşa le spunea :
— Măi, Dăiane, căpitane,
Cată-n poarta casei,-n vale,
Ce-i deschisă în cărare,
La ştineapul cu ţîţîni,
Că-i o oală de Joi-Mari,
Plină de galbeni mari.

Iorgovan că se ducea,
Ulceaua că mi-o scotea
Şi galbenii că-i lua,
La Dăian îi aducea.
Apoi Dăian cînd vedea,
Îndată se-nfuria,
Cuţit de la brîu scotea,
Către Hîrgot îl îndrepta,
La beregată îl punea,
Pe urmă mi-l întreba :
— Măi Hîrgoate, măi fîrtate,
Scoate paralele toate,
Că paralele de nu scoţi,
Te-njunghii la beregheţi.
Soţioara-i că vedea,
Către Dăian se ruga :
— Căpitane Dăiane,
Îndură-te şi de noi,
Că-ţi dăm ceea ce vrei.
Haideţi cu mine-n pivniţă
Că-ţi dau galbeni o postăviţă.
Iorgovan se ducea,
Banii că el îi scotea
Şi în sac că îi golea,
Pe cai îl ridica,
Apoi la Dăian venea.
Însă Dăian ce făcea ?
Pe Hîrgot mi-l sgîndărea,
Cu nevasta mi-l lega.
Mîinile-ntre uşi strîngea
Şi cu glas tare întreba :
— Spune-ne, Hîrgote, hoţ,
Spune, ne dai banii toţi ?
Că pînă mîine dimineaţă
Voi nu mai sînteţi în viaţă.
Hîrgot din ochi lăcrăma
Şi de la inimă ofta,
Dimpreună cu soţia,
Şi de Dăian se ruga :
— Frate, frate, căpitane,
Lasă-mă că-ţi dau parale.
Trei hambare de argint,
Zece oca de aur.
Asta-i tot ce era al meu,
Ci de acum e tot al tău.
Dăian cum auzea,

Pe amîndoi îi slobozea,
Paralele le lua,
Sus pe cai că le punea,
Dar tot nu se mulţumea !
— Măi Hîrgoate, măi boier,
Te văd că eşti moşier.
Eu tot nu mă mulţumesc
Şi iată ce mai voiesc :
Stersura, muierea ta,
Ea cu mine va mergea.
Şi de undeva departe
Ţi-o trimit acasă, frate,
Că sînt coaste foarte multe
Şi trebuie să m-ajute.
Dăian calu-ncăleca,
Pe coastă în sus pleca,
Cu haiducii după el,
Cu muierea lui Hîrgot
Şi cu paralele cu tot.
Nu se ştie und' s-a dus,
C-a luat-o pe plai în sus.
Şi nu ştiu ce-o fi făcut,
Că Stersura lui Hîrgot
Acasă n-a mai venit.
Dară Hîrgot văzînd bine
Că muierea nu-i mai vine,
S-a pus de s-a omorît,
Că foarte rău i-a părut.
Că i-a fost ca o zînă,
Era veselă şi bună.
Şi către cine zîmbea,
Doamne, iute-l fermeca.

52

Voicu

Voicu ici, Voicu colea,
Voicu la Podgoria,
La sora-sa Lisandra.
Voicu bea şi chefuia,
Jandarmii-l înconjura,
Lisandra îi mai spunea :

— Bea, Voicule, nu prea bea,
Că jandarmii te-a-nconjurat
Şi de-aicea pleci legat.
Însă Voicu răspundea :
— Doar jandarmu nu-i de fier,
Să nu intre glonţu-n el.
Jandarmii cum auzea,
Pe Voicu mi-l soma
Şi Voicu nu se preda,
Jandarmii în el trăgea,
Nici un glonţ nu nimerea.
Voicu, măi, cînd auzea,
Ca un leu se repezea,
Proaşcă înainte-i făcea,
Pe jandarmi îi împuşca,
Pe cal negru încăleca,
La codru, măi, că pleca
Şi colo pe cin' vedea ?
Păunaşu codrilor,
Spaima poteraşilor,
Drăguţa haiducilor
Şi fiica geambaşilor.
Păunaşu încăleca
Şi cu Voicu, măi, pleca,
După pradă s-arunca,
Din pădure nu ieşea,
Jandarmii în ei trăgea,
Pe amîndoi îi nimerea,
La pămînt îi culca.
Capul, măi, că le tăia
Şi-n Bucureşti le trimetea.

53

Budac

Foaie verde foi mărunte,
Vine Budac de la munte,
Intră la sor-sa-n curte,
Din curte intră în casă
Şi se aşează drept la masă,
Şi din gură cuvîntează :
— Bună seara, sora noastră !

— Mulţumesc foarte frumos !
De unde vii şi unde-ai fost ?
— Am fost, soră,-n codru des,
Und'jandarmii nu m-au găsit.
— Du-te, frate, nu mai sta
Că jandarmii te-or afla,
Că şi aseară au fost în sat,
Tot de tine au întrebat,
Dac-am văzut pe Budac.
El atunci cînd auzea,
Arma-n mînă îşi lua
Şi pe poartă afar-ieşea,
Drept la cîrciumă mergea,
Cu flăcăii petrecea,
Cu văru-su alăturea.
Iar văru-su cel ticălos
I-a luat arma din cui jos.
Văru-su cel prăpădit,
Arma lui că i-a golit,
La jandarmi iute a fugit.
Cum la ei ajungea,
Din gură le zicea :
— Să mi-l prindă fără frică,
C-arma lui este golită.
Cînd era la doisprezece,
Gata Budac ca să plece,
Binişor să se strecoare,
Să meargă la şezătoare.
Frunză verde a mărului,
Cînd era-n capul drumului,
Jandarmii înainte-i ieşea,
Nouă focuri în el trăgea,
La pămînt el cădea
Şi groaznic se tăvălea.
Verde frunză, verde lată,
Şi-a strigat Budac o dată :
De-aş avea doi frăţiori,
Tot nu m-aş lăsa să mor.

54

Terente

Foaie verde rosmarin,
Mă dădui un pic în clin,

Mă uitai peste colin.
Pe cine, măre, zării
Printre pomi şi printre vii ?
Pe Terente cel spătos,
Ce urca la deal voios,
Pe un cal mic şi frumos,
Şi cînta un cînt duios,
De cădeau frunzele jos.
Şi pe jos cînd cădeau,
Un covor verde făceau.
Terente descăleca,
Pe covor mi se culca.
Dar bine somnu nu-l lua,
Că murgu îl deştepta
Şi din gură-i cuvînta :
— Scoal', voinice, nu mai sta,
Că te prinde potera.
Terente se deştepta,
Într-un cot se sprijinea,
La murguţ el se uita
Şi din gură-i cuvînta :
— Murgule, nu te temea,
Că Terente-i fermecat
Cu rumeguş descîntat
Şi-n apă vie muiat.
Murgu său cum auzea,
Curaj iar că îi venea.
Jos pe iarbă s-aşeza
Şi în aşteptare sta.
Terente sus se scula,
Spre răsărit se uita ;
Iată, măre, că vedea,
Potera spre el venea.
El în ea se arunca,
De două ori se-nvîrtea,
În urmă morţi rămînea,
Potera se răspîndea.
Terente murgul chema
Şi pe el încăleca,
La cîrciumă se ducea.
Dar acolo n-ajungea,
Că alţi poteraşi striga :
— Dă-te, Terente, legat
Şi cu lanţuri ferecat.
Dar el mîndru răspundea :

— Nu mă dau, de bună seamă,
Nu-s muiere cu năframă,
Ci-s voinic cu fruntea lată,
Nu mă tem de voi o ceată !
Potera cum auzea,
Drumu la gloanțe dădea,
Pe Terente mi-l lovea,
Jos la pămînt el cădea,
Sîngele din el curgea
Și-apoi sufletul și-l da !

55

Jianu

N-ați auzit de-un Jian,
De-un Jian, de un oltean,
De un hoț de căpitan,
Care umblă trei păduri
Cu doisprezece panduri,
Cu ghetele pe spate,
Cu flintele-ncărcate,
Cu pistoale înarmați,
Umblă ca niște turbați,
Seacă lumea la ficați.
El ia miei de la ciobani,
De pe la stîne cîrlani,
Armăsari de la mocani,
Fără plată, fără bani.
Și pîndește la strîmtori,
De despoaie negustori.
Și tot prinde la boieri,
De-i curăță de averi.
La greci măduva le suge,
Veneticii se-ngrozesc,
Tot la București pornesc.
La palat că se ducea
Și de el că se plîngea,
Toți dreptate cerea
La domnu, la Caragea.
Domnul dacă auzea,
Potera-n grabă aduna
Și spre Olt că o pornea.
Iar Jianu înțelegînd,
Se-ndrepta spre Olt fugind.

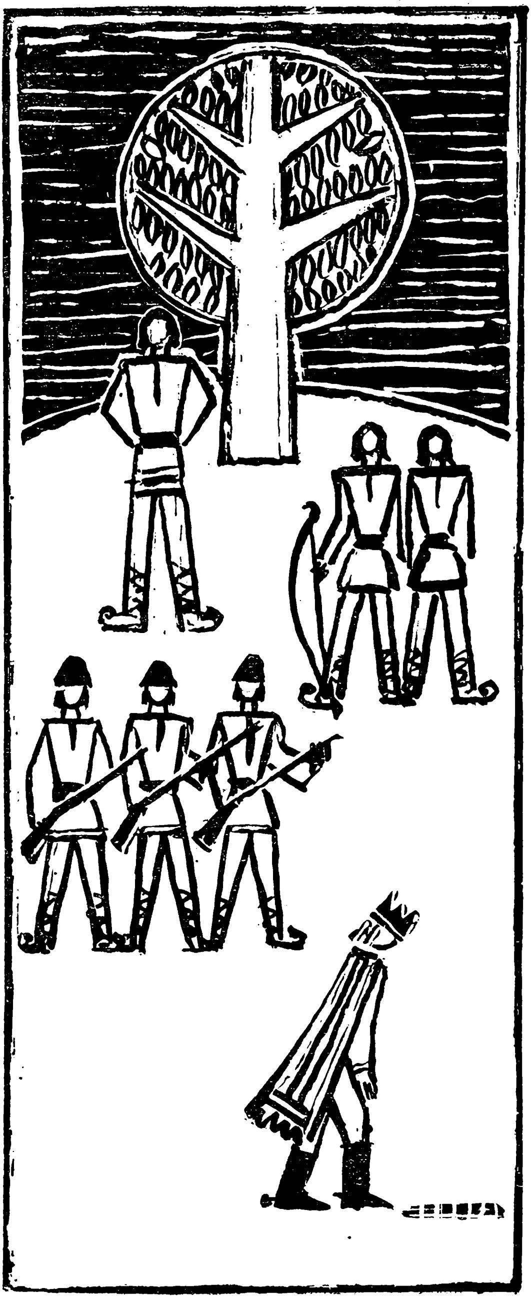
Cînd la Olt îmi ajungea,
Oltul umflat îmi era,
Că la munte a plouat,
Apele s-au revărsat.
Dacă văzu şi văzu,
Cu mîna semn că făcu,
Pe podar că îl chemă
Şi din gură îi strigă :
— Măi române, măi podar,
Trage podişca la mal,
Trage podul, măi podar,
Să trec la cel gospodar,
Că e putred de bogat,
Şi să-i iau, n-ar fi păcat
Căci el este singur cuc,
Iar eu tînăr şi haiduc.
Trage podul mai de-a drept,
Să nu-ţi dau un glonţ în piept !
Dar podarul ce făcea ?
Se făcea că n-auzea.
Că vreme multă pierdea,
Jianu se necăjea,
S-aştepte nu mai putea.
Şi se arunca înot,
Cu suflet, cu cal cu tot.
Calu-n apă se lupta,
Iar Jianu cuvînta :
— Decît să mă rog de prost,
Voi fi vrednic cum am fost
Şi-oi trece la adăpost.
Foaie verde măr creţesc,
Cînd oi sta să mă moşesc,
Mereu să mă căciulesc,
Pentru ce mai haiducesc ?

56

Radu

Sus pe dealul Grecilor,
Dealul Cîrstienilor,
La pomu mare din coastă,
Şade Radu ca-ntr-o casă
Şi-afară plouă de varsă,

Dar lui Radu nu-i mai pasă.
La tulpina fagului,
Carabina Radului.
Nu știu, goală-i sau e plină,
Bagă potera-n izină.
Dară Radu ce-mi făcea ?
Deștele-n gură băga
Și din dește fluiera ;
Ceata lui se aduna,
Și din gură le spunea :
— Să mergem la popa Stan,
Că mai are cîte-un ban
Și cîte un pui de cîrlan,
Ori aur și argint,
C-a luat de la miruit.
Ei la popă că porneau
Și pe popă mi-l găseau
C-o garoafă mititea.
Ziua bună lui că-i da :
— Bună ziua, popă Stane !
— Mulțumescu-ți, căpitane !
— Stane, vai de mumă-ta !
— Cui îi grăiești tu așa ?
— Căpitanii sînt la tîrg,
Dar eu sînt Radu din crîng.
Trei măciuci la piept că-i da,
Două-n spate sprijinea,
Preoteasa se ruga :
— Căpitane, dumneata,
Lasă-i viața, nu i-o lua.
— Căpitane Radule,
Nu-mi prăpădi zilele,
Că ți-oi da averile.
Pune mîna după ușă,
C-acolo-i o găletușă.
O găleată mititea,
De cinci vedre și-o oca.
Poate-o și fi ruginit,
Că i-am luat la miruit.
Radu acolo căta
Și găleata mi-o scotea.
În disagi că mi-o golea
Și la popă se ducea,
Cinci măciuci în piept îi da
Și în spate-i răspundea.
Preoteasa că-mi plîngea



Şi de Radu se ruga :
— Căpitane Radule,
Mai lungeşte-i zilele.
Pune mîna pe poliţă,
Că mai am o sălbuliţă,
O păstram pentru-o fetiţă.
Radu sălbuliţa lua,
În chimir că mi-o băga,
Pe popă că mi-l slăbea
Şi din gură-i cuvînta :
— Rămîi, părinte, cu bine,
Ne vedem anu de vine.
Să ne strîngi bani cu toptanu,
Să ni-i dai nouă la anu !
Că la anu care vine,
Iar mai venim pe la tine.
El pe cal încăleca
Şi la drum că îmi pornea.
Păcatele îl ajungea,
Că potera-l urmărea.
La căprar Ion se ducea,
Căprar Ion îl găzduia,
Căprărasa crîşmărea
Şi potera-l ajungea.
Pe cînd Radu petrecea,
Potera la el striga :
— Dă-te, Radule, legat,
Să nu ne bagi în păcat !
Dar Radu le răspundea :
— Nu-s muiere, nici nevastă
Ca să stau în calea voastră.
Şi mă gîndesc la păcat,
Că v-aş trînti lîngă gard.
Dar un hoţ de dorobanţ
Scoase din pungă un sfanţ
Şi-n patru că mi-l tăia,
În flintă că mi-l băga
Şi pe Radu mi-l ochia,
Drept la capul pieptului,
Unde-i greu voinicului.
Şi în Radu cînd trăgea,
La pămînt mi-l dobora,
Iară Radu că-mi striga :
— Aoleo, sîngele meu,
Ce mai curge pe pîrîu !

57

Radu lui Anghel din Greci

Foaie verde-a bobilor,
Sus pe dealul Grecilor,
Deasupra Dobreştilor,
Potera pădurilor.
Foaie verde de dovleci,
Radu lui Anghel din Greci,
Cu Soare din Ulubeşti,
Ghiocel de la Negreşti,
Hoţi ca ăştia nu găseşti !
Trei deşte-n gură băga
Şi-o dată că-mi şuiera.
Venea băieţi ca bura !
Tot băieţi, băieţi panduri,
Tîlhari neaoşi de păduri.
Groşi la ceafă,
Raşi la barbă,
Se cutremură cînd calcă.
Foaie verde viorea,
Pădurile le lăsa,
Balta-ntreagă o trecea.
Apoi, măre, că-mi sosea
Aicia-n Podgoria,
La un popă se ducea.
De bogat ce-mi era,
Şaptezeci de slugi avea,
Toate santinele sta
Şi pe popă mi-l păzea.
Să vezi, Radu ce făcea ?
El de haine se schimba,
Peste popă-n cas'intra.
— Bună seara, părinţele !
— Mulţumesc, căpitan nene !
— Ce Dumnezeu, măi părinte !
Te ştiam un om cuminte.
Ia, nu-mi mai zice căpitane,
Şi zi-mi pe nume, Răducane.
Căpitanii sînt la bîlci
Numai în ciorapi şi papuci ;
Dar eu sînt Radu din crîng.
La picioare am curele,
Tot opinci cu cătăramă,
Nu bage lumea de seamă.

Mă părinte, dumneata,
Ia fă cinste cu ceva,
Că n-au băieţii ce bea.
Popa vremea nu-mi pierdea,
Scotea vinu cu vadra,
Rachiu cu fucia,
Şi da la băieţi să bea.
Bea băieţii, nu glumea !
Radu bea, da nu prea bea
Şi la băieţi le spunea :
— Beţi, băieţi, dar nu prea beţi,
C-aveţi cale să mergeţi.
Pe lîngă popa se da,
Bani la popă îmi cerea.
Popa tot tăgăduia
Şi din gură cuvînta :
— Răducule, dumneata,
Eu mă jur pe barba mea,
De am neagră de para !
— Cată, hoţule, degrabă
C-apoi te fac om de treabă.
Şi pe popă mi-l plesnea,
Popa vremea nu-mi pierdea,
La lădiţă-mi descuia,
Cinci pungi de bani scotea.
Frumos Radu că le lua,
La geantă mi-le-aşeza.
Cînd vru Radu să pornească,
Popa-ncepu să vorbească :
— Nu-ţi fu, Radule, păcat
De banii care mi-ai luat ?
M-ai lăsat negru buştean,
Mai rău ca pe om şoiman !
— Ia, nu mai cîrti, părinte,
Că tu ai parale multe.
Ai să-nşeli lumea cu foc
Şi-ai să strîngi banii la loc,
Tot făcînd la liturghii
Pentru morţi şi pentru vii.
Ai tocat sau n-ai tocat,
Bani de la săraci ai luat.
Fie baba cît de bătrînă
Vine cu paraua-n mînă.
Mi-ai luat şi după ţesut,
Ţie parte ţi-ai făcut.
Să vezi, Radu ce făcea ?

El cu băieţii pleca,
La făgui că mergea,
Cu băieţii se cinstea.
Beau băieţii, se-mbăta,
Prin pădure se culca.
Radu singur rămînea
Şi-n flintă se rezima.
Puţintel că aţipea
Şi în vis că el visa
Că îl prindea potera.
El, frate, se deştepta,
Două palme că-şi trîntea
Şi-ncepea de a cînta :
Dintre atîţia voinici,
Rămînsei singur pe-aici ;
Dintr-o sută de becheri,
Rămînsei singur stingher,
Fără griji, fără dureri.

58

Radu

Foaie verde-a bradului,
Sus în Lazu Grecului,
Starostea haiducilor.
La fîntîna din pădure
Şade Radu mîncînd mure,
Cu carabina pe iarbă
Şi cu răchie-n vadră,
Nu ştiu-i goală ori e plină,
Bagă potera în izină.
Foaie verde micşunea,
N-avea dracu ce lucra,
Pe Radu mi-l învăţa,
De ghete se descălţa,
Cu opinci se încălţa,
Cu opinci de cireşi,
Că conducea mulţi viteji.
După ce se încălţa,
La picioare se uita.
Măre, bine, zău, că-i sta !
Trei deşte-n gură băga
Şi-ncepea a şuiera.

Tovarăşii se aduna,
Cu dînşii opt cai era,
Armele că le lua,
Cu toţi caii-ncăleca
Şi-n haiducie pleca.
Mîna la durdă punea
Şi cu durda cînd el da,
Se despica pădurea.
O lua în vale pe făget,
Ferindu-se de pichet.
La popa Stan că mergea,
De la denie mi-l lua.
La Colţani acas'mergea,
Trei măciuci în spate-i da,
Una-n piept de-l îndrepta.
Dar din gură-aşa-i grăia :
— Părinte, sfinţia-ta !
Ia vezi de ceva parale
Că n-avem de cheltuială,
C-am haiducii fără minte,
Prăpădesc la gloanţe multe.
Bagă prau cu chivăra,
Alice cu baniţa,
Rău-mi seacă inima,
Că mi-a golit geanta.
Dară popa se plîngea
Şi pe barbă se freca,
Că n-are nici o para.
Radu atunci ce făcea ?
O funie că scotea
Şi pe popă mi-l lega,
De grindă îl spînzura
Şi bani într-una cerea.
Dară popa ce făcea ?
De moarte se speria
Şi lui Radu că-i zicea :
— Căpitane, dumneata,
Mai slobozeşte-mă niţel
Ca să-ţi cînt un cîntecel.
Radu niţel că-l slăbea,
Popa din gură-i grăia :
— Căpitane, dumneata,
Du-te, tată, la bordei,
Că este un putinei,
Care-i plin de gălbenei.

Iară Radu ce făcea ?
Mîna pe paloş punea,
La bordei el că mergea,
Putineiul că-l găsea,
De manta se dezbrăca,
Putineiu-l deşerta
Şi preotesei zicea :
— Adu un cîntar încoa,
Să-ţi cîntăresc rugina
Ca să-ţi dau dijma din ea.
Preoteasa că venea,
Cîntaru îl aducea.
Radu banii-i cîntărea.
Opzeci de oca găsea,
În disagi el îi turna,
Patru cai că-i mîna
Şi la popă el mergea,
De barbă mi-l scîlţîia.
Popa-atunci se speria
Şi de frică tremura,
Din gură atunci zicea :
— Cată, tată, după uşă,
Că mai am o găletuşă.
Radu găleata o lua,
Pe trei cai mari-i încărca
Şi la popă iar mergea,
De gît tare mi-l strîngea.
Dar preoteasa sărea
Şi din gură-aşa grăia ;
— Căpitane, dumneata,
Mai slăbeşte-mi pe popa.
Pune mîna pe poliţă,
Că găseşti o sălbuliţă,
De cînd eram copiliţă,
De sugeam la muma ţîţă.
Radu salba o găsea
Şi de gît o atîrna,
La picioare ajungea,
Înc-o dată o îndoia,
La genunchi că rămînea.
A treia oară că-i da
Şi la brîu că mi-o lăsa,
Pe popă mi-l dezlega
Şi pe cal încăleca,
Şi pe Grui în sus suia.

Din frunză de păr cînta,
Cîntecu te legăna,
Codru departe suna,
Păsările-l asculta.

59

Mihu copilu

În curtea lui Ștefan-vodă,
Mulți boieri s-au strîns la vorbă,
Să plece la vînătoare
După păsări gălbioare,
Care-s bune de mîncare.
Dar de vînat, să-mi vîneze
Pe la fagul Mihului,
Mihului haiducului.
Are un fag scorburos,
Scorburos și noduros,
Pe la mijloc găurit
Și cu aur poleit.
Dar din vorbă, ce-mi vorbea ?
Și la masă mi-i servea
Ilincuța, fata mare,
În lume pereche n-are.
Și e sora Mihului,
Mihului haiducului.
Straie noi repede lua
Și frumos se-mbrăca,
Și la Mihu fuga da,
Și totul îi taroșa,
De nimeni nu știa.
Dară Mihu ce-mi făcea ?
La un cioban se ducea,
De cojoacă-l desbrăca
Și din gură-așa-i zicea :
— Măi ciobane, dumneata,
Nu-mi vinzi mie turma,
Să-ți dau mulți galbeni pe ea ?
Îți dau galbeni aurii
Și bogat de-acum să fii.
Galbeni din chimir scotea
Și turma i-o cumpăra
Și la șes o îndrepta.
Ștefan-vodă cînd venea,

De Mihu cioban că da.
— Bună ziua, măi ciobane !
— Mulţumescu-ţi, căpitane !
— Ciobane, pe unde-ai trecut,
Nu cumva tu mi-ai văzut
Unde-i fagul Mihului,
Mihului haiducului ?
C-are un fag poleit
Cu aur şi cu argint,
De la vîrf pîn' la pămînt.
Şi vrem şi noi să-l vedem,
Ca pe el să-l ferecăm.
Dară Mihu-i răspundea :
— Căpitane, dumneata,
Pe cine mi-ai întrebat,
De ăst pămînt l-ai călcat ?
C-ăsta-i pămînt haiducesc,
Şi nu e pămînt domnesc.
De Mihu să vă păziţi,
Că n-aveţi bani să plătiţi
Drumurile care le călcaţi
Şi ierburile ce stricaţi.
Uite fagul Mihului,
La răspîntia drumului.
Dară Mihu ce-mi făcea ?
Pe altă parte că-mi da,
Iute straie lepăda,
Cu altele se schimba,
Înainte îi ieşea,
Cu vodă se întîlnea
Şi din gură aşa-i zicea :
— Căpitane, să trăieşti,
Că venişi ca să-mi plăteşti.
C-a trecut cam mult de tot,
De cînd n-am luat nici un zlot.
Mult la vorbă el nu sta,
Pe vodă că mi-l prindea,
De pe cal îl dobora
Şi apoi el încăleca,
Potera o fugărea,
La vodă se întorcea
Şi din gură aşa-i zicea :
— Vodă, tu, măria-ta,
Cum picaşi în mîna mea ?
Că tu dacă mă prindeai,
Pe mine mă judecai.

Dară a dat Dumnezeu
Ca să mi te judec eu.
Dar vodă mi se ruga
De Mihu, drumu să-i dea :
— Să nu mă duci la pierzare,
Şi deodată dă-mi iertare !
— Eşti liber şi-ţi dau iertare,
Dar să te duci pe picioare,
Iar pe cal merg eu călare.
Şi atunci vodă că-mi pleca,
Dar Mihu ce-mi făcea ?
O frunză de fag îmi lua,
În gură că mi-o punea
Şi începu a cînta,
Codru mare de vuia,
Văile se despica,
Păsările asculta.
Haiducii şi-i aduna
Şi un cal le dăruia.
Asta-i cal moldovenesc,
Cu potir mare domnesc.
Ei cu toţi se-nveselea,
Horă mare că făcea.

FAMILIALE

60

Milea

Foaie verde trei aglici,
Strigă Milea dintre lunci,
Dintre lunci, din văi adînci.
Cînd striga şi chiuia,
De departe se-auzea
Şi-l auzea maică-sa,
Din pragul mătuşă-sa,
La el, frate, că-mi venea,
Din gură mi-l întreba :
— Debi, Mileo, fătul meu,
Ce te vaiţi aşa rău ?
Ori opinci de fier ţi-ai rupt,
Ori cirezile-ai pierdut ?
— Nici opinci de fier n-am rupt,
Nici cirezile-am pierdut.
Eu de poteri fiind gonit

Şi de sete prididit,
Aicea c-am poposit,
Subt ăst măr înflorit.
Vîntuleţu-a adiat,
Flori de măr s-au scuturat
Şi somn greu că m-a furat,
Şarpe-n sîn că mi-a intrat.
Să vezi, şarpe balaur,
Cu trei coarne de aur !
Cînd se-ntinde, mă cuprinde,
Să zgîrceşte, mă sfîrşeşte,
Cu cerul mă potriveşte.
— Ia, maică, batista mea,
Învăluie mîna cu ea
Şi vîr-o cum ai putea,
Binişor în sînul meu
Şi-apucă şarpele rău,
De scapă pe fiul tău
De dureri şi de chin greu.
Maică-sa de-l auzea,
De el că se depărta
Şi din gură-aşa-i zicea :
— Decît să fiu fără mînă,
Mai bine eu făr' de tine.
De-o fi tat-tu sănătos,
Facem altu mai frumos.
Mă-sa de la el pleca,
El striga şi chiuia,
Pîn' l-auzea tatăl său,
Din pragul bătrîne-său.
Şi la el dacă sosea,
Repede că-l întreba :
— Dar ce-ai, Mileo, fătul meu,
De te vaieţi aşa rău ?
Ori cirezile le-ai pierdut,
Ori opinci de fier ai rupt ?
— Cirezile nu le-am pierdut,
Nici opinci de fier am rupt.
Eu de poteri fiind gonit,
Aici am poposit,
Sub ăst măr înflorit.
Vîntuleţul-a adiat,
Somn greu că m-a furat,
Şi dacă m-am deşteptat,
Am simţit în sînul meu,
Trupul rece, trupul greu

Al unui proclet balaur,
Şarpe cu coarne de aur.
Cînd se-ntinde, mă cuprinde,
Se zgîrceşte, mă sfîrşeşte.
— Ia, taică, batista mea,
Învăluie mîna cu ea
Şi bag-o cum ai putea
Binişor în sînul meu,
Apucă şarpele rău,
De scapă pe fiul tău
De dureri şi de chin greu.
Tat-su dacă-auzea,
De el mi se depărta
Şi din gură-aşa-i spunea :
— Mîna-n sîn de ţi-oi băga,
Şarpele mi-ar îmbuca,
Fără mînă voi rămînea.
Decît, tată, fără mînă,
Mai bine eu făr' de tine.
Milea mi se supăra,
Punea capul şi-adormea
Şi visa pe sora-sa,
Şi apoi se deştepta.
El striga şi chiuia,
Pînă sor-sa-l auzea.
La el, măre, că-mi venea,
Din gură că-l întreba :
— Ce ţi-e, Mileo, frate-meu,
De te vaieţi aşa rău ?
Ori cirezile-ai pierdut,
Ori opinci de fier ai rupt ?
— Cirezile nu le-am pierdut,
Nici opinci de fier n-am rupt.
Eu de poteri fiind gonit,
Aicea am poposit,
Sub ăst măr înflorit.
Vîntuleţul-a adiat,
Flori de măr s-au scuturat,
Somnu greu că m-a furat,
Şarpele-n sîn că mi-a intrat.
Să vezi, şarpe balaur,
Cu trei coarne de aur.
Cînd se-ntinde, mă cuprinde,
Se zgîrceşte, mă sfîrşeşte.
— Ia, soră, batista mea,
Învăluie mîna cu ea

Şi vîr-o cum ai putea,
Binişor în sînul meu ;
Apucă şarpele rău,
De scapă pe frate-tău
De dureri şi de chin greu !
Sora dacă-l auzea,
De la el se depărta
Şi din gură-i cuvînta :
— Mîna-n sîn nu ţi-oi băga,
Şarpele mi-ar îmbuca,
Fără mînă-oi rămînea.
Decît soră fără mînă,
Să umblu ciungă pe lume,
Mai bine eu făr' de tine.
Milea iar se supăra,
Punea capul şi-adormea
Şi visa pe mîndra sa.
Cînd, măre, se deştepta,
El striga şi chiuia,
Nouă sate-l auzea,
L-auzea şi mîndra sa,
Din pragul surată-sa.
Peste cîmp de-a drept o lua,
La el repede sosea,
Din guriţă-l întreba :
— Ce-ai dragă, iubitul meu,
De te vaieţi aşa rău ?
Cirezile le-ai pierdut,
Ori opinci de fier ai rupt ?
— Cirezile nu le-am pierdut,
Nici opinci de fier n-am rupt,
Eu de poteri fiind gonit,
Aicea am poposit,
Subt ăst măr înflorit.
Vîntuleţul a adiat,
Flori de măr s-au scuturat,
Somnu greu că m-a furat,
Şarpe-n sîn că mi-a intrat.
Să vezi, şarpe balaur,
Cu trei coarne de aur !
Cînd se-ntinde, mă cuprinde,
Se zgîrceşte, mă sfîrşeşte.
— Ia, dragă, batista mea,
Învăluie mîna cu ea
Şi vîr-o cum ai putea
Binişor în sînul meu,

Apucă şarpele rău,
De scapă iubitu tău
De dureri şi de chin greu.
Dar mîndra lui ce făcea ?
Nici batista n-o lua,
Iute mîna-n sîn băga,
Cu nădejde apuca,
Afară că-mi trăgea.
Dar cînd colo, ce era ?
Ce vedea, se minuna !
În loc de groaznic balaur,
Un mîndru colan de aur
Presărat cu pietricele,
Ca cerul cu mîndre stele.
Ea puţin se supăra
Că păcălită era.
Iară el o săruta
Şi frumos o dezmierda.
— Ascultă, iubita mea !
Mergi acum la tine-acasă
Şi-ţi ia haina de mireasă.
Că eu în ciuda maică-mi
Şi-n necazu soru-mi,
Cu tine m-oi logodi,
Să trăim numai-mpreună,
Să facem o casă bună.

61

Viţă Cătănuţă

Foileană peliniţă,
Pe cel deal, pe cea culmiţă
Trece Viţă Cătănuţă,
Cu-a lui dalbă mîndruliţă,
Cu doisprezece cătărăi,
Încărcaţi de gălbenei,
Şi cu mîndra printre ei.
Trec prin codri,
Merg la socri.
Trec prin brazi,
Merg la cumnaţi.
Trec prin flori,
Merg la surori.
Alelei, pînă sosea.

— Mîndra, mîndruleana mea !
Cîntă, mîndră,-un cîntecel,
Să trecem codru cu el.
Cîntă-ţi, mîndră, cîntecu,
Că mi-e drag ca sufletu.
— Ba, eu, Viţă, n-oi cînta,
Că-s cîntece femeieşti
Cu cuvinte voiniceşti.
De-oi începe a cînta,
Valea-ntreagă-o răsuna,
Copacii s-or clătina,
Fîntîna s-o turbura.
Alei, Lotrea lotrilor,
Arîndaşul hoţilor,
Care mă iubeam cu el
De cînd era mititel
Şi umblam după viţei.
— Voi, patruzeci de voinicei,
Voi codri să-i ocoliţi !
Însă Lotrea ce făcea ?
Epîngeaua aşternea
Şi la galbeni număra.
— Patruzeci de voinicei,
Voi codrii să-i ocoliţi
Şi pe Viţă să-l găsiţi.
Bine vorba nu-mi sfîrşea,
Iată Viţă că venea.
— Alei, Viţă, dumneata,
Ia dă-ţi repede vama.
— Cel fel de vamă să-mi dau ?
— Ia dă-ţi, Viţă, armele,
Să-ţi mai lungim zilele.
— Eu armele nu le-oi da,
Pînă trup la cap mi-o sta,
Că mi le-a dat taică-meu,
Să-mi apere trupul meu,
— Ia dă-ţi, Viţă, pe murgu,
Să-ţi mai lungim sufletu.
— Eu murgu nu l-oi da,
Pînă cap la trup mi-o sta,
Că mi l-a dat taică-meu,
Să-mi poarte trupşorul meu.
— Ia dă-ţi, Viţă, pe mîndra,
Să-ţi mai lungim viaţa ta.
— Eu pe mîndra nu mi-oi da,
Pînă cap la trup mi-o sta,

Că mi-a dat-o soacră-mea,
Să ţiu căscioară cu ea.
Şi la luptă se lupta,
Zi de vară pînă-n seară.
Cînd abia zi se făcea,
Lupta iar că începea.
— Mîndră, mîndruliţa mea,
Bagă mîna în pozînar ;
Scoate, neică, briftuliţea,
Taie, mîndră, brîneţu,
Că mă doboară hoţu.
Ea din gură că-mi grăia :
— Ba eu, Viţă, n-oi tăia !
Care din voi va cădea,
Celuilalt voi rămînea.
Veni soarele la prînz,
Lui Viţă-i veni de-un plîns.
Veni soarele-n chindie,
Lui Viţă-i veni mînie.
O dată se opintea,
Cu Lotrea-n pămînt că da,
Unde el mort rămînea.
Şi pe mîndra tot mi-o lua
Înainte pe şosea,
Tot la crîşma lotrilor.
La hangiu că poruncea
O vadră de vin să-i dea.
— Ţine, mîndră, vin de bea
De la dalba mîna mea.
Mîndruliţa-i vin nu bea,
Ochişorii-i lăcrima,
Tot la Lotrea se gîndea.
Însă Viţă ce făcea ?
Ce făcea, ce dirigea,
Vinu din vadră nu-l bea
Şi pe cal încăleca,
Îndărăt că se-ntorcea ;
Tot la Lotrea că venea
Şi de pe cal că sărea,
Capul mîndrii i-l tăia !
Şi punea trup lîngă trup,
Ca pe-o curvă c-un haiduc.
Şi punea cap lîngă cap,
Ca pe-o curvă c-un harap.
Cosicioara i-o tăia
Şi la disagi mi-o băga.

La soacră-sa că mergea,
Bună dimineața-i da
Și soacră-sa-i mulțumea.
— Alei, Viță, ginerel,
Bine-ți șade tinerel !
Tot mai bine ți-ar sta
Să fii și cu mîndra ta !
— Ți-a fost iapa-ți de furat,
Păgubașii m-au apucat !
Dacă nu-mi crezi cuvîntu,
Uite și frîulețu.
Mîna-n desagi mi-o băga,
Coscioara i-o scotea,
Coscioara și salba.
Iar soacra ce-mi grăia ?
— Las' să-i fie bine-așa !
Că mi-o ruga din vecini,
La toți le găsea pricini ;
Și mi-o ruga din oraș,
Pe toți mi-i făcea ibrași.
Însă Viță,-un călător,
„Mă oftică și mor".
— Bagă, mamă, varză acră,
Bag-o cu carne grasă,
Din fie-ta frumoasă.
Pîn' pe cer va ieși luna,
Să-și ude neicuța gura.

62

Moșneagu

Foaie verde foi de fîn,
Fost-a fost un moș bătrîn.
Foaie verde de-arțăraș,
A avut un băiețaș,
Nouă ani s-a dus ostaș.
Băiatul se logodea
Și logodnicei zicea :
— Tu să semeni busuioc
În nouă vetre de foc.
De o răsări pălit,
Să știi că sînt prăpădit ;
Iar de-o da verde frumos,
Să știi că sînt sănătos.

El la oaste că pleca,
Busuioc ea-l semăna.
Anii mereu trecea,
Nouă la număr ieşea.
Răsărea verde pălit,
Ea credea că-i prăpădit.
Atunci fata gîndea,
Alt băiat îşi căuta
Şi cu el nuntă făcea.
Iar moşu cînd auzea,
Lua săpoiul şi sapa
Şi la vie se ducea ;
Via din pămînt scotea
Şi pe gard o arunca.
Se uita pe potecea,
Vedea, mare, vedea,
Un soldat frumos venea.
Soldatul se-apropia
Şi din gură-aşa-i zicea :
— Bună ziua, moşule !
— Mulţumesc, soldatule !
— Ce scoţi, moşule, via ?
— Nu scot, taică, via,
Dar am inimă rea.
C-am avut un băieţaş,
Nouă ani s-a dus ostaş.
Am avut o noră-a mea,
Şi azi e nuntă la ea.
Soldatul cum auzea,
Foarte mult se bucura
Şi din gură-aşa-i grăia :
— Lasă, moşule, via
Şi hai să vedem nunta.
Amîndoi la drum pornea,
Pinteni calului îi da
Şi la nuntă ajungea.
Calul în grajd îl băga,
Apoi în casă intra.
Sta la masă, nu-nchina,
Iar mesenii-l întreba :
— De unde eşti, soldăţaş ?
Din ce sat, din ce oraş ?
Bagi calul în grajd ne-ntrebat,
Stai la masă nechemat,
Bei paharul ne-nchinat.
Iară el aşa zicea :

— Aduceți mireasa-ncoa,
Să o dărui cu ceva.
El cu ce o dăruia?
Cu veriga de argint,
Ce-o schimba la logodit.
Iar mesenii se mira,
Mireasa se bucura
Și din gură cuvînta:
— Beți meseni și ospătați
Și de cale vă cătați.
Căci mie ce am dorit,
Tocmai acum mi-a venit.

JURNALE-ORALE

63

La nuntă la Vijulan sau Cîntecul lui Matei Vlădoiu

— Foaie verde de-un spanac,
De mic mă născui sărac,
Cu mălai de căpătat,
Strîns cu mîneca din sat
Și adus de maica mea,
De pe la cine muncea.
Mălai și legume goală,
Mă făcui și eu de școală.
Și la școală mă luară,
Carte bine învățai,
Mulți dușmani îmi căpătai,
Între fete și flăcăi,
Îmi deteră premiu-ntîi.
Și-apoi domnu-nvățător
Mă puse și monitor.
Făcui școală în cinci ani
În comună la Arcani.
Școala c-o terminai,
Și de muncă m-apucai.
Și munceam cu maica mea,
Pe la cine se găsea,
Pe mălai și pe parale,
Pînă mă făcui mai mare.
Și-n recrutare mă chema,
Toți dușmanii mă pizmea
Și peste tot mă pîrea,

Sărăcuț de maica mea !
Și pentru-așa dușmănie
Mă luară în miliție,
Pentru gurile căscate,
În miliție de gloate.
Maica mea cînd auzea,
Se plîngea, se văicărea
Și pe dușmani blestema :
— Fire-ați să fiți, de dușmani,
De haini și de tîlhari !
Ce-a făcut copilu meu,
De-l dușmăniți așa rău ?
Foaie verde de-un spanac,
Într-o seară pe-noptat,
Pe cînd era horă-n sat
Și ordinu mi-a picat.
Ordin de la-mpărăție,
Să mă duc la miliție.
Maica mea cînd auzea,
Părul din cap și-l smulgea
Și plîngea, se văicăra,
Că singură rămînea.
Dar de la deal de casa mea,
Era vecina Păuna
Și venea mereu la ea
Și la trebi o ajuta.
Eu îmi luai traista-n spinare
Și plecai pe drum la vale.
Și cînd să ies din Arcani,
Mă-ntîlnii cu-ai mei dușmani,
Cu Cătuț și Curiman.
Foaie verde foaie lată,
Făcui șapte ani armată
În miliția de gloată.
Și-n armată muncii drept
Și mă făcură sergent.
O făcui și terminai,
Și acasă cînd plecai,
Găsii casa grajd de cai
Și păreții mucegai.
Casa mea era pustie,
Așteptai maica să vie,
Dar maica nu mai venea
Și dădui de Păuna.
— Matei, bine-ai venit,
Căci maică-ta a murit.

Mie vorbă mi-a lăsat,
Ca să nu mai pleci din sat.
Şi-aici în sat, la Arcani,
Să te fereşti de duşmani.
Foaie verde de susai,
Atunci casa dărămai,
De-altă casă m-apucai,
Cu Păuna mă-nsurai.
Făcui casa pînă-n pod
Şi duşmanii nu mai pot ;
Făcui şi-o acoperii,
Şi de duşmani mă ferii.
Casa cînd o terminai,
Eu de muncă m-apucai
Şi muncii un an de zile,
Cu Păuna lîngă mine.
Foaie verde trei lipani,
Tot în ciudă la duşmani,
M-aleseră ca primar,
În comună la Arcani.
Cît stătui în primărie,
Duşmanii mi-au pus mînie ;
Şi ei mereu se vorbeau
Şi gînd rău că îmi puneau.
Foaie verde şi-o lalea,
Nuntă-n sat mi se făcea
Şi la nuntă mă poftea,
Lîngă duşmani mă punea,
La dreapta lui Curiman
Şi la stînga lui Cătuţ,
Cernăianu şi mai mulţi.
Ei mereu tot închina
Şi pe mine mă ruga.
Dar Curiman ce făcea ?
Măna-n pozînar băga,
O sticluţă că scotea
Şi-n paharu lui punea,
Peste el vin că turna,
Vinu-n pahar că fierbea,
Clocote din el ieşea
Şi paharu mi-l schimba.
El paharu meu lua
Şi pe-al lui mie mi-l da :
Şi din gură-aşa zicea :
— Ţine, Matei, vin de bea !
Dară Matei ce făcea ?

El paharu ridica,
Cu toți mesenii-nchina
Şi la gură îl ducea,
Jumătate din el bea
Şi apoi că se scula,
Nici ziua bună nu-şi lua
Şi mergînd se poticnea,
Uşurel mi se tîra,
Pîn-acasă ajungea
Şi din drum el că striga !
— Păună, nevasta mea,
Vin' de-mi deschide poarta
Şi aşterne pătura,
Să mă culc puțin pe ea.
Dar Păuna ce zicea ?
— Matei, tu te-ai chefuit,
Stai aicea liniştit.
— Ba, eu nu m-am chefuit,
Foarte puțin am beut.
Dar pe min' m-a otrăvit.
La nuntă la Vijulan,
M-a otrăvit Curiman,
Cel mai mare-al meu duşman.
Păuna cînd auzea,
Părul din cap îşi zmulgea,
Repede vaca mulgea,
Lapte pe gît îi turna.
Dară Matei atuncea,
Stragheți de sînge arunca
Şi din gură-abia zicea :
— Fire-ai să fii, pui de lele,
Tu răpişi zilele mele.
Şi-acu' cred că ți-ar fi bine,
Să mănînci carne din mine.
Şi-nc-o dată oticnea,
Pînă sufletul şi-l da.

64

Cîntecul lui Buligan

Foaie verde flori domneşti,
Marie din Tălpăşeşti,
Spune neichii a cui eşti,
A cui eşti, de unde eşti ?

— Din sat de la Tălpăşeşti.
Foaie verde pelinită,
Ibovnica ta, neicuţă.
Foaie verde trei coceni,
Măritată-n Brădiceni.
Foaie verde de-un lipan,
După Ion zis Florican.
Şi-am iubit un lăutar,
Care-l chema Grigoran,
De cînta la Sîrbu-n han.
Foaie verde foi ca macu,
De se minuna şi dracu.
Foaie verde de-un lipan,
Cine-i om mai ortoman,
Ca Niţă şi ca Ştefan,
Ca dascălu Buligan ?
Foaie verde trei costrei,
Şi Stroescu printre ei.
Foaie verde trei alune,
Toţi ai naibilor să fie,
Că fac mare veselie.
Ei cu toţi se-mpreuna,
La Grigore trimetea.
Grigore cînd auzea,
El îndată se-mbrăca
Şi în deal că mi-i suna.
Niţă din gură cînta
Şi Buligan chiotea,
De răsuna pădurea.
Iar Ştefan cînd auzea,
Tot la puşte slobozea,
Cu Măria se-ntîlnea,
De la Tălpăşeşti venea.
Ei cu toţi se-mpreuna,
Frumoasă masă-ntindea,
Pînă-n ziuă-şi petrecea,
Pe Măria o petrecea,
Pîn-acasă o ducea
Şi din gură-aşa zicea :
— Foaie verde foi ca pruna,
Marie, mînca-ţi-aşi gura,
Cu tine mă mustră lumea.
— Cu tine, c-un călător,
De mă laşi în drum să mor.
— Nu te las în drum să mori,
Că-ţi dau gura să te scoli.

CÎNTECE DE SĂRĂCIE ŞI REVOLTĂ

65

Foicică de trifoi,
Decît slugă la ciocoi,
Mai bine cioban la oi,
Cu capu pe muşuroi.
Decît slugă la boier,
Mai bine să fii hengher.
Foicică lemn uscat,
Decît slugă şi argat
La străini şi la bogat,
Mai bine văcar în sat.
Foaie verde de pe luncă,
Decît la ispravnic slugă,
Mai bine-mbrăcat cu glugă.
Cu oiţele la strungă.

66

Fire-al dracu, om bogat,
Toată vara te-am rugat
Să-mi dai două-trei parale,
Să-mi cumpăr la copii sare,
Că copiii s-au ierbat,
Tot mîncînd tot nesărat.
Veni-va vremea ca mîine,
Să te rogi şi tu de mine.
Să trag brazda dracului
Tot din vîrful dealului,
Prin uşa bogatului.
Fireţ-ai dracu, ciocoi,
De-o veni rîndu la noi,
Să vă judecăm pe voi.
Voi pe noi ne-aţi judecat,
Pînă-n ochi-ţi ne-aţi băgat.

Ne scoateţi pe uşi-afară,
Ne-mpingeţi pe scară-n vale,
Cu căciula subsuoară,
Uscată făcută poamă.

67

Floare verde lemn de fag,
Toată vara m-am rugat :
— Hai, vecine, să cosim,
Că ştii iarna ce păţim,
Tot cu ştreangul după fîn.
Mă suii pe pătuiag,
Nu găsii fîn nici de leac.
Aruncai furca-n zăpadă,
Vacile se strîng grămadă.
Iar o vacă cam aşa,
Tot pe coarne să mă ia
Şi pe coastă să mă dea.

68

Doamne, dă primarului
Şase boi ca şase zmei,
Să n-aibă noroc de ei.
Şi-o căruţă de un cal,
Să îl poarte la spital.
Sute de mii bani în pungă,
Pe leacuri să nu-i ajungă.

69

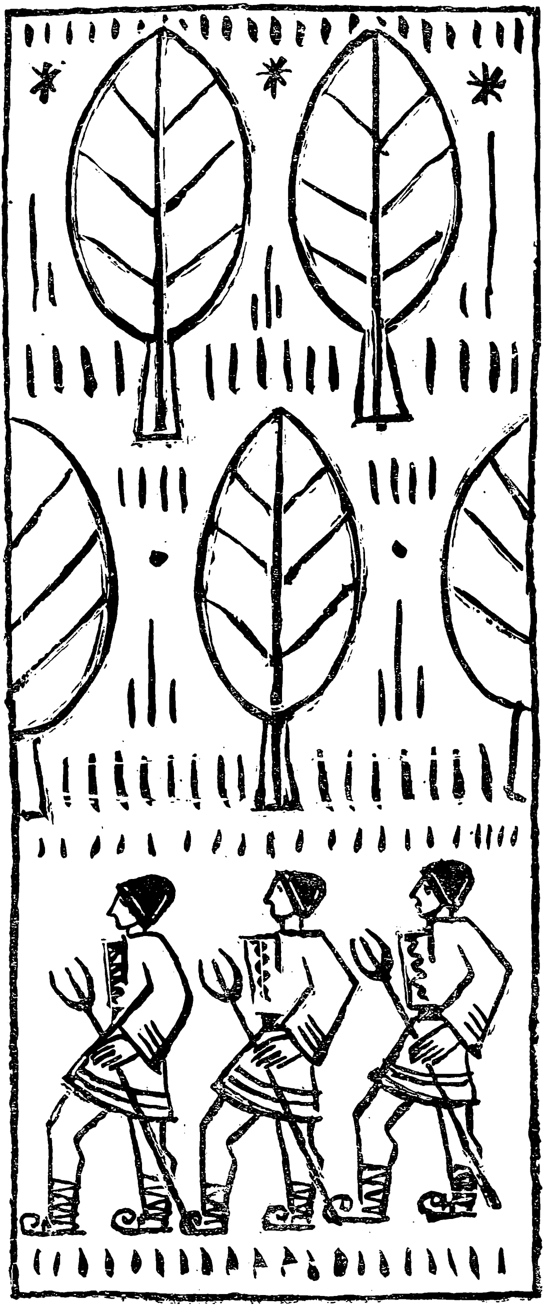
Foaie verde de dudău,
Vezi că treci prin satu meu,
Şi-o-ntreba ai mei de mine,
Să le spui că trăiesc bine.
Mai la umbră, mai la soare,
Cu cătuşi la mîinişoare
Şi cu lanţuri la picioare.
Lanţurile-au ruginit,
Oscioarele-au putrezit.
De-acasă cînd am plecat,

Am lăsat boii-njugați
Și părinții supărați.
De m-o vedea sora mare,
M-o plînge și ea cu jale ;
Mă vadă și-a mijlocie,
Cu păru pînă-n călcîie.
Să mă vadă sora mică,
Frunza-n codru se despică.
Că mie mi s-a urît,
Tot la perine mutînd
Și la zile numărînd.
Că vin oameni trecători
Ca să-ntrebe de feciori,
Dar la mine n-are cine
Că sînt singurel pe lume.
Eu de-acasă cînd am plecat,
Pe părinți i-am supărat.
Și nici surori nu mai vin,
Că știu că trăiesc în chin.
De traiu meu amărît,
Le vine și lor urît.

CÎNTECE HAIDUCEȘTI

70

Frunză verde de susai,
Toată iarna așteptai
Să vină luna lui mai,
Să văz cîmpul verde plai,
Bărăganul plin de cai.
Să fac arcanul de lînă,
Să prind iapa cea bătrînă,
Armăsarii vin pe urmă.
De-ar cînta cocoșii o dată,
Să fiu cu caii la baltă ;
De-or cînta de două ori,
Să număr la gălbiori
Și să zic : măi păgubaș,
Nici pe roibul nu ți-l las.
Pălămidă, pălămidă,
Usca-ț-ar gura, omidă,
Că roseși frunza de crudă
Și n-o mai lăsași să crească,
Codrul să înverzească,
Voinic să nu-mbătrînească.



71

Frunză verde de năut,
De cînd maica m-a făcut,
Codrului m-a dăruit.
Cînd aud pe cer tunînd
Şi la baltă fulgerînd,
Mă fac broască pe pămînt,
Văd ciocoiul albătrînd
Şi pun puşca pe cracănă
Să-l ating unde mi-l doare.
La retezul părului,
La casa sufletului,
Unde-i păs voinicului.
Tata, mama, tot mă-ntreabă,
Ce munculiţă mi-e dragă ?
Nici coasa, nici secera,
Dă-le la pîrdalnica.
Sapa-i lată, coada-i lungă,
Nu mai văd parale-n pungă.
Tata m-a trimis la plug,
Bată-l crucea meşteşug,
Nu ştiu boii să-i înjug.
Îi înjug cu coadele,
Ei se-ntorc cu coarnele,
Să îmi rupă coastele.
Plugul este-o goangă rea,
Merge de-a-ndăratelea.
Nişte boabe risipite ;
Nişte vite obosite,
Se face, ori nu se face,
La vară foamete-om trage.
Bată-l crucea codrul des,
Că eu din el nu mai ies,
C-am intrat de mic copil
Şi acuma-s mai mult bătrîn.
Am intrat făr-de mustaţă
Şi-acum rad o barbă deasă.
Nu mă mai cunosc acasă,
La copii şi la nevastă.

72

Frunză verde mărgărit,
Mă culcai s-adorm un pic,

Şi-auzii pe cer tunînd
Şi la apus fulgerînd.
Ca un puişor de cuc,
Încotro ca să apuc ?
S-apuc la popa din vale,
Să-mi dea două parale.
La popa dac-am ajuns,
Mîna în bărbuţă i-am pus.
— Spune, spune, părinţele,
Unde-s paralele tale ?
— Nu am, nu am tăiculiţă,
Că le-am dat la o fetiţă.
— Nu se poate, hoţ bătrîn,
Tu ai multe şi-ngropate,
Perle nenumărate.
Dă-mi şi mie o ulcică,
Să dau la a mea nevestică.
Că de cînd m-am haiducit,
Nici un ban n-am mai văzut.
— Nu am taică, nu ţi-am spus,
Vază Dumnezeu de sus.

73

Foaie verde de făgui,
La ce n-ai venit să-mi spui,
Cînd ţi-a dat frunza dintîi,
Să-mi iau armele din cui,
Geanta de sub căpătîi ?
Să-mi iau arma şi vergeaua
Şi s-apuc la deal vălceaua,
Unde cîntă turtureaua.
Una cîntă, două-ascultă,
Una-şi face penele,
Ca mîndra sprîncenele ;
Una face din codiţă,
Ca mîndruţa din rochiţă.
Foaie verde de trei spice,
Cînd văzui că nu mai ninge,
Începui armele-a strînge,
A le strînge şi-a le unge.
Le ungeam cu untdelemn,
Să nimer bine la semn.
Şi cu seu de căprioară,
Pe cine-oi lovi să moară.

Foaie verde trei măsline,
Dine, Dine, Constandine,
De ştii da cu flinta bine,
Haide în codru cu mine.
Pînă codru frunza-şi ţine,
Toţi voinicii trăiesc bine ;
Dacă codru-ngălbeneşte,
S-alege cine trăieşte.

74

Foaie verde mărgărit,
De cînd maica m-a făcut,
Tot în codru am trăit.
Soarele nu l-am văzut.
Nici luna, nici soarele,
Numai căprioarele.
— Căprioară, surioară,
'Nalţă-te-n două picioare,
Roade codrul pe la poale.
Roade poala codrului
Şi cetina bradului
Să văz raza soarelui,
În mijlocul codrului.
Nu e raza soarelui,
Ci e ochiul şarpelui,
Înghite la un voinic.
Nu-l înghite cît se poate,
Ci numai pe jumătate ;
Jumătate nu se poate,
De cuţite ascuţite
Şi de arme alămite.
Foaie verde de-un ares
Bată-te, crîngule des,
Eu din tine nu mai ies.
C-am intrat de mic copil
Şi-acu-s aproape bătrîn.
Barba-mi bate braţele,
Umerii mustăţile
Şi părul călcîiele.
Trăsnite-ar de cărpiniş,
Cum pripişi de-ngălbenişi,

Umblai prin tine pitiş,
Cu sabia tîrăiş,
Cu murgul alăturiş
Şi puşchiţa-alăturiş.

75

Foaie verde mărăcine,
De cînd am venit pe lume,
Nu am făcut nici un bine.
Căci am fost nebun, măi frate,
Şi-am făcut numai păcate.
Păcate nenumărate,
De nu le pot scrie pe-o carte.
Multe rele-am mai făcut,
De nu mai ştiu unde sînt.
Foaie verde mărăcine,
Ţine-mă, Doamne, pe lume,
Căci acum vreau să fac bine.
Să intru în pădurea verde,
Unde banditii se pierde,
Şi să stau culcat pe iarbă,
S-aud cucu sus pe creangă,
Şi mierliţa cea neagră,
Cum zboară din creangă-n creangă.
Şi s-ascult privighetori,
Dimineaţa pînă-n zori.

76

Frunză verde siminic,
M-a făcut maica voinic,
Să ies noaptea pe colnic,
Fără băţ, fără nimic,
Numai cu palmele goale,
La brîu cu şapte pistoale,
Patru pline şi trei goale,
Să m-ascund pe la strîmtori,
Să ucid la negustori.

77

Frunză verde de-o nălucă,
La cîrciumioara din luncă

Vinul bun, ocaua mică,
Beau voinicii de-l usucă.
Vinu rău, ocaua mare,
Beau voinicii de-a călare.
Cine vine şi călare,
Pleacă cu şeaua-n spinare.

78

Frunză verde colilie,
Cîntă păsărica-n vie.
Eu credeam că-mi cîntă mie,
Dar cînta popii Ilie
Şi-l chema din liturghie,
Să s-apuce de hoţie.
A lăsat biserica
Şi-a-ndrăgit săbiuţa.

79

Frunză verde de susai,
De tinerel mă-nsurai,
Frumuşică îmi luai.
Frumuşică, tinerea,
Bat-o Maica Precista.
Foaie verde foi de rug,
M-a trimis tata la plug,
Boii nu ştiu să-i înjug,
Arză-l focu meşteşug,
Eu îi înjug cu coadele,
Ei mă-mpung cu coarnele,
Foaie verde măr domnesc,
M-a pus tata să prăşesc.
Sapa-i lată, coada-i lungă,
Nu mai vezi parale-n pungă.
Frunză verde foi de nuc,
Tu eşti cuc, eu sînt haiduc,
Hai cu mine-n haiducie,
Ce-oi cîştiga să-ţi dau ţie.
Şi-oi cîştiga mii de lei,
Să fac salbe şi cercei.
Cît face unu-ntr-o vară,
Eu îi fac numai într-o seară.

80

Foaie verde foi de nuc,
Veni vremea să mă duc,
Să găsesc pe Asan Turc ;
Să-i măsor grajdu de lung,
De la uşă pînă la fund,
Să-mi aleg un cal sur,
Tinerel fără cusur ;
Lung în gît şi scurt la bot,
Să trec Dunărea înot.
Nici scările de la şea,
Nici un colţ de la manta
Să n-atingă Dunărea.

81

Aoleo, ce mai băieţi,
Colea-n vale la Cerneţi !
Noaptea fură,
Ziua fură,
La zapciu în bătătură.
Haide, haide, murguleţ,
Nu-ţi mai face părul creţ,
C-am trecut în alt judeţ.
Of ! că şezui la coteţ,
Pentr-un pui de mînzuleţ.
Mai am doi la Călăraşi,
Aoleo, ce mai gonaşi !

82

Răscoala din 1907

Verde frunză trei granate,
Ascultaţi la mine, frate,
Să vă spun o noutate
De la nouă sute şapte.
Arde focu-n Bucureşti,
Pe la casele domneşti,
Pe la locuri boiereşti,
Cînd auzi, te îngrozeşti !
Foaie verde năutu,

S-a revoltat norodu,
Fără puşti, fără pistoale,
Cu ciumege, frăţioare,
Cer pămînt şi cer mîncare.
Frunză verde pătrunjel,
Pe deal pe la Corlăţel,
Trece popa Mărunţel
Cu o ceată după el.
Şi trece spre Bucureşti,
Prin curţile boiereşti.
Foaie verde busuioc,
La pătule punea foc,
Pe boieri îi lega-n lanţ
Şi mi-i întreba de sfanţi.
Zdrelea şi cu Mărunţel,
Din sat de la Băclăşel,
Se băga-n casă cu sila
Şi le pun foc fără milă.
Fuge Zdrelea-ntr-un picior,
Mărunţel cu capu gol,
De la Greci pîn' la Cujmir,
Nu găseşti un om pe drum ;
Numai foc pe la pătule,
Jafuri şi omorîciune.
Foaie verde şi-o lalea,
Dară vodă auzea
Şi la Severin pornea.
Şi mîna, frate, mîna.
Îmi mîna toată armata,
Pe deal pe la Corlăţel,
După popa Mărunţel.
Şi pe popa mi-l prindea,
Bată-l Maica Precista !
De la Greci pîn' la Cerneţ,
Trece-o ceată de băieţi
Şi una de călăreţi.
Şi nu-i duc la închisoare,
Ci mi-i duc să mi-i omoare !
Dar un hoţ de căpitan
Mi-l întreba de pe cal :
— Părinte, sfinţia-ta,
Cum lăsaşi biserica
Şi-mi plecaşi din sat în sat
După jafuri şi prădat ?
De mi-o ajuta Domnul sfînt
Eu ţi-oi da să mînci pămînt.

83

Foaie verde sălcioară,
Într-o zi de sărbătoare,
Ne-a venit o veste-n ţară
C-a venit de peste munţi,
Din cel sat de la Binţinţi,
Făt-Frumos şi frumuşel,
Numit Vlaicu Aurel.
Şi-a venit c-un falnic dor
Să cuprindă lumea-n zbor.
Foaie verde magheran,
Vlaicule, fiu de ţăran,
Dumnezeu ţi-a dat un plan,
Ca să faci un aeroplan.
Şi-ai lucrat la el cu plan,
Şapte ani şi-o săptămînă,
Ca să zboare sus la lună.
Vlaicule, feciorul mamii,
Rău te-a blestemat duşmanii !
Cînd ai vrut să treci Carpaţii,
Să-ţi înveseleşti, tu, fraţii,
Însă Dumnezeu n-a vrut,
Un şurup s-a desfăcut,
Motorul te-a omorît.
La biserică te-a dus,
Toată lumea că te-a plîns.
În oraşul Bucureşti,
Jalea ţării româneşti.

CÎNTECE DE CĂTĂNIE ŞI RĂZBOI

84

Foaie verde foi de fragă,
Munte, munte, piatră seacă,
Lasă-mi voinicii să treacă.
Să-mi treacă la ciobănie,
Să-i scape de miliţie.
Miliţia cui i-e dragă,
La băiatu făr-de tată.
Miliţia cui i-e bună,
La băiatu făr-de mumă.
Că se duce fără milă,
Fără nici-o vorbă bună.

85

Foaie verde trei spanace,
Tu te duci, neică, departe,
Eu cu doru ce m-oi face ?
— Tu o să faci, mîndră, bine,
Că rămîi în sat la tine
Şi mai sînt băieţi ca mine.
Dar eu, mîndră, face-oi rău,
Că mă duc din satul meu.
Ştie numai Dumnezeu
De traiul ce-o să-l duc eu.
Eu mă duc, mîndro,-n armată,
Tu rămîi plîngînd la poartă.
— Ia-mă, neică, şi pe mine,
Să fac armata cu tine.
— Nu te pot, fetiţo, lua,
Că armata este grea.
Tu cu puşca nu ştii da,
Raniţa n-o poţi purta.
Cum nu eşti o floricea,
Să mi te pui la manta,
Să fac armata cu ea ?
Cum nu eşti un bobocel,
Să mi te pun la capel,
Să fac armata cu el ?
Cum nu eşti o floricică,
Să mi te pui la tunică,
Să fac armata cu frică ?

86

Frunzuliţă foaie lată,
Spune, mîndră, stai tu fată,
Pîn-oi veni din armată ?
— Neiculiţă, eu aş sta,
Dar nu mă lasă muma.
Zice că să mă mărit,
C-acu-i vremea de iubit.
— Poartă, mîndră, orice-ai vrea,
Numai nu te mărita,
Pînă cînd m-oi libera.
Poartă flori de măghiran,
Mai aşteaptă-mă un an.

Poartă floare roşioară,
Mai aşteaptă-mă o vară.
Poartă floare vişinie,
Să-mi fii dragă numai mie.
Poartă flori de busuioc,
Că noi n-am avut noroc
Să umblăm tot pe un loc.
— Du-te, dor, şi fă-ţi armata,
Să vii să mă ceri la tata.
Şi dacă tata n-o vrea,
Vom face cum om putea.
Ce-am făcut, n-am făcut bine,
C-am legat dorul de tine.
Ce-am făcut, am făcut rău,
C-am legat dorul de-al tău.
Şi acuma aş pleca,
Nu mă lasă dragostea.
Du-te, neică, und' te cere,
Că eu n-am nici o putere.
Că putere de-aş avea,
De la regiment te-aş lua.
Aş da o coală şi un leu,
Şi te-ar da unde-aş vrea eu.
Aş da o coală şi un timbru,
Te-ar da călăraşi cu schimbu.
Şi mi-aş vinde vîlnicu,
Ţi-aş schimba regimentu.
Să ne-apucăm de iubit
Şi-om veni la mine-n crîng.

87

Frunză verde de trei peşti,
În pădure la Stroeşti,
Cîntă cucu sus pe crăci.
— Hai, mîndră, de mă petreci
Pînă-n gară-n Cărbuneşti
Şi-acolo să mă cinsteşti ;
Nu cu mere, nu cu pere,
Numai cu buzele tăle.
Cînd o fluiera maşina,
Să vii, mîndro, să-mi dai gura.
Trenul şuieră şi pleacă,
Tu rămîi, mîndruţo dragă.

— Du-te, neică, nu te cere,
Că eu n-am nici o putere,
Că de-aş avea vreo putere,
De la regiment te-aş cere.
Aş da o coală şi-un timbru,
Şi te-ar da-n grupa cu schimbu.
Şi-acolo ai trăi bine,
Veşnic ai fi lîngă mine.

88

Foaie verde foaie lată,
Bată-l Dumnezeu să-l bată
Pă-l de m-a scris la armată.
M-a scris cu cerneală verde,
Cînd mi-era mai drag de fete.
M-a scris cu cerneală grie,
Cînd eram la cununie.
Cînd am plecat la armată,
Lăsai tată, lăsai mamă
Şi pe mîndruliţa fată.
Îndărăt cînd m-am întors,
Mamă, tată n-a mai fost.
Piatra casei sfărîmată
Şi mîndruţa măritată.

89

Foaie verde trei granate,
Trenule, să nu ai parte
De şuruburile toate
Şi de şina de sub roate,
Că m-ai dus aşa departe
În neagra străinătate.
Fără mamă, fără tată,
Parc'aş fi născut din piatră ;
Fără fraţi, fără surori,
Parc' aş fi născut din flori.
Foaie verde bob negară,
Dorul mîndrii mă omoară.
Doru mîndrii de acasă
Mi-a scos sufletul din oase.
De cînd am plecat, Ileană,
S-a uscat iarba-n poiană.

S-a uscat şi-a putrezit
Şi noi nu ne-am mai iubit.
Cînd era iarba de coasă,
Eu şedeam la tine-acasă ;
Cînd era fînu căpiţă,
Tu dădeai neicăi guriţă.

90

Foaie verde trei granate,
La unsprezece din noapte,
Trei jandarmi băteau la poartă.
Cu o hîrtie-n mîna dreaptă,
Ordin să plec la armată.
Luai ordinul şi-l citii,
Pe dosul ordinului,
Marca regimentului.
Foaie verde murele,
— Spală, maică, rufele.
Că pleacă recrutele.
— Eu, măicuţă, le-am spălat,
Dar bine nu s-a uscat.
Unde, maică, ai mai sta,
Acolo le-ai mai usca.
Unde, maică, ai hodini,
Acolo le-ai mai cîrpi.
— Ieşi, mîndruţă, pînă-n gară,
Să vezi trenul cum ne cară.
Trenul pleacă şuierînd,
Mîndra rămîne plîngînd.

91

Foaie verde bob orez,
Ieşi, mîndruţă, de mă vezi,
Pînă sînt grînele verzi.
Că dacă s-or secera,
Vine ordin şi mă ia,
Şi mă trece Dunărea.
Dunărea e ţară ra,
Nu e iarbă, nu e grîu,
Numai sînge pînă-n brîu.
Nu e grîu, nu e secară,
Numai sînge pînă-n scară.

92

Foaie verde rosmarin,
Pe cel deal, pe cel colnic,
Trece-o fată c-un voinic.
Şi voinicu şuierînd,
Iar fetiţa întrebînd.
— Ce şuieri, voinic, a jale,
Ori ţi-e grea arma-n spinare ?
— Nu mi-e grea arma-n spinare,
Dar mi-e dor de-acasă tare,
C-am lăsat boii înjugaţi
Şi părinţii supăraţi.
Am lăsat boii pe vale
Şi-i păzeşte-o fată mare,
Cu păr galben pe spinare.
Am lăsat boii prin vie
Şi-i păzeşte o neglie,
Cu păru pînă-n călcîie.
Am lăsat boii pe luncă
Şi-i păzeşte cea mai mică,
Cu păru pînă-n tălpică.

93

Foaie verde de-avrămească,
De la mine pînă-acasă,
Sînt păduri cu frunza deasă.
Şi prin pomi şi rămurele
Cîntă jalnic păsărele.
Tot a jale cîntă toate,
Că mă aflu prea departe.
Foaie verde trei migdale,
— De ce plîngi, soldat, a jale,
Ori ţie grea arma-n spinare,
Ori ţi-e doar de-acasă tare ?
— Nu mi-e grea arma-n spinare,
Dar mi-e dor de-acasă tare,
C-am lăsat trei surioare,
O nevastă ca o floare
Şi-un copilaş ca un soare.
La nevastă mă gîndesc,
De copil mă prăpădesc.
De nevastă dor eu duc,
De copilaş mă usuc.

Cînd să vie vreme iară,
Să mă duc eu prin a ţară,
Să mă văd la casa mea
Cu copilul şi nevasta ?

94

— Căpitane, căpitane,
Mai dă drumu la cătane !
Căpitane dorobanţ,
Mai dă drumu la soldaţi.
Căci nouă ni s-a urît,
Tot la concentrări făcînd.
Vine un an şi mai bine,
De cînd concentrezi la mine.
Vine-un an şi nouă luni,
De cînd ne ţii prin străini.
Nu mi-e urîtă armata,
Dar mi se mărită fata.
Şi-a luat-o vreun dispensat
Şi pe mine m-a uitat.
Eu am pus cu jurămînt,
Unde-oi prinde-un învîrtit,
Să mi-l iau la pălmuit,
Că şade-acasă hodinit,
Nu ca mine necăjit,
De prin marşuri obosit.
Unde-oi prinde-un reformat,
Să mi-l pun legat la gard.
Şade-acasă ne-întrebat,
Nu ca mine concentrat.
Pe mine mă bat gradaţii,
Mîndra mi-a răpit-o alţii.

95

Foaie verde de pe şanţ,
Rău e catană la neamţ.
Cît e ziua nu-ţi dă pace,
Te poartă cu puşca-n spate.
Eu am pus puşca pe iarbă,
Vine neamţu de mă-ntreabă :
«De ce-am pus puşca pe iarbă !»

Am pus-o ca sà beau apă,
Apă rece din fîntînă,
Din fîntîna de din vale,
Să-mi treacă de dor şi jale.
Foaie verde sămulastră,
Cînd eram la mama-acasă,
Mă sculam de dimineaţă,
Mă spălam pe ochi, pe faţă,
Înjugam boii la jug
Şi ieşeam afar' la plug.
Ciocîrlia îmi cînta
De inima-mi sălta.
Eu aram cu veselie
Şi cu flori la pălărie.
Dumineca nu lucram
Şi la horă mă duceam.

96

La un ciulpan ciulpănit,
Şade-un soldăţel rănit.
Un corb iată că trecea,
Soldăţelul ce-mi zicea ?
— Corbule, corbuţule,
Ascultă drăguţule,
Mai du-te la cîmpuri mari,
Şi adă-mi buruiene tari ;
Mai du-te la cîmpuri mici,
Şi adă-mi buruiene dulci !
Că dacă mie mi-o trece,
Şi eu carne că ţi-oi face.
Mai du-te la mama mea
Şi spune-i că voi răbda,
Pînă cînd m-oi libera.
Dacă cumva oi scăpa,
Eu spre casă oi pleca.
Aşa cum sînt de rănit,
Dar de dor nepotolit.

97

Măi soldate vînător,
Un' ţi-a fost soarta să mori ?

— Sus în vîrful muntelui,
La poalele bradului,
În bătaia tunului.
— De scăldat, cin' te-a scăldat ?
— Ploaia cînd a ploiat,
Şuroaiele cînd s-au vărsat.
— Lumînarea cin' ţi-a pus ?
— Soarele cînd a fost sus.
— De-mbrăcat, cin' te-a-mbrăcat ?
— Frunza cînd s-a scuturat.
— De-ngropat, cin' te-a-ngropat ?
— Munţii cînd s-au surupat.
— De jelit, cin' te-a jelit ?
— Păsări cînd au ciripit.

CÎNTECE DE ÎNSTRĂINARE

98

Săracă străinătate,
Mult avui de tine parte.
Vai, mîncatu-s de străini,
Ca iarba de boi bătrîni.
Şi mîncatu-s de duşmani,
Ca iarba de boi bălani.
Mîncatu-s de răutate,
Ca iarba de vaci cu lapte.
Şi mîncatu-s de nevoi,
Ca iarba de cele oi.
Conjurai ţările toate
Şi de bine n-avui parte.
Ori pe unde am umblat,
Odihnă n-am căpătat.
Ori pe unde-am ocolit,
Odihnă n-am dobîndit.

99

Copăcel de lîngă drum,
Te-aş tăia dar nu mă-ndur,
Că mi-ai fost prieten bun.
Toată vara m-ai umbrit,
De ploaie m-ai oploşit
Şi iarna m-am odihnit.

Sărace cărările mele,
Cum creşte iarba pe ele.
Las' să crească, boii o pască,
Crească cît îs gardurile,
Ca s-o bată vînturile,
Ca pe mine gîndurile.

100

Frunză verde foaie lată,
Fire-ai să fii blestemată,
Zi în care am plecat,
De-acasă m-am depărtat.
Mamă, inimă de piatră,
De-ai putea să vii o dată !
Cînd mă văzui măritată,
Cum bărbatul meu mă poartă
Desculţă şi dezbrăcată !
Duce-m-aş şi n-aş mai fi,
Cine mai mult m-ar dori ?
Grădina cu florile,
Stratul cu garoafele !

CÎNTECE DE JALE ŞI NOROC

101

Foaie verde a bobului,
M-aş jelui şi n-am cui !
Jelui-m-aş codrului,
Codru are frunza verde,
El pe mine nu mă crede,
La patimă de mă vede.
Jelui-m-aş Motrului,
Motru-i apă curgătoare,
El curge din deal în vale
Şi nu ştie ce mă doare.
Că nu-i ceas, nu e minut
Să nu plîng în aşternut.
Nu e minut, nu e ceas,
Să n-am lacrimi pe obraz.
De lacrimi nu-mi dau seamă,
Dar mi-e milă de obraz,
Că rămîne fript şi ars.

102

Şi-am zis verde fir mohor,
Cucule de pe răzor,
Tu n-ai milă şi n-ai dor.
— Am şi milă, am şi dor,
Dar n-am aripi ca să zbor,
Că-s lovit de-un vînător
Într-o aripă şi-un picior.
Piciorul s-a vindecat,
Aripioara s-a uscat.
Vreau să zbor pe sub pămînt,
La măicuţa în mormînt,
Să mi-o văd, măi frăţioare,
Să mă jelui că mă doare.
Mă doare în piept şi-n spate,
N-am cui mă jelui, frate.
Mă jelui dumitale,
Ca la un frate mai mare.

103

Şi-am zis verde mărăcine,
Am trecut, lume, prin tine
Şi n-am aflat nici un bine.
Şi-am trecut prin tine-n jos
Şi n-am avut vreun folos ;
Şi-am trecut prin tine-n vale,
Numai dor şi supărare ;
Şi-am trecut în lung şi-n lat,
N-am găsit ce-am căutat.
Lume, de te-aş vedea în foc,
N-aş veni ca să te scap.
Lume, de te-aş vedea arzînd,
N-aş sări ca să te stîng.

104

Foaie verde maghiran,
Fii-al naibilui de deal,
Ce mai voinicel eram,
Cînd pe tine te suiam.
Te suiam, te coboram,
Nici odihnă nu făceam ;

Dar de la un timp de vreme,
Te sui cu hodinele,
Te cobor cu chinuri grele.
Nu știu, dealu s-a lungit,
Ori eu am îmbătrînit,
Ori zilele s-au sfîrșit.

105

Maică, cînd am logodit,
Mai bine să fi murit !
Peșchiru cu foaia
Să fi slobozit apa,
Peșchirile de nuntași
Să le fi dat la gropași.
Peșchirul cumnatului,
Sus în vînful bradului.
Banii de la lăutari
Să fi plătit un sărindar.
Nu e minut, nu e ceas,
Să n-am lacrimi pe obraz.
Și din mine să vrea face
Un izvor de apă rece,
Cine-o bea, de doru-i trece.
Din mîna mea a stîngă,
Un stejar de făcut umbră.
Și din mîna mea a dreaptă,
O cană de beut apă.
Și din picioarele mele
Să fi făcut scăunele,
Să șade lumea pe ele.

106

Foaie verde mărgărit,
De cînd soțul mi-a murit,
Trag la plug necontenit
Cu răstaie de argint.
De cînd soțul mi-a plecat,
Vadra-n cui mi s-a uscat.
De cînd soțul mi s-a dus,
Apă-n vadră n-am adus,
Nici mîncare n-am mîncat,
Căci de lacrimi m-am uscat.

Foaie verde şi-o lalea,
Păsărică, păsărea,
Pasăre galbenă-n cioc,
Rău m-ai unsit de noroc.
Tu mi-ai zis să-mi fie rău
Şi de bine şi de rele,
De toate zilele mele.

CÎNTECE DE CIOBĂNIE ŞI NATURĂ

107

Verde frunză măr stufos,
Ce te clatini, brad frumos ?
— Eu mă clatin să cad jos,
Că bine am auzit
Că de mine s-a vorbit
Trei haiduci din Baia Mare
Să vie ca să mă taie,
Să mă puie pe trei care,
Să mă ducă-ntre hotare,
Să mă facă temnicioară,
Temnicioară la voinici,
Supărare la părinţi ;
Temnicioară robilor,
Voie bună domnilor.

108

Foaie verde şi-o lalea,
Colea-n vale,-n valea rea,
Sînt doi pui de turturea :
Unul zboară şi se duce,
Unul rămîne şi plînge.
— Stai, măi frate, frăţioare,
Să fac şi eu aripioare,
Aripioare de argint
Să zbor înspre răsărit,
La măicuţa pe mormînt.
Că măicuţa m-a făcut
Şi taica m-a botezat,
Pe braţele crinului,
Pe muşchiul măslinului.

109

Frunză verde-a rugului,
Pe marginea zăvoiului
Cîntă puiul cucului,
Cum îl lasă mama lui
Fără aripi, fără pene,
Ar zbura, n-are putere.
Pitulicea mi-l găseşte,
După el se năpusteşte.
Frunză verde flori mărunte,
Pitulicea mi-l ascunde.
— Pitulice, mută-ţi cuibul,
Că vine Vlaicu cu plugu.
Pitulice, und' te duci ?
Că duşmanii stau ca roiu,
Ca să-ţi atace zăvoiul.

110

Foaie verde mărăcine,
Eu cunosc vara cînd vine,
Pe fluturi şi pe albine ;
Pe cîntecul cucului,
Pe hăitul plugului,
Pe pocnetul biciului.

111

Foaie verde măr de Lotru,
În valea-adîncă cu plopu,
Se ceartă cucu cu corbu.
Cucu una, corbu alta,
Eu le-am făcut judecata :
Pe corb l-am împuşcat,
Drept cucului l-am dat
Să cînte-n codru cu drag.

112

Vine postu lui Sîn-Petru,
Urăşte cucu făgetu

Şi mierluţa gorunetu,
Şi turtureaua vîlceaua,
Şi neicuţa poteceaua.
Poteceaua de pe culme,
Pardosită cu alune,
Ea ce vede, nu mai spune.

113

Foaie verde colilie,
Nu lăsa toamna să vie,
Rămîne stîna pustie ;
Strunguţa făr' de oiţe,
Stînele făr' de băciţe.
Foaie verde colilie,
Nu lăsa, Doamne, să vie !
Rămîn stîni făr' de stăpîni,
Bolovani făr' de ciobani.
Foaie verde de cicoare,
Plîng munţii să se omoare,
C-au rămas făr' de cioporare.
Că merg cîinii tot lătrînd,
Izvoarele şuierînd.
Oile cobor la vale,
Se duc la Cujmiru-mare.
Nu vin pîn' la primăvară,
Cînd o da frunza pe poală.
Frunză verde flori mărunte,
De-aş avea zile mai multe,
Să mă sui vara la munte.
S-aud oile zberînd,
Fetele pe plai suind,
Din oprege fluturînd,
Baciul din fluier cîntînd,
Băciţa-n frunze pocnind,
Ploaia-n frunze răpăind,
Iarba şi frunza crescînd.
Frunza şi iarba cînd creşte,
Cine-i om, atunci iubeşte.

114

Frunză verde foi sălcuţă,
Cunoscui o ciobăniţă,

Ciobăniță din Hobița,
Paște turma-n Melanița.
Cinci ciopoare de mioare,
La stîna cu cinci izvoare,
Între anini din zăvoaie,
Frumoasă-i, măi frățioare !
Frunză verde de smicele,
Oile pasc pe vîlcele.
Însă ea e printre ele
Ca floarea de sînziene.
Frunză verde viorea,
Pe cărare îmi cobora
Gureanul care-mi cînta.
Atunci, ea cînd îl vedea,
Începea a fluiera,
Zăvoiul că răsuna.
Aninii se clătina
Și oițele păștea.
Gureanul cum o vedea,
De ea mi se ruga
De soție ca s-o ia.

115

Ciobănaș cu chica lungă,
Mai dă-ți oile la strungă
Ca puicuța să le mulgă.
Mai dă-ți oile la vale,
Fără nici o supărare,
Să le mulgem la căldare.
Iar pe creasta muntelui
Mai dă viers cavalului.
Ciobănaș cu trei miori,
În cîmpul cu multe flori,
Pe tine cine te-o plînge ?
— Oile cînd mi s-or strînge,
Ele pe mine m-or plînge,
Cu lăcrimioare de sînge.
Cîinii cînd vor lătra,
De mine ei or ofta.
— De-ngropat cin' te-o-ngropa ?
— Malul cînd s-o surpa,
El pe mine m-o-ngropa
Fără mînă cu casma.

— De tămîiat cin' te-o tămîia ?
— Florile cînd s-or scutura,
Pe mine m-or tămîia.
Florile de tămîioară,
C-am murit în a mea țară ;
Florile de ghiocel,
Că-s cioban de mititel.

116

Foaie verde de trei flori,
— Ciobănaș de la miori,
Unde ți-a fost soarta să mori ?
— Sus în vîrful muntelui,
În bătaia vîntului,
La cetina bradului.
— Și de ce moarte-ai murit ?
— De trăsnet cînd a trăsnit.
— De jelit, cin' te-a jelit ?
— Păsările cîn' au ciripit.
— De scăldat, cin' te-a scăldat ?
— Ploile cînd au plouat,
Pe mine că m-au scăldat.
— De-mpînzit, cin' te-a-mpînzit ?
— Luna cînd a răsărit,
Pe mine că m-a-mpînzit.
— Lumînarea cin' ți-a pus ?
— Soarele cînd a fost sus.
— De-ngropat, cin' te-a-ngropat ?
— Trei brazi mari s-au răsturnat,
Pe mine că m-a-ngropat.
— Fluierașul un' l-ai pus ?
— În craca bradului de sus.
Și cînd vîntul mi-o bătea,
Fluierașul mi-o cînta,
Oile s-or aduna,
Pe mine m-or căuta.

CÎNTECE DE DRAGOSTE

117

Foaie verde de-o sipică,
Primăvara-i noaptea mică,
Nu-i de dus la ibovnică.
Vine luna lui brumar,

C-atuncea-s nopţile mari.
Stau cu mîndra cît îmi place
Şi ziuă nu se mai face.
Şi-o sărut din cînd în cînd
Şi-n braţe să pot s-o strîng.

118

Frunză verde rozmarin,
Pe scaun de calomfir
Şade tînăra domniţă
Cu flori galbene-n cosiţă.
— Ce eşti, fată ori nevastă,
Ori zînă din cer picată ?
— Nu sînt fată, nici nevastă,
Nici zînă din cer picată,
Ci sînt floarea-soarelui
Şi-mi judec florile,
Ce-au făcut miroasele ;
C-a dat o ploaie şi un vînt,
Şi le-a culcat la pămînt ;
Şi-a mai dat un vînt turbat,
Şi miroasele le-a luat.
Iată-n răsăritul soare,
Trece-un voinicel călare.
Alb ca fulgul de ninsoare.
Cine-o fi ? brumărel ăl mare.

119

Frunză verde pelinită,
Colea-n vale-n dumbrăviţă,
Frumos doarme-o copiliţă,
La umbra de trandafir,
La miros de calomfir.
Verde frunză fir de nalbă,
Trece un voinic în grabă,
Cu suspine mi-o întreabă :
— Spune, dragă garofiţă,
Cu frumoasa ta guriţă,
De eşti nevastă ori fată,
Ori zînă din cer picată ?
— Nu-s nevastă şi nici fată,
Nici zînă din cer picată ;

Şi sînt floare garofiţă,
Presădită-n grădiniţă.
Verde frunză trei lalele,
— Spune, dragă băieţele,
De eşti însurat sau june ?
— Nu sînt însurat, nici june
Şi sînt, dragă, brumărel
Ce vin seara pe răcoare,
De veştejesc orice floare,
Cînd o iau la-nsurătoare.

120

Foaie verde fir lalea,
De te-aş prinde undeva,
Numai ochii ţi-aş lua,
Ochii şi sprîncenele,
C-alea fac păcatele.
Puica neichii mititea,
Parc-ai fi o rîndunea.
Cînd scobori tu genele,
Ori ridici sprîncenele,
Mă omori cu zilele.

121

Frunză verde foi de viţă,
Liţă, Liţă, porumbiţă,
Cu gura de garofiţă,
Cu buzele de crăiţă.
Sfîntă să-i fie guriţa
Cin' ţi-a pus numele Liţa ;
Naşul ce te-a botezat,
De Domnul fie iertat,
Iar popa care-a citit,
Să fie blagoslovit ;
Şi mă-ti că te-a născut,
Iartă-i, Doamne, ce-a făcut,
Că bine te-a mai urzit,
Şi bine te-a potrivit.
Şi frumoasă şi drăguţă,
Şi subţire şi năltuţă,
Bună la piept să te strîng
Şi mijlocelul să-ţi frîng.

Frunzuliță periniță,
Liță, Liță, porumbiță,
Parcă ieri sugeai la țîță,
Și-acum dai neichii guriță !
Dă-mi, puicuță, cît ai vrea,
Că mă jur pe legea mea,
Că de cînd m-am pomenit
Și m-am dat după iubit,
Multe fete am căutat
Și multe am dezmierdat.
Dar mă jur pe legea mea,
Că guriță c-a ta,
Fragedă și rumenă,
N-am găsit și n-oi găsi,
Cît oi umbla, n-oi iubi ;
Și nici trupșor ca al tău,
Croit chiar cum am vrut eu.

122

Eu cînd văd una frumoasă,
Îmi dau junghiurile prin oase.
Și cînd văd pe-a de-o iubesc,
Ca șopîrla mă tîrăsc.
Și cînd văd pe-a de mi-e drag',
Tot ca șopîrla mă trag.

123

Frunză verde și-o mălură,
Colea-n vale-n arătură,
S-aude-o șuierătură.
Mi-l cunosc numai pe gură,
Că-i neicuța-n arătură,
M-așteaptă ca să-i dau gură.
Mi-l cunosc pe șuierat,
Că-i neicuța la vînat.
Mi-e c-o fi supărat,
Că prea mult m-a așteptat
Și-i băiat neînsurat.
Uite, neica trece dealu,
Că-i cunoaște doda calu,
Că e calul vinecior,
Pintecat la un picior.

124

Frunză verde flori mărunte,
Mărioară de la munte,
Nu purta banii pe frunte,
Că ţi-a ieşit vorbe urîte.
— Las' să-mi iese, că nu-mi pasă,
M-a făcut maica frumoasă,
Cu doi copilaşi la masă,
Cu o fată şi un băiat.
Fata zice : mamă, mamă,
Iar băiatu : tată, tată.
Tata-al nostru e-n Bucureşti,
Se plimbă cu cai domneşti,
Cu căruţa cu fereşti
Şi stă-n palate domneşti.

125

Floare verde de-o cucută,
— Ionele, cămaşă scurtă,
Treci valea de mă sărută.
Sărută-mă mai uşor,
C-am fost fetiţă cu dor.
Foaie verde garofiţă,
Colea-n vale-n poieniţă,
Paşte calu lui Gheorghiţă.
Calu paşte împiedecat
Şi Gheorghiţă e mort de beat.
— Gheorghiţă, cin' te-a-mbătat ?
— O fetiţă din Banat.
Şapte lei şi-un pol i-am dat,
Numai pentr-un sărutat.
— Măi Ionele, puişor,
Nu ţi-e milă, nu ţi-e dor,
Nu ţi-e milă, nu ţi-e teamă,
De nu-mi mai bagi vorba-n seamă ?
— Mîndră, pîn' nu te ştiam,
Nici o grijă nu duceam ;
Dar acu, de-atîtea ori,
Cînd te văd, mă ia fiori.
Cînd te văd, mîndro, pe tine,
Tremură carnea pe mine.
Cînd te văd, mîndro, la faţă,
Aş muri cu tine-n braţe.

Cînd îţi văd pasu frumos,
Bolnăvesc de sănătos.
Stau la masă, nu mănînc,
Ci după tine mă uit.
În oglinda de la noi,
Să-ţi văd, mîndro, ochii tăi.
În oglinda de la mine,
Să te văd, mîndro, pe tine.
Mă uitai ce mă uitai,
Mă luă somnul, mă culcai,
Privii, mîndro, ce privii,
Mă luă somnul şi-adormii.
Mîndro, cînd ţi-o fi mai bine,
Să te pătimeşti ca mine.
Să n-ai foame la mîncat,
Nici hodină la culcat.

126

Foaie verde foi de nuci,
— Măi Ionele, un' te duci,
De nu stai ca să mănînci,
Să-ţi fac patul să te culci ?
— Mă duc, maică, la Brăila,
C-acolo e doru şi mila.
Mă duc, mamă, la Buzău,
C-acolo-i sufletu meu.
Mă duc, mamă, la Constanţa,
C-acolo-i doru şi viaţa.
Doru, maică, de n-ar fi,
M-aş culca, m-aş odini.
— Măi Ionele, pui băiat,
Mai coboară-n vale-n sat,
Că mie mi s-a urît
Singurică pe pămînt.
Singurică, singurea,
Milă de la nimenea.
Măi, Ionel, băiatu mamii,
Fetele ţi-a mîncat banii.
— Lasă, maică, să-i mănînce,
Că le-a fost guriţa dulce.
— Banii de la Timişoara,
I-ai mîncat cu Marioara ;
Banii de la Ialomiţa,

I-ai mîncat cu Victorița ;
A cu rochia brodată
Ți-a mîncat averea toată ;
A cu păru retezat
Te-a mîncat și te-a lăsat,
Și-apoi cu altu s-a luat.

127

Frunză verde trei costrei,
Eu le-am spus ochilor mei
Să nu fie lăcomei.
Eu le-am spus, ei nu m-ascultă,
Tot după frumos se uită.
Să se uite cît o vrea,
Că mie mi-o plăcea.
Mîndră, uitătura ta
M-aruncă la boală grea.
Fi-ți-ar uitătura a dracu,
Că ea mi-a pus mie capu,
Mîndră, fire-a dracului
Cu sprînceana ochiului,
Mă făcuși de te iubii.
Mîndruță, mă omorîși
Cu uitatul tău furiș.
Că eu de cînd te-am iubit,
Mîndro, m-ai îmbătrînit.
Și de cînd eu te iubesc,
Zilele mi le sfîrșesc
Și fața mi-o ofilesc.

128

Foaie verde de piersici,
Plin e codru de voinici,
La tot fagu cîte cinci.
Numai la fagu din cărare,
Zace neica de lingoare,
Cu mîndruța la picioare.
— Zace, neică, ori te scoală,
Ori mai dă-m și mie boală,

Că mie mi s-a urît
La căpătîie mutînd :
De la umbră pîn' la soare,
De la cap pîn' la picioare.

129

— Frunză verde viorea,
Pădurice, pădurea,
Lasă-mă la umbra ta,
Să mă iubesc cu mîndra.
— Eu, voinice, te-aş lăsa,
Dar ţi-e mîndra tinerea
Şi faci păcate cu ea,
De mi se uscă frunza.
— Teiule, frunză rotundă,
Lasă-mă la a ta umbră,
Puţintel cu mîndra-n dungă
Şi să-i cuprind mijlocelul,
Cum cuprinde lupul mielul.
Fire-al naibii de făgui,
De ce n-ai venit să-mi spui,
Cînd a-nfrunzit frunza întîi,
Să-mi iau armele din cui,
Geanta de la căpătîi
Şi-apoi în tine să sui ?
Văzui frunza cît paraua
Şi lăstarul cît undreaua.
Îmi luai puşca şi vergeaua,
Şi-apucai la deal vîlceaua,
Unde cîntă turtureaua.
Una cîntă, două ascultă,
Una îşi face penele
Ca mîndra sprîncenele.
Frunză verde flori de nalbă,
Cîntă cucul în valea seacă.
Du-te, dor, şi zi-i să tacă,
Să nu cînte aşa frumos
Că-i neicuţa mînios.

130

Foaie verde şi-un dudău,
Murgule, căluţu meu,

Ce te-abați din drum mereu ?
Ori ți-e greu trupșorul meu ?
— Flăcăiaș, stăpînul meu,
Nu mi-e greu trupșorul tău,
Dar mi-e greu năravul tău.
Pe la cîte cîrciumi treci,
Pe la toate te oprești,
Pe mine de gard mă legi
Și m-adăpi cu stelele,
Grăunțe-mi dai gardurile.
Flăcăiaș, stăpînul meu,
Cum ți-e drag cu mîndrele,
Și mie grăunțele.
Cum ți-e drag cu mîndra-n sat,
Și mie cu traista-n cap.

131

— Murguleț, călușul meu,
Ce te-abați din drum mereu,
Ori ți-e greu trupșorul meu ?
— Nu mi-e greu trupșorul tău,
Dar mi-e greu năravul tău,
Pe la cîte cîrciumi treci,
Pe la toate te oprești,
Pe mine de gard mă legi
Și cu mîndrele-ți petreci.
— Murgule, de ce-mi stai trist ?
— Stăpîne,-am îmbătrînit,
D-aia stau mîhnit și trist.
Am auzit că mă vinzi
Și eu mult bine ți-am prins.
Cînd erai amorezat,
Te plimbam din sat în sat,
În buiestru legănat.
Cînd îți vedeai mîndrele,
Mă loveai cu scările.
Eu-mi puneam puterile
Și zburam ca vrăbiile
Să te vadă mîndrele.

132

Răsai, lună, răsai, dragă,
Să se vadă în livadă,

Să cosesc un braț de iarbă,
Și să dau murgului să roadă.
Murgul roade și nechează,
Mîndra plînge și ofteează.
— Taci, mîndruțo, nu ofta,
Că bădița te-o lua,
Cînd o ninge și-o ploua,
Ca să culegi tu poama.
— Iacă, poame s-au cules,
Altă mîndră ți-ai ales.
De-i lua-o ca și mine,
Dumnezeu să-i dea zile.
De-i lua-o mai frumoasă,
Dumnezeu să nu ți-o lasă.

133

Foaie verde mărăcini,
Drag mi-a fost cu caii buni,
Să le dau apă din pumni
Și fîn de prin mărăcini,
Să le crească coadele,
Coadele și coamele.
Drag mi-a fost cu cai la brișcă
Și cu mîndra tinerică.
Să mă plimb cu ea prin luncă,
Să ajung pe-o poieniță,
Să cer la mîndra guriță.
Guriță și o sprînceană
Și-alunița de sub geană.
O dată, de două ori,
Pînă-n răsărit de zori.

134

Bate vîntul sălciile,
Să-mi pornească șeicile,
Pornească-mi și șeica mea
La Maria-n Hîrșova.
Cum zicea și cum cînta,
Șeica lui că-și dezmierda,
Cu lopata c-o mîna,
Latul Dunării tăia.

Zori de zi cînd se făcea,
Pescăruşul se-ntorcea.
A plecat c-o şeică veche,
Cu o floare la ureche,
Şi-mi vine c-o şeică nouă
Şi cu flori la amîndouă.

135

Foaie verde foi de praz,
Neică, dacă eşti viteaz,
Fă-ţi fîntînă cu pîrleaz.
Şi-n grădină fă-ţi fîntînă,
Fîntînă cu cinci izvoare,
Două dulci şi trei amare,
Să bea duşmanii, să moară,
Să bea şi duşmanca mea,
Să plesnească fierea-n ea.

136

Frunză verde foi de peri,
Mă-ntîlnii cu mîndra ieri.
Mă-ntîlnii şi ieri şi azi,
Lumea moare de necaz ;
De m-aş întîlni şi mîine,
Ferice ce-ar fi de mine.

137

Cea, cea, bălane, cea,
Nu mă lăsa cu sapa,
Că cu sapa nu prăşesc,
Din cîrciumă nu lipsesc,
Mă mir de unde plătesc !
Foicica bobului,
Păsărica Domnului,
Cucule cu pene verzi,
Vino, neică, să mă vezi,
Cu mîndruţa cum petrec.
Pune-te pe-o rămurea
De la deal de casa mea,
Ca să vezi pe mîndra mea.

Mîndra mea toarce şi coase
Şi se uită pe fereastră.
Cîntă, cuce, nu-nceta,
C-am dat de-o inimă rea.

138

Mîndro, fire-a dracului,
Und' ţi-am zis, n-ai vrut să vii,
La poteca dintre vii,
Cîrstogu-i făcut dintîi.
Fire-a dracului împreunare,
Eu pe deal, mîndra pe vale.
O cunosc numai pe poale,
Că poartă poale călcate
Şi picioarele spălate.

139

Foaie verde foi de praz,
Rotunjică la obraz,
Spune, az-noapte unde-ai mas ?
Că-ţi văd semnul pe obraz !
— Neică, am mas într-o grădină
Şi m-a muşcat o albină.
— Rotunjică cu doi dinţi,
Spune drept, să nu mă minţi,
Că albina n-are dinţi.
Şi albina are cioc,
Şi te muşcă dintr-un loc
Şi se umflă peste tot.

140

Foaie verde şi-o lalea,
De m-aş face păsărea,
Peste munţi aş alerga.
Şi-aş merge mereu, mereu,
Pînă-n Arcani, satul meu.
Ca să-mi văd părinţii
Cum şi-or mai petrece.
— Iar tu, mîndră, ce lucrezi,
Că pe-afar' nu te mai vezi ?

Coasă, mîndră,-un gulerel.
Şi-mi cîntă un cîntecel.
Cîntă, mîndră, cum ai şti,
Să te-aud de unde-ai fi.
Din mijlocul fabricii.
Cîntă şi mai tărăgănat,
Să te-aud de la lucrat.

141

Foaie verde sălcioară,
Ce-ai în guşă, Marioară ?
— Busuioc şi tămîioară.
— Dă şi neichii-o ţîrişoară.
— N-are, daica, flori de dat,
C-astă-vară n-a ploiat
Şi-am plătit de le-a udat
Cu bani după sărutat ;
Şi-am plătit de le-a sădit
Cu banii după iubit.

142

Ici-i dealu, ici-i via
Unde iubeam pe Maria
Şi beam vinul cu fucia.
Ici-i dealu, ici-i viţa,
Unde iubeam pe Mariţa
Şi beam vinul cu ploschiţa.
Uite şi tăvălitura,
Unde-mi da mîndruţa gura.
— Hai, mîndră, pe deal în sus,
C-a făcut făsuiul fus
Şi aracul nu l-am pus.
Hai, mîndro, s-o harăcim
Şi-amîndoi să ne iubim.
Pînă calul paşte iarbă,
Noi să ne vedem de treabă.

143

Foaie verde trei granate,
Ce să mă fac eu, măi frate,

Că am amantul aproape !
Purtai cămăşile toate
Şi-o cîrpă de borangic
O rupsei cu neica-n crîng.
Bată-l în cap de iubit,
Că nimic n-am folosit.
Dar acum într-o seară,
Am iubit de-ajunge-o vară,
O vară şi-o primăvară,
Cînd dorm mîndrele pe-afară.
De ce nu m-ai trăznit, Doamne,
Cînd se culcă şi nu doarme,
La piept cu ţîţele goale.

144

Foaie verde, foi ca tina,
Fusei aseară la Dina
Şi luai veriga cu mîna
Şi lăcătuşu cu gura,
Şi intrai în cas' la Dina.
Aşa bine ce-i păru,
Şapte scoarţe îmi aşternu.
Cu plapomă mă-nveli,
Plapoma cu flori mărunte,
De mă gîdila pe frunte.
Pînă mă iubii cu Dina,
Stricară boii grădina.
Grădina cu brebenei,
Să-mplimba Dina prin ei ;
Grădina cu viorele,
Să-mplimba Dina prin ele.

145

Foaie verde foi de rug,
Pusei patru boi la jug
Şi plecai cu ei la plug.
Arai pînă la amiaz,
Numai ciudă şi necaz ;
Şi arai pîn' la chindie,
Numai ciudă şi mînie.
Eu cu ochii pe şosea,

Să văd de vine mîndra,
Frînseră boii jigla.
Pîn-a face jigla nouă,
Frînseră grindeiu-n două.
Pîn-a face grindei nou,
Mi se sîngeră şi-un bou.
Fire-ai, mîndro, ticăloasă,
Că prea fuseşi păguboasă !

146

Foaie verde sălcioară,
La casa cu trestioară
Zace-un voinicel de boală
Şi-l păzeşte-o fată mare
Cu trei lumînări de ceară.
Nu ştiu zace, ori se face,
Că guriţa nu-i mai tace.
— Zaci, voinice, ori te scoală,
Ori mai dă-mi şi mie boală,
Că mie mi s-a urît
Perinioara tot mutînd,
De la soare la răcoare,
Tot pe dalbe brăţişoare.

147

Eu aici, badea departe,
Două dealuri ne desparte,
Două dealuri şi-o pădure
Netăiată de secure.
Arză-te-ar focul, pădure,
Să se facă drum prin tine,
Să vie badea la mine.
Să se facă drum în cale,
Să vie badea mai tare.

148

Foaie verde flori de mei,
Intru-n luncă, tai fuscei,
Lunca-i plină de ghiocei.
Nu ştiu, să mai tai fuscei,

Ori să culeg ghiocei,
Să duc mîndrii la bordei.
Intru-n luncă, tai vergele.
Sau să culeg viorele,
Să le duc mîndruței mele.
Intr-un luncă, tai privită,
Găsii pupăza-nflorită
Și pe mîndra logodită.
Mai fusei și altă dată,
Găsii pupăza vărgată,
Vioreaua scuturată
Și pe mîndra măritată.

149

Lună, lună, ești nebună,
Ce lumini seara pe brumă !
Eu cu mîndra-nchis în casă
Și tu lumini pe fereastră.
Eu cu mîndra la pădure
Și tu lumini peste mine.
Eu cu mîndra la zăvoi,
Tu lumini furiș la noi.
Du-te, lună, de te culcă,
Nu mai lumina pe luncă,
Că mîndra e măritată,
Nu mai e ca altă dată.
Mîndra mea și-a luat bărbat,
Și e nalt și cam urît,
Și n-o lasă la iubit.
Răsai, lună, să răsai
Și lumină să nu ai.
Că la luminița ta
Mă prinseră la mîndra.

150

Om cu nevasta frumoasă
Ține sărăcia-n casă.
Ea se duce și iubește,
El se duce și-o păzește,
Coasa-n pod îi ruginește,
Fînu-n luncă îi putrezește,

Cînd dracu se pricopseşte ?
Ce m-oi face cu a mea,
Că şi ea e tot aşa.
Spală noaptea şi cîrpeşte,
Din oglindă nu lipseşte
Şi se duce şi iubeşte.

151

Foaie verde de-o lalea,
De la vale de casa mea
Am o muiere cam rea,
Tinerea şi frumuşea,
Ţine pricină cu-a mea.
— Fă nevastă, să fii bună,
Nu te-apuca c-o nebună.
— Omule, bărbatu meu,
Destul i-am suferit eu.
Cînd venea pe pragu meu,
Ţinea gura ca de zmeu,
Zicea că nu eşti al meu.
Demîncarea nu ţi-o mînc,
Băutura nu ţi-o beau,
Dar bărbatul tot ţi-l iau
C-a fost omuleţul meu.

152

Frunză verde foi de rug,
Pusei patru boi la jug ;
Mă suii cu plugu-n coastă,
M-apucai să trag o brazdă,
Scoase dracu o nevastă
Tinerică şi frumoasă.
Eu cu ochii după ea,
Mi se rupse trupiţa,
Sîngerai boul de cea.
Trupiţa şi fierul lat,
Sîngerai şi pe-ălălalt.
Cînd vrusei să intru-n sat,
Vai de mine, ce păcat,
Rămînsei de boi sărac.
Pentr-un pic de sărutat,
Intrai făr' de boi în sat.

153

Merg pe drum şi stau pe gînd,
Lumea zice că-s nebun ;
Dar eu sînt amorezat
De-o fată de aici din sat
Şi-o nevastă cu bărbat.
Dar nevasta dracului
Mă spuse bărbatului,
Mă făcu rîs satului.
Stau în loc şi mă gîndesc
Pe cine să mai iubesc.
Să iubesc pe ochişoara,
Se supără bălăioara ;
Să iubesc pe bălăioara,
Se supără ochişoara.
Am să fac o lege nouă,
Să le iubesc pe-amîndouă.

154

Foaie verde meri domneşti,
— Geaba, mîndră, mă iubeşti
Că nu ştii să mă păzeşti.
— Ba eu, neică, te-aş păzi,
Dar mi-e bărbăţelu-aci.
Aşteaptă pîn-o dormi,
Că ochii nu ţi-o sări.
Aşteaptă pînă deseară,
Că-l mînă tata la moară.
Dare-ar Dumnezeu năvală,
Să umble din moară-n moară,
Cu căciula-n subţioară,
Să te culc cu capu-n poală,
Cu mîna la ţîţişoară.
Dare-ar Dumnezeu de-o zloată,
La moară să fie gloată,
Să stea o lună-nchiată.
Foaie verde trei gutui,
Apucai la Jii, la Jii,
Lăsai Gilortu pustii.
Căci pe lunca Jiului,
Ca la sînul puiului.
Foaie verde meri domneşti
— Fetiţo de la Stroieşti,

Spune, neică, a cui ești ?
De ce dracu nu iubești,
Căci ca mîine-mbătrînești
Și pe urmă te căiești.
Foaie verde meri crețești,
— Mărițo din Tălpășești,
Spune neicăi a cui ești ?
— Eu sînt fata lui Ioniță,
Amureaza ta, neicuță.
Foaie verde trei coceni,
Măritată-n Brădiceni,
De la deal de Stolojeni.
Foaie verde de mărar,
Și-am ibovnic lăutar,
Cu numele Grigoran,
De cîntă la Sîrbu-n han.
Trage Grigoran cu arcu,
De se minună și dracu.

155

Foaie verde lămîiță,
— Mîhnită ești, neiculiță !
Cine mi te-a supărat ?
— Ia, pustiul de bărbat !
Toată ziua umblă-n sat,
Seara vine-acasă beat
Și mă-ntreabă ce-am lucrat
Toată ziua cît am stat ?
Eu îi spun c-am depănat
Toată ziua neîncetat,
Patru sculuri de bumbac
Să-i fac cămăși după plac ;
Și-ncă trei de borangic,
Să nu mai zică nimic.
Dar spurcatul n-a crezut,
Fără milă m-a bătut !
De-mi ești prieten sau frate,
Fă cu mine ce să poate,
De mă scapă de bătăi,
De necazuri și nevoi !
— Știi, puicuță, ce-i voi face
Ca să fii lăsată-n pace ?

Am să viu diseară beat,
Să-i fur nevasta din pat
Şi să-l las pe drum sărac,
Să-şi dea cu pumnii în cap.

156

Tinerea mă măritai
Şi o soacră-mi căpătai !
Cînd dă în cîine,
Dă şi în mine.
Către cîine zice — nea !
Către mine — nea, căţea !
Dacă văzui că-i aşa,
Mă rugai la Precista.
Pusei secera la brîu
Şi m-am dus să-mi secer grîu.
Secerai pînă la prînz,
Tot cu amar şi cu plîns ;
Secerai pîn' la amiaz,
Tot cu lacrimi pe obraz.
Toate soacrele veneau,
La nurori prînz aduceau.
Numai soacra mea nu vine,
Dacă-i inima de cîine !
Vai, soacră-mea nu venea,
Că s-a băgat dracu-n ea.
Dacă-am văzut că-i aşa,
M-am făcut o păsărea
Şi m-am dus la maica mea,
Şi-am început a cînta.
Maica din grai îmi grăia :
— Du-te de-aci, păsărea,
Că dar nu eşti fata mea ;
Că fata mi-i dusă-n lume,
Să nu-i mai aud de nume.
— Maică, măiculiţa mea,
Dar deschide fereastra.
Ea fereastra deschidea,
Bine, Doamne, că-i părea.
Drept la masă mă punea,
De mîncare îmi gătea :
Colăcei cu lapte dulce,
De la ea nu m-oi mai duce.

Cît îi lumea și țara,
Nu-i slujnică ca nora ;
Că ea unde-o mînă merge
Și simbrie nu mai cere.

157

Frunză verde de secară,
Toate plugurile ară,
Numai plugul badelui
Șade-n vîrful dealului.
Nici nu suie, nici coboară,
Bate boii de-i omoară ;
Și îi bate să pornească,
Ei nu pot să izbutească.
Strigă badea, se răstește,
Plugul său se-ncremenește,
Badea de necaz plesnește.
Dar și așa-i supărat,
C-aseară cînd a-nserat,
Dintr-o vorbă la pîrleaz
Ne-am despărțit cu necaz.
Și acum îmi pare rău,
Că badea-i sufletul meu.
— Lasă, bade, plug și boi,
Vino-n vale la zăvoi
Să ne-mpăcăm amîndoi.
Nu mai da degeaba-n boi,
Că pînă nu ne-om împăca
Nici o brazdă n-ai ara.

158

Foaie verde viorea,
De-aici pîn' la mîndra mea,
Nu e deal, nu e vîlcea,
Numai potecuța mea,
Urdinînd seara la ea ;
Ea la mine, eu la ea,
Ca să întărim dragostea.
Dragostea ce-o avem noi, frate,
Curînd moartea ne-o desparte.
Neică, dragoste ce-avem,
Numai din ochi ne vedem,
C-altă putere n-avem.

159

Frunzuliță mărăcine,
S-a dus puiul de la mine,
Tuturor le pare bine ;
Numai mie-mi pare rău,
C-a fost puișorul meu.
Și s-a dus puiul, s-a dus
Opt zile pe munte-n sus
Și mie că nu mi-a spus
Să-i dau merinde de-ajuns.
Eu i-am dat numai c-o mînă,
Să-i ajung-o săptămînă ;
Nu i-am dat cu amîndouă,
Să-i ajung-o lună, două.

160

La fîntîna din făget,
Mă faci, mîndro, să te-aștept.
Așteptai pînă-n prînjor
Și nu mai putui de dor ;
Așteptai pîn' la amiaz,
Nu mai putui de necaz ;
Așteptai pîn' la chindie,
Nu mai putui de mînie.
Dacă văzui ce văzui,
Numai nițeluș șezui.
Așteptai pînă-nserai,
Îmi luai arma și plecai.
Și mergînd pe-o potecea,
Mă-ntîlnii cu mîndra mea
Și-ncepui a săruta,
Ea pe mine, eu pe ea,
C-așa-ncepe dragostea.
Dar o biată turturea,
Ce prin pădure umbla,
Lîngă noi frunza mișca.
Eu, crezînd că-i cineva,
Am și tras cu arma-n ea ;
Iară ea se zvîrcolea
Și din gură blestema :
Dare-ar Dumnezeu, să dea,
Să rămînă casa ta,
Cum a rămas creanga mea.

Să rămînă crîngul tău,
Cum a rămas cuibul meu.
Să plîngă copiii tăi,
Cum plîng puişorii mei.

161

Mîndro, de dragostea noastră,
A-nflorit doi pruni în coastă.
A-nflorit şi s-au uscat,
Că duşmanii i-au aflat
Şi-au mers de mi i-au tăiat.
Ia, mîndruţă, apă-n gură,
Să-i udăm la tăietură.
Ia, mîndruţă, apă-n mînă,
Să-i udăm la rădăcină.

162

Frunză verde mărgărit,
Trecui pe unde-am iubit
Şi găsii locul pîrlit,
Şi-un fir de iarbă plîngînd.
Singur eu l-am tăvălit,
Dacă mîndra n-a venit,
La vorba care-am vorbit,
De-a rămas vorba nimic,
Nu eşti bună de iubit.
Mîndruţa care-i mîndruţă,
Vine la iubit desculţă ;
Iar care nu-i învăţată,
Nu vine nici încălţată,
Ea doar cu vorba te poartă.

163

Frunză verde trei smicele,
Neică, urmiţele tăle
Trecui seara pe ele.
Neicuţă, şi le-ntrebai,
Că acum unde mai stai ?
Le-ntrebai, neică, pe ele,
Une-ai fi, de nu mai vii
Cu dorul, star-ar pustii.

Nu ştiu, neicuţă, ce ai,
De nu mai eşti cum erai,
Nici nu mai vii cum veneai.
Ştii tu, neică, ori nu ştii,
Cînd eram nişte copii ?
Mai ţii minte, ori nu ţîi,
Sărutu nost' ăl dintîi ?
Cînd eram cu vitele,
Hodineam pe pajişte
Şi vorbeam de dragoste.
Şi şedeam pe iarbă crudă
Şi vorbeam că sîntem rudă.
Iar de rudă ce eram,
Amîndoi ne sărutam,
În gură şi pe obraz,
Făceam altora necaz.

164

Foaie verde năutu,
În luncă la Stroescu
Ară neica cu plugu,
Alăturea cu drumu,
Vine mîndra cu prînzu.
— Stai, mîndro, de hodineşte,
Ori cu neicuţa munceşte.
— N-am venit să hodinesc,
Nici cu neica să muncesc.
Şi-am venit să-ţi povestesc
Cu maică-ta cum trăiesc.
Maica ta-i fermecătoare,
Vrea pe min' să mă omoare.
Se duce pe curătură
S-adune fermecătură,
Să mă farmece pe mine,
Să mă las, neică, de tine.

165

Du-te, neică, duce-te-ai,
Nevastă să nu mai ai.
Că nevastă ţi-am fost eu,
Pedepsi-te-ar Dumnezeu,

Nici mai bine, nici mai rău,
Numai cum oi zice eu.
Să te-nsori de nouă ori
Şi să faci nouă feciori.
Şi la urmă de-o fetiţă,
Să te-aducă pe uliţă.
Să te-aducă Dumnezeu
Şi pe la bordeiul meu,
Să te miluiesc şi eu
Cu ce-o da Dumnezeu.

166

— Codrule, codruţule,
Frumos eşti, drăguţule,
Vara eşti ca toată lumea
Şi toamna te bate bruma
De îţi scutură cununa.
Iar iarna te veştejeşti,
Primăvara înverzeşti
Şi tot tînăr te găseşti.
Ferice, codre, de tine,
Că nu-mbătrîneşti ca mine.
— Pădure, dragă pădure,
Ce mă tot pîrăşti la lume,
C-am iubit o vară-n tine ?
Las' să mă spună iarba,
Căci ea mi-a fost saltea ;
Să mă spuie şi pămîntu,
Că el mi-a fost aşternutu ;
Să mă spuie şi frunza,
Căci ea mi-a făcut umbra,
Cînd iubeam pe mîndra mea,
De nu ştia nimenea,
Decît cucul şi mierla.
Căci cucul frumos cînta
Şi mierla ne şuiera,
Cînd vedea pe cineva.

CÎNTECE DE DOR

167

Foaie verde-a bobului,
Lung e drumul Gorjului,

Dar mai lung e-al dorului.
De la Gorj te duci şi vii,
Dorul n-are căpătîi.
Foaie verde mărgărit,
Gorju nostru e renumit,
A fost renumit şi este,
Este-n lume şi-n poveste.

168

— Inimioară, inimioară,
Ce grea boală te doboară ?
— Mă doboară-o boală grea,
Dorul şi cu dragostea,
Şi nu pot scăpa de ea.
Pe la cîţi doctori am fost,
La boală nu-i dau de rost.
Numai un doctor din Banat
Spuse că nu mai am leac.
Dar un doctor din Sibiu,
Spuse că de ce nu ştiu
Că dorul şi dragostea
Nu se poate vindeca ?
Numai cine te iubeşte,
Tot ăla te lecuieşte.
Toată boala îşi are leacu,
Dar dragostea-i dată dracu.
De altă boală zaci, te scoli,
De dragoste zaci şi mori.
Foaie verde viorea,
Vezi a naibii dragostea,
Te scoală noaptea din pat
Pentru un pic de sărutat.
Te scoală noaptea din somn
Şi te duce und' ţi-e dor.

169

Foaie verde a bobului,
Din pricina dorului
Nu mă pot da somnului.
Dragostea m-a năpădit
Şi somnul m-a părăsit.

Du-te, dorule, mă lasă,
Să mă odihnesc în casă.
Însă dorul e hain,
Mă ține tot într-un chin.

170

Frunză verde trei alune,
Brăduleț crescut pe culme,
Multe doruri sînt pe lume.
Numai doruleţul meu
E ca pămîntul de greu.
Şi unde merg, vai de mine,
Dorul de mine se ţine.
Unde plec şi orice-aş face,
Dorul mîndrii nu-mi dă pace ;
Am plecat să-l vînd, să scap,
Nimeni nu l-a cumpărat.
Prin păduri l-am rătăcit,
Dar el iară m-a găsit.
Mi-a spus ieri o bobăriță
Să leg doru-n foi de viţă,
Să-l trimit la mîndra mea,
S-o chinuie şi pe ea.

171

Frunzuliţa bobului,
N-am putere să mă sui
Pe muntele Runcului,
Să dau drumul dorului
Pe apa Sahodului.
— Fire-ai tu să fii de dor
Şi pe tine, bădişor,
Că mie mi s-a urît
Singurică pe pămînt.
— Dar mie nu-mi pare rău,
Că am alta-n locul tău,
Mai mîndruţă, mai drăguţă,
Şi mai dulce la guriţă.

172

Foaie verde foaie fragă,
De cine dorul se leagă
Nu mai este nici o treabă,
Nu-l lasă cu mintea-ntreagă.
Că de mine s-a legat
Ca fasolea de arac,
Ca boala de om sărac,
Şi nici acum n-am scăpat.
Nici acuma, niciodată,
Pîn-oi iubi lumea toată.
De se leagă de-o copilă,
Uită vadra la fîntînă
Şi cusătura din mînă,
De pleacă prin sat nebună.
De se leagă de-un băiat,
Uită calul nemîncat
Şi pleacă nebun prin sat.
De se leagă de-un voinic,
Uită calul priponit
Şi pleacă după iubit.
De se leagă de-un bătrîn,
Uită coasa-nfiptă-n fîn
Şi pleacă pe deal nebun.
De se leagă de-o nevastă,
Uită treburile-acasă
Şi cusătura pe masă.

173

Inimă, de ce te baţi,
Suflete, de ce mă arzi ?
Inima îmi bate de dor,
Sufletul arde de zor,
C-am iubit un puişor,
Şi-acu s-a dus puişoru
Şi-am rămas numai cu doru.
Nu ştiu, dorule, ce ai,
Că tot la inimă-mi stai.
Eu te scot pe uşă afară,
Tu te-aşezi la inimioară,
Greu ca o piatră de moară.
Treci, dorule, Dunărea,
Ca să nu-ţi mai văd urma,

Că mi-ai secat inima.
Treci, dorule, mările,
Să nu-ţi mi văd urmele,
Că mi-ai mîncat zilele.

174

Floare verde de-un bujor,
Toată lumea mi-are un dor
Şi mai greu şi mai uşor.
Numai eu am dor puţin,
Nu-l mai poate duce-un trin.
Nici un trin, nici un mărfar,
Jumătate din personal.
Nici un trin, nici un vapor,
Tot cu al mîndruţei dor.
Dorul meu şi-al mîndrei mele,
Astea două sînt mai grele.
Cu doru meu fac ce fac,
Cu al mîndrei nu mă-mpac.
Floare verde-o viorea,
Colea-n vale-ntr-o vîlcea,
Frumos cîntă o păsărea,
Tristă ca inima mea.
— Taci, pasăre, nu cînta,
Că eu rău te-oi blestema.
Cînd o fi puii să-i scoţi,
Să-i mănînce corbii toţi ;
Şi pe tine lîngă pui,
Să nu mai cînţi nimănui.

175

Frunză verde foi de fag,
Te-am cătat, mîndră, cu drag,
Toată vara pe zăvoi,
Doar vom da ochi amîndoi.
Însă vara a trecut
Şi noi nu ne-am mai văzut,
Ori pe altu-ai îndrăgit,
Şi eu mor de dor cumplit.
Berze vin, berze se duc,
Eu de doru-ţi mă usuc.

Mă usuc ca frunza-n vie,
Nimeni în lume nu mă ştie.
Treci, Doamne, timpu curînd,
Împlineşte şi-al meu gînd.
Fă-mă în zăvoi tăcut,
Să-i fur numai un sărut.
Fă-mă, Doamne, floare-n vînt,
Să mă duc la ea să-i cînt.
Să-i cînt doina cea de dor
Şi-n braţele ei să mor.
Să mă-ngroape în zăvoi
În velniţa cea de foi.
Aninii m-or acoperi,
Jaleşul mă va jeli.

176

Foaie verde de bujor,
Nu mă călca pe picior,
Că eu ştiu de ce ţi-e dor.
Pe picior că m-ai călca,
Eu guriţa nu ţi-oi da.
Pe picior că m-ai călcat,
Eu guriţa nu ţi-am dat.
Puiul meu din Foişor,
Nu-mi trimite-atîta dor
Printr-o foaie de bujor,
Şi să vii singur cu el.
Şi să vii mai pe-nserat,
Cînd duşmanii s-au culcat.
Păcat de dragostea mea,
Eu o fac şi altu mi-o ia.
Dar degeaba mai trăiesc,
Că n-am pe cin' să iubesc.
Iau drumu spre mînăstire
Făr-a fi sătul de zile.

177

Foaie verde şi-un bujor,
Uşor, puiule, uşor,
Ce-mi trimiţi atîta dor
Şi pe soare şi pe nor,

Şi pe tren şi pe vapor,
Şi pe omul călător,
Şi pe sus pe avion ?
Trimite mai puţinel
Şi vin' matale cu el.
Căci cu doru n-am ce face,
Cu matale fac ce-mi place.
Că doru mă chinuieşte,
Iar puiu mă-nveseleşte.
Vino, puiule, te rog,
Nu mă mai ţine în loc,
Că-mi ia inimioara foc.
De cînd, puiule, te-aştept,
Mi-ai făcut o rană-n piept.
Nu e rană de cuţit,
Ci e rană de iubit.
De doi ani şi jumătate,
De cînd port dragostea-n spate.
Foaie verde şi-un bujor,
De ţi-e dor, puiule, dor,
Chiamă-mă la telefon,
Să-ţi dau guriţa odor.
Şi de-ţi pare prea departe,
Vino calea jumătate ;
Jumătate o vin eu,
Să nu-ţi pară drumul greu.

178

Frunză verde colilie,
Nu ştiu, Doamne, ce mi-e mie,
Mă usuc ca frunza-n vie.
Frunza se uscă de soare,
Eu mă usuc din picioare.
Frunza se uscă de vînt,
Iar eu mă usuc de gînd.
Frunza se uscă de nor,
Eu mă usuc de-al tău dor.

179

Păsărică de sub nor,
Ia-mă şi pe mine-n zbor,
Pe deasupra norilor

Şi mă lasă binişor,
Pe braţele cui mi-e dor.
Că de-aici şi pîn' la el,
Nu e cale, drum de fier,
Nici potecă de picior.
Păsărică de sub nor,
Ia-mă şi pe mine-n zbor.

180

Frunză verde solzi de peşte,
Izvorel cu apă rece
Pe la poarta mîndrii trece,
Iasă mîndra să se spele
Şi văzu urmele mele,
Şi nu mai putu de jăle.
Neicuţă, de dorul tău,
Plînge piatra pe pîrîu
Şi-m' vine să plîng şi eu.
Neicuţă, de mila ta,
Plînge iarba pe vîlcea,
Plînge şi inima mea,
Că nu te mai pot vedea.

181

Frunză verde de bujor,
Du-te dor, du-te pîrjol,
Du-te la mîndra cu dor
Şi spune-i că eu mă-nsor.
De-ai găsi-o supărată,
S-o săruţi, dorule,-o dată ;
De-ai găsi-o în voie bună,
S-o săruţi dorule,-n gură.

182

Frunzuliţă măghiran,
Pe drumul care mi-e drag,
Treabă n-am şi cale-mi fac ;
Iar pe drumul cel urît,
Treabă am şi nu mă duc.

Drag mi-e drumul pe deal,
Dar n-am pentru cine să-l fac.
Că pentru cine l-am făcut,
S-a dus și n-a mai venit.
Eu nu-l văd, el nu mă vede,
Numai poza pe perete.
Poza șade sus în cui
Și eu mor de dorul lui.

183

Lovi-te-ar, mîndră, lovi-te-ar,
Lovi-te-ar un dor și-un drag,
Să stai toată ziua-n prag,
Cu mîna pe cusătură,
Cu ochii pe cură̆tură,
C-acolo-i dragostea bună.

184

Foaie verde de mălură,
Cînd îmi vine dor de gură,
Ies afară-n bătătură,
Mă uit în sus după lună
Și-mi trece de dor de gură.
Lîngă lună două stele,
Ochișorii mîndrii mele.

185

Foaie verde flori mărunte,
— Mîndra mea, sprîncene multe,
Ce le ții posomorîte
Și le urci și le cobori,
Pe mine să mă omori ?
Mîndro, dorul meu la tine
Peste multe dealuri vine ;
Peste deal și peste vale,
Ca să-ți iese ție-n cale.
— Inimioară, stai pe loc,
Că-ți pun lacăt la mijloc.

— Lacăte să-mi puni şi-o sută,
Inima tot nu ascultă.
Lacăte să-i puni şi-o mie,
Inima face ce ştie.

186

Foaie verde trei alune,
Ce mi-e dor mie pe lume,
Caii mari şi hamuri bune,
Şi o trăsurică pe gume,
Ca un birjar bun să ne mîne,
După popi să ne cunune.
Dar ce popă o fi nebun,
Să ne cunune pe drum.
Este-un popă între munţi,
De cunună pe-ai fugiţi ;
Este-un popă în Severin,
Cunună tineri pe drum ;
Este un popă în Arcani,
De cunună fără bani.

187

De-oi muri de dor, de dor,
Pîn' la toamnă nu mă-nsor
Şi-oi trăi cum oi putea
Cu nevasta altuia.
— Însoară-te cu Dumnezeu,
Că mie nu-mi pare rău ;
Că şi eu m-oi mărita
De la val' de dumneata.

188

— Cîntă, cuculeţule,
În toate dimineţele,
Numa-n dimineaţa mea,
Taci, cuce, nu mai cînta !
Căci cît am fost la părinţi,
Ţi-am dat voie să tot cînţi ;
Iar acum m-am măritat,
M-am săturat de cîntat.

Du-te la mama, la şură,
Şi sui-te pe mărăcine
Şi cîntă frumos şi bine,
S-asculte mama la tine,
Să-i treacă de dor de mine.
S-asculte la glasul tău,
Să-i treacă de dorul meu.

CÎNTECE DE LUME ŞI SATIRICE

189

Foaie verde micşunea,
Scutură-te, floricea,
Nu e badea să te ia.
E trecut în Dobrogea
Să ia bani cu chivăra,
Să-i dea Chivuţii să bea.
Parale nu dobîndesc,
Nici cu coasa nu cosesc,
Nici cu sapa nu prăşesc,
Din cîrciumă nu lipsesc.
Se miră şi cîrciumaru
De unde cîştig eu banu.

190

Bată-l Dumnezeu, să-l bată
Pe cel de-i cu curtea lată,
C-a făcut crîşmă la poartă,
De mi-e nevasta tot beată.
Cînd viu seara de la plug,
Nu ştiu boii să-i dejug,
Ori la popă să mă duc.
— Vin, părinte, vin degrabă,
Nevasta mi-e grav bolnavă ;
Vin, părinte şi grăbeşte,
Nevasta se prăpădeşte.
— Măi bărbate, tu eşti prost,
Nevastă-ta-n crîşmă a fost.
Dacă nu mă crezi pe mine,
Dascălu ştie mai bine,
Dascălu-nchina cu cana,
Nevastă-ta cu damigeana.

191

Am o mîndră ca o cruce
Şi la lucru n-o pot duce.
Dimineaţa-i roua mare
Şi se udă pe picioare ;
Pe la prînz se prea-ncălzeşte,
Faţa mîndrii se pîrleşte ;
Cînd apune sfîntu soare,
Sar ţînţarii s-o omoare.

192

Mă-nsurai şi luai muiere,
Luai pe muma mumii mele.
De harnică ce era,
Furca-n pod o arunca
Şi se învelea cu sacu
Şi dormea pîn-o lua dracu.
Pe sub masă, pe sub pat,
De-o lună nu-i măturat.

193

Săraca nevasta mea,
De vrednică ce era,
Toarce-o lînă într-o lună,
Mîncă cinci saci de făină
Şi-o fîşie de slănină.
Scoase capul peste uşe,
Cu cinci oca de cenuşe.
Murgu meu cînd o văzu,
Rupse sfoara şi se du'.
Na, na, na, murgule, na,
Că nu este moartea ta,
Ci e nevestica mea.
Însă un viţel bălţat
A fugit pîn-a crăpat.

194

Furcă lungă, boală grea,
Război nu te-aş mai vedea,
Ploschiţa-i inima mea.

Omule, cînepa-i coaptă
Şi eu sînt bolnavă moartă.
Ia coasa şi gresia
Şi coseşte cînepa,
De ia-mi grijile cu ea.

195

Tot mă-ntreabă sfînta lună,
Unde-i vara cea mai bună ?
I-am răspuns pe sfîntul soare,
C-am lăsat-o-n șezătoare.

196

Nu-i frumos cine să ține,
Ci-i frumos cui îi stă bine ;
Nu-i frumos cin' se gătește,
Ci cui i se potrivește.

197

Cine-a lăsat ochi și sprîncene,
N-ar mai avea păcate grele.
Ochii și sprîncenele,
Ele fac dragostele.

198

Lele, ochișorii tăi,
M-aș băga slugă la ei.
Sîmbrie eu nu ți-aș lua,
De la mine ți-aș mai da.
Ți-aș da tot, multe parale,
Pentru sprîncenele tale.

199

Alunel dărăpănat,
Drag mi-e neica sprîncenat
Şi cu semne de vărsat,
Că-i dulce la sărutat.

200

Bobocel de la fereastră,
Păcat de dragostea noastră !
Primeşte-mă, Veto,-n casă,
C-afară ploaie de varsă ;
Iubeşte-mă, Veto, bine,
Pînă sînt pe lîngă tine.

201

Iubeşte-mă, Veto, dragă,
Pînă mi-e cămaşa neagră.
Că dacă m-oi primeni,
Şapte fete m-or iubi ;
Şapte fete dintr-un sat
Şi-o femeie cu bărbat.

202

Foaie verde flori de nalbă,
A cui eşti matale, dragă ?
— A ălui cu barba neagră,
Că mă pupă, mă dezmiardă ;
Pînă-n zori de dimineaţă
Nu se satură de viaţă.

203

Bate-mă, Doamne, să mor
Într-o grădină cu flori,
În braţele cui mi-e dor.

204

Bate-mă, Doamne, să zac
Într-o grădină de fag,
În brațele cui mi-e drag.

205

Unde-s două-trei femei,
Dracu-și face jucărei ;
Unde-s fetele-nvățate
Și dracu-și face păcate.

206

Frunză verde foi de pom,
Te-am iubit și n-ai fost om,
C-ai fost o gură căscată,
De ne-a știut lumea toată.

207

Pe cărarea mea cea dragă
A crescut troscăt și iarbă.
Pe troscăt bruma să bată,
Pe mîndra focul s-o ardă.

208

Cîte flori pe iaz în sus,
Toate cu mîndra le-am pus.
Cu dragul le-am răsădit
Și cu dorul le-am plivit.

209

De s-ar lua cîți sînt dragi,
N-ar mai fi frunze prin fagi.
Dar se iau și cei urîți
Și rămîn fagii-nfloriți.

210

Iubeşte, mîndră, iubeşte,
Nu iubi însă pe oricine,
Că-ţi faci neamul de ruşine.

211

Fata mamei cea jucată,
Cu cînepa nelucrată.
Şi de an şi din ăst an,
Şi-nfundată-ntr-un bostan,
Să se ouă-un ciocîrlan.

212

Vine bărbatu acasă,
Ca să stea şi el la masă.
Bărbatu cînd intră-n şatră
Vede cotoiu pe vatră
Şi ea-n pat legîndu-şi capul
Ca să nu vadă bărbatu !
Dar el, omul dracului,
Ia resteiul jugului,
Dă în fruntea capului,
Sparge cuibu dracului.

213

Nimeni în lume nu se-nşală,
Ca feciorii cînd se-nsoară.
Înjugă boii la car
Şi îşi duc a lor amar

214

Cîtă lume-i pe sub soare,
Nu-i ca crîşma-nşelătoare.
Crîşma te-nşală să bei,
Mîndra te-nşală s-o iei.

GLOSAR

B

Budugănioase (budugănios, budugănioasă), adj. = scorburos, putregăios (4).
Butonă, s. f. = butoi, bute, bute mai mică (47).

C

Clăbăț, = căciulă. Termen folosit în Transilvania (47).

E

Epîngea s. f. = haină lungă pînă sub genunchi, cusută cu găitan, din dimie închisă, cu glugă (63).

F

Fucie, s. f. = vas de lemn în formă de butoi între 15—20 kilograme.

G

Ghimpa, înghimpa, v. tr. și refl. = a (se) ghimpa (înghimpa) ; a (se) înțepa, a (se) împunge (14).

H

Hidit = izolat (?) uitat, nebăgat în seamă.

I

Ibrași, adj. = are înțeles de piază rea, neomenoși, oameni răi (63).

J

Jugă, s. = animal, vită (47).
Jiglă, s. f. = una din spetezele care leagă ceafa plugului de policioară (49)

L

Lotru, s. m. = hoț (63).

M

Moroi, s. m. = strigoi (23).
Moroaică, s. f. = strigoaică (23).

P

Peșchir, s. n. = batistă cu dungi negre, sau roșii pe margini (109).
Polomea, s. f. = căldare mai mică decît o vadră (50).

R

Răcănel, s. m. = brotăcel (36).

S

Sanger, s. m. = grup, grupă (46).
Slădină, adj. = apă cu gust mineral (40).
Straghete, (pl. stragheți), s. m. = picături, stropi (de sînge) (65).

Ș

Știrișoară, adj. = cu gust de știr (41).

T

Taroșa, v. tr. = a spune, a vorbi, a povesti (61).
Tugă, (pl. tugi), s. f. = tigvă, tidvă, titvă. E vorba de fructul tidvei, golit și uscat care servește ca vas pentru lichide, pentru sare, semințe, grăunțe etc. (21).
Tuturigă, (pl. tuturigi), s. f. = rotiță la diferite unelte (27).

INDICE DE INFORMATORI

MARIN BUGA

Folclor de pe Argeș

Culegerea de față este o selecție dintr-un material ceva mai bogat, rod al unei cercetări întreprinse în curs de mai mulți ani. Începutul acestei cercetări a fost făcut în 1958, cu comuna natală Siliștea, echivalînd cu un prim sondaj, continuat în 1962 și 1964, lărgit, concomitent, la comunele vecine: Căteasca, Rătești, apoi la încă două, mai îndepărtate: Hîrsești, toate din jud. Argeș, și Poboru, jud. Olt. Așadar, materialul din colecție provine din trei arii teritorial diferite, care, prin unele caracteristici etnografico-folclorice, fac totuși parte dintr-o zonă mai largă, ce cuprinde localitățile din jurul Piteștiului. Cea mai mare parte a pieselor folclorice selectate provin însă din prima arie, cea din jurul comunei natale (Siliștea, Căteasca, Rătești), în curs de cercetare mai aprofundată. Această arie, destul de restrîns circumscrisă, mai puțin cercetată pînă acum, este în schimb în imediata apropiere a zonei din partea de nord a Argeșului, către Muscel, în care și-a întreprins investigațiile sale C. Rădulescu-Codin. Prin unele particularități de ordin social-economic și etnografico-folcloric, zona cercetată de noi se deosebește, totuși, de aceasta din urmă. Ocupația dominantă fiind agricultura, populația de aci este în general statornică; micile

deplasări sau numărul mic de plecări la București, în special între cele două războaie mondiale și mai sporite astăzi, nu schimbă, în esență, această primă caracteristică. Aria, circumscrisă la primele comune care au fost sondate în primul rînd, face și ea parte din fosta plasă Drîmbovnic ce se întindea spre Teleorman, asupra căreia, între cele două războaie s-au făcut cercetări monografice, ale căror rezultate s-au concretizat și în unele articole apărute în „Sociologie românească“ și în „Revista Fundațiilor“. Avem de a face, deci, cu o zonă de interferență în care întîlnim unele prelungiri sau elemente folclorice aparținînd sudului regiunii, prin care se face joncțiunea cu zona dunăreană, precum și elemente aparținînd părții de nord a regiunii, în care pătrund și unele elemente specific ardelenești. O altă caracteristică a acestei arii, de altfel ca și a zonei mai largi pe care o cercetăm, ar consta în faptul că se dovedește a fi o bună păstrătoare a unor genuri folclorice mai vechi, cum ar fi cîntecul epic și descîntecele.

Dintre speciile cîntecului epic popular, cele mai bine conservate sînt cele fantastico-mitologice (*Soarele și luna, Cîntecul șarpelui*), cele haiducești (și în special bine reprezentat cîntecul lui *Radu lui Anghel din Greci*, aci fiind zona în care, după legendele și amintirile transmise localnicilor de astăzi, eroul și-a extins acțiunile sale de haiducie) ; apoi cele nuvelistice (cea mai vie piesă fiind *Uncheșeii*) și jurnalele-orale (foarte răspîndit și încă cerut în mod curent este cîntecul lui *Codin*). Constatarea noastră nu este lipsită de interes științific. În afară de *Radu lui Anghel* (eroul haiduc al regiunii), păstrarea în bună formă

a cîntecului *Soarele şi luna* sau al *Şarpelui* alături de anumite teme din baladele nuvelistice şi jurnalele-orale, cu caracterul lor senzaţional, se explică şi prin accentuarea funcţiei moral-educative a genului în viaţa folclorică a acestor locuri, baladele amintite ele însele concretizînd poetic astfel de idei. Slaba circulaţie de astăzi, faţă de trecut, sau inexistenţa pe anumite arii din această zonă, a cîntecelor epice antiotomane sînt realităţi care întăresc constatarea noastră privind funcţia actuală a baladei. Stilul muzical interpretativ al cîntecelor epice este, după cum se ştie, cel tradiţional lăutăresc, specific zonei dunărene, dar care se extinde şi la baladele nuvelistice, cu toată factura lor accentuat lirică. În cadrul acestui gen folcloric, aş remarca forma artistică bună în care s-a păstrat *Corbea.* Şi interesant că se întîlneşte chiar tipul mai vechi : Corbea pretendent la domnie. De asemenea, varianta *Mircea Ciobanul,* culeasă de la un fost informator al lui C. Rădulescu-Codin din comuna Priboeni. Deşi se pare că nu sînt prea mari deosebiri faţă de varianta Mateescu, am inclus-o în colecţie, mai ales că, după informaţiile pe care le-am primit direct, ea a făcut parte din repertoriul său de cîntece pe care le interpreta la masa mare din cadrul ceremonialului de nuntă, şi cu atît mai mult poartă interesul nostru cu cît avem de a face cu un informator ţăran.

Bine păstrate sînt şi variantele lui *Miu haiducul.* Între variantele 51 şi 52, sînt mici deosebiri. Totuşi le-am inclus pe amîndouă, deoarece prima am cules-o de la un informator ţăran din Siliştea, iar cea de a doua de la un lăutar din Căteasca. Între acestea se pot observa, însă, unele deosebiri stilistice intere-

sante : prima variantă conţine unele expresii mai tipice ţărăneşti, pe cînd în a doua stilul lăutăresc se imprimă chiar în limbajul poetic.

Aş mai remarca variantele cîntecului (mai mult liric) *Bogatul şi săracul*. Prin unele versuri, ele amintesc de varianta din colecţia lui V. Alecsandri, ca şi de cea din a lui M. Eminescu. Totuşi ele circulă în această formă, mai ales în repertoriul lăutăresc. Din observaţiile mele directe, am constatat că receptarea actuală a acestora se face mai puţin sub aspectul conţinutului social, cît mai de grabă sub cel umoristic imprimat şi în unele replici şi expresii, ceea ce e un fapt important în înţelegerea evoluţiei şi viabilităţii în contemporaneitate a unor asemenea piese folclorice. Fenomenul este cunoscut, în parte, şi în cazul altor cîntece epice cum ar fi *Miul haiducul* (vezi colecţia noastră) sau chiar în cel al unor variante ale lui *Corbea* (vezi colecţia Tocilescu), unde conflictul duce, în final, la un deznodămînt hazliu, de snoavă. Poate fi uneori şi o consecinţă a decăderii genului, dar pe lîngă funcţia educativ-patriotică, generală, receptarea sub aspectul arătat mai înainte se pare că e un fenomen mai larg şi care necesită, desigur, explicaţii de ordin social-istoric pe care nu ni le-am propus în prezenta notă introductivă.

În colecţie, lirica este reprezentată aproape prin toate categoriile tematice. Cea mai bogată este însă lirica de dragoste şi dor, precum şi cea satirică, după care urmează cea de jale şi noroc. Cîntecele „copilului străin“ se disting printr-o bogăţie de motive şi printr-o realizare poetică deosebită (un fel de variaţie pe aceeaşi temă), care fac din ele piese rare şi specifice zonei, fiind încă vii în repertoriul liric

de astăzi. În cadrul cîntecelor de cătănie și război, semnalăm prezența unor piese de interes folcloric și științific deosebit, cum sînt: o variantă a cîntecului „soldat de la vînători" (92) și varianta (91) a cărei temă centrală cuprinde un motiv de largă circulație europeană înainte de primul război mondial (evoluînd în perioada interbelică, în Germania, în cîntec muncitoresc revoluționar).

Aria din care dăm cea mai mare parte a materialului se integrează, de fapt, unei zone mult mai largi, denumită „zona subcarpatică", care se extinde și în Oltenia, și printre ale cărei caracteristici dominante, în domeniul liricii, se distinge existența în întreaga zonă a cîntecului liric modern, puțin cercetat în folcloristica noastră. În special în cîntecele de dragoste, de lume și satirice, materialul nostru este reprezentativ în acest sens, vizibil, e drept, numai prin limbajul poetic și printr-o anume structură compozițională adecvată, caracteristici importante, dar nu neapărat definitorii pentru cîntecul modern ca specie a genului liric popular.

De altfel, în aceasta credem că există un interes în plus ce-l suscită cîntecele lirice cuprinse aci: noutatea expresiei poetice, adesea realizînd imagini surprinzătoare, devine o caracteristică mai generală, care nu aparține numai cîntecelor moderne ca atare, ci se transmite și motivelor sau imaginilor care provin dintr-un strat mai vechi al liricii noastre populare.

Doina ca specie muzicală cunoaște, în locurile cercetate de noi, o curbă descendentă în evoluția ei; întîlnită mai des în repertoriul vîrstnicilor, în cel al tinerilor interpreți ea devine adesea o chestiune de virtuozitate.

Numărul mic de cîntece lirice noi în colecția noastră se datorează, pe de o parte, nedescoperirii, în comunele respective, a unor interpreți — creatori în adevăratul sens al cuvîntului (cei mai mulți alcătuindu-și repetoriul din cîntecele auzite la radio), nedovedind o atitudine interpretativ-creatoare deosebită ; pe de altă parte, noi înșine am operat o selecție cît mai riguroasă, conștienți fiind că nu tot ceea ce circulă astăzi în materie de cîntece populare noi este creație folclorică, chiar ținînd cont de noile coordonate ale evoluției cîntecului liric în condițiile social-culturale din zilele noastre.

În comunele din care am cules, lipsesc colindele laice — caracteristică mai generală a zonei. Colindele pe care le dăm în colecție sînt din zona de nord a regiunii, din jurul Cîmpulungului (Boteni, Hîrtiești), și culegerea lor, întîmplătoare pentru colecția de față, se datorește unui interes științific cu totul personal. Existența colindelor în această zonă atestă poate o legătură mai strînsă cu zona folclorică din sudul Ardealului, ce merită o cercetare mai susținută. Interpretarea lor aparține cetelor de fete, și nu a celor de flăcăi. Fenomen încă viu, repertoriul de colinde în această zonă manifestă tendințe de actualizare, prin raportarea însemnată la unele aspecte reale ale satului, trăite afectiv, precum și printr-o noutate adecvată în limbaj. O altă tendință constă și într-un proces de scurtare, de sintetizare a epicului din vechiul repertoriu de colinde.

Localitățile cercetate fac parte dintr-o zonă bogată în descîntece. Altădată mai greu de cules astfel de producții, din pricina credinței sau concepției în secretul profesional, astăzi surprinde ușurința cu care deținătorii de des-

cîntece oferă astfel de creații culegătorului, ceea ce relevă o certă evoluție a conștiinței sociale la aceștia. Pe aceeași linie merg și constatările noastre potrivit cărora generația mai tînără de femei nu manifestă tendințe de preluare a repertoriului de descîntece de la generația mai vîrstnică.

În ce privește repertoriul folcloric al nunții, cîntecele miresii sînt cele mai bine reprezentate ; ele sînt însă reprezentative pentru întreaga Muntenie. Conținutul celor mai multe din aceste cîntece cuprinse în colecția noastră evidențiază o sporire a implicațiilor de ordin social, caracteristice unui trecut nu prea îndepărtat. Cîntecele miresii, ca și ale ginerelui sînt interpretate de către lăutari, care devin, uneori, adevărați „maeștri de ceremonii" în desfășurarea obiceiului nunții.

În general, informatorii noștri au fost țărani cu puțină știință de carte (cei mai mulți posedînd 4—5 clase primare), variind ca vîrstă între 16 și 80 de ani. Un repertoriu oarecum mai complex am întîlnit la cei între 30 și 60 de ani (cîntece lirice, balade, cîntece de nuntă, descîntece, povești și basme), pe cînd extremele, fără să facem o regulă generală din aceasta, tind către un repertoriu limitat specializat, în primul rînd la cei tineri : fie cîntece lirice de dragoste, fie colinde (la ceata de fete) sau cîntece noi. Tot mai rar se întîlnesc interpreți de cîntec epic, țărani, lăutarii deținînd rolul prim în păstrarea și circulația acestora. În faza de sondaj în care ne aflăm cu cercetarea noastră de interes științific mai larg asupra acestei zone, specificăm că nu am epuizat întregul repertoriu al informatorilor, nici în cazurile în care aceștia au fost lăutari, ca Marin Corbu, Costică Corbu, Chiran Voinicilă ; am

apelat, în schimb, în unele cazuri, pentru anumite genuri, cum ar fi cîntecul epic, la memoria informatorilor țărani (Ilie Gogoncea, Badea I. Udrea ș.a.).

Materialul a fost numai în parte înregistrat pe bandă de magnetofon, restul, atît cel cules de noi, autorul acestei colecții, cît și o mică parte transmisă de către profesorii Marin Stanca (Poboru) și Ilie Marinescu (Hîrsești), a fost transcris fie în momentul interpretării, fie după dictare, la cererea noastră. Cu toată scrupulozitatea redării autenticității textului folcloric pe care ne-am impus-o și în respectarea pronunției regionale, datorită unor inconsecvențe fonetice în cazul unor forme ca „pă" — „pe", „dă" — „de" sau „pusăi" — „pusei" — „fusăi" — „fusei" și „fetili" — „fetele" etc., adesea chiar la același informator și în cadrul aceleeași piese folclorice, am fost nevoiți să procedăm, ulterior, la unificare, preferînd, în asemenea cazuri, pronunția literară.

Considerăm că materialul cuprins în această culegere, specific în primul rînd pentru locurile cercetate, poate contribui la crearea unei imagini mai complete și reale a folclorului regiunii Argeș.

MARIN BUGA

POEZIA OBICEIURILOR TRADIȚIONALE

(1—193)

COLINDE

1

Paşti, murgule, paşti!

(colind de bărbat)

La stîlpu de grajd,
Stă murgu legat.
Dar cin' l-a legat?
Ion, bun băiat!
Ion că mi-l loa,
La iarbă-l ducea
Şi cu el vorbea:
— Paşti, murgule, paşti.
Frumos să te faci!
Paşti iarbă de luncă,
Să faci coamă lungă;
Paşti iarbă de coastă,
Să faci coamă deasă;
Paşti iarbă de dos,
Să te faci frumos,
Că am să te vînd
Pe care cu grîu,
Pe buţi de rachiu!
— Stăpîne, stăpîne,
De ce să mă vinzi?
Pe podu de gheaţă,
Toţi cai potcoviţi
Şi toţi te-au trîntit!
Eu nepotcovit,
Podu te-am trecut
Şi nu te-am trîntit,
Falǎ ţi-am făcut!

— Paşti, murgule, paşti,
Că eu am glumit !
Tu nepotcovit,
Podu m-ai trecut
Şi nu m-ai trîntit,
Falǎ mi-ai făcut !
La anu şi la mulţi ani !

2

Cînd dă soarele-nspre seară

(colind la o fată şi un băiat)

Cînd dă soarele-nspre seară,
Alerului, Doamne...
Puiu calu-ncălecară,
Pe uliţă apucară.
Ochi negri că-şi aruncară,
Sub umbră de agurid
Zări leu adormit :
Leu că se deşteptară
Şi la luptă se luară.
Se luptară,
se luptară,
Zi de vară,
pînă-n seară,
Îl supuse şi-l legară
Şi pe cal îl aruncară.
Maria, cînd îl vedea,
Mai frumos îl fericea :
— Ferice de maică-ta,
C-a ştiut ce-a legănat,
Ce-a scăldat
Şi ce-a-nfăşat,
C-aduce leu legat,
Viu, nemort,
nevătămat,
Nici de sabie tăiat,
Nici de puşcă împuşcat,
Numai cu lanţu legat.
Ei să fie sănătoşi,
Ca doi bobocei frumoşi !
La anu şi la mulţi ani !

3

Cercănel de lună nouă

(colind de doi frați)

Cercănel de lună nouă,
Măru cu flori dalbe...
Dar în cearcăn ce e scris ?
Scrisă-i strunga oilor !
Dar la ușă cine mulge ?
Mulge Ion, ochi negri !
Dar la ușă cine mînă ?
Mînă Leana, ochi negri !
Leana rupse și grăiră :
— Silește, frate, de mulge,
Că vin trei norei de ploaie !
— Nu sînt trei norei de ploaie.
Și sînt pețitorii tale,
Vin la maica să te ceară !
— Dar de zestre ce mi-or cere ?
— Cere mii de miorele !
— După-acelea ce mai cere ?
— Cere sute oi cornute !
— După-acelea ce mai cere ?
— Cere plugu cu doi boi !
— Pentru sprîncene cernele.
Iartă mii de miorele ;
Pentru sprîncene cernite,
Iartă sute oi cornute !
Ei să fie sănătoși,
Ca doi bobocei frumoși !
La anu și la mulți ani !

4

Boul negru se sculară

(colind de fată)

Boul negru se sculară,
Lerui, lerui, Doamne,
Și la vale c-apucară.
Rupsei dealul, rupsei valea,
Rupsei grădini îngrădite,
Cu flori dalbe-mpodobite.

Am plătit de le-am udat,
Cu bani de la colindat
Şi-am plătit de le-am sădit,
Cu bani de la argăţit.
Dar în coarne ce purtară ?
Poartă-un leagăn de mătase,
Împletit de Dada-n şase.
Ea coase şi chindiseşte,
Cu albastru împleteşte
Şi cu roşu isprăveşte.
Busuioc verde pe masă,
Rămîi, Dadă, sănătoasă
Ca o garoafă frumoasă
Cu-ai tăi fraţi, cu-ai tăi părinţi,
Tot anul voioşi să fiţi,
La anul şi la mulţi ani !

5

Prin cel cel...

(colind de fată)

Prin cel cel,
prin cel nucet,
Ler, Doamne, ler
Prin cel verde vişinet,
Leagăn verde de mătase,
Împletit de Maria-n şase.
Dar în leagăn cine doarme ?
Doarme Maria, ochi negri.
Nu dormea, ci mai lucra
Şi la basma împletea,
Basmaua lui Dumnezeu,
Guleraş frăţine-său.
Ea lucra şi tot plîngea,
Împărăteasa mi-o auzea.
— Taci, Mario, nu cînta,
Că-mpăratu se trezeşte
Şi pe tine te-ndrăgeşte,
Şi pe mine mă urăşte.
— Eu nu cînt pentru-mpărat,
Şi eu cînt ca pentru mine,
Căci pe mîine nunta-mi vine

Şi mă ia de la părinţi,
Şi mă trece peste munţi,
Peste munţi, într-alte curţi,
La alţi fraţi, alte surori,
La alte grădini cu flori.
Ea atuncea cînd plîngea,
Mirele o auzea.
— Taci, Mario, nu mai plînge,
Căci inima mi se frînge.
Nu te iau roabă să-mi fii,
Şi te iau doamnă să-mi fii,
Mie, doamna curţilor,
Stăpîna argaţilor,
Noră bună socrilor.
Ea să fie sănătoasă
Ca o garoafă frumoasă
Cînd o pui vara-n fereastră.
La anul şi la mulţi ani !

6

Colea-n vale, nu prea-n vale

(colind la o fată şi un băiat)

Colea-n vale, nu prea-n vale,
Florile dalbe de măr...
Se făcură-o horă mare,
De băieţi şi domnişoare.
Toţi jucară,
toţi cîntară ;
O fetiţă smedioară —
Nici nu cîntă, nici nu joacă.
Şi plînge moarte să-şi facă.
Trecură băieţi călare,
Toţi trecură,
toţi tăcură.
Ion rupse şi grăiră :
— Taci, Lenuţo, nu mai plînge,
Nu te iau roabă să-mi fii,
Şi te iau doamnă să-mi fii !
Doamnă mie curţilor,
Stăpîna argaţilor,
Cumnăţica fraţilor,
Noră bună părinţilor !

Ei să fie sănătoși,
Ca trandafirii frumoși !
La anu și la mulți ani !

7

Cînd fu joi de dimineață

(colind la o fată cu trei prieteni)

Cînd fu joi de dimineață,
Cununaș de vinețele,
Lenuța, fată frumoasă,
Se scoală de dimineață,
Se spală pe ochi, pe față.
Dete fuga la cămară,
Dete fața la-nălbeală
Și sprîncene
La cernele ;
Dete fuga la lădiță,
Luară-o ie,
Dintr-o mie,
Și-o fotiță
Din lădiță,
Bete late
Din cetate,
Papucei
De la turcei !
Loă vedrița,
La stînguța,
Și-apucă prin cea grădină,
În grădină, la nucet,
Unde curge apa-ncet,
Și curge pe lespejoară
La Lenuța-n vedrișoară !
La fîntînă, trei junei,
Trei junei, cu trei cai murgi !
Unu, fîntîna sleia,
Altu, pușca o ștergea,
Altu, murgu-și netezea.
Ăl de fîntîna sleia,
Ăla rupse și grăia :
— Dă-mi, Lenuțo, batista !
— Ce faci, Costică, cu ea ?
— Să mă cunun eu cu ea !

Al de puşca o ştergea,
Ăla rupse şi grăia :
— Dă-mi, Lenuţo, un inel !
— Ce faci, Marine, cu el ?
— Să mă cunun eu cu el !
Ăl de murgu netezea,
Ăla rupse şi grăia :
— Dă-mi, Lenuţo, cununa !
— Ce faci, Florine, cu ea ?
— Să mă cunun eu cu ea,
Cu ea, cu stăpîna sa !
Ei să fie sănătoşi,
Ca trei trandafiri frumoşi ;
Ea să fie sănătoasă,
Ca o garofiţă-n glastă !
La anu şi la mulţi ani !

8

Leagăn verde de mătase

(colind la o fată logodită)

Leagăn verde de mătase,
Alerului, Doamne...
Leagănul se clătina,
Dar în el cine şedea ?
Stă Maria ochii negri !
Dar de lucru ce lucra ?
Nici lucra,
nici chindisea
Împărăteasa mi-o vedea,
Mică poruncă dădea
Şi din gură-i cuvînta :
— Lasă-ţi, Mario, cusătura
Şi mai cîntă-ţi cîntecelu,
Că eşti fată logodită,
De azi, de mîine,
Nunta-ţi vine
Şi te ia de la părinţi
Şi te trece peste munţi,
Peste munţi,
la alte curţi,
La părinţi necunoscuţi ;

La alți frați,
La alți cumnați,
La alte păduri cu brazi ;
La alți frați,
la-alte surori
La alte grădini cu flori !
Ea să fie sănătoasă,
Ca o garoafă frumoasă !
La anu și la mulți ani !

9

Sus colea pe lîngă cer

(colind pentru tineri logodiți)

Sus colea pe lîngă cer,
Lererui, Doamne,
Vine-un negru Dunărel,
Nu e negru Dunărel,
Și e Ion tinerel,
Călare pe-un călușel,
Călușelul tot sărind
Și Ion tot fluierînd.
Maria-afară ieșea,
Cum ieșiră,
Și grăiră :
— Fă-mi, Ioane,-atîta bine,
Vino mîine pîn' la mine.
Dar să nu vii pe pămînt,
Și să-mi vii pe sus, prin vînt,
Cînd vîntul se isprăviră,
Ion în poartă sosiră !
Maria-afară ieșiră,
Poarta-ndată-i descuiară,
Calul din mînă-i luară
Și-n grajd de piatră-l băgară,
Fîn cu floare-i revărsară.
Ei în casă cînd intrară.
Ei să fie sănătoși
Ca doi trandafiri frumoși !
Bate vîntul de la vale,
Aduce casei răcoare.
La anul și la mulți ani !

10

Arvunel cu foaia verde

(colind la o fată şi un băiat care se căsătoresc)

Arvunel cu foaia verde,
Colea-n vadu Brăilii,
E-un cal negru bididiu,
Bididiu cam cînepiu,
Ion calu-ncălecară,
Pe drum devale-apucară.
La Lenuţa smedioară.
Cu codiţa gălbeoară.
Lenuţa cînd mi-l vedea.
Porţile le deschidea
Şi-năuntru mi-l poftea.
— N-am venit ca să poftesc,
Şi-am venit ca să-mi peţesc
Pe Lenuţa smedioară,
Cu codiţa gălbeoară.
Ion cînd le cuvînta,
Murgu din grajd necheza.
Ion rupse şi grăia :
— Rabdă, murgule,-un conac,
Cum rabd şi eu nensurat,
Căci dacă m-oi însura,
Drumu ţie ţi l-oi da !
Ion dacă s-a-nsurat,
El de murgu şi-a uitat.
I-a dat fîn grădelele,
Şi grăunţe stelele.
Ei să fie sănătoşi
Ca doi trandafiri frumoşi !
La anu şi la mulţi ani !

11

Sub un pom mare rotat

(colind la doi tineri căsătoriţi)

Sub un pom mare rotat,
Florile dalbe de măr...
E un pat mare-ncheiat,
Cu stîlpişorii de brad,
Cu blăniţele de fag.

Dar pe pat ce-i aşternut ?
Un macat pînă-n pămînt,
Cu ciucurii de argint.
Căpătîi ce este pus ?
Pernişoară
pestrioară,
Lucrată la inglişoară,
De Florica, de-astă-vară,
Dar în pat cine şedea ?
Şade Sandu tinerel,
Cu Florica lîngă el.
Ei dormiră cît dormiră,
Mama lui Sandu veniră,
Cu pantofii scîrţîind,
Cu marama fîlfîind
Şi din gură cuvîntînd :
— Scoală, Sandu,-oi fi dormit.
Prietenii ţi-au venit,
În grajd de piatră-au intrat
Şi pe murgu ţi l-au loat !
— Lasă, mamă, să mi-l ia,
Căci ca murgu mai găsesc,
Ca Florica nu găsesc
Aşa naltă, supţirică,
Parcă-i trasă prin panglică !
Ei dormiră cît dormiră,
Mama Florică-i veniră,
Cu pantofii scîrţîind,
Cu marama fîlfîind
Şi din gură cuvîntînd :
— Scoal', Florică,-ăi fi dormit,
Suratele ţi-au venit,
În grădiniţă-au intrat,
Garoafele ţi le-au loat.
— Lasă, mamă, să le ia,
Căci garoafe mai găsesc,
Dar ca Sandu nu găsesc
Aşa nalt şi supţirel,
Parcă-i tras printr-un inel.
Ei să fie sănătoşi,
Ca doi trandafiri frumoşi !
La anu şi la mulţi ani !

12

Sub un măr mare rotat

(colind pentru tineri căsătoriți)

Sub un măr mare rotat,
Lererui Doamne,
Este-un pat mare-ncheiat.
Dar în pat ce-i așternut ?
Un cearceaf pînă-n pămînt,
Cu ciucurii de arnici,
Împletiți de Gheorghe-n cinci ;
Cu ciucurii de mătase,
Împletiți de Leana-n șase.
Dar în paturi cine doarme ?
Doarme Gheorghe cu Leana.
Vine mama lui Gheorghiță,
Cu marama fîlfîind,
Cu ghetele scîrțîind :
— Scoal' tu, Gheorghe,-îi fi dormit,
Căci fîrtații ți-au sosit,
'N grajd de piatră ți-au intrat
Și pe murgul ți l-au luat !
— Lasă, mamă, să mi-l ia,
Mie nici nu mi-o păsa,
Căci umblînd de-am obosit,
Eu ca Leana n-am găsit
Așa naltă, sprîncenată,
Plăcută la lumea toată !
Vine și mama lui Leana,
Cu marama vîlvîind,
Cu ghetele scîrțîind :
— Scoal' tu, Leană,-i fi dormit,
Suratele ți-au venit,
'N grădiniță ți-au sărit,
Garoafele ți le-au rupt.
— Lasă, mamă, să le rupă,
Că sînt altele pe luncă !
Cîte d-alea-am veștejit,
Eu ca Gheorghe n-am găsit
Așa nalt și subțirel,
Parcă-i tras printr-un inel.
Ei să fie sănătoși
Ca doi trandafiri frumoși.
La anul și la mulți ani !

13

Colindul caselor

În fața acestor case,
Florile dalbe de măr,
Ce născură,
Ce crescură ?
Crescură doi brazi înalți,
De vîrfuri apropiați,
De tulpini mai depărtați,
Dar în ei ce-i așezat ?
Leagăn verde de mătase,
Împletit în cinci și-n șase !
Dar în el cine ședea ?
Șade Maria, ochi negri.
Dar de lucru ce-mi lucra ?
O batistă ea cosea,
Lui Ion i-o trimitea !
Pe batistă iscălea :
„Să fii, Ioane, sănătos,
Ca un bobocel frumos“ !
La anu și la mulți ani !

14

Colindul casei

În fața acestor case,
Florile dalbe de măr,
Răsăriră
Și crescură,
Crescură doi brazi înalți,
De vîrfuri apropiați,
De tulpini mai depărtați.
Între ei ce-i așezat ?
Leagăn verde de mătase !
Și cînd vîntu mi-adia,
Leaganu se legăna.
Dar în el cine ședea ?
Șade Leana, ochii negri !
Dar de lucru ce lucra ?
O batistă ea cosea,

Lui Nae i-o trimitea !
Pe batistă iscălea :
„Să fii, Nae, sănătos,
Ca un trandafir frumos“ !

15

Sorcova

Sorcova, veselea,
Să trăiţi,
Să-mbătrîniţi,
Ca merii,
ca perii,
În mijlocul verii ;
Ca vara vărată,
Ca toamna tomnată.
Trei perechi de porumbei
Luară apă-n ciocurei ;
Se-nălţară,
Se lăsară,
Pînă la o vadră de vin,
De la Dumnezeu, amin.
— Scoală-mi-te, doamnă mare.
Şi aprinde lumînare
Şi-o pune-n trei icoane,
Trei icoane, trei obloane,
C-a intrat sorcova-n casă.
— Lasă intre, lasă intre,
Ce-a fost verde s-a uscat,
Ce-a fost-nflorit s-a scuturat.
Numai floarea soarelui
Şade-n poarta raiului
Şi priveşte la Cristos,
Ca un trandafir frumos.
La anu şi la mulţi ani !

DE NUNTĂ
(16—22)

16

Cîntecul miresii

Ia-ţi, mireasă, ziua bună
De la tată, de la mumă.

De la frați, de la surori,
De la maica ta cu dor,
De la fir de lămîiță,
De la fete din uliță.
Mireșică,-ascultă-ncoa,
Să-ți spună neica ceva :
Pînă azi îmi fuseși floare,
Garoafă mirositoare,
Garofiță înflorită,
De toată lumea iubită.
Pînă azi cu fetele,
Mîine cu nevestele,
Mai tîrziu cu babele.
Grădina cu floricele
Să mi-o faceți chiticele,
S-o dați pe la vecinele.
De-o fi vecina frumoasă,
Să-i dați chita mai aleasă
Și legată cu mătasă ;
De-o fi vecina urîtă,
Să-i dați chita veștejită
Și legată cu răchită.
Fetiță de peste sat,
Ce grăbiși la măritat,
Ca frunza la scuturat ?
Căci frunza mai dă o dată,
Dar tu nu te mai vezi fată !
Mireșică, dumneata,
Cum urîși pe maică-ta
Și-ndrăgiși pe soacră-ta ?
Soacră-ta-i muiere rea,
O să dea cu prăjina,
Că nu s-a fiert fasolea ;
Cînd vede găleata goală,
Te ia cu prăjina-n goană.
— Plînge-mă, maică, cu milă,
Că și eu ți-am fost copilă,
Și copilă și fecior,
Ți-oi fi dat și-eu ajutor.
Geaba, maică,-ai legănat,
Geaba, maică,-ai dormitat,
Cînd să-ți dau d-un ajutor,
Făcui pasul călător,
Pe mîna străinilor.
Mireșică,-ascultă-ncoa,
Să-ți spună neica ceva :

Să umbli prin lume-o lună,
Nu e ca dorul de mumă ;
Să umbli prin lumea toată,
Nu e ca dorul de tată.
Bate vîntul şi-mi-adie,
Dorul maichii mă mîngîie ;
Bate vîntul, iarba creşte,
Dorul taichii mă topeşte.
Bun e traiul de fetiţă
Pînă este copiliţă,
Dar după ce se mărită,
N-are voie să se ducă,
De la bărbat necerută.

17

Cîntecul miresii

Foaie verde trei aglici,
Copiliţă cu părinţi,
La ce focu te măriţi ?
Că mila de la părinţi
Anevoie o mai uiţi ;
Dar mila de la bărbat —
Ca umbra de păr uscat :
Tu umbli să te umbreşti,
Şi mai rău te năduşeşti.
Pe unde pui florile,
O să cure palmele ;
Unde sînt mărgelile,
Se-mpreună lacrămile.
Înfloriţi, flori, înfloriţi,
Că mie nu-mi trebuiţi ;
Mie cînd îmi trebuiaţi,
Voi atunci îmbobocea ţi ;
Înfloriţi şi staţi pereche,
Că eu am ieşit din fete.
Azi fusei cu fetele,
Mîine cu nevestele.
Pusei floarea şi-o uitai
Şi eu dacă mă uitai,
De la ureche o luai,
După uşă-o aruncai,
Cu piciorul o călcai
Şi din gură blestemai :

„Fire-ai pustie de coastă,
Tu fuseşi pe ieri a noastră.
Cîţi pe tine se-ntîlniră
Doi cu doi se logodiră !
Plîngeţi, ochi, şi lăcrămaţi,
Că voi sînteţi blestemaţi,
Că ce vedeţi nu uitaţi
Şi ce iubiţi nu lăsaţi".
Busuioc verde steplos,
Rămîi, tată, sănătos
Ca un trandafir frumos ;
Busuioc verde pe masă,
Rămîi, mamă, sănătoasă,
Că eu mă duc să-mi fac casă,
Că tu n-ai fost bucuroasă
Să mă vezi umblînd prin casă !
Fetiţă de om bogat,
Nu grăbi la măritat,
Ca rugul la scuturat.
Rugul mai înfloare-o dată,
Dar tu nu te mai vezi fată.
Cînd o cînta ştiuca-n baltă
Şi mierliţa pe corlată.
Mireşică, mireşea,
Roagă-te de naşă-ta
Să-ţi mai lase codiţa
'Mpletită de maică-ta.
Roagă-te de Dumnezeu
Să trăiască naşul tău
Şi la Maica Precista
Să trăiască naşă-ta.

18

Cîntecul miresii

Mireşică, mireşea,
Roagă-te de naşă-ta
Să-ţi mai lase codiţa
Împletită de maică-ta.
Taci, mireasă, nu mai plînge,
Că la maică-ta te-oi duce
Cînd o face plopul pere
Şi răchita micşunele.

— Plîngeți voi patru pereți,
Că de mine rămîneți ;
Plîngeți uși, plîngeți ferestri,
Că de mine rămîneți.
Busuioc verde pe masă,
Rămîi, maică, sănătoasă,
Dacă n-ai fost bucuroasă
Să mă ai garoafă-n casă.
Busuioc verde sticlos,
Rămîi, taică, sănătos,
Ca un trandafir frumos,
Dacă n-ai fost bucuros
Să-mi privești umbra pe jos.
Mă duc, taică, să-mi fac casă,
La străini să stau la masă,
Tot cu inimuța arsă.

19

Cîntecul miresii

Foaie verde de măr dulce,
Ieși, mireasă, nu mai plînge,
Că la maică-ta te-oi duce
Cînd o face plopul nuci
Și răchita mere dulci,
Doar atunci și nici atunci !
Copiliță cu părinți,
La ce focu te măriți ?
Că mila de la părinți
Anevoie ai s-o uiți ;
Dar mila de la bărbat
Ca umbra de păr uscat :
Te gîndești că te umbrești,
Dar mai rău te ofilești.
Plîngeți, ochi, și lăcrimați,
Că ce iubiți nu uitați
Și ce vedeți nu lăsați.
Foaie verde și-un dudău,
Mulțumesc, taică, și eu
Că mă văzui măritată,
Din gura lumii scăpată !

20

Cîntecul miresii

Mireșică cu părinți,
La ce naiba te măriți ?
Că mila de la părinți,
Anevoie ai s-o uiți.
Dar mila de la bărbat,
Ca frunza de păr uscat,
Ca propteaua de la gard.
Cînd fusei la maica fată.
Nu știui floarea cum se poartă.
Dar acum mă măritai.
Multă dragoste lăsai.
— Neică, nu te mărita,
C-a-nflorit puroinica !
— Las-o, gaica, să-nflorească,
Că mi-o port și-acum nevastă.
Îmi dau cîrpa peste cap,
Și-oi purta-o mai cu drag.
— Mireșică, dumneata,
Ai să vii la vorba mea.
Ai umblat cît ai umblat,
Dar acum ți s-a-nfundat
Bărbată-to e om rău,
Dă cu barda-n Dumnezeu
Și mai vine seara beat
Și te bagă pe su' pat,
Te saturi de măritat.
Plîngeți, ochi, și lăcrămați,
Că voi sînteți vinovați,
Că ce vedeți nu lăsați
Și ce iubiți nu uitați !
Mînca-te-ar viermii de mumă,
Nu-ți fu dor și nu-ți fu milă,
Mă dăduși în părți străine !

21

Cîntecul mirelui

Foaie verde foi aglaz,
Pusei briciu să mă raz,
Mor fetele de necaz.

Foaie verde bob areu,
Eram la taica flăcău,
Încălecam calul meu,
Mă duceam unde vream eu.
Dar acuma mă-nsurai,
Multă dragoste lăsai.
Bine e cu nevestică,
Dar să ai şi-o ibomnică ;
Cînd nevasta să mînie,
Ibomnica te mîngîie.
Foaie verde mere-pere,
Nu te mai însura, măi vere,
Că nevasta multe-ţi cere :
Cere pantofiori de lac,
Ce la mă-sa n-a purtat ;
Cere rochie de mătase,
Ce la tac-so nu purtase.
Îţi mai cere şi-altceva,
Trebuie să ştii dumneata !
Foaie verde d-un bujor,
Plînge-mă, taică, cu dor,
Că ţi-am fost şi eu fecior,
Scoteam boii din obor
Şi plecam să-ţi fac ogor
Pentru anu viitor.

22

Cîntecul mirelui

Foaie verde şi-un dudău,
Ce bine trăiam flăcău,
Cînd eram la taica-al meu,
Că făceam tot ce vream eu.
'Ncălicam pe calul meu
Şi plecam unde vream eu.
Dar acuma mă-nsurai,
Multă dragoste stricai.
Nu stricai numai pe-a mea,
Şi stricai pe-a multora.
Foaie verde trei smicele,
Nu te mai însura, vere,
Că nevasta-multe-ţi cere
Cere cercei şi mărgele
Şi ciorapi cu găurele,
Cere rochie malacop,

Parale nu e deloc !
Pusei briciul să mă rad,
Mor fetele de necaz ;
Moare şi-o mîndruţă-a mea,
Care-mi ţinea dragostea !
Maică, măiculiţa mea,
Vino să-ţi sărut mîna,
Că ţi-oi fi greşit ceva,
Din copilăria mea !

DESCÎNTECE
23—41)

23

Descîntec de desfăcut farmecul (datul)

Dacă o fi dat de vecină,
De streină,
De surată,
De cumnată —
Şi-o fi dat, —
Ea a dat cu una,
Eu întorc cu două ;
Dac-a dat cu două,
Eu întorc cu trei ;
Dac-a dat cu trei,
Eu întorc cu patru ;
Dac-a dat cu patru,
Eu întorc cu cinci ;
Dac-a dat cu cinci,
Eu întorc cu şase ;
Dac-a dat cu şase,
Eu întorc cu şapte ;
Dac-a dat cu şapte,
Eu întorc cu opt ;
Dac-a dat cu opt,
Eu întorc cu nouă ;
Dac-a dat cu nouă,
Eu întorc cu zece,
De la zece,
Nu mai trece !
Dac-o fi vie.
Să intre sub ie ;
Dac-o fi moartă,

Să intre-n groapă,
Să se facă colac,
Vîrcolac,
De la mine să aibă leac !

24

Descîntec de tras copilul

Au plecat băbițele
Din casă-n casă,
Din ușă în ușă,
Din fereastră în fereastră.
La nimeni nu găsi ușa descuiată
Și fereastra destupată,
Numai la (cutare)
Găsi ușa descuiată
Și fereastra destupată,
Și focul potolit,
Și pe fetiță în așternut,
Și o luă,
Și o zdrumică
De creierii capului,
De grumazul gîtului,
De limbă,
De inimă,
De ficat,
De genunchi
Și îi băgă focu-n trup,
Și trupul în foc ;
Fetița țipa
Și se văita,
Maica Precista o auzea
Și cobora,
Și zicea :
— Nu mai țipa, fetițo,
Și nu te mai văita,
Și du-te la lelea vrăjitoarea,
Că cu gura o descînta,
Cu mîinile o trăgea,
Durerea în Marea Neagră o arunca,
Să rămîie fetița curată,
Luminată,
Ca Maica Precista care-a lăsat-o
Și ca Domnul Hristos,
Că nu a fost om bolnăvicios !

25

Descîntec de cuțit

Cuțit cuțitat,
Cîine săgetat,
Drac împelițat,
Cum nu să știe cine te-a cumpărat.
Cîte parale-a dat,
Așa să nu să știe junghiurile,
Cuțiturile,
Înțepăturile,
Să iasă de la (cutare) din corp,
Din os
În carne,
În piele,
Afară !
Afară peste nouăzeci de hotare,
Să rămînă (cutare) curat,
Luminat,
Ca Maica Domnului din cer, cum l-a lăsat,
Să te duci ca vîntul,
Vîntul să ocolească pămîntul,
Vîntul p-aici să mai vie.
Junghiurile,
Înțepăturile
Să pieie,
Să nu mai fie
Nici fărîmă de leac,
Nici cît vîrful de ac,
Să aibă (cutare) de la mine leac !
Descîntecul meu,
Leacul de la Dumnezeu,
Vorbele din gura mea,
Leacul de la Maica Precista.
Leac !
Leac, și babii un colac !

26

Descîntec de brîncă

Brînca brîncilor,
Sora ciumilor

Şi cu-a bubilor,
Nu te-ntinde,
Nu cuprinde,
Nu te roşi ca focul,
Nu te-ngrăşa ca porcul !
Ieşi de la (cutare) din os
În carne,
Din carne-n piele,
Din piele-afară,
Afară, peste nouăzeci de hotare.
Du-te ca vîntul,
Vîntul p-aici să mai vie.
Junghiurile,
Cuţîtele,
Usturimile,
Umflăturile să pieie,
Să nu mai fie
Nici fărîmă,
Nici de leac,
Nici cît vîrful de ac,
Să rămînă (cutare) curat,
Ca argintul stricorat !
Brînca brîncată,
Căţea spurcată !
Vorbele din gura mea,
Leacul de la Maica Precista,
Descîntecul mieu,
Leacul de la Dumnezeu.
Leac !
Leac, şi babii dă-i un colac !

27

Descîntec de brîncă

Bubă brîncă, nu te-ntinde,
Nu cuprinde,
Nu umfla,
Nu cuţita,
Nu te-ntinde ca şarpele,
Nu zbera ca vacile,
Nu te orcăi ca boii !
Toate diaconesele
La biserică plecară
Şi pe buba brîncă n-o chemară.

Buba brînică se supără,
Pe furcă încălecă
Și-o apă mare trecu.
Furca se rupsă,
Brînica se înnecă.
Ieși cu toate viforele,
Cu toate cuțitele,
Cu toate durerile,
Din toate măselele,
Din cap,
Din creierii capului,
Din fața obrazului,
Din zgîrciul nasului.
Ieși, bubă brîncă,
Și du-te în străinătate,
În pustietate,
Unde cîinii nu latră,
Unde popa nu toacă,
Unde fata coadă nu-mpletește,
Unde cocoș nu cîntă !
Acolo să trăiești,
Acolo să văcuiești.
Pe (cutare) să-l părăsești,
Să-l lași curat și luminat
Cum natura l-a lăsat !

28

Descîntec de gîlci

Gîlcile,
Motofîlcile,
S-a dus surdu
Și cu mutu,
Și cu orbu
Să le pască,
Trei mătuși să le păzească !
Orbu n-a văzut,
Surdu n-a auzit,
Mutu n-a putut,
Și lupu a venit
Și le-a mursicat !
Din zece, a rămas nouă,
Din nouă, opt,
Din opt, șapte,
Din șapte, șase,

Din şase, cinci,
Din cinci, patru.
Din patru, trei,
Din trei, două,
Din două, una,
Din una n-a mai rămas nici una.
Din vîrf s-a aplecat,
Din rădăcină s-a uscat !
Leac !

29

Descîntec de bubă

Bubă albă.
Bubă neagră,
Bubă turchează,
Buba bubilor,
Sora ciumelor,
Ieşi din rărunchi,
Din ficaţi,
Din bolboşii ochilor,
Din faţa obrazului,
Din zgîrcitul nasului,
Să te duci pe potecuţe
Pardosite cu cuţite ascuţite,
Unde iarba nu creşte
Şi nu se împleteşte —
Buba pe (cutare) îl părăseşte !

30

Descîntec de bubă

Sînt trei fete-n cînepă...
Una ştie să-ndruge,
Alta să dezdruge,
Alta ştie să mute buba :
O ia d-ici
Şi-o pune ici,
O pune-n pămînt,
Că e mai adînc.
În pămînt să coci,
În pămînt să dăscoci —
Şi (cutare) să se lecuiască.

31

Descîntec de bubă

Buba bubilor,
Sora cîinilor,
Muma pădurilor,
Nu umfla,
Nu cuțita,
Nu te-ntinde,
Nu cuprinde,
Nu junghia
Și fugi de la inima lui (cutare) !

32

Descîntec de deochi

De-o fi deocheat din strigoi,
Din strigoaică,
Inima să-i plămădească
Cum să plămădește aluatu-n căpistere,
Fagurile de miere,
Mere-n meri,
Pere-n peri,
Luna-n luni,
Mînzu-n iapă,
Purceii-n scroafă ;
Cum se risipește lumea de la petreceri,
Așa să să risipească deochiul
Strigoiu, strigoaica,
Moroiu, moroaica ;
De-o fi deocheat de strigoi,
Să-i crape inima,
Să-i crape ficații,
Să-i crape boașele,
Să se mire toată lumea de el,
Cum s-a mirat el de (cutare)
De-o fi deocheat de strigoaică,
Să-i crape țîțele,
Să-i curgă laptele,
Să-i moară prunciu de foame ;
De-o fi deocheat de fată mare,
Să-i cadă coadele,

Să rămîie chealǎ,
Să să mire toată lumea de ea,
Cum s-a mirat ea de (cutare)
Căci eu cu limba l-am descîntat,
După mîna mea l-am dat,
În mare l-am aruncat,
Marea ostrove s-a amestecat
S-a mestecat,
S-a turburat,
(Cutare) s-a spălat.
De toate deochieturile,
De toate strigoaele,
Şi-a rămas curat,
Luminat,
Ca steaua din cer,
Ca poala Maicii Sîntămarie,
Peste un minut, leacul lui (cutare) să-i vie.
Apucai pe cale,
Pe cărare,
Mă-ntîlnii cu Maica Precista-n cale ;
— De ce te văicăreşti
Şi te jeluieşti ?
— Mă jeluiesc
Şi mă văicăresc,
C-a rămas (cutare) cu deochiuri,
Cu strigoiu, cu strigoaica.
Maica Precista, cînd auzea,
De mîna dreaptă mi-l lua,
Şi-n rîu lui Iordan îl arunca.
Se spăla,
Se curăţea,
De deochetură se spăla,
Să se ducă-n hăi-hărăbăi,
În vîrfu muntelui,
În coarnele ciutului,
Unde popă nu toacă,
Unde pisică nu mierloie,
Acolo să cinuiască,
Acolo să potolească,
Că (cutare) nu e vrenic
Să le cinuiască,
Să le potolească,
Să le puie mese-ntinse,
Şi făclii aprinse !
Să mai deoache (cutare)

Cînd s-o face tîrg la mîneca mea.
Atunci,
Nici atunci !
Leac de la limba mea,
Şi de la Maica Precista,
Şi de la sfînta zi de azi !

33

Descîntec de deochi

Fugi deochi du peste cap,
De la (cutare) din cap !
Păsărică albă,
Codalbă,
În cer a zburat,
Piatra-n patru a crăpat !
N-a crăpat piatra,
Şi-a crăpat ochii cui a deocheat pe
(cutare)
De-o fi deocheat de soare,
Să-i pice razele,
Aminte să-şi aducă,
Leacul lui (cutare) să i-l aducă !
De-o fi deocheat de vînt,
Să se potolească la pămînt !
De-o fi deocheat de codru,
Să-i piaie rodul,
Codrul aminte să-şi aducă,
Leacul lui (cutare) să i-l aducă !
De-o fi deocheat de flăcău,
Să-i cadă chica,
Să rămîie chel,
Să se mire lumea de el,
Cum s-a mirat el de (cutare) !
De-o fi deocheat de fată mare,
Să-i cadă coada după spinare,
Să se mire lumea de ea,
Cum s-a mirat ea de (cutare),
De l-a deocheat !
Fugi deocheat du peste cap,
De la (cutare) din cap !
Să se potolească
Cum se potolesc :
Porcii-n strat,

Oamenii-n pat,
Corăbiile la vad,
Vîntul peste tot pămîntul !
Cum se plămădeşte :
Varza-n vărzărie,
Fagurii de miere-n stupine,
Aluatu-n căpistere ;
Cum se plămădeşte :
Copilu-n muiere,
Viţelu-n vacă,
Aşa să se plămădească inima lui
(cutare).
Mă sculai duminică de dimineaţă,
Apucai pe-o cale,
Pe-o cărare,
Mă-ntîlnii cu strigoiu şi cu strigoaica-n
cale,
Frigea inima lui (cutare)
Şi o mînca !
Şi (cutare) ţipa
Şi se văita,
Maica Domnului din cer auzea.
Pe scară de argint cobora
Şi întreba :
— De ce ţîpi şi te vaiţi,
Du-te la Costanţa vrăjitoarea
Şi dacă ea o descînta,
Deochiul din cap l-o lua,
Peste mări l-o arunca,
Ca argintul oi rămînea,
Ca argintul strecurat,
Ca mierea de roi curat,
Ca Maica Domnului din cer, cum te-a
lăsat !
Leac !
Vorbele din gura mea,
Leacul de la Maica Precista,
Descîntecul meu,
Leacul de la Dumnezeu !

Descîntec de deochi

Păsărică albă,
Codalbă,
Sus zbură,
Jos pică,
Piatra-n patru crăpă,
Crăpar-ar ochii cui a dăocheat pe Ion.
D-o fi deocheat de strigoi,
De strigoaică,
De moroi,
De moroaică,
Să se îmbolnăvească,
Și Ion să se lecuiască !
De-o fi deocheat de fată mare
strigoaică,
Să-i cadă genele,
Sprîncenele,
Să umple vîlcelele,
Să se mire femeile,
Cum s-a mirat ea de Ion !
D-o fi deocheat de voinic strigoi,
Ochii i-ar plesni,
Pînă-n deal ar sosi !
D-o fi deocheat de strigoaică.
Să-i crape țîțele,
Să-i curgă laptele.
Să se mire lumea de ea,
Cum s-a mirat ea de Ion !
Cum se plămădește oul în găină,
Varza în grădină,
Mierea în stupină,
Aluatul la Crăciun,
Troscotul la drum,
Așa să se plămădească inima lui Ion.
Și să se lecuiască !
Ieși, faptule,
Ieși, împelițatule,
Ieși, spurcatule,
Ieși, deochiatule,
Cu deochetura,
Cu întîmpinătura,
Fîrșala,
Amețeala,

Junghiurile,
Cuțite,
Aprinzături.
Arsuri,
Dătături,
Întîmpinături,
Poceli,
Ieșiți !
Și vă duceți în ostrovul mării,
Unde cocoș nu cîntă,
Unde cîine nu latră.
Popă nu toacă,
Unde fată mare cosițe nu împletește !
Că acolo-i un păr mare rotat
Și v-așteaptă o fată mare
Cu mese întinse,
Cu făclii aprinse,
Cu pahare pline,
Să beți voi, să vă cinstiți,
Să vă înveseliți,
Pe Ion să îl urîți !
De azi încolo să nu-l mai găsiți !
Să rămînă curat,
Ca argintul stricorat,
De Maica Precista lăsat !
Amin !
Amin, cu-o oca de vin,
Cu descîntecul din gura mea,
Cu leacul de la Maica Precesta
Și de la sfînta zi mare de azi ;
Să-i fie lui Ion de folos,
Să se facă pe cum a fost !
Că eu, Ioana, descîntătoarea de deochi
L-am vindecat ;
Inima i-am plămădit,
De boală l-am lecuit,
I-am dat poftă de mîncare
Și odihnă la culcare.
A venit vîntul și-a luat deochiul
Și-a ocolit pămîntul ;
Vîntul a venit,
Deochiul n-a mai venit !
Tu, mătură măturătoare
Și curățătoare,
Care mături și curățești cîmpiile,

Ogoarele,
Grădinile,
De paie,
De gunoaie,
Aşa să curăţeşti trupul şi inima lui Ion !
Pămîntul l-am măturat,
Capul lui Ion l-am curăţat,
I-am dat poftă de mîncare
Şi odihnă la culcare !
Leac !

35

Descîntec de deochi

În pădurea mare,
E o şerpoaică mare,
Cu nouă pui,
Cu nouă zotoare.
Cînd puii îi alesei,
Şerpoaica o mulsei
Şi laptele în tîrg îl scosei.
Cine văzură
Amutiră :
Cine ochì,
Ochii îi crăpară.
Plesnească ochii ochitorului,
Strigoiului,
Moroiului,
Strigoaicei,
Moroaicei !
Tu, soare de răsărit,
Du-te la scăpătat,
Ia deochiul lui (cutare)
Din inimă, din picioare şi de la cap.
Pasăre albă, în cer te-ai suit,
Trei picături de sînge ai vărsat,
Piatra s-a spart,
Din ochiul lui (cutare) a plecat.
Din ochi, în minte,
Sufletul în frunte.
Fugi, deochi, dintre ochi !
Cum se plămădeşte aloatul în căpistere,
Varza în grădină,
Oul în găină,

Măru-n măr,
Para-n păr,
Aşa să se plămădească inima în
(cutare) !
De-o fi deocheat de strigoi,
De moroi.
Să-i plesnească ochii ochitorului.
Strigoiului,
Moroiului !
Mărie, sfîntă Mărie,
Leacul de la mine să fie !

36

Descîntec de deochi

Păsărică albă,
În coadă codalbă,
Sus te-ai urcat,
Jos te-ai lăsat.
S-a suit o păsărică
Şi-a cîntat pe-o pietricică.
Păsărica a cîntat,
Pietricica s-a despicat,
Să se despice ochii cui l-a deocheat !
Moroiului, moroaicei,
Deochetorului, deochetoarei.
În pădurea mare, mare,
E o şerpoacă mare,
Cu nouă pui,
Cu nouă zotoare.
Puii ei îi alesei,
Şerpoaica o mulsei,
Laptele în tîrg îl scosei.
Cînd îl văzu, plesni ;
Cînd auzi, muri ;
Să-i plesnească ochii cui l-a deocheat,
Să rămînă (cutare) curat
Şi luminat !

37

Descîntec de deochi

Vine ciuta de la munte,
Lingîndu-şi puii pe frunte.
Nu-i linge de pestriţei,
Ci-i linge de frumuşei —
Ling şi eu pe (cutare)
Din ochi,
Dintre ochi.
Cît o sta vîntul în gară,
Atîta să stea deochiul la (cutare) în cap !
Să fugă prin sat
Ca un cîine turbat.
Unde o cădea,
Acolo o muri
Şi-o plesni,
Să rămînă (cutare)
Curat
Şi luminat,
Cum Dumnezeu l-a lăsat.
Descîntecul de la mine,
Leacul de la Maica Precista !

38

Descîntec de deochi

Păsărică frumuşică pe piatră se lasă.
Piatra aci se despică,
Despica-s-ar ochii muroiului,
Cataroiului,
Cum s-a mirat el de (cutare) !
Să rămîie (cutare) curat,
Ca argintul strecurat.
Ieşi, strigoiule,
Cataroiule,
De la (cutare) din inimă.
Din ficaţi,
Din toate fîrşalele,
Din toate ameţelile,
Din toate oasele,
Şi te du în păduri mute

Şi surde,
Unde cocoşul nu cîntă.
Găina nu cîntă.
Acolo să hălăduieşti,
Pe (cutare) să-l părăseşti,
Să rămînă curat,
Luminat,
Ca argintul stricorat !

39

Descîntec de deochi

Păsărică albă,
Codalbă,
Sus mai sus se ridică,
Piatra-n patru se despică,
Să-i despice ochii cui a deocheat pe
(cutare) !
D-o fi deocheat de strigoi,
Şi-ăi îmbrăcaţi, şi ăi ne-mbrăcaţi,
Cu ochii săi s-o uite pe (cutare) !
D-o fi deocheat de om,
Să rămînă chel,
Să se mire lumea de el,
Cum s-a mirat el de (cutare) !
D-o fi deocheat de femeie.
Să-i crape ţîţele,
Să-i curgă laptele,
Să-i moară pruncul de foame,
Să se mire lumea de ea.
Cum s-a mirat ea de (cutare) !
D-o fi deocheat de fată mare.
Să-i cadă codiţele,
Să se mire lumea de ea,
Cum s-a mirat ea de (cutare) !
Eu descîntătoare m-am aflat,
Cu sufletul l-am suflat,
În pustietate l-am mînat,
Unde pasăre nu cîntă,
Unde fată mare coadă nu-mpleteşte,
Dumnezeu nu pomeneşte !

40

Descîntec de deochi

De-o fi Radu deocheat
De strigoi și de strigoaică,
În fundul pămîntului să se întoarcă !
De-o fi deocheat de strigoaică.
Să-i crape țîțele,
Să-i cadă cosițele,
Să-i curgă laptele !
De-o fi deocheat de strigoi,
Să-i crape boașele !
Dac-o fi deocheat de soare.
Să i se-nmoaie razele,
Să se mire lumea de el,
Cum s-a mirat el de Radu !
De-o fi deocheat de lună.
Să îi piară lumina !
Dac-o fi deocheat de gard.
Să-i cadă parii,
Să se mire lumea de el,
Cum s-a mirat el de Radu !

41

Descîntec de dragoste

Eu, azi, Maria,
Mă sculai de dimineață,
Pe ochi negri nespălată,
Pe-o potecuță-apucai,
Roua o scuturai,
Toată dragostea-o adunai,
În astă rouă o aruncai,
Pe chipu lui (cutare) o aruncai.
Eu să fiu mai întrebată,
Ea să fie mai aluminată,
Peste toate lunile,
Peste toate săptămînile,
Peste toate lunile,
Peste toate marțile,
Peste toate miercurile.
Peste toate joile,
Peste toate vinerile,

Peste toate sîmbetile,
Peste toate duminicile.
Să nu-i dai a sta,
Să nu-i dai a bea,
Să nu-i da a mînca ;
D-o fi la masă,
Să mi-l bagi su' masă ;
D-o fi-n pat,
Să mi-l bagi su' pat ;
Să i să paie căpătîiu mușuroi de furnici,
Să-l ciocănească,
Să-l bocănească,
La mine să mi-l pornească,
Cu gura căscată,
Cu ismenele la spinare,
Nuia de alun,
Să vie ca un nebun,
Nuia de arțar,
Să vie ca un armăsar.
Nuia de scaiete,
Să vie ca un arete.
Să-l ciocănești,
Să-l bocănești,
La mine să mi-l pornești.
Mă dusei într-un tîrg mare,
Toate vacile, toți viții zbiera.
Așa să zbiere (cutare) de (cutare)
Cum nu poate răbda
Iapa de mînz
Și mînzu de iapă,
Așa să nu poată (cutare) răbda de
(cutare)
Era doi luceferei
La (cutare) pe umerei,
Toată lumea se uita la ei,
Așa să se uite (cutare) după (cutare)
La poale, stele mărunțele,
Toată lumea să privească la ele.
Așa cum se zbate peștele pe uscat,
Așa să se zbată (cutare) după (cutare)
Apucai pe-o cale,
Pe cărare,
Mă-ntîlnii cu Maica Precista în cale.
Mă jăluii,
Mă văicării
C-a rămas (cutare) cu urîtu,

Cu făcutu,
Maica Precista de mîna dreaptă mi-l
apuca,
La rîul lui Iordan îl băga,
Şi-l spăla
De urîtu.
De făcutu,
Cu mîna dreaptă-i dădea,
Toate dragostele le-arunca,
Pe chipul lui (cutare) le-arunca,
Cu toiagu de-argint îl lovea.
Cu dragoste-l lumina.
Să fie întrebată
Ea să fie auzită.
Să nu-i dea a sta,
Să nu-i dea a mînca,
Tot de (cutare) a întreba.

BALADE

42 — 71

FANTASTICE

42

Cîntecul Soarelui

Pe un buhaz de mare,
Mie mi se pare
Că nouă saiele,
Ca nouă argele,
Țese Iana-n ele.
Țese pînză de mătasă,
Să-i facă lui Soare cămașă,
Țese fir de ibrișim,
Să-i facă lui Soare zăbun,
Dar Sorică ce făcea ?
În gură de-argea venea
La soru-sa Ienuța,
Din guriță-așa-i zicea :
— Țese, Iano, țese,
Țese, chindisește
Și de nuntă te gătește
Țese fir de ibrișin,
Să-i faci lui Soare zăbun.
Să nu-i faci de frățior,
Ci să-i faci de soțior.
Că eu, Iano, am umblat,
Ceru-am colindat,
Ceru și pămîntul,
Ca săgeata și ca vîntul,
În lungiș
Și-n curmeziș
Nouă ani pe nouă cai
Care noaptea pasc în rai,
Cinci am omorît,
Patru-am obosit,
Iano, n-am găsit

Potrivită-n lume,
Fără decît tine ;
Unde la corp se lovea,
Papucul nu se-ncăpea !
Dar Ienuţa-aşa zicea :
— Mă Sorică, frăţioare,
Puternic şi mare,
Unde s-a văzut
Şi s-a pomenit
Să ia sor' pe frate,
Să facă păcate,
N-aivă-n lume parte ?
Să ia fratele pe sor
Să ţie casă cu dor ?
Eu că mi te-oi lua,
Tu de mi-i făcea
O scară de fir
Pîn' la-naltul cer,
Cu cui de oţel !
Dar Sorică ce făcea ?
Cu gîndul gîndea,
Cu biciul plesnea
Şi scară că-mi făcea.
Pe Ienuţa că mi-o lua,
La moş Adam mi-o ducea,
Din guriţ-aşa-i zicea :
— Moş Adame, dumneata,
Ia caută pravila,
Vreau să iau pe soru-mea,
Pe soru-mea Ienuţa,
Că eu mi-am umblat,
Ceru-am colindat,
Cerul şi pămîntul,
În lungiş
Şi-n curmeziş,
Nouă ani, pe nouă cai,
Care noaptea pasc în rai ;
Cinci i-am omorît,
Patru-am obosit,
Şi eu n-am găsit
Potrivită-n lume,
Fără decît tine.
Dar Adam, măi, ce-mi făcea ?
Pravila le-o căuta,
Sta pe loc şi le-o citea,
Cheile le lua,

Cheia raiului
Şi pe-a iadului.
Şi-n iad mi-i băga,
Şi-acolo, măi, ce-mi vedea ?
Nişte păsărele
Cînta-n viersuri rele.
Şi ele cîntau
Şi se văicăreau :
„Doamne, vai de noi
Şi de părinţei,
Pe noi ne-au născut,
Nu ne-a încreştinat,
Nu ne-a botezat,
Lumînări, măi, n-au aprins
Cînd ne-am prăpădit".
Mai în lături se uita,
Şi-acolo, măi, ce-mi vedea ?
Vedea nişte pomi înfloriţi,
Ca nişte buşteni pîrliţi.
Sorică-ntreba,
Adam răspundea :
— Ăşti pomi înfloriţi,
Ca nişte buşteni pîrliţi,
Sînt oameni d-ăi greşiţi.
Ei, cît au trăit,
Tot rău au făcut.
Şi nu s-au gîndit
La răul făcut.
Mai în lături se uita,
Şi ce mai vedea ?
Tot prin livezi verzi
Şi izvoare reci,
Vede-o vacă slabă,
Slabă şi uscată.
Sorică-ntreba,
Adam răspundea :
— Astă vacă slabă,
Slabă şi uscată,
E dar de la naş.
Şi de la părinţi,
Cînd n-o dăruieşte
Cu inima toată,
Trăgător să-i facă.
Zice „bogdaproste"
Şi se pomeneşte !

Dar Adam, măi, ce făcea ?
Cheile le lua,
Prin rai mi-i muta.
Şi-acolo, măi, ce-mi vedea ?
Tot nişte păsărele
Cînta-n viersuri frumuşele.
Şi ele cîntau
Şi se fericeau :
„Doamne, ferice de noi
Şi de părinţei,
Pe noi ne-a făcut
Tot ne-a-ncreştinat
Şi ne-a botezat,
Lumînări, măi, au aprins
Cînd ne-am prăpădit".
Pe cel nisipiş,
Fără pic de iarbă,
Fără pic de apă,
Vedea o vacă grasă,
Grasă şi frumoasă,
— Astă vacă grasă,
Grasă şi frumoasă,
E dar de la naşu
Şi de la părinţi,
Cînd a dăruit-o
Cu inima toată,
Trăgători să-i facă.
Zice bogdaproste
Şi se pomeneşte !
Dar Ienuţa-atunci zicea :
— Măi, Sorică, frăţioare,
Eu că mi te-oi lua,
Tu de mi-i făcea
Un pod peste mare
Cu nouă răzoare,
Şi la cap de pod
Naltă mînăstire
Pentru pomenire ;
Patruzeci de popi
Şi de protopopi,
Arhirei de-i mari
Să cînte-n altari !
Dar Sorică ce-mi făcea ?
Cu gîndu gîndea,
Cu biciul plesnea
Şi pod că-mi făcea !

Și la cap de pod,
Naltă mînăstire
Pentru pomenire,
Cu patruzeci de popi
Și de protopopi,
Arhirei de-i mari
Să cînte-n altari.
Pe Ienuța că mi-o lua
Și pe pod mi-o da.
Dar Ienuța-așa-i zicea :
— Măi, Sorică, frățioare,
Puternic și mare,
Unde s-a văzut
Și s-a pomenit
Mireasa-nainte
Și ginerele-n urmă,
Ori nu ți-e d-a bună ?
Atunci Dumnezeu nu vrea !
Iana în mare sărea,
Spumă se făcea !
Spumă-mpietrată,
Cu țăndări de piatră.
Un cioban venea,
Apă la oi să le dea.
Foc îi trebuia,
Amnar nu-mi avea,
Iască-asemenea.
Luna se ivea,
Pe cum e-acuma
Cu ciobanu-n ea,
La oi fluiera.
Dumnezeu i-a rînduit :
Cînd luna-i la răsărit,
Soarele-i la scăpătat
Ca să scape de păcat ;
Și, măi, cînd s-or întîlni,
Se vor prăpădi !

43

Soarele și luna

Pe raze de soare,
Pe scursuri de mare,

Țese Iana, țese,
Iana Sinziana,
Și-a garoafelor,
Doamna florilor
Războiaș de fier,
Sului de oțel,
Cu spata de sîrmă,
Face pînza bună ;
Fir și cu mătase,
Lui Soare cămașe ;
Fir și ibrișin,
Lui Soare zăbun.
Soare că venea,
Aște ziua-i da :
— Aște ziua, Iana,
Iana Sinziana,
Doamna florilor
Și-a garoafelor !
Eu, Iano,-am umblat
Cerul și Pămîntul,
Ca săgeata și ca vîntul,
Nouă ani, pe nouă cai :
Patru i-am spetit,
Cinci i-am obosit,
Iano, n-am găsit,
Potrimnică-n lume,
Făr' decît pe tine !
Mă căsătoresc,
Mă căpătuiesc !
Iana, ce-i zicea ?
— Soare luminate,
Trup făr' de păcate,
Cine-a mai văzut
Să ia sor pe frate,
Să facă păcate,
N-aibă-n lume parte !
Și frate pe sor —
N-aibă-n lume dor ?
La Adam pleca
Și mi-l întreba.
Adam îi vedea,
Spatele-ntorcea,
Lacrimi podidea
Și mi-i fățișa,
Și mi-i judeca :

— Soare luminate,
Trup făr' de păcate,
Cine-a mai văzut
Şi-a mai pomenit
Să ia sor pe frate,
Să facă păcate —
N-aibă-n lume parte!
Şi frate pe sor —
N-aibă-n lume dor?
Cheile lua:
Cheia iadului
Şi a raiului.
De mînă-i lua,
În iad că-i ducea,
În iad îi băga.
Şi-n iad ce vedeau?
Tot buşteni pîrliţi,
În iad rînduiţi.
Soare întreba:
— D-aleu, moş Adame,
Ce-o mai fi şi astea?
Adam îi spunea:
— Ăşti buşteni pîrliţi,
Ce şed jos lungiţi,
Sînt oameni greşiţi:
Ei cît au trăit,
Tot rău au făcut
Şi nu s-au gîndit
La răul făcut!
Nainte mergeau,
Dar ei ce vedeau?
Nişte păsărele
Cîntă-n viersurele;
Ele-mi cîntau
Şi se văitau:
„Doamne, vai de noi
Şi de părinţii noştri,
Pe noi ne-au făcut,
Nu ne-au botezat,
Nu ne-au creştinat;
Pomeni n-au făcut,
N-au la ce trăi,
N-au la ce muri!"
Soare întreba:
— Valeu, moş Adame,
Ce-o mai fi şi asta?

Adam îi spunea :
— Aste păsărele,
Ce cîntă-n viersurele,
Sînt copii născuţi :
Ei, cînd s-au născut,
Nu s-au botezat,
Nu s-au creştinat,
Pomeni n-au avut !
Nainte mergeau,
Dar ei ce vedeau ?
Două căţele rele,
C-un gard între ele.
Ele se mîncau,
Ele se lătrau.
Soare că-ntreba :
— Valeu, moş Adame,
Ce-o mai fi şi asta ?
Adam îi spunea :
— Aste căţele rele
Sînt două cumnăţele ;
Gardul dintre ele
E soacra-ntre ele,
Mi le-mpăciuieşte,
Mi le şuşuieşte ;
Le arde inima
Ca pridgaria !
Înainte mergeau,
La rai se duceau.
Raiul descuia,
Şi-n rai că-i băga.
La rai ce vedea ?
Tot pomi înfloriţi,
În rai rînduiţi.
Soare întreba :
— Valeu, moş Adame,
Ce-a mai fi şi astea ?
Adam îi spunea :
— Ăşti pomi înfloriţi,
În rai rînduiţi,
Sînt oameni cinstiţi.
Ei, cît au trăit,
Tot bine-au făcut !
Nainte mergeau,
Dar ei ce vedeau ?
Nişte păsărele
Cîntau versuri bune.

Şi ele cîntau
Şi se fericeau :
„Doamne, ferice de noi
Şi de părinţii noştri,
Pe noi ne-au născut
Şi ne-au botezat,
Şi ne-au creştinat,
Pomeni ne-au făcut,
Au la ce trăi
Şi la ce muri !"
Nainte mergeau,
Dar ei ce vedeau ?
Tot prin livezi verzi
Şi izvoare reci,
Vedeau vacă grasă,
Grasă şi frumoasă.
Soare că-ntreba :
— Valeu, moş Adame,
Ce-o mai fi şi asta ?
Adam îi spunea :
— Astă vacă grasă,
Grasă şi frumoasă,
E dar de la naşi
Şi de la părinţi,
Cînd o dăruieşte
Cu inima toată
Şi parte că are,
Parte de pomană,
Zice bodaproste
Şi se pomeneşte !
Nainte mergeau
Şi ei ce vedeau ?
Patul Soarelui,
Viţe de cosiţe,
Leagăne făcute.
Adam îi spunea :
— Soare luminate,
Trup făr' de păcate,
Te lipseşti de pat
Şi de sfîntul rai,
Vrei să intri-n iad ?
— Valeu, moş Adame,
Vreu să intru-n iad,
Să-mi iau ce mi-e drag !
Iana ce zicea ?

— Soare luminate,
Trup făr' de păcate,
Ca să-ţi fiu soţie,
Ia să-mi faci tu mie,
Să-mi faci un pod mare,
Un pod peste mare,
Cu nouă răzoare,
Sălcii presădite
Şi meri înfloriţi,
D-unele să coacă,
Altele să treacă.
Soare ce făcea ?
Puternic era,
Cu biciu plesnea,
Pod că făurea,
Pod cum îl ceruse,
Cu toate făcute.
Iana ce făcea ?
Nunta că pornea,
Pe pod că mergea,
Din gură zicea :
— Soare luminate,
Trup făr' de păcate,
Cine-a mai văzut
Şi s-a pomenit
Să meargă mireasa
Înainte la mire ?
Soare-o asculta,
Nainte mergea.
Iana rămînea,
În mare sărea
Şi se îneca,
Spumă se făcea,
Spumă împietrită
Cu ţăndări de piatră.
Marea n-o răbda,
La margine o da !
Iar un flăcăiaş,
Mîndru ciobănaş,
Cu oile venea,
Apă să le dea.
Cremeni nu avea,
O spumă găsea,
Cu amnarul da,

Scîntei că sărea,
Lună se făcea,
Cu ciobanu-n ea,
La oi fluiera !

44

Cîntecul Şarpelui

Frunză verde sălcioară,
La un colţuleţ de ţară,
De-o femeie văduvioară ;
La un cap de pisculeţ,
Născut-a d-un prunculeţ,
Prunculeţul naşte-n casă,
Iar şarpele pe sub talpă.
Iară mă-sa aşa-i spunea :
— Prunculeţ, ascultă-ncoa.
Suge, maică, ţîţele,
Nu zbate zotoarele,
Suge-mi-te-ar şarpele,
De sub limbă, de sub barbă,
Ori acum, ori altă dată,
Blestemul să nu te treacă !
Prunculeţul ce-mi făcea ?
Ţîţele nu le sugea,
Şi zbătea zotoarele
În favoarea şarpelui.
Creştea prunculeţ, creştea,
Şi şarpele-asemenea,
Prunculeţ creştea-n casă,
Iar şarpele pe sub talpă :
Cînd pruncul era d-un an,
Şarpele mi-era de doi ;
Cînd pruncu mi-era de doi,
Şarpele mi-era de trei,
De gros ca un putinei,
Sălta casa din temei ;
Cînd pruncu mi-era de trei,
Şarpele mi-era de patru ;
Cînd pruncu mi-era de patru,
Şarpele mi-era de cinci :
Îi vărsa ochii licurici,
Ce nu s-a văzut pe-aici !
Cînd pruncu mi-era de cinci,

Şarpele mi-era de şase ;
Cînd pruncu mi-era de şase,
Şarpele mi-era de şapte,
Sălta casa jumătate ;
Cînd pruncu mi-era de şapte,
Şarpele mi-era de opt,
De gros ca un boloboc,
Sălta casa mai de tot ;
Cînd pruncu mi-era de opt,
Şarpele mi-era de nouă,
De tăia Dunărea-n două ;
Cînd pruncu mi-era de nouă,
Şarpele mi-era de zece,
Sta prunculeţu să-mi plece.
Pleacă pruncu-n vînătoare
După păsări gălbeoare.
Şi mergea şi tot mergea
Prin pădurea Cucana,
Cu şarpele se-ntîlnea,
De bună ziua că-i da,
Iar şarpele-aşa-i zicea :
— Prunculeţ, ascultă-ncoa,
Eu pe tine te-oi mînca,
Căci mă-ta, cînd te-a născut,
La şarpe te-a rînduit,
Căci nu sugeai ţîţele,
Ci zbăteai zotoarele,
În favoarea şarpelui.
Prunculeţ atunci zicea :
— Stai, şarpe, nu mă mînca,
Să mă duc la maică-mea,
Să vedem dacă-i aşa !
Prunculeţul că-mi pleca
Din pădurea Cucana
Şi acasă că-mi sosea,
La maică-sa se ducea,
Din guriţă-aşa-i zicea :
— Maică, măiculiţa mea,
Tu maică, cînd m-ai născut,
La şarpe m-ai rînduit ?
Dară mă-sa aşa-i zicea :
— Pruncul meu, ascultă-ncoa.
Eu, maică, cînd te-am născut,
La şarpe te-am rînduit,
Că nu sugeai ţîţele,
Ci zbăteai zotoarele !

Prunculețul ce-mi făcea ?
El așa cînd auzea,
De arme că se-ncărca,
Pe-un cal mare-ncăleca
Tot de arme ferecate,
Ferecate cu argint,
Minunea de pe pămînt,
Să proptească la-nghițit !
Prunculețul ce-mi făcea ?
Drum la vale mi-apuca,
Drum la vale-n vînătoare
După păsări gălbeoare.
Fugea pe cal cît putea,
În urmă că se uita,
Mare pulbere-mi vedea,
Din guriță așa-mi zicea :
„De-o fi pulbere de vînt,
Să se-aștearnă la pămînt ;
De-o fi pulbere de șarpe,
Să se suie la cetate“.
Fugea, prunculeț, fugea,
Cu calul lui cît putea,
În urmă că se uita.
Vedea capul șarpelui
La chișița calului,
Parcă-i capul boului !
Fugea, prunculeț, fugea,
Cu calul lui cît putea,
Îndărăt că se uita.
Vedea capul șarpelui,
Sus, pe spata calului.
Cît roțile plugului.
Șarpele atunci îi zicea :
— Prunculeț, ascultă-ncoa,
Eu pe tine te-oi mînca
Căci mă-ta, cînd te-a făcut,
Ea mie te-a rînduit !
Un moldovean apărea,
Prunculețu-așa-i zicea :
— Măi oltene-moldovene,
Scapă-mă tu de la șarpe,
Ți-oi fi frate pîn' la moarte !
Moldoveanul ce-mi făcu ?
Arma-n mînă că și-o lua
Și la șarpe se ducea.

Dar şarpele ce spunea ?
— Măi oltene-moldovene,
Ţine-ţi calea, bate-ţi drumul,
Că nu ţi-ai găsit stăpînul !
Că pe-ista l-oi arunca
Cît dai cu zburătura,
După tine că m-oi lua
Şi pe tine te-oi mînca !
Şi şarpele ce-mi făcea ?
Jumătate-l înghiţea,
Jumătate nu mai poate,
Tot de arme ferecate,
Ferecate cu argint
Ce s-a proptit la înghiţit.
Ţipa, prunculeţ, ţipa,
Nimenea nu-l auzea.
Moldoveanul ce-mi făcea ?
De arme că se-ncărca
La şarpe mi se ducea,
Socoteală că-şi făcea :
„Să-i dau pe la jumătate,
Să scap voinic de la moarte".
Moldoveanul se gîndea,
Se gîndea, se tot gîndea :
„Să-i tai capul şarpelui,
Că nu-i păs voinicului".
Frumos capul i-l tăia,
Căpăţîna o despica,
În căpăţînă ce găsea ?
Şapte pietre nestemate,
Luminează ţara toată,
Scapă voinic de la moarte !

45

Şarpele

La un colţişor de ţară,
O femeie văduvioară,
La un cap de pisculeţ,
Născut-au d-un prunculeţ.
Năştea prunculeţu-n casă,
Şi şerpoaica pe su' casă,
Prunculeţ mi-era d-un an,
Şarpele mi-era de doi,

Ochii-n cap ca de cotoi ;
Prunculeţ mi-era de doi,
Şarpele mi-era de trei,
Mişca casa din temei ;
Prunculeţ mi-era de trei,
Şarpele mi-era de patru ;
Prunculeţ mi-era de patru,
Şarpele mi-era de cinci,
Făcea ochii licurici ;
Prunculeţ mi-era de cinci,
Şarpele mi-era de şase ;
Prunculeţ mi-era de şase,
Şarpele mi-era de şapte,
Sălta talpa jumătate ;
Prunculeţ mi-era de şapte,
Şarpele mi-era de opt,
Făcea ochii oroboc ;
Prunculeţ mi-era de opt,
Şarpele mi-era de nouă ;
Prunculeţ mi-era de nouă,
Şarpele mi-era de zece,
Şi de zece nu mai trece,
Pînă şarpele să-mi plece !
Şarpele că-mi pleca,
Băiatu-acas' rămînea,
De-o nuntă-n sat se făcea.
Dar băiatu ce făcea ?
Frumuşel că se gătea,
Cu curele se-ncingea,
Tot curele-ncrucişate,
Mîncat de străinătate.
Şi pe cal încăleca
Şi la nuntă că-mi pleca.
Cu-o fată mare se-ntîlnea
De la apă că-mi venea,
Iar băiatul ce-mi făcea ?
Îi cerea apă să bea,
În gură o săruta,
Dar fetiţa-l întreba ?
— Măi băiete, dumneata,
De ce-ţi arde gura-aşa ?
— Nu ştiu, fată, de ce-oi da !
Fetiţa se depărta,
Iar băiatu că mergea.
Mai mergea ce mai mergea,
O rază de foc l-ardea,

Şi pe cal îl întreba :
— Calule, căluţu meu,
Ia aruncă-ţi ochii la spate,
O rază de foc mă arde.
Calu-ndărăt se uita,
Şi băiatului-i spunea :
— Nu e raza focului,
Şi e ochiul şarpelui,
Tot ca raza focului.
Mai mergea şi mai mergea,
Şi-ndărăt, cînd se uita,
Vedea ochiul şarpelui,
La chişiţa calului.
Mai mergea ce mai mergea,
Vedea ochiul şarpelui,
Sus la coama calului.
Băiatu nu-nţelegea,
Pinteni calului că-i da,
Şarpele se-necăjea,
Jos după cal că mi-l da,
Pîn' la brîu că-l înghiţa,
De la brîu în sus nu putea,
De vîrfu cuţitului,
Intră-n gura şarpelui.
Dar şarpele ce-i zicea ?
— Măi băiete, dumneata,
Eu pe tine te-aş lăsa,
Eşti blestemat de mă-ta ;
Mă-ta sara cînd venea,
Lapte-n strachină-ţi punea,
C-un picior te legăna,
Din gură te blestema :
„Lou-mi-te, culcă-mi-te,
Pui de şarpe, sugu-mi-te,
De nu în copilărie,
Să te sugă-n flăcăire,
Cînd ţi-e dragă lumea ţie !"
De su' talpă că ieşam,
Capu-n strachină-l băgam,
Cu lingura mă ciocneai,
Măselele-mi fărîmai,
Şi beam lapte sîngerat,
Cu măsele-amestecat,
Eu, frate, nu te-am muşcat.
Băiatu nu-nţelegea,
Şi da dosu şi fugea.

Şi din nou îl înghiţa,
Trei zile că mi-l sugea.
D-un moldovean l-auza,
Şi pe cal încăleca,
Şi-ntr-acolo apuca.
Şarpele că mi-l vedea,
Şi moldoveanului-i zicea :
— Moldovene, dumneata,
Bate murgu, ţine drumu,
Că pe băiat l-oi lăsa,
După tine că m-oi lua,
Şi de mine n-oi scăpa,
Nici în cer, nici în pămînt,
Moldovene, te mănînc !
Iar băiatu ce-mi zicea ?
— Moldovene, dumneata,
Scapă-mă tu de la şarpe,
Ţ-oi fi frate pîn' la moarte.
Moldoveanu ce-mi făcea ?
Paloş din teacă scotea
Şi pe şarpe că-l lovea.
Şarpele se-necăjea,
Pe băiat că mi-l lăsa,
Da moldovean cînd vedea,
Pe cal el că-ncăleca,
Şi da dosu şi fugea.
Şarpe după el se lua.
Iar moldoveanu fugea,
Pe drum, măre, că-ntîlnea,
D-o mînăstire-mi vedea,
Şi de şarpe se ruga :
— Lasă-mă să intru-n mînăstire,
Poate mai am şi eu zile.
Şarpele că mi-l lăsa,
În mînăstire intra,
Şarpele la uşă-mi sta,
Moldoveanu ce-mi făcea ?
La toţi sfinţii se ruga.
Toţi cîte-o săgeată-i da ;
La Maica Domnului venea,
Trei mătănii că-mi făcea.
Gura şarpelui-ncleşta.
Iar moldoveanu ce-mi făcea ?
Afar' din biserică ieşea,
Şi la şarpe că-mi mergea,

Iar şarpele-i răspundea :
— Moldovene, dumneata,
Lasă-mi fie rău, nu-aşa,
Eu pe tine te-am lăsat,
În biserică-ai intrat,
La toţi sfinţii te-ai rugat,
Guriţa mi-ai încleştat.
Ia-mi scoate tu paloş din teacă,
Şi-mi crapă tu capu-n patru,
C-am o piatră nestimată,
De plăteşte-o ţară toată.
Moldoveanu ce-mi făcea ?
Paloş din teacă scotea,
Capu-n patru i-l făcea,
Pietricica că şi-o lua,
În buzunar şi-o băga,
Şi pe şarpe că-l tăia,
Mare claie că-mi făcea.
Iar moldoveanu ce-mi făcea ?
Pe cal încăleca,
La prunculeţ se ducea,
Şi acas' la el că-l lua,
Iepele că le mulgea,
Laptele că mi-l fierbea,
Şi-n lapte dulce-l îmbăia,
Pe băiat, de mi-l spăla
De veninu şarpelui,
De balele smeului.

46

Cîntecul şarpelui

Foaie verde şi-o lalea,
O femeie cînd năştea,
Pe copil mi-l mîngîia.
Ea pe pat, măre, că sta,
Şi din furcă că torcea,
Copilu-n troacă era,
Cu picioru-l legăna
Şi din gură-aşa zicea :
„Nani-mi-te, culcă-mi-te,
Pui de şarpe sugă-mi-te,
De sub talpa casei noastre,

Cînd ţi-o fi viaţa mai dragă !“
Copilul, măre, creştea
Şi mare că se făcea :
Copilu mi-era d-un an
Şi şarpele tot d-un an ;
Se făcu copil de doi,
Şi şarpele tot de doi,
Ochii-n cap ca de cotoi ;
Se făcu copil de trei,
Şi şarpele tot de trei,
De gros ca un putinei ;
Se făcu copil de patru
Şi şarpele tot de patru ;
Se făcu copil de cinci
Şi şarpele tot de cinci,
Ochii-n cap de licurici ;
Se făcu copil de şase
Şi şarpele tot de şase ;
Se făcu copil de şapte,
Şi şarpele tot de şapte,
Sălta casa jumătate ;
Se făcu copil de opt
Şi şarpele tot de opt ;
Se făcu copil de nouă
Şi şarpele tot de nouă,
Îmi tăia Dunărea-n două ;
Se făcu copil de zece,
Sta copilaş ca să-mi plece !
Să vezi, frate, ce făcea :
Copilul că se mărea
Şi în vîrstă că-şi venea,
La vînătoare pleca,
Şarpele că-l urmărea,
Dăruit de mă-sa era !
Şi umbla cît mi-şi umbla,
Măre, pînă obosea.
La o fîntînă trăgea,
La drumul mare că era
Şi-un stejar alăturea,
Sub el că se odihnea.
Să vezi şarpe că-mi sosea,
La băiat se repezea,
Jumătate-l înghiţea,
Jumătate nu putea,
Că i s-a pus un pustiu
De-albiu

Drept în gura şarpelui,
Ca un frîu !
Iacă, frate, că-mi venea
Un tînăr de moldovean
Pe-un cal galben dobrogean.
El la băiat că sosea,
Băiat din gură striga :
— Măi tînăr de moldovean,
Făcut-ai vrun bine-n lume,
Fă-ţi pomană şi cu mine,
Din gura şarpelui scapă-mă !
Dar şarpele ce-i spunea ?
— Măi voinice, cată-ţi calea,
Bate-ţi drumul,
Că d-oi sta, m-oi necăji,
P-ăsta din gură l-oi zvîrli,
După tine m-oi lua
Şi pe tine te-oi mînca !
Atunci voinic ce-mi făcea ?
El pe cal că-l întreba :
— Măi roibule, căluţul meu,
Eu pe tine, cînd te-am luat,
Cinci sute de lei am dat,
De cal bun şi lăudat,
Mai poţi tu la bătrîneţe
Ce puteai la tinereţe ?
Să vezi calul ce zicea !
Vită blîndă şi blajină
Răspunse şi ea din gură :
— Oleoleo, stăpînul meu,
Ce puteam la tinereţe ?
Mi-era carnea ca roua,
Măduva ca undreaua ;
Dar acu la bătrîneţe
Mi-este carnea ca fieru,
Măduva ca oţelu,
De ce fug,
D-aia mă duc !
Atunci voinic ce făcea ?
Arma, frate, c-o umplea,
Către şarpe că mergea
Şi unde că s-aşeza ?
Cam în raza soarelui,
În nevăzu şarpelui !
Atunci cu arma trăgea,
Mai nimica nu făcea,

Pe şarpe-l înnecăja
Şi pe cal încăleca,
Dar unde el că mergea ?
Tot la trestia cea naltă,
Unde mai scăpase o dată !
Atunci şarpele ce-mi făcea ?
Pe băiat din gură că-l lăsa
Şi după voinic se lua.
Să vezi roibu cum fugea,
Cu pămîntu s-aşternea.
Şarpele s-apropia,
Voinicu-ndărăt că se uita.
Văzu capul şarpelui
La copita roibului.
Mîna-n buzunar băga,
D-un gîrbăcel că scotea
Şi pe roibu l-atingea
La vîrful sulacului,
Unde-i păsu roibului.
Şi fugea el cît fugea,
Şi-ndărăt iar se uita :
Văzu capu şarpelui
Sus la sapa roibului.
Atunci voinic ce-mi zicea ?
Să vezi frică că-i erea,
Cisma din picior scotea,
În gura şarpelui o arunca.
Pînă şarpe-o mototolea,
Voinic se mai depărta
Şi la trestie-ajungea.
El prin trestie mergea,
Dincolo de ea trecea.
Atunci el descăleca,
Chibritul din buzunar scotea,
Foc la trestie că da,
Şi şarpele, cînd venea,
Pe dîra voinicului o lua,
În trestie că intra,
Trestia, măre, ardea,
Pe şarpe că mi-l prindea.
De ce şarpele se zbătea,
Trestia pe el cădea,
Şarpele că îmi ardea.
Atunci voinic ce-mi făcea ?
La şarpe el că mergea,

Untură din el că lua
Şi la băiat se-ntorcea,
Pe la o tîrlă de oi da,
O vadră de lapte lua
Şi la băiat că ajungea,
Cu lapte dulce-l scălda,
Cu untură că-l ungea,
De balele şarpelui-l curăţa,
Fraţi de cruce se făcea !
Dar băiatul ce-mi făcea ?
La mă-sa că se-ntorcea
Şi din gură c-o-ntreba :
— De ce, mamă, la şarpe m-ai dăruit
Şi de mine milă n-ai avut ?
Atunci băiat ce făcea ?
Deştul mic că mi-l punea,
Talpa casei ridica
Şi pe mă-sa c-o lua,
Sub talpa casei c-o punea
Şi acolo că murea,
Şi vestea că se ducea !

47

Cîntecul Letinului

Foaie verde lobodă,
În curte la Ştefan-vodă,
Nişte care tăbărîte,
Tot de nuntă mi-e gătite.
Foaie verde lobodă,
Se însoară Petru-vodă
Şi-l cunună Negru-vodă,
Şi cu nunta că-mi pleca,
Mare nuntă că mi-era,
Capu mi-este la Piteşti,
Şi coada la Bucureşti.
Mireasa de unde era ?
Tot din tîrg din Dobrogea,
Fata Letinului bogat,
De cruce mi-e lepădat,
Sînge de cîine spurcat.
Foaie verde viorea,
Şi cu nunta că pleca.

Mergea, neică, ce mergea,
Foame, măi, li se făcea,
Nunta, măi, că se oprea.
La Puţu Porumbului
Este conacu nunţii.
Mînca, neică, chefuia,
Lăutarii le cînta,
Şi de-acolo că pleca.
Foaie verde viorea,
Dar Letinu ce făcea ?
În foişor se urca
Şi de nuntă se uita.
Pe cîmpie se uita
Şi nunta că mi-o vedea.
Dar Letinu ce făcea ?
Jos din foişor se da,
Porţile că le-ncuia,
Tot cu fieru plugului,
Puterea pămîntului.
Foaie verde viorea,
Multă vreme n-aştepta,
Iată nunta că sosea.
Dar Letinu ce făcea ?
Din guriţă-aşa zicea :
— Care mi-este ginerele,
Ginerele şi mirele
Să se-aleagă din nuntaşi,
Din meşteri lăutăraşi,
Porţile nu le-o sărea,
Frumos capu i-om tăia,
Pe-a lui şi pe-al naşului,
Şi pe-al toţi nuntaşilor.
Dar ginerele ce făcea ?
La naşe-său se ducea,
Din ochi negri lăcrima,
Din guriţă că-i spunea
Că el nu poate sărea.
Dară nunu-aşa zicea :
— Măi finule,-ascultă-ncoa
Să n-ai tu inima rea,
Eşti cu mine-alăturea !
Dară nunu ce făcea ?
Un cal negru deshăma,
Şaua pe el că punea
Şi pe el că-ncăleca.
Amîndoi că semăna,

Deosebire n-avea,
Letinu nu cunoştea.
Calului pinteni că da,
Porţile că le sărea
Şi el că le descuia,
Nunta, frate, că intra !
Dar Letinu ce făcea ?
Nouă buţii că-mi scotea,
Pline cu vin că-mi era,
Şi din gură-aşa zicea :
— Care este giner'le,
Giner'le şi mirele,
Ca să-mi saie buţile,
Buţile nu le-o sărea,
Frumos capu i-om tăia,
Pe-al lui şi pe-al naşului,
Şi pe-al toţi nuntaşilor !
Dară nunu ce făcea ?
Tot pe cal că-ncălica,
Buţile că le sărea,
Drumu la buţi că dădea,
Bea nuntaşii, se-mbăta.
Dar Letinu ce-mi făcea ?
Nici cu-asta nu se lăsa,
Cam al dracu că-mi erea,
Trei fete că îmi scotea :
De-o făptură,
De-o sprînceană,
Tot un chip, tot un purtat,
De-o sprînceană
şi de-o geană
Cîte trele sînt de-o seamă.
Din guriţă-aşa zicea :
— Care mi-este giner'le,
Giner'le şi mirele,
Să se-aleagă din nuntaşi,
Din meşteri lăutăraşi ;
Mireasa, n-o cunoştea,
Frumos capu i-om tăia,
Pe-al lui şi pe-al naşului,
Şi pe-al toţi nuntaşilor.
Dară nunu ce-mi făcea ?
Sabia că mi-o scotea,
Din guriţă că zicea :

— Care mi-este mireasa,
Să-mi ridice sabia ;
Sabia n-o ridica,
Frumos capu i-om tăia !
Dar mireasa ce-mi făcea ?
Lăcrămioare-o podidea
Și jos că se apleca,
Sabia de jos mi-o loa.
Dar Letinu ce-mi făcea ?
Mare chef că îmi făcea,
Bea nuntașii, se-mbăta.
Și de-acolo cînd pleca,
Cu mireasa-alătura,
Mergea, neică, ce mergea,
Foame, măi, li se făcea,
Nunta, măi, că se oprea.
La Puțu Porumbului
Este conacu nunții.
Mînca, neică, ce mînca,
Lăutarii le cînta,
Și de-acolo cînd pleca,
Ginerele, măi, ce făcea ?
P-un cal, măi, că-ncălica,
Cu nunu alăturea,
La întreceri că se loa.
Foaie verde viorea,
Calu giner' lui ce făcea ?
Iute, măi, că îmi mergea,
O dată se poticnea,
Pe ginere mi-l trîntea ;
Așa tare mi-l trîntea,
Pe loc, măi, că îmi murea.
Dar mireasa ce-mi făcea ?
Lăcrămioare-o podidea !
Pe ginere îl mormînta,
Mare jale că-mi erea,
Toată nunta că-mi plîngea.
Dară nunu ce-mi făcea ?
Cu fratele giner'lui vorbea,
Mireasa lui să i-o dea,
Că nu se cununase cu ea.
Nunta-nainte mergea,
Toată nunta petrecea,
Și eu, neică, le-am cîntat,
Ce de părălușe-am loat !

48

Stoian Bulibașa

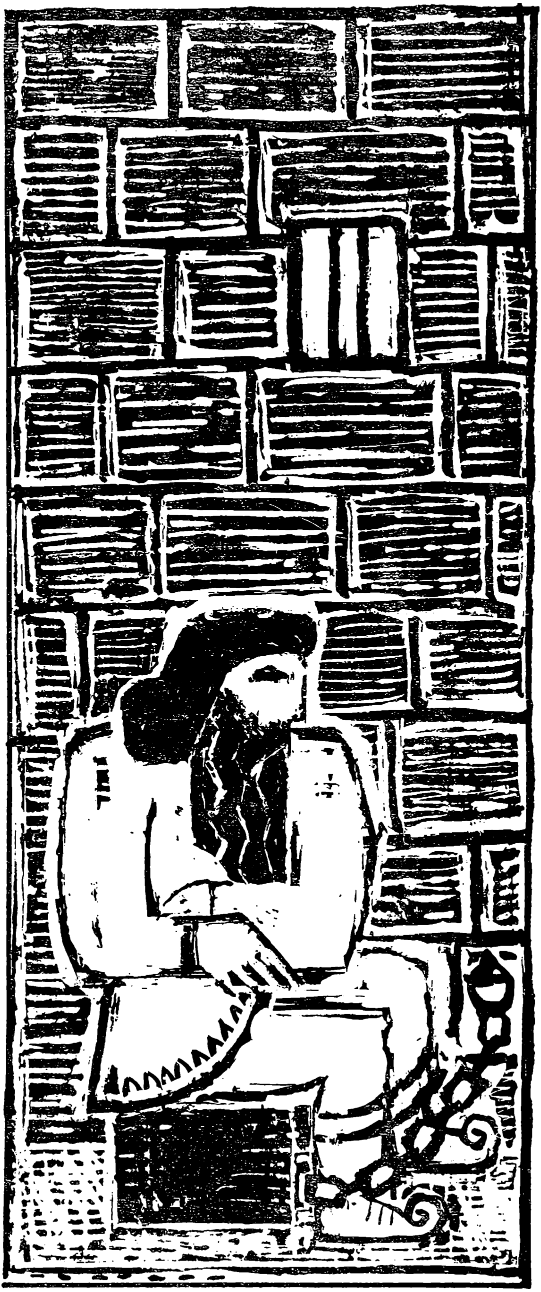
Pod pe Nistru c-a făcut
Numai cu carne de turc !
De cînd s-a bulebeșit,
Turci-n țară nu s-au mai prăsit :
Orice turc e mai bogat,
La Stoian băgat argat ;
Orice turcă mai frumoasă,
La Stoian bucătăreasă ;
Orice turc tivilichiu,
La Stoian e vizitiu !
Foaie verde micșunea,
D-un ferman el că primia,
Nașul său că-i trimitea,
Nașul său lui că-i scria :
„Bine, mă, tu fătul meu,
Eu la mai mic te-am botezat,
La mijloc te-am retezat,
La mai mari te-am cununat,
Pe la mine n-ai mai dat !"
Atunci Stoian fermanul citea,
Cuprinsul în el vedea
Și nevestii că-i spunea :
— Eu vreau la nașu să mă duc !
Iar nevasta că-i spunea :
— Măi Stoiane, dumneata,
Ce să fie cu asta ?
Asta nu e treabă bună !
Dar Stoian că n-asculta,
El d-un plocon că făcea,
Ploconul că și-l lua
Și pe cal că-ncălica
Și la nașul său pleca,
Armele că și le lua :
Iataganul,
Buzduganul !
La nașul său că s-a dus,
Cu nașul său s-a cinstit,
Pînă el s-a cam pilit.
Nașul său mereu cînta :
„Negotine, Negotine,

A plecat Stoian din tine,
Nu se știe dacă vine !“
Nașul său tot căuta
Pe Stoian de-a-l îmbăta.
Cînd Stoian s-a îmbătat,
Nașul său turcii-a chemat,
De l-au luat și l-au legat,
Să-l ducă la drumul mare,
Să mi-l puie-n cumpeoară
Unde trec mocani cu sare,
Ca să fie de mirare !
Stoian nu știu cum făcea
Și o mînă că scotea,
La un gard se repezea,
De-o proptea el că trăgea,
Din pămînt, vezi, o scotea,
Propteaua-n cui prinsă că era.
Și-a lăsat cu jurămînt
Ca proptelele oricui
Să nu se mai prindă-n cui.
Propteaua cînd o scotea,
Pe turci că mi-i omora.
Apoi la nașu-so că se ducea.
Nașul său cînd îl vedea,
Inima din el sărea.
El pe naș îl întreba :
— Ce-avuseși de m-ai legat,
În mîna turcilor m-ai dat ?
Armele și le cerea,
Nașul că i le-aducea.
Mîna pe paloș punea
Și pe ei mi-i omora,
În bătătură că-i scotea
Și foc, frate, că le da,
Și din gură-așa zicea :
„Ce-o alege vîntul,
Mănînce pămîntul !“

49

Corbea

Frunză verde meri domnești,
Cele case mari domnești,
Ce se văd în București,
Cele case pestricioare



Cu ferestrele la soare,
La odaie mititică,
Frumoasă masă mi-e-ntinsă,
Tot de boieri mi-e cuprinsă.
Bea boierii, chefuia,
Numai Corbea se uita,
Nici nu bea,
Nici nu mînca,
Numai sta
Şi asculta,
Din guriţă-aşa zicea :
— Ştefane, măria-ta,
Voi beţi şi vă chefuiţi
Şi de Corbea nu vorbiţi ;
Stau cu spate la părete,
Cu gura friptă de sete.
Ia aminte tu, mai bine,
Că nu sînt căţel, nici căine !
Al chipiu din capu tău
Ce bine mi-ar sta-ntr-al meu ;
Ale haine după tine
Ce bine mi-ar sta cu ele,
Dacă n-ar fi santinele !
Foaie verde viorea,
Să vezi vodă ce făcea !
În picioare se scula,
Un pahar de vin că lua
Şi lui Corbea că-i dădea.
Foaie verde viorea,
Să vezi Corbea ce făcea !
Sama, frate, că-şi dădea
Şi mîna că-i tremura,
Şi paharu că-i cădea,
Şi-n bucăţi că se făcea.
Foaie verde viorea,
Să vezi vodă ce făcea !
La oştire ordin da :
— Voi, ostaşilor, să-l loaţi,
La temniţă să-l băgaţi,
La temniţa lui Opriş,
Nouă ani să fie-nchis,
Nouă ani şi jumătate,
Tot pe buna lui dreptate.

*

Şi-am zis verde viorea,
Să vezi Corbea ce făcea !
Nouă ani că mi-i făcea,
Jumătate nu putea,
Că chin mare, zău, era.
D-un bileţel că-mi scria,
La fereastră că se da,
Toţi corbii că se strîngea,
Şi din ciocuri cloncănea.
Numai unu, frate, sta,
Lîngă fereastră că-mi sta.
Şi-am zis verde viorea,
Să vezi Corbea ce făcea !
Biletu că i-l dădea
Şi la mă-sa se ducea,
Tot la mă-sa lui Corbea.

Foaie verde viorea,
Atunci mă-sa, cînd vedea,
Săptămîna mare era,
În zilele pînă-n Paşti,
În zilele de Joi Mari,
În vinerea ourilor
Nouă ouă că roşea,
Nouă pîini că îmi făcea,
La temniţă se ducea.
Opt temniţi că-mi căuta
Şi de Corbea întreba,
Şi pe Corbea nu-l găsea.
O temniţă nu căta,
Şi la aia că-mi mergea,
La temniţa-mpăturită,
Înăuntru nămolită,
Şi din gură că striga :
— D-aoleo, Corbea al meu,
Blestemat de Dumnezeu,
Eu, o babă mai bătrînă,
Şi venii tîrîşi la tine,
Să vedem dacă ţi-e bine !
Corbeo, maică, de eşti viu,
Spune-mi mie ca să ştiu,
Pe la tine să mai viu.
Ia mai scoal-te în picioare,
Să te mai zăresc la soare ;

De eşti mort, să te jălesc,
La morţi să te pomenesc.
Foaie verde viorea,
Iară Corbea-aşa zicea :
— Nu sînt mort, să mă jeleşti,
Dar nici viu, ca să mă ştii ;
D-abia sufleţelu-mi ţiu.
De cînd, maică, m-a băgat
Ştefan vodă cel spurcat,
Buze cu vin n-am udat,
Carne-n gură n-am băgat
Şi pe toate le-am răbdat.
Maică,-aici, cînd m-a băgat,
Eram tinerel băiat,
Acu sînt moşneag bătrîn.
Maică, fie-ţi bune fetele
Şi cu tinereţele,
Şerpii erau ca acele,
Şi-acu sînt ca buţile ;
Broaştele ca nucile,
Şi-acu sînt ca ţestele ;
Cît am stat
şi-am îndurat,
Şi pe toate le-am răbdat,
Dar o pustie de şerpoaică,
Veninată şi pestriţă,
Viaţa mea mi-o fi sfîrşită !
Alta, maică, a ouat,
A ouat şi-a împuiat
În poala caftanului,
Gura buzînarului :
Cînd să-ntinde,
Mă cuprinde,
Sînge din vine îmi suge,
Puişorii şi-i adapă,
La inimioară mă seacă !
Maică, d-ai făcut frun bine,
Fă-ţi pomană şi cu mine !
Îndărăt drumu s-apuci,
La vodă să mi te duci ;
De departe să-ngenunchi,
Mîinile să le săruţi,
Ca să-mi dea drumu de-aici,
Că el, drumu de mi-o da,
Mare bine o avea !

*

Foaie verde viorea,
Iară mă-sa ce-mi făcea,
La vodă că se ducea,
Din guriță-așa zicea :
— Să trăiești, măria-ta,
Să-i dai drumu lui Corbea,
Că vreau să-l căsătoresc,
Ca să-mi iau o noră-n casă,
Să mănînc cu ea la masă.

Foaie verde viorea,
Iară vodă ce zicea ?
— Eu, după cum mă gîndesc,
Vreau ca să-l căsătoresc,
Chiar mireasă i-am găsit,
Cum e bună de iubit :
Jupîneasa Carpena,
Din pădurea Cucana,
Nici din bardă bărduită,
Nici din teslă tesluită,
Iar la vîrf este-ascuțită,
Tot de Corbea mi-e gătită !
Dar să-i pui și lăutari
Doi balauri de scripcari,
Cu limbele roșiori,
Cu papucii gălbiori,
Să joci, măre, pînă mori !

*

Foaie verde viorea,
Mă-sa lui Corbea ce făcea ?
Cu minte proastă era,
Și ea, frate, că credea,
Și la Corbea se ducea,
Din guriță că-l striga :
— Ascultă, măi Corbeo, -ncoa,
Drumu el nu vrea să-ți dea,
Vrea să te căsătorească,
Chiar mireasă ți-a găsit,
Cum e bună de iubit,
Jupîneasa Carpena,
Din pădurea Cucana,
Nici din bardă bărduită,
Nici din teslă tesluită,

La tulpină văruită,
Iar la vîrf este-ascuțită.

Foaie verde viorea,
Iară Corbea pricepea
Și din gură-așa zicea :
— E pustia de țeapă,
Care mă trage în ea.
Maică,-ndărăt să te duci
Ca să-mi dea drumu d-aici,
Că el drumu dă mi-o da,
Prunculețu i-oi creștea.

Foaie verde viorea,
Mama lui Corbea ce făcea ?
La vodă că se ducea
Și din gură îi zicea :
— Nu-i place mireasa-aia,
E pustia de țeapa,
Care l-oi trage în ea.
Atunci vodă ce zicea ?
— De nu-i place mireasa-aia,
Altă mireasă-am găsit,
Cum e bună de iubit :
Jupîneasa Carpena,
Adusă din Slatina,
Nici din bardă bărduită,
Nici din teslă tesluită,
Numai din oțel făcută,
Iar la vîrf vîrtejuită,
Tot de Corbea mi-i gătită.

*

Foaie verde viorea,
Mama lui Corbea ce făcea ?
Tot la Corbea se ducea,
La fereastră mi-l striga
Și din gură îi spunea :
— Altă mireasă ți-a găsit,
Cum e bună de iubit :
Jupîneasa Carpena,
Adusă din Slatina,
Nici din bardă bărduită,
Nici din teslă tesluită,
Numai din oțel făcută,
Iar la vîrf vîrtejuită.

Atunci Corbea ce zicea ?
— Maică, măiculiţa mea,
Aia nu-i mireasa mea,
Şi e spînzurătoarea,
Mă trage mîine în ea !
Foaie verde de trei nuci,
Maică, tu ai să mi te duci,
Drumu-ndărăt să apuci,
Tot la tîrla oilor,
Tot în jocul mieilor ;
Naşu, cînd m-a botezat,
Pe roşu că mi l-a dat,
În pămînt că l-am băgat.
Drumu-ndărăt să apuci,
În zilele pînă-n Paşti,
Să iei nouă săpători,
Să iei nouă lopătari,
Tot feciori de boieri mari,
De cere bani şi parale,
Să le dai şi dămîncare.
Şi nouă pîini mari să faci,
Nouă ouă să roşeşti
Şi pe roşu să mi-l scoţi
Şi la palat să mi-l duci.
De te-o-ntreba oarecare
De ţi-e roşu de vînzare,
Să-i spui că-i de dăruială
Cine-o sta pe el călare
Şi mi-o da pe Corbea-afară.

*

Foaie verde viorea,
Iară mă-sa ce făcea ?
Săpa, neică,-n băligar,
Tot în tîrla oilor,
Tot în jocul mieilor.
Şi d-o uşă că dădea,
Cu lacăt mare era,
Tot de cinci oca era.
Şi ei, frate, descuia,
Şi pe roşu că scotea.
Foaie verde viorea,
Mama lui ce mai făcea ?
De bete se descingea

Şi pe roşu mi-l lega,
Şi la vodă că-mi pleca.
Care cu ea se-ntîlnea,
Din gură mi-o întreba :
— De ţi-e murgu de vînzare,
Să-ţi dau bani, să-ţi dau parale !
Iară baba-aşa zicea :
— Nu mi-e murgu de vînzare,
Şi mi-este de dăruială
Cini mi-o sta pe el călare
Şi mi-o da pe Corbea-afară !
Să vezi mă-sa ce-mi făcea ?
La vodă, neică, mergea,
Tot cu calu-alăturea.
În curte cînd ajungea,
Roşu-o dată necheza,
Toată curtea s-aprindea.
Iară vodă ce zicea ?
— Măi, f...-i pe mumă-sa,
Eu de cînd sînt pe pămînt
Cal ca ăsta n-am văzut !
Şi la babă se ducea
Şi din gură aşa-i zicea :
— Babă slabă şi-nfocată,
Şi de mijloc cocoşată,
Şi de Dumnezeu uitată,
De ţi-i murgu de vînzare,
Să-ţi dau bani, să-ţi dau parale,
Să-ţi dau un cal, să-ţi dau doi,
Să-ţi dau patruzeci şi doi ;
Să-ţi dau galbenii cu poala,
Parale cu merţiţa !
— Nu mi-i murgu de vînzare,
Şi mi-este de dăruială
Cine-o sta pe el călare
Şi mi-o da pe Corbea-afară !

Foaie verde viorea,
Să vezi vodă ce făcea !
Mai tare se necăjea,
Ordin la oştire da,
Pe lîngă cal se dădea.
Car' pe el mîna punea,
Jos la pămînt mi-l trîntea,

Cu brazde l-amesteca.
Trînti unu, trînti doi,
Trînti nouăzeci şi trei.
Mama lui Corbea ce zicea ?
— Domn Ştefane,-ascultă-ncoa :
Nu-ţi părăsi curţile
Şi omorî slugile.
Şi-aduceţi pe Corbea-ncoa,
Cu Roşu ca să vorbească,
Pe Roşu să-l îmblînzească !
Foaie verde viorea,
Să vezi Ştefan ce făcea !
Cu aine-mbrăcat de domn
Şi cu mintea ca de om,
Slugile le trimetea
Şi pe Corbea mi-l scotea.
Barba bătea braţele
Şi chica călcîile,
Mustaţa urechile.
Atunci Roşu, cînd vedea,
Mai tare că necheza
Şi la Corbea se ducea.
Corbea n-avea ce-i făcea,
Căci de mîini legat era,
Din guriţă-aşa grăia :
— Să trăieşti, măria-ta,
Să-ţi trăiască şi doamna,
De ţi-e frică c-oi scăpa,
Îndoieşte-ţi străjile
Şi încuie porţile,
Tot cu fieru plugului,
Puterea pămîntului.
Iară vodă ce făcea ?
Tot cu gîndu că gîndea,
Străjile le îndoia,
Porţile că le-ncuia,
Tot cu fieru plugului,
Puterea pămîntului !
Trei bărbieri că venea
Şi pe Corbea mi-l rădea,
Mi-l tundea
şi mi-l freza,
Şi de mîini mi-l dezlega.
Atunci calu ce făcea ?
Tot mai mult se îmblînzea,
Că pe Corbea-l cunoştea.

Să vezi Corbea ce făcea !
Pe coamă îl neteza,
Sus pe el se arunca,
Prin curte ocoale da,
Pe lîngă mă-sa trecea,
Mîna-n brîu că o băga,
Ca p-un pui mi-o arunca,
Sus pe cal că mi-o lua,
Peste ziduri că sărea,
Toată lumea se mira
Şi din gură-aşa zicea :
— Rămîi, vodă, sănătos,
La bună mînă ţi-am fost,
Dar n-ai ştiut să mă porţi,
Iar acu ai rămas prost !
Iară Ştefan ce zicea ?
— Du-te, Corbeo, sănătos,
La bună mînă mi-ai fost,
Dar acu am rămas prost !

. . . .

Foaie verde viorea,
Iară Corbea ce făcea ?
Într-o pădure mergea
Şi pe mă-sa mi-o lăsa,
Îndărăt că se-ntorcea,
D-un ciobănaş se făcea
Şi la palat se ducea,
Şi cu fluieru cînta.
Iară vodă ce zicea ?
— Măi, f...-i pe mumă-sa,
Eu, de cînd sînt pe pămînt,
Om ca ăsta n-am văzut,
Om cu flueru cîntînd !
Iar domniţa ce zicea ?
— Om ca ăsta n-am văzut
Tot cu fluieru cîntînd !
Aideţi, vodă, să-l oprim,
Să mîncăm, să chefuim !
Mînca, neică, chefuia,
Şi vodă că se-mbăta
Şi domniţa-asemenea,
Şi, frate, că adormea.
Iară Corbea ce făcea ?
Peste noapte se scula
Şi coconu că i-l loa,
În magazie se ducea,

Țeapa lui că o loa,
Și pe cocon mi-l băga,
Tot în țeapa lui Corbea,
Și în poartă mi-l lăsa !
Foaie verde viorea,
Iară vodă ce făcea ?
Dimineața se scula
Și în leagăn se uita
Și coconu nu-l vedea ;
Pe fereastră se uita,
Pe cocon că mi-l vedea,
În poartă-n țeapă era.
Iară vodă ce făcea ?
El din gură-așa zicea :
„Asta-i fapta lui Corbea !"
Și vodă se otrăvia.
Iară Corbea că venea,
Cu domnița se iubea !
Și eu, neică, le-am cîntat,
Multe părălușe-am loat !

50

Cîntecul Miului Haiducul

În orașul București,
În ale case mari domnești,
În casă la Ștefan-vodă,
S-au strîns boierii la vorbă.
Mare masă mi-e întinsă
Și de boieri mari cuprinsă,
De boierii sfatului,
Stîlpii Țaligradului.
Ei la sfat se adunau
Și la masă se chemau.
Dar la masă ce mîncau ?
Numai pește și păstrungă
Și galbenă caracudă,
Știuculiță
Lungulită,
Săbioară,
Parcă zboară ;
Cosăcel la saramură,
Pentru gust la băutură ;
Cîte-o vînă din morun,

Că o știu din bătrîni
Că-ăla e pește mai bun !
Dar la masă cînd mînca,
Cu paharul cin' le da ?
Le da Calea, fată mare,
Surioara Miului,
Miului haiducului.
Miu-n codri haiducea
Și soru-sa slugărea,
Nimenea nu o știa.
Dar cînd fuse despre ziuă
Și cînd vrură o veselie,
O-ntăriră la beție.
Grăi domnul Ștefan-vodă :
— Ia, beți, boieri, și mîncați,
Și gazdă vă căutați.
Mîine-n ziuă vă aflați
Foarte bine înarmați :
Pe la șale,
Buzdugane,
Pe de lături, săbioare,
Pe la brîu, cu iatagane,
C-o să facem de-o plimbare,
Cam în chip de vînătoare
După păsări gălbioare,
Ce sînt bune la mîncare
Și ușoare la purtare.
Să vînăm,
Să colindăm
Pe valea Cobiului,
Pe la fagul Miului,
Miului haiducului,
Bată-l sfîntul de căpcîne,
De tîlhar, de porc de cîine !
Că de cînd s-a haiducit,
Drumuri mari s-au părăsit,
Hasnele n-au mai trecut,
Tot la hoțul s-a oprit ;
Nici hasnele în domnie,
Nici bani la împărăție.
Cu timpul de-o haiduci,
Visteria ne-o sărăci.
Jeluiesc mocancele
Că le-a furat vacele,
Le-au rămas hîrdaiele

De le bate vînturile
Şi le curg cercurile.
Bată-l sfîntul, nelegiuitul,
Bată-l vina şi mormîntul !
Nu mai e loc de lăsare,
Şi e loc de spînzurare,
Colea, la tîrgul de-afară,
Unde trec mocani cu sare,
Două furci şi-o cumpeioară
Ca să fie de mirare !
Boierii, dacă auzeau,
Din gură aşa grăiau :
— Ia ascultă, fată mare,
Umple-ne multe pahare,
Să ne-mbeţi pe toţi o dată !
Calea, dacă auzea,
Vin în pahare punea
Şi da la boieri să bea.
Toţi odată se-mbătau
Şi la gazdă-apoi plecau.
Ştefan-vodă rămînea,
Rămînea şi se gîndea.
Punea coatele pe masă
Şi palmele pe obraze.
Dară Calea, fată mare,
Ea aşa cînd îl vedea,
Mîna pe el că punea,
Pe saltea-ncet l-aşeza,
Îl culca şi-l învăluia,
Dar în urmă ce făcea ?
Ia papucii gălbiori,
Numai pe piciorul gol,
Fusta în brîu sumetea
Şi afar' din cas' ieşea,
Pe-o potecă apuca,
Trei văi şi-o vălcea sărea
Şi o pustie de zare.
Ea-ndemna
Şi se ducea
Pe o potecuţă strîmtă,
Foarte strîmtă
Şi-mboldită,
Numai de Miu ştiută,
De mărăcini năpădită
Şi cu măceşi căptuşită.

Dacă mergea ce mergea,
Întunerec se făcea,
Mare-ntunerec era,
Poteca n-o mai vedea,
Mărăcinii-o înțepa
Și măceșii o trăgea,
Ei urît i se făcea.
Mîna în sus întindea,
O foaie de sus rupea
Și-n guriță o punea,
Și o dată șuiera.
Astfel codru răsuna,
Miu haiduc-o auzea
Și în cuget își zicea :
„Maică Sfîntă Precista,
Ce semn o mai fi și ăsta ?
Jur că de-o fi vreun voinic,
Fac sînge pîn' la genuchi,
Iar de-o fi vreo femeie,
Să n-o las ca să-mi și pieie".
Mult încă nu zăbovea,
Drept în sus el se scula,
Mîna pe sabie punea,
Iatagan în brîu lua,
Pe potecă apuca,
Cu soru-sa se-ntîlnea ;
El pe vine se-așeza,
Bine seama îi lua,
Bine dac-o cunoștea,
Din gură astfel îi zicea :
— Neică, Caleo, fată mare,
Ce vînt, neică, a bătut
Pe la mine de-ai venit ?
Ori domnia m-a simțit,
Ori de chelciug ai sfîrșit,
Ori haine ai ponosit ?
Dar Calea îi răspundea :
— Alei, neică Miule,
Nici haine n-am ponosit,
Nici chelciugu n-am sfîrșit,
Decît asear' pe-nserat
S-au strîns boierii la sfat,
Vorba de tine și-au dat.
Grăi domnul Ștefan-vodă :
„Ia beți, boieri, și mîncați
Și gazdă vă căutați

Mîine-n ziuă vă aflaţi
Foarte bine înarmaţi :
Pe la şale,
Buzdugane,
Pe de lături, săbioare,
Pe la brîu, cu iatagane,
Ca să facem o plimbare,
Cam în chip de vînătoare
După păsări gălbioare,
Că sînt bune la mîncare
Şi uşoare la purtare.
Să vînăm,
Să colindăm pe valea Cobiului
Pe la fagul Miului,
Miului haiducului,
Bată-l sfîntul de căpcîne,
De tîlhar, de porc de cîine,
Că de cînd s-a haiducit,
Drumuri mari s-au părăsit,
Hasnele n-au mai trecut,
Tot la hoţ mi s-au oprit.
Nici hasnele la domnie,
Nici bani la împărăţie ;
Cu timpul de-o haiduci,
Visteria ne-o sărăci ;
Jeluiesc mocancele
Că le-au furat vacile
Şi-au rămas hîrdaiele
De le bat vînturile
Şi le curg cercurile."
Nu-ţi este loc de lăsare,
Şi ţi-e loc de spînzurare,
Colea, la tîrgul de-afară :
Două furci şi cumpeioară,
Unde trec mocani cu sare,
Ca să fii tu de mirare !
Dar Miu cînd auzea,
Calei aşa îi zicea :
— Du-mi-te, neică, acasă,
Că zorile se revarsă,
Şi mergi iute şi degrabă,
Să nu-ţi ia domnul de samă,
Că sînt pieliţă de drac,
Le dau domnilor de cap !
Ea aşa cînd auzea,
Înapoi se şi-ntorcea.

Acasă cînd ajungea,
Zorile se revărsa.
Mîna pe urcior punea,
Apă rece aducea.
Cînd cu apă că venea,
Ștefan domnul se scula,
Apă de spălat cerea,
Frumușel mi se-mbrăca
Și de drum se pregătea,
Și nimic nu bănuia.
Dară Miu ce-mi făcea ?
Cărăruia apuca,
Un ciobănel întîlnea
Și din gură-așa zicea :
— Să schimbăm cu hainele,
Că eu îți vreau binele :
Să-ți dau glugă ciobănească,
Să-ți dau haina cea domnească,
Să-mi dai și cioarecii tăi,
Și să-ți dau șalvarii mei
De nu trece glonț prin ei ;
Dă-mi opinca țărănească,
Cu tîrsîna mocănească
Și să-ți dau cismele mele,
Te scapă de la belele,
Că sînt de piele de capră,
Ce la apă mult mai rabdă ;
Dă-mi căciula țurcănească,
Ca să-ți dau cuca domnească ;
Și mai dă-mi și bîta ta,
Să-ți dau pușculița mea !
Ciobănașul se-nfrica
Și din gură-așa-i grăia :
— Alei, doamne Miule,
Miule, haiducule,
Ți-oi da toate hainele,
Hainele și oile,
Să nu-mi scurtezi zilele !
Iată oastea că-mi sosea,
Lîngă cioban de-ajungea,
De bună ziua că-i da.
Și Miu îi răspundea :
— Mulțumescu-ți, Ștefan-vodă !
Ștefan-vodă se mira
Și din gură-așa-i grăia :

— Măi ciobane, dumneata,
De unde știi cum mă cheamă ?
Dară Miu ce-i zicea :
— Măi doamne, măria-ta,
După oaste luai seama,
Zisei că vodă-ăi fi doară,
Numele ți-am auzit
În biserică pomenit ;
După spusul popilor,
Cunosc fața domnilor !
Ștefan-vodă se-ncredea
Și pe Miu îl întreba :
— Măi ciobane, dumneata.
Unde-i fagul Miului,
Miului, haiducului ?
Iar ciobanu-i răspundea :
— Uite ici, măria-ta,
Colea, o palmă de loc,
Acu te duc și te-ntorc.
Dar să-ți lași tu oastea ta,
Să-mi păzească turma mea,
Că sînt oile turcești,
Cu nimic nu le plătești.
Ștefan-vodă ce-mi făcea ?
Oastea acolo o lăsa,
După cioban se lua.
Dar Miu ce îmi făcea ?
Calul de dîrlog lua,
Pe-o potecă mi-l băga,
Pe o potecuță strîmtă,
Foarte strîmtă
Și-mboldită,
Numai de Miu știută,
De mărăcini năpădită
Și cu măcieși căptușită.
Și din gură-așa-i grăia :
— Alei, doamne Ștefan-vodă,
Mai ridică scările,
Să nu bați smicelele,
Că ne-or simți cetele,
Ne scurtează zilele !
Ștefan-vodă, de-auzea,
De groază se îngrozea,
Dinții-n gură-i clănțănea.
Și la fag dacă-ajungea,
Fagul că i-l arăta,

Apoi sta și-l judeca :
— Alei, doamne Ștefan-vodă,
Aseară-ai fost la beție,
Acuma ești la trezie.
Ai plecat la vînătoare
După păsări gălbioare,
Că sînt bune la mîncare
Și ușoare la purtare.
Pe valea Cobiului,
Pe la fagul Miului,
Miului, haiducului,
Ai plecat la vînătoare.
D-un voinic ce seamăn n-are,
Că nu este de lăsare
Și este de spînzurare,
Colea, la tîrgul de-afară ;
Două furci și cumpeioară,
Unde trec mocani cu sare,
Să le fie de mirare !
Ștefan-vodă-nțelegea,
Și mai tare se-ngrozea.
Dară Miu ce-mi făcea ?
Numai o palmă că-i da
Și toți dinții-i curăța.
O dată că-mi șuiera,
Șapte cete că-mi sosea,
Și mai șuiera o dată,
Mai venea și altă ceată.
Unu, frate, mi-l scuipa,
Altul, de-a brînci că mi-l da.
Dară Miu, ce zicea ?
— Pe Ștefan-vodă să-l luați
Și de fag să-l spînzurați !

51

Miu Haiducul

Foaie verde bob secară,
De la București la vale
S-aude d-un jălet mare
De boieri și de cocoane.
Domnul Ștefan le-auzea
Și pe boieri îi strîngea,

De-o masă mare-ntindea,
Din gură le cuvînta :
— Luaţi, băieţi, şi nu prea beţi,
C-aveţi cale să mergeţi,
Şi pe Miu să-l prindeţi.
C-am să-i fac două cumpeoare,
De la Bucureşti la vale,
S-aibă boierii mirare.
Prîşnăriţă cin' era ?
Chiară sora Miului,
Miului haiducului.
Ei atît îi trebuia,
C-afară-n oraş ieşea,
Otravă că-şi cumpăra,
Prin pahare le-arunca,
Care de cum s-atingea,
Pe loc, măre, şi cădea !
Floarea-atuncea ce făcea ?
Cismuliţele-şi trăgea,
În pădure se ducea,
O foaie de plop că-mi lua,
Că de păr nu mai găsea,
În gură că mi-o băga,
Şi-ncepea de fluiera.
Miu că mi-o auzea,
O auzea şi-o cunoştea :
„Aia este soru-mea“.
Mai stătea ce mai stătea,
Cu soru-sa se pomenea.
Miu că mi-o întreba :
— Ce e fă, soru-mea Floare,
Pe la miez de noapte,
Cu sudori de moarte ?
Ori boierii te-au bătut,
Ori banii că i-ai sfîrşit,
Cocoane te-au oropsit ?
— D-aia, neică Miule,
Să n-am parte de fetie,
De nu ţi-oi spune drept ţie !
Boierii nu m-au bătut,
Banii că nu i-am sfîrşit,
Cocoane nu m-au oropsit !
Dar aseară pe-nserat,
S-au strîns boierii la sfat,
Domnul Ştefan le-a vorbit :

„Beţi, băieţi, şi nu prea beţi,
C-aveţi cale să mergeţi,
Şi pe Miu de l-aţi prinde,
Am să-i fac două cumpeoare,
De la Bucureşti la vale,
S-aibă boierii mirare".
Dară Miu ce zicea ?
— Mai curînd, fă soru-mea,
Boierii sama ţi-o lua.
Ce folos de viaţa ta
Şi de haiducia mea ?
Dar nici Miu nu dormea,
În mare grijă intra,
Toată noaptea că-mi umbla,
La ciobănaş se ducea,
Şi din gură că-i zicea :
— Măi, tu mic de ciobănaş,
Să îmi dai tu zece oi,
Să-ţi dau o mie de lei !
Cu ciobanu se-nţelegea,
Zece oi el că-i dădea.
Dar Miu iar că zicea :
— Măi, tu mic de ciobănaş,
Ia să-mi dai tu turma ta,
Să-ţi dau haiducia mea.
Dă-mi căciula ciobănească,
Să-ţi dau cuşma haiducească,
Şi dă-mi tu sarica ta,
Să-ţi dau eu mantaua mea,
Şi dă-mi tu bîta ta,
Să-ţi dau filtuliţa mea !
Se-mbrăcă Miu ciobăneşte
Şi ciobanul haiduceşte.
Mai stătea ce mai stătea,
Cu potera se pomenea.
În frunte cine era ?
Era domnul Ştefan cel vestit,
La ciobănaş mi-a venit.
Din guriţă-aşa-i grăia :
— Măi, tu mic de ciobănaş,
Ia răreşte oile,
Ca să trec cu poterile !
Dar ciobanul ce-i zicea ?
— Mai încet cu potera,
Că de mi-oi călca vreo mia,
Îmi slujeşti un an pe ea ;

De mi-oi călca vrun berbece,
Pentru unu, îmi dai zece !
Domnul Ştefan îl întreba :
— Măi, tu mic de ciobănaş,
Tot umblînd cu oile,
Pîn toate colnicele,
Nu ştii tu fagul Miului,
Miului haiducului ?
— Eu ştiu fagul Miului,
Da să-ţi laşi tu potera
Să-mi păzească turma mea,
Că n-ai la ce merge cu ea !
Că de mi-o pierde vreo mia,
Îmi slujeşti un an pe ea,
Şi de mi-or pierde vrun berbece,
Pentru unu, îmi dai zece !
Potera că-mi rămînea,
Dar ciobanu ce făcea ?
Cu Ştefan-vodă pleca,
Prin desiş că mi-l băga.
Prin desiş, prin cîrpiniş,
Unde nu-i loc de cîrmiş.
Ştefan-vodă cînd vedea,
Către ciobănaş zicea :
— O, tu, mic de ciobănaş,
Poate ai d-un cuţitaş,
Mai taie smicelele,
Că îmi rupe hainele
Şi mă rîd cucoanele !
Dară Miu ce zicea ?
— Alei, doamne Ştefan-vodă,
Aici nu-i în Bucureşti,
Din papuci să lipăneşti,
Eşti în hăţiş, în cărpiniş,
Unde nu-i loc de cîrmiş !
Mai mergea ce mai mergea,
La fagu Miului-ajungea,
Ca soarele strălucea,
Vodă că se speria
Şi din gură-aşa zicea :
— Nu ştiu, îi raza soarelui
Ori e fagu Miului ?
— Nu e raza soarelui,
Ci e fagu Miului,
Încărcat cu armele,

Lucește ca soarele.
Ștefan-vodă se grăbea
Și din gură-așa zicea :
— Stai s-aduc poterele
C-am aflat drumurile !
Atunci Miu ce-i zicea ?
— De bagi poterile pe vale,
Tot paguba dumitale !
Dacă vrei să izbutești,
Mai stai jos și hodinești,
Că mă duc eu pîn' la fag,
Să-i dau cu măciuca-n cap,
Că el m-a lăsat sărac !
Ștefan-vodă mi-l credea,
Miu la fag se ducea.
Dară Miu ce făcea ?
De sarică se dezbrăca
Și haiduc se arăta,
Vodă mi se speria
Și-ncepea a tremura,
Iară Miu ce-mi făcea ?
Pe degete fluiera
Și haiducii-l auzea,
Și-ntr-acolo că pleca,
De Miu ei că dădea.
Vodă-atunci, cînd îi vedea,
Mai tare se speria.
Miu lor că le vorbea :
— Grăbiți, băieți, și mergeți,
Din oraș să-mi aduceți
Tot un popă și-un vlădică,
Să mi-l cunună de frică,
Ca să-și lase nevasta,
Să ia el pe soru-mea,
Pe soru-mea, pă Floarea.
Haiducii că îmi pleca,
Iară Miu ce-mi făcea ?
Lui Ștefan așa-i zicea :
— Să juri pe domnia ta,
Că-ți lași tu nevasta ta
Și să iei pe soru-mea ;
Că jur și eu pe haiducia mea,
Că de-oi lăsa pe soru-mea,
Tu de mine n-oi scăpa !
Ștefan-vodă se-nvoia,
De frică se cununa.

Dar potera ce-mi făcea ?
Aştepta ce-mi aştepta,
Pe Ştefan-vodă-l aştepta,
Şi de vedea că nu venea,
Oile că le lăsa
Şi-n Bucureşti că-mi pleca.
Dar cocoana ce-mi făcea ?
Cocoana cînd îl vedea
Cu Florica-alăturea,
Din guriţă-aşa zicea :
„Aia-i slujitoarea mea,
Ieri i-am fost eu ei stăpînă,
Şi azi îi dau cheile-n mînă !"
Ea la rîu că-mi mergea,
Din guriţă aşa-mi zicea :
„Decît slugă slujnicilor,
De rîsu cocoanelor,
Mai bine masă peştilor !"

52

Miu Haiducu

Foicică matostat,
Aseară pe înserat,
Mi-a venit boieri la sfat,
Ştefan-vodă le-a vorbit,
Le-a dat rachiu şi-a băut,
Şi vin, pîn' s-a chefuit,
Şi pe urmă le-a vorbit :
— Beţi, băieţi,
Dar nu prea beţi,
C-aveţi cale să mergeţi.
Puneţi-vă la cai şei,
Şi pe şele buzdugane,
C-am să fac d-o vînătoare
După păsări gălbeoare,
Pîn' la fagul Miului,
Miului haiducului.
Şi pe Miu de l-oţi prinde,
I-oi face de-o cumpeioară,
În chip de spînzurătoare,
De la Bucureşti la vale,
Să aibă boieri mirare,
Căci banditţii de la crîng,

Mai tari ca boieri la tîrg !
În pahar cine turna ?
Floarea, sora Miului,
Miului haiducului !
Florica, cînd auzea,
Păhăruţu că-i pica
Şi-n oraş se-nfurişa
Şi catran că-mi cumpăra,
Prin pahare le-arunca !
Care cum loa de bea,
Tot pe spate se culca.
Florichi-atît îi trebuia !
Şi la coastă mi-apuca,
Şapte dealuri mi-şi suia.
Ea dealuri cînd îmi sărea,
Şapte dealuri şi-o vălcea,
Îi părea că e colea !
O foaie de fag mi-şi lua,
Că de păr nu se găsea,
Şi lui Miu-i fluiera.
Cînd începea de-a ţipa,
Pădurele tremura,
Miu că se deştepta,
Nici aiducii nu scula,
Singur la ea se ducea,
Din guriţă-aşa-i zicea :
— Ce-i cu tine, soru-mea,
Pe la miez de noapte,
Cu sudori de moarte ?
Ori cocoana te-a bătut,
Boierii te-au oropsit,
Sau galbenii i-ai sfîrşit ?
Să n-ai parte de fetie,
De nu mi-oi spune drept mie !
— Daleo, neică Miule,
Să n-am parte de fetie,
De nu ţi-oi spune drept ţie !
Nimeni nu m-a oropsit,
Nimenea nu m-a bătut
Şi nici banii n-am sfîrşit !
Dar aseară, pe-nserat,
Mi-a venit boieri la sfat,
Ştefan-vodă i-a văzut,
Le-a dat rachiu şi-a băut,
Şi vin pîn' s-a chefuit,

Şi pe urmă le-a vorbit :
„Beţi, băieţi,
Dar nu prea beţi,
C-aveţi cale să mergeţi !
Puneţi-vă la cai şele,
Iar pe şele buzdugane,
C-am să fac d-o vînătoare,
După păsări gălbioare,
Pe la fagu Miului,
Miului haiducului.
Şi pe Miu de l-oţi prinde,
Am să-i fac de-o cumpeoară,
În chip de spînzurătoare,
De la Bucureşti la vale,
Să aibă boieri mirare,
Căci banditii de la crîng
Mai tari ca boieri la tîrg !"
— Du-te mai curînd, soru-mea,
Să nu se facă ziua,
Că boierii s-or scula
Şi mi că dăm de belea,
Nu-mi purta mie grija,
Căci de mine e purtată,
Căci nu m-a prins niciodată !

*

Foaie verde micşonea,
Dară Miu ce făcea ?
Toată noaptea nu dormea,
Pînă ziua ce făcea ?
La un cioban se ducea :
— O, tu mic de ciobănaş,
De ce nu-mi dai zece oi,
Să-ţi dau o sută de lei ?
— Intră-n tîrlă, ia ce vrei,
Mi-oi plăti cînd oi avea !
— O, tu mic de ciobănaş,
Făcuşi pomană cu mine
De mi-ai scos capu la lume,
Dă-mi şi ainele după tine,
Să seamăn oilor bine.
Mi-e că vine domnul mîine
Şi mi-o face vreo ruşine :
Eu îmbrăcat ca ciocoi,
Nu crede că sînt de oi !

Dă-mi tu pantalonii tăi
Şi na pantalonii mei ;
Dă-mi tu căciula ţurcănească,
Şi na cuşma aiducească ;
Dă-mi tu ciomăgelu tău
Şi na băltăgelu meu,
Ciomăgelu tău pîrlit,
Băltagul meu gintuit !
Şi se-mbracă ciobăneşte,
Şi ciobanul haiduceşte.
Foaie verde viorea,
Mai stătea ce mai stătea,
Cu Ştefan-vodă se-ntîlnea,
Pe Miu mi-l întreba :
— Ai tu mic de ciobănaş,
Nu cumva ştii tu pe vale
Tîrliţa Cobiului,
Pe la fagul Miului ?
— Cum să nu ştiu, mama lui !
Ba toate hoboaiele
Şi toate hăţişurile,
Mi-am crescut cu oile !
— Ai, mi-arată drumurile,
Că n-oi merge degeaba,
Şi-ţi dau şi eu o rubia !
— Ce fac eu cu rubia,
Şi să-mi pierz eu turma mea ?
Dacă-mi laşi oştirile
Să-mi păzească oile,
Merg, ţi-arăt drumurile !
Lasă vorba la oştire
Să ţie oile bine,
Că oastea de o-mpărţeşti,
N-ai încotro să cîrmeşti !
De mi-o pierdea vreo mia,
Îmi slujeşti un an pe ea ;
De mi-o pierdea vreun berbece,
Pentru unu, îmi dai zece ;
De mi-o pierde vreo mioară,
Îmi slujeşti pe ea o vară !
Ştefan-vodă se-nvoia,
C-atîta minte avea,
Şi amîndoi că-mi pleca.
Mai mergea ce mai mergea,
Într-un desiş mi-l băga.

— O tu, mic de ciobănaş,
Parcă ai d-un cuţitaş ?
Mai taie smicelele,
Că îmi ating scările
Şi-mi rupe ainele
Şi mă rîd cocoanele !
— D-aoleo, doamne Ştefan-vodă,
Aici nu-i în Bucureşti,
Din papuci să lipăneşti,
Eşti în ăţiş la cărpinişi,
Nu e loc să mi te mişti !
Mai mergea ce mai mergea,
Într-o muchie mi-l scotea,
Raza soarelui vedea.
Nu ştiu : raza soarelui
Sau e fagu Miului ?
Că prea tare străluceşte,
Vederile îţi orbeşte !
— Nu e raza soarelui,
Şi e fagu Miului,
Încărcat cu armele,
Luceşte ca soarele.
— Stai s-aduc oştirile,
C-am aflat drumurile !
— Mai bagi oştile pe vale,
Tot paguba dumitale !
Dacă vrei să izbuteşti,
Mai stai jos să odihneşti,
Că mă duc eu pîn' la fag,
Să-i dau o măciucă-n cap,
Pe mine cini m-a mîncat ?
Că el m-a lăsat sărac !
Ştefan-vodă mi-l credea,
Ba-i mai dădea şi-o rubia !
Miu la fag se ducea,
Şi-acolo cînd ajungea,
Lasă haine ciobăneşti
Şi loă haine haiduceşti.
Înapoi că se-ntorcea,
Buzduganu răsucea.
Ştefan-vodă că-l vedea,
Buza-n patru că-i plesnea,
Sînge negru că-i cura.
— Cum nu ştiui nicidăcum
Că merg cu oţii pe drum ?

Îţi dau la mînă îrtie :
Cît oi sta eu în domnie,
Tu să fii în haiducie !
— Aşa o fi, porc de cîine,
Dar ce-ai cătat după mine ?
— Aseară ne-am îmbătat,
Boierii m-a învăţat.
— Să bei şi să chefuieşti,
De mine de ce vorbeşti ?
Eu viaţa ţi-oi ierta,
Dacă laşi pe cocoana,
Şi să iei pe Florica !
Foaie verde viorea,
Aşa, măre, că-mi făcea.
Adu-un popă şi-un vlădică,
Să-i cunune-aci de frică !
Cocoana cînd l-a văzut
Cu Florica după gît,
Cu pumnii-n piept se bătea
Şi tare se jăluia :
„Este slujitoarea mea,
A ajuns stăpîna mea,
Ieri i-am fost eu ei stăpînă,
Azi îi dau cheile-n mînă !"
Dar cocoana ce făcea ?
O pătură-n pat că loa
Şi la rîu că se ducea,
Şi din gură că zicea :
„Decît slugă slujnicelor,
De rîsul boierilor,
De sfatu cocoanelor,
Mai bine masă peştilor !"

53

Bogatul şi săracul

Foaic verde şi-un susai,
Toată iarna mi-aşteptai
Să vină luna lui mai,
Să mă-mplimb din plai în plai,
Cu merinda pe cinci cai,
Şi-acolo că mă-nsurai,
Frumuşică mîndră-mi luai.
Foaie verde trei smicele,

Vine iarna, făi muiere,
Nu e lemn, nu e surcele,
Nici mălai în căpistele.
Işii afară la lemne,
Vacile-ncepu să zbiere ;
Mai pusei mîna pe furcă,
Vaca-mi dă cu cornu-n burtă,
Credea că mi-o dau la luncă ;
Pusei mîna pe ţăpoi,
Vacile se strîng purcoi,
Credea că le dau trifoi.
Foaie verde lin pelin,
Mă dusei la un vecin,
Să cer o pală de fîn.
— Măi vericule, vecine,
Nu mă-mprumuţi şi pe mine ?
Dă-mi şi mie-o pală de fîn,
Că-mi mor vitele, leşin.
Foaie verde viorea,
Dar vecinu ce-i spunea ?
— De toate te-oi împrumuta,
De asta, nu s-o putea !
Cît fu vara de văroasă,
Tu mi-ai stat la umbră groasă,
Cu ocaua plină, rasă,
Cu găina friptă, grasă,
Cu nevestica frumoasă,
Dar eu-am tras numai la coasă,
C-aşa copita se face,
N-are iarna ce-ţi mai face !
Dămîncare ce-mi aduce ?
Mălai şi cu lapte dulce :
Nişte mălai necernut,
Nişte lapte zăurdit,
F... legea lui să-i f... !
Foaie verde şi-un dudău,
La cîrciumă la Făgădău,
Unde bea şi bun şi rău,
Bea săracu cu bogatu,
De se minuna şi dracu !
Bea săracu cu vadra
Şi bogatu cu litra.
Dar bogatu ce-i zicea ?
— Măi sărace, sărăcilă,
Ce te potriveşti cu mine ?

Dar săracu ce-i zicea ?
— Măi bogate, bogăţilă,
Muncesc azi şi mănînc mîine,
Şi nu vreau să ştiu de tine.
Ia mai adu slotu tot
Să beau cu bogatu tot.
Foaie verde viorea,
Dar bogatu ce-i zicea ?
— Măi sărace, sărăcilă,
Ce te potriveşti cu mine ?
C-am la munte turme de oi,
La luncă cirezi de boi
Şi căruţe ferecate,
Şi pătule cu bucate,
Şi bani cît nu se mai poate !
Dar săracu ce-i zicea ?
— Dar-ar Dumnezeu d-o sloată,
Să-ţi moară cireada toată,
Să le luăm noi pieile,
Să-nvălim coşarele.
Să venim la Făgădău,
Să plătesc şi vinu meu !

54

Bogatul şi săracul

Frunză verde baraboi,
La moară la Torontoi,
Vine-un car cu patru boi,
Încărcat cu păpuşoi.
Dindărătul carului,
Arendaşul satului,
Lipitoarea dracului.
— Bună ziua, măi Ioane !
— Nu-ţi mulţumesc, măi cucoane !
— Măi Ioane, tu eşti beat ?
— Ba, zău, ciocoi gulerat,
De trei zile n-am mîncat,
Nici boii n-am adăpat,
Nici în casă n-am intrat,
Şi tu îmi spui că eu sînt beat ?
Dar ciocoiul — ca ciocoiul,
Că aşa-i firea şi soiul,
Se dete pe lîngă car

Şi scoase, măre, un bici
Şi-i plesni vreo patru-cinci.
Dar ţăranul — ca ţăranul,
Pînă-i se umple găvanul,
Dete cea pe lîngă boi
Şi scoase o tufă groasă,
Tufă groasă, noduroasă,
Şi-i trase vreo cinci şi şase,
Pînă-l înmuie la oase !

55

Radu lui Anghel din Greci

Şi-am zis verde-a bobilor,
Sus pe dealul Grecilor,
Pădurea Negreştilor,
Deasupra Cîndeştilor,
S-a ivit vreo trei băieţi,
Gheorghe Burcea din Dobreşti,
Budică din Ştefăneşti,
Hoţi ca ei nu mai găseşti !
La fagul cu frunză deasă,
Şade Radu ca într-o casă,
Cu-o hoaţă de preoteasă,
Şi-afară plouă de varsă.
Afar' plouă cu băşici,
Radu şade pus pe brînci.
Dară Radu ce-mi făcea ?
El de lucru că n-avea,
Mîna pe durdă-mi punea,
Băga iarbă cu poala,
Alicii cu chivăra,
Cu vergeaua mi-atingea
Să s-aşeze iarba-n ea,
Drumul prin păduri că-i da,
Copacii mi-i reteza,
Crăcile plaiuri venea,
Lui Radu bine-i părea !
Trei deşte-n gură băga
Şi deodată şuiera,
Şapte cete mi-aduna.
Mai vin unii de la vale
În poturi şi şalavale ;

Mai vin unii de la Jii,
Cu mustața-n varvalii,
Cu mustața-n varvalîci,
Cum stă bine la voinici!
Ei la Radu că-mi sosea,
Cam pe sub prînz că-mi era,
De bună ziua că-i da.
— Măi Radule,-ascultă-ncoa,
Soarele-n prînz c-a sosit,
Noi de prînz că n-am prînzit.
Dară Radu ce-mi făcea?
Mîna-n glugă că băga,
De-o ploșchiță că-mi scotea.
Și mai mică nu era:
De-o vadră și cinci oca,
Pe la băieți de-mpărțea,
Din guriță le zicea:
— Luați, băieți, vă-nveseliți,
Și la Radu vă gîndiți;
Luați, băieți, și ospătați,
Și de Radu nu uitați!
Dar băieții ce-mi făcea?
Bea bine și se-mbăta,
Și de Radu n-asculta,
Și prin frunze se culca.
Atunci Radu ce-mi făcea?
Arma-ntre spete și-o lua,
De planton că se punea,
Ocol la băieți că-mi da,
Pîn' băieții se trezea.
Cînd băieții se trezea,
Atunci Radu ce-mi făcea?
Cu stînga de piept mi-i lua,
Cu dreapta palme le da,
Din guriță le zicea:
— Aba, măi voinicilor,
Și-al doilea femeilor,
Duceți-vă de la mine,
Că voi nu faceți de mine,
Aveți vii și-aveți moșii,
Și neveste cu copii.
Mîna-n buzunar băga,
Galbeni cu pumnu scotea,
Pe la băieți le-mpărțea,
Drumu-n vale le-arăta.



Atunci Radu ce-mi făcea ?
Desagii pe cal punea,
Pădurilor se lăsa,
Şi-acolo, unde trăgea,
Aci, la Dragodana,
La popa Stan că-mi trăgea,
Cam pe seară că-mi era,
De bună seară că-i da.
— Bună seara, popo Stane !
— Mulţumescu-ţi, căpitane !
Radu se cam supăra,
Din guriţă aşa-i zicea :
— Părinţele,-ascultă-ncoa,
Ia nu mai zice „căpitane“,
Zi-mi pe nume, „Răducane“ !
Căpitanii sînt la tîrg,
Eu sînt Radu cel din crîng,
Ce umblu cu opinci cu cataramă,
Să nu-mi bage lumea samă.
Şi caută la parale
Şi ceva de demîncare.
Dară popa,-atunci, zicea :
— Măi Radule,-ascultă-ncoa :
Eu zic zău pe legea mea
De am neagră de para ;
Banii care i-am avut,
Pe prune i-am împărţit,
Şi de nu-mi crezi vorbele,
Ai să-ţi arăt buţile,
Unde sînt paralele.
Dară Radu ce făcea ?
Pe asta nu se lăsa,
Mîna-n glugă că băga,
De-o măciucă că-mi scotea,
Măciucă de chiol-baltac,
Ca să-i dea lui popa-n cap.
Dară popa cînd vedea,
Din guriţă-aşa-i zicea :
— Stai, Radule, de nu da
Şi haideţi în bălegar,
Am un borcan plin cu bani,
Îl păstram de-acum un an,
Că ştiam că-mi eşti duşman ;
Şi haideţi şi-n celăraşi,
Că mai am un borcănaş,
Este plin cu gălbenaşi,

Îl păstram d-un băieţaş,
L-am în şcoală la oraş.
Dară Radu ce făcea ?
Pe asta nu se lăsa;
Mîna-n glugă că băga,
Măciuca o mai scotea.
Dară popa-atunci zicea :
— Măi Radule,-ascultă-ncoa :
Ia mai cată după uşă,
Că mai am de-o găletuşă,
Este plină cu băncuţe,
Luate de pe la mătuşe.
Mătuşa cît de bătrînă
Venea cu paraua-n mînă ;
Şi mai cată pe poliţă,
Că mai este de-o sălbiţă,
O păstram pentru-o fetiţă.
Atunci Radu ce făcea ?
Mîna pe salbă punea
Şi la fată se ducea,
Din guriţă-aşa-i zicea :
— Ţine, fată, salba ta,
Să te măriţi tu cu ea !
Şi-atunci Radu ce-mi făcea ?
Desagii pe cal punea,
Pădurilor se lăsa
Şi lui popa-aşa-i zicea :
— Părinţele,-ascultă-ncoa :
Cît o fi Radu prin crîng,
Tu să toci din cînd în cînd,
C-ai tocat, ori n-ai tocat,
Bani de la săraci ai luat.
Pădurilor se lăsa,
Calul, frate, şi-l păştea,
Puţinel că se didea.
Atunci popa ce făcea ?
Grijă lui Radu ducea.
Sus la turlă se suia
Şi-ncepea de a toca.
Radu, cînd îl auzea,
Din guriţă-aşa zicea :
— I-auzi popa cum mai toacă,
Cum toacă pe banii lui,
Că nu i-a plătit dintîi.
Desagii pe cal punea
Şi-apoi unde trăgea ?

La Cîrstieni că mergea,
La căprar Ion trăgea.
Iar fata căprarului,
Ibovnica Radului.
Frumos, neică,-i comanda
Un purceluş de-i frigea.
Dară fata ce făcea ?
Cu purcelu-ntîrzia
Şi Radu se supăra.
Cînd fata primarului,
Ibovnica Radului,
Purceluşul i-l ducea,
Radu că se supăra,
Drept în piept i-l arunca.
Dar fata căprarului,
Ibovnica Radului,
La comandir se ducea
Şi frumos că le spunea :
— Vreţi să ştiţi ?
Uite, Radu e colea,
A omorît pe tata !
Comandirul ce făcea ?
Oştire multă strîngea
Şi-nspre Radu se lăsa.
Acolo cînd ajungea,
Ei lui Radu îi zicea :
— Dă-te, Radule, legat,
Ca să nu fii spînzurat.
Dar Radu se supăra,
Carabina că şi-o lua,
Frumuşel că şi-o-ncărca,
Drumul pe fereastră-i da.
Căpeneagul casei sărea.
Atunci Radu ce-mi făcea ?
Peste ziduri că-mi sărea,
Oştirea-l înconjura,
Drept în el, frate, trăgea.
Din guriţă le zicea :
— Păstraţi, băieţi, gloanţele,
Că sînt tari pădurile,
Vă mănîncă fiarele.
Dar un hoţ de căpră̆raş,
Mititel şi ciumpăvel,
Şoptise dracu cu el ;
La comandir se ducea,
Voie, frate, că-şi cerea,

Un sfanț în patru tăia,
Și-n armă mi-l băga,
Și-nspre Radu se-ndrepta,
Din guriță-așa-i zicea :
— Măi Radule,-ascultă-ncoa,
Arată-ți fetișoara,
Ca să-ți văd vitejia.
Drumul armei că-i dădea,
La ochi, frate, că mi-l lua,
Deasupra buricului,
La casa sufletului,
Unde-i păs voinicului.
Tare, frate, mi-l lovea !
Dară Radu-atunci zicea :
— Stați, băieți, nu mai trăgeți,
Că mi-ați trimis un glonte-n piept,
Să vă cînt d-un cîntecel,
De cînd eram mititel !
Atunci Radu ce făcea ?
Frunză cu mîna strîngea,
Gaura și-o astupa,
Cîntecelul și-l cînta :
„Șapte văi, șapte vălcele,
Șapte mii de potecele
Ce călca Radu pe ele,
Toate azi sînt singurele".
Atunci, frate, că zicea,
Și sfîrșitul că și-l da.
Comandirul se supăra,
Frumos capul i-l tăia,
La Tîrgoviște-l ducea,
Pe cum este și-acuma.
Mă plătii cu cîntecul
Ca și lupu cu crîngu,
Cu vînător se-ntîlnește,
Își dă pielea, se plătește.
Pielea e-a băsarilor
Carnea-a lăutarilor !

56

Radu lui Anghel

Frunzuliță-a bobului,
Deasupra Dobreștiului,

Prin pădurea Bradului,
Stă Radu ca-n casa lui.
Foaie verde viorele,
Te uitai pe rămurele,
Vedeai numai rivorvele :
Ale goale
Sînt maghiare,
Iară ale otomate
Îmi sînt toate încărcate,
Unde dai, bate departe.
Foaie verde viorea,
Dară Radu ce-mi făcea ?
Trei degete-n gură băga
Şi d-un şuier că-mi trăgea,
Şapte voinici mi-aducea,
Tot voinici ca el era.
Iară Radu ce-mi făcea ?
De lucru că nu avea,
Mîna-n glugă îmi băga,
D-o ploschiţă că-mi scotea,
Aşa mică nu era :
D-o vadră şi cinci oca,
Plină de spirt că era,
Şi da la băieţi să bea,
Şi din gură le spunea :
— Beţi, băieţi,
Da nu prea beţi,
C-aveţi cale să mergeţi !
Foaie verde viorea,
Dar băieţii ce-mi făcea ?
Bea pînă cînd se-mbăta,
Prin pădure c-adormea,
Radu singur rămînea,
De pistoale se-ncărca.
Iarba-n ele că-mi băga,
Şi mai da cu chimăra,
Bine-n ele s-aşeza,
Şi la brîu că le băga.
Prin pădure că mi-o lua,
De băieţi că îmi dădea
Şi din somn că-i deştepta.
Cu stînga de piept mi-i loa,
Cu dreapta, palme le da,
Şi din gură-i judeca :
— Nu-i păcat şi de mine

Să rămîi singur în pădure,
Fără ajutor pe lume ?
Foaie verde viorea,
Dară Radu ce-mi făcea ?
Din gură că le spunea :
— Stați, băieți, toți acolea !
Acum Radu ce-mi făcea ?
Drumu-nainte mergea,
La popa Stan mi-ajungea,
O santinelă că era,
Nu prea bine-l cunoștea.
— Ia-ascultă, băiete,-ncoa,
Eu am vorbit cu popa
Să-i mătur bătătura,
Să-mi dea și mie-o para !
Peste popa că intra,
De bună seară că-i da :
— Bună seara, părințele !
— Mulțumesc, Răducănele !
— Nu-mi mai zice Răducane,
Că te hut în lumînare,
Eu sînt Radu mai din crîng,
Care beau și te mănînc !
Ia ascută, popo,-ncoa :
Scoate bani, nu te-ncurca,
Căci pui băieții pe tine,
Te jupoaie ca p-un cîine.
— Măi Radule,-ascult-ncoa,
Că zic zău pe legea mea,
Că n-am neagră de para,
C-am avut băieți de-nsurat
Și fete de măritat,
Dacă tu nu mă crezi,
Să-ți arăt chitănțile
De unde-am loat prunele
Și le-am făcut nunțile !
Atunci Radu ce-mi făcea ?
O palmă popii că-i da,
Pe popa jos că-l dădea.
Iar preoteasa ce zicea ?
— Stai, Radule, nu mai da,
Că tu-mi omori pe popa !
Popa de jos se scula,
Cu Radu de vorbă-mi sta :
— Ascultă, Radule,-ncoa :

Ia mai cată-n băligar,
Mai am un cazan de bani !
— Ascultă, popo, încoa,
Scoate bani, nu te-ncurca !
— Ia mai cată după uşă,
Că mai am d-o găletuşă,
Mai cată şi pe poliţă,
Că mai am d-o sălbuliţă,
O păstram pentru o fetiţă.
Radu geanta c-o umplea
Şi-n pădure că-mi pleca.
Şi-n pădure cînd sosea,
Pe popa tocînd l-auzea :
— F...-te-n lege de părinte,
Toacă-ţi banii dinainte ;
Cît era baba de bătrînă,
Venea cu paraua-n mînă,
Drept la tine-n bătătură.
Mergînd Radu prin pădure,
Dă d-o casă,-o mănăstire.
Iar din casă că-mi ieşa
Un băiat
Bine legat.
— Ascultă, băiete,-ncoa,
Fă-mi şi mie găzduire,
Că n-am unde mă ducea !
— Eu, Radule, te-aş găzdui,
Nu mi-e comindiru-aci !
Băiatu de seamă-şi loa
Şi pe Radu-l găzduia.
Radu-n casă cînd intra,
De duşmani se-ncăiera,
Cu pistoale-n el trăgea,
Şi de el nu se lipea,
Şi c-o palmă le prindea.
Radu-n brîu mîna băga,
Pistoale şi gloanţe le da,
Şi din gură le spunea :
— Trăgeţi, fraţilor, trăgeţi,
Voi nu ştiţi că eu sînt dres !
Iar un pui de oţuleţ,
Îmi scoase d'un sfănţuleţ,
În armă mi l-a băgat
Şi în Radu că mi-a dat.
Pe Radu cînd l-a lovit,
În patru mi l-a croit.

Radu de jos s-a sculat
Și la lume a strigat :
— Ascultați, măi lume,-ncoa,
Să vă fac d-un cîntecel,
De cînd eram voinicel :
„Prin păduri am haiducit,
Pe săraci n-am oropsit.
Cît dam la săraci-ntr-o seară,
Nu le da țara-ntr-o vară
Am pus spate la pămînt,
Ochi negri la răsărit,
Viața mi s-a isprăvit !"

57

Radu lui Anghel din Greci

Foaie verde trei ghiveci,
Alelei, Radu din Greci,
Are Radu trei băieți,
Cîte trei cu părul creț,
Fură butoiu din beci
Și mi-l duce-n deal la Greci,
Și mi-l bea cu cinci băieți !
Cinci băieți de-adunătură
La Radu pe bătătură.
Foaie verde viorea,
Dar băieții că-i zicea :
— Nea Radule, nu prea bea,
Că te-ajunge potera !
— Las' să vină, hut-o-n cruce,
Că cum vine-așa se duce !
Foaie verde viorea,
Dară Radu răspundea :
— Beți, băieți, și chefuiți,
Deseară, să vă gîndiți
Unde, dragă, să izbiți ?
Să izbiți la popa Stan,
Că mai ține cîte-un ban
Și cîte-un pui de cîrlan,
Hutu-mi-l de hoțoman !
Foaie verde viorea,
Dară Radu ce făcea ?
La popa Stan se ducea :

— Bună ziua, popă Stane !
— Mulţumescu-ţi, căpitane !
— Nu-mi mai zice „căpitane",
Zi-mi pe nume : Răducane !
Căpitanii sînt la tîrg,
Eu sînt Radu de la crîng,
Căci noaptea port cizmele
Şi ziua opincile,
Cu opinci cu cataramă,
Să nu-mi bage lumea samă.
Ia ascultă, popo Stane :
Un' sînt banii dumitale ?
Foaie verde viorea,
Popa Stan nu îi spunea !
Dară Radu ce făcea ?
Una-n piept că îi dădea,
Şapte-n spate-l îndrepta.
Prioteasa ce zicea ?
— Stai, Radule, nu mai da,
Că uite banii colea :
La piciorul patului,
Stă buza cazanului,
D-o vadră şi cinci oca,
Care mulgeam stîna-n ea ;
Mai cată mai după uşe,
Că mai am d-o găletuşe ;
Mai cată şi la gunoi,
Că mai am un putinei,
Dobînda banilor mei ;
Să mai cauţi şi pe poliţă,
Că mai am d-o sălbuliţă,
O păstram pentru o fetiţă,
De cînd eram copiliţă.
Foaie verde viorea,
Dară Radu ce făcea ?
Iacă banii că-i lua
Şi la băieţi se ducea.
Rubla-n patru o rupea,
Armele şi le-ncărca.
Băga iarbă cu poala,
Alice cu chivăra,
De s-aşeza iarba-n ea,
Şi la băieţi le dădea,
La pădure se ducea.
Dar grecii, cînd mi-l vedea,
Armele mi le-ntindea

Şi spre Radu slobozea.
Dară Radu ce făcea ?
Braţele şi le-ntindea,
Gloanţele le sprijinea
Şi-napoi le arunca,
Şi din gură cuvînta :
— Na-vă, băieţi, gloanţele,
De vă-ncărcaţi armele,
V-ajunge vo vreme rea
Şi n-aveţi cu ce mai da ;
Să nu fie vo-ncercare
Să fiţi cu armele goale !
Dară grecii ce făcea ?
Armele şi le-ntindea
Şi spre Radu slobozea,
Rană-n spate îi făcea.
Dară Radu ce făcea ?
Lua frunză cu palma,
Rană-n piept mi-o astupa,
P-a din spate nu putea,
Sîngele şiroi curgea
Şi sfîrşitul că şi-l da !
Dară mă-sa ce făcea ?
Pe jelit mi se punea
Şi din gură-aşa zicea :
— Radule, puterea ta
Cum mai curge pe vălcea !
Pădurice deasă, deasă,
Cine să te stăpînească,
Radu cu chica frumoasă ?
Că cine te-a stăpînit
S-a dus şi n-a mai venit,
Mi-a pus spate la pămînt,
Ochi negri la răsărit,
Cu Radu s-a isprăvit !

58

Radu mamii

Foaie verde-a bobului,
Prin pădurea Bradului,
Trece mama Radului,
Dragul mamii, Radule,

Din ochi negri lăcrămînd,
Din inimă suspinînd,
Din guriță întrebînd
Toți primarii,
Toți jandarii,
Întreabă de Radu mamii :
— N-ați auzit, n-ați aflat
C-a plecat Radu din sat ?
— L-am văzut la crîșma Stanii,
Unde-și bea drumeții banii
Și haiducii gologanii.
Radu stă și chefuiește
Și cu lăutari petrece,
De poteră nu gîndește !
Mama lui dac-auzea
Înspre Radu că pornea,
Din guriță-așa-i zicea :
— Bea, Radule, nu prea bea,
Că te-așteaptă potera,
O poteră de voinici,
Ca la vreo cincizeci și cinci !
— Lasă vie, hut-o-n cruce,
Că cum vine-așa se duce,
Că-s voinic cu comănac,
Cu șapte poteri mă bat,
Nu sînt femeie cu conci,
La poteră să nu poci !
Sînt voinic cu pălărie,
Nu mi-e frică nici d-o mie !
Geaba, mamă,-mi dai povață,
Căci codrul mi-este pe viață !
Tu de ce nu mă-nvățai,
Cînd în brațe mă țineai ?
Căci cînd aveam doi-trei ani,
Furam miei de la ciobani,
Îi vindeam la căpitani,
Făceam rost de gologani ;
Cînd eram de șapte ani,
Furam boi, furam juncani,
Și-i duceam la măcelari,
Și-ți dam, mamă, gologani.
Cînd eram de zece ani,
Spărgeam casele de bani
Și-ți dam, mamă, gologani !
Radu-n codru nu pătrunse
Și potera mi-l ajunse.

— Dă-te, Radule, legat
Ca să nu te dai stricat !
Dară Radu ce-mi făcea ?
Carabina-o slobozea,
Drum prin poteră făcea !
Dar un hoţ de dorobanţ,
El făcea şi ce făcea
Şi pe Radu mi-l lovea
Mai de jos de su' pieptar.
Deasupra buricului,
Unde-i greu voinicului.
Maţele i le vărsa,
Foalele îi spinteca !
Dară Radu ce-mi făcea ?
Într-o mînă frunză loa,
Şi rana şi-o astupa,
Şi-un cîntecel că-mi făcea :
„Mii de mii de potecele,
Rămase Radu de ele !
Radule, puterea ta
Cum mai merge pe vălcea !"

59

Cîntecul lui Radu lui Anghel din Greci

Foaie verde trei lipane,
Căpitane Răducane,
Ţi s-a dus vestea pe vale.
— Nu-mi mai zice căpitane,
Zi-mi pe nume : Răducane ;
Căpitanii sînt la tîrg,
Eu sînt Radu de pîn crîng.
– Radule, Răducule,
Sămăna-ţi-aş numele
Pîn toate grădinile,
Să răsaie florile,
Să le poarte fetele
Să nu-ţi uite numele.
Foaie verde trei lalele,
De cînd m-am lăsat de rele,
S-a uitat numele mele.
Dar am să m-apuc de rele,
Să fac lumea să ofteze.

De mîine că iar m-am luat
De hoţii şi de furat,
Să teamă lumea din sat,
Că sînt hoţ adevărat.
Toată lumea m-a vorbit
Că eu sînt un hoţ cumplit,
Că prădam pe boiernaşi
Şi-mpărţeam la nevoiaşi :
Oile şi vacile
Le-mpărţeam săracilor ;
Gălbiori la fete mari,
Şi le scoteam din amar.

HOŢOMANI

60

Cîntecul hoţului de cai

Foaie verde şi-un pelin,
Lin, pelin de rozmarin,
— Spune-mi, spune-mi, moş bătrîn,
Cînd e caii să mi-i fur ?
— Noaptea pe fulgerătură,
Atuncea caii se fură !
Într-o zi de dimineaţă,
Mai pe rouă, mai pe ceaţă,
Cînd e somnul cu dulceaţă !
Ia frînghia, pleacă-n vale,
Să iei cai şi cu cîrlane
Şi coboară-n vale-n luncă,
C-acolo-i drumu de ducă !
Cînd cîntă cocoşii-ntîi,
Eu-s cu galbena la Jii ;
Cînd cîntă cocoşii-o dată,
Eu cu vînăta la baltă ;
Cînd cîntă de două ori,
Număram la gălbeori ;
Cînd fusei la adălmaş,
Nu putui de păgubaşi !
Le făcusem bune toate,
Păgubaşu-mi fu la spate,
Eu pusei mîna pe par,
Păgubaşu pe alt par !
— Hoţule, fii pregătit,
Că acuma te-am sosit !

Pînă-acuma m-ai pişcat
Şi eu sama nu mi-am dat,
Dar acum fii pregătit,
Hoţule, eu te-am găsit.
Hoţule, acum ce vreai,
Acum viaţa să mi-o dai !

PĂSTOREŞTI

61

Costea şi Dolfa

Foaie verde-a murele,
Scoase Costea stînele,
Întinse perdelele,
C-are Costea, vezi, oi multe
Cît e vara flori mărunte ;
Şi mai are Costea, are,
Are Costea mieluşei,
Cît e vara brebenei ;
Şi mai are Costea, are,
Şi mai are mieluşele
Cît e vara viorele ;
Şi mai are Costea, are,
Vreo cincizeci de căţălandri,
Care păzesc pe la margini ;
Şi mai are Costea, are,
Pe Togan, cîine bătrîn,
Toată noaptea şade-n c...
Togan, măre, cînd lătra,
Să vezi ceru se zbîrcea ;
Şi mai are Costea, are,
Pe Dolfa, căţea bătrînă,
Înfăşurată într-o lînă,
Răsărea dintr-o tulpină.
Azi mi-e luni, mîine e marţi,
Pleacă Costea la Galaţi,
Cu măgarii însămăraţi,
Să ia tărîţe
La oiţe,
Bolovani
Pe la cîrlani,
Cîte-o cioabă de căldare,
Facă ciobanii demîncare
El înainte de-a pleca,
Cu Fulga se întîlnea,

Cu Fulga se-nțelegea,
Cu Fulga haiducul.
El din gură că-i spunea :
— Măi Fulga, dumneata,
Să nu intri-n lipsa mea,
Să nu intri-n tîrla mea,
Că eu ție îți voi da,
Îți voi da din voia mea
O mioară de căldare
Și-un berbece de frigare,
S-aibă haiducii mîncare.
Să vezi Fulga ce făcea !
În lipsa lui că venea,
Oile i le rupea,
Dar mi le rupea jumătate,
Jumătate-a treia parte,
Cum nu este cu dreptate.
Să vezi Costea, cînd venea,
La ușă că se punea,
Oile de-a le mulgea :
Nu ieșea lapte la măsură,
Nici brînză la-nchegătură,
Dar nici o miorea,
Miorea runcărea.
Atunci Costea ce făcea ?
El la Dolfa că mergea,
La Dolfa și la Togan,
Cîte-un cîrlig că le da
Și de oi că-i întreba.
Iară Dolfa ce făcea ?
Urma lui Fulga că lua,
La ceardacu lui mergea
Cu Costea d-a-mpreuna,
La ceardacu de demult,
Numai de Costea știut.
Pe Fulga că mi-l găsea
Și din gură-l întreba :
— Bine, Fulgo, fulg bătrîn,
Să-ți f... eu bărbuța-n c... !
Cum ne-a fost nouă vorba ?
Că eu ție îți voi da
Un berbece de frigare
Și-o mioară de căldare,
Să faci la haiduci mîncare.
În lipsa mea ce-ai cătat
Și în stînă c-ai intrat,

Mi-ai rupt oile jumătate,
Jumătate-a treia parte,
Cum nu este cu dreptate ?
Atunci Costea ce-mi făcea ?
El din gură că zicea,
Semn la cîini că îmi făcea,
Cîinii că-i încăiera
Şi din gură că zicea :
— Sprijine, Fulgo, haiduceşte,
Să dea Costea ciobăneşte !
Şi da Costea şi iar da
Şi pe Fulga-l dărîma !

CURTEA FEUDALĂ

62

Mircea Ciobanul

Foaie verde foi de prun,
I-ascultaţi, măi fraţi români,
Verde foaie didiţel,
Să-mi daţi voie puţinel,
Să vă fac d-un cîntecel,
S-ascultaţi cu drag la el !
E-un cîntec vechi, de demult,
Din oraş din Cîmpulung ;
Verde foaie arţăraş,
Cîntecu lui Mircea Ciobănaş,
Şi iar verde lobodă,
Frate cu Negru-vodă !
Foaie verde bob năut,
În oraş în Cîmpulung,
Şi iar verde lobodă,
La poarta lui Negru-vodă,
O foiţă fir şi fragă,
Îngenuncheat e, frate dragă,
Că-i d-un mic de ciobănaş,
Faţa lui bulgăr de caş,
Cu cămaşa ca tina,
Cu pielea ca zăpada,
Cu cîrligu sub genunche,
Cu căciula-n subţioară,
Savai, cu gluguţa goală.
Trei zile la poartă-mi sta,
Negru-vodă, cînd venea,

Peste el, frate, că-mi da
Şi din gură-aşa-mi grăia :
— Ai, mă flăcău ciobănaş,
Care mi ţ-e jaloba ta,
Să mi-ţi fac eu dreptatea ?
Şi iar verde arţăraş,
Iar cel mic de ciobănaş,
O foiţă murili,
Rupse din grai a grăi :
— Să trăieşti, măria-ta,
Să-ţi trăiască şi doamna,
D-ai făcut vreodată bine,
Ascultă-mă şi pe mine !
O foiţă de aglaz,
De mic sărac mi-am rămas,
Mititel şi făţărel,
Pe mîna străinilor,
Prin coada tăciunilor,
La mila oamenilor !
Azi aşa
Şi mîine-aşa,
Dete Maica Precista
Şi Sfînta Duminica
Şi mai mare mă făcui,
Şi minte mai dobîndii.
O foiţă de susai,
Slugulíţă mă băgai,
Slugulíţă
Pe hăinuţe,
Argăţaş
Pe mălăiaş
Şi pe-o căciulă miţoasă,
Şi p-o sarică lînoasă !
Dete iar Maica Precista
Şi Sfînta Duminica
Şi mai mare mă făcui,
Şi minte mai dobîndii !
O foiţă de susai,
La trei stăpîni mă băgai,
Trei stăpîni ca trei domni,
Savai cu trei mii de oi.
Cît eram mai micşorel,
Eram drag stăpînilor
Şi urît stăpîncelor.
Dete Maica precista
Şi Sfînta Duminica

Şi mai mare mă făcui,
La minte mai dobîndii !
Cînd mai mare mă făcui
Şi minte mai dobîndii,
Stăpînii că mă bătea,
Stăpîncele mă miluia.
Iar stăpînii ce-au făcut ?
Dac-au văzut şi-au văzut,
Cu oile că m-au luat,
Jos la baltă am plecat.
Cînd la baltă am plecat,
D-un vifor mi-a viforat,
Grea zăpadă a picat,
Oile mi-a nămeţit,
Dulăii mi-a risipit,
Din trei mii şi ce mai trece,
Am rămas numai cu zece ;
Dintr-o haită de dulăi,
Am rămas numai cu doi ;
Dacă văzui şi văzui,
D-o lopăţică-mi făcui
Şi zăpada-mi curăţii,
Cărăruşă că-mi gătii,
Cu oile-n baltă răzbii,
Sălcioară-mi dărîmai,
Oiţele-mi săturai !
Dete Maica Precista
Şi Sfînta Duminica,
Veni şi primăvara,
Înverzi şi ierbuţa.
Oiţele că-mi fătară,
Şi-ale zece se-ndoiră,
Îndoite se-mpătriră,
Împătrite se-noptiră !
Dete Maica Precista
Şi-mplinii, Doamne, suta,
Şi din sută,
Altă sută,
Iar din două, făcui patru,
Şi din patru, făcui opt,
Pusăi mia, zău, la loc !
Şi din mie,
Altă mie,
Şi din două, trei făcui,
Cît, Doamne, că stătui ?

Nouă ani și ce mai trece,
De-mi mai povîrnea spre zece !
Stăpînii n-a mai venit,
Pe la min' n-a mai sosit
Nici cu sare
La mioare,
Nici tărîțe
La oițe,
Nici bolovani
La cîrlani,
Nici opinci pe la ciobani !
Am făcut cum am putut,
Oițele le-am prășit,
D-aia, doamne, eu-am venit,
Și iar verde de areu,
Ce parte să le dau eu ?
Negru-vodă l-a ascultat
Și-acest cuvînt i l-a dat :
— Verde foaie de susai,
Ce parte ai să le dai ?
Oile să le-mpărțești,
Să dai la stăpîni trei părți
Și să dai la tine-o parte,
C-așa-ți găsesc eu dreptate !
Ciobănașu mi-asculta,
În picioare se scula
Și lui vodă-i mulțumea :
— Să trăiești, măria-ta,
Să-ți trăiască și doamna !
Cum, doamne, m-ai învățat,
Să știi că-așa am să fac !
Gluguța pe umăr o loa,
Jos la baltă se lăsa
Și oile că le strîngea,
Tot o turmă le făcea
Și în munți se ridica,
În lunca Argeșului,
Piatra Nămăieștiului,
În preajma Cîmpulungului.
Acolo dacă-mi sosea,
El d-o tîrlă că-mi făcea,
Oile că le păștea,
Stăpînii că mi-l afla,
Fuga la cioban că-mi da.
Ciobănașul mi-i vedea,
De departe mi-i zărea,

Oile că le strîngea,
Tot o turmă le făcea,
S-apuca și le-mpărțea,
Cum a zis măria-sa !
Trei părți la stăpîni că-mi da,
El o parte că-și oprea !
Iar stăpînii ce-au făcut ?
Pricina pe ce-au d-avut ?
P-acel mic de cîrlăior,
Ce stă-n fața oilor !
Mîna pe cioban c-au pus,
L-au bătut, l-au canonit,
Cu moartea l-au potrivit !
Din mîna lor a scăpat,
Ocol tîrlii el a dat,
Mîna pe paloș a pus,
Și cum paloșu-a adus,
Capetele le-a răpus
Și-n gluguță că le-a pus !
Oile că le strîngea,
Tot o turmă le făcea,
Cu ele, frate,-mi pleca,
La domnie că-mi mergea.
Oile-n curte-mi băga,
Negru-vodă atunci zicea :
— D-alei, voi boierilor,
Mai mari ciohodarilor,
Vedeți curtea mea domnească ?
Acu-i tîrlă ciobănească !
Ciobănașu mi-asculta
Și din gură așa-mi grăia :
— Să trăiești, măria-ta,
Să-ți trăiască și doamna !
Cum, doamne, m-ai învățat,
Așa parte eu le-am dat !
Iar stăpînii ce-au făcut ?
Pricina pe ce-au d-avut ?
P-acel mic de cîrlăior,
Ce stă-n fața oilor
Și-naintea dumnealor !
Mîna pe mine c-au pus,
M-au bătut, m-au canunit,
Cu moartea m-au potrivit !
Din mîna lor am scăpat,
Ocol tîrlii eu am dat,
Paloșu că mi l-am loat,

Şi cum paloşu-am adus,
Capetele le-am răpus !
Gluguţa de moţ o loa
Şi jos, frate,-o scutura,
Trei capete că-mi cădea !
Negru-vodă-atunci zicea :
— D-alei, voi boierilor,
Mai mari ciohodarilor,
Unde, frate, s-a văzut
Şi, frate, s-a pomenit,
Şi-o foiţă ca ciulinii,
Să-şi taie sluga stăpînii,
Şi iar verde de ghizdei,
Nu pe unu, ci pe trei ?
Ce staţi toţi şi vă uitaţi
Şi p-acesta mi-l lăsaţi ?
Luaţi-mi-l şi-l spînzuraţi !
Ciobănaşu mi-ascultа,
Numaidecît că grăia :
— Să trăieşti, măria-ta,
Să-ţi trăiască şi doamna !
Nu pripi cu spînzuratu,
Ci să stăm să ne dăm sfatu !
Şi-o foiţă bob năut,
Din oraş din Cîmpulung,
Din Buda veche de demult,
Tătarii că mi-a robit,
Noi, doamne, ne-am răspîndit,
Căci ne-aveam d-un tăicuşor,
Ce mi-l chema Crăişor,
Şi iar verde şi-o lalea,
Maica — doamna Ileana ;
Mai aveam d-un frăţior,
Ce mi-l chema Negrişor,
Şi iar verde ca nalba,
Tot ca pe măria-ta !
Negru-vodă mi-auzea,
La boieri că-mi poruncea :
— Lăsaţi-l, nu-l spînzuraţi
Şi de semne să-l cătaţi,
Că d-o avea vrun semnişor,
O fi vro viţă de domn
Şi mi-o fi d-un frăţior !
Boierii, frate, că-l loa,
Il loa
Şi mi-l dezbrăca.

Şi de semne că-l căta.
Dar ce semne că-mi găsea ?
Găsea-n pieptu-i soarele,
Lumina cu razele,
În cei doi dalbi d-umerei
Luceau doi luceferei ;
În creştetul capului,
Scrisu-i spicul grîului.
Iar mai jos, la subţioară,
Scrisu-mi-i d-o săbioară,
Semne bune de domnie,
Soţie de vitejie !
Negru-vodă atunci vedea
Că e frati-so Mircea.
Şi din gură-aşa-mi zicea :
— Ai tu, frati-meu Mircea,
Să vii să iei domnia,
C-a fost rînduită-a ta,
Să-mi dai mie ciobănia,
Dă nu prea-i ştiu bine sama !
Însă Mircea răspundea :
— Ţine-ţi, frate, domnia,
Că i-ai aflat bine sama,
Că şi eu-mi ţiu ciobănia,
Că i-am aflat bine sama !

Şi-amîndoi, frate, pleca,
La zaiafet mi-şi mergea
Şi mi-şi bea,
Şi mi-şi mînca,
O lună
Şi-o săptămînă,
Pînă-şi făceau voie bună,
Cum e legea domnilor
Şi, măre, cu-a-mpăraţilor !

Foaie verde de pelin,
Mai ziceţi, băieţi, amin !
Făcui cîntecul deplin,
Să-mi daţi un pahar de vin
Să vă fac şi altu mai bun,
Că mai am vreo două-n sîn,
Păstrate de la bătrîni !
Să mai daţi cu băutura,
Să ude şi Ilie gura,

S-a făcut gîtu ca tureacu
De cînd vă cîntă, săracu !
Mă plătii cu cîntecu
Ca şi lupul cu crîngu,
Cît trăieşte,
Lipoveşte,
Dă pielea şi se plăteşte,
Dă pielea la lăutari,
Maţele pe la slătari !
Şi iar verde aluniş,
Mie-mi daţi cîte-un bacşiş,
Cîte-un bacşiş mai măricel,
Că-s dator cam multicel.

63

Aga Bălăceanu

Foaie verde-a pinului,
În munţii Cobinului,
În pădurea Dinului,
Ceartă-mi-se,
Bată-mi-se
Cei doi domni
Cu două oşti :
Una e verde nemţească,
Vine să ne prăpădească,
Şi-una e roşie turcească.
Dar domnii cine era ?
Unu-i Bălăceanu Aga,
Mult în Dumnezeu credea,
Era Aga Bălăceanu,
Care-a părăsit divanu,
Şi-altu-i Constantin Brîncoveanu,
Care stăpînea divanu.
Dar pentru ce se bătea ?
Pe Bucureşti a-l muta !
Foaie verde foi de fragi,
Să-l aducă la Novaci.
Foaie verde bob năut,
Şi, frate, nu s-a putut ;
Bucureştiul a stătut,
Unde-a fost el de demult
Foaie verde şi-o lalea,
Oştile mi se bătea,

Oștile se-mpuțina.
Brîncoveanu de vedea
Că i s-a prăpădit oastea,
Trei zile, trei nopți nu dormea,
Sfoară-n țară că dădea :
„Care, frate, s-o afla
Ca să taie pe Aga,
Îi dăruiesc domnia,
Domnia și moșia".
Foaie verde și-o lalea,
Unde, frate, se-auzea,
Ca să-și taie nășia,
Să-și capete domnia ?
Nicăieri nu s-auzea,
Frate, și se-adeverea,
Ca să-și capete domnia,
Numai căpitan Costin,
Lui Aga Bălăceanu fin !
Cînd fu joi de dimineață,
Se spălă bine pe față,
Și pe cal încăleca
Și la nașu-său pleca.
— Nașule, să-ncălecăm,
La-ntrecere să ne luăm !
Dară Costin ce făcea ?
Mai în urmă-mi rămînea,
Paloș de mischiu scotea,
Lîngă naș-său se da,
Și-unde cu paloșul da,
Mîna stîngă că i-o lua,
Mîna stîngă cu spata.
Bălăceanu că-mi fugea,
În Dîmbovița intra,
Nici acolo nu-l lăsa,
Și pe sînge îl ducea,
Lui Aga capu-i tăia.
Drumul la divan își lua,
Și-acolo cînd ajungea,
Capul pe masă-l trîntea,
Boierii se îngrozea !
Lui Brîncoveanu-i cerea
Domnia și moșia,
Că și-a tăiat nășia.
Brîncoveanu ce-mi făcea ?
El la gînduri că intra :
„Cum și-a tăiat nășia,

Şi pe mine m-o tăia“ !
Pe Costin că mi-l luară
Şi-l dusă de-l spînzurară,
De s-a dus vestea prin ţară !

FAMILIALE

64

Milea

Maică, măiculiţa mea,
Astă-vară m-am culcat
Subt ăl păr mare rotat
Şi vîntul mi-a adiat,
Florile le-a scuturat,
Pe mine le-a presurat,
Şarpe-n sîn că mi-a intrat,
Un şarpe mare balaur.
Cînd se-ntinde,
Mă cuprinde ;
Iară cînd mi se zgîrceşte,
Inimioara mi-o fîrşeşte !
Maică, măiculiţa mea,
De-ai făcut vreodată bine,
Fă-ţi pomană şi cu mine :
Înfăşură mîna-n bazma,
Bagă mîna-n sîn de-l ia.
— Decît, Mileo, fără mînă,
Mai bine eu fără tine,
Că cît o fi ţara în pace,
Maica ca tine-o mai face !
— Taică, tăiculiţă-al meu,
Astă-vară m-am culcat
Subt ăl păr mare rotat
Şi vîntul mi-a adiat,
Florile le-a scuturat,
Pe mine le-a presărat,
Şarpe-n sîn că mi-a intrat.
Un şarpe mare balaur,
Cînd se-ntinde,
Mă cuprinde,
Iară cînd mi se zgîrceşte,
Inimioara mi-o fîrşeşte ;
Înfăşură mîna-n bazma,
Bagă mîna-n sîn de-l ia.

— Decît, Mileo, fără mînă,
Mai mine eu fără tine,
Că de-o fi ţara în pace,
Tata ca tine-o mai face !
Atunci Milea ce-mi făcea ?
La nevastă se ducea
Şi-aşa din gură grăia :
— Mîndro, mîndruliţa mea,
Astă-vară m-am culcat
Supt ăl păr mare rotat,
Şi vîntul mi-a adiat,
Florile le-a scuturat,
Pe mine le-a presurat,
Şarpe-n sîn că mi-a intrat.
Înfăşură mîna-n bazma,
Bagă mîna-n sîn de-l ia.
Nici vorba nu isprăvea,
Şi nevasta ce-mi făcea ?
Nici mîna nu-nfăşura,
Şarpe din sîn cînd să-mi ia,
El şarpe că nu era,
Ci-un chimir de bani scotea
Şi tare se bucura !

65

Ghiţă Cătănuţă

Foaie verde foi de viţă,
Cin' se plimbă-n poieniţă ?
Savai Ghiţă Cătănuţă,
Cu-a lui mîndră Ilenuţă,
Dalbă mi-este la pieliţă,
Cu păru lăsat pe ţîţă,
Cu chip ca de jupîniţă !
Foaie verde viorea,
Iară Ghiţă ce-i zicea ?
— Eu, mîndro, de cînd te-am luat,
Nici un cîntec n-ai cîntat !
Dar mîndruţa ce zicea ?
— Eu, Ghiţă, dac-oi cînta,
Fără mine-oi rămînea,
Că am viersul femeiesc,
Dar seamănă-a haiducesc.

Și de-oi începe a cînta,
Văile vor răsuna,
Haiducii c-or auzi,
Și vamă mă vor opri !
Ghiță dacă auzea,
Ghiță-așa îi răspundea :
— Cîntă-ți, mîndră, cîntecul,
Că mi-e drag ca sufletul !
Mîndra dacă-l auzea,
Gurița și-o deschidea
Și începea a-mi cînta.
Munții se cutremura,
Văi adînci că răsuna,
Apele se turbura,
Haiduc din codru ieșea,
Feciorul lui Ghebоșilă,
Scurt în gît și lung în mînă,
Cu ițari de rogojină
Și la Ghiță că striga :
— Alei, Ghiță, dumneata,
De ce-mi calci moșiile,
Și-mi încurci fînețele,
Și îmi turburi apele ?
De vrei să nu-ți fac de samă,
Ia să-mi dai mîndruța vamă !
Dară Ghiță ce-i zicea ?
— Măcar de te-i mînia,
Eu pe mîndra nu ți-oi da,
Că mi-a dat-o soacră-mea,
Ca să țiu casă cu ea.
Haiduc dacă auzea,
Mai tare se mînia,
Sabia-n mînă lua,
La Ghiță se repezea
Și din gură-așa-i striga :
— La luptă să ne luptăm,
Ori în săbii să ne tăiem ?
Foaie verde viorea,
Dar Ghițică ce-i zicea ?
— Lasă sabia drăcească,
Și-ai la luptă voinicească,
Că e luptă creștinească !
Săbiile aruncară
Și la luptă se luară.

Se luptară,
Zi de vară
Pînă-n seară !
Cînd fu soarele la prînz,
Fuse lupta doar un rîs ;
Cînd fu soarele-n chindie,
Fuse lupta cu mînie ;
Cînd fu pe la scăpătare,
Fuse lupta cu turbare.
Şi mai tare se lupta,
Niciunul nu biruia !
Dar Ghiţică ce-mi făcea ?
De brîneţ se dezlega,
Pe mîndruţa c-o ruga :
— Sumete-mi, mîndro, brîneţu,
Că mă omoară drumeţu !
Iar mîndruţa ce-i zicea ?
Ea nici nu se sinchisea,
Şi lui Ghiţă-i răspundea :
— Frate, care-o birui,
Tot d-un bărbăţel mi-o fi !
Foaie verde şi-o lalea,
Ghiţă, dac-o auzea,
Mai tare se îndîrjea.
Ghiţă-apucă-ortomăneşte
Şi mi-l umflă berbeceşte,
Şi de pămînt cînd îl da,
Pîn' la gît că mi-l băga,
Paloşul că mi-l scotea,
Capul că i-l reteza.
La mîndruţă se-ntorcea,
Masă mare că-ntindea,
Vinişor îi da să bea,
Şi din gură-i poruncea :
— Ia, mîndruţo, vin de bea,
C-oi mai bea, ori nă-i mai bea !
Ghiţă paloşul scotea,
Pe mîndruţa mi-o tăia,
Mii de bucăţi o făcea.
În dăsagi că mi-o băga,
Şi pe cal că-i aşeza,
La soacră-sa mi-o ducea,
Peste văi şi peste munţi,
La cinstiţii ei părinţi ;
Peste văi, peste hîrtoape,
La cinstitele de soacre.

Iar cînd soacră-sa-l vedea,
Din guriță așa-i zicea :
— Bine, maică, bine-ți șade,
Dar mai bine ți-ar ședea,
Dac-ai fi cu mîndra ta !
Ghiță-atunci, dac-auzea,
La dăsagi că se-ntorcea,
De pe cal că mi-o lua
Și la soacră-sa o ducea :
— Poftim, maică, carne grasă
A mîndrei tale frumoasă !

66

Cîntecul moșneagului

Foaie verde lin pelin,
Lin pelin de ruzmarin,
Vai de moșneagul bătrîn,
Cînd n-are nici un copil,
De la dalbe tinerețe
Pîn' la adînci bătrînețe !
Dar Dumnezeu ca un sfînt,
Un copil i-a dăruit.
Vineri mă-sa l-a făcut,
Sîmbătă l-a botezat,
Duminecă l-a-nsurat,
Luni cu puica s-a plimbat,
Marți, ordinul i-a picat.
Dar el, frate, ce zicea ?
Cu soția se răzbea,
Din guriță că grăia
Și așa, frate, spunea :
— Tu, nevastă, să m-aștepți
Nouă ani și nouă luni
Și pe-atîtea săptămîni.
Și de-i vedea că nu vin,
Să iei sapa din vecini
Și să sameni busuioc
Pe nouă palme de loc.
Și de-o răsări frumos,
Să știi că sînt sănătos ;
Iar de-o răsări pătat,
Să știi că m-am depărtat ;
De-o răsări veștejit,

Să ştii că m-am prăpădit ;
Să pui gînd să te măriţi !
Foaie verde micşunea,
Soţioara ce-i făcea ?
L-aştepta cît l-aştepta,
Şi vedea că nu venea,
Nouă ani că-mi văduvea,
Nouă luni nu aştepta,
Punea gînd se mărita.
Dar pe cine, frate, lua ?
Feciorul ciobanului,
Din ţintul sasului,
Putina oraşului,
Stîlpul Ţarigradului.
Dar moşneagul ce-mi făcea ?
Seara în pod se suia,
Tîrnăcopul că şi-l lua,
Dimineaţa că-mi pleca,
Pe drum la vale-apuca,
Pe drum că mi se uita.
Cînd, în lungul drumului,
Zări coama murgului
Şi şaua voinicului.
De repede ce-mi venea
Nici bună ziua nu-i da
Şi din gură-l întreba :
— Unde-ai plecat, moşule ?
— Iaca-ţi spui, soldatule !
Mă duc, taică,-n deal la vie,
Să scoţ viţa din tulpină,
S-o arunc peste grădină,
Că n-are cui să rămînă.
C-am avut un fecioraş
Şi l-a luat turcii ostaş,
Milităraş la hangie
Şi n-are cui să rămîie !
— Ce-aveţi, moşule, prin sat ?
— Avem nuntă, măi soldat !
Nunta e la casa mea,
Se mărită noru-mea !
— Pe cine ia, moşule ?
— Iaca-ţi spui, soldatule :
Feciorul ciobanului,
Din ţinutul sasului,
Putina oraşului,
Stîlpul Ţarigradului !

— Ia hai, moşule, cu mine,
Că nu prea ştiu seama bine !
Amîndoi, frate, pleca,
Şi pe poartă cînd intra,
Nuntaşi la masă găsea,
Beau toţi şi se veselea,
Dar soldatul ce-mi făcea ?
La masă că s-aşeza,
Ia din ploscă nechemat,
Parcă-ar fi nebotezat
Şi de cruce lepădat !
Dar mireasa ce-mi făcea ?
Cu sărutatul pleca,
Mîna la toţi săruta,
Dar cînd mîna-i întindea,
Ea în deget ce-mi zărea ?
Inelușul de argint,
Schimbat de la logodit.
Şi pe loc îl cunoştea,
Că i-a venit soţia,
Şi-n amar se tînguia.
Dar el, frate, ce făcea ?
Drept în sus că se scula
Şi la nuntaşi s-adresa,
Şi din gură le spunea :
— Beţi, băieţi, şi ospătaţi
Şi de drum să vă cătaţi,
Mireasa să mi-o lăsaţi,
C-asta e soţia mea,
Car' mi-a dat-o soacră-mea
Ca să ţin casă cu ea !
Nuntaşii cînd auzeau,
Ei pe poartă că-mi ieşeau,
Şi soldatul rămînea,
Nuntă mare că-mi pornea,
Masă mare-mi întindea,
Şi tare se veselea
Pîn' la ziuă petrecea !

67

Uncheşeii

Frunză verde trei costrei,
Şi mi-era doi uncheşei,

De drag să te uiți la ei.
De la dalba-i tinerețe,
Pîn' la dalba-i bătrînețe,
Crescu un fiu cu blîndețe.
Vineri mă-sa l-a născut,
Sîmbătă l-a botezat,
Duminică l-a-nsurat,
Luni cu mîndra s-a plimbat,
Marți ordin că i-a picat,
Ordin de militărie,
De la marea-mpărăție :
Nouă ani și nouă zile.
Dar băiatul ce-mi făcea ?
La șeful de post că mergea,
Și ordinul că și-l lua.
El acasă că-mi venea,
Și nevestii l-arăta,
Din guriță așa-i spunea :
— Ascultă, nevasta mea,
Uite ce mi-a venit mie :
Ordin de militărie,
Nouă ani și nouă zile !
Tu, nouă ani să văduvești,
Nouă zile să m-aștepți.
Dar nevasta ce făcea ?
Nouă ani că văduvea,
Nouă zile nu răbda,
Cu altul se logodea,
În sfînta dumineca.
Dar socru-său ce-mi făcea ?
El de-o vie că-mi avea,
Sapa-n mînă că și-o lua,
Și la vie se ducea,
În sfînta dumineca.
Și n-o săpa cum se sapă,
O scotea din rădăcină,
O tăia din vînă-n vînă,
O arunca peste grădină.
Singur, frate, că-mi vorbea :
„N-are cui mai rămînea,
S-a măritat noru-mea !"
Ochi la vale și-arunca,
Vedea coama calului,
Capela soldatului,
Sus, la raza soarelui.

Multă vreme n-aştepta
Şi soldatul că-mi sosea,
De „bună ziua“ că-i da.
— Bună ziua, moşule !
— Mulţumesc, soldatule !
— Ce faci, moşule,-acolea ?
— Uite, taică, scot via,
S-a măritat noru-mea,
N-are cui mai rămînea !
Dar soldatul aşa-i zicea :
— Lasă, moşule, via,
Şi-ai să vedem şi noi nunta,
Că vie oi mai săpa,
Dar nuntă n-oi mai vedea !
Amîndoi, frate, pleca,
Acasă că-mi ajungea.
Dar soldatul ce-mi făcea ?
Calul la grajd că-mi băga,
El în casă că intra.
Şi la masă s-aşeza,
Un pahar de vin umplea,
Inel din deget scotea,
În pahar că-l arunca.
Şi pe inel ce scria ?
„Nouă ani să văduveşti,
Nouă zile să m-aştepţi !“
Şi-i da miresii să bea.
Dar mireasa cînd vedea,
Pe loc, frate, leşina !
Atunci, nunu-aşa zicea :
— Măi soldate, dumneata,
Din ce sat, din ce oraş,
Bagi calu-n grajd ne-ntrebat,
Intri-n casă nechemat,
Stai la masă nerugat,
Bei paharu-ne-nchinat ?
Dar soldat aşa zicea :
— Sînt soldat din Ţarigrad.
Bag calu-n grajd ne-ntrebat,
Intru-n casă nechemat,
Stau la masă nerugat,
Beau paharu-ne-nchinat !
Dar mireasa-atunci, zicea :
— Ia, naşule, ia de bea,
De la mînuşiţa mea,

Că ce-am dorit
Mi-a sosit,
Puişoru meu iubit !

JURNALE-ORALE

68

Codin

Foaie verde meri domneşti,
Mai de vale de Costeşti,
În comuna Ioneşti,
La podul de la Broşteni,
O văduvă că era
Şi-un singur băiat avea,
Şi Codin că îl chema.
De drag mă-sii ce era,
Două pogoane vindea
Şi călăraşi că-l punea.
Rîndu la schimb îi venea,
Codin acasă sosea.
Lua cu mă-sa, lua de bea,
Lua de bea şi de mînca
Şi pe linie pleca.
Mîna cu fetele da,
Mai cu seamă cu Leana,
Cu băieţii nu prea, prea !
Acasă seara pleca,
Lua cu mă-sa şi mînca,
Ca să plece la Leana.
Şi n-apuca de mînca,
Şi Dinică că-l striga,
Tot Dinică-al Barbului,
Băiatul primarului,
Ce băiat al dracului !
Şi mă-sa afar' ieşea
Şi în casă că-l băga.
El lui Codin îi spunea :
— Hai, Codine, hai în vale,
Că te-aşteaptă Leana-n cale.
Şi Codin se îmbrăca,
Şi Dinică că-i zicea :
— Nu lua cămaşa cu verde,
Că e noapte, nu se vede,

Şi ia cămaşa cu alb,
Ca să fii la fete drag !
Cu Dinică că pleca,
Pîntr-o pădure trecea,
Ca s-ajungă la Leana.
Iar Dinică ce făcea ?
Deştele-n gură băga
Şi-ncepea a şuiera,
Potera i s-aduna.
Care cum venea, cum da
Şi pe Codin îl trîntea,
Şi Codin aşa zicea :
— Staţi, fraţilor, nu mai da,
Ca s-apuc şi eu ziua
Şi sfînta lumînarea,
Şi s-o mai văd pe maica,
Că o lăsaţi singurea
Şi n-are pe nimenea !
Şi da pînă-l omora :
— Na, na, na, Codine, na,
C-asta ţi-e lumînarea,
N-ai să mai vezi pe mă-ta,
Împreună cu Leana !
Şi în frunze că-l băga
Şi toţi acasă pleca.
Aştepta mă-sa, aştepta,
Şi Codin că nu venea.
La Dinică că pleca,
Pe Dinică-l întreba :
— Ce l-ai făcut pe Codin,
Or mi l-ai suit la trin ?
Şi Dinică nu spunea.
La jandarm mi se ducea,
Pe Dinică că-l spunea.
Şi jandarmul mi-l chema,
Îi bătea, îi chinuia,
Şi niciunul nu spunea.
Pene su' unghii bătea,
Şi ei de frică spunea :
— Neică, noi l-am omorît
Şi în frunze l-am pitit !
Calu-n grajd îi necheza
Şi toată lumea plîngea,
Mai cu samă maică-sa.
La pădure se ducea
Şi calu că îl găsea,

Şi toată lumea plîngea,
Şi maică-sa leşina,
Că numai p-ăsta l-avea !
Şi acas' cu el venea
Şi de-ngropare-i făcea.
Şi la groapă cînd pleca,
Drumu calului dădea
Şi el mereu necheza
Şi în lume că pleca,
Şi nechezînd se ducea,
Acolo parcă-l jelea.
La groapă cînd ajungea,
Pe Codin că-l îngropa —
Şi toată lumea plîngea !
Maică-sa nu mai putea,
Că nici glas nu mai avea.
Toate fetele plîngea,
Mai cu samă Lenuţa,
Că el a vrut ca s-o ia,
Dar Dinică nu-l lăsa.
Maică-sa-acasă pleca,
De fi-său se despărţa
Şi amărîtă trăia.

69

Didina din Brăila

Şi-am zis verde-o viorea,
Şi-n oraşul Brăila
Trăia ţaţa Ioana
Şi văduvă că era,
Şi-o fetiţă că-şi avea,
Didina că mi-o chema !
De săracă ce era,
Muncea cu ziua, muncea,
Pe Didina mi-o-mbrăca,
La horă mi-o trimetea.
Mi-o trimetea de trei ori
Şi venea logoditori !
Şi-am zis verde matostat,
Mi-au venit băieţi din sat,
Şi bogaţi, şi mai săraci,
Mama n-a vrut să mă dea !
Şi-am zis verde mărăcine,
Şi-a venit unul din lume,

Nevăzut, necunoscut.
Mamii ăla i-a plăcut,
Cu ăla m-a logodit !
Şi-am zis verde-o viorea,
Şi de bogat ce era,
Toată nunta o făcea,
Cu toată cheltuiala.
Şi pe Didina mi-o lua,
Şi acas' că mi-o ducea.
Dar de-o patimă mi-avea,
Că de-acasă cînd pleca,
Peste-o lună mai venea.
Iar Didina ce făcea ?
Uşile că le-ncuia
Şi-ncepea de a plîngea :
„N-am fost, măicuţă,-nvăţată
Să stau cu uşa-ncuiată,
Să spăl haină sîngerată,
Tot de-a lui lege spurcată.
Că el este-un criminal,
Mai rău ca un măcelar ;
Pe cine-n drum întîlneşte,
Maică, mi-l măcelăreşte !"
Iar Didina cînd zicea,
Nicu pe sală era,
Pe Didina o auzea,
Şi-atunci că îi zicea :
— Deschide, Didino, uşa !
Şi-năuntru cînd intra,
Pe Didina mi-o-ntreba :
— De ce plîngi, Didina mea ?
— Că-mi este dor de mama.
Du-mă, Nicule, la ea !
Iară Nicu ce făcea ?
La vizitiu poruncea,
Caii la cupeu punea,
O vadră de vin punea,
Cuţitul la brîu şi-l loa
Şi cu Didina pleca !
Printr-o pădure trecea,
Cupeul că mi-l oprea
Şi Didinii că-i zicea :
— Ia, Didino, vin de bea,
C-oi mai bea, ori n-oi mai bea,
Asta-ţi e băutura !

Ia, Didino, vin şi ură,
C-asta-ţi e ziua din urmă !
Didina, cînd auzea,
Lacrămile-o podidea.
Iară Nicu ce făcea ?
Cuţitul că şi-l scotea,
În partea stîngă-l băga,
Pe Didina moart-o da !
Nici acolo n-o lăsa,
Şi de-acolo că o lua,
În pădure mi-o tîra,
Pe-o tulpină de-o-aşeza !
În cupeu că se urca
Şi începea a cînta :
„Didina neichii duduie,
Cît de dragă mi-a fost mie,
Dar eu nu ţi-am plătit ţie !
Mi-a fost dragă faţa ta
Şi-ai pierit c-o vorbă rea !
Rămîi pradă corbilor
Şi mîncare ciorilor !"
Iară Nicu ce făcea ?
Cupeul îl întorcea,
Şi-acasă cînd ajungea,
Mare masă că-ntindea,
O vadră de vin punea.
El nici bea, nici nu mînca,
O funie că-şi gătea
Şi în casă se ducea,
Cuţitul că şi-l scotea,
Plin de sînge cum era,
Şi funia c-o lua
Şi cu ea se spînzura !
Iară mă-sa ce făcea ?
Pe la Didina pleca,
Şi-acolo cînd ajungea,
Înăuntru cînd intra,
Cuţitu cînd îl vedea,
Plin de sînge cum era,
La inimă o săgeta !
Şi în sus cînd se uita,
Pe Nicu mort îl vedea !
Şi-apoi că se întorcea,
Printr-o apă că trecea
Şi-acolo că se-neca,
Să se ducă cu Didina !

70

Nedelea

Foaie verde de maden,
Picături de untdelemn,
Nedelea din Măldăieni
Și cu Gheorghe din Stîlpeni,
Cu Marin din Mozăceni,
Ei, frate, că se vorbea
Să fure pe Lixandra,
Lixandra de la Piatra.
La chef, măre, se punea,
Mama Nedelii venea,
Lui Nedelea că-i zicea :
— Ascultă, Nedelo, -ncoa
Să-mi aduci pe Lixandra,
Lixandra de la Piatra.
Caii la brișcă puneau
Și la Piatra se lăsau,
La Lixandra se ducea.
Iar Lixandra nuntă-avea,
Ora mare se juca.
Iar Nedelea se ducea.
Lîngă Lixandra se prindea
Și din gură îi zicea :
— Aba, fă Lixandro, fă,
Cum ne-a fost nouă vorba.
Că tu nu te-oi mărita
Pînă nu m-oi libera ?
Dar Lixandra ce-i zicea ?
— Dacă este vorba-așa,
Vin cu brișca de mă ia
Și du-mă la casa ta,
Ca să-ți fiu nevasta ta.
La brișcă că se suia.
La Măldăieni se oprea.
La mă-sa că se ducea
Și din gură că-i zicea :
— Ascultă, mămică, încoa.
Ți-am adus pe Lixandra,
Lixandra de la Piatra.
Trei zile, frate, făcea
Și ordin că îi sosea,
Ordin de la Călărași,
Vedea-i-aș pustii și arși !

În armată că pleca,
Şase luni, frate, făcea
Şi dor mare îşi făcea
De Lixandra din Piatra.
La căpitan că ieşea
Şi din gură îi zicea :
— Domn' căpitan, ascultă-ncoa,
Dă-mi drumu la Lixandra.
Căpitanu-aşa zicea :
— Ascultă, Nedelo, -ncoa.
Cine e-acea Lixandra ?
— Aia e soţia mea,
Lixandra de la Piatra
— Lixandra-i nepoata mea,
Făcută de soru-mea.
Eu drumu, frate, ţi-aş da,
Dar mi-e Călmăţuiu mare
Şi mi-e frică de-necare.
Dar Nedelea-aşa-i zicea :
— Nu mi-e frică de-necare,
C-am pe murgu mare-n şale
Şi mă scapă de-necare.
Drumu, frate, că-i dădea
Şi la Călmăţui pleca,
Cruce la piept că-şi făcea
Şi-n Călmăţui că sărea.
Valuri mari mi-l coprindea,
Jos după cal mi-l dădea,
El, frate, că se-neca ;
Calul singur că ieşea,
La Lixandra se oprea
Şi la poartă necheza.
Şi Lixandra că ieşea,
La soacră-sa se ducea
Şi din gură-aşa-i zicea :
— A venit şi Nedelea,
Şi-o fi făcut armata.
Şi la poartă se ducea,
Calul singur mi-l vedea.
Calu de căpăstru-l loa
Şi-nspre Călmăţui pleca.
D-un ciobănaş că-mi vedea.
Şi pe el mi-l întreba :
— Ciobănaş, ascultă-ncoa.
N-ai văzut pe Nedelea ?
— Pe Nedelea l-am văzut

Uite colea, pe nisip,
Se văd pintenii sclipind !
La Nedelea se ducea,
Sabia că mi-o scotea,
Drept în piept că şi-o-arunca.
Amîndoi, frate, murea,
Pe-amîndoi mi-i mormînta,
Cum este şi-acuma !

71

La Siret, la Nămoloasa

La Siret, la Nămoloasa,
Unde s-a-necat mireasa,
Nu s-a-necat numai ea,
S-a-necat toată nunta,
Cu doi nuni alăturea,
Că s-a rupt gheaţa cu ea !
Ginerele că scăpa
Şi pe cal încăleca,
Şi la soacră se ducea :
— Soacră, socruliţa mea,
Mi s-a-necat mireasa,
Că s-a rupt gheaţa cu ea !
Soacră-sa cînd auzea,
Păr din cap că jumulea
Şi năvodari că băga,
Cu năvoadele că da,
Mireasa n-o mai găsea
Şi din gură-aşa zicea :
— Mireasă, mireasa mea,
Mireasă, fetiţa mea,
Şi ea păru-l jumulea !
Mireasă, coadele tele,
S-a-ncuibat şerpii prin ele :
Mireasă, beteala ta,
S-a-ncurcat peştii prin ea :
Mireasă, ghetele tele,
A ouat broaştele-n ele !

CÎNTECE DE SĂRACIE ŞI REVOLTĂ

72

Pe dealuri şi pe ponoare,
Ciritelul umbră n-are,
Cum n-are umbră în sat
Omul lacom de bogat ;
Bogatu-i ca un ciritel,
Numai cu ţepi tot pe el.
Ciritelul e lăsat
Să fie scos şi-aruncat.
Bate vîntul ţărinţel
Şi rupe din ciritel.
Dar hîrleţu-l dă afară,
Plugurile vin şi ară.
La tufă de mărăcine,
Nici o pasăre nu vine,
Căci spinul e ocolit
Şi moare de părăsit.
Bogatu-i ca un ciritel,
Numai cu ţepi tot pe el.
Ciritelul e lăsat
Să fie scos şi-aruncat !

73

Biru-i greu, podveada grea,
Vai de măiculiţa mea !
Unde merg şi orice fac,
Eu de ciocoi nu mai scap,
Mă mir, Doamne, ce să fac !
Pelin beau, pelin mănînc,
Pe pelin seara mă culc :
Dimineaţa cînd mă scol,
Cu pelin pe ochi mă spăl ;
De amar şi de pelin,
Al meu suflet este plin !

74

Foaie verde şi-un susai,
Toată iarna mi-adăstai
Să-mi vie luna lui mai,
Să mă plimb din plai în plai.
Cu merindea pe cinci cai,
Nu băui, nici nu mîncai,
Numai la cuc mi-ascultai.
I-auzi cum mai cîntă cucu,
Cum se mai leagănă crîngu !
Boii mei cînd aud doina,
Mi-ară ţelina şi moina.
Îmi băgai cu cucu-n plug,
Cucu cîntă şi eu mîi.
Mîndruţa-mi ţine de coarne.
Dragostea pune boabe,
Nişte boabe risipite,
Nişte vite necăjite.
Ia-auzi cum mai cîntă cucu,
Cum se mai leagănă crîngu.
Boii mei cînd aud doina,
Ară ţelina şi moina.
— Ioane, Ioane, muică,
Nu mai sta cu mîndra-n luncă,
Că nu-i timpu de iubit,
Şi e timpu de muncit.
— Şi cum dracu nu mi-aş sta,
Ce răcoare mi-este-n ea !
Cu puiu fript în basma,
Cu vin rece din cana,
Şi ne dăm şi ne umbrim
Şi mai beau şi cîte-un vin,
Şi sărut ţîţa din sîn.
Au plecat olteni la coasă,
Irlai, irlai-la,
Şi n-au mai venit acasă,
Şi s-au dus la Bucureşti,
De vinde mere creţeşti,
Vinde ceapă, usturoi,
Pînă le zice ciocoi.
Şi-au rămas oltencele
De-nălbeşte pînzele,
Şi se văd picioarele,
Albe la lebedele.

Dădui veste c-am murit
Să văd duşmanii ce zic,
Mîndrele care mă plîng ?
Şi-am zis verde viorea,
Iar mîndrele ce-mi zicea ?
— Vai, s-a răposat, săracu,
Care nu i-ajungea satu.
Iar atunci cînd auzeam,
Drept în picioare săream :
— Vedeţi voi că n-am murit,
Şi de-al dracu m-am făcut.
Şi de-al dracului mă fac,
La dujmani le dau de cap.
S-ai o casă cît de rea,
Să cure, să pice-n ea,
Să-ţi mai scoaţă fum soba,
Vai de măiculiţa ta !

75

Frunză verde de cicoare,
Toată lumea-i la răcoare,
Numai eu îs la-nchisoare,
La Iaşi, în temniţa mare,
Cu doi butuci de picioare.
Am primit o veste-aseară
Că şi puica-i la oprealǎ,
Pentru-o faptă voinicească,
Dumnezeu să mi-o trăiască !
Ea din ochi negri-a lăcrimat.
Din guriţ-a cuvîntat :
— Nu mă bate, mămucă,
Nu mă mustra, tătucă,
Că voi spune-adevărat
Unde-am înserat,
Cin' m-a sărutat :
Un voinicel nant,
Nant şi sprîncenat ;
Sprîncenele lui —
Pana corbului,
Ochişorii lui —
Mura cîmpului,
Coaptă la răcoare,
Ne-ajunsă de soare ;

Coaptă la pămînt,
Ne-ajunsă de vînt ;
Fetişoara lui —
Spuma laptelui,
Mustăcioara lui —
Spicul grîului !
— Vinde-ţi, mamă, rochiţa
Şi-mi deschide temniţa ;
Vinde-ţi, mamă, papucii
Şi-mi deschide butucii,
Ca să ies la codru des
Şi din el să nu mai ies,
Numai seara la poteci,
Să calc mîndre şi voinici,
Să-mi fac bani de cheltuială
Şi straie de premeneală !

CÎNTECE DE HAIDUCIE

76

Măicuţă, măicuţa mea,
Ia cotu şi foarfeca
Şi-mi croieşte-o ipingea,
Să semene cu frunza.
Nici prea lungă,
Nici prea scurtă,
Că-mi iau codru cu credinţă.
Şi-mi croieşte d-un nădrag
Togmai ca frunza de fag,
Să intru-n codru cu drag ;
Nici prea larg
Şi nici prea strîmt,
Cum îi bun pentru haiduc.
Şi-mi croieşte d-un şerpar,
Togmai ca frunza de-arţar,
Să intru-n codru d-un an,
Să-mi mai descarc din amar !

77

Frunză verde de-un susai,
De-ar veni luna lui mai
Să văz codru ca un rai,
Poiana plină de cai.

Să-mi aleg de-un cîrlăior.
Cîrlăior cam vinecior,
Scurt în gît și lung în trup.
Cum e bun de zaibîrlîç.
Și iar verde d-un susai.
De trei zile-n sus pe plai.
Cu merinde de trei cai.
La căpitan Neculai.
Nu băui, nici nu mîncai.
Numai la cuc ascultai.
Săracul cuc, frățior,
Cum mai cîntă de cu dor.
Cum mai cîntă de voios,
De pică frunza pe jos !

78

Cîntă puiul cucului
Pe coarnele plugului,
Și mierla de pe teleagă
Tot strigă la boi să meargă.
— Rămîi, brazdă, după plug,
Că eu de astăzi mă duc
Și mă bag în codri verzi.
De astăzi, nu mă mai vezi !
Te las dracu, sărăcie,
Și-am plecat în haiducie ;
Te las dracu, sapă lată,
Și iau pușca ferecată,
Ce-o vrea Dumnezeu să facă !

79

Foaie verde sălcioară,
Surioară căprioară,
Coboară din munți devale,
De roade codrul pe poale,
Roade poala codrului
Și frunza cetinului,
Să văz matca Oltului,
Dealul Topologului.
Spre hanul Vărzarului,
Sus la fagul Miului,
Miului, haiducului.

Văz că Miu-i supărat
Şi pe codru l-a-ntrebat :
— Cu ce-ţi sînt vinovat ?
Doar o creangă ţi-am tăiat,
Armele de-am atîrnat !
Foaie verde măr mustos,
Le puneam, codre, şi jos,
Dar pămîntu-i umedos :
Ruginesc oţălile,
Putrezesc paturile,
Mi se duc gîndurile.

80

Pe deal, pe Teleormănel,
Mă culcai s-adorm niţel,
Nu putui s-adorm de fel.
Mă culcai şi nu putui
De cîntatul cucului,
De hăgişul codrului,
De glasul haiducului.
Dacă văzui şi văzui,
Îmi luai armele din cui,
Trăsei la puşcă vergeaua
Şi devale poteceaua,
Unde cîntă turtureaua,
Şi-apucai pe drum la vale.
Trei haiduci mi-ieşiră-n cale
Şi mă-ntreabă de parale.
Eu le spun că n-am un ban,
Ei mă trage de suman !

81

Frunzuliţă mărăcine,
Ia vezi potera că vine !
— Las' să vie, pe-astă-cruce,
Că cum vine,-aşa se duce.
Ţine uşa, surioară,
Ca să-mi cat o săbioară,
Săbioară-nveninată,
Să le iau vederea-ndată.
— Frunză verde fereguţă,
Nu mai pot să ţiu, neicuţă,

Că sînt mulți, bătu-i-ar focul,
De nu-i mai încape locul.
— Fie cît de mulți, nu-mi pasă,
Numai tu să fii acasă,
Să le facem demîncare
Trei fripturi și trei răscoale
Cu ce-o curge din pistoale.

82

Doina, doina Oltului,
Gura Topologului,
La hanul Vărzarului,
La cîrciuma Ștefului,
Beau băieți de-ai codrului,
Cu Stîncuța Sîrbului.
— Bea băiete, dar nu prea,
Că e potera colea.
— Las' să fie, că nu-mi pasă,
Că am paloșul pe masă
Și-am pe puica drăgăstoasă.
De cînd beau și nu mă-mbăt,
S-a făcut vinul oțăt
Și rachiul lapte fiert.
Unii muncesc viile
Și alții beau vinurile ;
Unii muncesc pînă mor
Și-alții beau cu capul gol.
Las' să beau, să beau, să beau,
Că știu banii cum să iau.
Astăzi beau cu sutile,
Mîine beau cu miile.
Foaie verde bob năut,
De trei ani am fost haiduc,
Dar la vară iar mă duc,
Să mai mănînc purcel fript.
Cînd prindeam cîte un turc,
Nu puteam banii să-i duc ;
Dar acum cîțiva samsari
Mi-i caut prin buzunari,
Numai iasca și amnari.
Astăzi beau, mîine să beau,
Parale de unde iau ?
Tot după la ăi de au !

Căci cu coasa nu cosăsc,
Nici cu sapa nu prăşesc,
Că bani la chimir găsesc,
Din cîrciumă nu lipsesc.
Se miră şi cîrciumarii
De unde mai iau eu banii
Şi-mi cîntă şi lăutarii !
Ascultaţi, măi fraţi, la mine,
Să vă spui hoţii pe nume :
Gheorghe-al Cristii din Costeşti,
Pavelache din Mirceşti,
Curăceală din Bărăşti,
Ilie din Coloneşti,
Hoţi ca ăştia nu găseşti !
Şi cu Ivan din Poboru,
Care bate cu toporul
Şi-aduce cîrlani ca norul !
Tu, codre, te-ai lăudat
Să mă scoţi în tîrg legat
Ca pe-un mare vinovat.
Dar nimica n-am stricat,
Numai craca ţi-am tăiat,
Armele le-am atîrnat !

83

Vlaicu

Vlaicule, fiu de ţăran,
Dumnezeu ţi-a dat un plan
Ca să faci aeroplan.
Aeroplan tu ai făcut
Şi Balcanii i-ai trecut.
Tu cu pasărea măiastră
Ajungi în Ţara Bulgărească.
Vlaicule, Vlăicuţule,
Cînd a fost să treci Carpaţii,
Să dai mîna cu ai tăi fraţi,
Duşmanii s-au-nspăimîntat
Şi benzina ţi-a furat.
Benzina s-a isprăvit,
Păsărica te-a trîntit,
Pe ce cîmp oi fi murit ?
Te plîng fraţi, te plîng surori,
Ai Ardealului feciori,

Şi te plînge sora mare
Cu păr aur pe spinare ;
Ce te plînge-a mijlocie
Cu părul pînă-n călcîie,
Ce te plînge sora mică,
Foaia de pom se despică !

CÎNTECE DE CĂTĂNIE ŞI RĂZBOI

84

Vineri maica m-a făcut,
Sîmbătă m-a botezat,
Duminică m-a-nsurat,
Luni în oaste că m-a luat.
Fire-ai, maică, blestemată,
Nu mă putuşi face-o fată,
Să-ţi aduc apşoară-n vadră !
Mă făcuşi mărgăritar,
Ca să mă ia militar.
D-aoleo, frate peline,
Amară e frunza-n tine,
Ca şi inimioara-n mine.
Dinţii-n gură măzărari,
Ascuţiţi ca nişte pari,
Vedea-i-aş pîrliţi şi arşi,
Să se-nţăpe generalii,
Generalii şi primarii,
C-ăia scrie militarii.
Suie, maică,-n deal la cruce,
Să vezi pe noi cum ne duce,
Că ne duce ca pe boi
Şi ne tunde ca pe oi,
Şi ne dă păru-n gunoi !

85

Fir-ai, mamă, blestemată
Că nu m-ai făcut o fată
Să-ţi aduc apă în vadră,
Să-ţi mai mătur cîteodată !
M-ai făcut un călifar,
M-a dat satul militar,
Peste Olt, la Calafat,
Să stau în puşcă răzmat,

De suliță înțepat
Și prin șanțuri aruncat !
Să mă plîngi, mamă, cu dor,
Că și eu ți-am fost fecior,
Ți-am scos boii din obor
Și plugul de sub șopron,
Și ți l-am pus pe ogor !

86

Foaie verde-a murile,
Spală, mamă, rufele,
Că pleacă răcutele.
— Eu, mamă, ți le-am spălat.
Sînt pe gard, nu s-a uscat.
— Ia-le, mamă, și mai ude,
C-așa-i viața de răcute.
Unde-om sta
De-om ospăta,
Rufele s-or mai usca ;
Unde-om sta d-om odini,
Rufele s-or mai zbici ;
Pîn' la locul destinat,
Rufele chiar s-a uscat !
Foaie verde, foaie lată,
Mîine toți răcuții pleacă,
Cu părinții să-i petreacă
Iar pe mine n-are cine,
Că sînt streior pe lume.
Eu n-am mamă,
Eu n-am tată
Parc-aș fi făcut din piatră ;
N-am nici frați.
N-am nici surori,
Parc-aș fi făcut din flori !

87

Foaie verde salbă moale,
Patru boi suciți la coarne
Mor de sete și de foame,
Mor de foame și de sete,
Că n-are cin' să-i adăpe,

Că cine i-a adăpat
Şi-a luat arma şi-a plecat.
A plecat în cătănie
Şi nu ştiu cînd o să vie.
Foaie verde sălcioară,
Coboară, mîndro, la gară
Să vezi trenul cum ne cară :
Ne cară din gară-n gară,
Pîn' ne dă afar' din ţară !

88

Şi-am zis verde maghiran,
Drag mi-a fost calul bălan
Şi Gheorghiţă militar.
Drag mi-a fost şi drag mi-o fi
Pînă-n ceasu d-oi muri.
Gheorghiţă-i băiat frumos
Şi călare şi pe jos ;
Călare nu-i şade bine.
Că pe jos merge cu mine.
Foaie verde bob areu,
M-a urît Gheorghiţă-al meu.
Nu m-a urît de urîtă,
M-a urît c-am fost pîrîtă.
De rele şi de căţele,
Să le iubească pe ele !
Pe el nu l-am blestemat.
Că-i dulce la sărutat.

89

Foaie verde şi-o mălură,
Asta-i seara după urmă
Care te mai culc pe mînă,
Mîndro, cînd te-oi mai vedea,
Eu nu ştiu !
Eu mă duc, mîndro, de-acasă.
La armată, nu la coasă ;
Eu mă duc, mîndro. mă duc
La armată. nu la plug.
Mîndro, cînd te-oi mai vedea.
Eu nu ştiu !
— Ia-mă, neică, şi pe mine.

Să fac armata cu tine !
— Eu, mîndruţo, eu te-aş loa.
Dar armata este grea,
Nu poţi trage cu arma !
Mîndro, cînd te-oi mai vedea.
Eu nu ştiu !

90

Foaie verde lămîiţă,
Toarce Leana la portiţă
Şi aşteaptă pe Gheorghiţă.
Că-i plecat la cătănie
Şi-l aşteaptă ca să vie.
Of, of, of, măi fusule,
Te-a udat lacrimile
Din ochii ca murele
Toarce Leana, toarce, toarce.
Şi Gheorghiţă nu se-ntoarce .
Toarce-un fir subţirel
Ca s-ajungă pîn' la el,
Of, of, of, măi fusule,
Te-a udat lacrimile.
Din ochii ca murile.
Toarce Leana la portiţă
Să-i facă brîu lui Gheorghiţă.
Că-i plecat în cătănie
Şi e gata ca să vie.
Of, of, of, mă fusule.
Te-a udat lacrimile
Din ochii ca murile !

91

Foaie verde şi-o alună,
Ia ascultă, mamă bună,
Că stau în spital de-o lună
Şi mi-a pus picior de gumă.
Şi mînă de cauciuc,
Nu pot viaţa să mi-o duc !
Decît cu picior de gumă
Şi mînă de cauciuc,
Mai bine-n negru pămînt !
Mă scol din pat binişor

Şi mă reazăm într-un picior.
Şi mă spăl pe ochişori
Cu lacrimi şi cu sudori :
Ies afară binişor
Şi mă reazăm într-un picior
Şi mă uit pe drum cu dor,
Cum trec mume la feciori :
Dar la mine n-are cine
Că sînt striinor pe lume !

92

Foaie verde de dudău,
Peste Mureş, peste Dău,
Ard două lumini de seu,
Arde şi sufletul meu !
Ziua plouă, noaptea ninge,
Luminile nu le stinge,
Numai inima-mi cînd plînge.
Plînge muma, plînge tata,
Şi-amîndoi-şi blesteamă soarta.
Căci nainte de război
Aveau şi ei doi feciori.
Cînd războiul a-nceput,
Cel mai mare a murit.
Cel mai mic îmi rămînea
Şi-o scrisoare că-mi scria,
Şi la mă-sa-o trimitea :
„Primeşte, maică, scrisoare
De la frate-al meu mai mare,
Căci şade pe munţi călare.
Fără cal şi fără şa,
Stă răzămat d-o petricea.
Strig la el, şi nu m-aude,
Căci n-are, maică, de unde !
Scrisoarea cînd oi citi,
Lacrămile te-or porni,
Căci şi eu, că ce-am mai plîns
Pîn-am terminat de scris“.

93

Foaie verde de-un bujor,
Viteze mitralior,

Unde-ți fu moartea să mori ?
— Sus în vîrful muntelui,
Deasupra Carpatului,
Sub cetina bradului !
— De scăldat, cin' te-a scăldat ?
— Norii cînd s-au scuturat
Și ploaia cînd a plouat,
Pe mine că m-a scăldat !
— De-ngropat, cin' te-a-ngropat ?
— Munții cînd s-au răsturnat,
Pe mine că m-a-ngropat !
— De jelit, cin' te-a jelit
Și cin' mi te-a-mpodobit ?
— Iarba cînd a înverzit,
Florile cînd a-nflorit,
Păsări cînd au ciripit,
Pe mine că m-au jelit,
Că pentru țară-am murit,
Pentru țară și-ai mei frați
Că îs la turci subjugați.

CÎNTECE DE ÎNSTRĂINARE

94

Și-am zis verde-a murele,
Bate vîntul vîrfurile
Și apa malurile,
Și nisipul mările,
Și pe mine gîndurile
Să-mi apuc drumurile
Și toate cărările,
Toate supărările.
Dar ce fel de drumuri, frate ?
De neagră străinătate !
Strînă străinătate,
Mult avui de tine parte,
De cînd fusei copil, frate !
Și-am zis verde lin pelin,
Și-am auzit din bătrîni
Că nu-i bine prin străini,
Am auzit,
N-am crezut,
M-a dus timpu și-am văzut,
Și-am văzut că nu e bine,
Că ești străior pe lume.

Străin sînt, străin îmi zice,
Străin sînt pe un' m-oi duce,
Străin sînt ca pasărea,
Milă de la nimenea!
Foaie verde-a mărăcine,
Cine-i mai străin ca mine?
Numai mierla din pădure,
Aia-i străină ca mine.
Străin sînt, Doamne, străin,
Străin sînt ca pui de cuc,
Milă n-am pe un' mă duc:
Toţi mă-njură, toţi mă bate,
Nimenea nu-mi pune parte,
Parcă sînt blestemat, frate!
Strugurel bătut de brumă,
Rău e, Doamne, fără mumă!
Strugurel bătut de piatră,
Rău e, Doamne, fără tată!
Şi-am călcat din urmă-n urmă,
Din străin să-mi fac o mumă;
Şi-am călcat din piatră-n piatră,
Din străini să-mi fac un tată.
Şi-am călcat din urmă-n urmă,
Din străini nu-mi făcui mumă;
Şi-am călcat din piatră-n piatră,
Din străini nu-mi făcui tată;
Şi-am călcat din brazi în brazi,
Din străini nu-mi făcui fraţi!
Eu n-am fraţi, eu n-am surori,
Parc-aş fi născut din flori!
Rău e, Doamne, prin străini,
Ca descult prin mărăcini;
Rău e, Doamne, prin duşmani,
Ca descult prin bolovani.
Străin sînt, străin îmi zice,
Străin sînt pe un' m-oi duce!
Şi iar verde lin pelin,
Vai de copilul străin
Cînd ajunge la stăpîn!
Că munceşte în dreptate,
Cu cămaşa ruptă-n spate,
Şi ia leafă jumătate,
Şi simbrie-a treia parte,
Şi bătaie cît se poate!
Săracul tăticul meu,

De-i faci bine, de-i faci rău,
Tot zice „copilul meu“ !
Dar străinu-i tot străin,
De i-ai face apa vin,
Tot nu-i faci voia deplin ;
De i-ai face apa bere,
Tot nu-i faci a lui plăcere.
Că străinu-i ca pelinu
Şi amar ca şi veninu :
De-i faci bine, de-i faci rău,
Ştie numai Dumnezeu
Şi cu sufleţelul meu !

95

Foaie verde-a murele,
Bate vîntul vîrfurile
Şi apa malurile,
Şi nisipul mările,
Şi pe mine gîndurile
Să-mi apuc drumurile.
Dar ce drumuleţ, măi frate ?
De neagra străinătate !
Căci dincotro vîntul bate,
Tot mă frige şi mă arde,
De neagra străinătate.
Eu de-acas' cînd am plecat,
Ziua bună că mi-am luat
De la tată, de la mumă,
De la surioară bună.
Mă duc în ţară străină,
Unde nu e dor, nici milă
Şi unde nu cunosc pe nimeni.
Căci să umbli prin lume-o lună,
Nu e ca dorul de mumă ;
Să umbli prin lumea toată,
Nu e ca dorul de tată.
Bate vîntul şi-mi adie,
Dorul maichii mă mîngîie ;
Bate vîntul, iarba-mi creşte,
Dorul taichii mă topeşte !
Mai vine-un dor de la frate,
Tare, frate, mă săgeată !
Surori chiar dacă nu ai,
Adevărul să nu-ţi dai !

Mai de cînd eu m-am născut,
Tot prin străini am trăit ;
Şi de cînd m-am botezat,
Cu străini am ospătat
Şi cu toţi la masă-am stat,
Adevărul nu mi-am dat !
Că străinu-i tot străin,
De i-ai face apa vin,
Tot nu-i faci voia deplin ;
De i-ai face apa bere,
Tot nu-i faci a lui plăcere !
Dar săracul taica-al meu,
De-i faci bine, de-i faci rău,
Tot zice „copilul meu,
Ce mi l-a dat Dumnezeu" !
Mă rog, Doamne, nu-mi da mult,
Că nu-ţi cer bani împrumut,
Sau să-ţi cer un lucru mare,
Să-ţi cadă cu supărare ;
Cer noroc şi sănătate,
C-atunci sînt bogat din toate !
Străină străinătate,
Tot de tine-avusei parte
De cînd eram copil, frate !
Pe linie cînd mi-apuc,
Duşmanii se uită crunt,
Nu ştiu, zău, ce le-am făcut,
De le-am căzut cu urît ?
Zice că m-am pricopsit,
Dar nu ştie ce-am muncit !
Am muncit de copil mic,
Gîndurile să-mi ajung.
Toată lumea-i rea cu mine,
Numai Dumnezeu cu bine ;
Toată lumea-ar vrea să-mi ia,
Numai Dumnezeu să-mi dea.
Decît, maică, mă făceai,
Mai bine un pom sădeai ;
Făcea roade, nu făcea,
M-aveai în grădina ta !
Decît să creşti un copil,
Mai bine sădeşti un prun,
Că prunu-ţi face prune,
Iar copilul merge-n lume.
Maică, inimă de piatră,
Mai cobori din cer o dată,

Mai nimica nu-ţi poftesc,
Numai să mă jeluiesc
De traiul care-l trăiesc.
Trăiesc bine, trăiesc rău,
Ştie numai Dumnezeu
Şi cu sufleţelul meu !
Străină străinătate,
Tot de tine avusei parte
De cînd fusei copil, frate !

96

Frunză verde trei scaieţi,
Mărie cu ochii verzi,
Ieşi afară de mă vezi,
Pînă sînt grînele verzi ;
Că dacă s-or secera,
Ce-oi mai plînge şi-oi ofta ;
Şi dacă s-o-ngălbeni,
Ce-oi mai plînge şi-oi boci !
— Ai să vezi, băiete, mîine,
Plînge inimioara-n mine
Ca-ntr-un copil de trei zile :
Copilul plînge şi tace,
C-are mamă să-l împace,
Dar pe mine n-are cine,
Că sînt străină pe lume !

CÎNTECE DE JALE ŞI NOROC

97

Foaie verde bob secară,
De-aş mai trăi pîn' la vară,
Să mă sui la munte iară,
S-aud oile zbierînd,
Băciţele şuierînd !
Unde-aud cucul cîntînd,
Eu trec muntele plîngînd.
Şi de jalea mea cea seacă,
Toate lemnele s-apleacă
Cu crengile la pămînt
Şi mă-ntreabă de ce plîng.
— De-ar fi trăsnit Dumnezeu
Talpa leagănului meu,
Astăzi n-aş mai fi la rău !

98

Cîntă păsările-n luncă,
    Mă Ioane, mă,
Mie-mi vine dor de ducă...
Să mă duc, tot să mă duc
Şi-napoi să nu mă uit,
Că n-am pe nimini cu drag
Ca să mă aştepte-n prag ;
Că n-am pe nimini cu jele
Să-mi plîngă urmele mele.
Cîntă păsările-n luncă,
Numai una stă şi-ascultă.
— Cîntă, pasăre, şi tu,
Că mi-ai secat sufletu.
— Nu pot, voinice,-a cînta,
Mai bine nu mi-ai zicea.
Am avut cinci puişori
Frumuşei ca nişte flori ;
Le dăduse aripioare,
Mă uitam la ei să zboare.
Doi plugari că mi-au venit,
Puişori mi-au omorît,
De-aia nu pot să mai cînt.

99

Maică, de cînd m-ai făcut,
Nici un bine n-am ştiut,
Că de necăjit ce sînt,
Nu văd iarba pe pămînt,
Nici luna pe cer mergînd.
Maică, tu cînd mi-ai făcut,
Tare bine ţi-a părut :
Cu mîna mă legănai,
Cu gura mă blestemai.
Maică, decît mă năşteai,
Mai bine tu mă făceai
Două fîntînele reci,
Între două dealuri seci ;
Şi din mîna mea cea dreaptă,
O cană de băut apă,

Şi din mîna mea cea stîngă,
Un stejar de făcut umbră,
Cine-o trece să s-umbrească,
La mine să se gîndească.

100

Foaie verde sălcioară,
La Ploieşti pe mărgioară,
Este-un nuc cu frunza rară
Şi se strîng cucii din ţară
Şi cîntă de se omoară !
Sus în vîrful nucului,
Şade puiul cucului,
Da ala nu-i pui de cuc,
Că-i al meu frate mai mic.
Mai în jos pe rămurele,
Cîntă două turturele,
Da alea nu-s turturele,
Că sînt surorile mele.
Mai în jos, la rădăcină,
Cînt-o turturea bătrînă,
Dar nu-i turturea bătrînă,
Ci e maica mea cea bună :
Pleacă fruntea şi suspină,
C-a crescut rînduri de pui
Şi-acum nu-i a nimănui !

CÎNTECE DE NATURĂ

101

Foaie verde fir şi-o nalbă,
Mierliţa cînd e bolnavă,
Vine cucu şi mi-o-ntreabă :
— Ce ţi-e ţie, soro dragă,
De ţi-e aripioara neagră ?
Foaie verde salbă moale,
— Ia ascultă, frăţioare,
Eu sînt tare bolnăvioară
Şi mi-e frică c-oi muri
Şi n-are cin' mă jeli.
— Lasă, soro, fă-te bine,
Cît mai sînt pe lîngă tine.
Dacă, soro, mi-oi muri,
Penele le-oi jumuli,

Jumătate le-oi cerni,
Şi pe tine te-oi jeli.
Şi-oi zbura în codru verde,
Şi-oi ţine calea la fete,
Şi-oi işi la drumu-ăl mare,
Şi te-oi jeli, soro, tare ;
Şi-oi zbura pe-un mărăcine,
Şi te-oi jeli, soro, bine,
C-ai fost singură pe lume,
Singură şi fără sor,
Fără nici un ajutor.

102

— Lie, ciocîrlie,
Ce cînţi noaptea pe cîmpie ?
— Da cum n-aş cînta
Şi m-aş văicăra
De soţia mea,
C-am trăit cu ea
Şi-acu-am rămas fără ea !
Săraca ciocîrlia,
Cînd îi moare soţia,
Turbură apa şi-o bea,
Cu pana şi aripa.
Şi-apoi d-acilea-şi ia zborul
Ca s-o vază vînătoru,
Să tragă-n ea cu pistolu.
— Ciocîrlie, dumneata,
N-ascultaşi la vorba mea,
Barem din zece, una.
Cîntă ciocîrlia-n crîng,
Bat plugari pene la plug ;
Cîntă ciocîrlia-n leasă,
Bat cosaşi pene la coasă.
Şi plugarii că-i spunea :
— Mută-ţi, ciocîrlie, cuibul,
Că vin plugarii cu plugu
Şi trag brazda plugului
Pe d-asupra cuibului !
Mută-ţi, ciocîrlie, casa,
Că vin cosaşii cu coasa,
Trage pala coasei grele,
Pe la uşa casii tele !

— Nu poci cuibu ca să-l mut,
Că-mi sînt puii mititei,
Mititei și golășei,
N-a crescut pană pe ei !

103

— Păsărică, mută-ți cuibul,
Că vine badea cu plugul !
— Eu cuibul mi l-aș muta,
De m-ar lăsa inima.
— Păsărică, mută-ți casa,
Că vine badea cu coasa.
— Eu casa mi-o-aș muta,
Nu mă lasă inima,
Că inima nu mă lasă
Să plec din lunca frumoasă !

104

Foaie verde salbă moale,
Vine iarna călătoare,
S-au pălit codri pe poale
Și tufanii pe vîrfoare,
Cobor turmele la vale
Și rămîn stînele goale :
Rămîn stîni
Fără stăpîni,
Strunghițe
Fără oițe.
Și să vezi pe ocheșica
Cum îi sună clopoțica,
Și să vezi pe bucălaia
Cum îi sună acioaia.
Codre, nu te lăuda
Că ții frunza și iarna,
Dar acum pălești pe poale
Și rămîn stînele goale !

105

Foaie verde mărgărit,
Mă uitai spre răsărit,

Văzui primăvara viind,
Colțu ierbii-mbobocit.
Eu cunosc vara cînd vine,
Pe fluturi și pe albine,
Pe frunza de mărăcine,
Pe cîntatul cucului,
Pe hăitul plugului,
Primăvara cînd sosește,
Neica la plug îmi hăiește,
Mîndra la pînză-nălbește,
Cine-i om atunci trăiește
Și ce-i place tot iubește.
Văzui frunza cît paraua
Și lăstarul cît undreaua,
Și-apucai în deal vălceaua,
Unde cîntă turtureaua.
Una cîntă, două-ascultă
Și resfiră din peniță,
Ca mîndruța din rochiță !

106

Foaie verde bob năut,
Mă uitai la răsărit,
Văzui primăvara viind
Și colțul ierbii ieșind.
Mult mi-e drag și-mi pare bine,
Văd primăvara că vine,
Pe frunza de mărăcine
Și pe cuculeț cînd vine.
Foaie verde ca năutu,
'Mbrăcai cămașa ca fulgu
Și pusăi șaua pe murgu,
Dădei ocol la tot cîmpul,
Să vedem cum merge timpul.
Timpul văd că merge bine,
Ține-mă, Doamne, pe lume !

CÎNTECE DE DRAGOSTE

107

Foaie verde foi migdale,
Dragostea e lucru mare,
Nu-ți dă stare la mîncare,
Nici odihnă la culcare.

Foaie verde murele,
Rele sînt frigurile,
Mai rele dragostile :
De friguri zaci şi te scoli,
Dragoste zaci şi mori !

108

Foaie verde ca lipanu,
Uite neica suie dealul,
Că-i cunoaşte ţaţa calul.
Că e calul vînăcior,
Pintenog la un picior.
Uite-l, uite-l, trece gîrla,
Că-l cunosc după căciulă,
Că-i căciula negrişoară
Şi la lînă creţioară,
C-a dormit la mine-n poală,
Cu mîna la ţîţişoară
Şi cu gura sub bărbiţă,
Mă ruga să-i dau guriţă !

109

Foaie verde maghiran,
M-a făcut maica oltean,
Puţintel bucureştean,
Port cămaşa de tulpan,
Căciula de astragan,
Cojocel de miel bălan
Şi de nimeni n-am habar !
M-a făcut maica oltean,
Puţintel mai craiovean,
Născut în munţii Vulcan,
Port pistolu-n buzunar
Şi de nimeni n-am habar !
Port creionu de stejar,
Unde scriu nu şterg un an !
Cine e cu mine bine,
Îi dau aina dupe mine ;
Cine e cu mine rău,
Mă fac şarpe de dudău,
Veninos şi muşcă rău,
Să-l ferească Dumnezeu !

110

Foaie verde trei rozete,
Cine la iubit nu crede,
N-ar mai călca iarba verde ;
Să calce pămînt uscat,
Căci pe mine m-a secat !
Mîndruţo din alt sat,
Ce-mi vii aşa legănat ?
Cine naiba ţi-a şoptit
Să pui panglică la gît ?
Gîtu-i alb, panglica-i neagră,
Cum naiba să nu-mi fii dragă ?
Cin' nu ştie dragostea,
Dumnezeu să nu i-o dea,
Să mi-o dea Dumnezeu mie,
Să mi-o port la pălărie !

111

Fire-ai al naibii, băiete,
Cu ciucurii de la bete,
Prea m-ai sărutat cu sete,
De-mi plesni rochiţa-n spete
Şi trei nasturi de la ghete,
Parcă n-ai mai văzut fete !
Fete sînt şi pe la noi,
Da nu-s frumoase ca voi.
Părul tău cel mătăsos
Mult e mîndru şi frumos ;
Ochii tăi se uită-n sus
Şi iubesc pe supt ascuns ;
Ochii tăi se uită-n jos
Şi iubesc ce e frumos !

112

Eu le-am spus la ochii mei
Să nu fie lăcomei.
Eu le-am spus,
Ei nu m-ascultă,
Tot după frumos se uită !
Că pleacă seara pe drum,
Se uită după ce-i bun ;

Şi pleacă pe ulicioară
Cu pălăria pe-o sprînceană ;
Te săgeată-n inimioară,
Că e tare frumuşel
Şi-i place mîndrii de el !
Fetiţă, fetiţă mică,
Îmi ieşi seara la portiţă,
Cu cerceii la ureche,
De n-ai în lume pereche !
Şi tu stai, neică, la drum,
Să umblu, neică, nebun.
Cu ochii negri ca mura
Şi guriţa ca o fragă,
Să i-o dai neichii deseară.

113

De la mine-a treia casă,
Este o fată frumoasă.
Şi i-ar sta cu mult mai bine,
Dac-ar locui cu mine !
Are gura
Ca şi mura,
Şi obrajii
Ca şi fragii,
E frumoasă, e zglobie,
Tocmai cum îmi place mie !
Şi în fiecare seară,
Fie iarnă, fie vară,
Eu îi fluier la fereastră,
Şi ea-mi stă cu altu-n casă.
Inimioara rău mă doare
De atîta supărare,
C-aşa-mi vine cîteodată
S-o arunc la ea la poartă !

114

Frunză verde din cîmpie,
Am o mîndră, n-am o mie,
Ochii ei — struguri de vie,
Sprîncenele — razachie ;
Ochii ei arme nu poartă,
Mă mir cu ce mă săgeată ?

Ochii ei cuţite n-au,
Mă mir junghiuri cu ce-mi dau ?
Mă străpung cu luminiţa
Şi mă-mbată cu guriţa !
Frunzuliţă foaie fragă,
Săruta-te-aş, mîndro dragă,
Şi pe ochi şi pe guriţă,
Cînd e lumea la portiţă,
Şi pe ochi şi pe obraz,
Să fac la lume necaz !

115

Cît e Argeşul de mare,
Az ca Săbărelu n-are.
Lele, lele şi-a mea lele...
Săbărel cu cotituri,
Dragoste cu lovituri ;
Săbărelu-i cu dulceaţă,
Vine iarna şi nu-ngheaţă ;
Tocmai pe la Bobotează,
Face supţirică gheaţă.
Dar-ar Domnu mai d-o ploaie,
Să vie Sabaru mare
Şi să-nece toţi sabarii,
Să rămîie-o săbăreancă,
Care mi-era mie dragă !
Să vezi săbărencele
Cum se-mbrac cu fotele,
Cu batistă de Olandră
Îmbrobodită pe su' barbă,
Cum naiba să nu mori, Doamne ?

116

Foaie verde trei smicele,
Ioană din Ionele,
Cu păru numai inele,
Dă-i lui neica floricele
Din colţu grădinii tele.
— N-are gaica flori de dat,
C-astă-vară n-a plouat

Şi-am plătit de le-am udat
Cu bani după sărutat ;
Şi-am plătit de le-am sădit
Cu banii după iubit.

117

Foaie verde mărăcine,
Eu cunosc vara că vine,
Pe fluturi şi pe albine,
Pe frunza de mărăcine
Şi pe iarba de sub mine,
Şi cucul că cîntă bine.
Foaie verde trei alune,
Pusei plugul pe rotile,
Ipingeaua-ntre cobile
Şi mîncare pe trei zile
Şi plecai să ar în lume,
Pe sub poale de pădure,
Şi-mi luai pe mîndra cu mine,
Şi cucul că cîntă bine.
O ploschiţă la ciorchine,
Plină cu rachiu de prune,
De cinci vedre şi trei chile,
De la mîndra din grădină.
Pusei să brăzdez mai des,
Unde fu cîmpul mai şes.
Şi trăsei de-o brazdă-două,
Şi-ncepui dragoste nouă.
Foaie verde foi cu rouă,
Ce să mai mă fac cu două :
Şi cu lunca,
Şi cu mîndra ?
Toată lunca s-o muncesc,
Şi pe mîndra s-o iubesc,
De-aci-am să mă prăpădesc !
Să mă prăpădesc ca pirul,
Să-nfloresc ca trandafiru !

118

Eu doinesc, codrul răsună,
Mîndra patru boi adună ;

Eu doinesc, pădurea-aproape,
Mîndra patru boi adapă.
Nu-i adapă că li-i sete,
Şi-i adapă că mă vede !

119

Foaie verde foaie lungă,
Mă cheamă mîndra la luncă
Să-i tai frunză
Să-i fac umbră,
Să-i fac umbră răcoroasă,
Că mi-e mîndruţa frumoasă.
Să-i fac umbră la picioare,
La piept şi la ţîţişoare.
Foaie verde d-un bujor,
Cum să fac să mă stricor
La mîndruţa pe ogor,
Să mi-o pup la obrăjor,
C-acolo mi-e mie dor.
Foaie verde trei smicele,
Am o mîndră şi-am o lele,
Şi-am o oaţă de muiere,
Cu toată lumea mă teme :
Şi cu bune
Şi cu rele,
Şi cu vecinele mele !

120

Şi-am zis verde trei lalele,
Trei lalele,
trei smicele,
Intru-n codru, tai nuiele,
Codru-i plin de micşonele.
Şi-am zis verde matostat,
De chite m-am apucat.
Chita care-i mai aleasă
Îi dau mîndrii mai frumoasă ;
Chita care-i veştejită
Îi dau mîndrii mai urîtă,
Că şi ea, zău, mă sărută.
Foaie verde bobarlic,

— Ce cați, Leano, pe colnic ?
— O vacă și-un vițel mic,
Și-un pustiu de ibomnic.
Vaca, lupii s-o mănînce,
Vițelul să mi-l trăsnească,
Ibomnicu să-mi trăiască,
Să vie să mă iubească.
Uite Leana pe colnic,
Răsucind la boragic,
Să-mi facă mie ilic,
Să mă mai duc la iubit !

121

Foaie verde trei smicele,
Intru-n crîng să tai nuiele,
Crîngu-i plin de viorele.
Nu știu : să mai tai nuiele
Sau să culeg viorele
Și să le fac chiticele,
Să le dau mîndrelor mele
Care m-am iubit cu ele
Din tinerețele mele !
Care-i mîndra mai frumoasă,
Să-i fac chita mai aleasă
Și legată cu mătasă,
Să vadă că e frumoasă ;
Care-i mîndra mai urîtă,
Să-i fac chita ofilită
Și legată cu răchită,
Să vadă că e urîtă !
Mă cere codrul, mă cere,
Că știu calea la vîlcele
Și la potecile grele,
Și la mîndruțele mele
Care mă iubesc cu ele !

122

Fusei aseară pe luncă,
Văzui lunca-mbobocită,
Și-o nevastă tinerică
Se bătea cu moartea furcă

Şi de ea se tot ruga :
„Lasă-mă, fa moarte, fa,
Că-s nevastă tinerea,
Măritată de toamna,
Logodită de vara,
Că-ţi dau bani cu riglele,
Mai lungeşte-mi zilele,
Pîn' se coc căpşunile,
C-am un bade tinerel
Şi se pierde-n lăstărel,
Şi mi-este milă de el".

123

Dragostea din ce să-ncepe ?
Din ochi şi din sprîncene,
Vara din busuioc verde.
Neică, cînd e oamenii mai mulţi,
La mine să nu te uiţi ;
Cînd e oameni puţinei,
Să-ţi arunci ochii-ntr-ai mei
Căci e negrii ca şi-ai tăi.
Dragostea din ce să-ncepe ?
Din inele şi din bete,
Şi din ochi şi din sprîncene.
Neică, mă uitai la răsărit,
Văz primăvara venind,
Colţu ierbii răsărind,
Murgu în grajd nechezînd.
Neică, pusăi şaua sus pe murgu
Şi dădei ocol tot cîmpu.
Văzui timpu merge bine,
Mai dă-mi, Doamne, zile-n lume,
Să trăiesc cu mîndra bine,
Barim zece ani de zile.
Pusei plugu-ntre cobile
Şi trăsei de-o brazdă bună
La mîndra pe bătătură.
Foaie verde şi-o sipică,
Să mă-ngroape unde-oi zice :
Între piept şi două ţîţe,
În poarta bisericii,
Unde trec femeili,
Cu ciobu cu tămîie.
Că-aici zace răposatu,
Care le iubea, săracu !

124

Mă sculai demult să ar,
Să samăn trifoi,
Şi trăsei la un stejar
Plugul cu doi boi.
Lăsai boii să mai pască
Lîngă doi stejari,
Începui să beau din ploscă
Vin de Drăgăşani.
Şi băui din ploscă vinul,
Galben ca lămîia,
M-ajunse, lîngă stejar,
Dorul de Maria.
Şi băgai plosca sub cap,
Aproape de plug,
Şi-adormii fără să vreau,
Ascultînd la cuc.
M-am trezit pe l-asfinţit,
Tare m-am mirat
Cînd văzui boii-njugaţi
Şi locu arat.
Maria ţinea de coarne
Şi răia la boi,
Iar eu răsuceam ţigara
Făcută din foi.
Loai pe Maria cu mine,
Tot satu să ştie,
Şi făcui o nuntă mare,
De Sfîntă Marie !

125

Foaie verde viorea,
Doamne, nu bate lumea
Cum ai bătut pădurea,
De n-a rămas frunza-n ea.
Mi-a rămas o rămurea
De cîntă cucu pe ea,
Cucu şi cu mierliţa,
Mult mi-a secat inima.
Cîntă, cuce, numai mie,
Că la vară, cine ştie,
Oi trăi
Or n-oi mai fi,

Că vezi timpu cum e-acu !
I-auz cum mai cîntă cucu
Şi mîndra pune porumbu,
Numa-n ie şi-n basma,
Mult mi-a secat inima !
Cucule, seca-ţi-ar limba,
Tu m-ai dăspărţit de mîndra,
Şi nu m-ai dăspărţit bine,
C-a venit iar lîngă mine !

126

Foaie verde bobule,
Ia mai cîntă, cucule !
— Nu mai pot, voinicule,
C-am cîntat la Cîmpulung,
P-un ştulete de porumb ;
Şi-am cîntat la Ialomiţă,
La o dalbă copiliţă
Şi mi-a sărutat guriţa.
— Cucule, unde-ai iernat ?
— Peste Olt, la Calafat !
— Demîncare ce-ai mîncat ?
— Mîncam mugurel de fag
Şi beam apă dintr-un lac,
Cîntam la mîndre cu drag.

127

Foaie verde şi-o sipică.
Şi-am o mîndră mititică,
Am crescut-o eu de mică,
Cu lapte şi cu pîinică,
Aş iubi-o, dar mi-e frică.
Aş lăsa-o să mai crească,
Vine altul s-o iubească
Şi-i dau foc şi-i arde satul,
Şi fac mai mare păcatul !
Mai bine o iubesc eu,
Că-i fată din satul meu,
Ce-oi păţi să păţesc eu !

128

Foaie verde ca alunii,
Aseară-n lumina lunii,
Trecui pe la poarta Linii.
Foaie verde izmă creață,
Ia-te, rouă, ia-te, ceață,
Ia-te mai de dimineață,
Căci m-apucă ziua-n casă,
Și sînt fecior de-om bogat,
N-aș vrea să mă dau legat.
Foaie verde mărăcine,
Ia-te, rouă, și te pune,
După ce intru-n pădure !

129

Pasăre galbenă-n cioc
Și pestriță peste tot,
De mi-ai cînta de noroc,
Să trăiești cu pui cu tot ;
Iar de mi-ai cînta de rău,
Să se stingă neamul tău.
Păsărică, tu să mori
'Mpușcată de vînător.
Păsărică de pădure,
Du-te la mîndra și spune
Să iasă la potecuță,
Să vie să-i dau guriță.
Zi-i, pasăre, să se ducă,
Pe neica să mi-l aducă,
Să cînte din fag în fag,
Să cînte codrului cu drag,
Ca să mă aștepte-n prag.

130

Foaie verde didițel,
Mugur, mugurel,
Ia fă-te mai măricel,
Mugur, mugurel,
Tot ca tac-to voinicel,
Mugur, mugurel.

Căci tu cînd îmi înverzeşti,
Mugur, mugurel,
Pe toate le-nveseleşti,
Mugur, mugurel.
Înfloreşte, mugur, bine,
Mugur, mugurel,
Pînă sînt pe lîngă tine,
Mugur, mugurel,
Căci dacă m-oi depărta,
Mugur, mugurel,
Mult oi plînge şi-oi ofta,
Mugur, mugurel,
După urmuliţa ta,
Mugur, mugurel.
Pe drumu care merg eu,
Mugur, mugurel,
Nu-i fîntînă, nici dudău,
Mugur, mugurel,
Nici un fel de eleşteu,
Mugur, mugurel,
Să-mi potolesc focu meu,
Mugur, mugurel.
Focu de la inimioară,
Mugur, mugurel,
Nu mi-l potoleşte-o ţară,
Mugur, mugurel,
Numai mîndra mea-ntr-o seară,
Mugur, mugurel.

131

Frunzuliţă sălcioară,
Am un foc la inimioară !
— Puica neichii bălăioară,
Potoleşte-l, surioară !
— Ce puternică sînt eu
Să-ţi potolesc focul tău ?
Focul tău cînd s-o aprinde,
Şapte judeţe nu-l stinge.
Nici Prahova,
nici Ialomiţa,
Numai leica cu guriţa !

132

Foaie verde sălcioară,
La casa cu trestioare
Zace-un voinicel de boală,
Cu mîndruţa la picioare.
Dar mîndruţa ce-i zicea ?
— Zaci voinice ori te scoală,
Ori mai dă-mi şi mie boală.
Căci mie mi s-a urît
Tot mutînd la aşternut
Cînd la umbră, cînd la soare.
Cînd la cap, cînd la picioare,
Cînd la dalbe brăţioare !
— Mîndro, mîndruliţa mea,
Eu atuncea m-oi scula
Cînd tu mie mi-i aduce
Apă rece din Dunăre,
Sloi din gheaţă din ţărmure,
Cireşe din doi altoi.
Mîndra din grai îi grăia :
— Apa rece s-a-ncălzit,
Cireşele s-a trecut.
Iară el din gură grăia :
— Mîndro, mîndruliţa mea,
Mare eşti, puţin pricepi :
Sloi de gheaţă-s buzele,
Cireşe din doi altoi,
Mîndro,-s ochişorii tăi !

133

Foaie verde iasomie,
De eşti om de omenie,
Bună inima să-ţi fie !
Nu mai bate la fereastră,
Patul aşternut te-aşteaptă.
Am doi pui în bătătură :
Un cocoş şi-o puică sură,
De-oi veni cînd s-o-nopta,
Bine ne-om mai ospăta !

Foaie verde ismă creață,
Strînge-mă, bade, în brațe,
Strînge-mă, nu mă cruța,
Ca să știu de-oi fi a ta !
Drag mi-i popa la botez,
Că pune nume pe-ales ;
Cînd te-a botezat pe tine,
Parcă m-a-ntrebat pe mine !

134

Leliță cîrciumăreasă,
N-ai vreo fată mai frumoasă
Să ne servească la masă ?
— Am și fată, am și flăcău,
Dar vreau să vă servesc eu
C-ai fost ibomnicu meu.
— Și de-oi vedea că mă-mbăt,
Să nu-mi dai drumu să plec.
Să mi-așterni și să mă culci
Jos în fundu pimniții,
La canaua buții.
S-aud cepu scîrțîind
Și vinu-n vadră curgînd ;
Tu să vii din cînd în cînd,
Să te pup, să te sărut,
Să mă satur de iubit !

135

Frunză verde de-avrămească,
Ce mi-e drag pe lumea asta ?
Calul, pușca și nevasta ;
Calul mă călătorește,
Pușca de hoți mă păzește,
Iar nevasta mă-ngrijește.
Drum la deal și drum la vale,
Drum prin poarta dumitale !
Trecui aseară călare,
Te zării la lumînare,
Goală, numa-n iișoară,

Sfîrcul ţîţii l-am văzut
Prin iia de borangic :
Am leşinat şi-am căzut,
Nu ştiu-ncotro s-o apuc !

136

Foaie verde trei alune,
Ce mi-e mie drag pe lume ?
Poteceaua din pădure,
Pardosită cu alune,
Cu alune mărunţele,
Se plimbă puica prin ele
Şi-i trosneşte sub picere.
Ce mi-e drag pe lumea asta ?
Calul, puşca şi nevasta.
Nevasta te primeneşte,
Puşca de hoţi te păzeşte,
Calul te călătoreşte,
Tot la puica se opreşte !

137

Oltule, Olteţule,
Frate Topologule,
Seca-ţi-ar izvoarele
Şi toate pîraiele,
Să rămîie pietrele,
Să trec şi eu cu ghetele,
Să nu-mi ude tălpile,
Să beau vin cu mîndrele,
Să beau vin cu bătăioasa,
Pe valea prin Aninoasa,
Să cinstim cîrciumăreasa.
Oltule, pe matca ta,
Dar-ar Dumnezeu să dea
Şi Sfînta Duminica
Să-mpuieze papura,
Să fete lupoaica-n ea,
La pui să le iau pielea,
Să fac mîndrii malotea,
Să intru-n codru cu ea !

138

Foaie verde lămîiță,
Lămîiță, garofiță,
Colea-n vale,-n grădiniță,
Paşte calul lui Gheorghiță,
Priponit de-o garofiță.
Garofița s-a uscat,
Calul lui Gheorghe-a scăpat.
— Aleargă, Gheorghiță,-aleargă,
Că ți-a scăpat calu-n iarbă,
Aleargă cu capul gol
Şi desculț la un picior,
Că-ți ia calul la obor.
Polul care-l dai la gloabă
Îl puneai mîndruții-n salbă !

139

Şi-am zis verde rar-mărar,
Ca Gheorghe băiat mai rar,
Scoate caii din coşar,
Pe Negru şi pe Cezar,
Şi mi-i pune la drogan,
Şi pleacă pe Teleorman,
C-acolo-i doctorii mari.
— Bună ziua, doctoriță !
— Ce-i cu tine, măi Gheorghiță ?
— C-am venit cu-a mea mîndruță,
C-a făcut o bubuliță,
La picior şi la guriță !
— Lasă, lasă, măi Gheorghiță,
Că nu-i rană de cuțit
Şi e rană de iubit !
Foaie verde foi negară,
Seceră Gheorghiță iară
Şi îmi seceră la grîu,
Cu batista mea la brîu.
— Dă, Gheorghiță, batista,
Ca să ți-o spele Leana.
— Nu-ți dau, Leano, batista,
Ea este cu dragostea !

140

Foaie verde și-o mălură,
Cucule cu pana sură,
Ce tot cînți pe arătură,
Că-ți intră țărînă-n gură !
Cuculeț, cu cioc pestriț,
Cînd mai vii să ne mai cînți,
Să treci ape, să treci munți
Și să vii la noi să cînți ?
Să te-așezi p-o rămurea,
Să te-audă mîndra mea ;
Să te-așezi p-un vîrf de fag,
Să te-ascult și eu cu drag.
Foicică viorea,
Cuculeț, ascultă-ncoa :
Du-te la mîndruța mea
Și din cioc să-i cînți-așa :
Să nu se mai poarte bine
Cu parale de la mine ;
Să se poarte mai așa
Cu parale de la ea.

141

Frunzuliță mageran,
Doamne, bine mai trăiam
Cînd cu neica mă iubeam !
Ne duceam pe cositură,
Vorbeam gură lîngă gură.
El cosea și eu strîngeam,
Doamne, bine mai trăiam !
Eu dam vitele la apă,
El mă căuta prin iarbă.
Mi-aducea flori de cicoare,
Le puneam la-ncingătoare.
Ne duceam pe fîn cosit,
Ne sculam la asfințit.
Și la asfințit de soare,
Puneam masa cu mîncare,
După ce ne săturam,
Ne-apucam și ne iubeam,
Doamne, bine mai trăiam !

142

Busuioc, floare cătată,
Ai, mîndruţă, de mi-arată
Unde ne iubeam odată.
Mîndro, poteceaua ta,
A crescut iarbă pe ea,
A crescut şi s-a uscat,
Dragostea ni s-a uitat.

143

Cireşule, frunză rară,
Frunză din poiană,
Bine mi-ai prins astă-vară,
Frunză din poiană,
Că la umbruliţa ta
Am început dragostea.
Cine ţi-a rupt crengile,
Verde-a murele,
Şi ţi-a luat cireşile ?
Neica-al meu e supărat
Că prea mult te-a aşteptat,
Ţi-a rupt toate crengile
Şi ţi-a luat cireşele !
Cireşule, frunză rară,
Frunză din poiană,
Să creşti mare pîn' la vară,
Frunză din poiană,
Să creşti mare şi umbros,
Să fii mîndru şi fălos,
Să rodeşti la primăvară,
Că eu vin cu neica iară.
Frumoase-s livezile,
Verde-a murele,
Cînd se coc cireşile.
Frumos e şi neicuţa
C-are gura ca mierea ;
Gura lui, cireşe coapte,
Nu l-aş mai da pe lumea toată !

144

Busuioc, floare cătată,
Ai, mîndruță, de-mi arată
Unde ne iubeam odată.
Toată lumea-mi zice oțu
C-am furat lemne din codru ;
Da eu lemne n-am furat,
Numa-o scîndură de brad,
Să fac la mîndruțe pat,
Că de ele m-am rugat.
Drag mi-a fost frunza de fag,
Să iubesc pe cini mi-e drag ;
Drag mi-a fost frunza de prun,
Să iubesc și să nu spun ;
Drag mi-a fost frunza de nuc,
Să iubesc și să mă duc ;
Drag mi-a fost frunza de viță,
Să iubesc cîte-o fetiță.

145

Uite dealu și-uite via,
Unde iubeam pe Maria,
Uite și tăvălitura,
Unde-mi da Ileana gura.
Uite și gropițele,
Unde puneam coatele
Și-i sărutam buzele.
Sui, Lenuțo,-n deal la peri,
Să te-ntreb unde-ai fost ieri ?
Dac-ai fost după iubit,
Mare păcat ți-ai făcut ;
De-oi fi fost după nuiele,
Vai de păcatele mele.
Mai fumezi cîte-o țigară,
Să uiți de necazu-ăl mare,
Și pachetu de tutun,
C-am umblat nebun pe drum.
Foaie verde trei smicele,
Hai cu neica prin poiene,
Dacă vrei să trăiești bine !
— Nu pot, leică, ca să merg,
Că am bărbatu deștept,
Am ușa scîrțîietoare,

Şi-o boldeică lătrătoare.
— Unge uşa la ţîţînă,
Să nu mai scîrţîie-o lună,
Ia un chil de lapte dulce,
Dă-i boldeicii să mănînce.
— Am uns uşa la ţîţînă,
Iar boldeicii eu i-am dat
Lapte dulce de-a mîncat.
Dar atunci cînd am plecat,
Bărbatu s-a deşteptat
Şi peste mine a dat.

146

Mare-i dealu la Bacău,
Dar mai mare-i doru meu !
Dealu, pui boii şi urcă,
Dar dragostea te usucă ;
Dealu, pui boii şi sui,
Dar dragostea cui s-o spui ?
Aş spune-o la o vecină,
E pătimaşă ca mine ;
Aş spune-o la un vecin,
Dimineaţa-i satu plin.
Foaie verde mărăcine,
Leana neichii, fă ca mine :
Hai cu neica la pădure !
— Nu pot, neică, ca să merg,
Că mi-e bărbatu dăştept
Şi-am o căţea lătrătoare
Şi-o uşă scîrţîitoare,
Şi-o mătuşă vrăjitoare.
Iese noaptea-n cotituri,
Ne face fermecături,
Să mă farmece pe mine,
Ca să mă despart de tine !
— Leana neichi, fă ca mine,
Dacă vrei să trăieşti bine.
Unge uşa la ţîţînă,
Să nu-mi scîrţîie o lună ;
Ia un chil de lapte dulce,
Dă boldeicii să mănînce ;
Ia o mînă de cenuşă,
Dă în ochi la a mătuşă !

147

Frică mi-e că mor ca mîine,
Rămîn mîndrele de mine
Şi mă-ngroapă-n mînăstire
Şi pune pămînt pe mine ;
Pămînt şi cu iarbă verde,
Trece mîndra, nu mă vede ;
Pămînt şi cu iarbă neagră,
Trece mîndra, nu mă-ntreabă.
Cînd o fi la moartea mea,
Să-mi cheme ibomnica,
Să-mi ţie lumînarea,
Să mor cu ochii la ea ;
Să-mi puie mîna pe frunte,
Cu gura să mă sărute.

148

Foaie verde ca aluna,
Sus pe deal răsare luna,
De la mîndra viu acuma.
Şi de-ar şti nevasta mea
Că viu seara de la alta,
Drumu-n casă nu mi-ar da,
Nici guriţă-aşijderea.
Dar nevasta mea-i drăguţă,
Mă dezbracă, mă desculţă,
Şi-mi perie hainele
Şi-mi blesteamă mîndrele.
— Măi nevastă, măi muiere,
Ce-ai tu cu mîndrele mele ?
Ele n-au nimic cu tine,
Ele mă iubesc pe mine.
Căci cu mîndra stau o noapte,
Dar cu tine pîn' la moarte ;
Căci cu mîndra stau o zi,
Cu tine cît oi trăi !

149

Dulce-i gura pe furat
La fetiţe, pe-nserat ;
La fetiţe dulce-i gura

Cumu-i zahărul și mura.
Că din cît ai săruta,
Nu te-ai sătura.
Dar se-ntîmplă cîteodată
Să dai peste-un drac de fată,
Care te ține la poartă,
Nopticica toată.
Bat-o focu de fetiță,
Bine știe-a da guriță.
Cînd se bagă sub cojoc,
Ca șerpoaica-și face loc.
Dulce-i gura cît mai des
La neveste mai ales.
La neveste tinerele
Cu gurițe rumenele,
Mînca-le-ar neica pe ele,
Tare-s frumușele.
Că femeia măritată
Nu te ține pe la poartă
Și îți dă gurița toată,
Tot pe săturate.
Nevasta care iubește
Se preface că bolește,
Zace, Doamne, și bocește,
Dar tot la drăguț gîndește.
Dulce-i gura pe furiș
La vădane-n aluniș.
Cînd săruți o văduvioară,
Nu-ți trebuie nici mîncare,
Că te-mbie cu de toate,
Tot pe săturate.
Dar dacă nu săruți bine,
Ea se mînie pe tine
Și te-alungă prin vecini,
Cu vreo șase cîini.
Vădanele de pe la noi
Sînt la fel ca și la voi :
Bine sărută și-a noastre,
Dar nu mușcă c-ale voastre.

150

Piatra-piatră, de e piatră,
Șade jumătate-n apă,
Mi-o calcă calu și crapă,

Inima mea multe rabdă.
Rabdă, inimă, şi taci
Ca pămîntul care-l calci,
Tu le faci, tu să le tragi ;
Tu le tragi, le pătimeşti,
Pentr-un pui care-l iubeşti !
Cît oi fi şi-oi mai trăi.
Fată mare n-oi iubi ;
Fata mare se mărită,
Rămîi cu inima friptă !
Dragostea de fată mare,
Ca fasolea din căldare,
Cînd nu-i pui un pumn de sare
Şi n-are nici o gustare.
Dumnezeu să te ferească
De dragostea femeiască :
Te usucă, te faci iască,
Te bagă-n boală cîinească
Şi te scoate-n primăvară
Galben ca turta de ceară !

151

Foaie verde de doi peri,
În gară la Leordeni,
Mă-ntîlnii cu mîndra ieri ;
Mă-ntîlnii şi ieri şi azi,
Moare lumea de necaz ;
De m-aş întîlni şi mîine,
Ar fi ferice de mine ;
De m-aş întîlni şi joi,
Ar fi ferice de noi.
Foaie verde trei smicele,
Măi băiete, băieţele,
Dacă-ţi trebuie muiere,
Vin la maica şi mă cere ;
Maica mea-i femeie rea,
Vin cu brişca şi mă ia.
Foaie verde foaie lată,
Fir-ar ea să fie dată,
Căţeluşa ta bălţată
M-a alergat lunca toată,
Cît fuse lunca de mare,
De nu mai pot de picioare ;

Lunca plină de urzici
M-a făcut numai bășici.

152

Frunzuliță maghiran,
Bălănuș, bălan, bălan,
Nu mai sînt pe cum eram.
Cînd eram în vremea mea,
Zburam ca o turturea.
Și zburam din pom în pom,
Nu mă simțea pui de om ;
Și zburam din cracă-n cracă,
Ca o pasăre pribeagă.
Dar un oț de vînător,
P-un cal negru, negrișor,
Smulse trei fire de păr
Și făcu d-un lățișor
Și mi-l puse la izvor.
Dau devale, la izvor,
Mă ia lațu de picior,
De picior și după cap,
Mă mir, Doamne, cum să scap ?

153

— Neghiniță neagră,
Puica neichii dragă,
Ia-te după mine
Ca să trăiești bine !
— Ioane, Ioane,
Decît după tine,
Mai bine mă fac
Trestie pe lac
Și trăiesc cu drag !
— Fă-te, dragă, fă-te,
Că și eu m-oi face
Mică seceruică
Și-oi intra în lac,
Te-oi tăia cu drag
Și te-oi face snop,
Și te-oi pune-n brîu,
Și te voi purta
Pîn' la moartea mea !

154

Foaie verde lămîiță,
Însoară-te, măi Ghiorghiță,
Însoară-te mai curînd
Nu mă mai face să plîng.
Că ți-e timpul de-nsurat
Și mie de măritat.
Însoară-te, Gheorghe, zău,
Că mie nu-mi pare rău,
Că și eu m-oi mărita
Mai la deal de casa ta,
De ți-oi rupe inima
Ție și lui maică-ta !

155

Trecui aseară călare
Te ochii pe sealǎ-afară,
C-o ie de borangic,
Am amețit și-am căzut !
Și-am căzut la mîndra-n poală,
Pe zăbelea cu beteală,
Și cu capul pe-un măidan,
Și cu ochii la mărgean.
Însoară-te, puișor,
Că mie nu-mi pare rău,
Că nu mi-e cu supărare,
Numai la ficat mă doare !
În rochie albă m-oi purta
Și-oi sta și te-oi blestema !

156

Foaie verde matostat,
Mă uitai în lung și-n lat,
Ca să văd ce mi-este drag ;
Mă uitai în sus și-n jos,
Ca să văd ce e frumos ;
Mă uitai în sus și-n pămînt,
Doamne, supărat mai sînt !
Decît lună și senin,
Și eu singurel pe drum,

Mai bine lună și ceață
Și să strîng pe mîndra-n brațe ;
Decît casă zugrăvită
Și cu nevastă urîtă,
Mai bine să plouă-n casă
Și cu nevastă frumoasă !

157

Dă-mă, mamă, după drag,
Șapte sărindare-ți fac ;
Nu mă da după urît,
Căci te uit pîn' la mormînt !
Că urîtu șade-n vatră
Și argintu șade-n ladă.
Mai bine să dorm pe prag,
Să trăiesc cu cin' mi-e drag.
Oi munci o vară-două
Și-oi face o casă nouă ;
Oi munci un an sau doi
Și-oi face un car cu boi.
Decît cu banii la gît
Și cu bărbatu urît,
Mai bine cu gîtu gol,
Cu bărbatul frumușel,
Să mor în brațe cu el.

158

Măicuță, să nu mă dai
După Ion al lui Mihai,
C-are căruță și cai ;
C-are, maică, și avere,
Dar trăiesc cu neplăcere ;
C-are, maică, și pămînt,
Dar nu-mi place că-i urît.
Uite, maică, pe fereastră,
Cine bate-n poarta noastră ?
Un voinic vrea să bea apă,
Un cioban trece călare,
Duce oile la vale !
Lasă-mă să-i dau eu apă,
Că ciobanu-i obosit,
De la munte-a coborît ;

Că ciobanu-i frumuşel,
Are căciulă de miel !
— Fata maichii cea frumoasă,
Nu ieşi afar' din casă,
Că ciobanu-i frumuşel,
Mi te ia seara cu el.
Dară fata n-asculta,
Afar' la cioban işea,
El de mijloc mi-o prindea,
În cojocel mi-o băga
Şi pe cal mi-o azvîrlea,
Şi pe drum cu el pleca,
Şi-amîndoi cînta aşa :
„Fire-ai, mamă, de urîtă,
N-ai vrut să mă dai cu nuntă,
M-a luat ciobanu la munte
Să mulg oile cornute".

159

Foaie verde trei smicele,
Pe de-asupra casei mele
Trece-un stol de turturele.
Alea nu sînt turturele,
Şi sînt mîndruţele mele
Care m-am iubit cu ele
Din tinereţele mele !
Foaie verde viorea,
La o coadă de vălcea,
Cînt-o mîndră turturea,
Cîntă numa-n ciuda mea.
Aia nu e turturea,
Şi este mîndruţa mea
Care m-am iubit cu ea
Tot din tinereţea mea !

160

Foaie verde avrămească,
Cînd eram la maica-acasă,
Mîncam pîine de secară
Şi ieşeam rîzînd pe-afară.

Dar de cînd m-am măritat,
Mănînc pîine de grîu curat,
Cernută prin sită deasă
Şi-o mănînc plîngînd în casă !

CÎNTECE DE DOR

161

Lung e drumul Clujului,
Dar mai lung e-al dorului,
C-al Clujului se sfîrşeşte,
Al dorului se sporeşte.
De-ar fi dorul vînzător,
Eu m-aş face negustor,
M-aş duce la tîrgul mare,
M-aş pune cu şatra-n cale
Şi-aş da dor la care n-are.
Bade, de dragostea noastră,
A crescut un pom în coastă.
Pomu-i mare,
Frunza-i rară,
Păsările prin el zboară,
Şi zboară din pom în pom,
Ca dorul din om în om !

162

Foaie verde trei granate,
Trei în lume nu se poate :
Să scape omul de moarte,
Să-ntinerească nu poate,
Să le iubească pe toate.
Cît e omul tinerel,
Dorul se ţine de el,
Ca oiţa după miel.
Dar cînd omu-mbătrîneşte
Şi dorul îl părăseşte !
Ferice, codre, de tine,
Că nu-mbătrîneşti ca mine !
Primăvara înverzeşti
Şi tot tînăr te găseşti !
Eu cînd oi îmbătrîni,
N-oi putea întineri.
Cădea-ţi-ar, codrule, frunza,
Să rămîi cu lemnul gol,
Cum am rămas eu cu dor !

163

Foaie verde iarbă neagră,
De cine dorul se leagă,
Nu-l lasă cu mintea-ntreagă,
Căci de mine s-a legat
Şi m-a lăsat lemn uscat !
S-a mai legat d-un bătrîn
Şi-a lăsat coasa în fîn
Şi-a plecat pe drum nebun ;
Mi s-a legat de-o nevastă
Şi-a uitat războiu-n casă,
Nişte flori pe la fereastră
S-au uscat, s-au făcut iască ;
S-a mai legat de-o copilă,
Lăsă acu-n cusătură
Şi-a plecat pe drum nebună !

164

Afară-i frumos şi bine,
De cin' mi-e dor nu mai vine.
Mă culcai şi aţipii,
Doru-l pusei căpătîi,
Cu urîtul mă-nvelii,
Doamne, rău mă odihnii !
Mă sculai şi pipăii,
Doamne, nimic nu găsii !
Numai dorul inimii
Scris pe faţa perinii
Cu cerneala ochilor
Şi cu pana genelor !

165

De cînd mi-e gîndul la tine,
N-a rămas inimă-n mine
Nici cît un bob de neghină.
Şi ce, neică,-a mai rămas
Arde-n mine de necaz.
Neică, cînd nu te ştiam,
Unde mă culcam, dormeam ;
Dar acum, de cînd te ştiu,

Pun capul pe căpătîi,
Şi la tine-i gîndu-ntîi.
Mă gîndesc, neică, la tine
Ce fel de pămînt te ţine,
De nu mai vii pe la mine ?
De-ai şti, neică, ce e dorul,
Nu mi-ai mîhni sufleţelul ;
Şi de-ai şti ce-i dragostea,
Nu mi-ai rupe inima,
Ţi-ai face din noapte zi
Şi pîn' la mine-ai veni !

166

Puica mea de pest Olt,
Ocolii hotarul tot,
De la Slatina la Olt,
De la Olt pîn' la Gilotru.
La urechea podului,
Găsii gazda dorului
Şi umbra cercelului,
Şi dîra pantofului.
— Cerceluş ca vişina,
Mi-ai rupt, neică, inima !
Şi pantoful gălbior,
Mi-ai rupt sufletul de dor !
Lin, mai lin, dorule, lin,
Că aici e loc străin ;
Şi mai rar, dorule, rar,
Că locul e cu amar.
Haide, puică, să fugim,
Să fugim, să pribegim,
Că acu-i vremea de fugă
Pînă cînd e iarba udă :
Unde calci, urme nu faci,
Unde şezi, nu te mai vezi !

167

Bate vîntu vinerea,
Vine dor de la mîndra,
Şi-aşa bate de fierbinte,
Să stau în loc, m-aş aprinde.
Eu atîta am noroc,
Că mă plimb, nu stau pe loc ;

Vîntuleţu bate rece
Şi de doru mîndri-mi trece.
La cîrciumioara din plai,
Pusei masa şi mîncai
Şi pe mîndra mi-o chemai :
— Ai, mîndro, de odihneşte
Şi cu neica de prînzeşte.
— N-am venit să odihnesc
Sau cu tale să prînzesc ;
Şi-am venit să-ţi povestesc
Că eu nu te mai iubesc.
Doru mîndrii cînd s-aprinde,
Nimeni nu mi-l poate stinge :
Nici Oltu, nici Dîmboviţa,
Numai mîndra cu guriţa !

168

Frunzuliţă fir mohor,
Toată lumea are dor
Şi mai greu, şi mai uşor,
Numai doruleţu meu,
E ca pămîntu de greu.
Şi s-a pus dor
Peste dor,
Ca nişte pietre de mori !
Frunzuliţă grîu mărunt,
Cînt-o turturică-n crîng,
Şi mie-mi vine să plîng.
Taci, turturea, nu cînta,
Că şi eu rău te-oi blestema :
Cînd o fi puii să-i scoţi,
Să-i mănînce corbii toţi.
Şi pe tale lîngă pui,
Să nu mai cînţi nimănui.
Păsărică cenuşie,
Şi să-mi cînţi tu numai mie,
Căci la vară, cine ştie :
Ori că trăiesc, ori că mor.
Ori sînt pe drum călător.
Pădure cu umbra deasă,
Mai mînă-mă de-acu-acasă,
Că e timp de dimineaţă,
De cînd stau cu mîndra-n braţe !

169

Departe eşti, puişor,
Şi nu pot veni de dor ;
Doar pe lună voie bună
Şi pe vînt cîte-un cuvînt !
Neicuţă, nu-ţi mai e dor,
De vii aşa tîrzior ?
Ba mi-e dor, mîndruţo, tare,
Nu pot veni, valea-i mare.
— Vino, neicuţo, călare,
Să scurtezi ceva din cale.
Vino-n vale la izvor,
Unde mi te-aştept cu dor !
— Ţii tu, mîndro, ţii, mai ţii
Cînd eram noi doi copii,
Cînd ne-am sărutat întîi
Pe malul Argeşului ?

170

Mîndră, mîndră, draga mea,
Ajungă-te jalea mea.
Să te-ajung-un dor şi-un drag
Să şezi toată ziua-n prag,
Cu firul băgat în ac,
Şi tu să nu poţi împunge
Pîn' n-oi suspina şi plînge,
Şi tu să-ţi aduci aminte,
Mîndră, d-ale noastre cuvinte
C-or rămas neisprăvite !
De-om trăi, le-om isprăvi
Şi tu soţie mi-oi fi !

171

Bădişor depărtişor,
Ce-mi trimiţi atîta dor
Şi pe soare, şi pe nor,
Şi pe omul călător,
Pe pîrîu şi pe izvor,
Pe gurile tuturor ?
Trimite-mi mai puţintel,
Dar vin dumneata cu el !

172

Verde frunză stejărel,
Cînd e omul tinerel,
Se ţine dorul de el
Ca oiţa după miel,
Dar dacă îmbătrîneşte,
Dorul se călătoreşte,
Dragostea se ofileşte !

CÎNTECE DE LUME ŞI SATIRICE

173

Foaie verde trei migdale,
Pe cîmpia cea din vale,
La puţu cu cinci izvoare,
Două dulci şi trei amare,
Cu leacuri de-amurezare,
Cine se duce să bea
Şi alină dragostea !
M-am dus, neică, şi-am băut
Şi n-am mai îmbătrînit !
Şi-a băut şi-o fată mare
Şi-a ieşit din sat afară,
Şi-a ieşit pe drum grăbită,
Neică, ca să se mărite !
S-a dus şi-o babă bătrînă,
Cu unchiaşu mort de-o lună.
S-a dus, neică, şi-a băut,
Şi-a plecat pe drum rîzînd,
Şi-ntreba pe la oraş,
Să cumpere d-un unchiaş !
Negustorii toţi zicea :
— Nu vezi c-ai îmbătrînit,
Ce-ţi mai arde de iubit ?
— Uite, maică, sînt bătrînă,
Aş iubi ca o nebună !
Foaie verde trei migdale,
La Bolentinu din Vale
S-a ivit de-o ghicitoare,
De-mi ghiceşte ce te doare ;
Dacă suferi de iubit,
Nu te vindecă curînd,
Sau de suferi de-altă boală,
Mi te vindecă-ntr-o seară !

Şi flăcău, cînd se-nsoară,
Pîn' ce nu se potriveşte,
Nu se ia, Doamne fereşte !
De se ia nepotriviţi
Şi la vorbă neplăcuţi,
Duce-o viaţă amărîţi !

174

Foaie verde-a murele,
Frumoase sînt unele,
Nu în toate zilele ;
Numa sărbătorile
Cînd îşi face buzele
Şi-şi fac părul rotocoale
Să bage pe neica-n boale !
Frumoasă e mîndra mea,
Dar numai dumineca !
Mîndro, mîndruliţa mea,
De te-aş prinde undeva,
Numai ochii ţi i-aş lua,
Ochii şi sprîncenele,
Gîtul cu mărgelele,
Mijlocul cu betele.
Mîndro, ochii tăi cei dragi,
După uliţă mă tragi
Şi în casă tu mă bagi,
Şi mă bagi să-ţi fiu argat,
Însă nu pentru arat !
Dar ce fel de-argat să-ţi fiu,
Numa-n braţe să te ţiu ?

175

Frumoasă-i mîndruţa mea,
Subţirică ca soba
Şi naltă ca doniţa,
Şi dreaptă ca secera.
Cînd se suie mîndra-n pat,
Parcă-i ursul încălţat.
Aoleo, ce nătîntoală,
Mi-a mîncat varza din oală !
Mîndruţa mea cînd tuşeşte,
Păreţii mi-i burduşeşte.

Cînd o văd în ușa șurii,
Parcă-i măicuța pădurii.
Cîte fete sînt în sat,
Toate sînt de măritat.
Fetele-s dese ca iarba,
Toate-s bătrîne ca mama.
La casa cu multe fete,
Mor pisicile de sete,
Cînd să spele blidele,
Cheamă toate mîțele.
În război nu știu să țes
Și-n horă mă-ndes, mă-ndes !

176

La fetița jucăușă,
Gunoiul stă după ușă ;
La fetița iubăreață,
Curtea stă nemăturată ;
La fetița jucăușă,
Spală oala, tu pisică !
La casa cu șapte fete,
Iese mîța prin perete,
Miorlăindu-se de sete.
Joacă, neică ce-oi juca
Și du-te-acas' la mă-ta,
Că ți-a fript mă-ta mîța
Și ți-a oprit codița.
Zub ! zub ! zub !
D-abia mi-o duc
Și mi-o duc
Cu meșteșug,
Pe două roate de plug !

177

— Ai zis, taică, să mă-nsor,
Să iau maichii ajutor,
Să-mi fie nora urîtă,
Să aibă avere multă.
— Ce fac, mamă, cu avere,
Că trăiesc cu neplăcere ;
Că pămîntu șade-n coastă
Și urîtu șade-n casă ;

Că pămîntu șade-n cîmp
Și fac viața cu urît.
Cînd fusăi ca să mă-nsor,
A fost puținel cam nor.
Mă pomenii chiar acasă,
Văd lîngă mine o proastă.
I-a dat tac-so și doi boi,
Mă dusei să ar cu ei,
Mă dusei să ar în coastă,
Cu boii de la nevastă.
Cînd fuse la prînzu-ăl mare,
Venea toanta cu mîncare :
Cu mămăliguța-n poală
Și cu brînza supțioară.
De ce n-o trăznește, Doamne ?
I-a dat tac-so și un țap,
De urîtă, nu mai scap !
O capră și patru iezi,
Avere din berechet !
Nevasta care-i frumoasă
E păcat s-o ții în casă,
Dă-i drumu ca să iubească,
Să nu se-mbolnăvească,
Ziua veselă ca luna
Și iubește ca nebuna.
Nevasta care-i urîtă
Ia-o-n brațe, dă-o-n rîpă
Și surpă rîpa pe ea,
Scapă dracu de belea !

178

Și-am zis verde mărăcine,
A zis mama către mine :
— Însoară-te, măi copile,
Să mi-aduci noră și-urîtă,
Voi să aibă-avere multă !
— Ce fac, maică, cu averea,
Că trăiesc cu neplăcerea ?
Și-am zis verde și-o lămîie,
M-a dus tata-n deal la vie,
Și mi-a dat pe toanta mie.

I-a dat tac-so şi doi boi,
Boala intră-n amîndoi ;
Şi aveam şi eu doi purcei,
Şi-a murit de spaima ei ;
Am avut şi-o capră-n tindă,
Şi s-a spînzurat de grindă ;
Mai aveam şi-o mîţă neagră,
Şi s-a dus în lumea-ntreagă !
Cînd mănînc cu ea la masă,
Paică-mi fulgeră prin casă !
Foaie verde bob năut,
Iar toantii ce i-am făcut ?
Am dus-o la spînzurat
Şi de belea am scăpat !

179

Mă-nsurai şi luai nevastă,
De la mine-a treia casă.
Eu cu boii car la piatră,
Şi toanta-mi doarme pe vatră ;
Eu cu boii car trifoi,
Şi toanta-mi doarme-n război.
Cînd o văd pe bătătură,
Parcă-i ghem de-ndrugătură ;
Cînd o văd la stîlpul porţii,
Parcă e măciuca morţii.
Şi-mi plecai cu ea la muncă,
Dar la noapte mă mănîncă,
C-am uitat barda pe luncă ;
Az' noapte nu m-a mîncat,
C-am avut barda la cap.

180

Foaie verde şi-o cucută,
M-aş duce şi eu la nuntă,
Dar mi-e nevasta urîtă.
Cu ce drag să stau la masă,
Cînd văd alta mai frumoasă ?
Cu ce foc
Să dau noroc,
Cînd văd alta mai boboc ?

Foaie verde viorea,
Mă uitai şi la a mea,
Parc-ar fi Samodiva !
Mă răsucesc la mustaţă,
Mă supăr şi plec acasă !
Foaie verde viorea,
Nevestică ca a mea
Să nu aibă nimenea :
Cînd vorbeşte,
Te stropeşte ;
Din nas, frate, fonfăneşte !

181

De-nsurat, m-aş însura,
Nici urîtă nu mi-aş loa.
Dar nici frumoasă nu-mi place,
Că prea mulţi prieteni face.
Colea-n vale-n arătură,
S-aude-o şuierătură.
Eu cunosc pe şuierat :
Nu-i flăcău, nici însurat,
Şi e neica la vînat,
M-aşteaptă la sărutat.
Nevestică frumuşică,
Spune-mi de ţi-e ţie frică,
De ţi-e frică de bărbat,
Spune-mi mie, c-am să-l bat
Cu scîndura de la pat.
Fire-ai-al dracu de bărbat,
Nu făcuşi patu mai lat,
Şi-l făcuşi numai d-o blană,
Nu-ţi mai trebuie pomană !

182

Şi-aoleo, ce mă fac,
C-am bărbatu-nconcentrat ?
Bărbat n-am, şi copii fac,
Haine n-am ca să-i îmbrac !
Ai zum, zum şi iară zum !
Aoleo, ce-am să mă fac ?
Căci bărbatul m-a lăsat !
Nu m-a lăsat cum se lasă,

M-a lăsat cu-o sută-n casă !
Ai zum, zum și iară zum !
Dacă vrei să trăiești bine,
Hai cu neica după mine,
Hai cu neica-n București,
Să vezi trai să pomenești !
Ai zum, zum și iarăși zum !
Hai cu mine-n Felintar
Să pui gîsca la grătar,
Să bem bere la pahar,
Să pilim cu șmecheri mari !
Ai zum, zum și iară zum !

183

Frunzuliță de bujor,
De trei ori vrusei să mor
După Paști, în sărbători ;
Mîndrulița-mi punea flori
Și nu mă lăsa să mori.
Frunzuliță trei alune,
Mai afurisit ca mine
Cred că n-a fost om pe lume !
Nevestele m-au pus bine,
Și nu mă las ca un cîine ;
De m-ar ține și legat,
Tot am să rup și-am să scap,
Să mă duc unde mi-e drag,
La mîndra cu gîtul alb
Și cu liliacu-n prag,
Cu bărbatu prostănac,
C-acolo și eu mă trag.
Frunzuliță măr mustos,
Cît am fost pe lume-am fost,
Eu n-am iubit lucru prost.
Am iubit ce-a fost frumos
Și la vorbă drăgăstos ;
Am iubit puțin și bine,
Care s-a lipit de mine
Ca fasolea de arac,
Ca boala de om sărac.
Mi-a scos lumea d-un ponos
Că-s fudul și om frumos !
Dreptu-l am să fiu fudul,
Că mi-am fost sergent majur,

Comandam „stînga-mprejur“,
De-i tremura țîța-n sîn.
Cînd eram pe vremea mea,
Șapte mîndre mă iubea,
Dar acum nu pot pe-a mea,
M-a ajuns bătrînețea.
Iubii fete și neveste,
O sută și paisprezece
Și tot mi-e inima rece
C-o fi altu și m-o-ntrece !
Frică mi-e că mor ca mîine,
Rămîn mîndrele de mine !
Și nu sînt mai puținele,
Sînt o sută, vai de ele !
Dar am să las cu jurămînt
Să mă-ngroape mai adînc,
Să nu putrezesc curînd,
În poarta bisericii,
Unde trec femeile,
Cu ciobu cu tămîie,
Din guriță așa să-mi spuie :
„Aici zace răposatu
Care ne iubia, săracu !“

STRIGĂTURI

184

Frunză verde busuioc,
Dragă mi-e lelița-n joc,
Tralala și la mîndra...
Cine nu știe a juca,
Nu știe ce-i dragostea,
Tralala și la mîndra.
Cine nu știe a sări,
Nu știe nici a iubi,
Tralala și la mîndra.
Ai, leliță, ai la joc,
Ca să te strîng de mijloc,
Tralala și la mîndra,
Să jucăm dansu pe loc,
Să jucăm o oră iute,
Eu acas' nu m-aș mai duce,
Tralala și la mîndra.

185

Hopai, hopai de trei ori,
Şi-ţi miroasă gura-a flori
Şi buzele-a micşunele,
Pupa-le-ar neica pe ele.
Hop, hop şi-un pantof,
Cum mai joacă popii-n toc,
Priotesele n-au loc.
Joacă şi ele-ntre popi,
Hopa, hopa şi-un pantof !

186

— Hai, nevastă, la prăşit !
— Ce, bărbate,-ai nebunit ?
— Hai, nevastă la beut !
— Mergi-nainte, că te-ajung !
— Hai, nevastă, la mîncare !
— Unde-i lingura cea mare ?
Hai, bărbate, să jucăm,
Fata să ne-o mărităm !
Ferice de noi c-om da-o,
Vai de capul cui o lua-o !

CÎNTECE NOI

187

Argeşule, apă lină,
Făcea-te-oi coală velină
Ca să scriu o carte lui,
Dragului Partidului.
Despre traiul ce-l trăim,
Despre felul cum muncim.
Muncim în gospodărie
Şi-avem vieţii bucurie.
Foaie verde de cicoare,
Hai să-ntindem hora mare
La gospodărie-n vale,
Să jucăm cu mic, cu mare,
Că e zi de sărbătoare !

188

Frunzuliță floare-albastră,
Ce frumoasă-i țara noastră,
Frumoasă cu grija lui,
Dragului Partidului !
Că mi-i traiu-mbelșugat,
De necazuri am scăpat ;
Țara mi-i mîndră grădină
Înflorită în lumină.
Frunzuliță matostat,
Se făcu lumină-n sat,
Prin învățătura lui,
Dragului Partidului.
Frunzuliță de mohor,
Se-oprește pasărea-n zbor.
Cînd vine primăvara,
Nu mai cunoaște țara,
C-a-nflorit din grija lui,
Dragului Partidului.

189

Foaie verde bob năut,
Mă gîndesc mai de demult
Cum eram și-acum cum sînt,
Vreme grea ce-am petrecut !
Cînd venea primăvara,
Nu aveam unde ara ;
Munceam la boieri, măi frate,
Și tînjeam după dreptate.
N-aveam nici plug, nici ogor,
Pămîntul era al lor.
Azi pe-ale noastre ogoare,
Duduie pe cîmp tractoare.
Cît privești în lung și-n lat,
Ogoru-i îmbelșugat,
Că muncesc voinicii mei,
Toți ca niște pui de lei
Și muncesc cu drag, măi frate,
Că ni-i munca în dreptate !

190

Vîntule de primăvară,
Ia-mi dorul din inimioară
Şi du-l peste deal, în sus,
Unde puiul meu s-a dus.
Vino, vîntule, şi bate,
Şi du-mi dorul meu departe,
Şi să-i duci batista mea,
Şi el mie dragostea !
Vino, vîntule, şi bate
Şi du-mi dorul meu departe
Unde vîntul o şedea,
Acolo e şi badea.
Unde păzeşte badea,
Nu va-ndrăzni nimenea
Ca să vie din afară
Să ne calce scumpa ţară !

191

La fîntînă, la izvor,
Trece dorul călător,
Şi pe drum în urma lui
Vine floarea dorului.
— Stai, mîndruţo, stai în drum,
Numai o vorbă să-ţi spun,
Colea, jos, să te sărut,
Şi-apoi drumul, să te duci.
— Nu pot, neică, nu pot sta,
M-aşteaptă brigada mea,
C-am pornit la secerat
Şi nu-i timp de sărutat ;
M-aşteaptă flăcăi în vale,
Cu combine şi motoare,
C-avem cu toţii un dor
Să muncim cu mai mult spor.
Şi-acum, dorule, ţi-oi da
Ochii şi guriţa mea.

192

Foaie verde şi-o sipică,
Măriucă, Măriucă,
De te-aud cîntînd pe luncă,
Mă prinde doru de muncă.
Măriucă, tu Marie,
Ce frumoasă eşti în ie,
Cu zuvelca roşioară,
De-l faci pe neica să moară !
Vin colea la cîmp cu mine,
Că ne şade mult mai bine
Să muncim cu bucurie
La noi în gospodărie.
Noi la muncă să muncim,
Colectiva să-ntărim.
Iar la toamnă,
Cînd e poarnă,
Să petrecem fără seamă !

193

Foaie verde trei migdale,
Măi Ioane de pe vale,
Cine mi te-a scos în cale ?
Că eu, cînd nu te ştiam,
Eram veselă, rîdeam,
Dar de cînd eu te-am văzut,
Am la inimă dor mult.
Te văd, neică, pe-nserat,
Tot mîhnit şi supărat ;
Nu vezi lună, nu vezi stele,
De dorul inimii tele.
Nu e, neică, prea uşor,
Cînd te văd, eu parcă mor.
— Mărioară, lasă jalea,
Şi diseară ţine-mi calea,
C-am să trec pe la portiţă
Şi-am să-ţi spun o vorbuliţă.
Că şi la inima mea
Cuibărită-i dragostea,
Dar n-am vrut ca tu să ştii,
Din pricina maică-ti !

Frunzuliţă de cicoare,
Dragostea e lucru mare,
N-ai tihnă la mîncare,
Nici odihnă la culcare.
Şi la noi e tot aşa,
Hai să-ncepem dragostea
Şi să facem nuntă mare
La gospodărie-n vale !

GLOSAR

A

Acioaie, s. f. = clopot, 103.
adăsta, vb. = a aştepta, 74
aglaz, s. n. = probabil aglică, 21.
aglică, s. f. = plantă cu inflorescenţă compusă din flori albe sau roze, 17.
aguridă, s. f. = strugure acru, necopt.
alerului, (Doamne) = „Iererui, Doamne", „Ieru Doamne" = formulă specifică de refren în colinde, provenită din „Aleluia Doamne" (vezi : Al. Rosetti : „Colindele religioase la români", Buc. 1920), 2, 4, 5, 8, 9, 12.
aluminat, adj. = luminat, strălucitor, 41.
areu, s. m. = alun, 21.
argăţaş, s. m. = dim. de la argat, slujitor, slugă, 62.
argea, s. f. = război de ţesut (în text, probabil : „Nouă saiele cu nouă argele" şi nu ca nouă argele), 42.
arnici, s. n. = bumbac vopsit în diverse culori, 12.
arvunel, s. m. = probabil „alunel", dim. de la alun, 10
aşte (ziua), adj. = bună ziua, formă veche, 43.
az, s. n. = haz, 114.

B

baraboi, s. m. = cartof (bg. baraboj), 54.
basma, s. f. = batistă, dar şi „cîrpă" de pus pe cap (tistimel), 5.
băbiţă, s. f. = personaj negativ în descîntece, de tipul ielelor, 24.
bididiu, s. m. = bidiviu, cal tînăr, iute şi frumos, 10.
bobarlic, s. n. = de la bob, mai mult pentru a rima cu „colnic", 119.
Boul Negru, s. m. = făptură mitico-legendară, ce înlocuieşte cerbul din colinde, dar şi cu unele atribute de forţă distructivă, cum le întîlnim la leu, tot în colinde, 4.
brişcă, s. f. = căruţă de format mai mic şi uşoară, trasă numai de cai, 70.
bulebeşi, v. = a deveni căpetenia unei cete (iniţial de ţigani) de la subst. bulibaşa, 48.

canoni, vb. = a chinui (pe cineva), dar şi vb. reflexiv = a se canoni, adică = a se strădui (ca şi în cazul lui „a chinui" şi „a se chinui"), 62.

căpeneag, s. n. = partea de sus a cămăşii lungi (cu poale), iar prin asemănare este întrebuinţat şi pentru partea de sus a casei (ca în text), 55.

căpistele, s. f. = căpistere, copaie pentru cernut mălai, făină (aci e forma de singular, nu de plural), 53.

celăraşi, s. n. = diminutiv de la „celar" — mică încăpere, la casele ţărăneşti, pentru păstrarea de alimente, obiecte de uz casnic, 55.

cernele, adj. = înegrite, tendinţă de substantivizare şi de metaforizare (în text), 3.

chelciug, s. n. = chelşug (mag. „Kölség"), bani de cheltuială, 50

chimără, s. f. = degradarea lui „chivără", 56.

chindisi, vb. = a broda, a coase, 4.

chişiţă, s. f. = partea dinapoi a încheieturii de deasupra copitei calului, 45.

chiticea, s. f. = dim. de la chită, mănunchi de flori, 16.

chivără, s. f. = un fel de chipiu înalt, folosit în trecut în armată, 55.

cinui, vb. = a cina, 32.

ciohodar, s. m. = slujbaş boier, pe lîngă domnitorii români (de la tc. cohadar), 62.

ciorchine, s. n. = un fel de cîrlig, care e prevăzut (sau care se pune) la plug, 116.

cîrpă, s. f. = basma, testemel, batic, 20.

cobile, s. f. (pl.) = două lemne, puse în formă de V, cu vîrful în sus, pe care se suspendă plugul, în deplasare, 116.

cocon, s. m. = copil, 49.

conac, s. n. = măsurătoare de timp ; pentru ţăran, ziua este împărţită în trei conace : de dimineaţă pînă la prînz, de la prînz pînă la „nimiez" (nămiez), de la nimiez pînă seara. La fiecare din această limită (conac), ţăranul, în timpul muncii la cîmp, serveşte masa, 10.

conac, s. n. = prînz, masă, 47 ; dar şi „a conăci" — a pregăti conacul, masa, ca şi sensul cunoscut „conac boieresc" ; ansamblul de locuinţe, în jurul unei vile, pe moşia boierească.

copită, s. f. = copită de fîn, de paie, în formă conică, 53.

corlată, s. f. = poliţă în jurul cuptorului, pe care se ţin vase de bucătărie sau alte obiecte mărunte, 17

cucă, s. f. = căciulă, împodobită cu pene de struț, pe care o purtau căpeteniile turcești și domnitorii romîni la ceremonii, 50 ; dar și o ieșitură în acoperișul caselor (acoperită), pentru a pătrunde lumina în podul casei.
cumpeoară, s. f. = cumpănă, spînzurătoare, 48.
cupeu, s. n. = trăsură, 69.

D

dos (de...), s. n. = „iarbă de dos", din locuri dosite, umbrite, ferite ; în text, rol de adj., 1.
a da dosu, vb. = a pleca, a fugi, ceea ce înseamnă ca în versul : „Și dă dosu și fugea" ar fi un pleonasm, de altfel, întrebuințat curent în zona din jurul Piteștiului, 45.
dragon, s. n. = drocan, un car de tipul celor de pe Teleorman, cu partea de sus făcută numai din scînduri vopsite, pe dinafară, în culori vii, cu multe flori și figuri ; de obicei este prevăzut, la partea din interior a osiilor, la fiecare roată, cu niște talere de oțel, care sună, la mers, foarte tare, 138.
dudău, s. n. = dudă, cucută, 22.

F

fapt, s. m. = „făcătură", care în credințele superstițioase, în vrăjitorie, în forma unui gîndac, un fel de omidă galben-verzuie (sau alt contur animistic), trimis la cineva, spre a-i povoca rău.
făt, s. m. = copil, extins la fecior, foarte larg folosit în vechime de către oamenii vîrstnici ca formulă de adresare feciorilor — de aci și „Făt-Frumos", 48.
fățărel, adj. = arătos la față, frumușel, 62.
ferman, s. n. = firman, ordin emis de sultan ; aici = scrisoare, 48.
filtuliță, s. f. = flintă (dim.), 51.
fîrșeală, s. f. = sfîrșeală, sleire de puteri, amețeală. 34.
fîrtat, s. m. = prieten apropiat, 12.
flăcăire, s. f. = vîrstă de flăcău, viață de flăcău, 45.
frun, adj. neh., cu val. de adv. = pronunție regională curentă a lui „vreun", 49.

G

gaică, s. f. = lele, expresie mai veche, întîlnită numai mai mult în vorbirea femeilor (în special a celor mai vîrstnice), 20.
găvan, s. n. = un fel de cupă sau strachină de lemn, 54.
ghizdei, s. n. = (pl.) fîn, cosit foarte crud, 62.
glastă, s. f. = „glastră", vas de ceramică pentru flori, 7.

H

hăgiş, s. n. = freamătul lăstarului, al codrului (în text), 80.
hăi-hărăbăi, s. f. = prăpăstii, pustiuri.
hobaie, s. f. = hoboaie, hîrtoape, locuri greu de trecut. 52.

I

ibomnică, s. f. = ibovnică, amantă, 21.
ibrişim, s. n. = ibrişin, fir de mătase, răsucit (turcism), 42.
ierta, vb. = a scădea din pretenţii, a lăsa, a renunţa, 3.
ilic, s. n. = haină cu mîneci, flanelă, 119.
ipingea, s. f. = manta lungă, ţărănească, făcută din dimie, 76.

Î

împleti, vb. = a coase, a broda, 5.
însămărat, adj. = de la a însămăra, a pune sămare pe cai, 61

J

jalobă, s. f. = plîngere (de la jalbă), 62.

L

lou-mi-te, vb. = nu cred că are sens de „a te lua", ci probabil că e o formă derivată din „lulu-mi-te", verbalizarea luluitului. la adormirea copilului, 45.
linie, s. f. = şosea, uliţă principală : „pe linie pleca", 68.

M

macat, s. n. = aşternut, cuvertură din lînă, ales în războiul de ţesut. cu motive specific naţionale, 11.
malacop, adj. (?) = malacov, „rochie malacop", 22.
malotea, s. f. = haină, scurteică, 135.
mertiţă, s. f. = mertiţă, baniţă, unitate de măsură (20), 49
mischiu, adj. şi subst. = oţel de Damasc, 63.
motofîlcile, s. f. = fiinţă cu aspect de mototol, 28
mursica, vb. = a muşca (muşcat de lup), 28

N

nant, adj. = nalt, înalt, 75.
nădrag, s. m. = pantalon, 76.
nălbi, vb. = a înălbi, a albi : „dete faţa la nălbeală", a albi faţa cu preparate cosmetice, 7.

nemort, adj. = neomorît, 2.
norel, s. m. = dim. de la „nor", 3.
nucet, (pl.) = pîlc sau livadă de nuci, 5.

O

oroboc, s. n. = rotocoale, la vîrtejurile de apă curgătoare, 45.
otomate, adj. şi subs. = automate, 56.
oţuleţ, s. m. = dim. de la „oţ" (hoţ), 56

P

paie, vb. = să paie, să pară, 41.
piaie, vb. = a pieri, 33.
pili, vb. = a se pili, a se ameţi de băutură, 48.
plaiuri (pl) s. n. = cădere în forma pologului de fîn, în timpul cositului, 55.
poceală, s. f. = damblageală, ologeală, amnezie, consecinţă a duhurilor rele în credinţele superstiţioase, 34
podidi, vb. = a se porni dintr-odată, năvalnic, 43.
poliţă, s. f. = o scîndură prinsă sub grinzi, pe lîngă perete, în interiorul caselor ţărăneşti din vechime unde se ţineau diferite obiecte mărunte, 57.
potrimnică, adv. = egală, la fel, pe măsura cuiva, 43.
poturi (pl.) s. n. = pantaloni largi sus, iar jos strînşi pe picior, purtaţi de arnăuţi şi haiduci (de la tc. potur.), 55.
povírni, vb. = a fi aplecat într-o parte, a pleca spre .., 62.
pridgaria, s. f. = frigarea, vîlvătaie, jăratec, 43.
prîşnăriţă, s. f. = în text, cea care toarnă în pahare, 51.

R

răi, vb. = a răi, a striga, 123.
răzbi, vb. = „se răzbea", a răzbi, a învinge ; în text : a se lupta pentru a impune anumite condiţii sau o hotărîre, 66.
revărsa, vb. = a revărsa, a vărsa, a răsturna, 9.
riglă, s. f. = unitate de măsură = „să-ţi dau bani cu riglele", 121.

S

saia, s. f. = azi, acoperişuri, acareturi pentru adăpostitul oilor ; în trecut, probabil ceva asemănător bordeielor, 42.
savai, adv. = săvai, tocmai, chiar, 62.
sealâ, s. f. = sală, prispă la casele ţărăneşti, 159.
sfanţ, s. m. = monedă veche austriacă (de argint), 55.
sipică, s. f. = o specie de plantă ierbacee, cu flori albe-albăstrui, 122.

slei, vb. = a slei, a curăţi fîntîna sau izvorul, 7.
sloată, s. f. = zloată, ploaie amestecată cu zăpadă, dar şi ploaie năprasnică, 53.
slot, s. m. = zlot, monedă de aur ce a circulat în trecut în ţara noastră, de provenienţă poloneză (zloty), 53.
smedioară, adj. = diminutiv de la „smeadă“ = negricioasă şi palidă, 6.
smicea, s. f. = smicele, ramuri tinere, lăstar, 50.
steplos, adj. = stufos, 17.
sticlos, adj = lucios, 18.
stricorat, adj. = filtrat, 33.

Ş

şalavale (pl.), s. m. = pantaloni foarte largi, numai jos de tot strînşi ; şalvari (din turcă), 55.
şerpar, s. n. = chimir, 76.

T

tivilichiu, adj. = mai răsărit, mai isteţ, mai şmecher, 48.
trăgător, s. m. = animal de tracţiune, 42.
troacă, s. f. = copaie folosită drept leagăn pentru copil, 46.
turchez, adj. = culoare, un fel de mov-tutuniu către albastru, 29.
tureac, s. n. = partea de sus a cismei, 62.

U

ura, vb. = a ura, a închina, 69.

V

vadră, s. f. = unitate de măsură pentru băutură (10 l.), 53.
varvalii, *varvalîci*, s. m. (pl.) = varvarici, mustăţi lungi şi răsucite în sus, 55.
văcui, vb. = a văcui (de la veac), a trăi, 27.
vedriţă, s. f. = diminutiv de la vadră, vas din lemn pentru adus şi păstrat apa de la fîntînă, 7.
viforele (pl.) s. n. = dureri (în text), 27.
vineţele (pl.), s. f. = albăstrele, flori ; „cununaş de vineţele“, cunună de vineţele azi un simbol, cu acelaşi rol ca şi „florile dalbe de măr“, 7.
vişinet, s. n. = pîlc de vişini, formă de singular pentru plural, 5.
viţe (de cosiţe), s. f. = svilţe, şuviţe, smoc de cosiţă, 43.
vîlvîi, vb. = a fîlfîi, 12.
vîrfoare (pl.) s. n. = vîrfuri, 103.
vrenic, adv. = vrednic, 32.

Z

zaiafet, s. n. = chef mare cu lăutari (de la tc. ziyafet), 62.
zaibarlîc, s. n. = probabil întrecere, fugă, 77.
zăbun, s. n. = haină lungă şi largă, purtată de ţărani ; dar şi haină lungă şi fără mîneci, purtată de boieri, 42.
zăurdit, adj. = acrit la maximum (lapte), şi cu aspect de grunji, ca la urdă, 53.
zdrumica, vb. = a zdrobi, a fărîma, 24.

INDICE DE INFORMATORI

Județul Argeș

com. Hîrsești

1. Bărăgan Ioana (17), 1962, 140.
2. Cîrstoreanu Lucian, 1962, 24.
3. Coman Marin (45), 1962, 57.
4. Coman Stana-Urlueni (69), 1962, 63.
5. Filip Costanța (42), 1962, 25, 26, 28, 33.
6. Gîlcă R. Ștefana (76), 1962, 69.
7. Ion Alex. Constantina (86), 1962, 84.
8. Istrate Moise (78), 1962, 185.
9. Linte Gheorghe (71), 1962, 101.
10. Marin C. Ioana (37), 1962, 68.
11. Marinescu Ilie (29), 1962, 46, 48, 61.
12. Măsolă Ioana (82), 1962, 34.
13. Runceanu Ioana (73), 1962, 83, 91.
14. Radu Mara (53), 1962, 163.
15. Sincu M. Stancu (63), 1962, 72, 79, 116, 117.
16. Ursu Elena (50), 1962, 43.

(culese prin intermediul prof. Ilie Marinescu) comuna Hîrșești.

Com. Căteasca, satul Siliștea

1. Baicea Maria (47), 1964, 32, 41, 53, 122, 144.
2. Cîrstea Ion (57), 1958, 93, 96, 149, 162.
3. Năstase Gheorghe (Cătănașu), (52), 1964, 20, 21 56, 67, 98, 100, 103, 108, 110, 114, 118, 119, 120, 128, 138, 139, 141, 143, 146, 150, 151, 152, 155, 156, 157, 167, 176, 177, 183.
4. Ștefan Lucica-Stănescu (27), 1964, 89, 95, 104, 113, 125, 161.
5. Udrea I. Badea (60), 1964, 45, 51, 65.
6. Voinicilă Florea (35), 1964, 123, 182.

Com. Căteasca

1. Corbu Costică (45), 1964, 47, 49, 52, 70, 87, 88, 112, 127, 129, 133, 145, 166, 172, 179, 180, 181.
2. Voinicilă Chiran, (30), 1964, 58, 74, 148

Com. Răteşti

1. Corbu Marin (50), 1964, 42, 44, 55, 67, 94.
2. Matei Constantin (Corbu) (28), 1964, 16, 22, 80, 99, 142, 147, 168.

Com. Priboieni

1. Gogoncea Ilie (80), 1964, 62.

Judeţul Vîlcea

Com. Boteni

1. Ţurcanu Maria (25), 1961, 5, 9, 12, (prin Petrescu Gabriela), studentă.
2. Ungureanu Gheorghe, 1961, 173, 174

Com. Dîmbovicioara, satul Podul Dîmboviţei

1. Mare Floarea (72), 4, 196, (prin Rădescu Mircea, student).

Com. Hîrtieşti-Lucieni

1. Podeanu Maria (20), 1964, 313.
2. Simion Victoria (20), 1964, 1, 11, 14.
3. Podeanu Maria şi Simion Victoria (1964), 2, 6, 7, 8, 10.

Judeţul Olt

Com. Poboru

1. Andrei Alexandru (76), 1964, 39.
2. Bunea Ana (66), 1964, 132.
3. Bălan Constantin (48), 1964, 19, 66.
4. Didă Sandu (70), 1964, 17, 31, 37, 76.
5. Dinescu Ion (64), 1964, 85.
6. Gheorghe Filofteia (34), 1964, 86, 102, 107, 111, 126, 137, 153, 154, 163, 165, 178.
7. Gheorghe Marin (34), 1964, 71.
8. Gîrşoagă Ion (74), 1964, 23, 40, 120, 121, 134, 158
9. Glodeanu Dumitru (74), 1964, 50, 54, 73, 75, 77, 78, 81, 92, 109, 160, 169, 170, 171.
10. Manda Ioana (56), 1964, 15.
11. Martinescu F. Ioana (63), 1964, 64.
12. Mateescu Şt. Maria (60), 1964, 30
13. Popescu Nicolae (63), 1964, 105, 136.
14. Popescu Filofteia (67), 1964, 27, 29, 35, 36, 59, 60.
15. Tudose Gherghina (61), 1964, 90.
16. Vieru Ioana (47), 1964, 18, 38, 106, 115, 130, 131, 135, 159, 175.

Com. Rîmeşti-Beica

1. Ghiţă M. Elena, 1960, 82, (prin Ghiţă Maria), studentă.

CUPRINSUL

Redactor : IORDAN DATCU
Tehnoredactor : ION TUDOR

Dat la cules 03.05.1968. Bun de tipar 02.10.1968. Apărut 1968. Tiraj 2.180 ex. cartonate. Hîrtie tipar înalt A de 63 g/m². Format 700×1000/24. Coli ed. 49,21. Coli tipar 39,33. A. nr. 19.500/1967. C.Z. pentru bibliotecile mari şi mici 859—09F.

Intreprinderea Poligrafică „13 Decembrie 1918",
Str. Grigore Alexandrescu nr. 89—97, Bucureşti,
Republica Socialistă România,
Comanda nr. 1574.